KUR'AN

Türkçeye çeviren

ISMAYIL HAKKI BALTACIOĞLU

Yıldız Matbaacılık ve Gazetecilik T.A.Ş.
Ankara - 1957

I

FATİHA SÛRESİ

Acıyıcı, esirgeyici Allah'ın adıyla başlarım.

1. Övülmek yalnız Allah'a yaraşır. O Allah ki bütün varlıkların çalabıdır,
2. acıyıcıdır, esirgeyicidir,
3. yargı gününün hakanıdır.
4. Allahım! Biz yalnız Sana taparız,
5. yalnız Senden yardım dileriz.
6. Sen bizi doğru yola ilet.
7. O doğru yol ki Senin iyilik ettiğin kimselerin yoludur,
8. öfkelendiğin kimselerin, sapkınların yolu değil.

II

BAKARE SÛRESİ

Acıyıcı, esirgeyici Allah'ın adıyla başlarım.

1. Elif, lâm, mîm.
2. Bu öyle bir Kitaptır ki doğruluğunda hiç şüphe yoktur, Allah'tan sakınanlara da yol göstericidir.
3. O sakınanlar ki görünmiyene inanırlar, namaza dururlar, kendilerine verdiğimiz azıktan başkalarını da geçindirirler.

4. O sakınanlar ki sana bildirilen kitaba, senden önce bildirilmiş olan kitaplara, öbür dünyaya da kanasıya inanırlar.

5. İşte bu inananlar çalaplarının doğru yolu üzerinde olanlardır, umduklarına erenler de bunlardır.

6. İşte o kimseler ki Allah'ı tanımazlar, sen onları uyarsan da bir, uyarmasan da. İnanmazlar ki!

7. Allah onların yüreklerini katılaştırmış, kulaklarını sağır etmiş, gözlerine de perde çekmiştir. Onlar için pek büyük bir azap vardır.

8. İnsanlar arasında öyleleri vardır ki: «Biz Allah'a da, son güne de inandık» derler de yine de inanmazlar.

9. Onlar, Allah'ı da, Allah'a inananları da sanki aldatırlar. Oysaki onlar yalnız kendilerini aldatmış olurlar. Ancak, onlar bunu bilmezler.

10. Bu kimselerin yüreklerinde bir hastalık vardır. Allah da bu hastalığı artırmıştır. Onlar için acıklı bir azap vardır, yalan söyledikleri için.

11. Kendilerine: «Sakın ortalığı karıştırmayın» denilince, onlar: «Yok, biz yalnız düzeltiyoruz» derler.

12. Gözünüzü açın, işte onlar, karıştırıcıların kendileridir. Ancak, onlar bunu bilmezler.

13. Onlara: «Herkes nasıl inandıysa siz de öyle inanın» denilince, onlar: «Alıklar nasıl inandılarsa biz de öyle mi inanalım?» derler. Gözünüzü açın, gerçekten alık olanlar kendileridir. Ancak onlar bunu bilmezler.

14. Onlar inananlarla buluşunca: «Biz inandık» derler. Şeytanlarla başbaşa kalınca da: «Biz sizinle birliğiz, onlarla yalnız eğleniyoruz» derler.

15. Allah da onlarla eğlenir, onları taşkınlıkları içinde körü körüne bocalasınlar diye bırakır.

16. Onlar o kimselerdir ki, doğruluğu iğriliğe değişmişlerdir. Onun için bu alışverişlerinde hiçbir kazanç elde edememişlerdir. Onlar doğru yolu tutamamışlardır.

17. Onların durumu o kimselerin durumuna benzer ki ateş yakıp ortalığı aydınlatmışlardır. Ancak Allah, o ateşin ışığını yoketmiş, onları karanlıklar içinde, gözleri görmez olarak bırakmıştır.

18. Onlar sağırdırlar, dilsizdirler, kördürler. Onun için artık geri dönemezler.

19. Onların durumu o kimselerin durumuna da benzer ki kapkaranlık, durmadan gürliyen, şimşekler çakan bir gökten boşanan yağmura tutulmuşlardır, yıldırım çarpmasıyla ölmekten korkup parmaklarıyla kulaklarını tıkamışlardır. Allah tanımazları her yandan kuşatır.

20. Az kalsın şimşek onların gözlerini kör edecekti. Onlar şimşek çaktıkça onun ışığında yürürler, karanlık bastıkça da oldukları yerde kalırlardı. Eğer Allah dileseydi, besbelli ki onların gözlerini görmez, kulaklarını işitmez ederdi. Çünkü Allah'ın gücü her nesneye yeticidir.

21. Ey İnsanlar! Sizi de, sizden öncekileri de yaratan çalabınıza tapın ki, azaptan sakınmış olasınız.

22. O çalap ki, yeryüzünü sizler için eğlek, gökyüzünü de dam yaptı, gökten su indirdi, onunla size azık olsun diye türlü ürünler üretti. Öyleyse siz de, bile bile, Allah'a eş koşmayın.

23. Yok, eğer sizler kulumuza bildirdiğimiz Kur'an'dan şüphe ediyorsanız, haydi ona benzer bir sûre getirin. Allah'tan başka bütün bilgiçlerinizi de yardıma çağırın, eğer doğru sözlü kimselerseniz.

24. Eğer bunu da yapamazsanız — ki nasıl olsa yapamıyacaksınız — o ateşten sakının ki, onun yakacağı yalnız insanlarla taşlardır. Bu ateş Allah'ı tanımıyanlar için düzülmüştür.

25. Allah'a inananlarla iyilik edenlere müjdele ki işte onlar için içinden ırmaklar akan cennetler vardır. Bu cennetlerin ürünlerinden onlara yedirildikçe onlar: «Biz bunları daha önce yemiştik» diyeceklerdir. Kendilerine eskiden ye-

diklerine benziyenleri verilir de ondan. Orada onlar için arı sili eşler vardır. Onlar hep orada kalacaklardır.

26. İşte Allah örnek vermekten çekinmez. Bu örnek ister sivrisinek olsun, ister ondan daha büyükleri olsun. İnananlar bu örneklerin çalapları katından doğru olarak verildiğini bilirler. Allah'ı tanımıyanlar ise: «Allah bu örneği vermekle sanki ne demek istemiştir?» derler. Allah bu örneği vermekle birçoklarını doğru yoldan çıkarır, birçoklarını da doğru yola iletir. Ancak bu örnekle yoldan çıkardığı kimseler yalnız karıştırıcılardır.

27. Öyle karıştırıcılar ki Allah ile antlaştıktan sonra sözlerini tutmazlar, Allah'ın birleşin buyurduğunu ayırırlar, ortalıkta karışıklık çıkarırlar. Kendilerine yazık edenler işte bunlardır.

28. Siz Allah'ı nasıl olur da tanımazlık edersiniz ki cansız iken size O can verdi, sonra sizin canınızı O alacak, sonra sizi yine O diriltecek, daha sonra da yine Ona döndürüleceksiniz.

29. O Allah ki yeryüzünde ne varsa hep sizin için yarattı. Sonra gökyüzüne doğruldu. Onu da yedi kat gök olarak düzenledi. Allah her nesneyi bilicidir.

30. O gün senin çalabın meleklere şöyle buyurmuştu: «İşte ben yeryüzünde buyruklarımı dinletecek birini varedeceğim.» Melekler dediler: «Yoksa yeryüzünde karıştırıcılık edecek, kan dökecek bir varlık mı yaratacaksın? Oysaki biz Seni överek ululuyoruz. Seni kutluyoruz.» Bunun üzerine Allah da buyurmuştu: «Ben sizin bilmediklerinizi bilirim.»

31. Allah Âdem'e bütün varlıkların adlarını öğretti, sonra o varlıkları meleklere gösterip buyurdu: «Eğer sözünüz doğru ise bunların adlarını bana söyleyin.»

32. Melekler dediler: «Seni ulularız. Senin bize bildirdiklerinden başka bizim bilgimiz yoktur. Çünkü bilici olan da Sensin, doğruyu bildiren de Sen.»

33. Allah buyurdu: «Ey Âdem! Bütün varlıkları onlara ad-

larıyla bildir.» Âdem de meleklere onları adlarıyla bildirince Allah yine buyurdu: «Ben size demedim mi ki işte yerlerin, göklerin bütün görünmeyenlerini Ben bilirim, sizin açığa vurduklarınızı da Ben bilirim, gizli tuttuklarınızı da.»

34. O gün Biz meleklere: «Âdem'e secde edin» dedik. Onlar da secde ettiler. Yalnız İblis bundan kaçındı, büyüklük taslamak istedi. Böylece Allah'ı tanımaz oldu.

35. O gün Biz dedik: «Ey Âdem! Sen de, eşin de Cennet'te kalın. Dilediğiniz yerden dilediğiniz kadar yiyin. Yalnız, şu ağaca yaklaşmayın. Yoksa ikiniz de kıyıcılık etmiş olursunuz.»

36. Derken Şeytan her ikisinin de oradan ayağını kaydırdı. Her ikisini de yerlerinden etti. Bunun üzerine Biz de buyurduk: «Biribirinize düşman olarak buradan gidin. Yeryüzünde sağ oldukça barınacak yer, geçinecek nesne vardır.»

37. O aralık Âdem çalabından öğrendiği sözlerle tövbe etti. Allah da onun tövbesini onadı. Çünkü tövbeleri onayıcı olan, esirgeyici olan yalnız Allah'tır.

38. Şöyle buyurduk: «Hepiniz buradan gidin! Ancak, Benden size doğru yolu gösterici gelir de kim ona uyacak olursa artık bu gibiler için korku yoktur, onlar kaygılanacak da değildirler.»

39. Ancak, o kimseler ki Allah'ı tanımazlar, belgelerimizi yalan sayarlar, ateşlik olanlar işte bunlardır. Onlar hep orada kalacaklardır.

40. Ey İsrailoğulları! Size ettiğim bunca iyiliği bir düşünün, Bana verdiğiniz sözü yerine getirin ki Ben de size verdiğim sözü yerine getireyim. Yoksa Benden korkun.

41. Elinizdeki Tevrat'ı doğrulamak üzere bildirdiğim Kur'an'a inanın. Onu tanımazlık edenlerin ilki siz olmayın. Âyetlerimi az bir değerle değişmeyin. Yoksa Benden sakının.

42. Bile bile doğruyu iğri kılığına sokmayın. Doğruyu gizlemeyin.

43. Namaza durun, zekâtı verin, eğilenlerle birlikte eğilin.

44. Nasıl oluyor da siz kendinizi unutup başkalarına olgunluk öğüdü veriyorsunuz? Siz ki Kitap'ı okuyorsunuz. Yine de aklınız yatmıyor mu?
45. Güçlüklere katlanarak, Allah'a yalvararak yardım dileyin. Besbelli ki her ikisi de güçtür. Ancak, Allah'tan ürkenler için değil.
46. Onlar o kimselerdir ki gerçekten çalaplarına kavuşacaklarını, gerçekten Ona döneceklerini kesin olarak bilirler.
47. Ey İsrailoğulları! Benim size ettiğim bunca iyiliği, sizi bütün uluslardan üstün kıldığımı bir düşünün.
48. Öyle bir günden sakının ki o gün kimse kimsenin ödeyeceğini ödeyemez, kimse kimseyi kayıramaz, kimseden kurtulmalık alınmaz, onlara yardım da edilmez.
49. O gün Biz sizi Firavungillerin elinden kurtarmıştık. Onlar sizi azapların en kötüsüne uğratıyorlar, oğullarınızı boğazlıyorlar, yalnız kızlarınızı sağ bırakıyorlardı. Böylelikle Allah sizi iyice sınayordu.
50. O gün Biz sizin için denizi yardık da sizi kurtardık. Firavungilleri de gözlerinizin önünde suda boğduk.
51. O gün Biz Musa ile kırk gece için sözleşmiştik. Sizler ise bunun ardından bir buzağıyı kendinize tanrı edindiniz. İşte sizler böylelikle kıyıcılık etmiş oldunuz.
52. Sonra bunun ardından Biz sizi yine de bağışladık, şükredesiniz diye.
53. O gün biz Musa'ya Kitap'ı, doğru ile iğriyi ayırıcı olan Tevrat'ı vermiştik, doğru yolu tutasınız diye.
54. O gün Musa, ulusuna demişti: «Ey ulusum! Siz buzağıyı tanrı edinmekle kendinize yazık ettiniz. Artık yaradanınıza tövbe edin. Hem de kendinizi düzeltin. Yaradanınızın katında sizin için böylesi yeydir. Böylece Allah onların tövbelerini onamıştı. Çünkü tövbeleri onayıcı, esirgeyici Odur.»
55. O gün siz: «Ey Musa! Biz Allah'ı açıktan açığa görmedikçe sana inanmayız» demiştiniz. Bunun üzerine, gördünüz işte, sizi yıldırım çarpmıştı.

56. Sonra ölümünüzün ardından sizi yeniden dirilttik, şükredesiniz diye.

57. Üzerinize bulutun gölgesini düşürdük. Size kudret helvası ile bıldırcın gönderdik. «Size azık olarak verdiklerimizin en güzellerinden yiyin» dedik. Onlar Bize kıymadılar, ancak kendi kendilerine kıydılar.

58. O gün buyurmuştuk: «Şu kente girin de dilediğiniz yerden dilediğiniz kadar yiyin, kapısından girerken de secde edin. Hem «bağışla bizi» deyin ki Biz de sizin yanıltılarınızı bağışlıyalım. İyilik işliyenlerin karşılığını artıracağız.»

59. Bunun üzerine kıyıcılık edenler, kendilerine buyurulmuş olan bu «bağışla bizi» sözünü başka bir söze çevirdiler. Biz de onları, böyle karıştırıcılık ettikleri için, azaba uğrattık.

60. O gün Musa, ulusu için su arıyordu. Biz de ona: «Değneğini kayaya vur» demiştik. Derken o kayadan tam on iki göz kaynamıştı. Böylelikle her oymak içeceği suyun yerini bilmişti. «Allah'ın size verdiği azıktan yiyip için, yalnız ortalığı karıştırıp taşkınlık etmeyin.»

61. O gün siz demiştiniz: «Ey Musa! Biz, bir türlü yiyecekle kalamayız. Haydi sen bizim için çalabına yalvar da o bizlere yerden biten yeşillik, hıyar, sarmısak, mercimek, soğan gibilerini yetiştirsin». O da size demişti: «Sizin için yey olan nesneleri aşağılık nesnelerle değişmek mi istiyorsunuz? Öyleyse kente gidin, bütün bu istediklerinizi orada bulursunuz.» Böylece onların üzerlerine aşağılık, yoksulluk damgası vuruldu. Onlar Allah'ın öfkesine uğradılar. Şundan ötürü ki hem Allah'ın âyetlerini tanımıyorlar, hem de peygamberlerini haksız yere öldürüyorlardı. Bu da onların ayaklanmalarından, taşkınlıklarından ileri geliyordu.

62. Gerçekten o kimseler ki inanırlar, o kimseler ki yahudi, hıristiyan, sabiîdirler, onlardan herkim Allah'a, son güne inanır, iyilik işlerse artık bu gibiler için çalaplarının katında

karşılık vardır, artık onlar için korku yoktur, onlar kaygılanacak da değildirler.

63. O gün sizden söz almıştık da Sinâ dağını başınızın üstüne yükseltmiştik. «Size verdiğimiz Kitap'ı sıkı tutun, onun içindekileri düşünün ki sakınmış olasınız» demiştik.

64. Sonra siz bunun ardından yüz çevirdiniz. Öyle ki Allah'ın büyük iyiliği, esirgeyiciliği erişmeseydi, besbelli ki size yazık olurdu.

65. Doğrusu siz içinizde cumartesi yasağını çiğneyenlerin başına gelenleri bilirsiniz. Biz onlara: «Aşağılık maymunlara dönesiniz» demiştik.

66. Onun için Biz bu olay hem gelmişlere, hem de sizden sonra geleceklere bir gözdağı, sakınanlar için de öğüt olsun dedik.

67. O gün Musa, ulusuna demişti: «Bakın, Allah size bir inek kesin, buyuruyor.» Onlar da demişlerdi: «Sen bizimle eğleniyor musun?» Musa da demişti: «Allah esirgesin. Ben kendini bilmez değilim.»

68. Onlar dediler: «Bizim için çalabına yalvar da bu ineğin nasıl bir inek olduğunu açıkça bildirsin.» Musa dedi: «Allah buyuruyor ki işte bu inek ne pek kart, ne pek körpe, ikisi ortası bir inek olacak. Haydi, Allah'ın buyruğunu yerine getirin.»

69. Onlar dediler: «Bizim için çalabına yalvar da bu ineğin ne renkte olduğunu da bize açıkça bildirsin.» Musa dedi: «Allah buyuruyor ki, bu inek sapsarı bir inek olacak, bakanların içini açacak.»

70. Dediler: «Bizim için çalabına yalvar da bu inek nasıl bir inektir, bize açıkça bildirsin. Çünkü inek ineğe benzer. Böylelikle Allah dilerse biz de istediği ineği buluruz.»

71. Musa dedi: «Allah buyuruyor ki bu inek toprağı süre süre yıpranmamış, ekin sulamamıştır, bu ineğin hiçbir alacası da yoktur.» Onlar dediler: «İşte şimdi bize doğrusunu bil-

dirdin.» Bunun üzerine ineği kestiler. Az kalsın bunu yapmıyacaklardı.

72. O gün siz bir kimseyi öldürmüştünüz de suçu biribirinizin üstüne atmıştınız. Oysaki Allah sizin gizlemiş olduklarınızı meydana çıkarır.

73. Onun için: «İneğin bir parçasıyla öldürülene vurun» buyurduk. İşte Allah ölüleri böyle diriltir, size belgelerini de böyle gösterir, aklınız yatsın diye.

74. Sonra bunun ardından yürekleriniz katılaştı, taş kesildi. Taştan bile katı oldu. Çünkü taş vardır ki içinden ırmaklar kaynar, taş vardır ki yarılır da içinden sular akar. Taş da vardır ki Allah korkusundan yerlere yuvarlanır. Allah sizin bütün işlediklerinizden bilgisiz değildir.

75. Siz yine de yahudilerin size inanacaklarını umuyor musunuz? Oysaki içlerinden bir takımı Allah'ın sözü olan Tevrat'ı anladıktan sonra onu bile bile bozuyorlardı.

76. İnanmıyanlar inananlarla buluşunca: «Biz de sizin gibi inandık» derler, biribirlerile başbaşa kalınca da şöyle derler: «Çalabınızın size bildirdiklerini ne diye inananlara söylersiniz? Onlar bunları çalabınızın yanında size karşı dayanak olarak kullansınlar diye mi? Yine de aklınız yatmıyor mu?»

77. Onlar bilmiyorlar mı ki Allah onların gizli tuttuklarını da bilir, açığa vurduklarını da.

78. Onların arasında okuması yazması olmıyanların Kitap diye belledikleri ancak bir sürü uydurmadır. İşte onun için onlar kendi kuruntularıyla başbaşa kalıyorlar.

79. Vay o kimselere ki kendi elleriyle Kitap yazarlar, sonra da onu az bir değere değişmek için: «Allah'ın katındandır bu» derler. Vay onların kendi elleriyle yazdıklarına da, vay onunla kazandıklarına da!»

80. İnanmıyanlar derler: «Biz ateşte kalsak kalsak ancak birkaç gün kalırız.» Sen onlara de ki: «Siz bunun için Allah'tan söz mü aldınız? Eğer öyle ise Allah verdiği sözden dön-

mez. Yoksa siz Allah üzerine bilmiyerek mi konuşuyorsunuz?»

81. Öyle değil. Herkim kötülük işler de suçu onun benliğini kaplıyacak olursa işte bu gibiler cehennemlik kimselerdir. Onlar hep orada kalacaklardır.

82. O kimseler ki inanırlar, iyilik işlerler, onlar da cennetlik kimselerdir. Onlar da hep orada kalacaklardır.

83. O gün biz İsrailoğullarından söz almıştık: «Allah'tan başkasına tapmıyacaksınız, analarınıza, babalarınıza, yakınlarınıza, öksüzlere, yoksullara iyilik edeceksiniz, herkese güzellikle söyliyeceksiniz, Allah'a tapacaksınız, zekât vereceksiniz» diye. Sonra siz, pek azınız bir yana, sözünüzden döndünüz. Sizler dönek kimselersiniz.

84. O gün sizden söz almıştık: «Birbirinizin kanını dökmiyeceksiniz, kendinizden olanların bir kısmını yerlerinden yurtlarından etmiyeceksiniz» diye. Siz de böylece söz vermiştiniz, bunu siz de bilirsiniz ya.

85. Sonra siz o kimselersiniz ki yine de biribirinizi öldürüyorsunuz, içinizden bir takımını yurtlarından ediyorsunuz, onlara karşı suç işlemekte, düşmanlık etmekte biribirinize arka oluyorsunuz. Onlar size esir olarak gelince de onları satın alıyorsunuz. Oysaki onların yurtlarından edilmeleri size haram kılınmıştı. Yoksa siz Kitap'ın yalnız bir kısmına inanıp da bir kısmına inanmazlık mı ediyorsunuz? İşte içinizde böyle yapanların cezası dünya yaşayışında da, kıyamet gününde de ancak alçalmak olacaktır. Onlar azapların en büyüğünü çekeceklerdir. Çünkü Allah onların bütün işlediklerinden bilgisiz değildir.

86. İşte onlar o kimselerdir ki bu dünya yaşayışını öbür dünyaya değiştiler, artık onların azapları yeyniltilmez, onlara yardım da edilmez.

87. Doğrusu Biz Musa'ya Kitap'ı verdik, kendinden sonra da biribiri ardından elçiler gönderdik. Hem de Meryem oğlu İsa'ya açıklayıcı belgeler verdik. Onu Cebrail'le de pekittik.

Ancak ne vakit bir peygamber size benliğinizi okşamıyan bir nesne getirmişse siz ona karşı büyüklük tasladınız, o elçilerin bir takımını yalancı saydınız, bir takımını da öldürdünüz, öyle değil mi?

88. Onlar dediler: «Bizim yüreklerimiz kaskatıdır.» Öyle değil. Besbelli ki Allah onları bu tanımazlıklarından ötürü lânetledi. Onun için onların pek azı inanacaklardır.

89. O gün Allah'ın katından kendilerine önce verilen Tevrat'ı doğruluyan Kur'an geldi. Daha önce Allah'ı tanımıyanlara karşı yardım istiyen bu kimseler Kitap geldikten sonra onu tanımaz oldular. Onun için Allah'ın lâneti o tanımazların üzerine olsun.

90. Onlar Allah'ın kendi kulları arasında dilediğine yine kendi iyiliğinden ötürü bildirdiği Kitap'ı kıskandılar. Onu tanımaz oldular. Böylece kendilerini kötü bir iş uğrunda harcamış oldular. Onun için Allah'ı öfkelendirdikçe öfkelendirdiler. Allah'ı tanımıyanlar için ancak alçaltıcı bir azap vardır.

91. Onlara: «Allah'ın size bildirdiği Kur'an'a inanın» denilince, «Biz yalnız bize bildirilen Tevrat'a inanırız» derler, ondan başkasını tanımazlar. Oysaki Kur'an ellerindeki Tevrat'ı doğruluyan bir gerçektir. Onlara de ki: «Sizler inanan kimseler idiniz de bundan önce Allah'ın peygamberlerini ne diye öldürdünüz?»

92. Doğrusu Musa size açıklayıcı belgeler getirmişti. Sonra siz onun ardından buzağıyı tanrı edinmiştiniz. İşte siz böyle kıyıcılarsınız.

93. O gün Biz sizden söz almıştık da Sinâ dağını başınızın üstüne yükseltmiştik. «Size verdiğimiz Kitap'a sımsıkı sarılın, onu dinleyin» demiştik. Onlar: «Dinledik, yine de karşı koyuyoruz» dediler. Allah'ı tanımadıkları için buzağı sevgisi onların iliklerine kadar işlemişti. Onlara de ki: «Eğer siz inanan kimselerseniz, bakın bu inancınız sizi ne kötü şeylere sürüklüyor.»

94. De ki: «Eğer Allah'ın yanındaki öbür dünya evi başka

insanlar için değil de yalnız sizin için ise, durmayın, ölümü dileyin, eğer doğru sözlü kimselerseniz.»

95. Ancak, onlar işledikleri suçlardan dolayı ölümü dileyemezler. Allah kıyıcıları bilicidir.

96. Ne de olsa görürsün, onlar yaşamıya bütün insanlardan, Allah'a ortak koşanlardan bile daha çok düşkündürler. Her biri bin yıl yaşamak ister. Oysaki bukadar uzun yaşamaları onları azaptan kurtaracak değildir. Allah onların bütün işlediklerini görücüdür.

97. De ki: «Herkim Cebrail'e düşman ise bilsin ki Kur'an'ı Allah'ın dileği ile senin gönlüne bildiren bu Cebrail'dir. O Kur'an ki kendinden öncekileri doğrulayıcı, hem de inananlar için doğru yolu göstericidir, müjdeleyicidir.»

98. Herkim Allah'a, meleklerine, elçilerine, Cebrail'e, Mikâil'e düşmanlık ederse, bilsin ki Allah da kendisini tanımıyanların düşmanıdır.

99. Doğrusu Biz sana apaçık belgeler bildirdik. Bunları, tanımıyanlar yalnız karıştırıcılardır.

100. Onlar ne zaman bir antlaşma yapmışlarsa içlerinden birtakımı bu antlaşmayı bozmamışlar mıydı? Çünkü, onların pek çoğu inanmıyan kimselerdir.

101. Onlara Allah katından ellerinde bulunan Kitap'ı doğrulayıcı bir elçi gelince, kendilerine bu Kitap verilenler gerçek olduğunu bilmiyorlarmış gibi, bunu artlarına atıverdiler.

102. Yahudiler, şeytanların Süleyman'ın hakanlığı üzerine uydurdukları yalanlara kandılar. Oysaki Süleyman Allah'ı tanımazlık etmedi. Şeytanlar ise, Allah'ı tanımazlık ettiler. Onlar herkese büyüyü öğrettiler, Babil'de iki meleğe, Harut ile Marut'a, bildirilmiş olanı da herkese yine şeytanlar öğrettiler. O iki meleğe gelince, onlar: «Bizimkisi yalnız bir sınamadır. Sakın siz Allah'ı tanımazlık etmeyin» demeden hiç kimseye büyü öğretmezlerdi. Şeytanlar o iki melekten, karı ile kocanın arasını nasıl açacaklarını öğrenmişlerdi. Oysaki o iki melek Allah'ın dileği olmaksızın kimseye zarar vermez-

lerdi. Yahudiler kendilerine yararı olan şeyleri değil belki zararı olan şeyleri öğreniyorlardı. Doğrusu, bu gibi bilgileri edinenlere öbür dünyada iyilik payı yoktur. Onlar kendilerini ne kötü şeylere değişiyorlar! Bunu bir bilselerdi.

103. Eğer onlar inansalardı, sakınsalardı, Allah'ın katında kazanacakları sevap kendileri için yey olurdu. Bunu bir bilselerdi.

104. Ey inananlar! «Bizi koyun gibi sür» demeyin, «bizi gözet» deyin. Bu söze kulak verin. Allah'ı tanımıyanlar için acıklı bir azap vardır.

105. Kitaplılardan olup da Allah'ı tanımıyanlar, Allah'a eş koşanlar çalabınızdan size iyilik gelmesini istemezler. Allah ise esirgeyiciliğini kime dilerse ona özgüler. Çünkü Allah'ın vergisi pek çoktur.

106. Biz herhangi âyeti değiştirirsek, ya da unutturursak onun yerine yey olanını, ya da benzerini getiririz. Bilmez misin ki gerçekten Allah'ın gücü her nesneye yeticidir.

107. Bilmez misin ki gerçekten yerlerin, göklerin hakanlığı Allah'ındır, sizin için Ondan başka ne bir koruyucu, ne de bir yardımcı vardır.

108. Yoksa bundan önce Musa'yı sorguya çektikleri gibi siz de elçilerimizi sorguya çekmek mi istiyorsunuz? Her kim Allah'a inanırlığı Allah'ı tanımazlığa değişecek olursa o artık doğru yoldan sapmış olur.

109. Kitaplılardan bir çoğu, gerçek kendilerine belirdikten sonra dahi, içlerindeki kıskançlıktan ötürü, sizi inancınızdan ayırıp Allah'ı tanımazlığa döndürmek isterler. Allah'tan onlar için buyruk gelene kadar siz onları bağışlayın, onların suçlarından geçin. Çünkü Allah'ın gücü her nesneye yeticidir.

110. Namazı kılın, zekâtı verin. Kendiniz için her ne iyilik işlerseniz onu Allah'ın yanında bulursunuz. Çünkü Allah sizin işlediklerinizi görücüdür.

111. Onlar dediler: «Yahudilerle hıristiyanlardan başkası

Cennet'e giremez.» Bu, onların kuruntusudur. Onlara de ki: «Eğer doğru söylüyorsanız kandırıcı belgelerinizi getirin.»

112. Öyle değil. Herkim iyilik işleyip de kendini Allah'a verirse onun için çalabının katında karşılık vardır. Artık bu gibiler için korku yoktur, onlar kaygılanacak da değildirler.

113. Yahudiler: «Hıristiyanlığın sağlam bir temeli yoktur» dediler. Hıristiyanlar da: «Yahudiliğin sağlam bir temeli yoktur» dediler. Oysaki her ikisi de kitaplarını okuyorlar. İşte bilmiyenler onlar gibi söylerler. Allah ise onların aralarında uyuşamadıkları nesneyi kıyamet günü yargılıyacaktır.

114. O kimse ki Allah'ın tapınaklarında Allah'ın adının anılmasını yasak eder, o tapınakların yıkılması için uğraşır, artık ondan daha kıyıcı kim olabilir? Bu gibilere düşen, tapınaklara korka korka girmektir. Onlar için bu dünyada alçalmak vardır. Yine onlar için öbür dünyada pek büyük bir azap vardır.

115. Doğu da Allah'ındır, Batı da. Nereye yönelirseniz yönelin, Allah oradadır. Çünkü Allah her yeri kaplayıcıdır, bilicidir.

116. «Allah kendine çocuk edindi» dediler. Allah bundan uzaktır. Yerlerde, göklerde ne varsa hepsi Allah'ındır. Hepsi de Ona boyun eğmektedir.

117. Yerlerin de, göklerin de türeticisi Allah'tır. Allah bir işin olmasını yasadı mı, ona: «Ol!» der, o da oluverir.

118. Ne dediğini bilmiyenler derler: «Ne olurdu, Allah bizimle konuşsaydı, ya da bize bir belge gönderseydi». Onlardan öncekiler de bu ağzı kullanmışlardı. Onların anlayışları biribirine benziyor. Doğrusu biz belgelerimizi kanasıya inananlar takımına açıktan açığa göstermişizdir.

119. Gerçekten biz seni dosdoğru Kur'an ile birlikte müjdeleyici, öğütleyici olarak gönderdik. Cehennemlik olanlardan sorumlu tutulacak değilsin.

120. Sen onların dinlerine uymadıkça ne yahudiler, ne de hıristiyanlar seni beğenmiyeceklerdir. Onlara de ki: «Bakın,

yalnız bir doğru yol vardır, o da Allah'ın bildirdiği doğru yoldur.» Eğer sen sana bilgi eriştikten sonra yine de onların dürtülerine uyacak olursan, Allah'a karşı ne koruyucun bulunur, ne de yardımcın.

121. O kimseler ki kendilerine Kitap verdik, Kitap'ı gerektiği gibi okurlar, Kitap'a inananlar işte bunlardır. Kitap'ı tanımıyana gelince, böyleleri de kendilerine yazık edenlerdir.

122. Ey İsrailoğulları! Size ettiğim bunca iyiliği, sizi bütün uluslardan üstün kıldığımı bir düşünün.

123. Öyle bir günden sakının ki o gün kimse kimsenin ödiyeceğini ödiyemez, kimseden kurtulmalık alınmaz, kimsenin kayırıcılığı işe yaramaz, suçlulara yardım da edilmez.

124. O gün çalabı İbrahim'i bir takım buyruklarla sınamıştı. İşte İbrahim de onların hepsini yerine getirmişti. Çalabı şöyle buyurmuştu: «İşte Ben seni insanlara önder yapacağım.» İbrahim de: «Bu iyiliği benim soyumdan gelecek olanlardan da esirgeme» demişti. Çalabı şöyle buyurmuştu: «Benim esirgeyiciliğimden yararlanamıyacak olanlar yalnız kıyıcılardır.»

125. O gün Kâbe'yi insanlar için toplantı yeri, güven yeri kılmıştık. «İbrahim'in katını da tapınak edinin» diye buyurmuştuk. Sonra İbrahim'le İsmail'e Kâbe'yi dolananlar, onun içine kapananlar, rükû edenler, secde edenler için Ev'imi temiz tutmalarını buyurmuştuk.

126. O gün İbrahim şöyle demişti: «Ey çalabım! Burayı korkusuz bir il yap. Buralı olup da Allah'a, öbür dünyaya inananları onun ürünlerinden azıklandır.» Allah da şöyle buyurmuştu: «Ben tanımazlık edenleri önce biraz gönendiririm, sonra onları ateş azabına zorlar atarım. Onların dönecekleri yer ne kötüdür!»

127. O gün İbrahim İsmail ile birlikte Kâbe'nin temellerini atarken diyorlardı: «Ey bizim çalabımız! Bizim bu yaptığımızı iyi karşıla! Çünkü, işitici, bilici olan yalnız Sensin.»

128. «Ey çalabımız! Bizi, kendini Sana verenlerden kıl,

bizden gelenleri de, kendini Sana verenler topluluğu olarak yetiştir. Sen bize tapma yolunu yordamını göster. Bizim tövbemizi ona. Çünkü tövbeleri onayıcı olan, esirgeyici olan yalnız Sensin.»

129. «Ey çalabımız! Sen onlara içlerinden bir elçi gönder ki Senin âyetlerini onlara okusun, Senin Kitap'ını, doğrunun bilgisini onlara öğretsin, onları arıtsın. Çünkü erkli olan, doğruyu bildirici olan yalnız Sensin.»

130. Kendini bilmiyenlerden başka kim İbrahim'in dininden yüz çevirir? Doğrusu Biz İbrahim'i yeryüzünde seçkin kıldık. Bilin ki İbrahim öbür dünyada da kesenkes iyiler arasında bulunacaktır.

131. O gün çalabı İbrahim'e: «Kendini Bana ver» demişti. O da: «Ben kendimi bütün varlıkların çalabına verdim» demişti.

132. İbrahim, oğullarına da böyle yapmalarını sağlık vermişti. Yakup da öyle yapmıştı: «Ey çocuklarım! İşte Allah sizin için bu dini seçti. Öyleyse siz de kendinizi Allah'a vermiş olarak can verin» demişti.

133. Yakup'a ölüm yaklaşınca siz onun yanında değildiniz ya? O, çocuklarına: «Ben öldükten sonra siz kime tapacaksınız?» deyince onlar da şunu dediler: «Senin tanrına, dedelerin İbrahim'in, İsmail'in, İshak'ın tanrısına, bir tek olan tanrıya tapacağız. Bizler kendimizi Allah'a vermişizdir.»

134. O da öyle bir topluluktu, geldi, geçti. Onların kazandıkları onlara, sizin kazandıklarınız da size. Onların işlediklerinden siz sorumlu tutulacak değilsiniz.

135. «Yahudi olmalısınız, ya da hıristiyan olmalısınız ki doğru yolu tutmuş olasınız» diyorlar. Onlara de ki: «Yok, biz İbrahim'in dinindeniz. O İbrahim ki Allah'ı birleyici idi, Allah'a eş de koşmadı.»

136. Deyiniz ki: «Biz Allah'a, bize bildirilmiş olan Kur'an'a, İbrahim'e, İsmail'e, İshak'a, Yakup'a, oymaklarına bildirilmiş olanlara, Musa'ya, İsa'ya verilmiş olanlara, peygamber-

lere çalablarından verilmiş olanlara inandık. Bunları biribirinden ayrı tutmayız. Bizler kendimizi Allah'a verenleriz.

137. Eğer onlar sizin inandığınıza inanırlarsa gerçekten doğru yolu tutmuş olurlar. Yok, eğer ondan yüz çevirecek olurlarsa işte artık sizden ayrılmış olurlar. Onun için Allah size yeter. İşitici, bilici olan Odur.

138. Allah'ın sunduğu dindir bu! Allah'tan daha iyi din sunucu olur mu? Biz yalnız Allah'a taparız.

139. Onlara de ki: «Siz bizimle Allah üzerine ne çekişip durursunuz? O, bizim de çalabımızdır, sizin de çalabınız. Bizim işlediklerimiz bize, sizin işledikleriniz de size. Biz Ona yürekten bağlıyız.»

140. Yoksa siz: «Gerçekten İbrahim, İsmail, İshak, Yakup ile oymakları yahudi, ya da hıristiyan idiler» mi diyorsunuz? Onlara de ki: «Siz mi daha iyi bilirsiniz, yoksa Allah mı?» Bir de Allah'ın gerçeği elinde iken bunu gizliyen kimseden daha kıyıcı kim olabilir? Allah onların bütün işlediklerinden bilgisiz değildir.

141. O da öyle bir topluluktu, geldi geçti. Onların kazandıkları onlara, sizin kazandıklarınız da size. Onların işlediklerinden siz sorumlu tutulacak değilsiniz.

142. İnsanlar arasında bir takım alıklar şunu diyeceklerdir: «Onları yüz tutageldikleri yönelgeden çeviren nedir?» Onlara de ki: «Doğu da Allah'ındır, Batı da. Allah kimi dilerse onu doğru yola iletir.»

143. Böylece Biz, siz inananları taşkınlıktan uzak bir topluluk kıldık. İnsanlar için tanık olasınız, elçimiz de size tanık olsun diye. Senin yüz tuttuğun yönelgeyi biz ancak elçimize uyanlarla, ondan ayrılıp dönenleri bilelim diye yönelge yaptık. Gerçi bu çok ağır geldi. Ancak, Allah'ın doğru yola ilettikleri için değil. Allah besbelli ki sizin inançlarınızı boşa çıkaracak değildir. Çünkü Allah insanları gözeticidir, esirgeyicidir.

144. Doğrusu, Biz senin gözlerini gökyüzüne diktiğini gö-

rüyoruz. Onun için Biz seni gönlünün dilediği bir yönelgeye döndürüyoruz. Şimdi sen de Mescid-i Haram'dan yana dön. Artık siz de nerede bulunursanız bulunun, hep o yöne dönün. İşte kendilerine Kitap verilenler onun çalablarından gelme bir gerçek olduğunu iyice bilirler. Allah onların bütün işlediklerinden bilgisiz değildir.

145. Sen kendilerine Kitap verilenlere bütün belgeleri getirmiş olsan bile, onlar yine de senin yönelgene yönelmezler. Sen de onların yönelgesine yönelmezsin. Onların bir takımı da bir takımının yönelgesine yönelmezler. Eğer sen, sana gelen bilgiden sonra, yine de onların dürtülerine uyacak olursan gerçekten kıyıcılık etmiş olursun.

146. Bizim kendilerine Kitap verdiklerimiz onu kendi çocuklarını tanırcasına tanırlar. Bu böyle iken içlerinden bir takımı doğruyu bile bile gizlerler.

147. Doğru senin çalabından gelendir. Onun için sakın bundan şüphen olmasın.

148. Herkesin yöneleceği bir yöneti vardır, siz de iyilik işlemekte birbirinizle yarışın. Her nerede olursanız olunuz, Allah hepinizi bir araya getirecektir. Çünkü Allah'ın gücü her nesneye yeticidir.

149. Nereden yola çıkarsan çık, kendini Mescid-i Haram'dan yana döndür. Çünkü çalabına göre doğru olan budur. Allah sizin bütün işlediklerinizden bilgisiz değildir.

150. Her nereden yola çıkarsan çık, Mecsid-i Haram'dan yana dön. Her nerede bulunursanız bulunun, ondan yana dönün ki insanlar bunu size karşı dayanak olarak kullanmasınlar. Meğer ki içlerinde kıyıcılık edenler bunu yapsınlar. Böyle olunca sakın onlardan korkmayın, yalnız Benden korkun ki size karşı olan iyiliklerimi sonuna erdireyim. Böylelikle siz doğru yolu tutmuş olursunuz.

151. Nasıl ki size kendi içinizden bir elçi gönderdik de size âyetlerimizi okuyor, sizi arı sili kılıyor, size Kitap'ı, doğrunun bilgilisini öğretiyor, size bilmediklerinizi bildiriyor.

152. Öyleyse, siz Beni anın ki Ben de sizi anayım, Bana şükredin, sakın Beni tanımazlık etmeyin.

153. Ey inananlar! Katlanarak, yalvararak yardım dileyin. Çünkü Allah katlananlarla birliktedir.

154. Allah yolunda öldürülenler için: «Ölüler» demeyin. Yok, onlar diridirler. Ancak, siz bunu anlıyamazsınız.

155. Gerçekten Biz sizi korku, açlık, mal, can, ürün eksikliği gibi şeylerle sınarız. Sen bunu katlananlara müjdele.

156. O katlananlar ki, başlarına bir sıkıntı gelince «gerçekten biz kendimizi Allah'a vermişizdir. Yine de Ona dönücüyüz» derler.

157. Onlar çalaplarının yarlıgaması, esirgemesi kendi üzerlerinde olanlardır, doğru yolu tutanlar da onlardır.

158. Safa ile Merve Allah'ın belliklerindendir. Her kim Allah'ın Evi'ne yüz sürmek, ya da onu görmek için gidecek olursa, ikisini de dolanmasında günah yoktur. Herkim de kendiliğinden bir iyilik işliyecek olursa işte Allah onu tanıyıcıdır, onu bilicidir.

159. Gerçekten o kimseler ki gönderdiğimiz apaçık kanıtları, doğru yolu Kitaplardan öğrendikten sonra yine de gizlerler, işte Allah bunlara lânet eder, lânet edebilecek olan herkes de lânet eder.

160. Ancak o kimseler ki tövbe ederler, düzelirler, doğruyu açıktan açığa söylerler, artık onların tövbelerini onarım. Tövbeleri onayıcı, esirgeyici olan yalnız Benim.

161. Gerçekten o kimseler ki Allah'ı tanımadılar, tanımaz olarak da öldüler, Allah'ın, meleklerinin, bütün insanların lâneti onların üzerine olsun.

162. Onlar hep orada kalacaklardır. Onların azabı ne azaltılacak, ne de geciktirilecektir.

163. Sizin tanrınız bir tek tanrıdır. Ondan başka tanrı yoktur. Acıyıcı da Odur, esirgeyici de O.

164. Gerçekten yerlerin, göklerin yaratılmasında, gece ile gündüzün biribirini kovalamasında, insanlara yarıyan şey-

lerle yüklü olarak denizde yüzüp giden gemide, Allah'ın toprağı öldükten sonra dirilten suyu gökyüzünden indirmesinde, yeryüzüne türlü hayvanları dağıtmasında, yelleri değişik estirmesinde, yerle gök arasında baş eğen bulutlarda düşünen kimseler için apaçık belgeler vardır.

165. İnsanlar arasında Allah'ı bırakıp da ona eş koşanlar vardır. Onları Allah'ı severcesine severler. İnananların Allah'a karşı olan sevgisi ise çok büyük bir sevgidir. Kıyıcılık edenler azaba uğrayınca gerçekten bütün gücün yalnız Allah'ta olduğunu, gerçekten Allah'ın azabının ağır olduğunu bilselerdi.

166. Kendilerine uyulanlar o gün azabı görünce kendilerine uyanlardan sıyrılacaklar, aralarındaki bütün bağlar kopacaktır.

167. Onlara uyanlar şunu diyecekler: «Ah, bir yol geri dönebilseydik, onlar bizden nasıl sıyrıldılarsa biz de onlardan öyle sıyrılırdık.» Böylece Allah onların bu pişmanlıklarını doğuran bütün işlerini gözleri önüne serer. Onların ateşten çıkacakları yoktur.

168. Ey insanlar! Yeryüzünde bulunanların helâl, iyi olanlarını yiyin! Ancak Şeytan'ın izinden yürümeyin. Çünkü o sizin açıktan açığa düşmanınızdır.

169. Çünkü şeytan sizi ancak kötülük, çirkinlik yapmıya, Allah üzerine bilmiyerek konuşmaya sürükler.

170. Onlara: «Allah'ın bildirdiklerine uyun» denilince onlar şöyle derler: «Yok, biz atalarımızdan ne gördükse yalnız ona uyarız». Ya ataları gerçeği anlamamışlar, doğru yolu da bulamamışlarsa?

171. Allah'ı tanımıyanların durumu çobanın bağırıp çağırmasından başkasını işitmiyen, anlamıyan davarlarınki gibidir. Onlar sağırlar, dilsizler, körlerdir. Onun için anlamazlar.

172. Ey inananlar! Size verdiğimiz azıkların iyi olanlarını yiyin. Allah'a şükredin, eğer Ona tapıyorsanız.

173. Gerçekten Allah size ölü hayvan etini, kanı, domuz

etini, bir de Allah'tan başkası adına kesileni haram kıldı. Ancak, bunları istekli olmıyarak, aşırı gitmiyerek yemek zorunda kalanlar için günah yoktur. Çünkü Allah yarlıgayıcıdır, esirgeyicidir.

174. Gerçekten o kimseler ki Allah'ın Kitap'la bildirdiğini gizleyip de onu az bir değere değişirler, işte onların karınlarına attıkları ancak ateştir. Kıyamet günü Allah onlarla ne konuşacak ne de onları arıtacaktır. Onlar için acıklı bir azap vardır.

175. Bunlar o kimselerdir ki sapkınlığı doğruluğa, azap çekmeyi yarlıganmıya değişmişlerdir. Onlar ateşe karşı nekadar da dayanıklıdırlar.

176. Bu da şundan ileri geliyor: Gerçekten Allah Kitap'ı doğru olarak bildirmiştir. Kitap üzerine tartışanlar ise besbelli ki büyük bir anlaşmazlık içinde bulunuyorlar.

177. Olgunluk Doğu, Batı yönlerine yönelmekle olmaz. Olgun olan o kimsedir ki Allah'a, son güne, meleklere, Kitap'a, peygamberlere inanır, yakınlarına, öksüzlere, düşkünlere, yolda kalanlara, dilenenlere, esirlerin kurtarılmasına malını seve seve verir, namaz kılar, zekât verir, andlaşınca andını yerine getirir, darlıkta, hastalıkta, savaş sırasında katlanmasını bilir. Olgun olanlar bunlardır, sakınanlar da bunlardır.

178. Ey inananlar! Öldürülenler için ödeşme boynunuza borç oldu: Hüre hür ile, köleye köle ile, dişiye dişi ile ödeşeceksiniz. Ancak, öldürülenin yakınlarından biri suçun bir parçasını bağışlıyacak olursa bunu töreye uygun olarak ona güzellikle ödemelidir. İşte bu, Allah'ın bir kolaylaştırması, bir esirgemesidir. Bundan sonra da her kim sınırları aşacak olursa artık onun için acıklı bir azap vardır.

179. Ödeşmede sizin için dirilik vardır. Ey sağ düşünenler! Böylelikle sakınmış olursunuz.

180. İçinizden biri ölüm döşeğine düşünce eğer mal bırakıyorsa bunu anasına, babasına, yakınlarına töreye uygun

olarak vasiyet etmesi boynunun borcudur. Bu, sakınanlar için bir ödevdir.

181. Artık herkim ölenin vasiyetini dinledikten sonra bunu değiştirecek olursa gerçekten onun günahı onu değiştirenlerin boynunadır. Çünkü Allah, işiticidir, bilicidir.

182. Herkim de vasiyet edenin yanıldığından, ya da günaha gireceğinden korkar da mirascıların arasını bulacak olursa ona günah yoktur. Çünkü, Allah yarlıgayıcıdır, esirgeyicidir.

183. Ey inananlar! Oruç boynunuza borç oldu. Nasıl ki sizden öncekilerin de boynuna borç olmuştur. Sakınasınız diye.

184. Bunlar sayılı günlerdir. Onun için sizin aranızdan her kim hasta olur, ya da yolculuk edecek olursa, tutamadığı günlerin sayısınca oruç tutması, gücü yetmiyenlerin de kurtulmalık olarak bir yoksulu doyurması gerektir. Ayrıca, her kim gönül isteğiyle iyilik ederse böylesi onun için yeydir. Oruç da tutacak olursanız bu da sizin için yeydir. Bunu bir bilseniz.

185. Ramazan öyle bir aydır ki Kur'an onun içinde bildirilmiştir. O Kur'an ki doğru yolun apaçık inandırıcı belgelerini taşıyıcıdır, doğru ile iğriyi ayırt edicidir. Öyleyse içinizden bu aya erişenler oruçlarını tutmalıdırlar. Hasta olanlarla yolculuk edenler için tutamadıkları günler sayısınca oruç tutmak vardır. Allah size kolaylık göstermek ister, yoksa güçlük göstermek istemez. Bu da o günlerin sayısını doldurmanız, sizi doğru yola ilettiğinden dolayı Allah'ı ululamanız, Ona şükretmeniz içindir.

186. Kullarım Beni senden sorunca, bilsinler ki gerçekten Ben onlara yakınım. Ben onların çağrısına gelirim. Öyleyse, onlar da Benim çağrıma gelsinler. Bana inansınlar ki böylelikle doğru yola erişebilsinler.

187. Oruç tuttuğunuz günlerin geceleri kadınlarınıza yaklaşmak size helâl kılındı. Onlar sizin için, siz de onlar için birer giyimliksiniz. Allah sizin bu yüzden kendinizi yiyip bitir-

diğinizi bildiği için hemen tövbenizi onadı, sizi bağışladı. Artık kadınlarınıza yaklaşın da Allah sizin için ne yazdıysa onu dileyin. Tanyeri ağarırken, kara iplik ak iplikten ayırd edilinceye kadar yiyin, için. Sonra orucu gece sona erdirin. Tapınaklarda yalvarmak için kapanmış bulunduğunuz sürece sakın kadınlarınıza yaklaşmayın. İşte bunlar Allah'ın sınırlarıdır. Sakın onlara yaklaşmayın. Allah âyetlerini insanlara işte böyle anlatır, sakınsınlar diye.

188. Aranızda biribirinizin malını haksız yere yemeyin. İnsanların mallarından bir parçasını haksız olduğunu bile bile yemek için yargıçlara koşmayın.

189. Sana yeni doğan ayları sorarlar. De ki: «Bunlar insanlar için, Kâbe'ye yüz sürmek için ölçülerdir.» Evlere arkadan girmeniz doğru değildir. Doğru olan, sakınanlarınkidir. Evlere kapılarından girin. Allah'tan sakının ki umduğunuza eresiniz.

190. Sizinle vuruşanlarla siz de Allah uğrunda vuruşun. Yalnız aşırı gitmeyin. Çünkü Allah aşırı gidenleri sevmez.

191. Onları bulduğunuz yerde öldürün. Onların sizi çıkardıkları yerden siz de onları çıkarın. Ortalığı karıştırmak, cana kıymaktan daha kötüdür. Mescid-i Haram yanında onlar sizinle vuruşmadıkça siz de onlarla orada vuruşmayın. Yok eğer onlar sizi öldürecek olurlarsa, siz de onları öldürün. İşte Allah'ı tanımıyanların cezası böyle olur.

192. Ancak vuruşmaktan vazgeçecek olurlarsa başka. Çünkü Allah yarlıgayıcıdır, esirgeyicidir.

193. Karışıklık ortadan kalkıp da din olarak ortada yalnız Allah'ın dini kalıncaya kadar vuruşun. Onlar vuruşmıya son verecek olurlarsa, artık düşmanlık yalnız kıyıcılara karşı olabilir.

194. Kutlu aya karşı kutlu ay. Kutluluk karşılıklı olur. Onun için herkim sizin üzerinize saldıracak olursa onun size saldırdığı kadar siz de ona saldırın. Allah'tan sakının. Bilin ki, gerçekten Allah sakınanlarla birliktedir.

195. Allah yolunda malınızı harcayın. Kendinizi tehlikeye atmayın. İyilik edin. Çünkü, Allah iyilik edenleri sever.

196. Kâbe'ye yüz sürmeyi de, Umre'yi de yalnız Allah için, eksiksiz olarak yerine getirin. Ancak, bundan alıkonacak olursanız, kolayınıza gelen kurbanı gönderin. Kurban yerine varıncaya kadar da saçınızı kestirmeyin. Bir de içinizden her kim hastalanır, ya da başından rahatsız olursa, onun için kurtulmalık olarak oruç tutmak, ya sadaka vermek, ya da kurban kesmek gerektir. Güvenlik içinde olunca da herkim yüz sürme gününe kadar Umre'den yararlanmak isterse onun kolayına gelen kurbanı kesmesi gerektir. Ancak bunu bulamazsa, yüz sürme sırasında üç, geri döndükten sonra da yedi gün oruç tutmak gerektir. Hepsi tam on gün eder. Bu, çoluğu çocuğu, Mescid-i Haram'da bulunmıyanlar içindir. Allah'tan sakının. Bilin ki gerçekten Allah'ın vereceği ceza çok ağır olacaktır.

197. Kâbe'ye yüz sürme belli aylarda olur. İşte herkim o aylarda Kâbe'ye yüz sürmeyi boynuna borç bilirse artık o kimse için yüz sürme sırasında kadına yaklaşma, sövüşme, dövüşme olamaz. Ne iyilik işlerseniz Allah onu bilir. Azıklanın. Ancak azığın en iyisi sakınmadır. Ey sağ düşünenler, sakının!

198. Çalabınızdan azığın çoğunu vermesini dilemeniz sizin için suç değildir. Arafat'tan toplu olarak ayrıldığınızda Meş'ar-i Haram yanında Allah'ı anın. Bundan önce siz sapkınlık içinde iken Allah'ın sizi doğru yola nasıl ilettiğini anın.

199. Sonra insanların toplu olarak döndüğü yerden siz de dönün. Allah'tan yarlıganma dileyin. Çünkü Allah, yarlıgayıcıdır, esirgeyicidir.

200. Yüz sürme tapkılarınızı bitirdikten sonra atalarınızı andığınız gibi, hattâ onlardan da çok, Allah'ı anın. İnsanların kimisi de: «Ey çalabımız! Bize ne vereceksen bu dünyada ver» der. Artık ona öbür dünyada hiçbir pay yoktur.

201. Öyleleri de vardır ki: «Ey çalabımız! Bize bu dünyada

iyilik, güzellik, öbür dünyada da iyilik, güzellik ver, bizi ateşin azabından koru» derler.

202. İşte bunlar ettikleri iyiliğin karşılığını görürler. Allah hesabı çabuk görür.

203. Sayılı günlerde Allah'ı anın. Herkim acele edip de Minâ'dan Mekke'ye iki günde dönecek olursa ona günah yoktur. Herkim de geri kalacak olursa ona da günah yoktur. Ancak, bu sakınanlar için böyledir. Öyleyse Allah'tan sakının. Bilin ki gerçekten Ondan yana derleneceksiniz.

204. İnsanlar arasında öylesi vardır ki dünya yaşayışı üzerine söylediklerini beğenirsin, içinde olana Allah'ı tanık gösterir. Oysaki o düşmanların en azılısıdır.

205. O bir kere iş başına geçti mi, ortalıkta karışıklık çıkarmıya, ekinleri, sürüleri yok etmiye çabalar. Allah ise kargaşayı sevmez.

206. Ona: «Allah'tan sakın» denilse de burnunun büyüklüğü onu günah işlemeye sürükler. Artık böylesiyle ancak Cehennem başa çıkar. Doğrusu orası ne kötü yerdir.

207. İnsanlar arasında öylesi de vardır ki Allah'ın dileğini kazanmak için kendini harcamıştır. Allah kullarını gözeticidir.

208. Ey inananlar! Hep birden esenliğe kavuşun. Şeytan'ın ardından gitmeyin. Çünkü o sizin açıktan açığa düşmanınızdır.

209. Size açıklayıcı belgeler geldikten sonra siz yine de ayağınızı kaydıracak olursanız bilesiniz ki gerçekten Allah erklidir, doğruyu bildirendir.

210. Yoksa onlar Allah bulutların gölgesinde melekleriyle birlikte çıkıp geliverecek de böylelikle işler olup bitiverecek diye mi bekliyorlar? Her işin sonu Allah'a varır.

211. İsrailoğullarına sor bak, Biz kendilerine nice açıklayıcı belgeler vermişizdir. Herkim Allah'ın böyle bir iyiliği kendine eriştikten sonra onu değişecek olursa gerçekten Allah'ın ona vereceği ceza çok ağır olacaktır.

212. Allah'ı tanımıyanlar için bu dünya yaşayışı gözalıcıdır. Onlar inananlarla eğlenirler. Oysaki sakınanlar kıyamet gününde onlardan üstün olacaklardır. Allah kimi dilerse onu sayısızca azıklandırır.

213. İnsanlar önce bir tek topluluk idiler. Allah aralarındaki anlaşmazlıkları yargılamak için onlara müjdeleyici, uyarıcı peygamber gönderdi. Onlarla birlikte doğru olan Kitap'lar da gönderdi, yine insanlar arasındaki anlaşmazlıklar yargılansın diye. Oysaki kendilerine açıklayıcı belgeler geldikten sonra yine de anlaşamıyan bu kimseler kendilerine Kitap verilenlerden başkaları değildirler. Bu da biribirlerini kıskanmalarından ileri gelmekte idi. Bunun üzerine Allah inananları kendi dileğiyle, üzerinde bir türlü anlaşamadıkları gerçeğe ulaştırdı. Allah dilediğini doğru yola iletir.

214. Yoksa siz, sizden öncekilerin çektiklerini çekmeden Cennet'e girebileceğinizi mi sanıyorsunuz? Onlar öyle yoksulluklar çektiler, öyle sıkıntılara katlandılar, öyle sarsıldılar ki sonunda Allah'ın elçisi, onunla birlikte inananlar, dediler: «Allah'ın yardımı nezaman erişecek?» Gözünüzü açın, gerçekten Allah'ın yardımı yakındır.

215. Onlar size kimleri geçindireceklerini sorarlar. Onlara de ki: «İyilik olarak geçindirecekleriniz, ana, baba, yakınlar, öksüzler, düşkünler, yolda kalanlardır. Her ne iyilik işlerseniz gerçekten Allah onu bilicidir.»

216. Savaş boynunuza borç oldu. Yine de onu sevmezsiniz. Olabilir ki sevmediğiniz bir iş sizin için yeydir. Yine olabilir ki sevdiğiniz bir iş de sizin için kötüdür. İşte Allah bilir, siz bilmezsiniz.»

217. Onlar sana kutlu ayı, o ayda savaş açılıp açılmıyacağını sorarlar. De ki: «Bu ayda savaş açmak büyük günahtır. Ancak insanları Allah'ın yolundan alıkoymak, Allah'ı tanımamak, insanları Mescid-i Haram'a gitmekten alıkoymak, orada oturanları dışarı atmak Allah katında daha büyük günahtır. Karıştırıcılık insan öldürmekten daha kötüdür. Onlar,

ellerinden gelse, sizi dininizden döndürünceye kadar sizinle vuruşmaktan geri durmıyacaklardır. İçinizden herkim dininden döner de Allah'ı tanımaz olarak ölecek olursa bu gibilerin işledikleri iyilikler bu dünyada da, öbür dünyada da boşa gider. İşte onlar ateşlik kimselerdir. Onlar hep orada kalacaklardır.

218. Gerçekten o kimseler ki inanırlar, o kimseler ki Allah uğrunda göç ederler, Allah uğrunda savaşırlar, işte onlar Allah'ın esirgeyiciliğini umabilirler. Allah yarlıgayıcıdır, esirgeyicidir.

219. Sana şarabı, kumarı sorarlar. De ki: «İkisinin de insanlar için büyük günahı hem de yararları vardır. Ancak, ikisinin de günahı yararlarından daha büyüktür.» Yoksulları geçindirmek için ne vereceklerini de sorarlar. «Artanı» de. Allah âyetlerini size işte böyle açıklar, düşünesiniz diye,

220. bu dünyada da, öbür dünyada da. Sana öksüzleri de sorarlar. De ki: «Doğru olan, onların durumunu düzeltmektir.» Onlarla birlikte yaşıyacak olursanız, artık onlar sizin kardeşleriniz olurlar. Allah karıştırıcıları düzelticilerden ayırt etmesini bilir. Allah dileseydi size ne de olsa güçlük çıkarırdı. Allah erklidir, doğruyu bildirendir.

221. Allah'a eş koşan kadınlarla, onlar Allah'a inanmadıkça evlenmeyin. Allah'a inanan bir köle kadın, Allah'a eş koşan bir kadından besbelli ki yeydir, beriki gönlünüzü çekse bile. Allah'a eş koşan erkeklere de, onlar Allah'a inanmadıkça kız vermeyin. İnanan bir erkek köle, eş koşan bir erkekten yeydir, beriki gönlünüzü çekse bile. Allah'a eş koşanlar sizi ateşe sürüklerler. Allah ise sizi kendi dileğiyle Cennet'e, yarlıganmıya çağırır. Allah âyetlerini insanlara işte böyle açıklar, öğütlensinler diye.

222. Senden kadınların aybaşısını sorarlar. De ki: «O bir üzüntüdür. Onun için aybaşı günlerinde kadınlarınızdan uzak kalın. Onlar arınıncaya kadar yanlarına yaklaşmayın. Arınınca da onlara Allah'ın size buyurduğu yoldan yakla-

şın. Çünkü Allah tövbe edenleri sever, arınanları da sever.

223. Kadınlarınız sizin için ekilecek birer tarladır. Öyleyse, onları dilediğiniz gibi ekin. Kendiniz için iyilik işleyin. Allah'tan sakının. Bilin ki gerçekten sizler Allah'a kavuşacaksınız İnananlara bunu müjdele.

224. Bilmiyerek Allah adına ant içtim diye aklanmaktan, sakınmaktan, insanların arasını düzeltmekten kaçınmayın. Allah işiticidir, bilicidir.

225. Çünkü Allah bilmiyerek ant içtiğinizden dolayı sizi sorumlu tutmaz. Ancak gönül dileğiyle ant içtiğinizden dolayı sizi sorumlu tutar. Allah yarlıgayıcıdır, yumuşak davranıcıdır.

226. O kimseler ki karılarına yaklaşmamıya ant içmişlerdir, onlar için dört ay beklemek vardır. Ancak antlarından dönecek olurlarsa gerçekten Allah yarlıgayıcıdır, yumuşak davranıcıdır.

227. Eğer onlar boşamak isterlerse boşasınlar. Çünkü Allah işiticidir, bilicidir.

228. Boşanan kadınlar kendi başlarına üç aybaşı dönemini gözlesinler. Eğer Allah'a, son güne inanıyorlarsa, Allah'ın kendi döl yataklarında yarattığını gizlemek onlara helâl olmaz. Eğer kocaları bu bekleme süresi içinde anlaşmak isterlerse karılarını geri çağırmak herkesten önce onlara düşer. Erkeklerin kadınlar üzerinde töreye uygun hakları olduğu gibi kadınların da erkekler üzerinde öyle hakları vardır. Ancak, erkeğin hakkı bir üstündür. Allah erklidir, doğruyu bildiricidir.

229. Boşama yalnız iki defa olur. Ondan sonra ya iyilikle tutmak ya da güzellikle bırakmak vardır. Onlara verdiğinizin bir parçasını geri alacak olursanız size helâl olmaz. Meğer ki karı ile koca Allah'ın koyduğu sınırları gözetmemekten korkalar. Eğer Allah'ın koyduğu sınırları gözetmemekten korkarsanız, karının ayrılmak için kocasına bir nesne vermesinde ikisi için de suç yoktur. Bunlar Allah'ın sınırlarıdır. Ar-

tık onları aşmayın. Herkim Allah'ın sınırlarını aşacak olursa kıyıcılar işte bu gibilerdir.

230. Bunun üzerine erkek yine de karısını boşarsa, artık o kadın başka bir kocaya varmadan önce kendisine helâl olmaz. Eğer bu koca da onu boşar, onlar da Allah'ın sınırlarını gözeteceklerini iyice kestirecek olurlarsa, biribirlerine dönmelerinde artık suç yoktur. İşte bunlar bilenler takımına Allah'ın açıkça gösterdiği sınırlardır.

231. Karıları boşayıp da onların bekleme süresi de sona erince, artık onları ya güzellikle alıkoyun, ya da güzellikle bırakın. Onları kötülük olsun diye zorla alıkoymayın. Herkim böyle yapacak olursa, doğrusu kendine kıymış olur. Allah'ın âyetlerini eğlence yerine koymayın. Allah'ın size karşı olan bunca iyiliğini, sizi öğütlemek için gönderdiği Kitap'ı, doğrunun bilgisini anın. Allah'tan sakının. Biliniz ki gerçekten Allah her nesneyi bilicidir.

232. Karıları boşayıp da onların bekleme süreleri sona erince, artık siz onların kendi aralarında töreye uygun olarak anlaştıkları kocalara varmalarına sakın engel olmayın. Bu, içinizde Allah'a, son güne inananlara verilen bir öğüttür. Böylesi sizin için daha uygun, daha arıdır. Bunu Allah bilir, siz bilmezsiniz.

233. Analar çocuklarını tam iki yıl emzirsinler. Bu, emzirme işini sonuna erdirmek istiyenlere göredir. Onların töreye göre yiyeceği, giyeceği de çocuk kendinden olan babanın boynunun borcudur. Herkese ancak gücünün yettiği kadarı yüklenir. Ne ana çocuğu yüzünden, ne de çocuk kendinden olan baba çocuğu yüzünden sıkıntı çekmemelidir. Mirascı da öyle. Eğer baba ile ana, gönül dileğiyle aralarında anlaşarak çocuğu sütten kesmek isterlerse her ikisi için de suç yoktur. Eğer çocuklarınızı başkalarına emzirtmek isterseniz bunun töreye uygun olan karşılığını verdikten sonra sizin için yine suç yoktur. Allah'tan sakının, biliniz ki gerçekten Allah bütün işlediklerinizi görücüdür.

234. İçinizden ölenlerin arkalarında bıraktıkları karılar kendi başlarına dört ay on gün bekliyeceklerdir. Artık süreleri sona erince kendi başlarına töre uyarınca işlediklerinden dolayı sizin için suç yoktur. Allah bütün işlediklerinizden bilgilidir.

235. Bu kadınlara kendilerile evlenmek istediğinizi kapalı olarak anlatmanız, ya da bu isteğinizi içinizde saklamanız sizin için suç değildir. Allah sizin onları düşündüğünüzü bilir. Yalnız, onlara gizliden gizliye söz vermeyin. Meğer ki sözünüz töreye uygun ola. Kitap'taki süre sona erinceye kadar da evlenme bağıyla bağlanmıya kalkışmayın. Şunu da bilin ki işte Allah sizin içinizde olanı bilir. Onun için Allah'tan sakının. Bilin ki, gerçekten Allah yarlıgayıcıdır, yumuşak davranıcıdır.

236. Kendilerine el sürmediğiniz, ya da kendilerine verilmesi gerekli olan kalını henüz biçmediğiniz kadınları boşamanız sizin için suç değildir. Onları, varlıklı olanlarınız varlıklarına göre, yoksul olanlarınız da gücü yettiği kadar töre uyarınca gönendirsinler. Bu, iyilik edenlerin boynuna borçtur.

237. Eğer onları el sürmeden boşar, önceden onlara kalın biçmiş de bulunursanız, biçtiğinizin yarısı onlarındır. Meğer ki onlar bunu size bağışlamış olsunlar, ya da evlenme bağını elinde tutan kimse bunu bağışlamış olsun. Sizin bağışlamanız Allah'tan sakınırlığa daha uygundur. Biribirinize karşı eli açık olmayı unutmayın. Çünkü, Allah bütün işlediklerinizi görücüdür.

238. Namazları, ikindi namazını sakın kaçırmayın. Allah'a boyun eğip namaza durun.

239. Ancak bir korkunuz varsa, bu namaz yaya iken de, binekte iken de olabilir. Güvenliğe kavuşunca da Allah size bilmediklerinizi nasıl öğrettiyse Allah'ı öyle anın.

240. İçinizden arkada karılar bırakacak olanlar karılarının evden dışarı çıkarılmadan bir yıl gönendirilmelerini vasiyet

etsinler. Bunun üzerine onlar kendiliklerinden dışarı çıkacak olurlarsa, artık onların töreye uygun olarak işlediklerinden dolayı sizin için suç yoktur. Allah erklidir, doğruyu bildiricidir.

241. Boşanan kadınları töre uyarınca gönendirmek Allah'tan sakınanların boynuna borçtur.

242. İşte Allah size âyetlerini böyle açıklıyor. Aklınız yatsın diye.

243. Bilmez misin, onlar binlerce kişi idiler de yine de ölüm korkusuyla yurtlarını bırakıp kaçtılar. İşte Allah onlara «ölün» buyurdu. Sonra da onları diriltti. Çünkü Allah'ın insanlara karşı olan iyiliği büyüktür. Yine de insanların pek çoğu şükretmezler.

244. Allah uğrunda savaşın. Şunu da bilin ki gerçekten Allah işiticidir, bilicidir.

245. Her kim Allah için iyilik işliyecek olursa Allah onun karşılığını kat kat verir. Darda bırakan da Odur, bolluğa kavuşturan da O.

246. Bilmez misin, İsrailoğullarının ileri gelenleri Musa'nın ölümünden sonra bir gün peygamberlerine şunu demişlerdi: «Bize bir hakan gönder de Allah uğrunda vuruşalım.» Peygamber demişti: «Vuruşma boynunuza borç olunca ya vuruşmazsanız?» Onlar demişlerdi: «Allah uğrunda neden vuruşmayalım? Biz ki ülkelerimizden, çocuklarımızdan uzaklaştırıldık.» Vuruşma boyunlarına borç olunca yine de, içlerinden birazı bir yana, ondan yüz çevirdiler. Allah kıyıcıları bilicidir.

247. Peygamberleri: «Doğrusu Allah Talut'u size hakan gönderdi» deyince onlar da dediler: «Nasıl olur da o bize hakanlık edebilir? Biz hakanlığa ondan daha elverişliyiz. Hem ona malca da bolluk verilmemiştir.» Peygamberleri dedi: «Gerçekten Allah onu sizden seçkin kıldı. Bilgice de, güçce de Allah onun genliğini artırdı.» Allah hakanlığı kime dilerse ona verir. Allah her nesneyi kaplayıcıdır, bilicidir.

248. Peygamberleri dedi: «Talut'un hakanlığına belge size bir sandığın gelmesidir. Bu sandığın içinde hem sizi dölendirecek olan Tevrat, hem de Musagillerle Harungillerin bıraktıklarından kalanlar vardır. Bu sandığı melekler taşıyacaklardır. Gerçekten bu sizin için kesin bir belgedir, eğer inanan kimselerseniz.

249. O gün Talut askerleriyle oradan ayrıldıktan sonra dedi: «Gerçekten, Allah sizi bir ırmakta sınayacaktır. Böyle olunca, herkim o ırmaktan içecek olursa benden değildir. Herkim ondan içmiyecek olursa işte o bendendir. Yalnız suyu bir avuç avuçlayanlara söz yoktur.» Derken hepsi ırmağın suyundan içtiler, yalnız pek azı içmedi. Talut, kendisi ile birlikte inananlar, ırmağı geçince dediler: «Bugün bizim Calut'a, onun askerlerine karşı koyacak gücümüz yok.» Allah'a kavuşacaklarına kesin olarak inananlar ise dediler: «Nice azlıklar nice çoklukları Allah'ın dileğiyle yenmişlerdir. Allah katlananlarla birliktedir.»

250. Calut ile askerleri üzerlerine yürüyünce onlar dediler: «Ey çalabımız! Sen bizim katlanma gücümüzü artır, ayağımızı sürçtürme, seni tanımıyanlar takımına karşı sen bize yardım et.»

251. Derken Allah'ın dileğiyle onları bozguna uğrattılar. Davut da Calut'u öldürdü. Allah da Davut'a hakanlığı, doğrunun bilgisini verdi, ona dilediğini öğretti. Eğer Allah insanların bir nicesini bir nicesiyle ortadan kaldırmış olmasaydı, ne de olsa yeryüzü karmakarışık olurdu. Ancak Allah bütün yaratıkları kayırıcıdır.

252. Bunlar Allah'ın âyetleridir. Bunları sana doğru olarak okuyoruz. Gerçekten sen besbelli ki Allah'ın elçilerinden birisin.

253. Biz bu peygamberlerin kimini kiminden üstün kıldık. Onlar arasında Allah'ın kendileriyle konuştukları da vardır. Kiminin de basamaklarını yükselttik. Meryemoğlu İsa'ya açıklayıcı belgeler verdik. İsa'yı Cebrail ile pekittik. Eğer Al-

lah dileseydi bu peygamberlerden sonra gelenler ellerinde bunca açıklayıcı belgeler varken artık biribirleriyle vuruşmazlardı. Ancak, onlar yine de biribirleriyle tutuştular. Çünkü içlerinde Allah'a inananlar olduğu gibi Allah'ı tanımıyanlar da vardı. Eğer Allah dileseydi, onlar biribirleriyle vuruşmazlardı. Ancak Allah ne dilerse onu yapar.

254. Ey inananlar! Size verdiğimiz azıkla yoksulları geçindirin. Öyle bir günden önce ki o gün ne suçlar ödenir, ne koruyuculuk, ne de kayırıcılık olur. Allah'ı tanımıyanlar, kıyıcılar işte bunlardır.

255. O Allah ki kendinden başka tanrı yoktur, diri olan, kendi kendine var olan da Odur. Onu ne uyuklama tutar, ne de uyku. Yerlerde, göklerde ne varsa Onundur. Onun dileği olmadıkça kim Onun katında bir başkasını kayırabilir. Önceden olanları bilen de Odur, sonradan olacakları bilen de O. Onun bilgisinden yalnız Onun dilediği kadarını kavrıyabiliriz. Onun egelik alanı yerleri de kaplar, gökleri de. Her ikisini de korumak Onu yormaz. Allah yücedir, uludur.

256. Dinde zorlama yoktur. Artık doğru yol, iğri yoldan ayrılmıştır. Bundan böyle her kim Şeytan'ı tanımayıp da Allah'a inanacak olursa, gerçekten o, kopmak bilmiyen sağlam bir kulpa yapışmış olacaktır. Allah işiticidir, bilicidir.

257. Allah inananların yardımcısıdır, onları karanlıklardan aydınlığa çıkarır. Allah'ı tanımıyanların yardımcısı da Şeytan'dır. O da onları aydınlıktan karanlığa sokar. Onlar ateşlik kimselerdir. Onlar hep orada kalacaklardır.

258. Bilmez misin o kimseyi ki Allah kendisine hakanlık vermişken yine de İbrahim ile onun çalabı üzerine çekişip durmuştu. O gün İbrahim: «Benim çalabım hem diriltir, hem öldürür» deyince o: «Ben de hem diriltirim, hem öldürürüm» demişti. İbrahim: «Gerçekten, Allah, güneşi Doğu'dan doğdurtuyor, sen de Batı'dan doğdurtsana» deyince Allah'ı tanımıyan o kimse şaşırakalmıştı. Allah kıyıcılar takımını doğru yola iletmez.

259. Yine onun gibi bir kimse de çatıları çöküp duvarları üzerine yıkılmış bir kentten geçti de: «Allah bu kenti öldükten sonra nasıl diriltecek?» dedi. Bunun üzerine Allah o kimseyi yüz yıl ölü bıraktı. Sonra da diriltip ona sordu: «Nekadar ölü kaldın?» O kimse dedi: «Bir gün, belki bir günden de az.» Allah dedi: «Yok, tam yüz yıl ölü kaldın. Yiyeceğine, içeceğine baksana, bozulmamışlar bile. Bir de şu eşeğine bak. Biz seni insanlara belge yapmak istedik de onun için böyle yaptık. Bir de şu kemiklere bak. Biz onları nasıl bir araya getiriyoruz, sonra onları etlerle donatıyoruz.» Bütün bunlar belirdikten sonra o kimse dedi: «Ben artık iyice anladım ki Allah'ın gücü her nesneye yeticidir.»

260. O gün İbrahim çalabına demişti: «Ey çalabım! Ölüleri nasıl diriltiyorsun, göster bana.». Çalabı da buyurmuştu: «Sen buna inanmıyor musun?» İbrahim demişti: «Yok, inanıyorum. Ancak içim de yatışsın istiyorum.» Allah da buyurmuştu: «Öyleyse dört tane kuş al, onları parça parça et de onların her bir parçasını bir dağın üzerine bırak. Sonra da onları çağır, koşarak sana geleceklerdir. Bil ki gerçekten Allah erklidir, doğruyu bildirendir.»

261. Mallarını Allah uğrunda harcıyanların durumu o tohumun durumuna benzer ki, yedi başak birden vermiştir, her bir başağında da yüz tane vardır. Allah kime dilerse ona kat kat verir. Allah her nesneyi kaplayıcıdır, bilicidir.

262. O kimseler ki mallarını Allah uğrunda harcarlar, sonra da kendileri için mallarını harcadıkları kimselerin başına kakıp gönüllerini incitmezler, o kimselerin çalapları katında karşılıkları vardır. Artık onlar için korku yoktur, onlar kaygılanacak da değildirler.

263. Tatlı bir söz söyleme, bir suç bağışlama gönül kırmakla biten bir sadakadan yeydir. Allah kendine yeticidir, yumuşak davranıcıdır.

264. Ey inananlar! Sadakalarınızı, gösteriş için veren, Allah'a, son güne inanmıyan insanlar gibi başa kakarak, in-

citerek verip de değersizleştirmeyin. Böyle bir kimsenin durumu o kayanın durumuna benzer ki sert bir yağmurla üzerindeki toprak sıyrılıp da çırıl çıplak kalmıştır. Onlar iyiliklerinin karşılığını göremezler. Allah kendisini tanımıyanlar takımını doğru yola iletmez.

265. Allah'ın dileğini kazanmak, özlerini pekleştirmek için mallarını harcıyanların durumu ise o bahçenin durumuna benzer ki bir tepenin üzerindedir. Üzerine bol yağmur yağdı mı verimini bir kat daha artırır. Bol yağmur yağmasa bile, çiseler. Allah bütün işlediklerinizi görücüdür.

266. Hanginiz ister ki bir hurma, bir üzüm bağı olsun, içinden ırmaklar geçsin, orada her türlü ürünler bulunsun da üzerine kocalık çöksün, çocukları da henüz yetişmemiş bulunsun, derken yakıcı bir kasırga vurup içinde ne var ne yoksa hepsi kavrulmuş olsun? İşte Allah size belgelerini böyle açıklar, düşünesiniz diye.

267. Ey inananlar! Kazandıklarınızın, kendiniz için yerden yetiştirdiklerinizin iyilerinden yoksullara verin. Gözünüzü yummadan almıyacağınız kötü nesneleri vermiye yeltenmeyin. Bilin ki, gerçekten Allah kendine yeticidir, övülücüdür.

268. Şeytan sizi yoksullukla yıldırır, kötülüğe sürükler. Allah ise size kendi yönünden yarlıgama, bolluk adar. Allah her nesneyi kaplayıcıdır, bilicidir.

269. Allah doğrunun bilgisini kime dilerse ona verir. Doğrunun bilgisi kime verilmişse gerçekten ona büyük iyilik edilmiş olur. Öğüt alanlar ise yalnız sağ düşünenlerdir.

270. Yoksullara geçimlik olarak her ne verirseniz, adak olarak her ne adarsanız, gerçekten Allah onu bilir. Kıyıcıların yardımcıları olmaz.

271. Sadakayı açıkça verirseniz ne iyi.. Ancak, onu yoksullara gizlice verirseniz bu sizin için yeydir. Hem de böylesi bütün günahlarınızı silip süpürür. Allah bütün işlediklerinizden bilgilidir.

272. İnsanları doğru yola iletmek sana düşmez. Ancak Al-

lah kimi dilerse onu doğru yola iletir. Vereceğiniz her iyi geçimliği ancak kendiniz için vermiş olursunuz. Vereceğiniz geçimliği yalnız Allah'ın sevgisini kazanmak için vermelisiniz. Verdiğiniz her iyi geçimliğin karşılığı size ödenir. Bu işte size kıyılmaz.

273. Sadakalarınızı Allah yolunda kendilerini verip de azık aramak için ortalıkta dolaşmıya artık gücü yetmiyenlere verin. Bilmiyenler ağır başlı oldukları için onları varlıklı sanırlar. Sen bu gibileri yüzlerinden tanırsın. Onlar kimsecikten bir şey istemezler. Siz iyilik olarak her ne geçimlik verecek olursanız gerçekten Allah onu bilicidir.

274. O kimseler ki mallarıyla gece gündüz, gizli, açık, yoksulları geçindiririrler, işte onlar için çalaplarının katında karşılık vardır. Onlar için korku yoktur. Onlar kaygılanacak da değildirler.

275. O kimseler ki paralarının faizini yerler, onlar mezarlarından ancak Şeytan çarpmasıyla çarpılmış olanlar gibi kalkacaklar. Bunun böyle olması gerçekten, onların: «Faiz bir alış verişten başka birşey değildir» demelerinden ileri gelir. Oysa ki Allah alım satımı helâl, faizi ise haram kılmıştır. Bundan böyle herkime çalabından bir öğüt gelir, o da faiz almıya son verecek olursa, artık önceden aldığı onun olur. Ancak son söz yine Allah'ındır. Her kim de faize dönecek olursa, bu gibiler ateşte yanacak kimselerdir. Hep orada kalacaklardır.

276. Allah faizin verimini eksiltir, sadakaların verimini ise artırır. Allah kendini tanımazlıkta, günah işlemekte direnenleri sevmez.

277. O kimseler ki inanırlar, iyilik işlerler, namaz kılarlar, zekât verirler, onların çalapları katında karşılıkları vardır. Hem onlar için korku yoktur, onlar kaygılanacak da değildirler.

278. Ey inananlar! Allah'tan sakının, faizden geriye kalanı bırakın, eğer inanan kimselerseniz.

279. Eğer bunu yapmıyacak olursanız Allah'a, elçisine karşı savaş açtığınızı bilin. Eğer tövbe edecek olursanız mallarınızın anası yine sizindir. Ne siz başkalarına kıyın, ne de başkaları size kıysınlar.

280. Eğer borçlu darlık içinde ise onu eli genişleyinceye kadar bırakmak vardır. Borcu bağışlamanız sizin için yeydir. Bunu bir bilseniz.

281. Öyle bir günden sakının ki, o gün hepiniz Allah'a döndürüleceksiniz, sonra herkesin kazandığı kendisine ödenecektir. Onlara karşı kıyıcılık edilmiyecektir.

282. Ey inananlar! Belli bir süre için biribirinize borçlanınca bunu yazın. Aranızdan bir yazıcı onu doğru olarak yazsın. Bu yazıcı, Allah'ın kendisine öğrettiği gibi yazmaktan çekinmesin, yazsın. Bir de borçlu olan kimse borcunu söyleyip yazdırsın. Herbiri çalabı olan Allah'tan sakınsın da hiçbir nesneyi eksik yazdırmasın. Eğer borçlu olan alık, yetersiz, ya da söyleyip yazdırmaya gücü yetmez olursa koruyucusu olan kimse doğru olarak söyleyip yazdırsın. Erkeklerinizden ikisini de tanık tutun. Eğer iki erkek yoksa orada bulunanlardan kendilerine inandığınız bir erkekle iki kadın da olur. Kadınlardan biri unutacak olursa öteki hatırlatır. Tanıklar çağırılınca kaçınmasınlar. Siz yazıcılar az çok demeyip süresi ile birlikte yazmıya üşenmeyin. Böylesi Allah katında doğruluğa daha uygun, tanıklık için daha sağlam, işkilden daha uzak olanıdır. Meğer ki aranızda elden yapılacak bir ticaret işi olsun. Böyle olunca onu yazmamak sizin için suç olmaz. Alım satım yaparken de tanık tutun. Ne yazıcıya, ne de tanığa zarar verilmesin. Eğer zarar verecek olursanız Allah'a karşı gelmiş olursunuz. Onun için Allah'tan sakının. Bütün bunları Allah size öğretiyor. Allah her nesneyi bilicidir.

283. Eğer yolda olur da yazıcı bulamazsanız, borçludan rehin alabilirsiniz. Eğer biribirinize güveniniz varsa, kendisine güvenilen borçlu, çalabı olan Allah'tan sakınsın da borcunu

ödesin. Tanıklık etmekten kaçınmayın. Herkim bundan kaçınacak olursa günah onun yüreğine kadar işler. Her ne işlerseniz Allah onu bilicidir.

284. Yerlerde, göklerde ne varsa hepsi Allah'ındır. Siz içinizde olanı açıklasanız da, gizleseniz de Allah onun hesabını sizden soracaktır. Allah dilediğini yarlıgar, dilediğini de azaba uğratır. Çünkü Allah'ın gücü her nesneye yeticidir.

285. Allahın elçisi çalabından kendisine bildirilene inandı. İnananların hepsi de Allah'a, meleklerine, kitaplarına, elçilerine inandılar. Şunu da dediler: «Biz Allah'ın elçilerini biribirinden ayrı tutmayız.» Bir de dediler: «Dinledik, boyun eğdik, ey çalabımız! Senden yarlıgama dileriz, sonunda ancak Sana dönülecektir.»

286. Allah herkese ancak gücü yettiği kadarını yükler. Herkesin ettiği iyilik kendinedir, ettiği kötülük de kendine. «Ey çalabımız! Biz unutacak, ya da yanılacak olursak sen bizi sorumlu tutma. Ey çalabımız! Bizden öncekilere yüklediğin ağır yükü bize de yükleme. Ey çalabımız! Taşımıya gücümüz yetmiyecek olan bir yükü bize yükleme. Bizi bağışla, bizi yarlıga, bizi esirge. Sen ki bizim koruyucumuzsun, Allah'ı tanımıyan kimselere karşı artık sen bize yardım et.»

III

ÂLİ İMRAN SÛRESİ

Acıyıcı, esirgeyici Allah'ın adıyla başlarım.

1. Elif, lâm, mîm.

2. O Allah ki kendinden başka tanrı yoktur, diri olan da Odur, kendi kendine varolan da yalnız Odur.

3. Allah sana Kitap'ı gerektiği gibi, kendinden önceki Kitap'ları doğrulayıcı olarak bildirdi. Daha önce de doğru yolu göstermek için Tevrat ile İncil'i bildirmişti. Doğru ile iğriyi ayırıcı olan Kitap'ı da bildirdi.

4. Gerçekten o kimseler ki Allah'ın âyetlerini tanımadılar, onlar için ağır bir azap vardır. Allah erklidir, öc alıcıdır.

5. Gerçekten ne yerde, ne gökte hiç bir nesne yoktur ki Allah'tan gizli kalsın.

6. O Allah ki döl yataklarında size dilediği gibi biçim verir. Allah'tan başka tanrı yoktur. Erkli olan, doğruyu bildiren yalnız Odur.

7. Sana Kitap'ı bildiren de Odur. O Kitap'ın bir kısmı açık âyetlerdir. Bunlar Kitap'ın temelidir. Öbürleri ise kapalı âyetlerdir. İşte yüreklerinde yamukluk olan kimseler kapalı âyetlere bel bağlarlar. Bu da başkalarını yoldan çıkarmak, o âyetleri kendilerine göre yorumlamak istemelerindendir. Oysaki o kapalı âyetlerin yorumlanmasını Allah'tan başka kimse bilmez. Bilimce ergin olanlar ise şöyle derler: «Biz bu Kitap'a inanıyoruz. Hepsi de Allah katından gelmedir.» Allah'ın buyruğuyla öğütlenenler yalnız sağ düşünenlerdir.

8. Ey çalabımız! Sen bizi doğru yola ilettikten sonra gönlümüzü artık oradan kaydırma. Sen bize kendi katından bir esirgeyicilik bağışla. Çünkü bağışlayıcı olan yalnız sensin.

9. Ey çalabımız! Gerçekten, geleceğinde hiç şüphe olmıyan o kıyamet günü bütün insanları biraraya toplayacak olan sensin. Çünkü Allah verdiği sözden dönmez.

10. Gerçekten o kimseler ki Allah'ı tanımazlar, ne malları, ne de çocukları onları Allah'a karşı biraz olsun koruyamazlar. Onlar ateşin yakacaklarıdır.

11. Onlar da tıpkı Firavungillerle onlardan öncekiler gibidirler. Onlar Bizim âyetlerimizi yalan saydılar. Allah da onları günahları yüzünden çarptı. Allah'ın vereceği ceza çok ağır olur.

12. Allah'ı tanımazlık edenlere de ki: «Yakında yenileceksiniz, sonra da Cehennem'e sürüleceksiniz. Orası ne kötü yerdir.

13. Gerçekten Bedir savaşında karşılaşan o iki takım sizin için bir belgedir. Onlardan biri Allah uğurunda savaşıyor, ö-

teki ise Allah'ı tanımazlık ediyordu. Berikilerin gözleri, ötekileri kendilerinin iki katı olarak görüyordu. Allah kimi dilerse onu yardımıyla pekitir. İşte bunda gönül gözü açık olanlar için kesin bir öğrence vardır.

14. Kadın, çocuk, kantarlar dolusu altınla gümüş, iyi cins atlar, davar, ekin gibi tutkuların sevgisi insanlar için çekicidir. Bütün bunlar dünya yaşayışının gönenmeliğidir. Ancak dönülecek yerin en güzeli Allah'ın yanında olandır.

15. De ki: «Size bunlardan da yey olanı bildireyim mi? Sakınanlar için çalaplarının katında içlerinden ırmaklar akan cennetler vardır. Sakınanlar hep orada kalacaklardır. Orada onlar için arı sili eşler de vardır. Onlar için Allah'ın dileğini elde etmek de vardır. Allah kullarını görücüdür.»

16. O sakınanlar ki: «Ey çalabımız! Biz sana inandık. Artık Sen de bizim günahlarımızı yarlıga, bizi ateşin azabından koru» derler,

17. onlar katlananlar, özü sözü doğru olanlar, boyun eğenler, yoksulları geçindirenler, tanyeri ağarırken Allah'tan yarlıgama dileyenlerdir.

18. Allah, melekler, doğrulukta direnen bilgi uluları da tanıklık ederler ki erkli olan, doğruyu bildiren Allah'tan başka tanrı yoktur.

19. Allah'ın katında bir tek din vardır, o da Allah'a bağınma dinidir. Kendilerine Kitap verilenler bu bilgi onlara eriştikten sonradır ki biribirlerini çekemedikleri için anlaşamaz oldular. Herkim Allah'ın âyetlerini tanımıyacak olursa, işte Allah da çabuk hesap görücüdür.

20. Yine de seninle çekişecek olurlarsa onlara de ki: «Ben kendimi bana uyanlarla birlikte Allah'a verdim. Kendilerine Kitap verilenlerle Kitap'sızlara da de ki: «Siz de kendinizi Allah'a verdiniz mi?» Eğer onlar kendilerini Allah'a verecek olurlarsa doğru yolu tutmuş olurlar. Yok eğer bundan yüz çevirecek olurlarsa işte artık sana düşen yalnız bildirmektir. Allah kullarını görücüdür.

21. Gerçekten o kimseler ki Allah'ın âyetlerini tanımazlar, peygamberlerini haksız yere öldürürler, insanlar arasında doğruluğu istiyenleri de öldürürler, işte onlara acıklı bir azabın müjdesini ver.

22. Onlar o kimselerdir ki, bütün işledikleri bu dünyada da, öbür dünyada da hep boşa gitmiştir. Onların yardımcıları da olmaz.

23. Görmüyor musun, kendilerine Kitap'ın bir kısmı verilen o kimseleri ki aralarında yargılanmak üzere Kitap'a uymıya çağırılıyorlar da içlerinden bir takımı ondan yüz çeviriyorlar. Onlar dönek kimselerdir.

24. Bu döneklikleri şundan ileri gelmiştir: «Sayılı günlerden başka Cehennem ateşinde yanmıyacağız» demişlerdir. Bu uydurmaları onları din işinde de aldatmıştır.

25. Geleceğinde hiç şüphe olmıyan kıyamet günü Biz onları bir araya toplıyacağız da herkese kendi kazandığının karşılığı ödenecek, kimseye de kıyılmıyacaktır. O gün onların durumları nice olacak?

26. De ki: «Ey hakanlığının hakanı olan Allah'ım! Sen hakanlığı kime dilersen ona verirsin, hakanlığı kimden dilersen ondan alırsın. Sen kimi dilersen onu yükseltirsin, kimi dilersen onu da alçaltırsın. İyilik etmek yalnız Senin elindedir. Çünkü Senin gücün her nesneye yeticidir.

27. Sen geceyi gündüze katarsın, gündüzü de geceye katarsın, cansızdan canlıyı çıkarırsın, canlıdan da cansızı çıkarırsın. Sen kimi dilersen ona sayısız azık verirsin.

28. Sakın inananlar inananları bırakıp da Allah'ı tanımıyanları kendilerine koruyucu edinmesinler. Herkim böyle yapacak olursa artık o Allah'tan hiçbir yardım beklemesin. Meğer ki bunu onlardan korkup da sakınmak için yapmış olasınız. Allah sizi Kendisinden sakındırır. Sonunda ancak Allah'a dönülecektir.

29. De ki: «Siz içinizde olanı gizleseniz de, açığa vursanız

da Allah onu bilir. Yerlerde, göklerde ne varsa hepsini O bilir. Allah'ın gücü her nesneye yeticidir.»

30. O gün herkes ne iyilik işlemişse onu karşısında belirmiş bulacaktır. Her ne kötülük de işlemişse onun da kendisinden çok uzak olmasını dileyecektir. Allah sizi Kendinden sakındırır. Allah kullarını gözeticidir.

31. De ki: «Eğer siz Allah'ı seviyorsanız hemen bana uyun ki Allah da sizi sevsin, günahlarınızı yarlıgasın. Çünkü Allah yarlıgayıcıdır, esirgeyicidir.»

32. De ki: «Allah'a, Onun elçisine boyun eğin. Eğer yüz çevirecek olurlarsa, işte Allah tanımazları sevmez.»

33. Gerçekten Allah Âdem'i, Nuh'u, İbrahimgilleri, İmrangilleri bütün uluslardan üstün kıldı.

34. Onların hepsi biribirinden üremedir. Allah işiticidir, bilicidir.

35. O gün İmran'ın karısı şöyle demişti: «Ey çalabım! Gerçekten ben karnımdakini sana azatlı kul olarak adadım. Sen benim bu adağımı ona. Çünkü işitici olan, bilici olan yalnız sensin.»

36. İmran'ın karısı doğurunca dedi: «Ey çalabım! İşte ben bir kız doğurdum.» Oysaki Allah onun ne doğurduğunu çok iyi biliyordu. «Kız erkek gibi değildir. Adını Meryem koydum. Gerçekten onu da, onun dölünü de taşlanan Şeytan'ın kötülüğünden korumayı Sana ısmarlarım.»

37. Bunun üzerine çalabı bu kızı çok iyi karşıladı. Onu güzel bir bitki gibi bitirdi. Zekeriya'yı da onun yetiştiricisi yaptı. Zekeriya Meryem'in bulunduğu tapınağa her varışında onun yanında bir azık bulurdu da sorardı: «Ey Meryem! Bu azık sana nereden geliyor?» Meryem de: «Allah'tan» derdi. Çünkü Allah kimi dilerse onu sayısızca azıklandırır.

38. Orada Zekeriya çalabına yalvardı. Dedi: «Ey çalabım! Bana kendi yönünden arı sili bir çocuk bağışla. Çünkü yalvarıyı işitici olan yalnız Sensin.»

39. Zekeriya tapınakta durup yalvarırken melekler ona

seslendiler: «Gerçekten Allah sana Yahya adında bir çocuğun olacağını müjdeliyor. O Yahya ki Allah'ın «Ol» sözünü doğrulayacaktır, ulusunun başına geçecektir, dürtülerine kapılmaz, doğruluktan ayrılmaz bir peygamber olacaktır.»

40. Zekeriya dedi: «Ey çalabım! Ben artık iyice kocadım. Karım da kısırdır. Böyle iken, nasıl olur da benim çocuğum olur?» Allah buyurdu: «Bu böyledir, Allah nasıl dilerse öyle yapar.»

41. Zekeriya dedi: «Ey çalabım! Bana bir belge göster.» Allah buyurdu: «Sana belge şu olsun: Üç gün hiç kimse ile konuşmıyacaksın, ancak, kımıltılarla konuşabileceksin. Yalnız çalabını sık sık an, onu sabah, akşam ulula.»

42. O gün melekler şunu demişlerdi: «Ey Meryem! Gerçekten Allah seni seçkinledi, arıttı, bütün ulusların kadınlarından da seçkin kıldı.»

43. «Ey Meryem! Çalabının karşısında el bağla, yere kapan, eğilenlerle birlikte eğil.»

44. İşte bunlar bilinmiyen olayların yankılarıdır. Biz bunları senin gönlüne bildiriyoruz. Onlar Meryem'in yetiştiricisi kim olacak diye fal oklarını suya atarlarken sen onların yanında değildin. Bu iş için çekişirlerken de sen onların yanında değildin.

45. O gün melekler demişlerdi: «Ey Meryem! Gerçekten Allah seni «ol» sözüyle olan bir çocukla müjdeliyor. Onun adı Meryemoğlu Mesih İsa'dır. O bu dünyada da, öbür dünyada da yükselecek, Allah'ın yakınlarından olacaktır.»

46. «O çocuk beşikte iken de, yetişkin iken de insanlara söz söyliyecek, doğruluktan ayrılmıyacaktır.»

47. Meryem dedi: «Ey çalabım! Nasıl olur da benim çocuğum olur? Bana erkek eli değmedi ki!» Allah buyurdu: «Bu böyledir. Allah neyi dilerse onu yaratır. Allah bir işin olmasını yasadı mı, ona «Ol» der, o da oluverir.»

48. Allah İsa'ya Kitap'ı, doğrunun bilgisini, Tevrat'ı, İncil'i öğretecek,

49. onu İsrailoğullarına elçi gönderecek, o da diyecek: «Gerçekten ben size çalabınızdan belgeler getirdim. Gerçekten ben size özlü çamurdan kuş biçiminde bir nesne yaparım. Sonra ona üfürürüm. O da Allah'ın dileğiyle kuş oluverir. Yine ben anadan doğma körü, alacalıları iyi ederim, ölüleri Allah'ın dileğiyle diriltirim, evlerinizde ne yiyor, ne biriktiriyorsanız hepsini bilip söylerim. Eğer sizler inanan kimselerseniz işte bütün bunlarda sizin için kesin bir belge vardır.»

50. «Ben, benden önce gelen Tevrat'ı doğrulamak, size haram kılınmış olan bir nice nesneyi helâl kılmak için geldim. Size çalabınızdan bir belge de getirdim. Artık siz de Allah'tan sakının, bana da boyun eğin.»

51. «Gerçekten Allah benim de çalabımdır, sizin de çalabınız. Öyleyse Ona tapın. İşte doğru yol budur.»

52. İsa onların Allah'ı tanımadıklarını görünce dedi: «Allah yolunda bana yardımcı olanlar kimlerdir?» Yardımcılar dediler: «Allah'ın yardımcıları bizleriz. Biz Allah'a inandık. Sen de tanık ol ki işte bizler kendini Allah'a verenleriz.»

53. Ey çalabımız! Senin bize bildirdiğin Kitap'a inandık, elçine de uyduk. Artık bizi, Seni tanıyanlar arasına yaz.»

54. Onlar dolana başvurdular. Allah da onların dolanlarını önledi. Allah dolanları en iyi önliyendir.

55. O gün Allah buyurmuştu: «Ey İsa! Gerçekten seni ölüme eriştirecek olan yalnız Benim. Seni kendi katıma yükseltecek olan, seni Allah'ı tanımıyanların elinden kurtaracak olan, sana uyanların kıyamet gününe değin Allah'ı tanımıyanların üstünde tutacak olan da Benim. Sonunda hepiniz Bana döneceksiniz. O vakit aranızdaki bütün anlaşmazlıkları yargılıyacak olan yine Benim.»

56. «Allah'ı tanımıyanlara gelince, işte Ben onları hem bu dünyada, hem de öbür dünyada ağır bir azap ile azaplandıracağım. Onların hiçbir yardımcıları da yoktur.

57. İnanıp da iyilik işliyenlere gelince, Biz onların karşılıklarını veririz. Allah kıyıcıları sevmez.»

58. Bütün bunları sana âyetlerden, doğruyu bildiren Kur'an'dan okuyoruz.

59. Gerçekten Allah'ın katında İsa'nın oluşu tıpkı Âdem'in oluşu gibidir. Allah Âdem'i topraktan yarattı, sonra ona «Ol» dedi, o da oluverdi.

60. Senin çalabının bildirdiği gerçek budur. Sakın bunda şüphen olmasın.

61. Artık sana bu bilgi geldikten sonra herkim seninle bunun üzerinde çekişecek olursa de ki: «Gelin, çocuklarımızı, çocuklarınızı, kadınlarımızı, kadınlarınızı, bizleri, sizleri toplıyalım, sonra yalvaralım, Allah'ın lâneti yalancıların üzerine olsun diyelim.»

62. Gerçekten bütün bunlar geçmişin dosdoğru olaylarıdır. Allah'tan başka tapacak yoktur. Çünkü erkli olan, doğruyu bildiren yalnız Odur.

63. Eğer bunun üzerine onlar yine de yüz çevirecek olurlarsa, gerçekten Allah ortalığı karıştıranları bilicidir.

64. De ki: Ey Kitap'lılar! Gelin, sizin için de, bizim için de doğru olan şu söz üzerinde birleşelim: «Allah'tan başkasına tapmayız, Allah'a eş koşmayız, Allah'ı bırakıp da içimizden bir takımını kendimize çalap edinmeyiz.» Eğer onlar yine de yüz çevirecek olurlarsa: «Siz de tanık olun, bizler kendini Allah'a verenleriz» deyin.

65. Ey Kitap'lılar! İbrahim üzerinde ne çekişip duruyorsunuz? Tevrat da, İncil de ancak ondan sonra bildirilmiştir. Yine de aklınız yatmıyor mu?

66. İşte siz böylesinizdir. Haydi, bildikleriniz üzerine çekiştiniz, ya bilmedikleriniz üzerine ne diye çekişiyorsunuz? Oysaki Allah bilir de siz bilmezsiniz.

67. İbrahim ne yahudidir, ne de hıristiyandır, ancak Allah'ı birleyicidir, kendini Allah'a vericidir. İbrahim, Allah'a eş koşanlardan da değildir.

68. İbrahim'e en yakın olanlar ona uyanlar, bir bu peyber, bir de Allah'a inananlardır. Allah inananların koruyucusudur.

69. Kitap'lılardan bir takımı istediler ki sizi yoldan çıkarsınlar. Oysaki onlar kendilerinden başkalarını yoldan çıkaramazlar. Yine de bunu bilmezler.

70. Ey Kitap'lılar! Nasıl olur da siz gözünüz göre göre Allah'ın belgelerini tanımazsınız?

71. Ey Kitap'lılar! Neden bile bile doğruyu iğri kılığına sokarsınız da doğruyu gizlersiniz?

72. Kitap'lılardan bir takımı şöyle dedi: «Onlara bildirilen Kitap'a gün doğunca inanın, gün batınca da onu tanımayın ki böylelikle onlar dinlerinden dönsünler.»

73. Sakın kendi dininize uyanlardan başkasına inanmayın. Onlara de ki: «Gerçekten, doğru yol Allah'ın yoludur.» De ki: «Size verilen gibilerin başkalarına verilmiş olduğuna, ya da Allah'ın katında size karşı kandırıcı belgeler getireceklerine sakın inanmayın.» De ki: «Gerçekten, bütün iyilikler Allah'tandır. Allah ulu iyiliği kime dilerse ona verir. Allah her nesneyi kaplayıcıdır, bilicidir.»

74. Allah esirgeyiciliğini kime dilerse ona özgüler. Allah, vergisi pek büyük olandır.

75. Kitap'lılar arasında öyleleri vardır ki kendilerine kantar dolusu altın inanacak olsan, onu sana eksiksiz olarak geri verir. Aralarında öyleleri de vardır ki ona tek bir dinar inanacak olsan, tepesine binmedikçe onu geri vermez. Bu da besbelli ki şundan ileri geliyor. Onlar: «Kitap'sızların malını yemek suç değildir» diye düşünüyorlar. Onlar Allah'a karşı bile bile yalan söylerler.

76. Öyle değil, herkim sözünü yerine getirir, Allah'tan sakınırsa gerçekten Allah da sakınanları sever.

77. Gerçekten o kimseler ki Allah'a karşı verdikleri sözü, ettikleri andı az bir değere değiştiler, onların ne bu dünyada, ne de öbür dünyada hiçbir payları yoktur. Kıyamet günü

Allah onlarla konuşmıyacak, onlara bakmıyacak, onları arıtmıyacaktır. Onlar için acıklı bir azap vardır.

78. Kitap'lılar arasında bir takımı da Kitap okurken ağızlarını eğip bükerler, bu okuduklarını Kitap'tan okuyorlar sanasınız diye. Oysaki bunlar Kitap'ta yoktur. «Bunlar Allah katındandır» derler. Oysaki Allah katından değildir. Onlar bile bile Allah'a karşı yalan söylerler.

79. Allah'ın kendisine Kitap, doğru bilgi, peygamberlik verdiği bir âdemoğlu tutup insanlara: «Allah'ı bırakın da bana tapın» demez. Belki: «Hepiniz de Kitap'ın size bildirdiği, sizin de öğrendiğiniz gibi Allah'ı bilici olun» der.

80. O size: «Melekleri, peygamberleri çalap edininiz» diye buyurmaz. Hem siz kendinizi Allah'a verdikten sonra o size Allah'ı tanımayın diye buyurabilir mi?

81. O gün Allah peygamberlerinden söz almıştı: «Size Kitap'ı, doğrunun bilgisini verdim. Sonra size önce verilen Kitap'ları doğrulayan bir elçi gelecek, ona kesin olarak inanın, ona iyice yardımda bulunun» diye. «Allah'a söz veriyor musunuz, sözümü tutacak mısınız?» demişti. Elçiler de: «Söz veriyoruz» demişlerdi. Allah buyurmuştu: «Öyleyse tanık olun. Ben de sizinle birlikte tanık oluyorum.»

82. Herkim bundan sonra gerçekten yüz çevirecek olursa, işte karıştırıcılar bu gibilerdir.

83. Yoksa onlar kendilerine Allah'ın bildirdiği dinden başka bir din mi arıyorlar? Oysaki yerlerde, göklerde ne varsa hepsi, ister istemez, Allah'a boyun eğmiştir, sonunda hepsi de Ona döndürülecektir.

84. De ki: «Biz Allah'a inandık, bize bildirilene, İbrahim'e, İsmail'e, İshak'a, Yakup'a, Yakup'un oymaklarına bildirilenlere, Musa'ya, İsa'ya, peygamberlere, çalapları yönünden onlara verilenlere dahi inandık. Onları biribirinden ayrı tutmayız. Bizler kendini Allah'a verenleriz.»

85. Herkim islâm dininden başka bir din arıyacak olursa

onun dini Allah yönünden onanmıyacaktır. Öbür dünyada kendine yazık eden kimse budur.

86. Allah nasıl olur da o ulusu doğru yola iletir ki önce inanmışlar, gönderilen elçinin doğruluğuna tanıklık etmişler, kendilerine açıklayıcı belgeler de gelmiş, sonra da Allah'ı tanımaz olmuşlardır. Allah kıyıcılar takımını doğru yola iletmez.

87. İşte onların cezası Allah'ın, meleklerin, bütün insanların lâneti üzerlerine olmaktır.

88. Onlar hep Cehennem'de kalacaklardır. Onların azabı ne azaltılacak, ne de geciktirilecektir.

89. Meğer ki bundan sonra tövbe edip de düzelmiş olsunlar. Çünkü Allah yarlıgayıcıdır, esirgeyicidir.

90. İşte o kimseler ki inançlarının ardından Allah'ı tanımazlık etmişlerdir, sonra da bu tanımazlıklarını artırmışlardır, onların tövbeleri onanmaz. İşte sapkınlar bunlardır.

91. Gerçekten o kimseler ki Allah'ı tanımazlar, tanımaz olarak da ölürler, bunlar kurtulmak için dünya kadar altını gözden çıkarsalar yine de hiçbirininki alınmaz. Onlar için acıklı bir azap vardır. Onların hiçbir yardımcıları da yoktur.

92. Siz en çok sevdiğiniz nesnelerden yoksullar için harcamadıkça olgunluğa erişemezsiniz. Geçimlik olarak her ne verirseniz işte Allah onu bilicidir.

93. İsrailoğullarına yiyeceğin her türlüsü helâl idi. Yalnız Tevrat bildirilmeden önce Yakup'un kendine haram kıldıkları helâl değildi. Onlara de ki: «Haydi Tevrat'ı getirin de okuyun, eğer doğru sözlü kimselerseniz.»

94. Artık herkim Allah'a karşı yalan uyduracak olursa, işte kıyıcılar bu gibilerdir.

95. De ki: «Allah doğrusunu söylemiştir. Öyleyse Allah'ı birleyici olan İbrahim'in dinine uyun. İbrahim, Allah'a eş koşanlardan değildi.»

96. Gerçekten herkes için kutlu, yol gösterici olarak kurulan ilk tapınak Mekke'dekidir.

97. Oranın tapınak olduğunu gösteren apaçık belgeler vardır. İbrahim'in katı da oradadır. Herkim oraya girerse güvenliğe kavuşmuş olur. Yolunu bulan için oraya yüz sürmek Allah'a karşı borçtur. Bunu tanımıyan tanımasın. Çünkü Allah kimsenin eline bakmaz.

98. De ki: «Ey Kitap'lılar! Allah'ın belgelerini neden tanımıyorsunuz? Allah sizin bütün işlediklerinizi görücüdür.»

99. De ki: «Ey Kitap'lılar! Siz kendiniz gerçeğin ne olduğunu bilirken buna inananları ne diye Allah'ın doğru yolundan çevirir, bu yolda iğrilik ararsınız? Allah sizin bütün işlediklerinizden bilgisiz değildir.»

100. Ey inananlar! Kendilerine Kitap verilenler arasında bir takımları vardır ki onlara uyacak olursanız onlar Allah'a inanmış olan sizleri bu inancınızdan döndürürler, Allah'ı tanımaz yaparlar.

101. Siz nasıl olur da Allah'ı tanımazlık edebilirsiniz ki Allah'ın âyetleri önünüzde okunup durmaktadır, Onun elçisi de aranızda bulunmaktadır? Herkim Allah'a sımsıkı tutunursa doğrusu o doğru yola iletilmiş olur.

102. Ey inananlar! Allah'tan nasıl sakınmak gerekiyorsa öyle sakının. Hem de kendinizi yalnız Allah'a vermiş olarak can verin.

103. Hepiniz birden Allah'ın dinine sımsıkı sarılın. Biribirinizden ayrılmayın. Allah'ın size karşı olan bunca iyiliğini bir düşünün. Bir ara siz biribirinize düşman idiniz de Allah gönüllerinizi birleştirdi. Yine Allah'ın iyiliği yüzünden biribirinizle kardeş oldunuz. Yine bir ara ateş çukurunun tâ kıyısında idiniz de sizi oradan yine Allah kurtardı. İşte Allah size belgelerini böyle açıklıyor, doğru yolu tutasınız diye.

104. Sizin aranızda öyle bir ulus bulunsun ki herkesi iyilik işlemiye çağırsın, uygunu buyursun, uygunsuzu yoğasın. İşte onanlar bunlardır.

105. Siz kendilerine açıklayıcı belgeler geldikten sonra biribirinizden ayrılıp çekişmeye başlıyanlar gibi olmayın. Onlar için pek büyük bir azap vardır.

106. O gün nice yüzler ağaracak, nice yüzler de kararacaktır. Yüzleri kararanlara denilecek: «Siz önce inandınız, sonra da Allah'ı tanımaz oldunuz, öyle mi? Tanımazlık ettiğiniz için şimdi azabı tadın bakalım.»

107. Yüzleri ağaranlar ise Allah'ın esirgeyiciliğine kavuşmuşlardır. Onlar hep Cennet'te kalacaklardır.

108. Bunlar Allah'ın âyetleridir. Onları sana doğru olarak okuyoruz. Allah kimseye kıyıcılık etmek istemez.

109. Yerlerde, göklerde ne varsa hepsi Allah'ındır. Her işin sonu Allah'a varır.

110. Siz insanların iyiliği için varedilmiş bir ulussunuz. Çünkü uygunu buyurur, uygunsuzu yoğarsınız. Allah'a inanırsınız. Kitap'lılar da Allah'a inanmış olsalardı, kendileri için besbelli ki çok iyi olurdu. Gerçi onların içinde inananlar vardır. Ancak, onların pek çoğu karıştırıcı kimselerdir.

111. Onların sizi incitmekten başka bir zararları olamaz. Sizinle vuruşacak olsalar bile size arkalarını dönerler. Sonra kendilerine yardım da edilmez.

112. Onlar nerede bulunurlarsa bulunsunlar, üzerlerine alçaklık damgası vurulmuştur. Meğer ki Allah'ın yardımına, insanların yardımına sığınmış olalar. Onlar Allah'ı öfkelendirdiler de üzerlerine düşkünlük damgası vuruldu. Bu da gerçekten onların Allah'ın âyetlerini tanımaz olmalarından, peygamberlerini haksız yere öldürmelerinden ileri geldi. Çünkü onlar ayaklanmışlar, sınırları aşmışlardı.

113. Kitap'lıların hepsi bir değildir. Aralarında öyle doğru bir topluluk vardır ki geceleri secdeye kapanarak Allah'ın âyetlerini okurlar,

114. Allah'a, son güne inanırlar, uygunu buyururlar, uygunsuzu yoğarlar, iyilik işlerine seğirtirler, işte bunlar doğruluktan ayrılmıyan kimselerdir.

115. Onlar her ne iyilik işlerlerse bunlara karşı tanımazlık edilmiyecektir. Allah kendinden sakınanları bilicidir.

116. Gerçekten o kimseler ki tanımazlar, ne malları, ne de çocukları onları Allah'a karşı biraz olsun koruyamazlar. İşte ateşlik olanlar bunlardır. Onlar hep orada kalacaklardır.

117. O ateşliklerin bu dünya yaşayışında yoksulları geçindirmeleri o yakıcı yelin işine benzer ki kendi kendine kıyan bir ulusun ekinlerine vurup onları yok etmiştir. Allah onlara kıymadı, onlar kendi kendilerine kıydılar.

118. Ey inananlar! Kendinizden başkalarını sırdaş edinmeyin. Onlar size karşı kötülük etmekten geri durmazlar, sizin sıkıntıya düşmenizi isterler. Düşmanlık onların ağızlarından fışkırıyor. İçlerinde gizledikleri düşmanlık ise daha büyüktür. Doğrusu Biz size âyetlerimizi açıkça bildirmiştik. Buna aklınız bir yatsaydı.

119. İşte siz öyle kimselersiniz ki onları seversiniz, oysaki onlar sizi sevmezler. Siz Kitap'ın hepsine inanırsınız, onlar ise yalnız sizinle karşılaşınca: «İnanıyoruz» derler. Kendi kendilerine kalınca da size olan öfkelerinden dolayı parmaklarını ısırırlar. Onlara de ki: «Öfkenizden geberin!» Gerçekten Allah onların içlerinde saklı olanı bilicidir.

120. Eğer size bir iyilik edilecek olursa onlar tasalanırlar. Eğer size bir kötülük edilecek olursa ona da sevinirler. Eğer siz sıkıntıya katlanır, Allah'tan sakınırsanız onların düzenlerinden dolayı size hiçbir zarar gelmez. Çünkü Allah onların bütün işlediklerini kuşatıcıdır.

121. O gün sen erkenden, inananları savaşta duracakları yerlere yerleştirmek üzere, seninkilerden ayrılıp yola çıkmıştın. Allah işiticidir, bilicidir.

122. O gün içinizden iki bölük, Allah kendilerinin yardımcısı iken, yine de yılgınlık göstermişti. İnananlar yalnız Allah'a dayanmalıdırlar.

123. Doğrusu, siz Bedir'de pek düşkün bir durumda idiniz

de Allah size yardım etmişti. Öyleyse Allah'tan sakının ki Ona şükretmiş olasınız.

124. O gün sen inananlara şunu diyordun: «Allah'ın gökten üç bin melek indirerek yardımınızda bulunması size yetmez mi?»

125. Evet, yeter. Siz katlanır, sakınır oldukça onlar birdenbire üzerinize çullanacak olsalar bile çalabınız size beş bin seçkin melekle yardımda bulunacaktır.

126. Allah size bu yardımı ancak bir müjde olsun, yüreklerinizi yatıştırsın diye yaptı. Yardım da ancak, erkli olan doğruyu bildiren Allah'ın katından gelebilir.

127. Bir de Allah'ı tanımıyanların bir kısmını öldürmek, ya da onları bozguna uğratıp umutsuzca gerisin geriye döndürmek için yaptı.

128. Onlar için senin yapacağın hiçbir iş yoktur. Allah ya onların tövbelerini uygun bulur, ya da onları azaba uğratır. Çünkü onlar kıyıcı kimselerdir.

129. Yerlerde, göklerde ne varsa hepsi Allah'ındır. Allah kimi dilerse onu yarlıgar, kimi dilerse onu da azaba uğratır. Allah yarlıgayıcıdır, esirgeyicidir.

130. Ey inananlar! Öyle kat kat faiz yemeyin. Allah'tan sakının ki onasınız.

131. Allah'ı tanımıyanlar için düzülen ateşten sakının.

132. Allah'a, Onun elçisine boyun eğin ki esirgenmiş olasınız.

133. Çalabınızın yarlıgamasına, sakınanlar için düzülmüş, eni yerle gök kadar geniş olan Cennet'e koşun.

134. O sakınanlar bollukta olsunlar, darlıkta olsunlar, yoksulları geçindirirler, öfkelerini yenerler, insanların suçlarını bağışlarlar. Allah iyilik edenleri sever.

135. Yine o sakınanlar çirkin bir iş işleyince, ya da kendilerine karşı kıyıcılık edince Allah'ı düşünürler, hemen Ondan günahlarının yarlıganmasını dilerler. Günahları Allah'-

tan başka kim yarlıgayabilir? Hem o sakınanlar işledikleri günah üzerinde bile bile direnip durmazlar.

136. İşte onların karşılığı çalapları yönünden yarlıganmak, bir de içlerinden ırmaklar akan cennetlerdir. Onlar hep orada kalacaklardır. İyilik işliyenler için bu ne güzel karşılıktır.

137. Sizden önce nice din toplulukları geldi geçti. Yeryüzünü dolaşın da gerçekleri yalan sayanların sonu ne oldu bir görün.

138. Bu Kur'an insanlar için bir açıklama, sakınanlar için bir yol gösterme, bir öğütlemedir.

139. Sakın gevşeklik göstermeyin, kaygılanmayın. Eğer inanıyorsanız, onlardan üstünsünüzdür.

140. Eğer yara aldınızsa bilin ki sizin gibi yara alan başkaları da vardır. Biz bu günleri insanlar arasında böyle değiş tokuş ederiz. Bu da Allah inananları ayırsın, şehitleri seçsin diyedir. Allah kıyıcıları sevmez.

141. Bir de Allah'ın inananları arıtması, Allah'ı tanımıyanları ortadan kaldırması içindir.

142. Yoksa siz, Allah içinizde savaşanlar kimler, katlananlar kimler olduğunu bilmeden, Cennet'e gireceğinizi mi sanıyorsunuz?

143. Gerçekten, siz ölümle karşılaşmadan önce onu dileyip duruyordunuz. Ölümü görünce de baka kaldınız!

144. Muhammed Allah'ın elçisidir, o kadar. Nasıl ki ondan önce de nice elçiler geldiler geçtiler. Öyleyse o ölecek ya da öldürülecek olursa sizler gerisin geriye mi döneceksiniz? Herkim gerisin geriye dönecek olursa onun Allah'a hiçbir zararı dokunmaz. Allah şükredenlerin karşılığını verecektir.

145. Allah'ın buyruğu olmadıkça hiçbir kimse için ölmek yoktur. Herkesin sonu yazılıdır. Herkim dünya karşılığını isterse ona onu veririz. Herkim de öbür dünya karşılığını isterse ona da onu veririz. Biz şükredenlerin karşılığını vereceğiz.

146. Nice peygamberler vardır ki nice üstün kuvvetlerle vuruştular da Allah uğrunda başlarına gelenlerden dolayı ne yıldılar, ne düşkünlük gösterdiler, ne de boyun eğdiler. Allah katlananları sever.

147. Onların sözleri yalnız şu oldu: «Ey çalabımız! Artık Sen bizim günahlarımızı, işlerimizdeki taşkınlıklarımızı yarlıga. Ayaklarımızı kaydırma. Seni tanımıyanlar takımına karşı Sen bize yardım et.»

148. Bunun üzerine Allah da onlara hem dünya karşılığının, hem de öbür dünya karşılığının en güzelini verdi. Allah iyilik edenleri sever.

149. Ey inananlar! Eğer siz Allah'ı tanımıyanlara boyun eğecek olursanız, onlar sizi gerisin geriye çevirirler de kendilerine yazık edenlere dönersiniz.

150. Bilin ki Allah sizin koruyucunuzdur, yardımcıların yeyolanı da Odur.

151. Biz Allah'ı tanımıyanların yüreğine korku salacağız. Çünkü onlar ellerinde hiçbir dayanak yokken Allah'a eş koştular. Onların varacakları yer ateştir. Kıyıcıların durağı ne kötüdür.

152. Gerçekten, Allah size verdiği sözü yerine getirdi. O sırada ki siz Allah'ın dileğiyle düşmanları kesip doğruyordunuz. Allah istediğiniz yengiyi size kazandırdıktan sonra siz gevşeyip size verilen buyruk üzerinde çekiştiniz, ayaklandınız. İçinizde bu dünyayı sevenler vardı, nasıl ki içinizde öteki dünyayı sevenler de vardı. Sonra Allah sizi sınamak için yüzünüzü onlardan çevirdi. Gerçekten, Allah sizi bağışladı. Allah'ın inananlara karşı iyiliği pek çoktur.

153. O gün siz durmayıp kaçıyordunuz. Arkanıza dönüp de kimseye bakmıyordunuz. Allah'ın elçisi ise arkanızdan sizi çağırıyordu. Bunun üzerine Allah sizi tasadan tasaya düşürdü. Ne kaybettiğinizden, ne de başınıza gelenlerden dolayı kaygılanmıyasınız diye. Allah bütün işlediklerinizden bilgilidir.

154. Sonra Allah bu tasanın ardından size öyle bir güven verdi ki içinizden bir takımını uyuklama tuttu. Bir takımları da can kaygısına düştüler, Allah'a karşı toyluk çağlarının o yamuk düşüncesine kapıldılar. Dediler: «Bu işde bizim ne çıkarımız var ki!» Onlara de ki: «Yalnız Allah'ın dediği olur.» Onlar sana belli etmediklerini içlerinde saklarlar. Dediler: «Bu bizim için çıkar yol olsaydı burada boşu boşuna öldürülmezdik.» De ki: «Siz evlerinizde de kalmış olsaydınız, öldürülmek alın yazısı olanlar çıkarlar, öldürülecekleri yere kadar giderlerdi.» Allah içinizde olanları sınamak, yüreklerinizi arıtmak için böyle yaptı. Allah bütün içinizde olanları bilicidir.

155. İşte o kimseler ki iki ordunun karşılaştığı gün yüzgeri ettiler, bir takım suçlarından dolayı onların ayağını Şeytan kaydırmıştı. Doğrusu Allah onların suçunu bağışladı. Çünkü Allah yarlıgayıcıdır, yumuşak davranıcıdır.

156. Ey inananlar! Sakın siz o kimseler gibi olmayın ki onlar Allah'ı tanımadılar, yolda, ya da savaşta ölen din kardeşleri için dediler: «Eğer onlar bizim yanımızda kalsalardı ölmezlerdi, öldürülmezlerdi.» Allah bu türlü düşünmeyi onlara iç üzüntüsü yaptı. Dirilten de, öldüren de Allah'tır. Allah bütün işlediklerinizi görücüdür.

157. Besbelli ki siz Allah uğrunda öldürseniz de, ölseniz de Allah'ın yarlıgaması onların bütün o biriktirdikleri mallardan yeydir.

158. Ölseniz de, öldürülseniz de besbelli ki Allah'tan yana derleneceksiniz.

159. Senin onlara karşı bu denli yumuşak davranman Allah'ın esirgeyiciliğindendir. Eğer onlara karşı sert, katı yürekli olsaydın onlar ne de olsa senin yanından uzaklaşırlardı. Artık sen onları bağışla, onların yarlıgamnmasını dile. İşler için de onlarla görüş. Bir kere de bir işe sarıldın mı, artık yalnız Allah'a dayan. Allah kendine dayananları sever.

160. Eğer Allah size yardım edecek olursa artık sizi yenecek kimse olmaz. Eğer Allah sizi yardımsız bırakacak olursa

Ondan başka size kim yardım edebilir? Onun için inananlar Allah'a dayansınlar.

161. Bir peygamberin mal aşırması olacak iş değildir. Herkim mal aşıracak olursa kıyamet günü o aşırdığı mal boynuna takılı olarak gelir. Sonra herkese ettiğinin karşılığı verilir. Hiç kimseye de kıyılmaz.

162. Allah'ın dileğine uyan kimse Allah'ın öfkesine uğrıyan kimse ile bir olur mu? Ötekinin durağı Cehennem'dir. Onun varacağı yer ne kötüdür!

163. O kimselerin Allah'ın yanındaki basamakları ayrı ayrıdır. Allah onların bütün işlediklerini görücüdür.

164. Gerçekten Allah kendi aralarından bir elçi seçmekle onlara iyilik etti. Bu elçi onlara Allah'ın âyetlerini okur, onları arıtır, onlara Kitap'ı, doğrunun bilgisini öğretir. Onlar ise bundan önce açıktan açığa sapkınlık içinde idiler.

165. Başkalarının başına iki katını birden getirdiğiniz kötülük sizin başınıza gelince mi: «Bu da nereden başımıza geldi?» dediniz? Onlara de ki: «Sizin kendinizden geldi.» Çünkü Allah'ın gücü her nesneye yeticidir.

166. İki ordu karşılaştığı gün başınıza ne gelmişse Allah'ın dileği ile gelmiştir. Bu da Allah'ın inananları ayırt etmesi içindi,

167. iki yüzlüleri de ayırt etmesi içindi. Onlara: «Gelin de Allah uğrunda vuruşun, ya da savunun» denilince onlar dediler: «Eğer biz vuruşmasını bilseydik ne olursa olsun sizin arkanızdan gelirdik.» Onlar o gün inanırlıktan daha çok tanımazlığa yakındılar. Gönüllerinde olmıyanı ağızlarıyla söylüyorlardı. Allah onların bütün gizlediklerini çok iyi bilendir.

168. O kimseler ki geride kalıp da din kardeşleri için şunu dediler: «Eğer bizim sözümüzü dinlemiş olsalardı öldürülmiyeceklerdi.» Sen onlara de ki: «Eğer siz doğru sözlü kimselerseniz ölümü kendinizden uzaklaştırın bakalım.»

169. Allah uğurunda öldürülenleri sakın ölü sanma. Yok, onlar diridirler, çalaplarının yanında azıklanmaktadırlar.

170. Allah'ın iyilik olarak kendilerine bol bol verdiklerinden dolayı onların içleri açılmıştır. Geride kalıp da kendilerine katılmıyanlar için «korku yoktur, onlar kaygılanacak da değildirler» müjdesini alınca da sevinirler.

171. Onlara Allah'dan bol iyilik gelecektir. «Gerçekten Allah inananların karşılığını yitirmiyecektir» müjdesini alınca da sevinirler.

172. O kimseler ki yara aldıktan sonra da Allah'ın, elçilerinin çağrısına uydular, içlerinden böyle iyilik edenler, sakınanlar için pek büyük karşılık vardır.

173. O kimseler ki insanlar kendilerine: «Düşmanlarınız size karşı toplanıyorlar, kendinizi koruyun» deyince inançları artıp dediler: «Allah bize yeter, O ne güzel gözeticidir.»

174. Bunun üzerine Allah'ın iyiliği, vergisinin bolluğu yüzünden yerlerine döndüler. Kendilerine hiçbir kötülük gelmedi. Çünkü onlar Allah'ın dileğine uymuşlardı. Allah'ın vergisi pek boldur.

175. Gerçekten bu haberi getiren, sizi yardaklarıyla korkutan Şeytan'dır. Öyleyse onlardan korkmayın, Benden korkun, eğer inanan kimseler iseniz.

176. Allah'ı tanımazlığa seğirtenler sakın seni kaygılandırmasın. Çünkü onlar Allah'a hiçbir zarar veremezler. Allah istiyor ki onlar öbür dünyada hiçbir türlü kıvanmasınlar. Onlar için pek büyük bir azap vardır.

177. Gerçekten o kimseler ki tanımazlığı inanırlığa değiştiler, onlar Allah'a hiçbir zarar veremezler. Onlar için acıklı bir azap vardır.

178. O kimseler ki Allah'ı tanımazlar, sanmasınlar ki kendilerine uzun bir ömür sağlamamız onlar için yeydir. Bizim onları uzun yaşatmamız suçları artsın diyedir. Onlar için alçaltıcı bir azap vardır.

179. Allah iyi ile kötüyü ayıracağı güne kadar inananları karşılıksız bırakacak değildir. Allah size görünmiyeni bildirecek de değildir. Ancak Allah bunları bildirmek için elçile-

rinden kimi dilerse onu seçecektir. Artık Allah'a, Onun elçilerine inanın. Eğer inanacak, sakınacak olursanız sizin için pek büyük bir karşılık vardır.

180. O kimseler ki Allah'ın onlara bol bol verdikleri üzerinde cimrilik edip dururlar, sakın bunun kendileri için iyi olacağını sanmasınlar. Yok, bunun sonu onlar için kötü olacaktır. Onların cimrilik ettikleri nesneler kıyamet günü boyunlarına dolanacaktır. Yerlerde, göklerde ne varsa hepsi Allah'ındır. Allah bütün işlediklerinizden bilgilidir.

181. Doğrusu: «Allah yoksuldur, biz varlıklıyız» diyenlerin sözünü Allah işitmiştir. Söyledikleri bu sözü de, peygamberleri haksız yere öldürdüklerini de yazacağız. Sonra onlara: «Yanma azabını tadın da görün» diyeceğiz.

182. Bu azap işlediklerinizin karşılığıdır. Yoksa Allah kullarına karşı kıyıcı değildir.

183. O kimseler ki dediler: «Allah bize gökten inen ateşin yakacağı bir kurban getirmedikçe hiçbir elçiye inanmayın» buyurdu. Onlara de ki: «Benden önce de nice elçiler açıklayıcı belgelerle birlikte bu dediğinizi de getirmişlerdi. Siz doğru kimselerdiniz de onları ne diye öldürdünüz?»

184. Şimdi seni nasıl yalancı saydılarsa işte senden önce açıklayıcı belgelerle, sayfalarla ışık saçarak gelen elçileri de öylece yalancı saymışlardı.

185. Herkes ölümü tadacaktır. Gerçekten karşılıklarınız da kıyamet günü verilecektir. Herkim ateşten uzaklaştırılıp da Cennet'e sokulacak olursa doğrusu o kimse umduğuna ermiş olacaktır. Yoksa bu dünya yaşayışı olsa olsa aldatıcı bir gönenmedir.

186. Mallarınızla, canlarınızla sınanacaksınız. Kendilerine sizden önce Kitap verilenlerle Allah'a eş koşanlardan ne de olsa birçok incitici sözler işiteceksiniz. Eğer bunlara dayanıp katlanacak olursanız işte bu sizin işe nasıl sarıldığınızı gösterir.

187. O gün Allah kendilerine Kitap verilenlerden söz al-

mıştı. Kitap'ı insanlara açıkça bildireceklerdi, Kitap'ı gizlemiyeceklerdi. Onlar ise bu sözlerinden caydılar. Onu az bir değere değiştiler. Bu değiş tokuşta elde ettikleri nesne ne kötüdür.

188. O kimseler ki yaptıkları kötülükle içleri açılır, yapmadıkları iyilikle de övülmeyi isterler, sakın sen onların azaptan kurtulacak bir yerde bulunacaklarını samma. Onlar için acıklı bir azap vardır.

189. Yerlerin, göklerin hakanlığı Allah'ındır. Allah'ın gücü her nesneye yeticidir.

190. Gerçekten yerlerin, göklerin yaratılmasında, gece ile gündüzün biribiri ardından gelmesinde sağ düşünenler için kesin belgeler vardır.

191. O kimseler ki ayakta iken, otururken, yan yatarken Allah'ı anarlar, yerlerin, göklerin yaratılması üzerinde derin derin düşünürler de derler: «Ey çalabımız! Sen bunları boşuna yaratmadın. Seni ulularız. Sen bizi ateşin azabından koru.

192. Ey çalabımız! Sen kimi ateşe atarsan doğrusu onu alçaltırsın. Kıyıcıların yardımcıları yoktur.

193. Ey çalabımız! Gerçekten biz bir ünleyici işittik: «Çalabınıza inanın» diye ünlüyordu. Biz de hemen inandık. Ey çalabımız! Artık Sen bizim günahlarımızı yarlıga, kötülüklerimizi ört, canımızı da olgunlarla birlikte al.

194. Ey çalabımız! Elçilerinle bize verdiğin sözü yerine getir. Kıyamet günü bizi alçaltma. Çünkü Sen verdiğin sözden dönmezsin.»

195. Çalapları da onların yalvarısını onadı. Buyurdu: «Gerçekten Ben erkek olsun, kadın olsun, ki hepiniz biribirinizden üremişsinizdir, iyilik işliyen hiçbirinizin işlediği iyiliği boşa çıkarmıyacağım. İşte o kimseler ki, göçtüler, yurtlarından çıkarıldılar, Benim uğurumda acı çektiler, Benim uğurumda vuruştular, öldüler, ne de olsa Ben onların bütün kötülüklerini örterim. Onları içinden ırmaklar akan cennetlere

sokarım. Bu karşılık Alla'ın katındandır. Karşılıkların en güzeli de Allah'ın katındakidir.

196. O kimseler ki Allah'ı tanımadılar, onların bolluk içinde yaşamaları sakın seni aldatmasın.

197. Bu kadarı pek az bir gönenmedir. Sonra onların varacakları yer Cehennem olacaktır. O ne kötü yerdir.

198. Ancak o kimseler ki çalaplarından sakınırlar, besbelli ki onlar için içinden ırmaklar akan cennetler vardır. Onlar hep orada Allah'ın konuğu olarak kalacaklardır. Olgun kimseler için Allah'ın katındaki karşılıklar yeydir.

199. Kitap'lılar arasında öyleleri vardır ki Allah'a, size bildirilene, kendilerine bildirilene Allah'tan korkarak kesenkes inanırlar, Allah'ın âyetlerini az bir değere değişmezler, onların çalapları katında karşılıkları vardır. Çünkü Allah çabuk hesap görücüdür.

200. Ey inananlar! Katlanın, katlanmakta da ileri gidin, sınırları tutun, Allah'tan sakının ki onasınız.

IV

NİSÂ SÛRESİ

Acıyıcı, esirgeyici Allah'ın adıyla başlarım.

1. Ey insanlar! Çalabınızdan sakının. O çalabınızdan ki sizi bir tek özden yarattı, sonra ondan eşini de yarattı, sonra da bu ikisinden birçok erkek, kadın üretti. Biribirinize karşı dilekte bulunurken adını verdiğiniz Allah'tan sakının. Kan bağlarına karşı saygı gösterin. Çünkü Allah sizi gözetici olandır.

2. Öksüzlere mallarını verin. O malların iyisini kötüsü ile değiştirmeyin. Öksüzlerin mallarını mallarınıza katıp yemeyin. Çünkü bu büyük bir suçtur.

3. Eğer öksüz kızları alarak onların haklarını gözetmekten korkuyorsanız gönlünüzün istediği kadınlardan iki, üç, dört

tane alın. Eğer yine de haksızlık etmekten korkuyorsanız bu durumda bir kadınla, ya da elinizin altındaki köle kadınlarla evlenin. Böylesi sizi iğrilikten alıkoymıya daha elverişlidir.

4. Kadınların kalınlarını güçlük çıkarmadan verin. Eğer onlar bu kalınlarından bir azını gönül dileği ile size bağışlıyacak olurlarsa siz de onu ağız tadıyla, güzelce yiyin.

5. Allah'ın geçimlik olarak verdiği malları alıklara vermeyin. Ancak bu mallarla onları azıklandırıp giyindirin. Onlara tatlı söyleyin.

6. Öksüzleri evlenme çağına varıncaya kadar deneyin. Onların olgunlaştıklarını görünce de mallarını kendi ellerine verin. Onları savururlar ya da büyürler de geri alırlar diye dağıtıp yemeyin. Varlıklı olanlar bundan kaçınsınlar, yoksul olanlar da bu mallardan ancak töreye uygun olarak yesinler. Mallarını kendilerine çevirirken de yanlarında tanık bulundurun. Allah'ın hesap sorucu olması yeter.

7. Ananın, babanın, yakınların bıraktıklarından erkeklere pay vardır. Ananın, babanın, yakınların bıraktıklarından kadınlara da pay vardır. Az da olsa, çok da olsa. Bu, Allah'ın yasadığı bir paydır.

8. Miras bölüşülürken yakınlar, öksüzler, düşkünler de orada bulunacak olurlarsa ondan kendilerini de azıklandırın. Onlara tatlı söyleyin.

9. Arkalarında gücü yetmez bir döl bırakmaktan nasıl ürkerlerse onlar için de öyle korksunlar. Öyle ise Allah'tan sakınıp sözün doğrusunu söylesinler.

10. İşte o kimseler ki öksüzlerin mallarını haksız yere yerler, gerçekten onlar karınlarına ateş indirmiş olurlar! Onlar kızgın bir ateşe atılacaklardır.

11. Allah size çocuklarınız için şunu ısmarlıyor: Erkek için kız payının iki katı. Kızlar ikiden çoksa, bırakılanın üçte ikisi onlarındır. Eğer kız tek ise, bırakılanın yarısı onundur. Anaya, babaya gelince ölenin çocuğu varsa, onlardan herbirine bırakılanın altıda biri. Ölenin çocuğu olmayıp da anası, ba-

bası tek vârisleri iseler, bırakılanın üçte biri anasınındır. Ölenin kardeşleri varsa bırakılanın altıda biri anasınındır. Bütün bunlar da ölenin vasiyeti yerine getirildikten, borçları ödendikten sonra. Siz ana babalarınızdan, çocuklarınızdan hangisinin yararlı olmak bakımından size daha yakın olduğunu bilemezsiniz. Bütün bunlar Allah'ın yasadıklarıdır. Çünkü, Allah bilici, doğruyu bildirici olandır.

12. Eğer karılarınızın çocuğu yoksa, bıraktıklarının yarısı sizindir. Eğer çocuğu varsa, bıraktıklarının yalnız dörtte biri sizindir. Bu da ölenlerin vasiyetleri yerine getirildikten, borçları da ödendikten sonra. Eğer çocuğunuz yoksa, bıraktığınızın dörtte biri karılarınızındır. Eğer çocuğunuz varsa sekizde biri karılarınızındır. Bu da vasiyetiniz yerine getirildikten, borcunuz ödendikten sonra. Gerek erkeğin, gerek kadının anası, babası, çocuğu olmayıp da bir erkek kardeşi, ya da bir kız kardeşi bulunuyorsa herbirine altıda biri. Eğer bunlar birden artık iseler üçte birine ortaktırlar. Bu da kimseye zarar vermeden, vasiyet yerine getirildikten, borçlar ödendikten sonra. Allah bilicidir, yumuşak davranıcıdır.

13. İşte bunlar Allah'ın koyduğu sınırlardır. Herkim Allah'a, Onun elçisine boyun eğerse Allah da o kimseyi içlerinden ırmaklar akan cennetlere sokar. Onlar hep orada kalacaklardır. Bu, pek büyük bir başarıdır.

14. Herkim de Allah'a, Onun elçisine karşı ayaklanır da Onun koyduğu sınırları aşacak olursa Allah da onu ateşe atar. O kimse hep orada kalacaktır. Onun için alçaltıcı bir azap vardır.

15. Kadınlarınızdan yoz yaklaşmada bulunanlara karşı içinizden dört tanık tutun. Eğer onlar tanıklık ederlerse bu kadınları evlere kapatın, ölüm canlarını alıncaya, ya da Allah onlara bir yol açıncaya kadar.

16. İçinizden bu suçu işliyen erkeklerin, kadınların canını yakın. Eğer tövbe edip kendilerini düzeltecek olurlarsa artık

onlara ilişmeyin. Çünkü Allah tövbeleri onayıcı, esirgeyici olandır.

17. Gerçekten Allah'ın onayacağı tövbe yalnız kötülüğü bilmiyerek işliyenlerin, sonra da çarçabuk tövbe edenlerinkidir. Allah işte ancak bu gibilerin tövbesini onar. Çünkü Allah bilici, doğruyu bildirici olandır.

18. Yoksa kötülük işleyip de kendilerine ölüm yaklaşır yaklaşmaz: «İşte ben şimdi tövbe ettim» diyenler için geri dönme yoktur. Allah'ı tanımıyarak ölenlere de geri dönme yoktur. İşte Biz onlar için acıklı bir azap düzdük.

19. Ey inananlar! Karılarınızın mirasına zorla konmanız, ne de onlara verdiğinizin birazını geri almak için kendilerini sıkıştırmanız size helâl olmaz. Meğer ki onlar göz göre göre yoz yaklaşmada bulunmuş olsunlar. Onlarla iyi geçinin, onlardan tiksinseniz bile. Çünkü olabilir ki siz bir nesneden tiksinirsiniz, Allah ise onda sizin için birçok iyilik sağlamış olur.

20. Eğer bir kadının yerine bir başkasını almak istiyorsanız ilkine kantar yükü altın vermiş de olsanız hiçbir parçasını geri almayın. Siz bu verdiğinizi kadına kara çalarak, apaçık suç işliyerek geri alır mısınız?

21. Hem siz onu nasıl geri alabilirsiniz ki biribirinizle kaynaştınız, onlar sizden en sağlam sözü de almışlardı.

22. Babalarınızın evlenmiş olduğu kadınlarla sakın evlenmeyin. Meğer ki bu evlenme geçmişte yapılmış olsun. Çünkü böylesi çok çirkindi, çok iğrençti. O ne kötü yoldu.

23. Analarınız, kızlarınız, kızkardeşleriniz, halalarınız, teyzeleriniz, erkek kardeşlerinizin kızları, kız kardeşlerinizin kızları, sizi emziren süt analarınız, süt kızkardeşleriniz, karılarınızın anaları, kendileriyle gerdeğe girdiğiniz kadınların yanınızda bulunan başka kocadan olma kızları size haram kılındı. Gerdeğe girmeden ayrıldığınız kadınların kızlariyle evlenmeniz günah değildir. Kendi soyunuzdan gelen oğullarınızın eşleriyle evlenmek de size haram kılındı. İki kız kar-

deşi bir arada almayınız. Geçmişte olan olmuştur. Çünkü Allah yarlıgayıcı, esirgeyici olandır.

24. Savaştan malınız olanlardan başka kocalı kadınlarla evlenmek de size haram kılındı. İşte bunlar Allah'ın boynunuza borç yazdıklarıdır. Bunlardan başkalarını yoz yaklaşmadan sakınarak malınızdan verip arı sili kişiler olarak evlenmeniz size helâl kılındı. Onlardan hangileriyle gönendiniz ise onların üzerinize borç olan karşılıklarını verin. Bu karşılık ödendikten sonra daha çoğu için aranızdan gönül dileğiyle uyuşmanızda suç yoktur. Gerçekten Allah bilicidir, doğruyu bildiricidir.

25. İçinizde Allah'a inanan hür kadınları almıya güçleri yetecek kadar varlıklı olmıyanlar elleri altında olan inanan kadın kölelerden alsınlar. Allah sizin inancınızı çok iyi bilir. Sizler hep biribirinizden üremesiniz. Böyle olunca onları sahiplerinin izni ile alın. Kalınlarını da töre uyarınca verin. Ancak onlar, yoz yaklaşmada bulunmıyan, sevgili tutmıyan arı sili kadınlar olsunlar. Onlar kocaya vardıktan sonra yoz yaklaşmada bulunacak olurlarsa cezaları hür kadınlara verilen cezanın yarısıdır. Bu yol sizin içinizde yoz yaklaşma günahını işlemekten korkanlar içindir. Yoksa katlanmanız sizin için yeydir. Allah yarlıgayıcıdır, esirgeyicidir.

26. Allah ister ki size bilmediğinizi açıkça bildirsin, size sizden öncekilerin yollarını açıklasın, sizin tövbelerinizi onasın. Allah bilicidir, doğruyu bildiricidir.

27. Allah ister ki sizin tövbelerinizi onasın. Oysaki kendi tutkularına kapılanlar isterler ki siz doğru yoldan ayrılasınız.

28. Allah ister ki sizin yükünüzü yeğniltsin. Çünkü insan cılız yaratıldı.

29. Ey inananlar! Biribirinizin mallarını iğri yoldan yemeyin. Gönül dileğiyle yapılan bir alış veriş başka. Biribirinizi öldürmeyin. Çünkü Allah sizin için esrigeyici olandır.

30. Herkim bunu aşkınlık, kıyıcılık ederek yapacak olur-

sa Biz de onu ateşe atacağız. Bunu yapmak Allah için pek kolaydır.

31. Eğer size yasak ettiğimiz günahların büyüklerinden kaçınacak olursanız, Biz de öbür günahlarınızı örteriz, sizi yüce bir kata yerleştiririz.

32. Allah'ın kiminize kiminizden daha çok verdiği iyilikleri özlemeyin. Erkeklerin kazandıkları sevap kendilerinindir, kadınların kazandıkları sevap da kendilerinindir. Allah'ın bol vergisini dileyin. Çünkü Allah her nesneyi bilici olandır.

33. Ananın, babanın, yakınların bıraktıkları maldan herbiri için vârisler gösterdik. Kendileriyle antlaşıp bağlaştığınız kimselere paylarını verin. Çünkü Allah her nesne için tanık olandır.

34. Erkekler kadınları gözeticidirler. Çünkü Allah erkekleri kadınlardan üstün kıldı, çünkü onlar kadınları malları ile geçindirirler. Öyleyse iyi kadınlar boyun eğenler, Allah'ın koruduğu arı sililiklerini koruyanlardır. Başı boş kalmalarından korktuğunuz kadınlara öğüt verin. Onları yataklarında yalnız bırakın. Onları dövün. Eğer boyun eğecek olurlarsa artık onlara karşı gitmeyin. Çünkü Allah, yücedir, büyüktür.

35. Eğer karı ile kocanın arasının açılmasından korkuyorsanız, erkeğinkilerden bir, kadınınkilerden bir aracı gönderin. Eğer bu ikisi arayı bulmak için çalışırlarsa Allah da onlara uyuşmayı başartır. Çünkü Allah bilici, bilgili olandır.

36. Allah'a tapın. Ona hiçbir nesneyi eş koşmayın. Anaya, babaya iyilik edin, yakınlarınıza, öksüzlere, düşkünlere, yakın komşulara, uzak komşulara, yanınızdaki yoldaşlara, yolda kalanlara, elinizin altındaki kölelere, kullara dahi. Çünkü Allah kendini beğenenleri, övünenleri sevmez.

37. Onlar o kimselerdir ki cimrilik ederler, insanları da cimriliğe sürüklerler, vergisi bol olan Allah'ın verdiklerini de gizlerler. Biz, Allah'ı tanımıyanlar için alçaltıcı bir azap düzdük.

38. Yine onlar o kimselerdir ki mallarını herkese gösteriş

olsun diye yedirirler, ne Allah'a, ne de son güne inanırlar. Şeytan, kendisine yakın olduğu kimse için ne kötü yakındır.

39. Eğer onlar Allah'a, son güne inanmış, Allah'ın kendilerine vermiş olduğu azıktan da başkalarını geçindirmiş olsalardı, bunun onlara ne kötülüğü olurdu? Allah onları çok iyi bilendir.

40. İşte Allah en ufak bir kıyıcılıkta bulunmaz. Bir iyilik yapılınca da onun sevabını kat kat artırır. Ona kendi yönünden pek büyük bir karşılık da verir.

41. Öyleyse, her topluluktan bir tanık, seni de onların üzerine tanık getirdiğimiz o gün onların durumu nice olur?

42. O kimseler ki Allah'ı tanımadılar, elçisine karşı geldiler, onlar o gün yerin dibine geçmek istiyeceklerdir. Onlar Allah'tan hiçbir şey gizliyemiyeceklerdir.

43. Ey inananlar! Sarhoş iken, ne dediğinizi bilinceye kadar, sakın namaza yaklaşmayın. Düşünüz azmışken de yıkanıncaya kadar namaza durmayın. Meğer ki yolcu olasınız. Hasta olur, ya da yolcu bulunursanız, ya da içinizden biri ayak yolundan gelirse, ya da kadına yaklaşmış olur da yıkanmak için su bulamazsanız, arı bir toprakla arının. Onu yüzünüze, ellerinize sürün. Çünkü Allah bağışlayıcı, yarlıgayıcı olandır.

44. Görmüyor musun o kimseleri ki kendilerine Kitap'tan bir kısım verilmişken onlar yine de sapkınlığı benimsiyorlar, hem de sizin doğru yoldan sapmanızı istiyorlar.

45. Allah sizin düşmanlarınızı çok iyi bilir. Allah'ın koruyucu olması yeter. Allah'ın yardımcı olması da yeter.

46. Yahudilerin kimisi Kitap'taki sözlerin yerlerini değiştirip bozdular, ağızlarını eğe büke dine saldırarak şunu dediler: «İşittik, ayaklandık. Sen de bizi işit de işitmez ol.» Eğer onlar: «İşittik, boyun eğdik, Sen bizi gözet» deselerdi, kendileri için daha iyi, daha doğru olurdu. Allah tanımazlıklarından dolayı onları lânetledi. Onun için onlardan ancak pek azı inanırlar.

47. Ey kendilerine Kitap verilenler! Bir takımlarının yüzlerini dümdüz edip tersyüzüne çevirmeden, ya da sizi Sebit kişilerini lânetlediğimiz gibi lânetlemeden önce gelin, kendinden öncekileri doğrulamak üzere bildirdiğimiz Kitap'a inanın. Allah'ın buyruğu hep yerine gelir.

48. Gerçekten Allah kendine eş koşulmasını yarlıgamaz. Bunun dışında herkimi dilerse onu yarlıgar. Herkim Allah'a eş koşarsa doğrusu bu gibiler Allah'a karşı yalan uydurup pek büyük bir günah işlemiş olurlar.

49. Görmüyor musun o kimseleri ki kendilerini arıtıp duruyorlar? Yok, Allah kimi dilerse onu arıtır. Allah kıl kadar kıymaz.

50. Bak, onlar Allah'a karşı ne yalanlar uyduruyorlar! Bu büyük günah onlara yeter.

51. Görmüyor musun o kimseleri ki kendilerine Kitap'tan bir kısım verilmişken onlar yine de Cibt putuna, Tagut şeytanına tapıyorlar. Allah'ı tanımıyanlar için de: «Bu yol inananların tuttuğu yoldan daha doğrudur» diyorlar.

52. Bunlar Allah'ın lânet ettiği kimselerdir. Herkim Allah'ın lânetine uğrarsa artık sen ona hiçbir yardımcı bulamazsın.

53. Yoksa onların hakanlıkta payları mı var? Eğer böyle olsaydı, onlar kimseciklere tırnaklarının ucunu bile vermezlerdi.

54. Yoksa onlar Allah'ın bol vergili olmasından dolayı insanlara verdikleri çekemiyorlar mı? Doğrusu Biz İbrahimgillere Kitap'ı, doğrunun bilgisini verdik. Onlara pek büyük bir hakanlık da verdik.

55. Derken onlardan kimi Kitap'a inandı, kimi de ondan yüz çevirdi. Cehennem'in kızgın ateşi onlara yeter.

56. İşte o kimseler ki âyetlerimizi tanımadılar, Biz onları ateşe atacağız. Onların derileri piştikçe bu derileri başka derilerle değiştireceğiz, azabı iyice tatsınlar diye. Çünkü Allah erkli, doğruyu bildirici olandır.

57. O kimseler ki inandılar, iyilik işlediler, Biz onları içle-

rinden ırmaklar akan cennetlere sokacağız. Onlar hep arada kalacaklardır. Onlar için orada arı sili eşler vardır. Onları kopkoyu gölgeliklere sokacağız.

58. Gerçekten Allah size şunları buyurdu: «Emanetleri iyelerine verin, insanlar arasında yargılarken doğruluktan ayrılmayın.» Bakın, Allah size ne güzel öğüt veriyor. Çünkü Allah işitici, görücü olandır.

59. Ey inananlar! Allah'a boyun eğin, elçisine, ileri gelenlere boyun eğin. Bir konu üzerinde çekişince de, eğer Allah'a, son güne inanıyorsanız, onu Allah'a, elçisine bırakın. Bu tutum hem yeydir, hem de sonu iyi olandır.

60. Görmüyor musun o kimseleri ki sana bildirilene, senden önce bildirilene inandıklarını sanıyorlar, hem de duruşmalarını Tagut şeytanın yapmasını istiyorlar. Oysaki onlara Tagut'u tanımamaları buyrulmuştu. Şeytan onları sapkınlıkların en aykırısı ile saptırmak istiyor.

61. Onlara Allah'ın bildirdiğine, elçisine gelin denilince, görüyorsun, o iki yüzlüler senden uzaklaştıkça uzaklaşıyorlar.

62. İşledikleri günahlardan dolayı başlarına kötülük gelince onların durumu nice oluyor? Sonra onlar sana gelirler de and içerek şunu derler: «Biz bunu yalnız iyilik olsun, ara bulunsun diye yapmak istemiştik.»

63. Bunlar o kimselerdir ki Allah onların gönüllerinde ne varsa hepsini bilir. Onun için sen onlardan yüz çevir. Onlara öğüt ver, onların içlerine işliyecek sözü onlara söyle.

64. Biz gönderdiğimiz her elçiyi yalnız Allah'ın uygunlamasıyla kendisine boyun eğilsin diye göndeririz. Gerçekten, onlar kendilerine kıyınca sana gelip de Allah'tan yarlıgama dileselerdi, sen elçi de onlar için yarlıgama dileseydin, ne de olsa onlar Allah'ı tövbelerini onayıcı, esirgeyici bulurlardı.

65. Öyle değil. Çalabına and olsun ki onlar aralarında çekiştikleri işler için seni aracı yapmadıkça, bir de, bu yargıdan dolayı hiçbir sıkıntı duymadan tam bir bağlanma ile sana bağlanmadıkça, inanmış olmazlar.

66. Gerçekten Biz onların kendilerini öldürmelerini, ya da yurtlarından çıkıp gitmelerini boyunlarına borç yazsaydık, pek azından başkaları bunu yapmazlardı. Eğer onlar kendilerine verilen öğütleri tutsalardı ne de olsa kendileri için daha iyi olurdu. Hem de onlar inançlarını iyice pekiştirmiş olurlardı.

67. Böyle olunca, Biz de onlara kendi katımızda pek büyük bir karşılık verirdik,

68. ne de olsa Biz onları doğru yola da iletirdik.

69. O kimseler ki Allah'a, elçisine boyun eğerler, işte bu gibiler Allah'ın kendilerine dirlik verdiği peygamberler, doğrular, şehitler, iyilerle birlikte olurlar. Onlar ne güzel arkadaştırlar.

70. Bu büyük iyilik Allah'tandır. Allah'ın bilici olması yeter.

71. Ey inananlar! Düşmana karşı tetikte bulunun. Sonra da bölük bölük, ya da toplu olarak ilerleyin.

72. İçinizde öylesi vardır ki kendini ağır alacaktır. Size bir kötülük gelince şöyle diyecektir: «Doğrusu Allah'tan oldu da ben orada onlarla birlikte bulunmadım.»

73. Eğer size Allah'tan bir iyilik gelecek olursa, sanki sizinle onun arasında hiçbir tanışıklık yokmuş gibi kesenkes şöyle diyecektir: «Keşke ben de onların arasında bulunsaydım da böyle pek büyük bir başarı elde etmiş olsaydım.»

74. Onun için öbür dünyayı bu dünya yaşayışına değişenler Allah uğrunda vuruşmalıdırlar. Herkim Allah uğrunda öldürülecek, ya da yenecek olursa ona pek büyük bir karşılık veririz.

75. Size ne oluyor da Allah uğurunda düşmanla vuruşmuyorsunuz? Oysaki erkek, kadın, çoluk çocuk birtakım düşkünler: «Ey çalabımız! Bizi bu kıyıcı ilden çıkar, bize kendi katından bir hakan gönder, bize kendi katından bir koruyucu gönder» deyip duruyorlar.

76. O kimseler ki Allah'a inanırlar, Allah uğurunda vuruşurlar. O kimseler ki Allah'ı tanımazlar, onlar da Tagut şey-

tan uğurunda vuruşurlar. Öyleyse Şeytan'ın yoldaşı olanlarla vuruşun. Çünkü Şeytan'ın dolanı üstünkörü bir dolandır.

77. Görmüyor musun o kimseleri ki kendilerine: «Vuruşmadan elinizi çekin, namazı kılın, zekâtı verin» denildi, sonra da bu vuruşma boyunlarına borç olunca içlerinden bir kısmı Allah'tan korkarcasına, belki daha da çok insanlardan korkarak dediler: «Ey çalabımız! Sen şu savaşı ne diye boynumuza borç yazdın? Bu savaşı yakın bir güne kadar geciktirseydin ne olurdu?» De ki: «Dünya gönenmesi az sürer. Sakınanlar için öbür dünya yeydir. Orada size kıl kadar kıyılmıyacaktır.»

78. Nerede bulunursanız bulunun, isterseniz berkitilmiş burçlar içinde bulunun, ölüm nasıl olsa size gelip çatacaktır. Eğer onlara bir iyilik gelecek olursa: «Allah'tan» derler, eğer onlara bir kötülük gelecek olursa: «Senin yüzünden» derler. De ki: «Ne gelirse Allah'tan gelir.» Öyleyse ne oluyor o kimselere ki söz anlamıya yanaşmıyorlar?

79. Sana ne iyilik gelirse, Allah'tan gelir. Ancak ne kötülük gelirse kendinden gelir. Biz seni insanlara elçi olarak gönderdik. Buna Allah'ın tanık olması yeter.

80. Herkim peygambere boyun eğecek olursa Allah'a boyun eğmiş olur. Herkim de Allah'tan yüz çevirecek olursa çevirsin. Çünkü Biz seni onlara gözcü göndermedik.

81. «Baş üstüne» derler. Ancak senin yanından çıkınca içlerinden bir takımı geceleyin senin dediğinden başkasını kurarlar. Ancak Allah onların kurduklarını yazar. Artık sen onlardan yüz çevir. Allah'a dayan. Allah'ın koruyucu olması yeter.

82. Onlar Kur'an'ı inceden inceye düşünmüyorlar mı? Eğer Kur'an Allah'tan başkası yönünden gönderilmiş olsaydı besbelli ki içinde birçok biribirini tutmazlıklar bulurlardı.

83. Onlara güven ya da korku haberi geldi mi, hemen onu ortalığa yayarlar. Oysaki bu haberi elçiye, içlerinde ileri gelenlere iletmiş olsalardı ondan ne çıkacağını kesin olarak öğrenmiş olurlardı. Eğer Allah'ın büyük iyiliği, esirgeyiciliği

üzerinizde olmasaydı, pek azınız bir yana, hepiniz Şeytan'a uymuş olurdunuz.

84. Öyleyse Allah uğrunda vuruş. Sen kendinden başkası için sorumlu tutulacak değilsin. İnananları da kızıştır. Olur ki Allah o tanımazların üzerinden baskısını kaldırır. Allah'ın baskısı, Allah'ın tepelemesi çok ağır olur.

85. Herkim iyilik için arka olursa bundan kendisine pay vardır. Herkim de kötülük için arka olursa onun da bundan payı vardır. Allah her varlığı görücüdür.

86. Biri size selâm verince siz ona selâmın daha güzelini verin. Hiç olmazsa selâmını karşılayın. Çünkü Allah her işin hesabını görücüdür.

87. Allah ki kendinden başka tapacak yoktur, sizleri kopacağında şüphe olmıyan kıyamet günü toplıyacaktır. Allah'tan daha doğru sözlü kim vardır?

88. Size ne oldu da iki yüzlüler için ikiye bölündünüz? Oysaki Allah onları kazandıkları günahlardan dolayı baş aşağı etti. Yoksa Allah'ın yamuttuklarını siz mi doğrultmak istiyorsunuz? Allah bir kimseyi saptırdı mı, artık sen ona yol bulamazsın.

89. Onlar kendileri gibi sizlerin de Allah'ı tanımaz olmanızı isterler ki kendileriyle bir olasınız. Onlar, Allah uğurunda göç etmedikçe, onları kendinize koruyucu edinmeyin. Eğer bundan yüz çevirecek olurlarsa onları nerede bulursanız orada öldürün. İçlerinden hiçbirini ne koruyucu, ne de yardımcı edinmeyin.

90. Ancak bu, aranızda anlaşma olan bir ulusa sığınanlar için değildir. Eğer Allah dileseydi, ne olursa olsun, onları sizin üzerinize çullandırır, onlar da sizinle vuruşurlardı. Eğer onlar sizi bırakıp bir yana çekilirler de artık sizinle vuruşmak istemezler, size barış sunarlarsa artık Allah da sizi onlara saldırmaktan alıkoyar.

91. Öyleleri ile de karşılaşırsınız ki hem sizin hem de kendi uluslarının güvenini kazanmak isterler. Onlar ne vakit bir

karıştırıcılık işine çağrılacak olsalar hemen ona atılırlar. Böyle olunca, eğer onlar sizi bırakıp çekilmiyecek, size barış sunmıyacak, sizden el çekmiyecek olurlarsa artık onları, nerede bulursanız orada öldürün. İşte size onlara karşı sınırsız bir yetki verdik.

92. İnananın inananı öldürmesi doğru olmaz. Meğer ki yanlışlıkla ola. Herkim bir inananı yanlışlıkla öldürecek olursa, inanan bir kul boşlamak, hem de öldürülenin mirasçılarına kan değeri vermek gerekir. Meğer ki onlar bunu öldürene bağışlıyalar. Eğer öldürülen inanan kimse olmakla birlikte size düşman bir ulustan ise yine inanan bir kul boşlamak gerekir. Eğer öldürülen sizinle kendileri arasında andlaşma olan bir ulustan ise mirasçılarına kan değeri vermek, bir de inanan bir kul boşlamak gerekir. Herkim bunları bulamazsa onun için biribiri ardınca iki ay oruç tutması gerekir. Bu, Allah'ın tövbesini onaması içindir. Allah bilicidir, doğruyu bildiricidir.

93. Herkim bir inananı bile bile öldürecek olursa, artık onun karşılığı Cehennem'dir. O hep orada kalacaktır. Allah ona öfkelenmiştir. Onu lânetlemiştir. Onun için en büyük bir azap düzmüştür.

94. Ey inananlar! Allah uğurunda savaşa çıkınca iyice anlayıp dinleyin. Sizi selâmlıyan kimseye dünya yaşayışının gelip geçici gönenmelerine kapılıp da sakın olmıya ki: «Sen inanan değilsin» diyesiniz. Oysaki Allah'ın katında birçok zenginlikler vardır. Bundan önce siz de onlar gibiydiniz de Allah sizi kayırdı. Öyleyse siz de iyice anlayıp dinleyin. Çünkü Allah sizin bütün işlediklerinizden bilgilidir.

95. İnananlardan hiçbir engelleri olmaksızın savaştan geri kalanlar Allah uğurunda mallarıyla, canlarıyla savaşanlarla bir olamazlar. Allah mallarıyla, canlarıyla savaşanları savaştan kalanlardan kat kat üstün kıldı. Allah bunların hepsine Cennet için söz verdi. Savaşanları savaştan geri kalanlardan pek büyük bir karşılıkla üstün kıldı.

96. Savaşanlara Allah yönünden yükselmeler, yarlıgama, esirgeme vardır. Allah yarlıgayıcı, esirgeyici olandır.

97. Gerçekten melekler kendilerine kıyıcılık edenlerin canlarını alırken onlara derler: «Siz yeryüzünde iken ne yapıyordunuz?» Onlar da derler: «Biz yeryüzünde iken düşkün kimselerdik.» Melekler derler: «Allah'ın yarattığı yeryüzü geniş değil miydi? Siz de göç etseydiniz.» İşte onlar durağı Cehennem olanlardır. Onların dönecekleri yer ne kötüdür.

98. Meğer ki bunlar erkek, kadın, çocuk, düşkünler, göçmiye gücü yetmiyenler, yolunu bulamıyanlar olsunlar.

99. İşte bunları, Allah belki de bağışlar. Çünkü Allah bağışlayıcı, yarlıgayıcı olandır.

100. Herkim Allah uğurunda göç edecek olursa, yeryüzünde birçok barınak, genlik bulacaktır. Herkim Allah için, Onun elçisi için göç edip de kendisine ölüm erişecek olursa, onun karşılığı Allah'a düşer. Allah yarlıgayıcıdır, esirgeyicidir.

101. Yeryüzünde seferde iken Allah'ı tanımıyanların sizin üzerinize çullanıvereceğinden korkacak olursanız namazı kısmanız suç olmaz. Çünkü Allah'ı tanımıyanlar sizin için açıktan açığa düşman bulunuyorlar.

102. Sen orada bulunup da onları namaza durdurunca bir takımı silâhlarını yanlarına alıp gelsinler, seninle birlikte namaza dursunlar. Böylece secde ettikten sonra arkanıza çekilip namaza durmamış olan öbür takım uyanık bulunarak silâhlarını da yanlarına alarak gelsinler, seninle birlikte namaza dursunlar. Allah'ı tanımıyanlar isterler ki siz silâhlarınızdan, gereçlerinizden ayrılmış olasınız da onlar da böylece gelip üzerinize birdenbire çullanıversinler. Eğer yağmurdan dolayı güçlüğe uğrıyacak olursanız, ya da hasta bulunursanız silâhlarınızı çıkarıp yanınıza koymanız suç olmaz. Ancak, elverir ki uyanık bulunun. Çünkü Allah tanımıyanlar için alçaltıcı bir azap düzmüştür.

103. Artık namazı bitirdikten sonra ayakta iken, otururken,

yan yatarken. Allah'ı anın. Güvene kavuşunca da namazı kılın. Çünkü belli vakitlerde namaz kılmak inananların boynuna borçtur.

104. Düşmanınız olan ulusu kovalamakta gevşeklik göstermeyin. Siz acı çekiyorsanız besbelli ki sizin gibi onlar da acı çekiyorlar. Hem siz Allah'tan onların ummadıklarını umuyorsunuz. Allah bilici, doğruyu bildirici olandır.

105 Gerçekten Biz sana Kitap'ı gerektiği gibi bildirdik, insanların arasını Allah'ın gösterdiği yolda yargılayasın diye. Sakın sen alçaklar için çekişme.

106. Allah'tan yarlıganma dile. Çünkü Allah yarlıgayıcı, esirgeyici olandır.

107. Kendilerine karşı alçaklık edenler için de didinme. Çünkü Allah alçakları, günah işliyenleri sevmez.

108. Onlar yaptıklarını insanlardan gizlemek isterler de Allah'tan gizlemezler. Oysa ki onlar Allah'ın onamıyacağı sözü geceleyin düzerlerken Allah yanlarında idi. Allah onların bütün işlediklerini kuşatıcı olandır.

109. Sizler öyle kimselersiniz ki dünya dirliği uğrunda onlardan yana tartışıp duruyorsunuz. Peki, kıyamet günü onlardan yana Allah ile kim tartışacak, ya da kim onları koruyacak?

110. Herkim kötülük işler, ya da kendine karşı kıyıcılıkta bulunur da sonra Allah'tan yarlıgama dilerse o kimse Allah'ı yarlıgayıcı, esirgeyici bulur.

111. Herkim de bir günah kazanırsa onu ancak kendi için kazanmıştır. Allah bilici, doğruyu bildirici olandır.

112. Herkim küçük ya da büyük bir günah işler de onu suçsuz olan başka birinin üstüne atacak olursa doğrusu o kimse başkasına kara çalmış, apaçık bir günahı da yüklenmiş olur.

113. Eğer Allah sana karşı büyük iyilikte bulunup seni esirgemeseydi onlardan bir kısmı ne de olsa seni saptırmaya kalkışırdı. Ancak onlar yalnız kendi kendilerini saptırabilir-

ler. Onların sana hiçbir zararları dokunamaz. Allah sana Kitap'ı doğrunun bilgisini bildirdi. Bilmediklerini de öğretti. Allah'ın sana karşı olan iyiliği pek büyüktür.

114. Onların gizli görüşmelerinin çoğundan iyilik gelmez. Meğer ki bu görüşmeler sadaka vermeyi, iyilik etmeyi, insanların arasını düzeltmeyi sağlık verici ola. Herkim bunları Allah'ın dileğini elde etmek için istiyerek yaparsa Biz yarın ona pek büyük bir karşılık vereceğiz.

115. Herkim kendisine doğru yol apaçık göründükten sonra Allah'ın elçisinden ayrılır da inananların yolundan ayrı bir yol tutacak olursa Biz onu döndüğü yolda bırakırız. Onu Cehennem'e sokarız. Onun döneceği yer ne kötüdür.

116. Gerçekten Allah kendine eş koşulmasını yarlıgamaz. Bundan başka kimi dilerse onu yarlıgar. Herkim Allah'a eş koşarsa gerçekten o doğru yoldan uzaklaştıkça uzaklaşmıştır.

117. Gerçekten onlar Allah'ı bırakıp da yalnız dişi putlara taparlar. Böylece ancak o dik kafalı Şeytan'a tapmış olurlar.

118. Allah onu lânetledi. Şeytan da dedi: «Ne de olsa ben senin kullarının arasında payıma düşeni alacağım,

119. ne de olsa ben onları yoldan çıkaracağım, ne de olsa ben onları umutlara düşüreceğim, ne de olsa ben onlardan davarlarının kulaklarını yarmalarını istiyeceğim, ne de olsa ben Allah'ın yarattığını bozmalarını istiyeceğim.» Herkim Allah'ı bırakıp da Şeytan'ı kendine koruyucu edinecek olursa doğrusu ona yazığın yazığı olur.

120. Şeytan onlara söz verir, onları kuruntuya kaptırır. Ancak, Şeytan yalnız aldatmak için söz verir.

121. İşte onların durağı Cehennem'dir. Onlar oradan geri dönmenin yolunu bulamıyacaklardır.

122. O kimseler ki inandılar, iyilik işlediler, Biz onları içinden ırmaklar akan cennetlere sokacağız. Onlar hep orada kalacaklardır. Allah'ın verdiği söz doğrudur. Allah'tan daha doğru sözlü kim vardır?

123. Bu iş, ne sizin kuruntularınızla, ne de kitaplıların kuruntularıyla olup bitmez. Herkim kötülük işlerse onunla cezalanır. Allah'tan başka da ne koruyucu ne de yardımcı bulamaz.

124. Erkek olsun, kadın olsun, herkim inanıcı olarak iyilik işlerse işte bu gibiler Cennet'e girerler. Onlara kıl kadar kıyılmaz.

125. O kimse ki iyilik işliyerek kendini Allah'a verir, Allah'ı birleyici İbrahim'in dinine uyar, ondan daha güzel dinli kimse olur mu? Allah İbrahim'i sevgili kulu yaptı.

126. Yerlerde, göklerde ne varsa hepsi Allah'ındır. Allah her varlığı kuşatıcı olandır.

127. Senden kadınlar üzerine yargı isterler. Onlara de ki: «Bunlar için yargıyı Allah kendisi veriyor.» Kitap'ta okunan şudur: «Kendileri için üzerinize borç yazılmış olanı vermediğiniz, kendileriyle evlenmiye de yanaşmadığınız öksüz kadınlarla yaşı küçük çocuklara, öksüzlere karşı doğru davranmanız gerektir. Artık, her ne iyilik işlerseniz işte Allah onu bilici olandır.»

128. Eğer bir kadın kocasının yanına yaklaşmamasından, ya da yüzçevirmesinden kuruntuya düşecek olursa onların güzellikle ayrılmalarında suç yoktur. Barış ise yeydir. İnsan bencilikle yoğurulmuştur. Eğer iyilik işler, Allah'tan sakınırsanız işte Allah bütün işlediklerinizden bilgili olandır.

129. Nekadar çabalarsanız çabalayın, kadınlarınıza karşı eşitlik sağlamıya gücünüz yetmiyecektir. Onun için bütün gönlünüzü birine verip de ötekini büsbütün açıkta bırakmayın. Eğer bu işde aralarını düzenleyici, sakınıcı olursanız, gerçekten Allah da size karşı yarlıgayıcı, esirgeyici olur.

130. Eğer karı koca biribirinden ayrılacak olurlarsa Allah, vergisinin bolluğundan ötürü onları kimsenin eline baktırmaz. Allah, vergisi bol olan, doğruyu bildirendir.

131. Yerlerde, göklerde ne varsa hepsi Allah'ındır. Doğrusu, Biz sizden önce kendilerine Kitap verilenlere de, size de

hep: «Allah'tan sakının» diye buyurmuştuk. Eğer Allah'ı tanımazlık edecek olursanız bilin ki gerçekten yerlerde, göklerde ne varsa hepsi Allah'ındır. Allah kendi kendine yetici, övülücü olandır.

132. Yerlerde, göklerde ne varsa hepsi Allah'ındır. Allah'ın koruyucu olması yeter.

133. Ey insanlar! Eğer Allah dilerse sizi ortadan kaldırır, yerinize başkalarını getirir. Allah bunu yapmıya gücü yetici olandır.

134. Herkim dünya karşılığını istiyecek olursa, bilsin ki dünyanın da, öbür dünyanın da karşılığı Allah'ın katındadır. Allah işitici, görücü olandır.

135. Ey inananlar! Doğrulukta direnin, Allah için tanıklık edin, kendinize, ananıza, babanıza, yakınlarınıza karşı olsa bile. Zengin de olsalar, yoksul da olsalar. Çünkü Allah ikisini de sizden daha iyi korur. Öyleyse dürtülerinize uyup da doğru yoldan ayrılmayın. Eğer dilinizi dolaştıracak, ya da doğruluktan çevirecek olursanız gerçekten Allah işlediklerinizden bilgili olandır.

136. Ey inananlar! Allah'a, Onun elçisine, ona bildirdiği Kitap'a, daha önce bildirdiği Kitap'a inanın. Herkim Allah'ı, Onun meleklerini, Onun Kitap'larını, Onun elçilerini, son günü tanımıyacak olursa doğrusu o kimse doğru yoldan uzaklaştıkça uzaklaşmış olur.

137. O kimseler ki önce inanırlar, sonra Allah'ı tanımazlar, sonra yine inanırlar, sonra yine tanımazlar, sonra da bu tanımazlıkta ileri giderler, Allah onları yarlıgayacak, onlara doğru yolu gösterecek değildir.

138. İki yüzlülere müjdele ki gerçekten onlar için acıklı bir azap vardır.

139. O iki yüzlüler inananları bırakıp da Allah'ı tanımıyanları kendilerine koruyucu edindiler. Yoksa onlar bütün erkin kendilerinde olduğunu mu sanıyorlar? Gerçekten bütün erk Allah'tadır.

140. Allah size Kitap'ta şunu bildirmişti: Allah'ın âyetlerini tanımadıklarını, onlarla eğlendiklerini işitince, onlar bunu bırakıp da başka bir söz açmadıkça, siz onların yanlarında kalmayın. Yoksa gerçekten siz de onlar gibi olursunuz. Çünkü Allah iki yüzlülerle, Allah'ı tanımıyanların hepsini Cehennem'de toplıyacaktır.

141. O kimseler ki sizi gözleyip duruyorlar, eğer Allah size bir yengi kazandıracak olursa: «Biz sizinle birlikte değil miydik?» derler. Eğer bu tanımazlara bir pay çıkacak olursa bu sefer yine onlar diyecekler: «Biz sizin yenginizi sağlamadık mı? İnanmazlara karşı sizi korumadık mı?» Artık Allah kıyamet günü sizin aranızı yargılıyacaktır. Allah tanımazlar için inananlara karşı yol vermez.

142. Gerçekten iki yüzlüler Allah'ı aldatmak isterler, Allah da onlara aldatmanın ne olduğunu gösterir. Namaza kalkınca da üşene üşene kalkarlar. İnananlara gösteriş yaparlar. Allah'ı da pek az anarlar.

143. Onlar tanımamakla tanımak arasında bocalayıp duranlardır. Ne onlardandırlar ne de bunlardan. Allah bir kimseyi saptırdı mı artık sen ona yol bulamazsın.

144. Ey inananlar! İnananları bırakıp da Allah'ı tanımıyanları kendinize koruyucu edinmeyin. Yoksa siz bunun Allah'ın size karşı apaçık bir dayanağı olmasını mı istersiniz?

145. Besbelli ki iki yüzlülerin yeri Cehennem ateşinin alt katıdır. Artık sen ona hiçbir yardımcı bulamazsın.

146. Ancak, o kimseler ki tövbe ettiler, kendilerini düzelttiler, Allah'a sığındılar, dinlerine candan bağlandılar, bunlar başka. İşte bunlar inananlarla bir arada bulunacaklardır. Allah inananlara ulu bir karşılık verecektir.

147. Siz şükredip inandıktan sonra Allah sizi neden azaba uğratsın. Allah şükrü karşılayıcı, bilici olandır.

148. Allah çirkin sözün açıkça söylenmesini sevmez. Meğer ki kendisine kıyıcılık edilen biri söylemiş ola. Allah işitici, bilici olandır.

149. Eğer siz iyiliği açıktan açığa işlerseniz ya onu gizli tutarsanız, ya da bir kötülüğü bağışlıyacak olursanız, gerçekten Allah da bağışlayıcı, gücü yetici olandır.

150. O kimseler ki Allah'ı, elçilerini tanımazlar, Allah ile elçilerinin arasını açmak isterler, «Biz kimine inanırız, kimini tanımayız» derler, inanmakla inanmamak arasında bir yol tutmak isterler,

151. işte bunlar gerçekten Allah'ı tanımıyanlardır. Biz bu tanımazlar için alçaltıcı bir azap düzdük.

152. O kimseler ki Allah'a, elçilerine inanırlar, onların arasında ayrılık gözetmezler, işte Biz onlara karşılıklarını vereceğiz. Allah yarlıgayıcıdır, esirgeyicidir.

153. Kitap'lılar senin kendilerine gökten bir Kitap indirmeni isterler. Doğrusu onlar Musa'dan daha da çoğunu istemişlerdi de: «Bize Allah'ı açıktan açığa göster» demişlerdi. Derken onları kıyıcılıkları yüzünden yıldırım çarpmıştı. Sonra kendilerine apaçık belgeler gelmişken onlar yine de buzağıya taptılar. Yine de Biz onları bağışladık. Musa'ya da apaçık bir dayanak verdik.

154. Andlarını tutsunlar diye Sinâ dağını üzerlerine yükselttik. Onlara: «Bu kapıdan secde ederek girin» dedik. Yine onlara: «Cumartesi gününe karşı saygısızlık göstermeyin» demiştik. Onlardan sağlam söz de almıştık.

155. Ancak, onlar verdikleri sözden döndüler. Allah'ın âyetlerini tanımaz oldular, peygamberlerini haksız yere öldürdüler, «bizim yüreklerimiz taş kesilmiştir» dediler. Yok, Allah tanımazlıklarından dolayı onların yüreklerini katılaştırmıştır. Onun için, pek azı bir yana, inanmazlar.

156. Allah'ı tanımazlıklarından, Meryem için söyledikleri koskoca yalandan dolayı,

157. bir de: «Gerçekten biz Allah'ın elçisi Meryemoğlu Mesih İsa'yı öldürdük» demelerinden dolayı. Oysaki onlar İsa'yı öldürmediler, asmadılar da. Ancak onlara İsa'nın benzeri gösterilmişti. Gerçekten o kimseler ki bunun üzerinde çeki-

şip durdular, kendileri de büyük bir şüphe içinde kaldılar. Onların bu işde hiçbir bilgileri yoktur. Olsa olsa kendilerini bir kuruntuya kaptırıyorlar. İsa'yı gerçekten öldürmediler.

158. Bunun tersine olarak Allah İsa'yı kendi katına yükseltti. Allah erkli, doğruyu bildirici olandır.

159. Gerçekten Kitap'lılardan hiç kimse yoktur ki ölenin İsa olduğuna inanmış olmasın. İsa ise kıyamet günü onlara karşı tanık olacaktır.

160. Yahudi olanlara önce helâl kıldığımız nesneleri kıyıcılıklarından dolayı sonra haram kıldık, birçoklarını Allah'ın yolundan alıkoydukları için,

161. bir de yasak edilmişken faiz aldıkları kimselerin mallarını haksız yere yedikleri için. İçlerinden Allah'ı tanımıyanlara acıklı bir azap düzdük.

162. Ancak, içlerinden bilimde yükselenlere, sana bildirilene, senden önce bildirilene inanan inanıcılara, yalvarıya duranlara, zekât verenlere, Allah'a, son güne inananlara, işte bunlara ulu bir karşılık vereceğiz.

163. Gerçekten Biz senin gönlüne bildirdik. Nasıl ki Nuh'un, ondan sonraki peygamberlerin de gönlüne bildirmiştik. İbrahim'in, İsmail'in, İshak'ın, Yakup'un, çocuklarının, İsa'nın, Eyüp'ün, Yunus'un, Harun'un, Süleyman'ın da gönlüne bildirmiştik. Davud'a da Zebur'u vermiştik.

164. Öyle elçiler var ki bundan önce onların olaycalarını işte sana anlattık. Öyle elçiler de var ki onların olaycalarını sana anlatmadık. Allah'ın Musa'ya söz söylemesi gibi.

165. Bunların hepsi de müjdeleyici, uyarıcı elçilerdi. Artık bu elçilerden sonra insanlar için Allah'a karşı bir kaçamak kalmasın diye. Allah erkli, doğruyu bildirici olandır.

166. Ancak Allah, sana gönderdiğini kendi bilgisiyle gönderdiğine tanıktır, buna melekler de tanıktırlar. Yalnız Allah'ın tanık olması yeter.

167. Gerçekten o kimseler ki Allah'ı tanımazlar, Allah'ın yolundan alıkoyarlar, besbelli ki onlar doğru yoldan uzak-

laştıkça uzaklaşmışlardır.

168. Gerçekten o kimseler ki Allah'ı tanımazlar, kıyıcılık ederler, Allah onları yarlıgayacak değildir, onları doğru yola da iletmiyecektir.

169. Allah onlara yalnız Cehennem'in yolunu gösterecektir. Onlar hep orada kalacaklardır. Bu, Allah için kolay olandır.

170. Ey insanlar! Besbelli ki çalabınızdan size doğru bir elçi geldi. Öyleyse kendi iyiliğiniz için ona inanın. Eğer tanımazlık edecek olursanız bilin ki yerlerde göklerde ne varsa hepsi de Allah'ındır. Allah bilici, doğruyu bildirici olandır.

171. Ey Kitap'lılar! Din işlerinde taşkınlık etmeyin. Allah üzerine doğru olan sözlerden başkasını söylemeyin. Gerçekten Meryemoğlu Mesih İsa Allah'ın elçisidir. Meryem'e bildirdiği «Ol» sözüyle olmuştur. O, Allah'tan gelme bir ruhtur. Öyleyse Allah'a, elçilerine inanın da «Allah üçtür» demeyin. Kendi iyiliğiniz için bundan vazgeçin. Çünkü Allah, tek olan tanrıdır. O, çocuğu olmaktan uzaktır. Yerlerde, göklerde ne varsa hepsi Onundur. Allah'ın koruyucu olması yeter.

172. Mesih de, onun yanındaki melekler de Allah'ın kulu olmaktan çekinmezler. Herkim Ona kulluk etmekten çekinip de bunu büyüklüğüne yediremezse Allah bu gibilerin hepsini kendi katında derliyecektir.

173. Ancak inananlara, iyilik edenlere gelince Allah onların karşılığını verecektir, hem de bu karşılığı vergisinin bolluğundan ötürü çoğaltacaktır. İyilik işlemekten çekinenlere, büyüklük taslayanlara gelince, onları da acıklı bir azaba uğratacaktır. Onlar için Allah'tan başka koruyucu, yardımcı bulunmıyacaktır.

174. Ey insanlar! Doğrusu size çalabınızdan bir belge geldi. Size parlak bir ışık da gönderdik.

175. İşte o kimseler ki Allah'a inanırlar, Ona sığınırlar, Allah da onları kendi esirgeyiciliği, büyük iyiliği ile kuşatacaktır, onları doğru yola iletecektir.

176. Onlar senden yargı isterler. De ki: «Babasız, çocuksuz olarak ölen kimse için Allah'ın kendisi yargı veriyor. Babasız, çocuksuz olarak ölen erkeğin bir tek kızkardeşi varsa bıraktığının yarısı onundur. Babasız, çocuksuz ölen kız kardeşin bir tek erkek kardeşi varsa kız kardeşinin bütün mirasçısı olur. Babasız, çocuksuz olarak ölen erkeğin iki kız kardeşi varsa, bıraktığının üçte ikisi onların olur. Eğer bu iki kardeşten biri erkek, öbürü kız ise erkek kız kardeşin iki katını alır. Allah bunları size yanılmıyasınız diye bildiriyor. Allah her nesneyi bilicidir.

V

MAİDE SÛRESİ

Acıyıcı, esirgeyici Allah'ın adıyla başlarım.

1. Ey inananlar! Sözleşmelerinizi yerine getirin. Davar size helâl kılındı. Yalnız ihramlı iken avladıklarınız, bir de Kitap'ta yazılı olanlar değil. Çünkü Allah nasıl dilerse öyle yargılar.

2. Ey inananlar! Allah'ın törenlerine, vuruşma haram olan aya, Kâbe'ye gönderilen kurbanlara, kurbanların gerdanlıklarına, çalaplarının bol vergisini dilemek üzere Beyt-i Haram'a gelenlere karşı sakın saygısızlık etmeyin. İhramdan çıktıktan sonra da artık avlayın. Sizi Mescid-i Haram'dan alıkoyduğu için o ulusa karşı duyduğunuz tiksinti sakın sizi taşkınlığa sürüklemesin. Olgunlukta, sakınırlıkta biribirinize yardım edin. Günah işlemekte, sınırları aşmakta biribirinize yardım etmeyin. Allah'tan sakının. Çünkü Allah'ın azabı çok ağırdır.

3. Ölü, kan, domuz eti, Allah'tan başkası adına kesilmiş, boğulmuş, bir yanına vurularak öldürülmüş, yuvarlanarak ölmüş, süsülmüş, canavar parçalayıp ölmüş hayvanlar size

haram edilmiştir. Yalnız canı çıkmadan kestikleriniz haram değildir. Dikili taşlar üzerinde kesilenler, fal oklarıyla kısmet aramak da haram edilmiştir. Bunların hepsi yoldan çıkmadır. Bugün Allah'ı tanımıyanlar sizin dininiz karşısında umutsuzluğa düşmüşlerdir. Artık onlardan ürkmeyin. Benden ürkün. Bugün Ben sizin için dininizi olgunlaştırdım. Size karşı olan iyiliklerimi sonuna erdirdim. Sizin için din olarak islâm dinini seçtim. Artık herkim açlık sıkıntısı içinde bulunacak olursa günah işlemeyi düşünmiyerek onlardan yiyebilir. Çünkü Allah yarlıgayıcıdır, esirgeyicidir.

4. Kendilerine nelerin helâl kılındığını sana sorarlar. De ki: «Bütün arı nesneler, bir de Allah'ın size öğrettiği gibi yetiştirdiğiniz avcı hayvanların tuttukları size helâl kılınmıştır. Onları yerken Allah'ın adını anın. Allah'tan sakının. Çünkü Allah hesabı çabuk görür.»

5. Bugün size bütün arı nesneler helâl kılınmıştır. Kendilerine Kitap verilenlerin yiyeceği size, sizin yiyeceğiniz de onlara helâldir. İnanan kadınlardan hür olanlar sizden önce kendilerine Kitap verilenlerden hür olan kadınlar kalınlarını vermek, onlarla yoz yaklaşmada bulunmamak, onları sevgili tutmamak üzere size helâldir. Herkim inanmaktan kaçınırsa doğrusu onun bütün iyilikleri boşa gider. O kimse öbür dünyada da kendine yazık etmiş olur.

6. Ey inananlar! Namaza duracağınız sırada yüzünüzü, dirseklerinize kadar da ellerinizi yıkayın. Başınızı sığayın. Topuklarınıza kadar ayaklarınızı yıkayın. Su dökünmek gerekince de iyice arının. Eğer hasta iseniz, ya yolda iseniz, ya içinizden biri ayakyolundan geliyorsa, ya da kadınlara yaklaştınızsa su da bulamadınızsa elinizi arı bir toprağa vurup onunla yüzünüzü, ellerinizi sığayın. Allah size güçlük çıkarmak istemez. Belki sizin arınmanızı, size olan iyiliğini sonuna erdirmeyi ister, şükredesiniz diye.

7. Allah'ın size olan bunca iyiliğini, «İşittik, boyun iğdik» dediğiniz gün sizi andınıza bağlamak için sizinle yaptığı ant-

laşmayı anın. Allah'tan sakının. Çünkü Allah içinizde olanları bilicidir.

8. Ey inananlar! Allah için direnin, tanıklık ederken de doğruluktan ayrılmıyan kimseler olun. Bir ulusa karşı duyduğunuz iğrenti sakın sizi iğriliğe sürüklemesin. Hep doğru davranın. Sakınırlığa en yakın olan durum budur. Allah'tan sakının. Çünkü Allah bütün işlediklerinizden bilgilidir.

9. Allah inanıp da iyilik eden kimselere söz verdi: onlar için yarlıgama, pek büyük bir karşılık vardır.

10. Allah'ı tanımayıp da âyetlerimizi yalan sayanlara gelince bunlar alevli ateş içinde olanlardır.

11. Ey inananlar! Allah'ın size karşı olan bunca iyiliğini bir düşünün. Günün birinde bir ulus size el atmıya kalkışmıştı da biz onların ellerini sizin üzerinizden çektirmiştik. Allah'tan sakının. İnananlar yalnız Allah'a dayansınlar.

12. Doğrusu Allah İsrailoğullarından söz aldı. Biz içlerinden on iki kişiyi baş yaptık. Allah onlara şöyle buyurdu: «Gerçekten Ben sizinle birlikteyim, eğer yalvarıya durur, zekât verir, elçilerime inanır, onlara yardım eder, onların gücünü artırır, Allah için iyilik işlerseniz Ben de sizin kötülüklerinizi örterim, kesenkes sizi içinden ırmaklar akan Cennet'e sokarım. Artık bundan sonra içinizden herkim Beni tanımazlık edecek olursa işte o kimse doğru yoldan sapmış olur.»

13. Onlar antlaşmalarını bozdukları için Biz de onlara lânet ettik. Onların yüreklerini katılaştırdık. Onlar Kitap'taki sözleri yerlerinden oynattılar. O sözlerle verilen öğütlerden pay almayı unuttular. İçlerinden pek azı bir yana, senin onlardan göreceğin hep aldatıcılık olacaktır. Yine de sen onları bağışla. Onların suçlarından vazgeç. Çünkü Allah iyilik edenleri sever.

14. «İşte biz hıristiyanız» diyenlerden de söz aldık. Ancak onlar da kendilerine verilen öğütlerden pay almayı unuttular. Biz de aralarına kıyamet gününe kadar sürecek bir düşmanlık, hınç soktuk. Yarın Allah uydurduklarının ne olduğu-

nu onlara gösterecektir.

15. Ey Kitap'lılar! Doğrusu Kitap'ta gizlediklerinizin birçoğunu size açıkça anlatan, birçoğunu da yüzünüze vurmadan geçen elçilerimiz geldi. Doğrusu size Allah'tan bir ışık geldi, apaçık bir Kitap geldi.

16. Allah bu Kitap'la kendi dileğine uyanları esenlik yollarına iletir. Karanlıkta kalanları da kendi uygunuyla doğru yola iletir.

17. «İşte Allah, Meryemoğlu Mesih'tir» diyenler gerçekten Allah'ı tanımaz oldular. Onlara de ki: «Öyleyse Allah Meryemoğlu Mesih'i, onun anasını, yeryüzünde ne varsa hepsini yoketmeyi dilerse Allah'ı bundan kim alıkoyabilir? Yerlerde, göklerde, ikisinin arasında ne varsa hepsinin hakanlığı Allah'ındır. Onun gücü her nesneye yeticidir.»

18. Yahudiler, hıristiyanlar derler: «Biz Allah'ın oğullarıyız, sevgilileriyiz.» De ki: «Öyledir de günahlarınızdan dolayı ne diye sizi azaba uğratıyor?» Yok, siz Onun yarattığı insanoğullarısınız o kadar. Allah kimi dilerse onu yarlıgar, kimi dilerse onu da azaba uğratır. Yerlerin, göklerin, ikisinin arasında ne varsa hepsinin hakanlığı Allah'ındır. Sonunda ancak Ona dönülecektir.

19. Ey Kitap'lılar! Peygamberlerin ardı arası kesildiği bir sırada işte size gerçeği açıkça anlatan elçimiz geldi, «bize müjdeleyici, öğütleyici gelmedi» demiyesiniz diye. İşte size müjdeleyici, uyarıcı olan geldi. Allah'ın gücü her nesneye yeticidir.

20. Bir gün Musa ulusuna şunları demişti: «Ey benim ulusum! Allah'ın size karşı olan bunca iyiliğini bir düşünün: içinizden peygamberler gönderdi, içinizden hakanlar yetiştirdi, kimseciklere vermediklerini size verdi.

21. Ey ulusum! Allah'ın size yasadığı kutsal toprağa girin. Sakın korkup da geri dönmeyin. Yoksa kendi kendilerine yazık edenlere dönersiniz.»

22. Dediler: «Ey Musa! Gerçekten orada bir takım zorba-

lar var. İşte, onlar oradan çıkmadıkça biz oraya girmeyiz. Onlar oradan çıkarlarsa biz de ne olursa olsun oraya gireriz.»

23. Korkanlar arasında Allah'ın iyilikte bulunduğu iki er dedi: «Onların üzerine kapıdan yürüyün. Bir yol içeri girdiniz mi, ne de olsa onları yenmiş olursunuz. Eğer inanıyorsanız Allah'a dayanırsınız.»

24. Dediler: «Ey Musa! Doğrusu onlar orada bulundukça sonuna kadar biz oraya girmeyiz. Haydi, sen, çalabınla birlikte git de vuruş. Biz ne olursa olsun burada kalacağız.»

25. Musa dedi: «Çalabım! Doğrusu ben kendimle kardeşimden başkasına söz geçiremiyorum. Artık sen bizi bu karıştırıcılar takımından ayır.»

26. Allah buyurdu: «İşte orası onlara kırk yıl haram kılındı. Onlar ortalıkta şaşkın şaşkın dolaşacaklardır. Artık sen de bu karıştırıcılar yüzünden tasalanma.»

27. Onlara Âdem'in iki oğlunun olaycasını doğru olarak anlat. Onlar Allah'a birer kurban sunmuşlardı da yalnız birininki onanmıştı, öbürününki onanmamıştı. Bunun üzerine biri ötekine şöyle demişti: «Ne olursa olsun, ben seni öldüreceğim.» Öbürü demişti: «Allah yalnız sakınanların kurbanını onar.»

28. «And olsun ki eğer sen beni öldürmek için elini kaldıracak olursan, ben seni öldürmek için sana elimi kaldıracak değilim. Çünkü ben bütün varlıkların çalabı olan Allah'tan korkarım.»

29. «Çünkü ben dilerim ki sen benim günahımı da kendi günahınla birlikte yüklenesin de cehennemlik olasın. İşte kıyıcıların cezası budur.»

30. Bunun üzerine o, benliğine uyarak kardeşini öldürdü. Böylece kendine yazık etti.

31. Bunun üzerine Allah bir karga gönderdi. Karga, kardeşinin ölüsünü nasıl gömeceğini ona göstermek için yeri eşiyordu. Dedi: «Yazıklar olsun bana! Şu karga kadar da mı

olamadım? Kardeşimin ölüsünü gömmek de mi elimden gelmedi?» Artık o ettiğine yanıyordu.

32. İşte bunun için İsrailoğullarına şunu yasadık: «İşte, herkim bir kimseyi haksız yere öldürecek olursa bütün insanları öldürmüş gibi olur. Herkim de bir kimsenin canını kurtaracak olursa bütün insanların canını kurtarmış gibi olur. Meğer ki bunu ödeşme, ya da ortalıkta kargaşa çıkarma karşılığı olarak yapmış ola. Doğrusu onlara elçilerimiz apaçık belgeler getirmişlerdi. Onlardan birçoğu bunun ardından yine de ülkede taşkınlık ettiler.»

33. Gerçekten, Allah'a, elçilerine karşı savaşanların, ülkeyi karıştırmaya çabalıyanların cezası ya öldürülmek, ya asılmak, ya elleriyle ayakları çaprazvari kesilmek, ya da ülkeden sürülmektir. İşte bu, onlar için dünyada bir alçalmadır. Öbür dünyada da onlar için pek büyük bir azap vardır.

34. Ancak bu, siz onları yakalamadan önce tövbe edenler için değildir. Bilin ki gerçekten Allah yarlıgayıcıdır, esirgeyicidir.

35. Ey inananlar! Allah'tan sakının. Ona yaklaşmak için yol arayın. Onun uğrunda savaşın ki onasınız.

36. İşte o kimseler ki tanımazlar, işte onlar yeryüzünde ne varsa hepsi de onların olsa, bir okadarını da üzerine koysalar da kıyamet gününün azabından kurtulmak için bütün bunları elden çıkaracak olsalar, yine de bunlar onlardan alınmaz. Onlar için acıklı bir azap vardır.

37. Onlar ateşten çıkarılmak istiyecekler, ancak oradan çıkarılmıyacaklardır. Onlar için sürekli bir azap vardır.

38. Erkek olsun, kadın olsun, hırsızların ellerini kesin. Bu da işlediklerine karşı Allah'tan ceza olarak. Allah erklidir, doğruyu bildirendir.

39. Ancak herkim kıyıcılık ettikten sonra tövbe edip kendini düzeltirse, ne de olsa Allah onun tövbesini onar. Çünkü Allah yarlıgayıcıdır, esirgeyicidir.

40. Bilmez misin ki gerçekten yerlerin, göklerin hakanlığı

Allah'ındır. O kimi dilerse onu azaba uğratır, kimi dilerse onu da yarlıgar. Allah'ın gücü her nesneye yeticidir.

41. Ey elçi! O kimseler ki gönülleriyle inanmayıp da ağızlarıyla inandık diyenlerden olup da tanımazlık yolunda koşuşurlar, bir de yahudi olanlardan o kimseler ki yalana kulak asarlar, sana uymıyan bir ulusa casusluk ederler, sözlerin yerlerini bile bile değiştirirler, «Eğer size bunu verirlerse alın. Bunu verirlerse almaktan çekinin» derler, sakın onlar seni kaygılandırmasın. Allah herkimi sapkınlığa uğratmayı dilerse sen Allah'ı bundan alıkoyamazsın. Onlar öyle kimselerdir ki, Allah onların gönüllerini arıtmamayı dilemiştir. Onlar için dünyada alçalma, onlar için öbür dünyada pek büyük bir azap vardır.

42. Onlar yalana kulak asıcı, haram yiyici kimselerdir. Eğer onlar sana gelecek olurlarsa onların aralarını yargılarsın, ya da onlardan yüz çevirirsin. Eğer yüz çevirecek olursan, sana hiçbir zararları dokunamaz. Eğer aralarını yargılarsan doğrulukla yargıla. Gerçekten Allah doğruları sever.

43. Gerçekten Tevrat yanlarında, Allah'ın yargısı da onun içinde iken, nasıl olur da sana yargılanmak isterler, sonra da arkalarını dönerler? Bunlar inanan kimseler değildirler.

44. İşte Tevrat'ı Biz bildirdik. Tevrat'ın içinde doğru yol, ışık vardır. Allah'a kendini veren peygamberler yahudileri onunla yargılarlardı. Nasıl ki, din bilginleri, danışmanları da Allah'ın Kitap'ından belledikleri yargılarla yargılarlardı. Hepsi de onun doğruluğuna tanık oldular. Öyleyse siz insanlardan korkmayın, Benden korkun. Benim âyetlerimi az bir değere değişmeyin. Herkim Allah'ın bildirdiği Kitap'la yargılamazsa o, Allah'ı tanımaz olur.

45. Biz Tevrat'ta gerçekten cana can, göze göz, buruna burun, kulağa kulak, dişe dişle, bütün yaraları da ödeşmeyi onların boyunlarına borç yazdık. Herkim hakkından geçecek olursa onun günahları silinir. Herkim Allah'ın bildirdiği Kitap ile yargılamazsa, işte bu gibiler kıyıcı kimselerdir.

46. Peygamberlerin izleri üzerinden Meryemoğlu İsa'yı, kendinden önce gönderilen Tevrat'ı doğrulayıcı olarak gönderdik. İsa'ya içinde doğru yol, ışık bulunan İncil'i, kendinden önce gelen Tevrat'ı doğrulayıcı, sakınanlar için de doğru yolu gösterici, öğüt olarak verdik.

47. Kendilerine İncil gönderilenler Allah'ın onun içinde bildirdiği yargılarla yargılasınlar. Herkim Allah'ın bildirdiği yargılarla yargılamazsa işte bu gibiler karıştırıcı kimselerdir.

48. Biz sana da Kitap'ı doğru olarak, kendinden önce gelen Kitap'ı doğrulayıcı, onun için tanık olarak gönderdik. Öyleyse sen de onların arasını Allah'ın bildirdiğine uygun olarak yargıla. Sakın sana gelen doğru Kitap'tan ayrılıp da onların dürtülerine uyma. Biz sizin her biriniz için bir yol, bir yordam varettik. Eğer Allah dileseydi hepinizi bir tek topluluk yapardı. Ancak, Allah sizleri, verdiği bu yollar, yordamlar ile sınamak istedi. Öyleyse iyilik etmekte biribirinizle yarışın. Hepiniz de Allah'a döneceksiniz. Allah size üzerinde anlaşamadıklarınızı bildirecektir.

49. Onların arasını Allah'ın bildirdiği yargılar ile yargıla. Sakın onların dürtülerine uyma. Onlardan kaçın ki Allah'ın sana bildirdiklerinin bir nicesinden seni saptırmasınlar. Eğer yine de yüz çevirecek olurlarsa bilesin ki birtakım günahlarından dolayı Allah'ın onların başına getirmek istediği bir kötülük vardır. Çünkü insanların birçoğu ne de olsa karıştırıcıdırlar.

50. Yoksa onların aradıkları puta tapılan çağların yargısıyla yargılanmak mıdır? Kanasıya inananlar için Allah'tan daha güzel yargılayıcı olur mu?

51. Ey inananlar! Yahudileri de, hıristiyanları da kendinize koruyucu edinmeyin. Onlar ancak biribirlerini korurlar. İçinizden herkim onları kendine koruyucu edinecek olursa, gerçekten o da onlardan olur. Çünkü Allah kıyıcılara yol göstermez.

52. Onun için görürsün, o içi bozuk olanlar onlara doğru

seğirtirler: «Bize bir kötülük gelmesinden korkuyoruz» derler. Belki Allah yengi kazandırır, ya da kendiliğinden durumu değiştirir de, onlar içlerinde gizleyip durduklarından dolayı pişman olurlar.

53. İnananlar derler: «Ne olursa olsun sizinle elbirliği edecekleri üzerine Allah'a büyük büyük and içenler bunlar mı?» Bütün onların işledikleri boşa gitti. Böylece onlar kendilerine yazık etmiş oldular.

54. Ey inananlar! İçinizden herkim dininden dönecek olursa Allah bu gibilerin yerine sevdiği, kendisini de seven bir ulusu getirecektir. Bunlar inananlara karşı çok alçak gönüllü, Allah'ı tanımıyanlara karşı da çok sert olacaklardır. Allah uğrunda savaşırlar, kınayıcıların kınamasından korkmazlar. İşte bu, Allah'ın öyle büyük bir vergisidir ki kime dilerse ona verir. Allah her nesneyi kaplayıcıdır, bilicidir.

55. Gerçekten sizin yardımcınız yalnız Allah'tır, Onun elçileridir; bir de o inanan kimselerdir ki namaz kılarlar, zekât verirler.

56. Herkim Allah'ı, Onun elçisini, inananları kendine koruyucu edinecek olursa bilsin ki yengiyi kazanacaktır. Bu gibiler Allah'tan yana olanlardır.

57. Ey inananlar! Sizden önce kendilerine Kitap verilenlerden dininizi eğlence, oyun yerine koyanları, Allah'a inanmıyanları sakın kendinize koruyucu edinmeyin, Allah'tan sakının, eğer inanıyorsanız.

58. Siz onları namaza çağırınca onlar bu çağrıyı eğlence, oyun yerine koyarlar. Besbelli ki bu, onların aklı yatmıyanlar takımı olmalarındandır.

59. De ki: «Ey Kitap'lılar! Biz Allah'a, bize bildirilene, bundan önce bildirilenlere inanıyoruz, siz bizi yalnız bunun için yadırgıyorsunuz, öyle mi? Gerçekten sizin pek çoğunuz karıştırıcı kimselersiniz.»

60. Onlara de ki: «Allah'ın katında suç olarak bundan daha kötüsünü size bildireyim mi? Bunlar Allah'ın lânet ettiği,

öfkelendiği kimse ile içlerinden maymuna, domuza döndürdüğü kimseler, bir de Tagut'a tapanlardır. İşte bunlar, yerleri çok kötü, yolları da doğru yoldan çok ayrılmış olan kimselerdir.»

61. Onlar sizin yanınıza gelince: «Biz inandık» derler. Doğrusu onlar Allah'ı tanımaz olarak gelirler, tanımaz olarak giderler. Allah ise onların bütün gizlediklerini çok iyi bilendir.

62. Görürsün, onlardan birçoğu günah işlemekte, düşmanlık etmekte, haram yemekte biribirleriyle yarışırlar. Onların yaptıkları iş ne çirkindir.

63. Ne olurdu, onların din bilginleri, din danışmanları onları iğri sözden, haram yemekten alıkoysalardı. Onların yaptıkları iş ne çirkindir.

64. Yahudiler: «Allah cimridir» dediler. Böyle dedikleri için onların dilleri tutulsun. Onlara lânet olsun. Yok, Allah vergisi bol olandır. Allah kimi dilerse onu geçindirir. Çalabından sana bildirilen Kur'an onlardan bir çoğunun taşkınlığını, tanımazlığını ne de olsa artırıyor. Onların arasına son güne değin sürecek olan bir düşmanlık, bir soğukluk soktuk. Onlar savaş ateşini yaktıkca Allah onu söndürdü. Onlar ortalıkta karışıklık çıkarmak için seğirtirler. Allah ise karıştırıcıları sevmez.

65. Eğer kendilerine Kitap verilenler inanmış, sakınmış olsalardı, Biz de onların kötülüklerini ne olursa olsun örterdik, onları dirlikli cennetlere sokardık.

66. Bir de eğer onlar Tevrat'a, İncil'e, çalablarından kendilerine bildirilenlere dört elle sarılsalardı, yerin üstündeki, altındaki azıklardan bol bol yiyeceklerdi. Onların arasında kendini bilen bir topluluk da vardır. Ancak bir çoğunun yaptıkları ne çirkindir.

67. Ey elçi! Çalabının sana bildirdiğini sen de onlara eriştir. Eğer bunu yapmazsan elçiliğini yapmamış olursun. Allah seni insanlardan korur. Çünkü Allah tanımazlar takımını doğru yola iletmez.

68. De ki: «Ey kendilerine Kitap verilenler! Siz Tevrat'ı, İncil'i Allah'ınızdan size bildirileni yerine getirmedikçe sağlam bir yere tutunmuş olmazsınız.» Çalabından sana bildirilen Kur'an onlardan birçoğunun taşkınlığını, tanımazlığını ne de olsa artıracaktır. Onun için sakın Allah'ı tanımıyan bu kimseler seni bezdirmesin.

69. İşte, inananlarla yahudilerden, sâbiîlerden, hıristiyanlardan herkim Allah'a, son güne inanır da iyilik işlerse artık bu gibiler için korku yoktur, onlar kaygılanacak da değildirler.

70. Gerçekten Biz İsrailoğullarından söz aldık. Onlara elçiler de gönderdik. Onlar ise benliklerini okşamıyan bir gerçek getiren nekadar elçi geldiyse bir takımını yalancı saymışlar, bir takımını da öldürmüşlerdi.

71. Onlar öyle sandılar ki başlarına kara gelmiyecektir. Kör oldular, sağır oldular! Sonra Allah onların tövbelerini onadı. Sonra içlerinden birçoğu yine kör oldular, sağır oldular! Allah onların bütün işlediklerini görücüdür.

72. Doğrusu o kimseler ki: «Allah Meryemoğlu Mesih'in kendisidir» dediler, onlar gerçekten Allah'ı tanımaz oldular. Oysaki Mesih şunu demişti: «Ey İsrailoğulları! Benim çalabım, sizin de çalabınız olan Allah'a tapın. Çünkü herkim Allah'a eş koşacak olursa kesenkes Allah da ona Cennet'i haram kılar. Onun varacağı yer ateştir. Kıyıcıların hiçbir yardımcıları yoktur.»

73. O kimseler ki: «Allah üçlerden biridir» derler, gerçekten Allah'ı tanımazlık etmiş olurlar. Oysaki bir tek olan Allah'tan başka tanrı yoktur. Eğer bu söylediklerinden vazgeçmiyecek olurlarsa, içlerinden tanımazlık edenler acıklı bir azaba uğrıyacaklardır.

74. Onlar daha da Allah'a tövbe etmiyecekler, Onun yarlıgamasını dilemiyecekler mi? Allah yarlıgayıcıdır, esirgeyicidir.

75. Meryemoğlu Mesih yalnız bir elçidir, okadar. Doğrusu ondan önce de bir takım peygamberler geldiler, geçtiler. O-

nun anası da özü sözü doğru bir kadındı. İkisi de yemek yerlerdi. Bak, Biz onlara âyetlerimizi nasıl açıklıyoruz. Sonra da bak, onlar gerçekten nasıl yüz çeviriyorlar.

76. De ki: «Allah'ı bırakıp da size ne zararı, ne de yararı dokunmıyanlara mı tapıyorsunuz? Oysa ki Allah işitici, bilici olandır.»

77. De ki: «Ey Kitap'lılar! Haksız yere din sınırlarını aşmayın. Bir ulus ki bundan önce kendisi sapmış, birçoğunu da saptırmış, doğru yoldan ayrılmıştır, sakın siz o ulusun dürtülerine uymayın.»

78. İsrailoğullarından olup da Allah'ı tanımıyanlar Davut'un, Meryemoğlu İsa'nın diliyle lânete uğradılar. Bu da onların ayaklanmalarından, Allah'ın sınırlarını aşmalarından ileri geliyordu.

79. Onlar biribirlerini kötülük işlemekten alıkoymazlardı. Gerçekten onların işledikleri ne çirkindi.

80. İçlerinden birçoğunu görürsün, Allah'ı tanımıyanları kendilerine koruyucu edinirler. Benliklerinin onları sürüklediği iş okadar çirkindir ki Allah onları öfkesine uğratmıştır. Onlar hep azap içinde kalacaklardır.

81. Eğer onlar Allah'a, peygamberine, ona bildirilene inanmış olsalardı, onları kendilerine koruyucu edinmezlerdi. Ancak, onların birçoğu karıştırıcı kimselerdir.

82. Göreceksin, gerçekten insanlar arasında inananlara karşı düşmanlıkta en çok ileri gidenler yahudilerle Allah'a eş koşanlardır. Gerçekten onlar arasında inananlara sevgice en yakın bulacağın kimseler «Biz hıristiyanız» diyenlerdir. Çünkü onların içinde keşişler, rahipler vardır. Gerçekten onlar büyüklük taslamak istemezler.

83. Peygambere bildirileni dinleyince doğruyu tanıdıkları için onların gözlerinden yaşlar taştığını görürsün. Onlar derler: «Ey çalabımız! Biz inandık. Sen de bizi doğruyu tanıyanlar sırasına yaz.»

84. «Allah'a, bize gelen doğruya ne diye inanmıyalım? Ça-

labımızın bizi doğruluktan ayrılmıyanlar ile birlikte Cennet'e sokmasını ne diye ummıyalım?»

85. İşte bu söylediklerinden dolayı Allah da onlara karşılık olarak, içinden ırmaklar akan cennetler verdi. Onlar hep orada kalacaklardır. İyilik edenlerin karşılığı işte budur.

86. O kimseler ki Allah'ı tanımadılar, âyetlerimizi yalan saydılar, işte bunlar cehennemlik olanlardır.

87. Ey inananlar! Allah'ın size helâl kıldığı o arı nesnelerden kendinizi yoksun bırakmayın, sınırları da aşmayın. Çünkü Allah sınırları aşanları sevmez.

88. Allah'ın sizin için helâl, arı kıldığı azıklardan yiyin. Hem de kendisine inandığınız Allah'tan sakının.

89. Allah sizi gelişi güzel ettiğiniz antlardan dolayı sorumlu tutmaz. Yalnız bilerek, istiyerek ettiğiniz antlardan dolayı sorumlu tutar. Bu günahın örtülmesi için de çoluğunuza, çocuğunuza yedirdiklerinizin ortalamasından on yoksulu doyurmak, ya giydirmek, ya da bir köle boşlamak gerek. Bunlara gücü yetmiyenler için üç gün oruç tutmak vardır. Bu, antdan dönme suçunun örtülmesi içindir. Antlarınızı tutun. İşte Allah âyetlerini size böyle açıklar, şükredesiniz diye.

90. Ey inananlar! Gerçekten şarap, kumar, putlar, fal okları şeytan işi olan iğrençliklerdir. Onun için bunlardan kaçının ki onasınız.

91. Şeytan'ın istediği, içki ile, kumar ile sizi biribirinize düşman etmek, biribirinize düşürmek, sizi Allah'ı anmaktan, namazdan alıkoymaktır. Artık bunlardan vazgeçmiyecek misiniz?

92. Allah'a boyun eğin, Onun elçilerine de boyun eğin. Çekinin. Eğer doğrudan yüz çevirecek olursanız biliniz ki işte elçilerimize düşen, doğruyu apaçık bildirmektir, okadar.

93. İnanıp da iyilik işliyenlere haram kılınmadan önce yediklerinden dolayı suç yoktur. Elverir ki inanır, iyilik işler kimseler olsunlar, sonra yine sakınıp inansınlar, iyilik ede dursunlar. Allah iyilik edenleri sever.

94. Ey inananlar! Allah, ellerinizle tutacağınız, oklarınızla vurabileceğiniz bir avı yasak ederek sizi sınayacaktır, görmeden kendisinden korkanları ayırt etmek için. Artık herkim bundan sonra sınırları aşacak olursa bu gibiler için acıklı bir azap vardır.

95. Ey inananlar! Sizler hacda ihramda iken avlanmayın. İçinizden herkim tasarlıyarak av hayvanı öldürecek olursa, onun cezası Kâbe'ye kurban olarak gönderilecek benzeri bir davarı kesmek olur. Böyle olduğunu içinizden iki doğru kimse kestirecektir. Ya günahı örtmek için yoksulları doyurmak, ya da bunun dengi olan orucu tutmak vardır. Bu da işlediği suçun acısını tatması içindir. Allah geçmişi bağışladı. Herkim bir daha böyle yaparsa Allah ondan öc alır. Allah erklidir, öc alıcıdır.

96. Deniz avı avlamak, bu avı yemek size helâl kılındı. Bunlar sizlerin, yolda olanların gönenmesi içindir. Kara avı ise, ihramda bulunduğunuz sürece size haram kılındı. Kendi yanında derleneceğiniz Allah'tan sakının.

97. Allah Kâbe'yi kutlu ev kıldı, hac ayını boynu bağlı, bağsız kurbanları da insanları kalkındırmak için var etti. Bu da şunu bilmeniz için ki yerlerde, göklerde ne varsa hepsini Allah bilir. Çünkü Allah her nesneyi bilicidir.

98. Bilin ki gerçekten Allah cezası ağır olandır, hem de gerçekten Allah yarlıgayıcıdır, esirgeyicidir.

99. Allah'ın elçilerine düşen, yalnız bildirmektir, okadar. Allah sizin açığa vurduğunuzu da bilir, gizli tuttuğunuzu da.

100. De ki: «Kötü ile iyi bir olamaz, kötülerin çokluğu sizi şaşırtsa bile. Öyleyse ey aklı başında olanlar, Allah'tan sakının ki onasınız.

101. Ey inananlar! Öyle nesneler vardır ki eğer onlar size açıklanacak olsa gücünüze gidecektir. Sakın bunları sormayın. Eğer bunları Kur'an bildirilirken soracak olursanız size açıklanacaktır. Allah o sorularınızı da bağışlamıştır.

102. Gerçekten bunları sizden önce başka bir ulus da sor-

muştu. Sonra bu yüzden Allah'ı tanımaz olmuştu.

103. Allah ne Bahıyre, ne Sâibe, ne Vasıyle, ne de Hâm denilen hayvanlara inanın diye buyurmadı. Ancak tanımıyanlar Allah'a karşı yalan uydurdular. Onların pek çoğu aklı yatmıyan kimselerdir.

104. Onlara: «Allah'ın bildirdiğine, elçisine gelin» denilince derler: «Atalarımızdan ne gördükse o bize yeter». Ya ataları hiçbir bilgisi olmıyan, doğru yolu da tutmamış olan kimselerse?

105. Ey inananlar! Siz kendinize bakın. Siz doğru yolu tuttuktan sonra sapkınlar size zarar veremezler. Hepiniz de Allah'a döneceksiniz. yaptıklarınızı size O bildirecektir.

106. Ey inananlar! Sizin aranızdan birinin karşısına ölüm dikilince vasiyet sırasında yakınlarınızdan ya da içinizden iki doğru kişiyi tanık tutsun. Ya da yolcu iken ölümle karşılaşacak olursa sizden olmıyan iki kişiyi tanık tutun. Eğer onlardan işkillenecek olursanız bu iki kişiyi namazdan sonra alıkoyun da Allah'a şöyle and içsinler: «Yakınlarımız için bile olsa andımızı hiçbir değere değişmiyeceğiz, Allah için tanıklık etmekten geri durmıyacağız, yoksa ne de olsa günah işlemiş oluruz.»

107. Eğer o iki kişinin günah işledikleri anlaşılacak olursa, onların yerine hakları çiğnenmiş olan mirasçılardan iki kişiyi koyun da şöyle and içsinler: «Allah'a ant olsun ki bizim tanıklığımız onların tanıklığından daha doğrudur. Çünkü biz Allah'ın sınırlarını aşmadık. Eğer aşmış olsaydık besbelli ki kıyıcılık etmiş olurduk.»

108. Böylesi onların doğru tanıklık etmelerini, bir de ant içtikten sonra antlarının başkalarının antlarıyla geri çevrilmesinden korkmalarını daha çok sağlar. Allah'tan sakının da Onu dinleyin. Allah karıştırıcı takımını doğru yola iletmez.

109. O gün Allah bütün elçilerini toplayıp diyecek: «Onların ne kadarı size uydu?» Diyecekler: «Bizim hiçbir bilgimiz yoktur. Çünkü görünmiyenleri çok iyi bilen yalnız Sensin.»

110. Allah o gün buyuracak: «Ey Meryemoğlu İsa! Sana, senin anana ettiğim bunca iyiliği bir düşün. O gün seni Cebrail ile pekitmiştim. Beşikte iken de, yetişkin iken de insanlara söz söylüyordun. O gün sana Kitap'ı, doğrunun bilgisini, Tevrat'ı, İncil'i öğretmiştim. O gün Benim uygunumla çamuru kuş biçimine sokmuştun. Ona üfürünce de yine Benim uygunumla o, kuş oluvermişti. Anadan doğma körü, alacayı Benim uygunumla iyi etmiştin. Ölüyü de yine Benim uygunumla diriltip mezardan çıkarmıştın. O gün İsrailoğullarının elini senin üzerinden çektirmiştim. O gün kendilerine apaçık belgeler getirmiştin. Bunun üzerine içlerinden Allah'ı tanımıyanlar: «Bunlar olsa olsa büyüdür» demişlerdi.»

111. O gün Ben senin yardımcılarının gönüllerine bildirmiştim: «Bana da, elçime de inanın» diye. Onlar demişlerdi: «İnandık. İşte kendimizi Allah'a vermiş olduğumuza sen de tanık ol.»

112. O gün yardımcılar demişlerdi: «Ey Meryemoğlu İsa! Senin çalabının bize gökyüzünden bir sofra indirmeye gücü yeter mi?» O da demişti: «Allah'tan sakının, eğer inanan kimselerseniz.»

113. Dediler: «Biz istiyoruz ki o sofradan yiyelim de gönüllerimiz yatışsın. Hem de kesin olarak bilelim ki, sen bize doğru söylüyorsun. Bunun üzerine seni elçi tanıyalım.»

114. Meryemoğlu İsa dedi: «Ey çalabımız! Gökyüzünden bize bir sofra indir de, büyüğümüzden küçüğümüze kadar bir bayram olsun, hem de Senden bir belge olsun. Bizi azıklandır. Sen ki azıklandırıcıların yey olanısın.»

115. Allah buyurdu: «İşte Ben onu size indireceğim. Artık ondan sonra içinizden herkim Allah'ı tanımazlık edecek olursa kimseye çektirmediğim azabı ona çektiririm.»

116. O gün Allah buyurmuştu: «Ey Meryemoğlu İsa! İnsanlara: «Allah'ı bırakın da benimle anamı iki tanrı edinin diyen sen misin?» İsa demişti: «Seni ulularım. Hakkım olmıyan bir sözü söylemek benim için doğru olamaz. Eğer ben o sözü söy-

ledimse doğrusu onu Sen bilirsin. Gerçekten bende olanı Sen bilirsin. Ancak Sende olanı ben bilmem. Çünkü görünmiyenleri en iyi bilen Sensin.

117. Sen bana ne buyurdunsa ben onlara yalnız onu söyledim. Benim de çalabım, sizin de çalabınız olan Allah'a tapın dedim. İçlerinde bulunduğum sürece de onları gözettim. Sen beni içlerinden alınca onları sakındıran yalnız Sen oldun. Her nesneyi gözeten Sensin.

118. Eğer onları azaba uğratacak olursan onlar Senin kullarındır da onun için. Eğer onları yarlıgayacak olursan Sen erklisin, doğruyu bildiricisin de onun için.»

119. Allah buyurdu: «Bugün doğruların doğruluklarından yararlanacakları bir gündür. Onlar için içinden ırmaklar akan cennetler vardır. Onlar hep orada kalacaklardır. Allah onlardan hoşnut oldu. Onlar da Allah'tan hoşnut oldular. Ulu ermişlik işte budur.

120. Yerlerin, göklerin, her ikisinde olanların hakanlığı Allah'ındır. Onun gücü her nesneye yeticidir.

VI

EN'AM SÛRESİ

Acıyıcı, esirgeyici Allah'ın adıyla başlarım.

1. Övülmek yalnız Allah'a yaraşır. O Allah ki yerleri, gökleri yarattı, karanlıkları, aydınlıkları var etti. Sonra, bir de tanımıyanlar kendilerini çalaplarıyla bir tutmaya kalkışıyorlar.

2. O Allah ki sizi balçıktan yarattı. Sonra da sizin yaşamanıza bir son biçti. Adı konmuş olan bu son ise Onun katındadır. Sonra siz yine de işkilleniyorsunuz.

3. Yerlerde de, göklerde de Allah Odur. O sizin içinizi de bilir, dışınızı da. Bütün işlediklerinizi de yine O bilir.

4. Onlara çalaplarının belgelerinden bir belge gelsin da

onlar bundan yüz çevirmesinler olmaz.

5. Doğrusu onlar kendilerine gelen doğruyu yalan saymışlardır. Ancak, eğlendiklerinin ne olduğu yarın kendilerine öğretilecektir.

6. Görmiyorlar mı ki biz onlardan önce yetişen nice toplumları yok ettik. Biz onları yeryüzüne sizi yerleştirdiğimizden daha iyi yerleştirmiştik. Üzerlerine gökten bol bol yağmur yağdırmıştık. Ayaklarının altında akan ırmakları da varetmiştik. Ancak günahlarından dolayı onları yine de yok ettik. Onlardan sonra da yerlerine başka toplumlar var ettik.

7. Sana yazılı bir Kitap gönderseydik, onlar da onu elleriyle tutsalardı, Allah'ı tanımıyanlar yine de şunu diyeceklerdi: «Gerçekten bu, olsa olsa, apaçık bir büyüdür.»

8. Şöyle derler: «Allah ona bir melek gönderseydi.» Eğer Biz bu meleği göndermiş olsaydık kesenkes iş bitirilmiş olurdu, onlara da göz açtırılmazdı.

9. Eğer Biz bir melek gönderseydik onu insan biçimine sokardık da ne de olsa onları şüpheleriyle başbaşa bırakırdık.

10. Doğrusu onlar, senden önceki elçilerle de eğlendiler de içlerinden eğlenenleri o eğlendikleri kuşatıverdi.

11. De ki: «Yeryüzünde bir dolaşın da elçilerimizi yalancı yerine koyanların sonu nice oldu bir görün.»

12. De ki: «Yerlerde, göklerde ne varsa kimindir?» De ki: «Allah'ındır.» Allah esirgeyicilik işini kendi üzerine almıştır. Hepinizi kıyamet günü kesenkes derliyecektir. Bunda şüphe yoktur. O kimseler ki kendilerine yazık etmişlerdir, artık onlar inanmazlar.

13. Gecenin, gündüzün içinde barınan ne varsa hepsi de Allah'ındır. Allah işiticidir, bilicidir.

14. De ki: «Yerleri, gökleri yaradanı bırakıp da bir başkasını kendime koruyucu edinir miyim ben? Başkalarına yedirip de kendi yemiyen Odur.» De ki: «Gerçekten bana Allah'a bağınanların ilki sen ol, sakın Allah'a eş koşma» diye buyruldu.»

15. De ki: «Eğer ben çalabıma karşı ayaklanacak olursam ulu günün azabından besbelli ki korkarım.»

16. O gün herkim azaptan alıkonulacak olursa gerçekten Allah onu esirgemiştir. Açıktan açığa erim işte budur.

17. Eğer Allah'tan sana bir kötülük gelirse onu Ondan başka giderecek olan yoktur. Eğer sana bir iyilik gelirse bil ki Allah'ın gücü her nesneye yeticidir.

18. Allah kullarının üzerinde kendi başına buyruktur, doğruyu bildiricidir, bilgilidir.

19. De ki: «En büyük tanık kimdir?» De ki: «Benimle sizin aranızda tanık olan Allah'dır. Bu Kur'an benim gönlüme bildirildi ki sizi, onu işitenleri sakındırabileyim. Allah'dan başka tanrıların var olduğuna siz mi tanıklık ediyorsunuz?» De ki: «Ben tanıklık etmiyorum.» De ki: «Gerçekten, O bir tek Allah'tır. Doğrusu ben eş koşanlardan uzağım.»

20. O kimseler ki kendilerine Kitap verilmiştir, onu öz oğullarını nasıl tanırlarsa öyle tanırlar. O kimseler ki kendilerine yazık etmişlerdir, artık onlar inanmazlar.

21. Allah'a karşı yalan söyliyenden daha kıyıcı kim olabilir? Gerçekten bu kıyıcılar onmıyacaklardır.

22. O gün hepsini bir araya derliyeceğiz. Sonra da eş koşanlara diyeceğiz: «Nerede o sizin kuruntusunu ettiğiniz eşler?»

23. Sonra onların kaçamak olarak söyliyebilecekleri ancak şu olacaktır: «Ey çalabımız! Sana and olsun ki bizler Sana eş koşmadık.»

24. Bak, kendilerini zorlayıp nasıl da yalan söylediler. Allah'a karşı eş koştukları putlar kendilerinden nasıl da uzaklaştılar.

25. İçlerinde senin okuduğunu dinliyenler vardır. Biz onların yüreklerini katılaştırdık, kulaklarını da tıkadık, senin okuduklarını anlamasınlar diye. Onlar bütün belgelerimizi görecek olsalar bile yine de onlara inanmıyacaklardır. Bukadar da değil, onlar seninle çekişmiye de gelirler. İnanmıyan

bu kimseler şunu derler: «Bunlar olsa olsa eski çağların masallarıdır.»

26. Onlar herkesi Kur'an dinlemekten alıkoyarlar, kendileri de ondan uzaklaşırlar. Onlar böylelikle yalnız kendilerini tüketmiş olurlar. Yine de bunu ayırt edemezler.

27. Ateşin karşısında bırakılınca: «Oh! Ne olurdu, gerisin geri gönderilseydik de Allah'ın belgelerini yalan saymasaydık, böylelikle inanan kimseler olsaydık» dediklerini bir görseydin.

28. Besbelli ki eskidenberi gizledikleri kötülükler karşılarına dikildi de ondan. Yoksa onlar gerisin geriye gönderilseler bile yine de kendilerine yasak edilen kötülükleri işlemiye başlıyacaklardı. Çünkü gerçekten onlar yalancı kimselerdir.

29. Dediler: «Biz insanlar yalnız bu dünyada yaşıyacağız. Öldükten sonra dirilmiyeceğiz.»

30. Çalaplarının karşısına çıkarıldıkları gün sen onları bir görseydin. Çalapları: «Nasıl, doğru muymuş» buyurur, onlar da: «Çalabımıza and olsun ki evet» derler. Çalapları buyurur: «Öyleyse tadın şimdi azabı. Çünkü sizler Allah'ı tanımaz kimselerdiniz.»

31. Gerçekten o kimseler ki Allah'a kavuşmayı yalan saydılar, doğrusu onlar kendilerine yazık etmişlerdir. Kıyamet günü birdenbire gelip çatınca, günahlarını sırtlarına yüklenip derler: «Orada işlediğimiz suçlardan dolayı yazıklar olsun bize.» Bakın o yüklendikleri yük ne ağırdır.

32. Dünya yaşayışı yalnız bir oyalanmadır, o kadar. Öbür dünya evi ise sakınanlar için yeydir. Yine de aklınız yatmıyor mu?

33. Doğrusu Biz biliyoruz ki onların söyledikleri seni kaygılandırmaktadır. Ancak, onlar seni yalancı yerine koymakla kalmıyorlar, belki onlar Allah'ın belgelerini de yoğumsıyorlar.

34. Doğrusu, senden önceki elçiler de yalancı yerine konulmuşlardı. Onlar ise kendilerine yardımınız erişinceye ka-

dar yalancı sayılmıya, üzülmiye katlandılar. Allah'ın sözlerini kimse değiştiremez. Doğrusu bu elçiler üzerine sana bilgi verildi.

35. Onların senden yüz çevirmeleri sana ağır gelince bu sefer sen, eğer gücün yetmiş olsaydı, yeri oyarak, ya da gökyüzüne merdiven kurarak onlara belge göstermek isterdin. Ancak Allah da dilemiş olsaydı, onların hepsini doğruluk yolunda toplardı. Sakın kendini bilmez olmıyasın.

36. Gerçekten, çağırıya gelenler yalnız kulağı işitenlerdir. Ölülere gelince, onları ancak Allah diriltecektir. Sonra onlar yine Allah'a döndürüleceklerdir.

37. Derler: «Ne olurdu Allah'tan ona bir belge gönderilseydi.» De ki: «Gerçekten Allah belge göndermiye gücü yeticidir. Ancak, onların pek çoğu bunu bilmezler.»

38. Yeryüzünde bütün yürüyen hayvanlar, gökyüzünde uçuşan bütün kuşlar da sizin gibi topluluklardır. Kitap'ta hiçbir nesneyi eksik bırakmış değiliz. Sonra hepsi de çalaplarına derleneceklerdir.

39. O kimseler ki belgelerimizi yalan saydılar, onlar karanlıkta kalmış olan sağırlar, dilsizlerdir. Allah kimi dilerse onu yoldan çıkarır, kimi de dilerse onu doğru yol üzerinde bulundurur.

40. De ki: «Eğer doğru sözlü kimselerseniz söyleyin bana, Allah'ın azabı size erişince ya da kıyamet günü gelince, Allah'tan başkasına mı yalvaracaksınız?»

41. Besbelli ki Ona yalvaracaksınız. O da dilerse sizi kurtulmak istediğiniz sıkıntıdan kurtaracak, siz de Ona eş koştuklarınızı artık unutacaksınız.

42. Doğrusu Biz senden önce nice topluluklara elçiler göndermiştik. Onları sıkıntıya, zarara uğrattık, yakarsınlar diye.

43. Biz onların başlarına bir sıkıntı getirince onlar da yakarmalı değil miydiler? Ancak onların yürekleri katılaşmış, işledikleri suçları Şeytan da onlara güzel göstermiştir.

44. Bundan ötürü onlar kendilerine verilen öğütleri unut-

tular. Bunun üzerine Biz de onlara bütün varlık kapılarını açtık. Kendilerine verdiğimiz varlıklarla genleştikleri bir sırada da onları birdenbire çarptık. Onlar da umutsuzluğa düştüler.

45 İşte böylelikle kıyıcılık edenlerin kökü kurutulmuş oldu. Övülmek yalnız Allah'a yaraşır. O Allah ki bütün varlıkların çalabıdır.

46. De ki: «Söyleyin bana, eğer Allah sizin kulağınızı sağır, gözlerinizi kör eder; yüreklerinizi de katılaştıracak olursa Allah'dan başka hangi tanrı onları size gerisin geriye verebilir? Bak, Biz belgelerimizi evire çevire nasıl da açıklıyoruz. Sonra yine de yüz çeviriyorlar.

47. De ki: «Söyleyin bana Allah'ın azabı size birdenbire, ya da önceden belli olarak gelseydi, kıyıcılar takımından başkası mı yokedilmiş olurdu?»

48. Biz peygamberleri yalnız birer müjdeleyici, uyarıcı olarak göndermişizdir. Böyle olunca, herkim inanır, kendini düzeltirse artık bu gibiler için korku yoktur. Onlar kaygılanacak da değildirler.

49. O kimseler ki belgelerimizi yalan saydılar, karıştırıcılıklarından dolayı azaba uğrıyacaklardır.

50. De ki: «Ben size Allah'ın hazineleri benim yanımdadır demiyorum. Ben görünmiyeni bilirim de demiyorum. Ben size, işte ben meleğim de demiyorum. Gerçekten ben ancak Allah'ın gönlüme bildirdiği ne ise yalnız ona uyarım.» De ki: «Gören ile görmiyen bir olur mu? Yine de aklınız yatmıyor mu?»

51. Çalapları yönünden derlenmekten korkanları sen Kur'an ile uyar. Onların Allah'tan başka ne koruyucusu, ne de kayırıcısı yoktur. Sakınsınlar diye.

52. Sabah, akşam çalaplarına yalvarıp Ona kavuşmayı dileyenleri sakın yanından kovma. Onların hesabı senden sorulmaz. Senin hesabın da onlardan sorulmaz. Eğer onları kovacak olursan kıyıcılık etmiş olursun.

53. Biz insanların kimini kimi ile sınadık, «aramızda Al-

lah'ın iyiliklerilerini esirgemediği kimseler bunlar mı » desinler diye. Kendisini övenleri çok iyi bilen, Allah değil midir?

54. Belgelerimize inananlar sana gelince: «Esenlik size» de. Çalabınız esirgeyiciliği kendi üstüne almıştır. Sizden herkim bilmezlikten dolayı bir kötülük işliyecek olur, sonra da tövbe eder, kendini düzeltecek olursa, işte Allah yarlıgayıcıdır, esirgeyicidir.

55. İşte Biz belgelerimizi böyle uzun uzadıya açıklarız ki suçluların tuttukları yol seçilsin diye.

56. De ki: «Gerçekten sizin Allah'ı bırakıp da taptıklarınıza tapmam bana yasak edilmiştir. Ben sizin dürtülerinize kapılmam. Çünkü gerçekten sapkınlığa düşmüş olurum, doğru yolu tutmuş olamam.»

57. De ki: «Gerçekten bende çalabımın bildirdiği apaçık bir belge var Siz ise bu belgeyi yalan sayıyorsunuz. Çarçabuk olmasını istediğinizi yapmak benim elimde değil. Ne de olsa yargılıyacak olan yalnız Allah'tır. Doğruyu bildiren de Odur. Ayırt edicilerin yey olanı da Odur.

58. Dedi: «Eğer çabuk olmasını istediğiniz benim elimde olsaydı, bu iş benimle sizin aranızda çoktan olup biterdi. Ancak kıyıcıları en iyi bilen Allah'dır.»

59. Görünmezlerin anahtarları Onun yanındadır. Görünmezi bilen, yalnız Odur. Karada, denizde ne varsa O bilir. Onun bilgisi olmadan düşen bir tek yaprak yoktur. Yerin karanlıkları içinde tek bir tane, yaş, kuru hiçbir nesne yoktur ki Kütük'te apaçık yazılı bulunmasın.

60. Geceleyin sizi ölü gibi uyutan, gündüzün sizin kazandığınızı da bilen Odur. Sonra sabahleyin sizi kaldıran yine Odur. Yazılı olan süreniz sonuna erinceye kadar bu böyle olacaktır. Sonra döneceğiniz yer yine O olacaktır. Sonra da her ne işledinizse size bildirilecektir.

61. Allah'ın kulları üzerindeki erki sonsuzdur. O size gözleyiciler gönderir. İçinizden birine ölüm erişince de elçileri-

miz hiç şaşmazlar, onun canını alırlar.

62. Sonra bunlar kendilerinin gerçek koruyucusu olan Allah'a döndürüleceklerdir. Bilin ki yargılıyacak olan yalnız Odur. En çabuk hesap gören de Odur.

63 De ki: «Sizi denizin, karanın karanlıklarından kurtaran kimdir?» «Bizi bundan kurtaracak olursan biz de Sana şükrederiz» diye kendisine gizlice yalvardığınız işte Odur.

64. De ki: «Sizi bundan da her türlü sıkıntıdan da kurtaran Allah'tır. Yine de siz Ona eş koşuyorsunuz.»

65. De ki: «Size başınızın üstünden olsun, ayaklarınızın altından olsun azap göndermiye, gücü yeten Odur. Ya da sizi parçalara ayırıp kiminizi kiminizin hıncına uğratmıya gücü yeten Odur. Bakın, Biz belgelerimizi nasıl da evire çevire açıklıyoruz, anlasınlar diye.»

66. Senin ulusun Kur'an'ı yalan saydı. Oysaki doğrudur. Onlara: «Ben sizin gözeticiniz değilim» de.

67. Bütün bu bildirilerimin gerçekten bir günü vardır. Sonra öğrenirsiniz.

68. Belgelerimizi çekiştirenleri görünce onlar başka bir söze geçinceye kadar onlardan yüz çevir. Eğer şeytanlar sana unutturacak olurlarsa hatırladıktan sonra sakın bir daha kıyıcılar takımıyla bir arada bulunma.

69. Onların sorumluluğunu yüklenmek sakınanlara düşmez. Ancak, onları öğütlemek var, sakınsınlar diye.

70. Dinlerini oyun, eğlence yerine koyanları, kendilerini dünya dirliği aldatmış olan kimseleri bırak. Sen yalnız onlara hatırlat ki kişi ettiğini bulur, ona Allah'tan başka koruyucu, kayırıcı yoktur, elinde olan bütün ödekleri ödese bile alınmaz. Onlar ettiklerini bulan kimselerdir. Onlar için kaynar bir su, acıklı bir azap vardır, tanımazlıklarından ötürü.

71. De ki: «Allah'ı bırakıp da bize ne yararı, ne de zararı dokunamıyanlara mı tapalım? Allah bizi doğru yola ilettikten sonra izlerimiz üzerinden gerisin geriye mi dönelim? O şaşkın kimseler gibi ki Şeytan yeryüzünde onların aklını al-

mıştır, arkadaşları gel bize diye kendisini doğru yola çağırmaktadırlar.» De ki: «Gerçekten doğru yol Allah'ın yoludur. Biz bütün yaratıkların çalabına bağınma buyruğunu aldık.

72. Namaz kılın, sakının. Kendisine derleneceğiniz varlık Odur.

73. Yerleri, gökleri gerektiği gibi yaratan Odur. Bir gün «Ol» der, onlar da oluverir. Onun sözü doğrudur. Boru üfürüleceği gün de hakanlık Onundur. Görüneni, görünmezi bilen Odur. Doğruyu bildirici, bilgili olan da Odur.

74. O gün İbrahim babası Azer'e dedi: «Sen putları kendine tanrı mı ediniyorsun? Gerçekten görüyorum ki sen de, ulusun da apaçık bir sapkınlık içindesiniz.»

75. Böylece Biz İbrahim'e yerlerin, göklerin hakanlığını gösterdik, kesin bilgi edinsin diye.

76. Gecenin karanlığı üzerine çökünce İbrahim bir yıldız gördü. Dedi: «İşte benim çalabım.» Yıldız batınca da dedi: «Ben batan şeyleri sevmem.»

77. Doğan ayı görünce dedi: «İşte benim çalabım!» Onun da battığını görünce dedi: «Doğrusu, eğer benim çalabım bana doğru yolu göstermezse besbelli ki ben sapkınlar arasına karışırım.»

78. Doğmakta olan güneşi görünce dedi: «İşte benim çalabım! Bu, hepsinden de büyük.» Güneş batınca da dedi: «Ey ulusum! Gerçekten ben bütün eş koştuklarınızdan uzağım.

79. Gerçekten ben Allah'ı birleyici olarak yerleri, gökleri yaradanın kendisine yöneldim. Doğrusu ben Allah'a eş koşanlardan değilim.»

80. Ulusu onunla tartıştı. İbrahim onlara dedi: «Benimle Allah üzerine tartışmak mı istiyorsunuz? Oysaki Allah beni doğru yola iletmiştir. Allah'a eş koştuklarınızdan benim korkum yoktur. Meğer ki çalabımın bir dileği ola. Allah her nesneyi bilgisiyle kaplamıştır. Yine de öğütlenmez misiniz?

81. Nasıl olur da ben sizin eş koştuklarınızdan korkarım ki gerçekten size hiçbir kanıt gönderilmemiştir. Yine de Allah'a

eş koşmaktan korkmuyorsunuz. Şimdi biliyor musunuz, kendine güvenmekte hangi topluluk daha haklı oluyor?»

82. O kimseler ki inanırlar, inançlarını kıyıcılıkla bozmazlar, işte güvene kavuşacak olanlar onlardır, doğru yolu tutanlar da onlardır.

83. İşte İbrahim'e ulusu için verdiğimiz dayanaklar bunlardır. Allah kimi dilerse onu kat kat yükseltir. Çünkü, senin çalabın doğruyu bildiricidir, bilicidir.

84. Biz ona İshak ile Yakub'u bağışladık. Her ikisini de doğru yola ilettik. Bundan önce de Nuh'u, onun ölümünden sonra Davut'u, Süleyman'ı, Eyyub'u, Yusuf'u Musa'yı, Harun'u da doğru yola iletmiştik. İşte Biz iyilik edenlerin karşılığını böyle veririz.

85. Zekeriya, Yahya, İsa, İshak, hepsi de iyiliğe tapan kimseler idiler.

86. İsmail'i, Elyesu'u, Yunus'u, Lut'u, hepsini herkesten üstün kıldık,

87. onların babalarından, döllerinden, erkek kardeşlerinden kimini de öylece üstün kıldık. Onları seçtik, onları doğru yola ilettik.

88. İşte bu, Allah'ın doğru yoludur, kullarından dilediğini ona iletir. Eğer onlar eş koşmuş olsalardı bütün işledikleri iyilikler boşa giderdi.

89. İşte onlar kendilerine Kitap, doğrunun bilgisi, elçilik verdiğimiz kimselerdir. Eğer onlar bunları tanımıyacak olurlarsa Biz de onların yerine tanımazlık etmiyecek bir ulusu koyarız.

90. Bunlar Allah'ın doğruluğa eriştirdiği kimselerdir. Öyleyse sen de onların yolunu tut. De ki: «Benim sizden bir karşılık beklediğim yoktur. Kur'an herkes için yalnız bir öğüttür o kadar.»

91. Onlar Allah'ı değerince değerlendirmediler. Şöyle diyerek ki: «Allah insanlara hiçbir nesne bildirmiş değildir.» De ki: «Öyleyse Musa'nın insanlara getirdiği Kitap'ı kim bildir-

di? O Kitap ki insanlar için ışıktır, doğru yoldur. Siz onu yapraklar üzerine döküp gösteriyorsunuz. Çoğunu da gizliyorsunuz. Ne sizin, ne de atalarınızın bilmedikleri size bildirilmiştir.» «Onu bildiren Allah'tır» de. Sonra bırak onları oyunlarına dalsınlar.

92. İşte sana bildirdiğimiz bu Kitap kutludur, kendinden öncekileri doğrulayıcıdır. Ana kent olan Mekke'yi, dolayındakileri uyarmak içindir. Öbür dünyaya inananlar Kitap'a da inanırlar. Onlar namazlarına bağlıdırlar.

93. Bir kimse ki Allah'a karşı yalan uydurur, kendi gönlüne hiçbir nesne bildirilmemişken «benim de gönlüme bildirildi» der, ya da Allah'ın bildirdiği gibisini ben de bildireceğim» der, ondan daha kıyıcı kim olabilir? Sen o kıyıcıları can çekişirken bir görseydin. Melekler kollarını uzatıp derler: «Haydi canınızı verin. Bugün alçaltıcı bir azapla cezalanacaksınız. Çünkü siz Allah'a karşı doğru olmıyan sözler söylediniz. Onun belgeleri karşısında büyüklük tasladınız.»

94. Doğrusu ilkin sizi nasıl yarattıksa yine öyle tek başınıza geldiniz. Size ne verdikse hepsini arkanızda bıraktınız. Gerçekten Allah'a eş diye kuruntusunu ettiğiniz kayırıcılarınızı şimdi yanınızda görmüyoruz. Gerçekten aranız açılmıştır. Kuruntusunu ettikleriniz görünmez olmuşlardır.

95. Gerçekten taneleri, çekirdekleri pörtleten Allah'dır. O ölüden diriyi çıkarır, diriden de ölüyü çıkarır. İşte Allah böyledir. Öyleyse nasıl olur da siz Ondan yüz çevirirsiniz?

96. Tan yerini ağartan, geceyi dinlek, güneş ile ayı da ölçek yapan Odur. Bütün bunlar erkli, bilici olanın yasasıdır.

97. O öyle bir var olucudur ki karalarda denizlerde yolunuzu bulmanız için yıldızları varetti. Biz belgelerimizi bilenler takımı için uzun uzadıya açıkladık.

98. Sizi tek özden vareden Odur. İşte sizin için bir durakla bir de barınak. Doğrusu Biz belgelerimizi kavrıyanlar takımı için uzun uzadıya anlatırız.

99. O öyle bir var olucudur ki gökten su indirdi. Sonra Biz

bu su ile bitkilerin her türlüsünü türettik, onları yeşerttik, ondan da taneleri biribiri üzerine binmiş başaklar, hurma tomurcuğundan el yetişir salkımlar, biribirine hem benzer hem benzemez üzüm, zeytin, nar bahçeleri yetiştirdik. Herbiri yemişini verince, bir de olgunlaşınca onlara bir bakın. Gerçekten bunlarda inananlar takımı için kesin belgeler vardır.

100. Onlar cinleri Allah'a eş koştular. Oysaki cinleri de Allah yaratmıştır. Hiçbir bilgileri yokken Allah'ın oğulları, kızları var diye yalan uydurdular. Allah ise onların bütün anlattıklarından uzaktır, yücedir.

101. Yerlerin, göklerin türeticisi Odur. Nasıl olur da Onun çocuğu olabilir ki. Onun eşi yoktur. Her nesneyi O yarattı. Her nesneyi bilici olan da Odur.

102. Çalabınız olan Allah budur işte. Ondan başka tanrı yoktur. Her nesneyi yaratan Odur. Öyleyse Ona tapın. Her nesne üzerinde gözetici olan Odur.

103. Gözler Ona erişmez, O ise bütün gözlere erişir. O yumuşak davranıcıdır, bilgilidir.

104. Doğrusu çalabınızdan size gönül belgeleri geldi. Herkim bu gerçekleri görürse kendine iyilik etmiş olur. Herkim bu gerçeklere göz yumarsa yine kendine kötülük etmiş olur. Ben sizin gözcünüz değilim.

105. İşte Biz belgelerimizi böyle evire çevire anlatırız ki Allah'ı tanımıyanlar «senin bilgin var» desinler, Biz de bilenlere büsbütün açıklamış olalım.

106. Sen yalnız çalabının senin gönlüne bildirdiklerine uy. Ondan başka tanrı yoktur. Allah'a eş koşanlardan da yüz çevir.

107. Eğer Allah dileseydi, onlar böyle eş koşmazlardı. Biz seni onların üzerine gözcü koymadık. Sen onların üzerine gözetici de değilsin.

108. Allah'tan başkasına tapanlara sövmeyin. Sonra onlar da bilgisizliklerinden dolayı taşkınlık edip Allah'a söverler. Biz her topluluğun işlediklerini kendine güzel gösterdik. On-

ların dönüşleri çalaplarına olacaktır. Allah onlara bütün işlediklerini bildirecektir.

109. Onlar inançlarının bütün gücüyle Allah'a and ettiler ki eğer kendilerine bir belge gelecek olursa inanacaklardı. De ki: «Gerçekten belgeler Allah'ın katındadır. Daha anlıyamadınız mı?» Gerçekten o belgeler gelse bile onlar yine de inanmıyacaklardır.

110. İlkin inanmış olmadıkları için, Biz de onların gözlerini gönüllerini yamuturuz da onlar ilkin nasıl inanmadılarsa yine de öyle inanmazlar. Onları kendi taşkınlıkları içinde gözleri kör olarak bırakırız.

111. Eğer gerçekten Biz onlara melekleri gönderseydik, ölüler de onlarla konuşsaydı, var olan bütün nesneleri de önlerinde toplasaydık, Allah dilemedikçe onlar yine de inanmazlardı. Ancak onların pek çoğu bunu bilmiyorlar.

112. Böylece Biz her peygambere insanlar, cinler arasından şeytanları düşman kıldık. Onlar da kurumlanmak için biribirlerine yaldızlı sözler gönderirler. Eğer Allah dileseydi bunu yapamazlardı. Öyleyse onları da, uydurduklarıyla başbaşa bırak.

113. Şunun için ki öbür dünyaya inanmıyanların gönlü o sözlerle ağsın, o sözlerle kıvansınlar, kazanacakları günahları da varsın kazansınlar.

114. Ben Allah'tan başka yarlıgayıcı ister miyim hiç? Kitap'ı size uzun uzadıya bildiren Odur. Kendilerine Kitap verilenler çok iyi bilirler ki gerçekten bu Kitap çalaplarından dosdoğru olarak bildirilmiştir. Sakın sen bundan şüphe etme.

115. Çalabının sözü doğrulukça da, tüzlükçe de eksiksizdir. Onun sözlerini değiştirebilecek yoktur. O işiticidir, bilicidir.

116. Eğer sen yeryüzündekilerin çoğuna uyacak olursan onlar seni Allah'ın doğru yolundan saptırırlar. Onlar, ancak var sandıklarına uyanlar, yalnız yalan söyliyenlerdir.

117. Gerçekten, senin çalabın kendi yolundan sapanı en

iyi bilendir. Doğru yolu tutanları en iyi bilen de Odur.

118. Artık üzerinde Allah'ın adı anılarak kesilenleri yiyin, eğer Onun belgelerine inanan kimselerseniz.

119. Allah size yenmesi haram olanları, ancak zorda kalınca yenebilecek olanları uzun uzadıya anlatmış iken Allah'ın adı anılarak kesilenleri siz ne diye yemezsiniz? Gerçekten onların birçoğu bilmezlikten, dürtülerine uyarak başkalarını ne de olsa saptıracaklardır. Gerçekten senin çalabın saldırıcıları en iyi bilendir.

120. Günahın açıkcasını da işlemeyin, gizlicesini de. Gerçekten onlar ki günah kazandılar, kazandıklarından ötürü cezalanacaklardır.

121. Üzerlerinde Allah'ın adı anılmıyanı yemeyin. Gerçekten bu bir suçtur. Şeytanlar sizlerle bunu çekişmelerini yoldaşlarının kafasına soktu. Onlara boyun eğecek olursanız gerçekten sizler Allah'a eş koşmuş olursunuz.

122. O kimse ki ölü idi, Biz onu dirilttik, onun için bir ışık da varettik, insanlar arasında yürüsün diye. Bu kimse karanlıklar içinde kalan, oradan çıkamıyan kimse gibi midir? Böylece Allah'ı tanımıyanların işledikleri suçlar kendilerine güzel gösterilmiştir.

123. Bunun gibi, her kentte suçlu olan büyük adamları başa getirdik ki herkesi aldatsınlar diye. Oysaki onlar kendi kendilerini aldatırlar, yine de bunu ayırt edemezler.

124. Kendilerine bir belge gelince derler: «Allah peygamberlerine verilenler gibisini bize de vermedikçe biz de Ona inanmayız.» Allah peygamberliği kime vereceğini herkesten iyi bilir. O kimseler ki suç işlediler, onlara Allah katından erişecek olan yalnız bir alçalma, dolanlarından dolayı da ağır bir azaptır.

125. Allah herkimi doğru yola iletmek dilerse onun gönlünü açar, kendini Allah'a versin diye. Sonra herkimi de sapkınlıkta bırakmak dilerse onun da gönlünü daraltır. Öyle ki sıkıntısından göklere yerinden fırlar gibi olur. Allah inanmı-

yanların üzerine azabı işte böyle gönderir.

126. Senin çalabının doğru olan yolu işte budur. Biz belgeleri bütün incelikleriyle açıklamışızdır, öğüt alanlar takımı için.

127. Onlar için çalapları katında bir esenlik yurdu vardır. O çalap ki işlemekte oldukları iyiliklerden dolayı onların koruyucusudur.

128. O gün hepsini derleyip buyuracağız: «Ey cin sürüsü! İnsanların çoğunu elde ettiniz.» İnsanlar arasındaki gözeticileri de diyecekler: «Ey bizim çalabımız! Biz biribirimizden yararlandık. Bizim için biçtiğin sürenin sonuna erdik.» Allah buyuracak: «Sizin yeriniz ateştir. Hep orada kalacaksınız. Yalnız Allah'ın diledikleri değil.» Çünkü senin çalabın doğruyu bildiricidir, bilicidir.

129. Böylece Biz kıyıcıların kimini kiminin üzerine çullandırırız, kazandıkları günahlardan dolayı.

130. «Ey cin, ey insan sürüsü! Size içinizden belgelerimizi anlatan, sizi bu günümüzün geleceğini bildirerek uyaran elçiler gelmedi mi?» Dediler: «Biz kendimize karşı tanıklık ederiz.» Dünya yaşayışı onları öyle aldattı ki gerçekten Allah'ı tanımaz olduklarına kendi kendilerine karşı tanıklık ettiler.

131. Çünkü gerçekten senin çalabın, insanlar hiçbir şey bilmezken illeri yoketmek istemez de onun için.

132. Herkesin işlediklerine göre katları vardır. Senin çalabın onların işlediklerinden bilgisiz değildir.

133. Senin çalabın varlıklıdır, esirgeyicidir. Eğer O dilerse sizi ortadan kaldırırdı. Sizden sonra yerinize dilediğini getirir. Nasıl ki sizi de başka bir ulusun dölünden varetti.

134. Gerçekten size önceden ne dendiyse o kesenkes olacaktır. Onun önüne geçemezsiniz.

135. Ey ulusum! Elinizden geleni yapın. İşte ben de yapıyorum. Artık dünya evinin sonu kime yarıyacağını öğreneceksiniz. Gerçekten Allah kıyıcıları ondurmıyacaktır.

136. Onlar Allah'ın yarattığı ekinden, davardan pay ayırıp

da kendi kuruntularınca derler: «Bu, Allah için, bu da eş koştuklarımız için.» Ancak eş koştukları için olan Allah'a erişmez de Allah için olan eş koştuklarına erişir. Ne kötü yargılayıştır bu.

137. Bunun gibi eş koştukları eş koşanların çoğuna çocuklarını öldürme işini güzel gösterdi, hem kendilerini yok etsinler, hem de dinlerini bozsunlar diye. Allah dileseydi bunu yapamazlardı. Artık sen onları uydurdukları yalanlarla başbaşa bırak.

138. Yine derler: «Bu davarlar, bu ekinler haramdır. Onları bizim dilediğimizden başkası yiyemez. Yük taşımaları haram olan davarlar da vardır.» Onlar kimi davarları keserken Allah'ın adını anmazlardı. Bu da Allah'a kara çalmak içindi. Allah da bu kara çalmalarının cezasını verecektir.

139. Dediler: «Bu davarların karnındaki yavrular yalnız erkeklerimizin yemesi içindir. Kadınlarımıza haramdır. Eğer yavru ölü olarak doğacak olursa onu ortaklaşa yerler.» Allah bu ayırt etmelerinin karşılığını verecektir. Çünkü Allah doğruyu bildiricidir, bilicidir.

140. O kimseler ki çocuklarını öldürürler, Allah'ın azık olarak verdiğini Allah'a kara çalarak haram sayarlar, onlar kendilerine yazık etmişlerdir. Gerçekten, onlar sapkınlığa uğramışlar, doğru yolu tutmamışlardır.

141.Öylesine Allah ki çardaklı, çardaksız bağları, tadları başka başka olan hurmaları, ekinleri yarattı. Biribirine benziyen ya da benzemiyen, zeytin, nar ağaçlarını yarattı. Bunlar ürünlerini verince ürünlerinden yiyin. Onlar toplanınca da yoksulların hakkını verin. Sakın saçıp savurmayın. Çünkü O saçıp savuranları sevmez.

142. Yük taşıyacak, yünü alınacak davarları da Allah yarattı. Allah'ın size azık olarak verdiklerini yiyin. Şeytan'ın izleri üzerinden gitmeyin. Çünkü o sizin açıktan açığa düşmanınızdır.

143. Koyundan iki çift, keçiden iki çift, sekiz çift yarattı.

De ki: «Allah iki erkeği mi, iki dişiyi mi, yoksa dişilerin döl yataklarındaki yavruları mı haram kıldı? Eğer doğru sözlü kimseler iseniz bilerek bildirin.»

144. Deveden de iki, sığırdan da iki çift yarattı. De ki: «Bunların iki erkeğini mi, iki dişisini mi, yoksa bu iki dişinin karınlarında taşıdıklarını mı haram kıldı? Allah bunları buyururken siz Onun yanında mıydınız?» İnsanları bilgisizce azdırmak için Allah'a karşı yalan uydurandan daha kıyıcı kim olabilir? Çünkü Allah kıyıcılar takımını doğru yola iletmez.

145. De ki: «Benim gönlüme bildirilenler arasında yiyene yemesi haram kılınan yalnız ölü eti, akmış kan, domuz, ki o da gerçekten pistir, ya da Allah'tan başkasının adı anılarak kesilen vardır. Ancak, zorda kalıp da azıtmamak, aşkınlık etmemek üzere yiyenler için değil. Çünkü senin çalabın yarlıgayıcıdır, esirgeyicidir.

146. Biz Yahudilere bütün tırnaklıları haram kıldık. Sığırın, koyunun iç yağlarını da haram kıldık. Yalnız bunların sırtlarına, bağırsaklarına yapışık olanlar, ya da kemiklerinin arasında bulunanlar değil. Bu da azgınlıklarına karşılık olarak. Çünkü, Biz sözümüzü tutarız.

147. Eğer seni yalancı yerine koyacak olurlarsa onlara de: «Sizin çalabınızın engin bir esirgeyiciliği vardır. Ancak, O suçlular takımını ezmekten alıkonulamaz.»

148. Allah'a eş koşanlar diyeceklerdir ki: «Eğer Allah dileseydi, ne biz, ne de atalarımız Ona eş koşmazdık. Kendilerinden önce gelenler de böyle yalan saymışlardı da sonunda Bizim azabımızı tatmışlardı.» De ki: «Eğer sizin elinizde bir bilgi varsa onu bize çıkarıp gösterin. Gerçekten sizin ardından gittikleriniz ancak birer sanıdır. Gerçekten sizler yalan söyliyen kimselersiniz.»

149. De ki: «Dayanağın en sağlamı Allah'ınkidir. Eğer O dileseydi, hepimizi de kesenkes doğru yola iletirdi.»

150. De ki: «Gerçekten Allah bunu haram kıldı diye tanıklık edecek olan tanıklarınızı getirin. Eğer onlar tanıklık ede-

cek olurlarsa sakın sen onlarla birlikte tanıklık etme. Hem de âyetlerimizi yalan sayanların, öbür dünyaya inanmıyanların dürtülerine uyma. Onlar putlarını çalaplarıyla bir tutarlar.

151. De ki: «Gelin, çalabınızın size haram kıldıklarını okuyayım: Ona hiçbir nesneyi eş koşmayın, ananıza babanıza iyilik edin, çocuklarınızı yoksulluk yüzünden öldürmeyin, onların da, sizin de azığınızı verecek olan Biziz. Çirkinliklerin açıkcasına da, gizlicesine de yaklaşmayın, Allah'ın haram kıldığı bir cana kıymayın. Haklı olursa başka. İşte Allah'ın size ısmarladıkları bunlardır, aklınız yatsın diye.

152. Öksüzün malına onun iyiliği için olmadıkça, o erginleşinceye kadar dokunmayın. Ölçü, tartı işlerini doğru yapın. Herkese ancak gücü yettiği kadarını yükleriz. Söz söylerken de doğruluktan ayrılmayın, yakınlarınız için de olsa. Allah'a verdiğiniz sözü yerine getirin. Onun size ısmarladıkları işte budur, öğütlenesiniz diye.

153. Gerçekten Benim doğru yolum işte budur. Öyleyse bu yolu tutun. Sakın başka yolları tutmayın. Çünkü öbür yollar sizi Allah'ın yolundan ayırırlar. Allah'ın size buyurdukları işte bunlardır, sakınasınız diye.

154. Yine Biz Musa'ya iyilik işliyenler için bir bütün olarak Kitap'ı verdik. Bu Kitap her nesneyi bütün incelikleriyle anlatmak, doğru yolu göstermek, esirgemek içindir, çalaplarına kavuşacaklarına inansınlar diye.

155. İşte bildirdiğimiz bu Kitap uğurludur. Öyleyse buna uyun. Hem de Allah'tan sakının ki esirgenmiş olasınız.

156. «Gerçekten bizden önce Kitap yalnız iki topluluğa bildirilmişti. Biz onların okuduklarından büsbütün bilgisizdik» diyecekler,

157. bir de: «Eğer bize Kitap bildirilmiş olsaydı biz de doğru yolu onlardan önce tutmuş olurduk» diyecekler. İşte size çalabınızdan apaçık bir belge, doğru yolu gösterici, esirgeyici de geldi. Artık Allah'ın âyetlerini yalan sayandan, bu âyetlerden yüz çevirenden daha kıyıcı kim olabilir? Onlar ki

Bizim belgelerimizden yüz çevirdiler, yüz çevirdiklerinden ötürü onları en kötü bir azap ile cezalandıracağız.

158. Yoksa onlar kendilerine melekler gelecek, ya çalabın gelecek, ya da çalabının bir nice belgesi gelecek diye mi bekliyorlar? Eğer bir kimse bu belgeler gelmeden önce inanmış, ya da bu inancıyla iyilik işlemiş değilse, onun o inancı onun işine yaramaz. De ki: «Bekleyin. İşte biz de bekliyoruz.»

159. Dinlerini parçalayıp herbiri ayrı bir bölük olanlar var ya, sen onlardan değilsin. Onların işi Allah'a kalmıştır. Sonra onların yaptıkları kendilerine bildirilecektir.

160. Herkim bir iyilik işlerse ona onun on katı verilir. Herkim bir kötülük işlerse ona da onun ancak bir katı verilir. Onlara karşı kıyılmıyacaktır da.

161. De ki: «Gerçekten çalabım beni doğru yola iletti, dimdik ayakta duran bir dine, Allah'ı birleyici olan İbrahim'in dinine. O İbrahim ki Allah'a eş koşanlardan olmadı.»

162. De ki: «Benim tapmam da, tapkılarım da, dirim de, ölüm de bütün varlıkların çalabı olan Allah'ındır.

163. Onun eşi yoktur. Bana buyrulan gerçek budur. Ben kendini Allah'a verenlerin ilkiyim.»

164. De ki: «Her varlığın çalabı O iken Ondan başka çalap arar mıyım? Herkesin kazandığı yalnız kendinedir. Hiç kimse bir başkasının yükünü taşımaz. Sonunda dönüşünüz çalabınızadır. Artık üzerinde çekiştiklerinizi O size bildirecektir.

165. Sizi yeryüzünde gelip geçenlerin yerine koyan, kiminizi kiminizin kat kat üstüne yükselten Odur. Bu da sizi size verdikleriyle sınamak içindir. Çünkü senin çalabının cezası pek çabuk olur. Çünkü O kesenkes yarlıgayıcıdır, esirgeyicidir.»

VII

A'RAF SÛRESİ

Acıyıcı, esirgeyici Allah'ın adıyla başlarım.

1. Elif, Lâm, Mim, Sad.

2. Bu, sana bildirilen bir Kitap'tır. Onunla uyarasın, bir de inananlara öğüt olsun diye. Öyleyse sakın ona karşı içinde bir şüphe olmasın.

3. Çalabınızdan size bildirilen Kitap'a uyun. Ondan başka koruyuculara uymayın. Siz öğütleri nekadar az tutuyorsunuz.

4. Biz nice kentleri yokettik. Azabımız onları ya geceleyin ya da gündüz uykuda iken gelip bastırmıştır.

5. Azabımız kendilerine erişince de çağrıları yalnız şu oldu. «Gerçekten biz kıyıcı kimselerdik.»

6. Kendilerine elçi gönderilenlere kesenkes soracağımız gibi, kendilerine gönderilen elçilere de kesenkes soracağız.

7. Onlara bütün yaptıklarını bilerek kesenkes anlatacağız. Çünkü Biz onların yanlarından ayrılmış değiliz.

8. O gün tartı yapılacağı doğrudur. Artık herkimin tartısı ağır gelirse işte bu gibiler onacaklardır.

9. Herkimin tartısı da yeğni olursa işte bu gibiler de belgelerimize kıymış oldukları için kendilerine yazık etmişlerdir.

10. Doğrusu Biz sizi yeryüzüne yerleştirdik. Orada sizin için geçimlikler de varettik. Nekadar az şükrediyorsunuz.

11. Doğrusu sizi yarattık. Sonra size biçim verdik. Sonra da meleklere: «Âdem'e secde edin» dedik. Onlar da hemen secde ettiler. Yalnız İblis secde etmedi.

12. Allah buyurdu: «Ben sana secde etmeni buyurmuşken seni bundan alıkoyan neydi?» Şeytan dedi: «Ben ondan üstünüm. Sen beni ateşten yarattın, onu balçıktan yarattın.»

13. Allah buyurdu: «Öyleyse Cennet'ten çık git. Orada büyüklük taslamak sana düşmez. Çık oradan. Çünkü sen alçağın birisin.»

14. Şeytan dedi: «Bana insanların derlenecekleri kıyamet

gününe kadar önel ver.»

15. Allah buyurdu: «İşte sana önel verildi.»

16. Şeytan dedi: «İşte Senin beni azgınlığa uğratmana karşı, and olsun ki ben de Senin doğru yolun üzerinde pusu kuracağım.»

17. Sonra önlerinden, sağlarından, sollarından insanlara sokulacağım. Sen de onların pek çoğunu artık Sana şükreder bulamıyacaksın.»

18. Allah buyurdu: «Yerilmiş, kovulmuş olan sen, çık buradan. And olsun ki onlardan herkim sana uyacak olursa Cehennem'i işte bütün sizlerle doldururum.»

19. Ey Âdem! Sen de, eşin de Cennet'e yerleşin. Dilediğiniz yerden yiyin. Yalnız şu ağaca yaklaşmayın. Yoksa kıyıcılık etmiş olursunuz.»

20. Derken Şeytan ut yerlerini açmaları için onları dürttü. Hem de şunu dedi: «Çalabınız size bu ağacı yasak etti. Çünkü sizin melek olmanızı, ya da ölümsüz kalmanızı istemiyor.

21. Gerçekten ben her ikinizin de iyiliğini istiyorum.» diye and içti.

22. Böylece ikisini de kandırıp baştan çıkardı. Ağacın yemişini tadınca ikisinin de ut yerleri açıldı. Cennet yapraklarını üstüste koyup örtünmiye başladılar. Çalapları onlara ünledi: «Ben size bu ağacı yasak etmemiş miydim? Ben size Şeytan sizin açıktan açığa düşmanınızdır dememiş miydim?»

23. Onlar dediler: «Ey çalabımız! Biz ne ettikse kendimize ettik. Eğer Sen bizi yarlıgamazsan, bize acımazsan, bize yazık olacaktır.»

24. Allah buyurdu: «Kiminiz kiminize düşman olun da öylece buradan gidin. Yeryüzünde sayılı güne dek sizin için hem barınacak yer, hem de geçinecek nesne vardır.»

25. Allah buyurdu: «İşte sizler orada yaşıyacaksınız, orada öleceksiniz, yine oradan çıkarılacaksınız.»

26. Ey Âdemoğulları! Size ut yerlerinizi örtecek, sizi süsliyecek bir giyecek gönderdik. Sakınırlık giyeceği ise giye-

ceklerin yey olanıdır. Bütün bunlar Allah'ın belgeleridir, düşünesiniz diye.

27. Ey Âdemoğulları! Şeytan ilk ananızın, ilk babanızın ut yerlerini göstermek için giyeceklerini sıyırıp onları Cennet'ten çıkarttığı gibi sakın sizi de azdırmasın. Çünkü o da, onun takımından olanlar da sizin onları göremiyeceğiniz yerlerden sizi görüyorlar. İşte Biz şeytanları inanmıyanların yardakları yaptık.

28. Onlar çirkin bir iş işlediler mi: «Biz atalarımızdan böyle gördük. Allah da bize böyle buyurdu» derler. De ki: «Gerçekten Allah böyle çirkin işleri buyurmaz. Yoksa siz bilmediklerinizi Allah'ın üstüne mi atıp duruyorsunuz?»

29. De ki: «Çalabın, tüzlüğü buyurdu. Her secde yerine varınca Ona yönelin. Allah'ın dinine bağlı olarak açık yürekle yalvarın. O sizi yarattığı gibi yine O sizi kendine döndürecektir.»

30. Allah bir takımını doğru yola iletti. Bir takımı için de sapkınlığa düşmek gerekti. Çünkü bunlar Allah'ı bırakıp da şeytanları kendilerine koruyucu yaptılar. Üstelik bir de kendilerini doğru yolu tutmuş sandılar.

31. Ey Âdemoğulları! Her secde yerine varışta süslerinizi de birlikte alın. Yiyin, için, yalnız saçıp savurmayın. Çünkü Allah saçıp savuranları sevmez.

32. De ki: «Allah'ın kulları için yarattığı süsü, arı azıkları kim haram kıldı? Bunlar dünyada yaşarken kıyamet gününe açık yürekle inananlar içindir.» İşte Biz âyetlerimizi bilenler takımına böyle uzun uzadıya anlatırız.

33. De ki: «Gerçekten benim çalabımın haram kıldıkları açıktan açığa ya da gizlice işlenmiş çirkin işler, günahlar, haksız yere azgınlık etmek, hiçbir dayanak gönderilmemişken Allah'a eş koşmak, Allah üzerine bilmeden söylemektir.»

34. Her ulus için bir son vardır. Onun için bu son gelince, bu ne bir göz kırpması kadar geciktirilir, ne de öne alınır.

35. Ey Âdemoğulları! Size içinizden elçiler gelip de belge-

lerimi anlatınca herkim sakınır da kendini düzeltecek olursa bu gibiler için hiçbir korku yoktur. Onlar kaygılanacak da değildirler.

36. O kimseler ki belgelerimizi yalan sayarlar, bunlara karşı büyüklük taslarlar, onlar ateşlik olanlardır. Onlar hep orada kalacaklardır.

37. Öyleyse, Allah'a karşı yalan uyduran, belgelerimizi yalan sayandan daha kıyıcı kim olabilir? Onlar Kütük'te yazılı olan paylarını alacaklardır. Elçilerimiz onların canlarını almaya gelince: «Hani, Allah'tan başka taptığınız putlar nerede?» diyecekler. Onlar da: «Bizi bırakıp gittiler» diyecekler. Allah'ı tanımaz olduklarına yine kendileri tanıklık etmiş olacaklardır.

38. Buyuracak: «Sizden önce gelmiş geçmiş insanlar, cinlerle birlikte siz de ateşe girin.» Oraya her giren ulus kendi dindaşlarına lânet eder. Sonunda hepsi derlenip oraya varınca sonrakiler öncekiler için diyecekler: «Ey çalabımız! Bizi saptıranlar işte bunlardır. Sen bunlara iki kat azap ver.» Allah da buyuracak: «Hepinizinki de iki kat olacak. Ancak onu siz bilmezsiniz.»

39. Öncekiler de sonrakilere diyecekler: «Sizin bizden ne ayrılığınız var ki? Öyleyse siz de kazandığınız günahların azabını çekin.»

40. O kimseler ki belgelerimizi yalan saydılar, onlara karşı büyüklendiler, onlara göklerin kapıları açılmıyacaktır. Onlar Cennet'e de giremiyeceklerdir, iğne deliğinden deve geçinceye kadar! İşte Biz suçluların karşılığını böyle veririz.

41. Onlar için Cehennem altlarına döşek, üzerlerine de örtü olacaktır. Biz kıyıcıların karşılığını işte böyle veririz.

42. O kimseler ki inandılar, iyilikler işlediler, herkese ancak gücü yettiği kadarı yüklenir, işte onlar cennetliktirler. Onlar hep orada kalacaklardır.

43. İçlerinde azap olarak ne duyuyorlarsa onu çıkarıp atacağız. Onların ayaklarının altından ırmaklar akar. Diyecek-

ler: «Övülmek yalnız O Allah'a yaraşır ki bize bunları bağışladı. Eğer Allah bizi doğru yola iletmeseydi biz kendiliğimizden bu yolu bulamazdık. Doğrusu çalabımızın elçileri doğru olanla geldiler.» Onlara şöyle ünlüyecekler: «Gerçekten işlediklerinizin karşılığı olan Cennet işte budur.»

44. Cennetlikler de cehennemliklere şöyle ünliyecekler: «Çalabımızın bize söz verdiği karşılığın gerçek olduğunu gördük. Siz de çalabınızın size söz verdiği karşılığın gerçek olduğunu gördünüz mü?» Cehennemlikler diyecekler: «Evet.» Aralarından bir seslenici de şöyle seslenecek: «Gerçekten Allah'ın lâneti kıyıcıların üzerine olsun.»

45. O kimseler ki insanları Allah'ın yolundan alıkoyarlar, o yolu iğriltmek isterler, onlar öbür dünyayı tanımıyanlardır.

46. Bu iki takım arasında bir örtü vardır. A'raf üzerinde de birtakım kimseler vardır ki onlar herkesi yüzünden tanırlar, cennetliklere: «Esenlik size» diye ünlerler. Bunlar Cennet'e girmemişlerdir, ancak oraya gireceklerini umarlar.

47. Gözleri ateşliklerden yana çevrilince de derler: «Ey çalabımız! Sen bizi kıyıcılar takımıyla bir arada bulundurma.»

48. A'raf kişileri yüzlerinden tanıdıkları kimselere ünlerler: «Gördünüz mü, ne o biriktirdikleriniz, ne de o büyüklenmeniz sizleri kurtaramadı.»

49. «Kendilerine Allah'ın esirgeyiciliği erişmiyecek diye and içtiğiniz kimseler bunlar mıdır? Size gelince siz Cennet'e girin. Sizin için korku yoktur. Kaygılanacak da değilsiniz.»

50. Ateşlikler cennetliklere şöyle seslenirler: «Üzerimize biraz su atın. Ya da Allah'ın size verdiği azıklardan bize de verin.» Onlar da derler: «Gerçekten Allah her ikisini de tanımıyanlara haram kılmıştır.»

51. O kimseler ki dinlerini oyun, eğlence yerine koydular, onları dünya yaşayışı aldatmıştır. İşte onlar bu günlerine kavuşacaklarını unuttukları, belgelerimizi yoğumsadıkları için Biz de bugün onları unutacağız.

52. Gerçekten Biz onlara öyle bir Kitap gönderdik ki bö-

lümlere ayrılmıştır, inananlar takımı için doğru yolu göstericidir, esirgeyicidir.

53. Yalnız onun sonunu mu bekliyorlar? Bu sonun geldiği gün bundan önce onu unutmuş olanlar diyecekler: «Çalabımızın elçileri bize doğru olanı getirmişlerdi. Şimdi bizi kayıracak kimseler var mıdır ki kayırsın? Ya da gerisin geriye döndürülebilir miyiz ki orada işlediklerimizden başka türlüsünü işliyelim?» Besbelli ki onlar kendilerine yazık edenlerdir. Kendi uydurdukları putlar da onlardan ayrılıp uzaklaşmışlardır.

54. Gerçekten sizin çalabınız olan O Allah'tır ki, yerleri, gökleri altı günde yarattı, sonra da Egelik'de erk sürdü. Gündüzü kendini durmadan kovalıyan gece ile örten de Odur. Güneş, ay, yıldızlar, hepsi de Onun buyruğuna baş eğerler. Bilesin ki yaratmak da, buyurmak da yalnız Ona vergidir. Bütün varlıkların çalabı olan Allah uludur.

55. Çalabınıza için için yalvarıp yakarın. Gerçekten O taşkınları sevmez.

56. Ortalık düzeltilmişken sakın onu karıştırmayın. Korkuyla, umutla yalvarın. Çünkü Allah'ın esirgeyiciliği iyilik edenlere çok yakındır.

57. Esirgeyiciliğinin öncüleri olarak yelleri müjdeleyici gönderen Odur. Sonunda bu yeller yağmurla yüklü olan bulutları kaldırırlar. Biz onları kuraktan ölmüş bir ülkeye süreriz. Derken o bulutlardan su indirir, ondan da her türlü ürünü çıkarırız. Ölüleri de böyle diriltiriz, öğütlenesiniz diye.

58. İyi ülkeler bitkileri çalabının uygunuyla bol bol yetiştirirler. Kötü olanlar ise pek az yetiştirirler. Biz şükredenler takımı için belgelerimizi işte böyle evire çevire anlatırız.

59. Doğrusu Biz Nuh'u ulusuna elçi gönderdik. Nuh şunu dedi: «Ey ulusum! Allah'a tapın. Sizin için ondan başka tanrı yoktur. Çünkü ben o ulu günün azabına çarpılmanızdan korkuyorum.»

60. Ulusunun ileri gelenleri dediler: «Gerçekten biz seni

besbelli ki açıktan açığa sapıtmış görüyoruz.»

61. Nuh dedi: «Ey ulusum! Ben sapıtmış değilim, size öğüt veriyorum. Ben bütün varlıkların çalabı yönünden gönderilmiş bir elçiyim.

62. Size çalabınızın yollarını bildiriyorum. Size öğüt veriyorum. Sizin bilmediklerinizi çalabınız yönünden size bildiriyorum.

63. Niçin böyle şaşıp kalıyorsunuz, sizi sakındırsın, uyarsın da böylelikle esirgenesiniz diye içinizden bir kimseye çalabınızdan öğüt geldi diye mi?»

64. Bunun üzerine onu yalancı yerine koydular. Biz de onu, onunla birlikte bulunanları gemiyle kurtardık. Belgelerimizi yalan sayanları da suda boğduk. Çünkü onlar doğruyu görmiyen kimseler idiler.

65. Âd ulusuna da soydaşları olan Hûd'u gönderdik. Hûd dedi: «Ey ulusum! Allah'a tapın. Sizin için Ondan başka tanrı yoktur. Yine de sakınmıyacak mısınız?»

66. Ulusunun ileri gelenlerinden inanmıyanlar dediler: «Gerçekten biz senin alık olduğunu iyice görüyoruz. Hem de yalancının biri olduğunu çok iyi biliyoruz.»

67. Dedi: «Ey ulusum! Bende alıklık yoktur. Ancak, ben bütün varlıkların çalabı yönünden gelen bir elçiyim.

68. Ben size çalabımın yolladıklarını bildiriyorum. Hem de sizin için kendisine güvenilir bir öğütçüyüm.

69. Uyarılmanız için içinizden birinin eliyle çalabınızdan size öğüt gelmesine şaşıp kaldınız, öyle mi? Siz bir düşünsenize, Nuh ulusundan sonra, O sizi onların yerine koydu. Sonra sizi boyca bosca gelişkin de kıldı. İşte Allah'ın bütün bu iyiliklerini anın ki onasınız.»

70. Dediler: «Sen bizi bir tek Allah'a taptırmak, atalarımızın taptıklarından alıkoymak için mi geldin? Eğer sen doğru sözlü kimse isen başımıza getireceğini getir bakalım.»

71. Dedi: «Gerçekten siz artık çalabınızın azabını, öfkesini gerektirdiniz. Allah onlar için hiçbir dayanak bildirmemişken

sizin, atalarınızın taktığı bir sürü adlar üzerinde benimle çekişmeye mi kalkışıyorsunuz? Öyleyse bekleyin. İşte, ben de sizinle birlikte bekliyorum.»

72. Bunun üzerine onu da, onunla birlikte olanları da kendi esirgeyiciliğimizle kurtardık. O kimseler ki belgelerimizi yalan saydılar, onlara inanmadılar, onların da kökünü kuruttuk.

73. Semut'a da soydaşları Salih'i elçi gönderdik. Salih dedi: «Ey ulusum! Allah'a tapın. Sizin için Ondan başka tanrı yoktur. Bakın size tanrınızdan bir açıklayıcı belge geldi. İşte bu, Allah'ın dişi devesi. Bu, sizler için bir belgedir. Bırakın onu da Allah'ın toprağında otlasın. Sakın ona kötülük etmeyin. Yoksa sizi acıklı bir azap çarpar.

74. Düşünsenize, Allah sizleri Âd ulusundan sonra onun yerine getirdi. Sizleri bu toprağa yerleştirdi. Sizler Onun ovalarında köşkler kuruyor, dağlarını oyup evler yapıyorsunuz. Öyleyse, Allah'ın iyiliklerini düşünün de taşkınlık edip ortalığı karıştırmayın.»

75. Ulusunun büyüklük taslıyan ileri gelenleri kendilerinden küçük gördüklerine dediler: «Gerçekten siz Salih'in çalabı yönünden gönderilmiş bir elçi olduğunu biliyor musunuz?» Onlar da dediler: «Doğrusu, biz onunla ne gönderildiyse ona inanıyoruz.»

76. Büyüklük taslıyanlar da dediler: «Gerçekten, bizler sizin inandıklarınızı tanımıyoruz.»

77. Bunun üzerine dişi deveyi ayaklarını keserek öldürdüler. Böylece çalaplarının buyruğuna karşı gelmiş oldular. Bir de dediler: «Ey Salih! Eğer sen gönderilen bir elçi isen sözünü ettiğini başımıza getir de görelim.»

78. Bunun üzerine deprem onları öyle bir sarstı ki oldukları yerde yüzükoyun düşüp öldüler.

79. Bunun üzerine Salih onların yanından ayrıldı da dedi: «Ey ulusum! Gerçekten ben size çalabımın elçiliğini bildirdim. Size öğüt verdim. Ancak siz öğüt verenleri sevmiyor-

sunuz.»

80. O gün Lût ulusuna dedi: «Sizden öncekilerden hiçbirinin yapmadığı o çirkin işi siz mi yapmak istersiniz?

81. Çünkü sizler kadınları bırakıp da ne olursa olsun erkeklere yanaşmak istiyorsunuz. Demek sizler azgın kimselersiniz.»

82. Ulusunun verdiği karşılık ancak şu oldu: «Kovun bunları yurdunuzdan. Çünkü bunlar arınma delisi kimseler!»

83. Bunun üzerine Biz de onu, geriye kalan karısından başka bütün kendinden olanlarla birlikte kurtardık.

84. Onların üzerine öyle bir yağmur yağdırdık ki sen de gör işte suç işliyenlerin sonu nice oldu.

85. Medyen'e de soydaşları Şuayb'ı gönderdik. Dedi: «Ey ulusum! Allah'a tapın. Sizin için Ondan başka tanrı yoktur. Gerçekten, size çalabınızdan apaçık bir belge geldi. Artık kileyi, teraziyi doğru kullanın. Kimsenin hakkını yemeyin. Ortalık düzeltilmişken onu karıştırmayın. Eğer inanan kimseler iseniz. Böylesi sizin için yeydir.

86. Her yolun başına oturup da Allah'a inananları korkutarak Onun yolundan alıkoymayın. Hem de o yolun iğrilmesini istemeyin. Düşünün ki siz önce azlık idiniz, sonra sizi O çoğalttı. Bakın, karıştırıcıların sonu nice oldu.

87. Sizin bir kısmınız benimle birlikte gönderilene inanacak, bir kısmınız da inanmıyacak olursa, artık Allah'ın aramızı yargılamasına kadar bekleyin. Çünkü Allah yargıçların yey olanıdır.»

88. Ulusunun büyüklük taslıyan ileri gelenleri dediler: «Ey Şuayb! Seni de, seninle birlikte inananları da ilimizden ne olursa olsun çıkaracağız. Ya da siz ne olursa olsun bizim dinimize dönmelisiniz.» Dedi: «Ya biz bu dinden tiksiniyorsak?

89. Doğrusu Allah bizi bir defa ondan kurtardıktan sonra biz yine sizin dininize dönecek olursak Allah'a karşı yalan uydurmuş oluruz. Allah bunu dilemedikçe biz nasıl olur da ona dönebiliriz? Bizim çalabımız bilgisiyle her nesneyi kap-

layıcıdır. Biz kendimizi çalabımıza ısmarladık. Ey çalabımız! Bizimle ulusumuz arasında olanı Sen doğrulukla yargıla. Sen ki açıklayıcıların yey olanısın.»

90. Ulusunun Allah'ı tanımıyan ileri gelenleri dediler: «Eğer Şuayb'a uyacak olursanız bilesiniz ki kendinize yazık etmiş olursunuz.»

91. Bunun üzerine deprem onları öyle bir sarstı ki oldukları yerde yüzükoyun düşüp öldüler.

92. Şuayb'ı yalan sayanlar sanki yurtlarında barınmamışlar gibi oldular. Şuayb'ı yalan sayanlar kendilerine yazık etmiş oldular.

83. Bunun üzerine Şuayb onlardan ayrıldı da dedi ki: «Ey ulusum! Doğrusu, ben size çalabımın gönderdiklerini eriştirdim. Size öğüt de verdim. Artık ben sizin gibi tanımazlar takımı için ne diye üzüntü çekeyim?»

94. Biz hangi ile bir peygamber gönderdikse oranın kişilerini darlığa, sıkıntıya uğratmışızdır. Bu da Allah'a yakarsınlar diyedir.

95. Sonra biz kötülük yerine iyiliği koyduk. Onlar da bir gün gelip hepsini unuttular: «Bizim atalarımız da darlığın, bolluğun ne olduğunu bilirlerdi.» dediler. Bunun üzerine onları hiç beklemedikleri bir sırada birdenbire çarptık.

96. Eğer o illerin kişileri inansalar, sakınsalardı, Biz de yerlerin, göklerin bütün bolluklarını onların önüne sererdik. Ancak, onlar bunları yalan saydılar. Bunun üzerine Biz de onları ettiklerine karşılık olarak çarptık.

97. İl kişileri ne biliyorlar ki azabımız onları geceleyin uykuda iken gelip çarpmıyacak?

98. Ya da il kişileri ne biliyorlar ki azabımız onları gündüzün oyalanıp dururlarken gelip çarpmıyacak?

99. Yoksa onlar Allah'ın düzenleyiciliğine karşı korkusuz mudurlar? Allah'ın düzenleyiciliğine karşı korkusuz olanlar yalnız kendilerine edenlerdir.

100. Eski iyelerinden, yeryüzü kendilerine kalanlara şu ger-

çek belli olmadı mı ki eğer Biz dileseydik onları günahlarından dolayı çarpar, yüreklerini de katılaştırırdık da onlar artık hiçbir şey duymaz olurlardı.

101. İşte o kentler ki sana olmuş bitmişlerini anlatıyoruz, gerçekten elçilerimiz apaçık belgelerle birlikte onlara varınca ötedenberi yalan saydıkları bu belgelere yine de inanmadılar. İşte Allah, tanımazların yüreklerini böyle katılaştırır.

102. Biz onların pek çoğunu sözünü tutar kimseler bulmadık. Pek çoğunu da karıştırıcı kimseler olarak bulduk.

103. Sonra onların ardından Musa'yı belgelerimizle birlikte Firavun'a, ileri gelenlerine elçi gönderdik. Ancak onlar bu belgelere karşı kıyıcılık ettiler. Sen de gör işte o karıştırıcıların sonu nice oldu.

104. Musa dedi: «Ey Firavun! Gerçekten ben bütün varlıkların çalabı yönünden gönderilen bir elçiyim.

105. Bana yaraşan, Allah üzerine doğru olandan başkasını söylememektir. Doğrusu ben size çalabınızdan apaçık bir belge getirdim. Artık İsrailoğullarını bırak da benimle birlikte gelsinler.»

106. Firavun dedi: «Apaçık bir belge getirdinse haydi göster onu, eğer doğru sözlü kimse isen.»

107. Bunun üzerine Musa değneğini yere bırakıverdi. Derken değnek göz göre göre yılan oluverdi.

108. Musa elini kaldırınca da eli bakanların gözüne parlak göründü.

109. Firavun ulusunun ileri gelenleri dediler: «İşte gerçekten bilgin bir büyücü bu!»

110. «O sizi yurdunuzdan çıkarmak istiyor. Şimdi siz ne diyorsunuz?»

111. Dediler: «Onunla kardeşini alıkoy da bütün kentlere toplayıcılar çıkar,

112. nekadar bilgin büyücü varsa hepsini sana getirsinler.»

113. Büyücüler Firavun'un yanına geldiler. Dediler: «Eğer biz onu yenecek olursak ne de olsa karşılığını göreceğiz, de-

ğil mi?»

114. Firavun dedi: «Evet, hem de şüphesiz sizler benim yakınlarım olacaksınız.»

115. Onlar dediler: «Ey Musa! İlkin sen mi atarsın, yoksa biz mi atalım?»

116. Musa dedi: «Siz atın.» Bunun üzerine onlar da attılar. Herkesin gözünü boyadılar. Onları korkuttular. Pek büyük bir büyü meydana getirmiş oldular.

117. Biz de «Değneğini at» diye Musa'nın gönlüne bildirdik. Derken değnek bütün onların yalancı yılanlarını yutuverdi.

118. Böylece doğrunun ne olduğu anlaşıldı. Onların bütün yaptıkları da boşa gitti.

119. Artık orada yenilmişlerdi. Küçük düşüp geri döndüler.

120. Büyücüler de secdeye kapandılar.

121. Dediler: «Biz bütün varlıkların çalabına inandık,

122. Musa'nın da, Harun'un da çalabı olana.»

123. Firavun dedi: «Sizler benim uygunum olmadan Ona inandınız öyle mi? Besbelli ki bu, sizin kentte kurduğunuz düzendir. Kentin insanlarını dışarı çıkarmak için. Yakında ben size gösteririm.

124. Ne olursa olsun sizin ellerinizi, ayaklarınızı çaprazvari kestireceğim, sonra da ne olursa olsun sizin hepinizi birden astıracağım.»

125. Dediler: «Öyle olunca, hiç şüphesiz, bizler de çalabımıza döneriz.

126. Çalabımızın belgeleri bize gelince biz onlara inandık. Sen de bizden yalnız onun için öc almak istiyorsun. Ey çalabımız! Sen bizim katlanma gücümüzü artır. Sen bizim canımızı Sana bağınan kimseler olarak al.»

127. Firavun'un ulusundan ileri gelenler dediler: «Musa ile ulusunu, bu yurtta karıştırıcılık çıkarsınlar, senden de, tanrılarından da yüz çevirsinler diye mi bırakacaksın?» Firavun dedi: «Erkek çocuklarını öldürürüz, yalnız kızlarını bırakırız.

Gerçekten onlara karşı üstünlüğü ancak böyle sağlıyabiliriz.»

128. Musa ulusuna dedi: «Allah'tan yardım dileyin. Katlanın. Gerçekten yeryüzü Allah'ındır. Onu kullarından kime dilerse ona bırakır. Sakınıcıların sonu iyidir.»

129. Musa'nın ulusu dedi: «Sen bize gelmeden önce de, sen geldikten sonra da biz çok ezildik.» Musa dedi: «Olabilir ki çalabınız düşmanlarınızı yokeder de bu topraklarda sizleri onların yerine kor. Ondan sonra da sizin kendisine karşı nasıl davranacağınıza bakar.»

130. İşte, Biz Firavungillere yıllar yılı kuraklık, ürün darlığı çektirdik, öğütlensinler diye.

131. Onlar iyiliğe kavuşunca: «Tam bize göre» derler, başlarına bir kötülük gelince de onu Musa ile onun yanındakilerin uğursuzluğuna verirlerdi. Bilesiniz ki gerçekten onların uğursuzluğu Allah'ın katından gelmedir. Ancak, onların pek çoğu bunu bilmezler.

132. Dediler: «Sen bizi büyülemek için hangi belgeyi getirirsen getir, yine de biz sana inanacak değiliz.»

133. Bunun üzerine Biz de onların üzerine su baskınını, çekirgeleri, keneleri, kurbağaları, kanı gönderdik ki bunların herbiri ayrı bir belge idi. Onlar yine de büyüklük tasladılar. Onlar suçlular takımı idiler.

134. Üzerlerine kırlağan çökünce de dediler: «Ey Musa! Seninle olan andlaşmasına sığın da çalabına bizim için yalvar. Eğer bu kırlağanı üzerimizden kaldıracak olursa biz de kesenkes sana inanırız. Hem de İsrailoğullarını kesenkes seninle birlikte göndeririz.»

135. O gün Biz de kırlağanı onların üzerlerinden bir süre için kaldırdık. Sonunda sözlerinden döndüler.

136. Bunun üzerine onlardan öc aldık. Onları denizde boğduk. Çünkü onlar belgelerimizi yalan saymışlardı, hem de onlara karşı dalgıda kalmışlardı.

137. Biz bu bitkinleştirilmişler takımını Doğu topraklarının, Batı topraklarının kalıtçısı yaptık. Onları orada bolluğa ka-

vuşturduk. Böylelikle senin çalabının verdiği o güzel söz onların katlanmaları yüzünden yerine geldi. Firavun'u da, ulusunu da yaptıkları işleri, yükselttikleri yapıları da yok ettik.

138. İsrailoğullarına denizi geçirttik. Putlara tapan bir ulusun yanına vardılar, dediler: «Ey Musa! Bize de onların tanrıları gibi bir tanrı yapsana.» Musa dedi: «Gerçekten sizler kendini bilmez takımından imişsiniz.

139. Gerçekten bunların tuttukları yol çıkmaza varacak, bütün işledikleri de boşa gidecek.»

140. Yine dedi: «Ben sizin için Allah'tan başka tanrı mı ararım. Sizi herkesten üstün kılan da Odur.»

141. O gün sizi Firavungillerin elinden kurtarmıştık. Onlar size azapların en kötüsünü çektiriyorlardı. Oğullarınızı öldürüyorlar, kızlarınızı sağ bırakıyorlardı. Bunda çalabınız yönünden ulu bir sınama vardı.

142. Biz Musa'ya otuz gece için söz verdik. Sonra buna on gece daha kattık. Böylece çalabının ayırdığı vakit kırk geceyi buldu. Musa kardeşi Harun'a dedi: «Ulusumun işlerinde benim yerime geç. Onları düzelt. Sakın karıştırıcıların yolunu tutma.»

143. Musa kendisine ayırdığımız vakitte geldi. Çalabı ona söz söyledi. Musa dedi: «Ey çalabım! Bana kendini göster de Seni göreyim.» Allah buyurdu: «Ne de olsa sen Beni göremezsin. Yalnız şu karşıki dağa bak. Eğer o yerinde durabilirse sen de Beni görürsün.» Musa'nın çalabı dağa görünür görünmez dağı parça parça etti. Musa da düşüp bayıldı. Ayılınca dedi: «Seni ulularım. Sana tövbe ederim. Ben inananların ilkiyim.»

144. Allah buyurdu: «Ey Musa! Ben seni sana verdiğim elçilik ödevleriyle, sana söz söyliyerek herkesten üstün kıldım. Sen de bu verdiklerimi al da şükret.»

145. Onun için levhalar üzerine öğütün her türlüsünü yazdık. Her nesneyi uzun uzadıya anlattık. Bunları sıkı tut. Ulusuna da buyur ki onları çok iyi tutsun. Ben size karıştırıcıla-

rın yurdunu göstereceğim.»

146. Yeryüzünde boş yere büyüklenenleri belgelerimizden uzaklaştıracağız. Onlar bütün belgelerimizi görseler yine de inanmazlar. Doğru yolu görecek olsalar da o yolu tutmazlar. Sapkınlık yolunu görecek olurlarsa o yolu tutarlar. Bu da gerçekten onların belgelerimizi yalan saymalarından, onlara karşı dalgıda olmalarındandır.

147. O kimseler ki belgelerimizi, öbür dünyaya kavuşacaklarını yalan saydılar, onların bütün işledikleri iyilikler boşa gitmiştir. Onlar ettiklerinden başkasını mı bulacaklar?»

148. Musa'nın ardından ulusu süs takımlarıyla bir buzağı gövdesi yaptılar ki böğürür dururdu. Ancak hiç konuşmazdı, onlara doğru yolu da göstermezdi. Bunu görmüyorlar mıydı? Yine de onu tanrı edindiler. Onun için kıyıcı oldular.

149. Yanıldıklarını anladılar, sapkınlıklarını gördüler. Dediler: «Eğer çalabımız bize acımaz, bizi yarlıgamazsa besbelli ki bize yazık olacaktır.»

150. Musa ulusuna dönünce kızgın, üzgün olarak dedi ki: «Benden sonra benim yerime geçince ne kötü işler yapmışsınız. Allah'ın buyruğu çarçabuk gelsin mi istediniz?» Musa levhaları yere attı. Kardeşini de saçından tutup kendine doğru sürükledi. Harun dedi: «Ey anam oğlu! Gerçekten bu kimseler beni küçümsediler, öldüreyazdılar. Şimdi sen de böyle yapıp da düşmanları sevindirme. Beni kıyıcılar takımıyla bir tutma.»

151. Musa dedi: «Ey çalabım! Beni de, kardeşimi de yarlıga. İkimizi de esirgeyiciliğinle kuşat. Sen ki esirgiyenlerin en esirgeyicisisin.»

152. İşte o kimseler ki, buzağıyı tanrı edindiler, çalaplarının öfkesine uğrayacaklar, dünya yaşayışında da alçalacaklardır. Biz kara çalıcıların cezasını böyle veririz.

153. O kimseler ki kötülük işlediler, sonra tövbe edip inandılar, gerçekten senin çalabın ondan ilerisini yarlıgayıcıdır, esirgeyicidir.

154. Musa, kızgınlığı geçip kendine gelince, levhaları aldı. Onların birinin üzerinde şu vardı: «O kimseler ki çalaplarından korkarlar, onlar için doğru yol ile esirgeme vardır.»

155. Musa buluşacağımız gün için ulusundan yetmiş kişi ayırdı. Bunlar bir depremle sarsılınca Musa dedi: «Ey çalabım! Eğer Sen dileseydin, onları da, beni de daha önce yok ederdin. Aramızdaki alıkların ettiklerinden dolayı bizi de mi yok edeceksin? Doğrusu bu, olsa olsa Senin bir sınaman olacak. Sen bununla dilediklerini saptırıyorsun, dilediklerini de doğru yola iletiyorsun. Bizim koruyucumuz ancak Sensin. Sen bizi yarlıga, Sen bize acı artık. Sen ki yarlıgayıcıların yey olanısın.

156. Bu dünyada da, öbür dünyada da bize iyilikler yaz. Gerçekten biz Senin yolundayız.» Allah buyurdu: «Ben azabımı kime dilersem ona değdiririm. Benim esirgeyiciliğim her nesneyi kaplayıcıdır. Yarın Ben bu esirgeyiciliğimi o kimseler üzerine yazacağım ki onlar sakınırlar, zekât verirler, hem de o kimseler Bizim belgelerimize inanırlar.»

157. O kimseler ki yanlarındaki Tevrat'da, İncil'de yazılı bulacakları o okuma yazma bilmiyen elçiye uyarlar, o da kendilerine uygun olanı buyurur, uygunsuzu yığar, iyi nesneleri helâl, kötü nesneleri haram kılar, sırtlarından ağır yükleri, boyunlarından kangalları indirir, ona inananlar, onun erkini artıranlar, ona yardım edenler, onunla birlikte gönderilen ışığa doğru gidenler, işte onlar onan kimselerdir.»

158. De ki: «Ey insanlar! Gerçekten ben Allah'ın sizin hepinize gönderdiği bir elçiyim. O Allah ki yerlerin, göklerin hakanlığı kendinindir. Ondan başka tanrı yoktur. Dirilten de öldüren de Odur. Öyleyse Allah'a, Onun elçisine, okuma, yazma bilmiyen peygamberine inanın. O peygamber ki Allah'a, Onun sözlerine inanır. Siz de ona inanın ki doğru yolu tutmuş olasınız.»

159. Musa'nın ulusundan bir topluluk vardır ki insanları doğru yola iletir, kendileri de tüzlükten hiç ayrılmazlar.

160. Biz İsrailoğullarını on iki oymağa, topluluğa ayırdık. Ulusu kendisinden su isteyince: «Değneğini taşa vur» diye gönlüne bildirdik. Derken taştan on iki pınar fışkırdı. Her oymak içeceği yeri bildi. Sonra onların üzerine bulutların gölgesini düşürdük. Onlara kudret helvası ile, bıldırcın da gönderdik. «Size verdiğimiz azıkların iyilerini yiyin» dedik. Onlar Bize kıymadılar, ancak kendi kendilerine kıymış oldular.

161. O gün onlara denilmişti: «Bu kente yerleşin. Onun neresinden isterseniz orasından yiyin. «Bağışla bizi» deyin. Kapısından da secde ederek girin ki yanıltılarınızı yarlıgayalım. Biz iyilik edenlere karşı iyiliğimizi artırırız.»

162. Ancak içlerinden o kimseler ki kendilerine söylenen sözü başkasıyla değiştirdiler, Biz de kıyıcılık ettiklerinden dolayı onların üzerine gökten kırlagan gönderdik.

163. Onlara deniz kıyısındaki kentin başına gelenleri sor: Onlar cumartesi yasağını çiğnemişlerdi. Çünkü cumartesi günleri balıklar küme ile gelirler, öbür günler gelmezlerdi. İşte Biz de bu karıştırıcılıklarından ötürü onları böyle sınadık.

164. O gün içlerinden bir topluluk şunu demişti: «Allah'ın kendilerini yokedeceği, ya da azaba uğratacağı bir ulusa ne diye öğüt verip durursunuz?» Onlar da dediler: «Çalabımıza karşı yüzümüz olsun, onlar da sakınsınlar diye.»

165. Onlar kendilerine verilen öğüdü unutunca, Biz de onları kötülükten alıkoyanları kurtardık. Kıyıcıları da karıştırıcılıklarından ötürü azapların en zorlusuyla çarptık.

156. Böylece, kendilerine yasak edilenleri yapmakta direnip durunca Biz de onlara: «Alçak maymunlara dönün» dedik.

167. O gün senin çalabın kıyamet gününe değin onların üzerine kendilerini azabın en kötüsüne uğratacak olan kimseleri göndereceğini bildirmişti. Çünkü ne de olsa senin çalabın, suçun karşılığını çabuk verir. Çünkü O yarlıgayıcıdır, esirgeyicidir.

168. Biz onları bölük bölük edip herbirini bir yere dağıttık. İçlerinde iyi olanlar da vardı, aşağılık olanlar da. Biz onları hem iyilikle hem de kötülükle sınadık, Bize dönsünler diye.

169. Onlardan sonra yerlerine geçenler Kitap'ın kalıtçısı oldular. Onlar bu alçak dünyanın geçici gönenmeliğini edindiler. Bir de «Allah bizi yarlıgayacaktır» dediler. Onlara buna benzer bir gönenmelik daha gelse onu da alırlar. Allah'a, Onun elçisine doğru söyliyecekleri için kendilerinden Kitap'a göre söz alınmış değil miydi? Oysaki bu Kitap'ta olanları okuyorlar. Sakınanlar için öbür dünya evi yeydir. Artık aklınız yatmıyacak mı?

170. O kimseler ki Kitap'a sımsıkı sarılırlar, namaz kılarlar, işkilsiz Biz bu iyilerin karşılığını yitirmeyiz.

171. O gün Biz dağı gölgelik gibi üzerlerine kaldırmıştık. Onlar da gerçekten dağ başlarına yıkılacak sanmışlardı. Biz de demiştik: «Size verdiğimizi sımsıkı tutun. İçindekileri düşünün ki sakınmış olasınız.»

172. O gün çalabın Âdemoğullarının soyundan yetiştirdiği dölleri kendilerine tanık tutup demişti: «Ben sizin çalabınız değil miyim?» Onlar da: «Evet çalabımızsın. Biz buna tanığız.» Bu da kıyamet günü bizim bundan bilgimiz olmadı dememeniz içindi.

173. Ya da şunu demiyesiniz diye idi: «Gerçekten bizden önce atalarımız Allah'a eş koşmuşlardı. Biz ise onlardan sonra gelen bir dölüz. Şimdi o iğri yola sapanların işlediklerinden ötürü bizi yok edecek misin?»

174. İşte Biz belgelerimizi böyle uzun uzadıya anlatırız, dönsünler diye.

175. Onlara o kimsenin başından geçeni anlat ki kendisine belgelerimizi göndermiştik. O da bunları bir yana bırakmıştı. Derken Şeytan onu ardına takmış, o da sonunda azgının biri olmuştu.

176. Eğer Biz dileseydik, bu belgelerle onu ne de olsa yük-

seltirdik. Ancak, o çamura battı, dürtülerine uydu. Böylece onun durumu o köpeğin durumuna benzer ki üzerine varsan dilini çıkarır, bırakıp gitsen yine dilini çıkarır. İşte belgelerimizi yalan sayanlar takımının durumu bu kimseninkine benzer. Öyleyse, sen bu olan bitenleri onlara anlat ki düşünsünler.

177. Belgelerimizi yalan sayıp kendilerine kıyanlar takımının durumu ne kötüdür.

178. Allah kime yol gösterirse o doğru yolu bulur, Allah kimi yoldan çıkarırsa o da kendine yazık etmiş olur.

179. Gerçekten Biz cinlerden, insanlardan bir çoğunu Cehennem için yarattık. Onların gönülleri vardır, onunla kavramazlar. Onların gözleri vardır, onlarla görmezler. Onların kulakları vardır, onlarla işitmezler. Onlar dört ayaklılar gibidirler. Belki de onlardan da şaşkındırlar. Dalgıda olanlar işte onlardır.

180. En güzel adlar Allah'ınkilerdir. Onun için siz Allah'a o adlarla yalvarın. Allah'ın adlarını yamutanları bırakın. Onlar bu ettiklerinin karşılığını göreceklerdir.

181. Yarattıklarımız arasında öyle bir topluluk da vardır ki o, insanları doğru yola iletir, tüzlüğü de yerine getirir.

182. Belgelerimizi yalan sayanlara gelince, Biz onları yavaş yavaş, bilmedikleri bir yoldan ölüme sürükleriz.

183. Gününü geciktiririm, ancak Benim düzenleyişim sağlam olur.

184. Onlar düşünmüyorlar mı ki kendileriyle görüşen kimse deli değildir. O, ancak apaçık bir uyarıcıdır.

185. Onlar yerlerin, göklerin hakanlığını, Allah'ın yarattığı bütün nesneleri, bir gün sonun kendilerine de yaklaşacağını görmüyorlar mı? Bundan sonra da hangi söze inanacaklar?

186. Allah kimi saptırırsa artık onu yola getirmez. Allah onları taşkınlıkları içinde bocalar bırakır.

187. Senden kıyametin ne zaman kopacağını sorarlar. De

ki: «Gerçekten onu Allah'tan başka hiç kimse bilemez. Onu tam vaktinde belli edecek olan ancak Odur. Kıyametin ağırlığı bütün yerler, gökler üzerine çökecektir. O size ancak birdenbire gelecektir.» Sanki sen iyiden iyiye biliyormuşsun gibi, sana sorarlar. De ki: «Gerçekten onu Allah'tan başka hiç kimse bilemez. Ancak insanların pek çoğu bunu bilmezler.»

188. De ki: «Benim kendime Allah'ın diledikleri̇nden başka, ne bir yararım, olur, ne de bir zararım dokunabilir. Eğer ben görünmezi bilmiş olsaydım, daha çok iyilik yapmak isterdim, bana da hiçbir kötülük erişemezdi. İşte ben ancak inananlar takımı için bir uyarıcı, bir müjdeleyiciyim.»

189. O Allah ki sizi bir tek özden yarattı. Dölensin diye ondan eşini de varetti. Sonra o bunu sarınca bu da yeğni bir yük yüklendi. Onunla gezip dolaştı. Yükü ağırlaşınca ikisi birden çalaplarına yalvardılar: «Eğer Sen bize iyi bir çocuk verecek olursan, biz de, besbelli ki Sana şükredeceğiz.»

190. Bunun üzerine Allah onlara iyi bir çocuk verince bu vergisine karşı Âdemoğulları Ona eş koştular. Oysaki Allah onların eş koştuklarının hepsinden yücedir.

191. Hiçbir şeyi yaratmayıp da kendileri yaratılmış olanları Allah'a eş mi koşuyorlar?

192. Bunların onlara yardım etmiye gücleri yetmek şöyle dursun, onların kendi kendilerine bile yardımları olamaz.

193. Onları doğru yola çağıracak olursanız size uymazlar. Onları çağırsanız da, sussanız da size karşı durumları hep birdir.

194. Gerçekten, Allah'ı bırakıp da kendilerine yalvardıklarınız sizin gibi kullardır. Eğer doğru sözlü kimseler iseniz, haydi çağırın onları da gelsinler, size uysunlar.

195. Sanki onların yürüyecek ayakları, tutacak elleri, görecek gözleri, işitecek kulakları mı var? De ki: «Haydi yoldaşlarınızı çağırın, sonra da bana karşı düzen kurun, hem de hiç göz açtırmayın.»

196. Gerçekten benim gözeticim Allah'tır. O, bütün iyilerin

de gözeticisidir.

197. Sizin Allah'ı bırakıp da yalvardıklarınızın ne size, ne de kendi kendilerine yardım etmiye güçleri yetmez.

198. Onları doğru yola çağırırsın, işitmezler. Sana baktıklarını görürsün, oysaki görmezler.

199. Bağışlayıcı ol. Uygunu buyur, kendini bilmezlerden yüz çevir.

200. Eğer Şeytan seni dürtecek olursa, hemen Allah'a sığın. Çünkü O işitici, bilicidir.

201. O kimseler ki sakınırlar Şeytan kendilerini kuruntuya düşürünce Allah'ı ansınlar. Hemen gönül gözleri açılmış olur.

202. Şeytan'ın yardakları onları sapkınlığa sürüklerler. Sonra da bu işten el çekmezler.

203. Sen onlara hiçbir belge getirmeyince onlar derler: «Sen kendiliğinden derleyip düzseydin ya?» De ki: «Ben yalnız çalabımın benim gönlüme bildirdiklerine uyarım. Bunlar Allah'ın verdiği gönül bilgileridir. İnananlar takımı için de yol gösterme, esirgemedir.»

204. Kur'an okunurken onu dinleyin, susun ki esirgenmiş olasınız.

205. Çalabını erte, akşam, alçak sesle, yakararak, korkarak, için için an. Sakın dalgıda kalma.

206. Gerçekten o kimseler ki senin çalabının katındadırlar, Ona kulluk etmeyi küçüklük saymazlar, Onu ulularlar, Ona secde ederler.

VIII

ENFAL SÛRESİ

Acıyıcı, esirgeyici Allah'ın adıyla başlarım.

1. Sana savaştan alınan mallar üzerine sorarlar. De ki: «Savaşta alınan mallar Allah'la elçisinindir. Öyleyse, eğer

inanıyorsanız, Allah'tan sakının, aranızı düzeltin, Allah'a, elçisine boyun eğin.»

2. Gerçekten inananlar o kimselerdir ki Allah'ın adı anılınca yürekleri titrer, kendilerine Onun âyetleri okununca da bu onların inançlarını artırır. Onlar yalnız çalaplarına dayanırlar.

3. Onlar o kimselerdir ki namaz kılarlar, kendilerine azık olarak verdiklerimizden başkalarını da geçindirirler.

4. İşte dosdoğru inananlar bunlardır. Onlar için çalapları katında basamaklar, yarlıgama, görklü azık vardır.

5. Nasıl ki, çalabın seni doğruluk uğrunda evinden çıkardığı gün de öyle oldu. Çünkü inananlardan bir kısmı savaştan çekiniyorlardı.

6. Onlar gerçek ortaya konduktan sonra bile bunun üzerinde seninle çekişip duruyorlardı. Sanki onlar böylelikle göz göre ölüme sürüklenmiş olacaklardı.

7. O gün Allah iki takımdan birini sizin yeneceğinize söz vermişti. Siz ise silâhsız olanı yenmeyi istiyordunuz. Allah da kendi sözleri gereğince doğruyu yerine getirmek, tanımazların kökünü kazımak istiyordu.

8. Bu da doğruyu yerine getirmek, iğriyi de ortadan kaldırmak içindi, suçlular bunu istemeseler bile.

9. O gün siz çalabınızdan yardım dilemiştiniz. O da sizin yalvarınızı onamıştı. Allah buyurmuştu: «Gerçekten Ben size biribiri ardınca bin melek ile yardım edeceğim.»

10. Allah bunu ancak size bir müjde olsun, yürekleriniz dölensin diye yapmıştı. Yardım yalnız Allah'ın katından gelebilir. Çünkü Allah erklidir, doğruyu bildiricidir.

11. O gün Allah güvenliğinizi sağlamak için sizi derin bir uykuya daldırmıştı, üzerinize de gökten yağmur yağdırmıştı. Bu da sizi arıtmak, üzerinizden Şeytan'ın kirlaganını kaldırmak, sizi yerinizde durdurmak içindi.

12. O gün çalabın meleklerin gönlüne şunu bildirdi: «Gerçekten Ben sizinle birlikteyim. İnananları yerinde durdurun.

Ben tanımazların yüreklerine korku salacağım. Siz de onların boyunlarına, parmaklarının uçlarına vurun.»

13. Bu da onların Allah'a, elçisine karşı gelmelerindendi. Herkim Allah'a, peygamberlerine karşı gelecek olursa bilsin ki Allah'ın azabı çok ağır olacaktır.

14. İşte bu sizin içindir. Şimdi tadın onu bakalım. Çünkü, tanımazlar için yalnız ateşin azabı vardır.

15. Ey inanan kimseler! Toplu olarak tanımazlarla karşılaşınca sakın arkanızı dönüp kaçmayın.

16. Herkim böyle bir günde —savaşmak üzere çekilmek, ya da gerideki bir takıma katılmak düşüncesi olmadan— arkasını dönecek olursa, doğrusu Allah'ın öfkesine uğrar. Onun yurdu da Cehennem olur. Onun döneceği yer ne kötüdür.

17. Onları sen öldürmedin, ancak Allah öldürdü. Attığını da sen atmadın, ancak Allah attı. Bu da inananları bir güzelce sınamak içindi. Çünkü Allah işiticidir, bilicidir.

18. Bu böyledir. Çünkü Allah, tanımazların düzenini bozucudur.

19. Siz yengi istiyordunuz, işte size yengi. Eğer bundan vazgeçecek olursanız bu sizin için yeydir. Yok, savaşa dönecek olursanız Biz de döneriz. Takımlarınız nekadar çok olursa olsunlar sizin hiçbir işinize yaramıyacaklardır. Çünkü Allah inananlarla birliktedir.

20. Ey inananlar! Allah'a, Onun elçisine boyun eğin. Kur'an'ı dinlerken sakın Allah'tan yüz çevirmeyin.

21. Sakın o kimseler gibi olmayın ki: «Dinliyoruz» derler de yine de dinlemezler.

22. Allah'a göre yeryüzünde yürüyenlerin en kötüsü o sağırlar, dilsizlerdir ki anlamak nedir bilmezler.

23. Eğer Allah onlardan en ufak bir iyilik geleceğini bilseydi, ne de olsa onlara işittirirdi. Ancak, işitseler bile onlar ne olursa olsun yine de yüz çevirirlerdi. Onlar dönek kimselerdir.

24. Ey inananlar! Allah, Onun elçisi sizi yaşatacak olan din yoluna çağırınca onların çağrısına uyun. Bilesiniz ki Allah kişi ile onun gönlü arasına girer. Gerçekten hepiniz ancak Ondan yana derleneceksiniz.

25. Öyle bir kışkırtıcılıktan sakının ki, onun zararı içinizdeki o kıyıcılara dokunmakla kalmıyacaktır. Bilesiniz ki, gerçekten Allah azabı ağır olandır.

26. Düşünün o günü ki siz bu toprak üzerinde az sayıda, bitkin kimseler idiniz. İnsanlar gelip size çatacaklar diye de korkuyordunuz. Derken Allah size yer yurt verdi, yardımı ile de sizi pekitti, sizi en iyi nesnelerle azıklandırdı, kendisine şükredesiniz diye.

27. Ey inananlar! Sakın Allah'a, Onun elçisine karşı alçaklık etmeyin. Bile bile size inanılan nesnelere karşı da alçaklık etmeyin.

28. Bilin ki gerçekten, mallarınız da, çocuklarınız da bir sınamadır. Çünkü ulu karşılık Allah'ın katındadır.

29. Ey inananlar! Eğer Allah'tan sakınacak olursanız O da size doğruyu iğriden ayırma gücünü verir, sizin suçlarınızı örter, sizi yarlıgar. Allah'ın vergisi pek büyüktür.

30. O gün bu tanımıyanlar seni ele geçirip öldürmek, ya da sürmek için düzen kurmuşlardı. Onlar düzen kuradursunlar, Allah düzenliyenlerin yey olanıdır.

31. Onlara âyetlerimiz okununca dediler: «İyice dinledik. Eğer dilersek bunun gibisini besbelli ki biz de söyleriz. Bunlar olsa olsa eskilerin masallarıdır.»

32. O gün dediler: «Ey Allah'ımız! Eğer bu Senin katından gönderilmiş bir doğru ise, durma gökten üstümüze taş yağdır, ya da bizi acıklı bir azaba uğrat bakalım.»

33. Sen onların arasında bulundukça Allah onlara azap verici olmıyacaktır.

34. Allah onları ne diye azaba uğratmasın ki Mescid-i Haram'ın gözcüsü olmak ellerinden gelmezken onlar yine de insanları oraya girmekten alıkoydular. Besbelli ki onun gö-

zeticisi olmak, yalnız sakınanların elinden gelir. Ancak, onların pek çoğu bunu bilmezler.

35. Onların Ev'deki yalvarıları da yalnız ıslık çalmak, el çırpmak oldu! Tadın şimdi azabı, Allah'ı tanımaz olduğunuz için.

36. -Gerçekten o kimseler ki tanımazlar, onlar mallarını başkalarını Allah yolundan çevirmek için harcarlar. Harcıya dursunlar. Sonunda bu, onlar için yürek acısı olur. Sonra da yenilirler. O kimseler ki Allah'ı tanımazlar, onlar Cehennem'de derleneceklerdir.

37. Şunun için ki Allah iyiyi kötüden ayırsın, kötüleri biribiri üstüne yığsın da sonra hepsini birden toplayıp Cehennem'e atsın. İşte bunlar kendilerine yazık edenlerdir.

38. De ki: «Allah'ı tanımıyanlar, tanımazlıktan vazgeçecek olurlarsa, geçmişteki günahları yarlıganacaktır. Eğer dönecek olurlarsa, geçmişte eskilerin başına getirilenler onların da başına getirilecektir. Onlarla vuruşun,

39. kargaşa ortadan kalkıncaya ortada din olarak yalnız Allah'ınki kalıncaya kadar. Eğer vazgeçecek olurlarsa şüphesiz Allah da onların işlediklerini görücüdür.

40. Eğer yüz çevirecek olurlarsa, artık siz de bilin ki, gerçekten Allah sizin koruyucunuzdur. O ne iyi koruyucudur, ne iyi yardımcıdır.

41. Bilin ki savaşta aldığınız malların beşte biri Allah'ın elçisinin, yakınların, öksüzlerin, yoksulların, yolda kalanlarındır, eğer siz Allah'a, doğru ile iğrinin ayrıldığı, o iki ordunun çarpıştığı gün kulumuza bildirdiğimize inanıyorsanız. Bu, böyledir. Allah'ın gücü her nesneye yeticidir.

42. O gün siz derenin yakın bir kıyısında idiniz, onlar da uzak kıyısında idiler. Kervan da sizden çok aşağıda idi. Bir yerde buluşmak için sözleşmiş olsaydınız, besbelli ki anlaşamıyacaktınız. Ancak Allah yargılanan işin olup bitmesi için böyle yaptı. Bir de yok edeceğini neden yok edileceğini bile bile yok etmek, yaşatacağını da neden yaşatıldığını bilerek

yaşatmak için böyle yaptı. Çünkü Allah gerçekten işiticidir, bilicidir.

43. O gün Allah düşünde onları sana az gösterdi. Eğer çok gösterseydi, ne de olsa yılacak, bu iş üzerinde çekişmeye başlıyacaktınız. Ancak, Allah sizi bundan esirgedi. Çünkü O herkesin içinde olanı bilicidir.

44. O gün onlarla karşılaşınca onları sizin gözünüze az gösterdi, sizi de onların gözlerine az gösterdi. Bu yargıladığı işin olup bitmesi içindi. Bütün işlerin sonu Allah'a varır.

45. Ey inananlar! Bir düşman bölüğüyle karşılaşınca direnin, Allah'ın adını sık sık anın ki onasınız.

46. Allah'a, Onun elçisine boyun eğin. Biribirinizle döğüşmeyin. Yoksa yılarsınız, tükenirsiniz. Katlanın. Çünkü Allah katlananlarla birliktir.

47. Sakın o kimseler gibi olmayın ki yurtlarından çalım satarak, gösteriş yaparak çıkarlar, insanları Allah'ın yolundan ayırırlar. Allah onların bütün işlediklerini kaplayıcıdır.

48. O gün Şeytan onların işlediklerini onlara güzel göstererek dedi ki: «Bugün insanlar arasında sizi yenecek kimse yoktur. Besbelli ki, ben de sizin yardımcınızım.» Ancak, iki bölük biribiriyle karşılaşınca ters yüzüne dönüp dedi: «Benim sizinle işim yok. Çünkü ben sizin görmiyeceklerinizi görürüm. Çünkü ben Allah'tan korkarım. Allah'ın vereceği azap ağır olur.»

49. O gün ikiyüzlüler, içi bozuk olanlar şöyle demişlerdi: «Onları kendi dinleri aldatıyor.» Herkim Allah'a dayanır ise gerçekten Allah erklidir, doğruyu bildiricidir.

50. Melekler o tanımazların canını alırken yüzlerine, arkalarına vura vura: «Tadın şimdi ateşin azabını» dediklerini görseydin.

51. İşte bu, kendi işlediklerinizin karşılığıdır. Yoksa gerçekten Allah kullarına karşı kıyıcı değildir.

52. Onların gidişi tıpkı Firavungillerle onlardan önce Allah'ın belgelerini tanımıyanların gidişi gibidir. Bundan do-

layı Allah onları çarptı. Çünkü Allah güclüdür, azabı ağır olandır.

53. Bu da şundan: Bir ulus kendi özünü değiştirmedikçe, Allah da ona ettiği iyiliği değiştirmez. Çünkü Allah, işiticidir, bilicidir.

54. Onların durumu Firavungillerle onlardan öncekilerin durumu gibidir. Onlar âyetlerimizi yalan saymışlardı. Biz de onları günahlarından dolayı yoketmiştik. Onları suda boğmuştuk. Onların hepsi de kıyıcılık etmişlerdi.

55. Allah katında yeryüzünde yürüyenlerin en kötüsü tanımazlık eden kimselerdir. Artık onlar inanmazlar.

56. O kimseler ki kendileriyle antlaşırsın, sonra her seferinde antlarını bozarlar, onlar sakınmıyanlardır.

57. Eğer onları savaşta yakalıyacak olursan, onlarla birlikte arkadakileri de darma dağın et, öğütlensinler diye.

58. Eğer sen bir ulusun sana karşı alçaklık edeceğinden korkuyorsan, sen de ona karşı tıpkısını yap. Çünkü Allah alçakları sevmez.

59. O kimseler ki Allah'ı tanımazlar, onlar kurtulacaklarını sanmasınlar. Çünkü onlar Allah'ı yıldıramazlar.

60. Siz de onlara karşı gücünüz yettiği kadar kuvvet, binek atları hazırlayın ki Allah'ın düşmanını, kendi düşmanınızı, bunlardan başka sizin bilmeyip de Allah'ın bildiği öbür düşmanları yıldırmış olasınız. Allah uğrunda her ne harcarsanız, o size ödenecektir. Size kıyılacak da değildir.

61. Eğer onlar barışa yanaşacak olurlarsa, sen de yanaş. Allah'a dayan. Çünkü, O işiticidir, bilicidir.

62. Eğer seni aldatmıya kalkışacak olurlarsa korkma, Allah sana yeter. Seni yardımıyla, inananlarla pekitecek olan Odur.

63. Onların gönüllerini birleştiren de Odur. Sen yeryüzünde ne varsa hepsini harcasaydın yine de onların gönüllerini birleştiremezdin. Ancak Allah onların aralarını buldu. Çünkü O, erklidir, doğruyu bildiricidir.

64. Ey Peygamber! Allah sana da, sana uyan inananlara da yeter.

65. Ey peygamber! İnananların savaş isteğini artır. İçinizde katlanan on kişi varsa, onlarla yüz kişiyi yenersiniz. İçinizden yüz kişi de tanımazlardan bin kişiyi yener. Çünkü onlar kavramıyanlar takımıdır.

66. Şimdi ise Allah sizin yükünüzü yeyniltti. Gücünüzün yetmiyeceğini biliyor. İçinizde bulunan katlanmasını bilen yirmi kişi onların iki yüz kişisini, içinizde bulunan bin kişi de onların iki bin kişisini Allah'ın uygunuyla yener. Allah katlananlarla birliktedir.

67. Bir peygamber için yeryüzünde, savaşarak almadıklarını esir olarak elinde tutmak doğru olmaz. Siz dünya malını diliyorsunuz. Allah ise sizin için öbür dünyayı diliyor. Allah erklidir, doğruyu bildiricidir.

68. Eğer daha önce Allah'ın bir yargısı olmasaydı, esirlerden aldıklarınızdan dolayı siz ulu bir azaba çarpılacaktınız.

69. Böyle olunca, savaştan aldığınız malları helâl, iyi olarak yiyin. Allah'tan sakının. Çünkü Allah yarlıgayıcıdır, esirgeyicidir.

70. Ey peygamber! Elinizin altında bulunan esirlere de ki: «Allah bilirse ki sizin yüreklerinizde iyilik vardır, O size sizden alınan kurtulmalıktan daha iyisini verir, hem de sizi yarlıgar. Allah yarlıgayıcıdır, esirgeyicidir.»

71. Eğer onlar sana karşı alçaklık etmek dilerlerse. Gerçekten onlar bundan önce de Allah'a karşı alçaklık etmişlerdi. Bunun üzerine Allah onlara karşı senin gücünü artırmıştır. Allah bilicidir, doğruyu bildiricidir.

72. Gerçekten o kimseler ki inandılar, göçtüler, Allah uğrunda mallarıyla, canlarıyla dövüştüler, o kimseler ki yersizleri barındırdılar, yardım ettiler, işte onlar biribirlerini koruyucudurlar. Sonra o kimseler ki inandılar, ancak, göç etmediler, göç edecekleri güne kadar onları ne türlü olursa olsun korumanız doğru olmaz. Eğer onlar din için sizden yardım is-

tiyecek olurlarsa, yardım etmek boynunuza borçtur. Ancak bu yardım sizlerle antlaşması olan bir ulusa karşı olmamalıdır. Allah bütün işlediklerinizi görücüdür.

73. O kimseler ki tanımazlar, onlar da birbirlerinin koruyucularıdır. Siz de böyle yapmıyacak olursanız, yeryüzünde büyük bir kargaşa, hem de büyük bir bozgun olur.

74. O kimseler ki inandılar, göçtüler, din uğrunda vuruştular, o kimseler ki yersizleri barındırdılar, yardım ettiler, işte onlar gerektiği gibi inananlardır. Onlar için yarlıganma, görklü bir karşılık vardır.

75. O kimseler ki sonradan inandılar, göçtüler, sizinle birlikte din uğrunda vuruştular, işte onlar da sizdendirler. Bir de aralarında kan bağı olanlar Allah'ın Kitap'ına göre biribirlerine daha yakındırlar. Çünkü Allah her nesneyi bilicidir.

IX

TEVBE SÛRESİ

1. Bu, Allah'a eş koşanlar arasından kendileriyle antlaşma yaptıklarınıza karşı Allah'ın, elçisinin bir açıklamasıdır.

2. Yeryüzünde dört ay daha dolaşabilirsiniz. Ancak, şunu da bilin ki gerçekten siz Allah'ı yıldıramazsınız. Çünkü Allah, kendini tanımıyanları alçaltıcıdır.

3. Hem de bu, Allah'ın, elçisinin eş koşanlarla ilişiklerini kestiklerini büyük hac günü insanlara açıklamasıdır. Böyle olmakla birlikte eğer tövbe edecek olursanız, sizin için yeydir. Yok, eğer yüz çevirecek olursanız, bilin ki, siz Allah'ı yıldıracak değilsiniz. Tanımazlara acıklı bir azabı müjdele.

4. Meğer ki bunlar sizinle antlaşmış olup da andını bozmıyan, size karşı kimseye yardım etmiyen tanımazlar olsunlar. Onlara karşı olan andınızı süresinin sonuna erdirin. Çünkü

Allah sakınanları sever.

5. Kutlu aylar çıkınca artık Allah'a eş koşanları nerede bulursanız orada öldürün. Onları yakalayın, onları kuşatın, onların yolunu kesin. Eğer onlar tövbe ederler, namaz kılarlar, zekât verirlerse, artık onları salıverin. Çünkü Allah yarlıgayıcıdır, esirgeyicidir.

6. Eğer eş koşanlardan biri sana sığınacak olursa, Allah'ın sözünü dinleyinceye kadar onu koru. Sonra da onu güvenilir bir yere gönder. Çünkü bu gibiler kendini bilmiyenler takımıdır.

7. Tanımıyanlar Allah yanında, onun elçisi yanında nasıl antlaşabilir? Yalnız Mescid-i Haram yanında yaptığınız antlaşma başka. Onlar size karşı doğru davrandıkça, siz de onlara karşı doğru davranın. Çünkü Allah sakınanları sever.

8. Antlaşma nasıl olabilir ki eğer onlar sizden üstün gelseler ne kan bağı tanırlar, ne de antlarını tutarlar. Dilleriyle okşarlar, yürekleriyle iterler. Onların pek çoğu karıştırıcı kimselerdir.

9. Onlar Allah'ın âyetlerini az bir değere değiştiler, insanları Onun yolundan alıkoydular. Gerçekten onların işlemekte oldukları ne kötüdür.

10. Onlar inananlara karşı ne kan bağını gözetirler, ne de antlarını. Taşkınlar işte bunlardır.

11. Eğer onlar tövbe ederler, namaz kılarlar, zekât verirlerse artık sizin din kardeşleriniz olurlar. Biz âyetlerimizi bilenler takımına uzun uzadıya açıklarız.

12. Eğer sözleştikten sonra yine de antlarını bozacak, dininize dil uzatacak olurlarsa, artık siz de bu tanımazların elebaşılarıyla vuruşun. Gerçi onların antları olmaz, ancak bu işe son versinler diye.

13. Antlarını bozan, Allah'ın elçilerini yurttan dışarıya çıkarmıya çalışan, size ilkin saldıran bir ulusla vuruşmak istemez misiniz? Yoksa onlardan korkuyor musunuz? Eğer sizler

inanan kimseler iseniz, onlardan korkmayın, yalnız Allah'tan korkun.

14. Onlarla vuruşun da Allah onları sizin elinizle azaplandırsın, alçaltsın, onlara karşı size yardım etsin, inananlar takımının içini açsın,

15. yüreklerinizdeki hıncı gidersin. Allah kimi dilerse onun tövbesini onar. Allah bilicidir, doğruyu bildiricidir.

16. Yoksa siz kendi başınıza bırakılacaksınız, sizin içinizde din uğrunda dövüşenleri, Allah ile Onun elçisinden, inananlardan başkalarını kendilerine koruyucu edinenleri Allah bilmiyor mu sanıyorsunuz? Oysa ki Allah işlediklerinizin hepsinden bilgilidir.

17. Kendi tanımazlıklarına kendileri tanık olup dururken eş koşanların Allah'ın mescitlerini bayındırmaları doğru olmaz. İşte onların bütün işledikleri iyilikler boşunadır. Onlar hep ateş içinde kalacaklardır.

18. Allah'ın mescitlerini bayındıracak olanlar, yalnız Allah'a, son güne inananlar, namaz kılanlar, zekât verenler, Allah'tan başkasından ürkmiyenlerdir. İşte doğru yolu tutmuş olanlar bunlardır.

19. Siz hacıları suvarma, Mescid-i Haram'ın bayındırma işini son güne inanıp Allah uğrunda savaşan kimsenin işi ile bir mi tutuyorsunuz? Onlar Allah yanında bir olamazlar. Allah kıyıcılar takımını doğru yola iletmez.

20. O kimseler ki, inandılar, göç ettiler, Allah uğurunda mallarıyla, canlarıyla savaştılar, onlar Allah'ın yanında katları en yüksek olanlardır. Umduğuna erenler de işte onlardır.

21. Çalapları onları kendi yönünden bir esirgeme, bir dileme, hem de içinde sürekli dirlikler bulunan cennetlerle müjdeler.

22. Onlar hep orada kalacaklardır. Çünkü, en büyük karşılıklar Allah'ın yanındadır.

23. Ey inananlar! Babalarınız, kardeşleriniz inanmazlığı inanırlıktan üstün tutacak olurlarsa, onları kendinize koruyu-

cu edinmeyin. İçinizde herkim onları kendine koruyucu edinecek olursa, işte onlar kıyıcı kimselerdir.

24. Onlara de ki: «Eğer babalarınız, çocuklarınız, kardeşleriniz, oymağınız, kazandığınız mallar, daralmasından korktuğunuz ticaretiniz, beğendiğiniz barınaklar, Allah'tan, elçisinden, Onun yolunda savaşmaktan daha çok sevgili ise, Allah'ın buyruğu gelinceye kadar bekleyin. Allah karıştırıcılar takımını doğru yola iletmez.»

25. Doğrusu Allah birçok yerlerde, Huneyn gününde size yardım etti. Sizler o gün çokluğunuza kapılmıştınız. Ancak bu çokluk sizin hiçbir işinize yaramamıştı. Yeryüzü o genişliği ile size dar gelmişti. Sonra da arkanızı dönüp kaçmıştınız.

26. Sonra, Allah elçisini, inananları dölendirdi. Gözle görünmiyen ordular gönderdi. Tanımazları azaplandırdı. Tanımazların karşılığı işte budur.

27. Sonra Allah bunun ardından kimi dilerse onun tövbesini onar. Allah yarlıgayıcıdır, esirgeyicidir.

28. Ey inananlar! Gerçekten Allah'a eş koşanlar kirli kimselerdir. Artık bu yıldan sonra onlar Mescid-i Haram'a yaklaşmasınlar. Eğer yoksulluktan korkuyorsanız, Allah dilerse sizi vergisinin bolluğu ile zenginleştirecektir. Çünkü Allah bilicidir, doğruyu bildiricidir.

29. Kendilerine Kitap verilenlerden olup da Allah'a, son güne inanmıyan, Allah'ın, elçisinin haram kıldığını haram tanımıyan, doğru dini tutmıyan kimselerle, elleriyle baç verinceye, boyun eğinceye kadar vuruşun.

30. Yahudiler: «Üzeyr için Allah'ın oğludur» dediler. Hıristiyanlar «Mesih Allah'ın oğludur» dediler. Bunlar onların ağızlarında dolaşan sözlerdir, daha önce tanımazlık edenlerinkine benziyorlar. Allah'tan bulsunlar! Doğruluktan nasıl da ayrılıyorlar.

31. Onlar Allah'ı bırakıp da danışmanlarını, papazlarını, Meryemoğlu Mesih'i çalap edindiler. Oysaki onlara da yalnız bir tek tanrıya tapın diye buyrulmuştu. Ondan başka tanrı

yoktur. O, kendine eş koşulanların hepsinden uzaktır.

32. Onlar isterler ki Allah'ın ışığını ağızlarıyla üfleyip söndürsünler. Allah da ister ki yalnız kendi ışığı parlasın, tanımazlar bundan tiksinseler bile.

33. O Allah ki, elçisini doğru yol ile, doğruluk dini ile birlikte bu dini bütün dinlerden üstün kılmak üzere gönderdi, tanımazlar tiksinseler bile.

34. Ey inananlar! Gerçekten danışmanların, papazların çoğu halkın mallarını iğrilikle yerler, onları Allah'ın yolundan alıkoyarlar. Altını, gümüşü biriktirip de onları Allah uğrunda harcamıyanlara acıklı bir azabı müjdele.

35. O gün bütün bu biriktirdikleri üzerlerinde yakılacak Cehennem ateşinde kızdırılarak, bunlarla alınları, böğürleri, sırtları dağlanacaktır. «İşte bunlar sizin kendiniz için biriktirdiklerinizdir. Şimdi bu biriktirdiklerinizi tadın» denilecektir.

36. Gerçekten yerleri, gökleri yarattığı günden beri Allah'ın yanında, Allah'ın Kitap'ında ayların sayısı on ikidir. Bunlardan dördü kutlu aydır. Bu, dosdoğru bir sayıştır. Öyle ise sakın bu aylarda kendinize karşı kıyıcılık etmeyin. Allah'a eş koşanlarla, ne vakit olursa olsun, vuruşun. Nasıl ki, onlar da sizinle ne vakit olursa olsun, vuruşuyorlar. Bilin ki, gerçekten Allah sakınanlarla birliktedir.

37. Gerçekten kutlu ayları geciktirmek, tanımazlıkta ileri gitmektir. Tanımıyanlar bununla sapkınlığa uğramış oluyorlar. Onlar bir yıl helâl saydıklarını bir yıl haram sayarlar. Böylelikle Allah'ın haram kıldıklarını helâl kılmak isterler. Kötü işleri onlara güzel gösterildi. Allah kıyıcıları doğru yola iletmez.

38. Ey inananlar! Size ne oldu ki «Allah uğrunda savaşa çıkın» denilince olduğunuz yere çöküp kaldınız? Yoksa siz öbür dünyayı bırakıp da bu dünya yaşayışı ile mi yetindiniz? Ancak, bu dünya yaşayışının gönenmesi sonrakinin yanında pek azdır.

39. Eğer savaşa çıkmazsanız, Allah sizi acıklı bir azaba uğ-

ratacaktır, sizin yerinize başka bir ulusu getirecektir. Siz ise Ona hiçbir türlü zarar veremezsiniz. Allah'ın gücü her nesneye yeticidir.

40. Eğer siz Onun elçisine yardım etmezseniz inanmıyanlar ikiden biri olarak onu çıkardıkları gün Allah Kendisi ona yardım etmişti. O gün ikisi de mağarada idiler. Peygamber arkadaşına şöyle demişti: «Sakın kaygılanma. Çünkü Allah bizimledir.» Bunun üzerine Allah onları dölendirdi. Onu gözle göremediğiniz ordularla pekitti. Böylece tanımazların sözünü alteitti. Allah sözü yüce olandır. Allah erklidir, doğruyu bildiricidir.

41. Ağırlıklı, ağırlıksız olarak savaşa düzülün. Allah uğrunda malınızla, canınızla vuruşun. Bu, sizin için yeydir. Bunu bir bilseniz.

42. Eğer kazanç kolay, yol da kısa olsaydı, besbelli ki onlar senin arkandan geleceklerdi. Ancak bu yolculuk onlara uzun geldi. «Eğer gücümüz yetseydi, ne de olsa, seninle birlikte çıkardık» diye Allah'a and içeceklerdir. Onlar kendilerini tüketiyorlar. Allah bilir ki gerçekten onlar yalancıdırlar.

43. Allah senin suçunu bağışlasın. Doğru söyliyen kim, yalan söyliyen kim, belli olmadan, ne diye onları bıraktın?

44. O kimseler ki Allah'a, son güne inanırlar, onlar mallarıyla, canlarıyla Allah uğrunda savaşmak için senin uygununu beklemezler. Allah sakınanları bilicidir.

45. Gerçekten, geride kalmak için uygununu istiyenler Allah'a, son güne inanmıyan, yürekleri işkilli olan kimselerdir. Onlar işkilleri içinde şaşırıp kalmışlardır.

46. Eğer onlar savaşa çıkmak isteselerdi besbelli ki bunun için hazırlık yaparlardı. Ancak, Allah onların tutumunu çirkin buldu. Onun için onları tenbelleştirdi. Onlara: «Siz olduğunuz yerde kalın» denildi.

47. Eğer onlar sizinle birlikte savaşa çıkmış olsalardı, bozgunu artırmaktan başka bir işe yaramazlardı, aranızda karışıklık çıkarmak isteyip sizi biribirinize düşürürlerdi. İçinizde

onlara kulak asacak olanlar da vardır. Allah kıyıcıları bilicidir.

48. İşte onlar bundan önce de karışıklık çıkarmayı istemişler, senin işlerini altüst etmişlerdi. Sonra doğru yerini buldu. Onlar istemiye dursunlar, yine de Allah'ın buyruğu üstün geldi.

49. İçlerinde öylesi de vardır ki: «Bırak beni, bu karışıklığa sokma» diyecektir. Bilin ki, ilk önce karışıklığın içine düşenler kendileridir. Ne olursa olsun Cehennem tanımazları kaplıyacaktır.

50. Eğer sana bir iyilik gelecek olursa onlar tasalanırlar. Eğer senin başına bir kötülük gelecek olursa «Doğrusu biz erkenden işimizi yoluna koymuş bulunuyoruz» derler, sevinç içinde dönüp giderler.

51. De ki: «Allah ne yazdıysa başımıza yalnız o gelecektir. O bizim koruyucumuzdur. Öyleyse inananlar Allah'a dayansınlar.»

52. De ki: «Sizin bizim için beklediğiniz iki iyilikten başkası olabilir mi? Bizim sizin için beklediğimiz ise Allah'ın sizi ya kendiliğinden, ya da bizim elimizle azaba çarpmasıdır. Öyleyse, sonunuzu bekleyin. Biz de sizinle birlikte bekliyeceğiz.»

53. De ki: «İstiyerek de olsa, istemiyerek de olsa, sizin yoksullar için harcadıklarınız onanmıyacaktır. Çünkü, sizler karıştırıcı kimseler oldunuz.»

54. Onların yoksullar için harcadıklarının onanmasına engel olan yalnız şunlardır: Onlar gerçekten Allah'ı, Onun elçisini tanımadılar, namaza üşene üşene durdular, mallarını da istemiye istemiye harcadılar.

55. Böyle olunca sakın onların malları, çocukları seni imrendirmesin. Çünkü Allah ister ki onlara dünya yaşayışında bunlarla azap etsin, onların canı tanımaz olarak çıksın.

56. Onlar «Gerçekten biz sizdeniz» diye Allah'a and içerler. Oysa ki onlar sizden değildirler. Ancak onlar korkaklar

takımıdır.

57. Eğer bir sığınak, ya birtakım mağaralar, ya da girecek bir delik bulsalardı, yüzlerini o yana dönüp koşarlardı.

58. Onların içinde öyleleri de vardır ki sadakalarından ötürü seni kınarlar. Eğer onlara da verecek olursan sevinirler, eğer onlara vermiyecek olursan hemen küserler.

59. Eğer onlar Allah'ın, elçisinin verdiği kadarıyla kıvansalardı «Allah bize yeter, ileride Allah vergisinin bolluğundan ötürü daha çoğunu verir, elçisi de, bizim tek düşüncemiz Allah» tır deselerdi ne iyi olurdu.

60. Gerçekten, sadakalar yalnız yoksullar, düşkünler, bunlar için çalışanlar, islâm dinine ısındırmak istenenler, boşlanacak köleler, borçlular, Allah uğrunda savaşanlar, yolda kalanlar içindir. Allah bunları borç yazmıştır. Allah bilicidir, doğruyu bildiricidir.

61. İçlerinde öyle kimseler de vardır ki peygamber için: «Dinliye dinliye kulak kesilmiş!» derler. De ki: «Bu dinlemede sizin için iyilik vardır.» O, Allah'a inanır, inananlara da inanır. İçinizden inananlar için de esirgeme vardır. Allah'ın elçisini incitenler için de acıklı bir azap vardır.

62. Onlar sizi hoşnut etmek için Allah'a and içerler. Oysaki eğer inananlar iseler, Allah'ı, elçisini hoşnut etmeleri daha doğru olurdu.

63. Onlar bilmiyorlar mı ki herkim Allah'ına, elçisine karşı duracak olursa işte gerçekten bu gibiler için Cehennem ateşi vardır. Onlar hep orada kalacaklardır. İşte alçalmanın en büyüğü budur.

64. İki yüzlüler yüreklerinde olanları yüzlerine vuracak bir sûrenin bildirilmesinden korkarlar. De ki: «Siz daha eğlene durun. Çünkü Allah o sizin bütün korktuklarınızı ortaya koyacaktır.»

65. Eğer onlara soracak olursan kesenkes: «Lâkırdıya daldık, şakalaşıyorduk» derler. De ki: «Allah ile mi, âyetleri ile mi, yoksa elçisi ile mi eğleniyordunuz?»

66. Bağış dilemiye kalkışmayın. Çünkü siz inanç getirdikten sonra tanımaz oldunuz. İçinizden bir kısmını bağışlasak bile, bir kısmını yine de azaba uğratacağız. Çünkü onlar suç işlediler.

67. İki yüzlülerin erkeği de birdir, kadını da. Uygunsuza yelterler, uygundan alıkoyarlar, ellerini sıkı tutarlar, Allah'ı unuturlar. Allah da onları unutur. İşte karıştırıcılar bu iki yüzlülerdir.

68. Allah erkek iki yüzlülere de, kadın iki yüzlülere de, tanımıyanlara da Cehennem ateşi için söz verdi. Onlar hep orada kalacaklardır. Bu da onlara yeter. Allah onları lânetledi. Onların azabı sürekli olacaktır.

69. Siz de tıpkı sizden öncekiler gibisiniz. Oysaki onlar sizden daha güçlü kimselerdi, onların malları, çocukları sizinkinden daha çoktu. Kendilerine düşenden yararlanmak istemişlerdi. Öyleyse sizden öncekiler kendilerine düşenden nasıl yararlandılarsa siz de size düşenden öylece yararlandınız. Siz de onlar gibi daldınız. Bu gibilerin bu dünyada işledikleri de, öbür dünyadakiler de boşa gitti. İşte onlar kendilerine yazık edenlerdir.

70. Onlardan önce gelip geçen Nuh, Ad, Semud uluslarının, İbrahim ulusunun, Medyen'lilerin, Lut ulusunun, yıkılan kentlerinin yankısı onlara erişmedi mi? Peygamberler onlara apaçık belgelerle gelmişlerdi. Böyle olunca Allah onlara kıymış olmadı, onlar kendi kendilerine kıymış oldular.

71. İnanan erkekler de, inanan kadınlar da biribirlerinin yardımcılarıdır. Bunlar uygunu buyururlar, uygunsuzu yığarlar, namaz kılarlar, zekât verirler, Allah'a, peygamberlerine boyun eğerler, işte bunlar Allah'ın esirgiyecekleridir. Çünkü Allah erklidir, doğruyu bildiricidir.

72. Allah inanan erkeklere de, inanan kadınlara da içinden ırmaklar akan cennetler, Adin cennetlerindeki güzel barınaklar için söz verdi. Onlar hep orada kalacaklardır. Allah'ın dileği hepsinden daha büyüktür. Ulu erim işte budur.

73. Ey peygamber! Tanımıyanlarla, iki yüzlülerle din uğrunda vuruş. Onlara karşı çok sert davran. Onların durağı Cehennem'dir. Dönecekleri yer ne kötüdür.

74. Onlar Allah adına and içip «Biz böyle demedik» derler. Doğrusu onlar o tanımazlık sözünü söylemişlerdir. Onlar islâm olduktan sonra Allah'ı tanımaz olmuşlardır. Onlar başaramıyacakları bir iş için çabalayıp durmuşlardır. Onların inananlardan öç almak istemeleri de, olsa olsa, Allah'ın, elçisinin bol vergili olmalarından ötürü o inanırları zenginleştirmelerindendir. Bunun üzerine tövbe edecek olurlarsa onlar için yeydir. Yok, eğer yüz çevirecek olurlarsa Allah onları bu dünyada da, öbür dünyada da acıklı bir azaba uğratacaktır. Yeryüzünde onların ne bir koruyucuları ne de bir yardımcıları yoktur.

75. İçlerinden bir kısmı da Allah'a şöyle and içmişlerdi: «Eğer bize vergisinin bolluğundan ötürü verecek olursa, biz de ne olursa olsun zekâtını vereceğiz, ne olursa olsun iyi kimseler olacağız.»

76. Bunun üzerine Allah vergisinin bolluğundan ötürü verince, onlar cimrilik edip yüz çevirdiler. Onlar dönek kimselerdir.

77. Bunu sonunda Allah onların yüreklerine, kendine kavuşacakları güne kadar sürecek olan iki yüzlülüğü yerleştirdi. Allah'a verdikleri sözden döndükleri, yalan söyledikleri için.

78. Daha öğrenmediler mi ki, Allah onların gizli tuttuklarını da, fısıldadıklarını da biliyor. Çünkü Allah görünmiyenleri çok iyi bilendir.

79. O kimseler ki inananlarla, gönül dileğiyle sadaka verenlerle, ancak güçlerinin yettiği kadarını bulanlarla eğlenirler, Allah da onlarla eğlenir. Onlar için acıklı bir azap vardır.

80. Onlar için ister yarlıgama dile, ister yarlıgama dileme. Onlar için yetmiş kere de yarlıgama dilesen yine de Allah onları hiç yarlıgamıyacaktır' Bu, böyledir. Çünkü, gerçekten onlar Allah'ı, peygamberini tanımazlık ettiler. Allah iki yüzlü-

ler takımına doğru yolu göstermez.

81. Allah'ın elçisine karşı gelmek için geride kalıp oturanlar sevindiler. Allah uğrunda mallarıyla, canlarıyla savaşmaktan tiksindiler. «Bu sıcakta çıkmayın» dediler. De ki: «Cehennem'in ateşi daha sıcaktır.» Bunu bir kavrasalardı.

82. **Bu, işlediklerinin cezasıdır.** Artık az gülsünler, çok ağlasınlar.

83. Bunun üzerine eğer Allah seni onlardan bir bölüğün yanına döndürür, içlerinden bir bölük de seninle birlikte savaşa çıkmak için buyruk dileyecek olursa de ki: «Artık siz benimle hiçbir zaman savaşa çıkamazsınız, artık benimle hiçbir düşmana karşı vuruşamazsınız. Çünkü, siz, ilk önce arkada kalmayı uygun bulmuştunuz. Öyleyse varın, şimdi de geri kalanlarla birlikte oturun.»

84. Onlardan ölen hiçbir kimsenin namazını kılma. Onların mezarı başında da durma. Çünkü onlar Allah'ı, elçisini tanımadılar, karıştırıcı olarak öldüler.

85. Onların ne malları, ne de çocukları sakın seni imrendirmesin. Çünkü Allah onları dünyada bunlarla azaba uğratmak, onların canlarını tanımaz olarak almak diler.

86. Allah'a inanın, elçisinin yanında din uğrunda savaşın» diye bir sûre bildirilince içlerinden varlıklı olanlar senin uygununu isterler: «Bırak bizi de geri kalanlarla birlikte kalalım» derler.

87. Onlar arkada kalanlarla birlikte kalmayı uygun buldular. Onların yürekleri körletildi. Artık onlar iyice anlamazlar.

88. Ancak o elçi olsun, onunla birlikte inananlar olsun, din uğrunda mallarıyla, canlarıyla savaştılar. İşte onlar için bütün iyilikler vardır. Onanlar da onlardır.

89. Allah onlar için içinden ırmaklar akan cennetler düzdü. Onlar hep orada kalacaklardır. İşte bu, ulu bir erimdir.

90. Çöl araplarından bir nicesi engeller ileri sürerek kendilerinin bırakılması için geldiler. Allah'ı, elçisini yalancı sayanlar da geride kaldılar. Bunlardan Allah'ı tanımıyanlar a-

cıklı bir azaba uğrıyacaklardır.

91. Bitkinler, hastalar, geçineceği olmıyanlar, Allah'a, Onun elçisine uydukça günah yoktur. Allah uğrunda iyilik edenler için de öyle. Allah, yarlıgayıcıdır, esirgeyicidir.

92. Bir de o kimseler ki binek veresin diye gelince sen: «Size verecek binek yok» dedin de onlar kaygılarından, harcıyacakları olmamaktan dolayı gözyaşı akıttılar, onlara da günah yoktur.

93. Doğrusu kınanacak olanlar o kimselerdir ki zengindirler, yine de geride kalanlarla kalmayı uygun bulmuşlardır, gelip senden uygun istemişlerdir, Allah onların yüreklerini körletmiştir. Artık onlar bilemezler.

94. Siz onların yanına dönünce onlar bağış dileyeceklerdir. De ki: «Boşuna bağış dilemeyin. Size hiç inanmıyoruz. Çünkü Allah sizin yankılarınızı bize bildirdi. Allah da, peygamberleri de sizin işlediklerinizi görecektir. Sonra siz bütün görünenleri, görünmiyenleri bilene döndürüleceksiniz. O da ne işledinizse, hepsini size bildirecektir.»

95. Siz de dönüp gelince kendilerinden vazgeçmeniz için Allah'a and içecekler. Siz de onlardan vazgeçin. Çünkü onlar bulaşık kimselerdir. İşlediklerinin cezası olarak uğrakları Cehennem olacaktır.

96. Onlar sizin dileğinizi elde etmek için Allah'a and içerler. Onlar sizin dileğinizi elde etseler bile, Allah'ın bu karıştırıcılar takımına karşı dileği olmaz.

97. Çöl araplarının tanımazlığı, iki yüzlülüğü daha baskındır. Allah'ın elçisine bildirdiği sınırları bilmemek onlara daha çok yakışır. Allah bilicidir, doğruyu bildiricidir.

98. Çöl arapları içinde öyleleri vardır ki yoksullar için harcadıklarını yük sayarlar, üzerinize kırlağanlar çökmesini beklerler. Kırlağanlar onların üzerine çöksün. Allah işiticidir, bilicidir.

99. Çöl arapları arasında öylesi de vardır ki Allah'a, son güne inanır, yoksullar için her ne harcarsa bunu Allah'a ya-

kınlık sağlasın, hem de elçisinin yalvarısına yol açsın diye harcar. Bilin ki bu, bu gibiler için yakınlık sağlar. Allah onları esirgeyiciliği içine alacaktır. Çünkü Allah yarlıgayıcıdır, esirgeyicidir.

100. Göçmenlerden, Ensar'dan ileri geçenlerle onlara güzellikle uyanlar Allah'ı hoşnut ettiler. Onlar da Allah'tan hoşnut oldular. Allah onlara içinden ırmaklar akan cennetler düzdü. Onlar hep orada kalacaklardır. İşte bu ulu bir erimdir.

101. Dolayınızdaki çöl araplarının iki yüzlüleri olduğu gibi, Medine'liler arasında da iki yüzlülükte direnenler vardır. Sen bunları bilmezsin, onları Biz biliriz. Biz onları iki defa azaba uğratacağız. Sonra da pek büyük bir azaba uğrıyacaklardır.

102. Bir takımı da günahlarını kendi ağızlarıyla söylerler. Onlar iyi bir işi kötü bir işle karıştırmışlardı. Belki de Allah onların tövbelerini onar. Çünkü Allah, yarlıgayıcıdır, esirgeyicidir.

103. Onların mallarından sadaka ayır ki mallarını arılamış, aklamış olasın. Onlar için yalvar. Çünkü senin yalvarman onları dölendirir. Allah işiticidir, bilicidir.

104. Onlar bilmiyorlar mı ki, gerçekten kullarının tövbelerini onayan, zekâtlarını alan Allah'tır. Çünkü tövbeleri onayıcı, esirgeyici olan yalnız Allah'tır.

105. De ki: «Elinizden geleni yapın. Ancak, işlediklerinizi Allah da, peygamber de, inananlar da görecektir. Görünmiyeni, görüneni bilene döndürüleceksiniz. İşte O size bütün işlediklerinizi bildirecektir.»

106. İki yüzlülerden bir takımı daha vardır ki onların işi Allah'ın buyruğuna bırakılmıştır. Allah onları ya azaba uğratacak, ya da onların tövbesini onayacaktır. Allah bilicidir, doğruyu bildiricidir.

107. O kimseler ki, inananlara zarar vermek, tanımazlık etmek, inananların arasını açmak, Allah'a, peygamberine karşı savaşacak olanı beklemek için bir mescit edindiler, «Bizim bundan beklediğimiz yalnız iyiliktir» diye kıyasıya and içti-

ler, Allah tanıklık eder ki, onlar kesenkes yalancıdırlar.

108. Orada sakın hiç namaz kılma. En doğrusu namazı ilk gündenberi sakınırlık temeli üzerine kurulmuş olan mescitte kılmaktır. Bu mescitte arınmayı sevenler vardır. Allah da arınanları sever.

109. Yapısını Allah'tan sakınma, Allah'ın dileğini elde etme temeli üzerine kuran mı yeydir, yoksa yapısını yıkılmakta olan bir uçurumun kıyısına kurup da onunla birlikte Cehennem ateşine yuvarlanan mı? Allah kıyıcılar takımını doğru yola iletmez.

110. Onların kurdukları yapı yüreklerini param parça eden bir kuşku olarak kalacaktır. Allah bilicidir, doğruyu bildiricidir.

111. İşte Allah inananların canını, malını Cennet karşılığı olarak almıştır. Onlar Allah uğrunda vuruşurlar, öldürürler, ölürler. Bu onlara Tevrat'ta, İncil'de, Kur'an'da doğru olarak verilmiş bir sözdür. Sözünü Allah'tan daha iyi tutan kim vardır? Öyleyse yaptığınız bu alış verişten dolayı sevinin. Bu, ulu bir erimdir.

112. Onlar tövbe edenler, tapanlar, övenler, oruç tutanlar, rükû edenler, secde edenler, uygunu buyurup, uygunsuzu yığayanlar, Allah'ın yasasını koruyanlardır. Sen bu inanırlara müjdele.

113. Cehennemlik oldukları iyice anlaşıldıktan sonra, tanımazlar için yakınları olsalar bile, yarlıgama dilemek peygamber için de, inananlar için de doğru olmaz.

114. İbrahim'in babası için yarlıgama dilemiş olması ancak ona verdiği sözü yerine getirmek içindi. Yoksa İbrahim, babasının Allah'a düşman olduğunu açıkça anladıktan sonra bu işten elini çekti. Çünkü, İbrahim içli, ince duygulu bir insandı.

115. Allah bir ulusu doğru yola ilettikten sonra sakınmaları gerekli olan nesneleri açıktan açığa bildirmedikçe onu yoldan çıkarmaz. Çünkü Allah her nesneyi bilicidir.

116. Gerçekten yerlerin, göklerin egeliği Allah'ındır. O diriltir de, öldürür de. Sizin Allah'tan başka ne bir koruyucunuz, ne de bir yardımcınız yoktur.

117. Gerçekten Allah peygamberin, içlerinden bir kısmının da gönlü kaymak üzere iken güçlük sırasında kendisine uyan göçmenlerle Ensar'a tövbe ettirdi. Sonra da onların tövbelerini onadı. Çünkü Allah acıyıcıdır, esirgeyicidir.

118. Savaştan geri kalan o üç kişiye yeryüzü bütün genişliğiyle dar geldi, kendileri bile kendilerine dar geldi. Artık Allah'a karşı Allah'tan başka sığınacak yer olmadığını iyice anladılar. Bunun üzerine Allah Kendisine dönenlerin dönmelerini sağlamak için onlara yöneldi. Çünkü Allah dönüleri onayıcı, esirgeyicidir.

119. Ey inanan kimseler! Allah'tan sakının, doğrularla bir olun.

120. Medine'lilerin, yörelerindeki çöl araplarının Allah'ın elçisinden ayrılmaları, kendilerine ondan daha çok değer vermeleri doğru değildir. Şunun için ki onlar Allah uğrunda susuzluk, yorgunluk, açlık çeksinler, tanımazları öfkelendirecek bir yere bassınlar, düşmandan kötülük görsünler de bunların karşılığında iyi işler işlediler diye yazılmasın olmaz. Çünkü Allah iyilik edenlerin karşılığını yitirmez.

121. Onlar yoksullara az, çok bir geçimlik versinler, bir dereyi aşsınlar da Allah işlemiş olduklarını daha güzeliyle karşılaması için hesaplarına yazılmasın olmaz.

122. İnananların hepsinin birden savaşa çıkması doğru olmaz. İçlerinde her bölükten bir takımı çıkmamalıdır. Bunlar din işlerini iyice kavrasınlar ki ulusları savaştan kendilerine dönüp gelince onları uyarsınlar, böylelikle onlar günahtan kaçınmış olsunlar.

123. Ey inananlar! Allah'ı tanımazlardan size yakın olanlarla vuruşun. Onlar sizden yalnız sertlik görsünler. Bilin ki gerçekten Allah sakınanlarla birliktedir.

124. Bir sûre bildirilince içlerinden kimi der: «Bu sûre han-

ginizin inancını artırdı?» İnananlara gelince, bu sureler onların inancını artırdı. İnanırlar bunu biribirlerine müjdelerler.

125 İçleri bozuk olan kimselere gelince, bu sûreler onların iğrençliklerini artırdıkça artırdı. Onlar tanımaz olarak öldüler.

126. Görmüyorlar mı ki her yıl bir, ya da iki defa sınanıyorlar da yine de Allah'a dönmüyorlar, öğütlenmiyorlar.

127. Bir sûre bildirilince de biribirine bakıp derler: «Sizi gören var mı?» Sonra da savuşup giderler. Allah onların yüreklerini burkmuştur. Çünkü onlar kavramıyanlar takımıdır.

128. İşte size kendinizden öyle bir peygamber geldi ki sıkıntıya uğramanız ona ağır gelir, üstünüze titrer, bütün inanırlara karşı da yumuşaktır, esirgeyicidir.

129. Eğer yüz çevirecek olurlarsa onlara de ki: «Allah bana yeter, Allah'tan başka hiçbir tanrı yoktur. Ben yalnız Ona dayanırım. Ulu egeliğin çalabı olan da Odur.»

X

YUNUS SÛRESİ

Acıyıcı, esirgeyici Allah'ın adıyla başlarım.

1. Elif, lâm, ra. İşte bunlar doğruyu bildirici Kitap'ın âyetleridir.

2. İnsanları uyar, inananlar için gerçekten çalapları yanında güzel karşılık olduğunu müjdele diye içlerinden birinin gönlüne bildirmemiz bu insanlar için şaşırtıcı mı oldu ki onu tanımıyorlar da «Gerçekten bu, apaçık bir büyüdür» diyorlar?

3. Gerçekten, sizin çalabınız O Allahtır ki yerleri, gökleri altı günde yarattı. Sonra egeliğinde erk sürdü. Bütün işleri çeviren Odur. Onun uygunu olmadan kimseyi kayıran olmaz. Çalabınız olan Allah işte Budur. Öyleyse Ona tapın. Daha da öğütlenmediniz mi?

4. Hepiniz Ona döneceksiniz. Allah'ın doğru olarak verdiği söz budur. Gerçekten, Allah önce yaratır, sonra inananların, iyi iş işliyenlerin tüzlükle karşılığını vermek için onları gerisin geriye çevirir. Tanımazlar için de tanımazlıklarından dolayı kaynar sudan bir içecek ile acıklı bir azap vardır.

5. Güneşi ışık, ayı da aydınlık yapan, yılların sayısını, sayışı bilesiniz diye aya konaklar yasayan Odur. Allah bütün bunları ancak gerektiği gibi yarattı. Biz belgelerimizi bilenler takımı için uzun uzadıya anlatırız.

6. Gerçekten gece ile gündüzün biribiri ardı sıra gelmesinde, Allah'ın yerlerde, göklerde yarattıklarında sakınırlar takımı için kesin belgeler vardır.

7. Gerçekten o kimseler ki Bize kavuşacaklarını ummazlar, dünya yaşayışına kanarlar, bununla dölenirler, işte onlar bizim belgelerimizden dalgıda olanlardır,

8. işte bu kazandıkları yüzünden onların varacağı yer ateştir.

9. Gerçekten o kimseler ki inanırlar, iyilik işlerler, inançlarından ötürü çalapları onları doğru yola iletir. O güzel dirlikli cennetlerin içinden ırmaklar akar.

10. Onlar cennetlerde: «Allah'ımız! Seni ulularız» diye yalvarırlar. Onların orada sağlık dilemeleri «esenlik size» demekle olur. Onların son yalvarıları şu olur: «Övülmek bütün varlıkların çalabı olan Allah'a yaraşır.»

11. Onların iyiliğin çarçabuk gelmesini istemeleri gibi Allah da kötülüğü çarçabuk gönderseydi onları sonlarına eriştirmiş olurdu. Ancak Biz, Bize kavuşmayı ummıyanları kendi taşkınlıkları içinde bocalar bırakırız.

12. İnsan, başı sıkışınca yan üstü yatarken, otururken, ayaktayken Bize yalvarır. Ancak Biz onun sıkıntısını giderince de sanki başı hiç sıkılmamış, yakarmamış gibi geçip gider! İşte sınırları aşanlara işledikleri böyle güzel gösterildi.

13. Ant olsun ki Biz sizden önce yetişmiş nice toplulukları kıyıcılık ettikleri, kendilerine elçiler apaçık belgelerle gelmiş-

ken yine de inanmadıkları için yok ettik. Biz suçlular takımının karşılığını işte böyle veririz.

14. Sonra onların arkasından sizi yeryüzünde onların yerine koyduk, neler işliyeceksiniz görelim diye.

15. Âyetlerimiz onlara açıklayıcı belgeler olarak okununca, Bize kavuşmayı ummıyanlar dediler: «Sen bize ya bundan başka bir Kur'an getir, ya da onu değiştir.» De ki: «Onu kendiliğimden değiştirmek elimden gelmez. Ben yalnız benim gönlüme bildirilene uyarım. Çünkü eğer ben çalabıma karşı ayaklanacak olursam, ulu bir günün azabından korkarım.»

16. De ki: «Eğer Allah dileseydi, ben onu size okumazdım. O da onu size tanıtmazdı. Bakın, ben Kur'an gönderilmeden önce aranızda ömür boyunca yaşadım. Daha da aklınız yatmıyor mu?»

17. Şimdi Allah'a karşı yalan uydurandan, ya da onun âyetlerini yalan sayandan daha kıyıcı kim vardır? Besbelli ki suçlular hiç onmazlar.

18. Onlar Allah'ı bırakıp da kendilerine ne zararı ne de yararı olmıyanlara tapıyorlar. Bir de: «Bunlar Allah'ın yanında kayırıcılarımız olacaklar» diyorlar. De ki: «Siz Allah'a yerlerde, göklerde bilmediğini mi bildireceksiniz?» Allah onların eş koştuklarının hepsinden uzaktır, yücedir.

19. Önce insanlar hep bir tek topluluktu. Sonradan biribirleriyle anlaşamaz oldular. Eğer bundan önce senin çalabının bir sözü olmasaydı, onların aralarındaki anlaşmazlık kesenkes yargılanmış olurdu.

20. Derler: «Ona çalabından bir belge gönderilmeliydi.» Sen de de ki: «Gerçekten görünmiyeni bilmek Allah'a vergidir. Öyleyse bekleyin. İşte ben de sizinle birlikte bekliyorum.»

21. İnsanlara uğradıkları sıkıntıdan sonra bir esenliği tattırdık mı, onlar âyetlerimize karşı hemen düzen kurmıya kalkışırlar. Onlara de ki: «Düzenleme işinde Allah sizden çok ileridir. Çünkü Bizim elçilerimiz bütün o kurduğunuz düzenleri yazmaktadırlar.»

22. Sizleri karada, denizde gezdiren Odur. Bir gün bir gemide bulunuyorsunuz. Tatlı bir yel esmektedir. Gemi de içindekilerle birlikte yol almaktadır. Sizin de içiniz açılıyor. Derken zorlu bir yel esmiye başlıyor. Dalgalar kendilerini saracak sanıyorlar. «Eğer Sen bizi kurtarırsan biz de Sana şükreden kimseler oluruz» diye Allah'ın dinine bağlı olarak açık yürekle yalvarırlar.

23. Ancak, Biz onları kurtarır kurtarmaz onlar yine ülkede haksız yere ayaklanırlar. Ey insanlar! Bütün bu ayaklanmalarınızın zararı ancak kendinizedir. Dünya yaşayışının gönenmesidir bu! Eninde sonunda hepiniz Bize döneceksiniz. Biz de bütün işlediklerinizden sizi bilgilendireceğiz.

24. Dünya yaşayışı gökten indirdiğimiz su gibidir. İnsanların, davarların yediği yer bitkileriyle karışır. Sonunda da toprak bezenir. Toprak kendinin olanlar artık işin kendilerine kaldığını sanırlar. Bu sırada bir gece ya da bir gün buyruğumuz erişince orayı kesip biçeriz de sanki bir gün önce hiç yokmuş gibi olur. İşte Biz düşünenler takımına belgelerimizi böyle uzun uzadıya anlatırız.

25. Allah esenlik yurdu olan Cennet'e çağırır, dilediğini de doğru yola iletir.

26. İyilik edenlere karşılığı, daha da çoğu verilir. Bu gibilerin yüzleri kararmıyacaktır, kızarmıyacaktır. İşte bunlar cennetlik olanlardır. Onlar hep orada kalacaklardır.

27. O kimseler ki kötülük işlerler, her kötülüklerinin karşılığı yalnız bir kattır. Onları alçaklık kaplar. Onları Allah'tan kurtaracak hiç kimse yoktur. Yüzleri gecenin karanlığı ile örtülmüş gibi kapkaranlıktır. İşte bunlar ateşlik olanlardır. Onlar hep orada kalacaklardır.

28. Biz o gün onların hepsini derliyeceğiz. Sonra Allah'a eş koşanlara şunu diyeceğiz: «Siz de, eş koştuklarınız da olduğunuz yerde kalın.» Artık onları biribirinden ayırırız. Eş koşulanlar şöyle diyecekler: «Siz bize tapmıyordunuz ki.

29. Bizimle sizin aramızda Allah'ın tanık olması yeter. Doğ-

rusu sizin bize tapmanızdan biz bilgili değildik.»

30. Orada herkes daha önce ne işlemişse onunla sınanacaktır. Herkes gerçek gözeticisi olan Allah'a döndürülecektir. Uydurdukları tapacaklar da onlardan uzaklaşmışlardır.

31. De ki: «Sizleri yerden, gökten azıklandıran kimdir? O işitme, görme gücünü vareden kimdir? Ölüden diriyi çıkaran, diriden de ölüyü çıkaran kimdir? Bütün o işleri çeviren kimdir? «Allah'tır» diyecekler. De ki «Yine de Allah'tan sakınmaz mısınız?»

32. Sizin gerçek çalabınız olan Allah işte budur. Artık doğruluktan başkası iğrilik değil de nedir? Öyleyse nasıl olur da sizler doğru yoldan döndürülürsünüz?

33. Böylece senin çalabının karıştırıcılar için söylediği söz doğru çıktı: «Gerçekten onlar inanmazlar.»

34. De ki: «Sizin Allah'a eş koştuklarınız arasında ilkin yoktan var eden, öldükten sonra da dirilten biri var mıdır?» De ki: «Allah ilkin yoktan var eder, öldükten sonra da diriltir. Öyleyse nasıl oluyor da siz doğru yoldan döndürülüyorsunuz?»

35. De ki: Sizin eş koştuklarınız arasında doğru yola iletebilecek biri var mıdır? De ki: «Doğru yola iletecek olan, yalnız Allah'tır. Öyleyse, doğru yola iletebilecek olan Allah mı uyulmıya değer, yoksa doğru yola iletilmedikçe kendi kendilerini doğru yola iletemiyen yalancı tanrılar mı? Size ne oluyor da böyle yanlış yargılıyorsunuz?»

36. Onların pek çoğu ancak kuruntularına uyuyorlar. Besbelli ki kuruntu doğru bilginin yerini tutamaz. Gerçekten Allah onların bütün işlediklerini bilicidir.

37. Bu Kur'an, Allah'tan başka birinin uydurmasıdır demek doğru değildir. Belki Kur'an kendinden öncekileri doğrulayıcı, Kitap'ı da açıklayıcıdır. Hiç şüphesiz Kur'an bütün varlıkların çalabı yönünden gönderilmiştir.

38. Yoksa, onu peygamber uydurdu mu diyorlar? Sen onlara de ki: «Eğer siz doğru sözlü kimselerseniz, haydi onun

benzeri bir sûre getirin, Allah'tan başka kimlere gücünüz yetiyorsa onları da yardıma çağırın.»

39. Doğrusu şu ki onlar bilgileriyle kavrıyamadıkları, yorumlaması da kendilerine gelmemiş olan bu Kur'an'ı yalan saydılar. Nasıl ki kendilerinden önce gelenler de böyle yalan saymışlardı. O kıyıcıların sonu nice oldu bir görün.

40. İçlerinde Kur'an'a inananlar da vardır, inanmıyanlar da. Senin çalabın karıştırıcıları bilicidir.

41. Eğer onlar seni yalancı sayarlarsa de ki: «Benim işlediklerim bana, sizin işledikleriniz size. Benim işlediklerimle sizin bir ilişiğiniz yok, sizin işlediklerinizle de benim bir ilişiğim yoktur.»

42. İçlerinden seni dinliyenler olacaktır. Ancak sen sağırlara söz işittirebilir misin? Hele akılları da yatmazsa?

43. İçlerinde sana bakıp duranlar da vardır. Ancak sen körlere doğru yolu gösterebilir misin? Hele gönül gözleri de görmezse?

44. Gerçekten Allah insanlara kıymaz. Ancak insanlar kendi kendilerine kıyarlar.

45. O gün Allah hepsini derliyecektir. Sanki onlar dünyada günün yalnız bir saatinde kalmış gibi olacaklardır. Biribirlerini tanıyacaklardır. Allah'a kavuşacaklarını yalan sayıp da doğru yolu tutmamış olanlara yazık olacaktır.

46. Onlara sözünü ettiğimiz azabın bir kısmını sana gösteririz, ya da bundan önce senin canını alırız, ne de olsa onların dönüşleri Bize olacaktır. Sonra da Allah bütün işlediklerine tanıktır.

47. Her topluluğun bir peygamberi vardır. Elçileri gelince onların araları tüzlükle yargılanır. Hem de onlara hiç kıyılmaz.

48. Derler ki: «Eğer siz doğru sözlü kimselerseniz, hani o sözünü ettiğiniz gün?»

49. De ki: «Allah dilemedikçe benim kendime ne bir zararım ne de bir yararım olabilir. Her topluluğun sonu vardır. Sonları gelince artık onlar ne bir göz kıpması kadar geri bı-

rakılırlar ne de bir göz kıpması kadar ileri alınırlar.»

50. De ki: «Söyleyin bana, Allah'ın azabı size gece ya da gündüz gelip çatarsa ne yaparsınız? Böyle olunca, suçlular bu azabı ne diye iveyip duruyorlar?»

51. Yoksa siz bu azap gerçekleştikten sonra mı ona inanacaksınız? O zaman size: «İnandınız mı şimdi? Hani, iveyip duruyordunuz ya?» denilecektir.

52. Sonra kıyıcılara denilecek: «Şimdi sonu olmıyan azabı tadın bakalım. Kazandığınız günahlardan dolayı başka türlü bir karşılık mı görecektiniz?»

53. Onlar: «Gerçekten olacak mı bu azap?» diye senden bilgi edinmek istiyeceklerdir. Şöyle de: «Evet, çalabıma and olsun ki gerçektir. Siz Allah'ı bundan alıkoyamazsınız.»

54. Kıyıcılık eden herkes yeryüzünde olanların hepsi de kendinin olsaydı kurtulmak için onlardan vazgeçerdi. Onlar azabı görünce pişmanlıklarını açığa vururlar. Onların araları yine de doğrulukla yargılanır. Onlara kıyılmaz.

55. Bilin ki yerlerde, göklerde ne varsa hepsi Allah'ındır. Yine bilin ki gerçekten Allah'ın verdiği söz doğrudur. Ancak, onların pek çoğu bunu bilmezler.

56. O diriltir de, öldürür de. Hepiniz Ona döndürüleceksiniz.

57. Ey insanlar! İşte size çalabınızdan öğüt, gönüllerinize esenlik, inananlar için de doğru yol, esirgeme gelmiştir.

58. De ki: «Allah'ın bol vergisi ile, esirgeyiciliği ile, yalnız bunlarla içleri açılsın. Bu, onların bütün biriktirdiklerinden yeydir.»

59. De ki: «Söyleyin bana, Allah'ın size gönderip de sizin kimini haram kimini helâl saydığınız azıklar için ne diyorsunuz?» De ki: «Böyle yapmanızı Allah mı uygun gördü, yoksa bunu Allah'ın üstüne mi atıyorsunuz?»

60. Allah'a karşı yalan uyduranlar kıyamet gününü ne sanıyorlar? İşkilsiz Allah'ın insanlara karşı olan vergisi pek büyüktür. Ancak, onların pek çoğu şükretmezler.

61. Hangi işe girişirseniz girişin, bu iş üzerine Kur'an'dan

ne okursanız okuyun, hangi işi yaparsanız yapın, siz ona dalıp gittiğiniz sırada Biz ona tanık olmıyalım olmaz. Yerlerde, göklerde bir çimge ağırlığında bir nesne bile senin çalabından gizli kalmaz. Bundan daha küçüğü de, bundan daha büyüğü de apaçık kütükde bulunmasın olmaz.

62. Bilesiniz ki Allah'ın sevgili kulları için hiçbir korku yoktur. Onlar kaygılanmazlar da.

63. Onlar ki inanan, sakınan kimselerdir,

64. onlara dünya yaşayışında da, öbür dünyada da müjde vardır. Allah'ın sözlerinde hiçbir değişiklik olmaz. İşte en büyük mutluluk budur.

65. Sakın onların sözleri seni kaygılandırmasın. Çünkü bütün erklilik Allah'a vergidir. O işiticidir, bilicidir.

66. Bilin ki gerçekten yerlerde ne varsa, göklerde ne varsa hepsi Allah'ındır. Allah'ı bırakıp da eş koşanlar eş koştuklarına uymuyorlar, ancak kendi kuruntularına uyuyorlar. Böylece ancak yalan söylüyorlar.

67. O, sizin için geceyi dinlendirici, gündüzü de gösterici olarak var edendir. Şüphesiz bunda kulak verenler takımı için belgeler vardır.

68. «Allah kendine çocuk edindi» dediler. Allah bundan uzaktır. Allah kendi kendine yeticidir. Yerlerde ne varsa, göklerde ne varsa hepsi Onundur. Bu dediğiniz için elinizde hiç bir dayanak yoktur. Yoksa siz Allah üzerine bilmeden mi konuşuyorsunuz?

69. De ki: «Gerçekten Allah'a karşı yalan uyduranlar onmıyacaklardır.»

70. Gerçi dünyada bir gönenme vardır. Ancak, sonra hepsi Bize dönecektir. Sonra da Biz onlara ağır bir azabı tattıracağız, tanımaz olduklarından dolayı.

71. Onlara Nuh'un başından geçeni oku. Bir gün Nuh ulusuna şöyle demişti: «Ey ulusum! Aranızda bulunmam, Allah'ın belgeleriyle öğüt vermem sizlere ağır geliyorsa artık benim için Allah'a dayanmak kalıyor. Siz de Allah'a eş koştukları-

nızla toplanın. Ne yapacaksanız yapın. Bana göz de açtırmayın.

72. Eğer benim bu öğütlerimden yüz çevirecek olursanız ben sizden bir karşılık istiyecek değilim. Benim karşılığımı verecek olan, yalnız Allah'tır. Bana buyrulan, Allah'a bağınanlardan olmamdır.»

73. Bunun üzerine onu yalancı yerine koydular. Biz de onu, onunla birlikte gemide bulunanları kurtardık. Bunları ötekilerin yerine geçirdik. Belgelerimizi yalan sayanları da suda boğduk. O uyarılanların sonu nice oldu bir görün.

74. Sonra Nuh'un ardından uluslarına elçiler gönderdik. Böylelikle o elçiler onlara açıklayıcı belgeler getirdiler. Ancak, onlar daha önceden yalan saymakta oldukları bu belgelere bir türlü inanmadılar. İşte Biz sınırları aşanların yüreklerini böyle köreltiriz.

75. Sonra, bunların ardından da Musa'yı, Harun'u, belgelerimizle birlikte Firavun'a, Firavun'un ileri gelenlerine gönderdik. Ancak, onlar inanmayı büyüklüklerine yediremediler, suçlu takımından oldular.

76. Bizden onlara bir gerçek, bir belge gelince de: «Besbelli ki bu açıktan açığa büyü» dediler.

77. Musa onlara dedi: «Size bir gerçek gelince ona büyü mü dersiniz? Oysaki büyücüler onmazlar.»

78. Dediler: «Sen bizi atalarımızın tuttukları yoldan ayırmak, ikiniz bu ülkenin başına geçmek için mi bize geldiniz? Biz ikinize de inanmıyoruz.»

79. Firavun dedi: «Ne kadar bilgin büyücü varsa hepsini bana getirin.»

80. Bunun üzerine büyücüler gelince Musa onlara: «Atacağınızı atın bakalım» dedi.

81. Onlar da atacaklarını atınca Musa dedi: «Bu yaptığınız büyüdür. Gerçekten Allah sizin bu büyünüzü boşa çıkaracaktır. Çünkü Allah karıştırıcıların işini yoluna koymaz.»

82. Allah, doğruyu buyruklarıyla sağlar, suçlular bundan

tiksinseler bile.

83. Sonunda Musa'ya kendi ulusundan türeyenlerden başkası inanmadı. Bu da Firavun'un ileri gelenlerinin kendilerine kötülük edecekleri korkusundan ileri gelmişti. Çünkü gerçekten Firavun o ülkede kuvvetçe çok üstün bulunuyordu, hem de gerçekten çok aşırı gidiyordu.

84. Bunun üzerine Musa dedi: «Ey ulusum! Eğer siz Allah'a inanıyorsanız, Ona bağlanıyorsanız, yalnız Ona dayanın.»

85. Bunun üzerine onlar da şöyle dediler: «Biz Allah'a dayandık. Çalabımız! Sen bizi o kıyıcılar takımının eline düşürme.

86. Esirgeyiciliğinle Sen bizi o tanımazlar takımının elinden kurtar.»

87. Biz de Musa ile kardeşinin gönlüne şunu bildirdik: «Mısır'da ulusunuz için evler yapın. Evlerinizi tapınak edinin. Orada Allah'a yalvarın. İnananlara da müjde verin.»

88. Musa dedi: «Çalabımız! Gerçekten Sen Firavun'a, ileri gelenlerine, dünya yaşayışında dirlik düzenlik verdin. Çalabımız! Onlar Senin yolundan sapsınlar diye mi? Çalabımız! Sen onların mallarını sil süpür, onların yüreklerini daralt. Şunun için ki onlar o acıklı azabı görünceye kadar inanamaz olsunlar.

89. Allah buyurdu: «İkinizin de yakarısı onanmıştır. Ancak, sakın doğruluktan ayrılmayın, sakın kendini bilmezlerin yolunu tutmayın.»

90. İsrailoğullarına denizi geçirdik. Derken Firavun ile askerleri saldırmak, ezmek için onların arkasına düştüler. Sonunda Firavun boğulacağını anlayınca şöyle dedi: «Allah'a inandım artık. Gerçekten, İsrailoğullarının inandığından başka tanrı yoktur. Ben de Allah'a bağınanlardan oldum.»

91. Şimdi mi inanıyorsun? Oysaki sen bundan önce hep ayaklanıyordun, ortalığı karıştırıyordun.

92. Öyleyse Biz de bugün senin yalnız ölü gövdeni kurtaracağız, senden sonra gelecek olanlara belge olsun diye.

Gerçekten insanların pek çoğu Bizim belgelerimizden bilgisizdirler.

93. Ant olsun ki Biz İsrailoğullarını güzel bir yurda yerleştirdik. Onları en arı nesnelerle azıklandırdık. Ancak kendilerine bilim geldikten sonradır ki aralarında anlaşmazlık oldu. Gerçekten senin çalabın onların aralarındaki anlaşmazlıkları kıyamet günü yargılayacaktır.

94. Eğer sana bildirilenlerden şüphe ediyorsan onları senden önce Kitap okuyanlara sor. And olsun ki, doğru söz sana çalabından gelmiştir Öyleyse sakın işkillenenlerden olma.

95. Sakın Allah'ın âyetlerini yalan sayan kimselerden olma. Yoksa kendine yazık etmiş olursun.

96. Senin çalabının azabını hak eden kimseler inanmazlar,

97. Allah'ın bütün belgeleri gelmiş olsa bile, acıklı azabı görünceye kadar.

98. Azap kendilerine eriştikten sonra inanıp da bu inancı kendisi için yararlı olmuş bir ülke var mıdır? Yalnız bir Yunus ulusu vardır ki inanınca dünya yaşayışının alçaltıcı azabını onların üzerinden kaldırmışızdır. Hem de onları bir süre için gönendirmişizdir.

99. Eğer senin çalabın dileseydi, yeryüzündekilerin hepsi birden kesenkes inanmış olurlardı. Yine de sen insanları inansınlar diye zorlayıp duracak mısın?

100. Allah'ın uygunu olmadıkça kimse inanç getiremez. Allah azabı aklını kullanamıyanlara gönderir.

101. Onlara de ki: «Yerlerde, göklerde neler var, baksanıza! Ancak, bunca belgeler, bunca uyarıcılar inanmıyanlar takımı için neye yarar!»

102. Onlar kendilerinden önce gelenlerin başlarından geçenlerden başkasını mı bekliyorlar? De ki: «Bekleyin öyleyse. Ben de sizinle birlikte bekliyeceğim.»

103. Sonra Biz elçilerimizi, inananları kurtarırız. Böylece inananları da kurtarmak boynumuzun borcudur.

104. «De ki: «Ey insanlar! Eğer benim dinimden şüphe ediyorsanız, bilin ki ben sizin Allah'ı bırakıp da taptıklarınıza tapmam. Ben yalnız, sizin canınızı alacak olan Allah'a taparım. Bana inanıcı olmam buyrulmuştur.

105. Allah'ı birleyici olan dine yönel. Sakın Allah'a eş koşanlardan olma,

106. Allah'ı bırakıp da sana ne yararı, ne de zararı olmıyanlara tapma, eğer bunu yapacak olursan işte artık kıyıcılardan olursun» diye buyrulmuştur.

107. Eğer Allah'tan sana bir zarar gelecek olursa onu Kendisinden başka giderebilecek olan yoktur. Eğer Allah sana bir iyilik de edecek olursa Onun bu vergisini geri döndürebilecek olan da yoktur. Allah bunu kullarından dilediğine eriştirir. Çünkü Allah yarlıgayıcıdır, esirgeyicidir.

108. De ki: «Ey insanlar! İşte size çalabınızdan doğru söz geldi. Artık doğru yolu tutan kendi yararına tutmuş olur. Doğru yoldan sapan da kendi zararına sapmış olur. Ben sizin gözcünüz değilim.»

109. Allah senin gönlüne ne bildirirse ona uy. Allah yargılayıncaya kadar katlanmayı da bil. Çünkü Allah yargılayıcıların yey olanıdır.

XI

HUD SÛRESİ

Acıyıcı, esirgeyici Allah'ın adıyla başlarım.

1. Elif, lâm, ra. Bu öyle bir kitaptır ki onun âyetleri belgelerle berkitilmiş, sonra da uzun uzadıya anlatılmıştır. Bütün bunlar doğruyu bildirici, her nesneden bilgili olan Allah yönündendir,

2. Allah'tan başkasına tapmıyasınız diye. İşte ben size bu Allah yönünden uyarıcı, müjdeleyici olarak geldim.

3. Çalabınızdan yarlıgama dileyin, sonra Ona dönün ki sizi adı konmuş bir süreye değin geçineceklerle geçindirsin, her vergisi bol olana kendi bolluğundan versin diye. Yok, eğer yüz çevirecek olursanız, o ulu günün azabına uğramanızdan korkarım.

4. Sizin dönüşünüz hep Allah'a olacaktır. O Allah ki her nesneye gücü yeticidir.

5. Bilin ki onlar yüreklerindekini Allah'tan saklamak için iki büklüm olurlar. Bilin ki onlar giyeceklerine bürünecek de olsalar Allah onların gizlediklerini de, açığa vurduklarını da bilir. Çünkü Allah içlerde gizli olanı bilicidir.

6. Yerde yürüyen hiçbir canlı yoktur ki onun azığı Allah'ın üstüne olmasın. Allah onların yaşıyacağı yeri de bilir, öleceği yeri de. Bunların hepsi apaçık Kütük'de vardır.

7. Odur yerleri, gökleri altı günde yaratan. Ondan önce egeliği su üzerinde idi. Bu yaratma, hanginizin işlediğinin daha güzel olduğunu sınamak içindi. Eğer sen onlara: «Gerçekten sizler öldükten sonra dirileceksiniz» diyecek olursan, o tanımazlar yine de: «Bu, olsa olsa, apaçık bir büyüdür» derler.

8. Eğer Biz onları vereceğimiz sayılı bir güne değin geciktirecek olursak besbelli ki onlar: «Bu azabın gecikmesi neden?» derler. Bilin ki onlara azap bir kere erişti mi, artık geri döndürülmiyecektir. Onların eğlence yerine koydukları azap onları kuşatacaktır.

9. Eğer Biz insana önce esirgeyiciliğimizi tattırır, sonra da bunu geri alacak olursak besbelli ki o umutsuzluğa düşüp nankörlük edecektir.

10. Eğer Biz insanın önce sıkıntılarını giderir, sonra da ona iyiliklerimizi tattıracak olursak bu sefer de o: «Artık hiçbir sıkıntım kalmadı» diyecektir. Çünkü artık iyice şımarmıştır, böbürlenmektedir.

11. Yalnız o kimseler ki katlandılar, iyilik işlediler, onlar başka. İşte onlar için yarlıgama, büyük karşılık vardır.

12. Bu böyle iken onların peygamber için: «Ne olurdu, ken-

disine bir hazine gönderilseydi, ya da kendisiyle birlikte bir de melek gelseydi» demelerinden sıkılıp da gönlüne bildirilenlerden bir kısmından vaz mı geçeceksin? Çünkü sen yalnız bir uyarıcısın, okadar. Allah ise her nesneyi gözeticidir.

13. Yoksa Kur'an onun kendi uydurması mı diyorlar? Onlara de ki: «Eğer doğru sözlü kimselerseniz, haydi Allah'dan başka gücünüz yetenleri çağırın da bunun gibi uydurma on sûre meydana getirsinler.»

14. Eğer onlar bu çağırınıza kulak asmıyacak olurlarsa artık siz de bilin ki gerçekten Kur'an Allah'ın bilgisiyle gönderilmiştir. Allah'tan başka tapacak yoktur. Şimdi artık Allah'a bağınıyor musunuz?

15. Herkim bu dünya yaşayışını, onun gösterişini dileyecek olursa dünyada yaptıklarının karşılığını ona veririz. Artık burada hiçbir eksikleri kalmaz.

16. Onlar o kimselerdir ki öbür dünyada kendilerine yalnız ateş vardır. Onların dünyada bütün işledikleri iyilikler boşa gitmiştir. Bütün o yapmış oldukları yanlıştı.

17. Öyle bir kimse ki çalabı yönünden apaçık bir kanıt edinmiştir, yine Ondan Kur'an gibi bir tanık gelmiştir, daha önce de Musa'nın Kitap'ı gibi bir önderi, bir esirgeyicisi vardır, şimdi bu kimse başkaları gibi midir? İşte bu gibiler Kur'an'a inananlardır. İnsan bölümlerinden hangisi bu Kur'an'ı tanımıyacak olursa onun varacağı yer ateştir. Bundan hiçbir işkiliniz olmasın. Allah'ın yönünden gelen doğru söz de budur. Ancak, insanların pek çoğu buna inanmazlar.

18. Allah'a karşı yalan uydurandan daha kıyıcı kim olabilir? Onlar çalaplarının önüne çıkarılacaklar, tanıklar da diyecekler: «Çalaplarına karşı yalan uyduranlar işte bunlardır.» Bilin ki Allah'ın lâneti kıyıcılar üzerinedir.

19. O kimseler ki insanları Allah'ın yolundan alıkoyarlar, doğru yoldan saptırmak isterler, onlar öbür dünyayı tanımıyanlardır.

20. Onlar yeryüzünde Allah'ı işinden alıkoyamazlar. Onla-

rın Allah'a karşı koruyucuları da yoktur. Doğrusu onların azabı iki kat olacaktır, dinlemek, görmek nedir bilmedikleri için.

21. Kendilerine yazık edenler işte bunlardır. Uydurdukları putlar da kendilerinden uzaklaşmışlardır.

22. Bunda işkil yok, gerçekten öbür dünyada kendilerine en çok yazık edenler bunlardır.

23. O kimseler ki inanırlar, iyi işler işlerler, çalaplarına karşı alçak gönüllülük ederler, işte bunlar cennetlik olanlardır. Onlar hep orada kalacaklardır.

24. Bu iki takım insanın durumu kör, sağır olanlarla görenlerin, işitenlerin durumu gibidir. Şimdi bu iki takım insan bir olur mu hiç? Yine de öğütlenmiyecek misiniz?

25. And olsun ki Biz Nuh'u ulusuna elçi olarak gönderdik. Nuh dedi: «İşte ben size apaçık bir uyarıcı olarak geldim,

26. sakın Allah'tan başkasına tapmayın. Çünkü ben sizin acıklı bir günün azabına uğramanızdan korkuyorum.»

27. Bunun üzerine ulusunun tanımazlarından ileri gelenler dediler: «Biz seni ancak kendimiz gibi bir insan olarak tanıyoruz. İçimizden sana uyanların da ancak düşüncesiz, aşağılık kimseler olduğunu görüyoruz. Sizin bizden bir üstünlüğünüzü de görmüyoruz. Tersine, biz sizleri yalancı tanıyoruz.»

28. Nuh dedi: «Ey ulusum! Söyleyin bana, çalabımın açıklayıcı belgesini taşıyorsam, Onun esirgeyiciliği de bana erişmişse, sizde görecek göz olmadıktan sonra nasıl olur da ben bunları size zorla gösterebilirim, siz bunları hiç görmek istemedikten sonra?

29. «Ey ulusum! Bunun için ben sizden karşılık olarak hiçbir mal istemiyorum. Benim karşılığımı vermek yalnız Allah'a düşer. Ben inananları yanımdan kovamam ki. Çünkü, onlar çalaplarına kavuşacaklardır. Ancak, görüyorum ki sizler kendini bilmiyenler takımısınız.

30. Ey ulusum! Eğer ben onları yanımdan kovacak olursam, sonra beni Allah'ın elinden kim kurtarabilir?

31. Ben size Allah'ın hazineleri benim yanımdadır demiyorum. Ben görünmiyeni bilmiyorum. İşte ben size meleğim de demiyorum. Gözlerinizin aşağı gördüklerine Allah'ın iyiliği erişmiyecek de demiyorum. Onların içlerindekini en iyi bilen, Allah'tır. Yoksa ben kesenkes kıyıcılardan biri olurdum.»

32. Onlar dediler: «Ey Nuh! bizimle az uğraşmadın! Çekişmemizi de uzattıkça uzattın. Eğer sen doğru kimse isen haydi bize sözünü ettiğin azabı başımıza getir.»

33. Nuh dedi: «Gerçekten Allah dileyince o azabı başınıza getirir. Siz de Onu bundan alıkoyamazsınız.

34. Eğer Allah sizin yok olmanızı dilemişse, ben sizin iyiliğinizi dilesem bile, benim bu dileğim sizin hiçbir işinize yaramaz. O, sizin çalabınızdır. Sonra Ona döndürüleceksiniz.»

35. Belki de: «Bunu Nuh kendisi uydurdu» derler. De ki: «Eğer onu ben kendim uydurdumsa, suçu benim üzerime olsun. Oysaki ben sizin işlediğiniz günahların hepsinden uzağım.»

36. Biz Nuh'un gönlüne şunu bildirdik: «Senin ulusundan sana inanmış olanlardan başka hiç kimse inanmıyacaktır. Onun için onların işledikleri yüzünden sakın bezginlik getirme.

37. Bizim gözcülüğümüz altında senin gönlüne bildirdiğimiz gibi, bir gemi yap. Artık kıyıcılar için de Bana baş vurma. Ne olursa olsun onlar suda boğulacaklardır.»

38. Nuh gemiyi yapıyordu. Ulusunun ileri gelenleri oradan geçerken Nuh ile eğlenirlerdi. O da şöyle derdi: «Bizimle eğlenip duruyorsunuz. Siz şimdi bizimle nasıl eğleniyorsanız işte biz de sizinle öyle eğleneceğiz.

39. Artık alçaltıcı azabın kimin başına geleceğini, sürekli azabın kimin üstüne çullanacağını yakında öğrenirsiniz.»

40. Sonunda buyruğumuz erişip de yerden sular kaynamıya başlayınca, Nuh'a dedik: «Her türden erkekli dişili birer çift al, sözü edilenleri bir yana bırak, yalnız çoluğunu çocuğunu, bir de inananları bindir.» Ancak, Nuh ile birlikte inanmış olanlar pek azdı.

41. Nuh dedi: «Haydi, binin. Yürüten, durduran Allah'ın adıyla başlarım. Çünkü benim çalabım yarlıgayıcıdır, esirgeyicidir.»

42. Gemi içindekilerle birlikte dağ gibi dalgalar arasında çalkanıyordu. Nuh bir kıyıya çekilmiş olan oğluna bağırdı: «Oğulcağızım. Gel sen de bizimle birlikte bin de Allah'ı tanımazlık etmiş olma.»

43. Nuh'un oğlu dedi: «Ben bir dağın tepesine çıkarım, beni sudan kurtarır.» Nuh dedi: «Bugün Allah'ın esirgediklerinden başkası Onun yargısından kurtulamıyacaktır.» Aralarına bir dalga girdi de Nuh'un oğlu boğuldu gitti.

44. Buyruldu: «Ey yeryüzü! Suyunu çek! Ey gök yüzü Sen de yağmurunu kes!» Sular kesildi. Allah'ın buyruğu yerine geldi. Gemi de Cûdî dağı üzerinde durdu. O kıyıcılar takımı için de «Allah'ın esirgeyiciliğinden uzak olsunlar» buyruldu.

45. Nuh çalabına şöyle seslendi: «Çalabım! Besbelli ki oğlum da benim soyumdandır. Senin verdiğin söz de doğrudur. Sen yargıçların yargıcısın.»

46. Allah buyurdu: «Ey Nuh! Senin oğlun hiç de senin soyundan değildir. Çünkü, onun yaptığı doğru değildi. Öyleyse bilmediğin şeylere karışma. İşte Benden sana öğüt olsun, sakın kendini bilmezlerden olma.»

47. Nuh dedi: «Çalabım! Senin işine karıştığım için Sana sığınırım. Eğer Sen beni yarlıgamazsan, esirgemezsen, bana yazık olur.»

48. Buyruldu: «Ey Nuh! İn artık. Bizden Sana, seninle birlikte olan uluslara esenlik, genlik olsun. Ancak, bundan sonra öyle uluslar gelecek ki önce Biz onları gönendireceğiz, sonra da onları acıklı bir azaba uğratacağız.

49. İşte senin gönlüne bildirdiklerimiz, bilinmiyenin olaylarındandır. Daha önce bunları ne sen, ne de senin ulusun bilmezdiniz. Öyleyse, sen de katlan. Çünkü sakınanların sonu iyi gelir.»

50. Âd'e de soydaşları Hud'u gönderdik. Hud onlara dedi: «Ey ulusum! Allah'a tapın. Sizin için Ondan başka tanrı yoktur. Çünkü siz yalnız yalan uyduruyorsunuz.

51. Ey ulusum! Ben sizden bir karşılık istemiyorum. Çünkü benim karşılığımı vermek yalnız beni yaradana düşer. Yine de aklınız yatmıyor mu?

52. Ey ulusum! Çalabınızdan yarlıganma dileyin. Sonra Ona dönün ki O da size gökten bol bol yağmur indirsin, gücünüze güc katsın. Sakın suçlu olarak yüz çevirmeyin.»

53. Dediler: «Ey Hud! Sen bize apaçık bir belge getirmedin. Onun için biz senin sözünle tanrılarımızı bırakacak değiliz. Sana inanacak da değiliz.

54. Yalnız biz şunu diyoruz ki bizim tanrılarımızdan bir kısmı seni çarpmıştır.» Hud dedi: «Allah tanıktır, sizler de tanık olun, Allah'ı bırakıp da Ona eş koşmakta olduklarınızla benim hiçbir ilişiğim yoktur.

55. Şimdi, hepiniz birden bana tuzak kurun. Hem de bana hiç göz açtırmayın.

56. Gerçekten ben, benim de çalabım, sizin de çalabınız olan Allah'a dayanırım. Hiçbir canlı varlık yoktur ki Allah onun üzerine el koymuş olmasın. Gerçekten benim çalabım doğru yol üzerindedir.

57. Onun için, siz Allah'tan yüz çevirecek olsanız bile, ben neyi bildirmek için gönderildimse, yine onu bildiririm. Allah sizin yerinize başka bir ulusu getirir kor da siz Ona hiçbir zarar veremezsiniz. Çünkü benim çalabım her nesneyi gözeticidir.»

58. Buyruğumuz erişince Hud'u da, onunla birlikte olan inananları da, esirgeyiciliğimizden ötürü kurtardık. Onları ağır bir azaptan kurtardık.

59. İşte Âd ulusuna böyle dedi. Onlar çalaplarının belgelerini yoğumsadılar, elçilerine karşı ayaklandılar, her ayak direyici zorbanın da boyunduruğu altına girdiler.

60. Onlar bu dünyada da, kıyamet gününde de lânete uğ-

ratıldılar. Bilin ki Âd'lar çalaplarını tanımaz oldular. Bilin ki Hud'un ulusu olan Âd Allah'ın esirgeyiciliğinden uzaklaştırıldı.

61. Semut'a da soydaşları Salih'i gönderdik. Dedi: «Ey ulusum! Allah'a tapın. Sizin için Ondan başka tanrı yoktur. Sizi topraktan var eden Odur, sizi o toprak üzerinde barındıran da O. Öyleyse Ondan yarlıgama dileyin. Sonra da Ona dönün. Çünkü benim çalabım her varlığa yakındır, yalvarıları da onayıcıdır.»

62. Dediler: «Ey Salih! Sen bundan önce bizim aramızda kendinden iyi işler beklenen bir kimse idin. Şimdi bizi atalarımızın taptıklarına tapmaktan alıkoymak mı istiyorsun? Biz senin bizi kendisine çağırdığın Allah'tan iyiden iyiye şüphe ediyoruz.»

63. Salih dedi: «Ey ulusum! Ya ben çalabımın apaçık bir belgesini taşıyorsam, hem de O bana esirgeyiciliğini eriştirmişse siz buna ne dersiniz? Şimdi ben Ona karşı ayaklanacak olursam beni Allah'ın azabından kim kurtarabilir? Onun için sizler yalnız benim suçumu artırmış olursunuz, okadar.

64. Ey ulusum! İşte Allah'ın şu dişi devesi! Bu sizin için bir belgedir. Bırakın onu da Allah'ın toprağında otlasın. Sakın ona kötülük etmek için el sürmeyin. Yoksa çok geçmez, azaba uğrarsınız.»

65. Bunun üzerine dişi deveyi tepelediler. Salih dedi: «Yurdunuzda üç gün daha göneneceksiniz, okadar. Bu öyle bir sözdür ki yalan çıkmıyacaktır.»

66. Buyruğumuz erişince Salih'i kendisi ile birlikte inananları esirgeyiciliğimizden ötürü o günün düşkünlüğünden kurtardık. Çünkü senin çalabın güclü, erkli olandır.

67. Onları öyle bir haykırış çarptı ki oldukları yere yüzükoyun düşüp öldüler.

68. Sanki dün orada oturanlar onlar değillerdi! Bilin ki Semut'lar çalaplarını tanımaz oldular. Bilin ki Semut'lar Allah'ın esirgeyiciliğinden uzak kalmışlardır.

69. And olsun ki elçilerimiz İbrahim'e müjde ile geldiler, «Esen olun» dediler. İbrahim de «Esen olun» dedi. İbrahim durmadan gidip kızartılmış bir buzağı getirdi.

70. İbrahim buzağıya el sürmediklerini görünce onlardan çekindi, onlardan korkmıya başladı. Onlar da «Sakın bizden korkma. Çünkü bizler Lut ulusuna gönderilen elçileriz» dediler.

71. İbrahim'in karısı ayakta duruyordu. Bunun üzerine güldü. Biz de ona İshak'ı, İshak'ın arkasından da Yakub'un doğacağını müjdeledik.

72. Bunun üzerine İbrahim'in karısı dedi: «Başıma gelenler! Ben yaşlıyım. Kocam da yaşlı. Nasıl olur da doğururum? Doğrusu, şaşılacak şey!»

73. Elçiler dediler: «Allah'ın buyruğuna mı şaşıyorsun? Ey İbrahim'in çoluğu çocuğu! Allah'ın esirgeyiciliği, bol vergisi sizin üzerinize olsun. Çünkü O öğülecek, ululanacak olandır.»

74. İbrahim'in korkusu geçip kendisine müjde gelince Lut ulusu için elçilerimizle çekişmeye başladı.

75. Çünkü İbrahim yumuşak huylu, yufka yürekli, kendini Allah'a vermiş bir kimse idi.

76. Dediler: «Ey İbrahim! Sen bu işten vazgeç. Çünkü senin çalabının buyruğu erişti artık. Çünkü onlara geri çevrilmesi elde olmıyan bir azap gelecektir.»

77. Elçilerimiz onun yanına varınca Lut'un canı sıkıldı, yüreği daraldı. Eli ermez, gücü yetmezdi: «Ne üzüntülü bir gün!» dedi.

78. Lut'un ulusu koşa koşa yanına geldi. Onlar öteden beri kötülük işlemiye alışmış kimselerdi. Lut dedi: «Ey ulusum! Kızlarımız var. Onlar sizin için en arı olanlardır. Allah'tan sakının. Konuklarımın yanında beni küçük düşürmeyin. Sizin içinizde aklı başında bir kimse yok mu?»

79. Dediler: «Sen de bilirsin ki bizim kızlarınızla işimiz yoktur. Sen bizim ne yapmak istediğimizi çok iyi bilirsin.»

80. Lut dedi: «Ah! Ne olurdu, size karşı koyabilecek gücüm

olsaydı, ya da sağlam bir yere arkamı dayıyabilseydim, yapacağımı ben bilirdim.»

81. Elçiler dediler: «Ey Lut! Gerçekten bizler senin çalabının elçileriyiz. Ne olursa olsun onlar sana dokunamıyacaklardır. Geceleyin bir ara çoluğun çocuğunla birlikte yola çık. İçinizden hiç kimse arkada kalmasın. Yalnız karın kalsın. Çünkü senin ulusunun başına gelecek olan onun da başına gelecektir. Başlarına ne gelecekse sabahleyin gelecektir. Artık sabah da yaklaştı değil mi?»

82. Buyruğumuz erişince, o yurdun altını üstüne getirdik. Üzerlerine de biribiri ardınca pişmiş balçıktan taşlar yağdırdık.

83. O taşların herbiri çalabının yönünden damgalanmıştı. Bu taşlar kıyıcıların üzerinden eksik olmıyacaktır.

84. Medyen'e de soydaşları Şuayb'ı gönderdik. Şuayb dedi: «Ey ulusum! Allah'a tapın. Sizin Ondan başka tanrınız yoktur. Ölçeği, tartıyı eksik tutmayın. Ben sizi bolluk içinde yaşıyor görüyorum. Ben bir gün azabın sizi kuşatmasından korkuyorum.

85. Ey ulusum! Ölçeği, tartıyı kullanırken doğruluktan ayrılmayın. Hiç kimsenin hakkını yemeyin. Ortalığı karıştırıp taşkınlık etmeyin.

86. Eğer sizler inanan kimseler iseniz, Allah'ın size bıraktığı kadarı sizin için yeydir. Yoksa ben sizin gözeticiniz olamam.»

87. Dediler: «Ey Şuayp! Atalarımızın taptıklarını bırakmamızı, mallarımızı dilediğimiz gibi kullanmaktan vazgeçmemizi senin dinin mi buyuruyor? Çünkü sen gerçekten yumuşak huylu, doğru bir kimsesin!»

88. Şuayb dedi: «Ey ulusum! Ya ben çalabımın açıklayıcı belgesini taşıyorsam, bana Onun yönünden vergilerin en güzeli de verilmişse, siz buna ne dersiniz? Size yasak ettiklerimi ben kendim yapmak istemem. Benim istediğim, sizi gücüm yettiği kadar düzeltmektir, okadar. Ben başarımı yalnız Al-

lah'tan beklerim. Ben yalnız Ona dayanırım, yalnız Ona dönerim.

89. Ey ulusum! Bana olan düşmanlığınız Nuh ulusunun, Hud ulusunun, Salih ulusunun başına gelenler gibisini sizin de başınıza getirmesin. Lut ulusu da sizden pek başka türlü değildi.

90. Çalabınızdan yarlıgama dileyin. Sonra Ona dönün. Çünkü O esirgeyicidir, sevgi taşıyıcıdır.»

91. Dediler: «Ey Şuayp! Biz senin söylediklerinden birçoğunu iyice anlamıyoruz. Doğrusu, biz seni kendi aramızda küçük görüyoruz. Eğer senin oymağın olmasaydı ne olursa olsun seni taşa tutardık. Yoksa senin sözün mü olur!»

92. Şuayp dedi: «Ey ulusum! Benim oymağım sizin için Allah'tan da üstün müdür ki Allah'tan yüz çeviriyorsunuz? Benim çalabım bütün bu yaptıklarınızı bilgisiyle kuşatıcıdır.

93. Yine, ey ulusum! Elinizden geleni yapın. Ben de yapacağım. Alçaltıcı azap kime gelecekmiş, yalancı kimmiş yakında öğrenirsiniz. Artık siz bu azabı gözleyip durun. Ben de sizinle birlikte gözleyiciyim.»

94. Buyruğumuz erişince Şuayp'ı, onunla birlikte inananları esirgeyiciliğimizle kurtardık. Kıyıcılar ise korkunç bir haykırış işittiler, oldukları yere yüzükoyun düşüp öldüler.

95. Sanki dün orada oturanlar onlar değillerdi. Bilin ki, Medyen ulusu Allah'ın esirgeyiciliğinden nasıl ırak olduysa Semut ulusu da öyle ırak oldu.

96. And olsun ki Biz Musa'yı belgelerimizle, apaçık bir kanıtla gönderdik,

97. Firavun'a, ileri gelenlerine. Onlar ise Firavun'un buyruğuna uydular. Oysaki Firavun'un buyruğu doğruluktan uzaktı.

98. Kıyamet günü Firavun ulusunun önüne düşecek, onları ateşe götürecektir. Onların varacakları yer ne kötü yerdir.

99. Onlar bu dünyada da, kıyamet gününde de lânete uğradılar. Onlara verilen de ne kötü bir verintidir.

100. Bütün bu sana anlattıklarımız o kentlerin olaylarıdır ki içlerinde ayakta duranlar da vardır, biçilmiş ekinler gibi yok olanlar da vardır.

101. Biz onlara kıymadık. Belki onlar kendi kendilerine kıydılar. Onun için Allah'ın buyruğu erişince onların Allah'ı bırakıp da taptıkları hiçbir işlerine yaramadı, yalnız onların kıyımını sağladı, okadar.

102. Senin çalabın ülkeleri kıyıcıklıları yüzünden çarpmak istedi mi işte böyle çarpar. Gerçekten Onun çarpışı çok acıklı, çok ağır olur.

103. Bu olaylarda öbür dünya azabından korkanlar için kesin bir belge vardır. O gün bütün insanların toplanacağı gündür. O gün ana baba günüdür.

104. Biz bu kıyamet gününü ancak sayılı bir süreye kadar geciktiririz.

105. O gün gelince Allah'ın uygunu olmadan kimse konuşamaz. İşte o kimselerin kimi mutludur, kimi de mutsuzdur.

106. İşte o kimseler ki mutsuzdurlar, ateş içinde olacaklardır. İşte onlar için orada soluk alıp soluk verme vardır.

107. Yerler, gökler durdukça onlar da orada kalacaklardır. Meğer ki senin çalabın başka türlü dileye. Çünkü senin çalabın her ne dilerse onu yapıcıdır.

108. O kimseler ki mutludurlar, onlar da Cennet'te olacaklardır. Yerler gökler durdukça onlar da orada kalacaklardır. Meğer ki senin çalabın başka türlü dileye. Bu, Onun artsız arasız bir sungusudur.

109. Artık onların taptıklarının ne olduğu üzerinde işkillenip durma. Bundan önce babaları nasıl tapıyorlar idiyse onlar da ancak öyle tapıyorlar. Biz onların paylarını besbelli, eksiksiz olarak veririz.

110. And olsun ki Biz Musa'ya Kitap'ı verdik. Bunun üzerine aralarında anlaşmazlık oldu. Eğer çalabın söz vermiş olmasaydı onların arası çoktan kesenkes yargılanmış olurdu. Onlar şimdi bile bu Kitap için kuşkulandırıcı bir şüphe içinde

bulunuyorlar.

111. Gerçekten senin çalabın herkese yaptıklarının karşılığını ödiyecektir. Çünkü senin çalabın onların bütün yaptıklarından bilgilidir.

112. Öyleyse sen seninle tövbe edenlerle birlikte sana buyrulduğu gibi doğru yolda yürü. Sakın taşkınlık etme. Çünkü O bütün yaptıklarınızı görücüdür.

113. Sakın kıyıcılara bel bağlamayın. Yoksa, yandığınız gündür! Sizin için Allah'tan başka koruyucu yoktur. Sonra Ondan yardım da göremezsiniz.

114. Erte akşam, gecenin gündüze yakın kısmında namaz kılın. Çünkü iyilikler kötülükleri giderir. Bu öğüt, öğüt alanlar içindir.

115. Katlan. Çünkü Allah iyilik edenlerin karşılığını yitirmez.

116. Sizden önce gelip geçenler arasında iyilik için çalışanlar olsaydı da ortalığı kargaşadan alıkoysalardı. İçlerinden kurtardıklarımız pek azdır. Kıyıcılara gelince, onlar da orada kendilerine verilen dirliğin ardına düştüler de suçlu oldular.

117. Yoksa senin çalabın iyi kimselerin yurdunu kıyıcılıkla yok etmiş değildir.

118. Eğer senin çalabın dileseydi bütün insanları ne olursa olsun bir tek topluluk olarak var ederdi. Ancak yine de insanlar arasındaki anlaşmazlık eksik olmazdı.

119. Yalnız, çalabının esirgediği kimseler anlaşmazlığa düşmediler. Allah bunları bu esirgeme için yaratmıştır. Çalabının şu sözü yerine gelmiştir: «And olsun ki Ben Cehennem'i hep cinlerle, insanlarla dolduracağım.»

120. Bizim sana bütün elçilerin olaylarını anlatmamız senin yüreğini pekleştirmek içindir. Bunlarla sana doğru yol gösterilmiş, öğüt verilmiş, inananlar da uyandırılmış oluyor.

121. İnanmıyanlara de ki: «Elinizden geleni yapın, işte biz de yapacağız.

122. Sonunu gözleyin, biz de gözlüyoruz.»

123. Yerlerdeki, göklerdeki görünmiyenleri bilmek Allah'a vergidir. Bütün işlerin sonu Ona varır. Öyleyse, yalnız Ona tapın, yalnız Ona dayanın. Senin çalabın sizin bütün işlediklerinizi bilmez değildir.

XII

YUSUF SÛRESİ

Acıyıcı, esirgeyici Allah'ın adıyla başlarım.

1. Elîf, Lâm, Ra. İşte bunlar apaçık Kitap'ın âyetleridir.

2. İşte Biz onu arap diliyle okunacak kitap olarak bildirdik, anlıyabilesiniz diye.

3. Biz bu Kur'an'ı senin gönlüne bildirmekle sana olaycaların en güzellerini anlatmış oluyoruz. Oysaki sen bundan önce bunlardan büsbütün bilgisiz bulunuyordun.

4. Bir gün Yusuf babasına dedi: «Babacığım! Gerçekten ben düşümde on bir yıldızla güneşi, ayı gördüm. Onları bana secde eder gördüm.»

5. Yakup dedi: «Ey oğulcuğum! Sakın bu düşünü kardeşlerine söyleyim deme. Sonra sana bir tuzak kurarlar. Çünkü Şeytan insanın açıktan açığa düşmanıdır.»

6. «Böylelikle çalabın seni peygamber seçecek, sana olayların yorumlanmasını öğretecek, sana da, Yakubgiller'e de ettiği iyilikleri sonuna kadar götürecektir. Nasıl ki daha önce de ataların İbrahim'e, İshak'a olan iyiliklerini sonuna kadar götürmüştü. Çünkü senin çalabın bilicidir, doğruyu bildiricidir.»

7. Ant olsun ki Yusuf ile kardeşlerinin başından geçenlerde sorup öğrenmek istiyenler için birçok belgeler vardır.

8. Bir gün Yusuf'un kardeşleri dediler: «Besbelli ki babamız Yusuf ile kardeşini bizden çok seviyor. Oysaki çokluk biz-

de. Doğrusu babamızın tuttuğu yol çok yanlıştır.»

9. «Yusuf'u öldürün, ya da başka bir yere sürün ki artık babamız kendini yalnız size versin, böylelikle siz de kurtulmuş olursunuz.»

10. Aralarından sözü geçen biri dedi: «Yok, Yusuf'u öldürmek olmaz. Onu bir kuyunun dibine bırakın da kervanın biri onu oradan alsın. Yapacaksanız, böyle yapın.»

11. Dediler: «Ey babamız! Neden Yusuf'u bize inanmıyorsun? Oysaki biz onun yalnız iyiliğini isteriz.

12. Yarın Yusuf'u bizimle birlikte gönder. Yesin içsin, koşsun oynasın. Biz ona bakarız.»

13. Yakup dedi: «Çünkü sizin Yusuf'u alıp götürmeniz ne de olsa beni kaygılandırır. Sizin dalıp gittiğiniz bir sırada korkarım kurt gelip onu yemesin.»

14. Dediler: «Ant olsun. Biz bukadar kişiyiz! Yine de kurt gelip onu yiyecek olursa, yazıklar olsun bize!»

15. Bunun üzerine Yusuf'u alıp götürdüler. Kuyunun dibine bırakmak için anlaştılar. Biz de Yusuf'un gönlüne şunu bildirdik: «İşte bir gün gelecek, sen onların bütün bu yaptıklarını kendilerine anlatacaksın, onlar ise seni hiç tanıyamıyacaklar.»

16. Geceleyin ağlıya ağlıya babalarının yanına döndüler.

17. Şöyle dediler: «Ey babamız! İşte biz buradan gittik. Koşmaca oynıyacaktık. Yusuf'u eşyalarımızın yanında bırakmıştık. Sonra onu kurt yemiş. Biz doğru söylüyoruz, ancak sen bize inanacak değilsin.»

18. Yusuf'un başka kana bulanmış gömleğini de getirdiler. Yakup dedi: «Yok, sizi bu kötü işe sürükliyen kendi dürtülerinizdir. Artık benim için iyiden iyiye katlanmak var. Bütün bu anlattıklarınızdan sonra yardımına sığınılacak olan yalnız Allah'tır.»

19. Derken bir kervan geldi. Sakalarını kuyuya gönderdiler. Saka kovasını kuyuya sarkıttı. «Müjde! Bir oğlan çocuğu var burada!» diye seslendi. Yusuf'u satmak için sakladılar.

Allah ise onların bütün işlediklerini iyice biliyordu.

20. Onlar Yusuf'u pek ucuza, birkaç dirheme sattılar. Bu kadarıyla yetindiler.

21. Yusuf'u satın alan mısırlı karısına şöyle dedi: «Ona iyi bak. Olur a, günün birinde işimize yarıyabilir. Belki de onu kendimize oğul ediniriz.» Böylelikle Yusuf'u o ülkeye yerleştirdik. Ona olayları nasıl yorumlıyacağını da öğrettik. Allah kendi başına buyruktur. Ancak, insanların pek çoğu bunu bilmezler.

22. Yusuf erginlik çağına varınca ona doğruyu düşünmeyi, bilimi eriştirdik. Biz iyilik edenlerin karşılığını işte böyle veririz.

23. Bulunduğu evin kadını Yusuf'un kendine yaklaşmasını istedi. Kapıları sımsıkı kapadı. Ona: «Ben seninim» dedi. Yusuf şöyle dedi: «Allah'a sığınırım. Çünkü O benim çalabımdır. Burada beni çok iyi barındırdı. Çünkü Allah kıyıcıları ondurmaz.»

24. Ant olsun ki kadın Yusuf'u istiyordu. Eğer tanrısının belgesini daha önce görmüş olmasaydı Yusuf da onu istiyecekti. Biz böylece kötülüğü, çirkinliği ondan uzaklaştırdık. Çünkü Yusuf bizim öz kullarımızdandı.

25. İkisi de kapıya koştular. Zeliha Yusuf'un gömleğini arkasından yırttı. Kapının önünde kadının efendisini buldular. Zeliha dedi: «Senin karına kötülük etmek istiyenin cezası ya zındana atılmak, ya da acıklı bir azaba çarptırılmaktan başka ne olabilir?»

26. Yusuf dedi: «O benim olmak istedi.» Kadının yakınlarından bir tanık dedi: «Eğer Yusuf'un gömleği önünden yırtılmışsa bu kadın doğru söylüyor, o yalan.

27. Yok, eğer gömlek ardından yırtılmışsa, bu kadın yalan söylüyor, o doğru.»

28. Kocası gömleğin arkasından yırtıldığını görünce karısına dedi: «Besbelli ki bütün bunlar sizin dolanlarınız. Gerçekten siz kadınların dolanları hep böyle büyük olur.»

29. «Ey Yusuf! Sen olanları unut artık! Sen de işlediğin günahtan dolayı Allah'tan yarlıgama dile. Çünkü suçlu olan sensin.»

30. Kentin birtakım kadınları şöyle dediler: «Vezirin karısı kölesinin olmak istiyormuş. Kölenin sevgisi bağrını yakmış. Besbelli, iyice azıtmış.»

31. Bu dedikodular kadının kulağına gidince onları çağırdı. Bir sofra kurdu. Ellerine bıçak verdi. Sonra Yusuf'a: «Haydi onların yanına çık» dedi. Kadınlar Yusuf'u görünce kendilerinden geçip ellerini kestiler. Dediler: «Allah'ı ulularız. Bu bir Âdemoğlu değil, belki gözleri kamaştıran bir melek.»

32. Zeliha dedi: «Görün işte, beni sizin dilinize düşüreni. Onun benim olmasını istedim. O ise bundan çekindi. Yine de dediğimi yapmıyacak olursa ne olursa olsun zindana atılacak, ne olursa olsun alçaklar arasına karışacaktır.»

33. Yusuf şöyle dedi: «Çalabım! Bu kadınların istediklerini yapmaktansa, zındana gireyim daha iyi. Eğer Sen beni bu kadınların dolanından korumazsan sonra ben onlara kapılırım da kendini bilmezin biri olurum.»

34. Bunun üzerine çalabı onun yalvarısını onadı. Onu kadınların dolanından korudu. Çünkü Allah işiticidir, bilicidir.

35. Sonra bütün o belgeleri gözleriyle görmüşken yine de Yusuf'u bir süre için zindana koymayı uygun buldular.

36. Yusuf'la birlikte zındana iki delikanlı daha girdi. Bunlardan biri dedi: «İşte ben düşümde gördüm, şarap sıkıyormuşum.» Öbürü de dedi: «İşte ben de düşümde gördüm, başımda ekmek taşıyormuşum. Kuşlar gelip gelip ondan yiyorlarmış. Bu düşlerin nasıl yorulacağını bize bildirsene. Çünkü, görüyoruz, sen iyilik etmeyi seven bir kimsesin.»

37. Yusuf dedi: «Size azık olarak verilen yiyecek gelmeden önce ben size onun ne olduğunu söyliyebilirim. Bu, çalabımın bana öğrettiği bilimlerdendir. Çünkü ben Allah'a inanmıyan, öbür dünyayı da tanımıyan bir ulusun dinini bıraktım.

38. Ben atalarım İbrahim, İshak, Yakup'un dinine uydum.

Allah'a, neyi olursa olsun, eş koşmak bizim için doğru olmaz. Bu birleyici din bize hem de bütün insanlara Allah'ın büyük bir vergisidir. Ancak, insanların pek çoğu bunu bilmezler.

39. Ey zından arkadaşlarım! Darmadağın olan çalaplar mı yeydir, yoksa tek başına buyruk olan Allah mı?»

40. Sizin Onu bırakıp da taptıklarınız ancak sizin, atalarınızın uydurduğu birtakım adlardır. Onlar için Allah yönünden hiçbir kanıt gönderilmemiştir. Doğrusu yalnız Allah'ın dediği olur. O, kendinden başkasına tapmamanızı buyurmuştur. Dosdoğru din işte budur. Ancak, insanların pek çoğu bunu bilmezler.

41. «Ey zından arkadaşlarım! Sizin biriniz efendisine şarap sunacak. Öbürünüz de asılacak. Sonra kuşlar gelip onun başının etini yiyecekler. İşte bana sorduğunuz iş böyle olup bitecektir.»

42. Yusuf bu iki kişiden kurtulacağını iyice bildiği kimseye dedi: «Sen efendinin yanında benim sözümü et.» Ancak, Şeytan ona efendisinin yanında Yusuf'un sözünü etmeyi unutturdu. Bunun üzerine Yusuf birkaç yıl daha zındanda kaldı.

43. Günün birinde Mısır hakanı dedi: «İşte ben düşümde yedi tane sıska inek gördüm. Yedi tane semiz ineği yiyordu. Yedi tane yeşil başakla yedi tane de kuru başak gördüm. Ey ileri gelenler! Sizler düş yormasını biliyorsanız, anlatın bana, benim bu düşüm ne demektir?»

44. İleri gelenler dediler: «Karışık düşler bunlar! Bizler böyle karışık düşleri yormasını bilen kimseler değiliz.»

45. O iki kimseden kurtulanı, neden sonra Yusuf'u hatırladı da dedi: «Ben size bu düşün nasıl yorulacağını bildireceğim. Hele beni bir gönderin.»

46. «Yusuf! Ey doğru kişi! Yedi sıska inek yedi semiz ineği yiyor. Bir de yedi yeşil başakla yedi kuru başak. Bunların nasıl yorulanacağını bana bildir ki ben de bunu herkese ulaştırayım da onlar da anlasınlar.»

47. Yusuf dedi: «Tam yedi yıl ekin ekersiniz, ötedenberi yaptığınız gibi. Biçtiklerinizi başaklarıyla bırakırsınız. Yalnız yiyeceğiniz kadar az bir parçasını ayırırsınız.

48. Bunun ardından yedi yıl kıtlık olacaktır. Ondan önce biriktirdiklerinizi yersiniz. Yalnız bir parçasını saklarsınız.

49. Sonra bunun ardından öyle bir yıl gelecek ki insanlar yağmura kavuşacaklar, o yıl üzüm de sıkacaklar.»

50. Hakan dedi: «Onu bana getirin!» Bunun üzerine gönderilen kimse yanına varınca Yusuf dedi: «Efendinin yanına dön de ona sor bakalım, ellerini doğrıyan kadınların düşüncesi nedir? Çünkü benim çalabım onların dolanlarını bilicidir.»

51. Hakan dedi: «Yusuf'un kendinizin olmasını isteyince ondan ne karşılık gördünüz?» Kadınlar dediler: «Allah'ı ulularız. Biz ondan hiçbir kötülük görmedik.» Vezirin karısı da dedi: «İşte şimdi doğrusu anlaşıldı. Ben onun benim olmasını istemiştim. Yusuf ise doğruluktan hiç ayrılmadı.»

52. Yusuf dedi: «Çünkü ben onun şunları bilmesini istedim. Kendisi yokken karısına karşı alçaklık etmedim, bir de Allah alçakların dolanını ayaklarına dolaştırır.

53. Ben kendimi aklamıyorum. Çünkü benlik insanı kötülüğe sürükler. Meğer ki Allah insanı esirgemiş olsun. Çünkü benim çalabım yarlıgayıcıdır, esirgeyicidir.»

54. Hakan dedi: «Onu bana getirin. Onu kendi adamım yapayım.» Yusuf'la görüşünce de dedi: «Sen bundan böyle benim yanımda kalacaksın, benim güvendiğim insan olacaksın.»

55. Yusuf da dedi ki: «Beni ülkenin hazineleri başına getir. Çünkü ben onları korumasını, yönetmesini çok iyi bilirim.»

56. Böylece Biz Yusuf'a o ülkede el üstünlüğü sağladık. Orada dilediği gibi oturur kalkardı. Biz esirgeyiciliğimizi kime dilersek ona eriştiririz. İyilik edenleri de karşılıksız bırakmayız.

57. O kimseler ki inanırlar, sakınırlar, onlar için öbür dünyadaki karşılık yeydir.

58. Yusuf'un kardeşleri gelip yanına girdiler. Yusuf onları tanıdı. Onlar Yusuf'u tanımadılar.

59. Yusuf onların yüklerini yüklettikten sonra dedi: «Bana baba bir erkek kardeşinizi de getirin. Görmüyor musunuz, tam ölçek veriyorum size. Ben konuklarımı ağırlamasını çok iyi bilirim.

60. Eğer onu bana getirmiyecek olursanız, artık benden ölçek alamazsınız. Bir daha da benim yanıma yaklaşamazsınız.»

61. Dediler: «Onu babasından istiyeceğiz. Ne olursa olsun bu işi yapacağız.»

62. Yusuf adamlarına dedi: «Onların karşılık olarak verdikleri malları yükleri arasına koyun, yerlerine dönünce görsünler de yine dönüp gelmek istesinler.»

63. Böylece babalarının yanına dönünce dediler: «Ey babamız! Artık ölçek bize yasak edildi. Onun için bizimle birlikte kardeşimizi de gönder ki ölçek alabilelim. Biz onu nasıl olsa koruruz.»

64. Yakup dedi: «Ben onu size nasıl inanabilirim? Bundan önce kardeşinizi size nasıl inandımsa bunu da ancak öyle inanabilirim! Ancak Allah koruyucuların yey olanıdır. O esirgeyicilerin de en esirgeyicisidir.»

65. Yüklerini açınca karşılık olarak verdikleri malların geri çevrilmiş olduğunu gördüler. Dediler: «Ey babamız! Daha ne isteriz! İşte karşılık olarak verdiğimiz mallar da geri çevrilmiş.Çoluğumuza çocuğumuza yiyecek getiririz, kardeşimizi koruruz, bir deve yükü de artırmış oluruz. Bu ölçek bize azdır.»

66. Yakup dedi: «Ne olursa olsun, ben onu sizinle birlikte gönderemem. Onu bana gerisin geriye getireceğinize Allah'ın adına inandırasıya söz verecek olursanız bak ona diyeceğim yok. Meğer ki sizi kuşatmış olalar.» Bunun üzerine babaları-

na inandırasıya söz verdiler. Yakup dedi: «Allah bütün bu dediklerimize tanık olsun.»

67. Yakup dedi: «Ey oğullarım! Sakın kente hepiniz bir kapıdan girmeyin, ayrı ayrı kapılardan girin. Ancak, Allah'ın sizin için yazdığını ben bozamam. Allah ne derse o olur. Ben yalnız Ona dayanırım, yalnız Ona güvenirim. Dayananlar da yalnız Ona dayansınlar.»

68. Babalarının buyurduğu gibi ayrı ayrı kapılardan girdilerse de bu, Allah'ın onlar için yazdığını bozmadı. Yalnız Yakup kendi dileğini ortaya koymuş oldu. Çünkü Yakup kendisine öğrettiğimiz bilimi edinmiş bulunuyordu. Ancak, insanların pek çoğu bunu bilmezler.

69. Kaçan Yusuf'un yanına vardılar. Yusuf kardeşini yanına aldı. Dedi: «Ben senin kardeşinim. Onların yapmış olduklarından dolayı sakın kaygılanma.»

70. Yüklerini yükletince Yusuf kardeşinin yükü arasına bir tas koydurdu. Sonra bir ünleyici şöyle ünledi: «Ey kervancılar! Besbelli ki sizler hırsızsınız.»

71. Yakup'un oğulları onlara dönüp sordular: «Aradığınız nedir?»

72. Dediler: «Hakanın su tasını arıyoruz. Onu bulana bir deve yükü var.» Ünleyici de: «Bunu vermek boynumun borcu olsun» dedi.

73. Dediler ki: «Allah'a ant olsun. Siz de çok iyi bilirsiniz ki bizler buraya kötülük etmiye gelmedik. Hırsız da değiliz.»

74. Dediler ki: «Peki, ya yalan söylüyorsanız, bunun cezası ne olacak?»

75. «Su kabı kimin yükünden çıkacak olursa onun kul olmasıdır. İşte biz kıyıcıları böyle cezalandırırız.»

76. Kardeşinin çuvalından önce ötekilerin çuvallarını aramıya başladılar. Sonra da tası kardeşinin çuvalından çıkardılar. Biz Yusuf için böyle bir yol tuttuk. Yoksa hakanın dinine göre Yusuf'un kardeşini alıkoyması doğru olamazdı. Bu da ancak Allah'ın dilemesiyle oldu. Biz kimi dilersek onu kat kat

yükseltiriz. Her bilenin üstünde daha iyi bilen vardır.

77. Dediler: «Bu nasıl çaldıysa bundan önce kardeşi de öyle çalmıştı.» Yusuf kendini tuttu. Onlara hiç belli etmedi. Dedi: «Sizlerin durumu ondan da kötü. Anlattıklarınızın doğrusunu Allah çok iyi bilir.»

78. Dediler: «Ey vezir! Doğrusu onun babası çok yaşlıdır. Onun yerine içimizden birini alıkoy. Çünkü biz görüyoruz, sen iyilik edici bir kimsesin.»

79. Yusuf dedi ki: «Allah esirgesin! Biz malımızı kimin üzerinde bulduksa ancak onu alıkoyabiliriz. Yoksa besbelli ki kıyıcılık etmiş oluruz.»

80. Artık ondan umutlarını kesince fısıldaşarak bir yana çekildiler. En büyükleri dedi: «Babanız onun için sizden Allah adına inandırasıya söz almıştı, daha önce de Yusuf'a neler etmtiştiniz, bilmez misiniz? Bana gelince ben, babamın dileği, ya da Allah'ın buyruğu olmadıkça bu ülkeden bir yere ayrılmam. Allah yarlıgayanların yey olanıdır.

81. Babanızın yanına dönün de ona deyin: Ey babamız! İşte senin oğlun hırsızlık etti. Biz ancak gördüğümüze tanık olduk, o kadar. Gözle görünmiyene gelince onu bilemezdik.

82. Bulunduğumuz kentten, birlikte geldiğimiz kervandan da sor, göreceksin, biz doğru söylüyoruz.»

83. Yakup dedi: «Bütün bu düzenleri kuran siz kendinizsiniz. Artık benim için iyice dayanmak var. Belki de Allah beni her ikisine birden kavuşturacaktır. Çünkü bilici, doğruyu bildirici olan Odur.»

84. Yakup onlardan yüz çevirdi. «Yazık oldu Yusuf sana!» dedi. Kaygısından da gözlerine ak düştü. O artık acısını içine akıtıyordu.

85. Dediler: «Allah'a ant olsun ki sen Yusuf diye diye sonunda ya üzüntüden yıpranacaksın, ya da ölüp gideceksin.»

86. Yakup dedi: «Ben acımdan, kaygımdan dolayı yalnız Allah'ıma yakınıyorum. Sizin bilmediklerinizi ben Allah'ın yardımıyla çok iyi bilirim.

87. Ey benim oğullarım! Gidin, Yusuf'la kardeşini soruşturun, araştırın. Hem de Allah'ın esirgeyiciliğinden umut kesmeyin. Çünkü Allah'ın esirgeyiciliğinden umut kesenler yalnız Onu tanımıyan takımıdır.»

88. Bunun üzerine Yusuf'un yanına varınca dediler: «Ey vezir! Biz de, çoluğumuz çocuğumuz da darlık içindeyiz. Buraya değersiz mallarla gelmiş bulunuyoruz. Sen bize yine ölçeği tam ver. Bu, senin bize sadakan olsun. Çünkü Allah sadaka verenlerin karşılığını verir.»

89. Yusuf dedi: «Sizler henüz kendinizi bilmezken Yusuf'la onun kardeşine neler ettiğinizi biliyor musunuz?»

90. Dediler: «Sakın sen Yusuf olmıyasın?» Yusuf dedi: «Evet, ben Yusuf'um. Bu da benim kardeşim. İşte Allah bize iyilik etti. Çünkü herkim sakınacak, katlanacak olursa gerçekten Allah da böyle iyilik edenleri karşılıksız bırakmaz.»

91. Dediler: «Allah'a ant olsun, işte Allah seni bizden üstün kılmıştır. Doğrusu bizler suç işlemiştik.»

92. Dedi: «Artık bugün suçunuz başınıza kakılacak değil. Allah sizi yarlıgasın. O esirgeyicilerin en esirgeyicisidir.»

93. «Benim bu gömleğimi alıp götürün, onu babamın yüzüne sürün. Gözleri görmiye başlıyacaktır. Bütün çoluğunuzu çocuğunuzu bana getirin.»

94. Kervan oradan ayrılınca babaları dedi: «İnan olsun ki ben Yusuf'un kokusunu duyuyorum. Sakın bana bunadı demeyin.»

95. Dediler: «Allah'a ant olsun ki sen eskiden olduğu gibi yanılıyorsun.»

96. Ancak, müjdeci gelip de gömleği yüzüne sürünce Yakup'un görmiyen gözleri görür oldu. Yakup dedi: «Ben size demedim mi ki sizin bilmediklerinizi Allah'ın yardımıyla ben bilirim diye?»

97. Dediler: «Ey babamız! Allah'tan dile, bizim günahlarımızı yarlıgasın. Çünkü bizler suç işlemiştik.»

98. Yakup dedi: «Çalabımın sizi yarlıgamasını diliyeceğim.

Çünkü benim çalabım yarlıgayıcıdır, esirgeyicidir.»

99. Onlar yanına varınca Yusuf anasına, babasına yanında yer gösterdi de: «Allah dilerse Mısır'da güle güle oturursunuz» dedi.

100. Anasını, babasını tahtın üzerine de oturttu. Onlar da kendisi için secdeye kapandılar. Yusuf dedi ki: «Ey babacığım! İşte bu, vaktiyle gördüğüm düşün gerçekleşmesidir. İşte çalabım benim o düşümü çıkardı. İşte Allah bana iyilik etti. Çünkü beni zındandan çıkardı. Şeytan benimle kardeşlerimin arasını açtıktan sonra da O sizi çölden buraya getirtti. Benim çalabım dilediğine karşı yumuşak davranıcıdır. Çünkü O bilicidir, doğruyu bildiricidir.»

101. «Çalabım! Sen bana hakanlık verdin, bana olayları yorumlamayı öğrettin. Ey yerlerin, göklerin yaratıcısı! Sen benim bu dünyada da, öbür dünyada da koruyucumsun. Sen Sana bağınmış olarak benim canımı al. Beni iyiler arasına kat..

102. İşte bunlar görünmiyenin yankılarıdır. Biz onları senin gönlüne bildiriyoruz. Onlar kendi aralarında birleşip anlaşarak tuzak kurdukları gün sen onların yanlarında değildin.

103. Sen ne kadar çırpınırsan çırpın, yine de insanların bir çoğu inanmıyacaklardır.

104. Oysaki sen bunun için onlardan hiçbir karşılık da istemiyorsun. Kur'an herkes için yalnız öğüttür.

105. Yerlerde, göklerde nice belgeler vardır da yine de bunlardan yüz çevirip geçerler.

106. Onların pek çoğu Allah'a, başkalarını eş koşmadıkça inanmazlar.

107. Yoksa onlar Allah'ın azabının kendilerini hiçbir bilgileri yokken birdenbire bastıracağından, ya da kıyametin birden bire kopacağından korkmuyorlar mı?

108. İşte benim yolum budur: Ben insanları, gönül gözleri açık olarak, Allah'a çağırıyorum. Ben de, bana uyanlar da

öyle. Allah'ı ulularım. Ben Allah'a eş koşanlardan değilim.

109. Bizim senden önce gönüllerine bildirip gönderdiğimiz elçiler hep kent kişileri olan erlerdi. Onlar yeryüzünde dolaşarak kendilerinden öncekilerin sonu nice oldu görmüyorlar mı? Öbür dünya yurdu sakınanlar için yeydir. Yine de akılları yatmıyor mu?

110. Elçiler umutlarını kesmişler, kendilerinin yalancı yerine konulduğunu açıktan açığa görmüşlerdi. Bu sırada yardımımızı onlara eriştirmişizdir. Biz kimi dilersek onu kurtarırız. Azabımız ise suçlular takımı üzerinden eksik olmaz.

111. Ant olsun ki onların olaycalarında aklı başında olanların alacağı örnekler vardır. Kur'an uydurma bir söz değildir. Belki daha önce gönderilen kitapları doğrulayıcıdır, her nesneyi uzun uzadıya anlatıcıdır, inananlar takımı için de doğru yoldur, esirgemedir.

XIII

RA'D SÛRESİ

Acıyıcı, esirgeyici Allah'ın adıyla başlarım.

1. Elif, Lâm, Mîm, Ra. Bunlar öyle bir kitabın âyetleridir ki sana çalabından doğru olarak bildirildi. Ancak insanların pek çoğu buna inanmazlar.

2. O Allah ki gördüğünüz gibi gökleri direksiz olarak yükseltti. Sonra egelikte erk sürdü. Güneşle aya baş eğdirdi. Her biri de belli bir sona kadar yürür gider. Bütün işleri yoluna koyan, belgeleri uzun uzadıya anlatan Odur. Bütün bunlar çalabınıza kavuşacağınızı iyice bilmeniz içindir.

3. Yeryüzünü düzliyen, üzerindeki dağları, ırmakları vareden, o ürünleri çift olarak vareden, gündüzü gece ile örten Odur. Bütün bunlarda düşünenler takımı için kesin belgeler vardır.

4. Yeryüzünde biribirine komşu olan toprak parçaları, üzüm bağları, tek gövdeli, çatal gövdeli hurmalar vardır. Bunların hepsi de bir su ile sulanır. Ancak, Biz herbirinin yiyimini ötekinden üstün kılarız. İşte bütün bunlarda düşünenler takımı için kesin belgeler vardır.

5. Eğer şaşacaksan onların şu sözlerine şaş: «Biz toprak olduktan sonra gerçekten yeni baştan diriltilecek miyiz?» Çalaplarını tanımıyanlar işte bunlardır. Boyunlarına kangallar geçirilecek olanlar da bunlardır. Ateşlik olanlar yine bunlardır. Hep orada kalacaklardır.

6. Onlar senin iyilikten önce kötülüğü çarçabuk getirmeni isterler. Oysaki onlardan önce nice benzerleri gelip geçmişlerdir. Ancak, senin çalabın insanları kıyıcılıklarına bakmaksızın yarlıgayıcıdır. Gerçekten senin çalabının azabı çok ağırdır.

7. Tanımazlar derler: «Ona çalabı yönünden bir belge gönderilmeli değil miydi?» Oysaki sen yalnız bir uyarıcısın. Bütün uluslar için de bir yol göstericisin.

8. Allah her dişinin karnında ne taşıdığını bilir, döl yataklarının neleri eksilttiğini, neleri artırdığını da bilir. Onun yanında her nesne ölçü iledir.

9. O, görünmiyeni de görüneni de bilendir, büyüktür, yücedir.

10. İçinizden sözünü gizliyen de, açığa vuran da, gece saklanan da, gündüz dışarı çıkan da Onun için birdir.

11. Çünkü o kimsenin önünden, ardından giden melekler vardır, Allah'ın buyruğuyla onu korurlar. Bir ulus kendi kendini bozmadıkça Allah da onu bozmaz. Allah bir ulusun kötü olmasını dileyince artık Onu bundan döndürecek yoktur. Onlar için Allah'tan başka yardımcı da yoktur.

12. Size şimşeği gösterip de korku ile umut salan, yağmur dolu bulutları vareden Odur.

13. Gök gürültüsü Allah'ı övgü ile, melekler ise Onu korku ile ulularlar. Onlar Allah üzerine çekişip dururlarken O da

başlarına yıldırımlar indirip dilediğini çarpar. Allah'ın azabı ağır olur.

14. Ne istersen Allah'tan iste. Allah'tan başkasından istedikleriniz yerine gelmez. Onlar iki elinin ayasını suya uzatıp da suyun ağzına değmesini bekliyen kimse gibidir. Su onun ağzına değmez. Tanımazların yalvarması da böyledir. Ancak boşa gider.

15. Yerlerde, göklerde ne varsa, gölgeleriyle birlikte, erte, akşam, ister istemez, Allah'a secde ederler.

16. Onlara de ki: «Yerlerin, göklerin çalabı kimdir?» Allah'tır de. De ki: «Öyleyse Allah'ı bırakıp da kendilerine yararı ne de zararı dokunmıyanları mı kendinize koruyucu ediniyorsunuz?» De ki: «Gözü görmiyenle gözü gören bir olur mu? Ya da aydınlıkla karanlık bir olur mu? Onlar bu tanrıları Allah'a eş koşuyorlar, sanki onlar Allah'ın yarattığı gibi yaratmışlar, yarattıklari da Allah'ın yarattıklarına benzemiş de onun için mi?» De ki: «Her nesnenin yaratıtcısı Allah'tır. O, bir tektir, kendi başına buyruktur.»

17. Allah gökten su indirdi de dereler genişliklerince boşandılar, sel üzerindeki köpüğü götürdü. Bezenmek, gönenmek için ateşte erittiklerinizin üzerinde de buna benzer bir köpük vardır. İşte Allah doğru ile iğriyi böyle örnek veriyor. Köpüğe gelince, o uçup gider, yerde yalnız insanlara yararı olan kalır. İşte Allah örnekleri böyle verir.

18. O kimseler ki çalaplarının çağrısına uydular, onlar için iyilik vardır. O kimseler ki çalaplarının çağrısına uymadılar, yeryüzünde ne varsa hepsi kendilerinin olsaydı, onun bir katını daha da edinselerdi, bütün bunları kurtulmalık olarak verirlerdi. Onlar için çetin bir hesap var. Onların durağı Cehennem'dir. Ne kötü yataktır o!

19. Çalabından sana bildirilenin dosdoğru olduğunu bilen kimse gözü görmiyen kimse gibi olur mu? Ancak öğüt alanlar yalnız sağ düşünenlerdir.

20. O kimseler ki Allah'a verdikleri sözü yerine getirirler,

sözleşmeyi bozmazlar,

21. o kimselerdir ki Allah'ın ulaşsın buyurduğunu ulaştırırlar, çalaplarından ürkerler, kötü hesaptan ürkerler,

22. o kimseler ki çalaplarının gönlünü kazanmak için katlanırlar, namaz kılarlar, kendilerine verdiğimiz azıklardan, gizlice olsun, göz göre olsun, başkalarını da geçindirirler, kötülüğü iyilikle önlerler, işte onlar dünyanın sonu kendilerinin olanlardır.

23. Bu son da Adin cennetleridir. Onlar babalarından, eşlerinden, döllerinden iyilik işlemiş olanlarla birlikte bu cennetlere gireceklerdir. Melekler ise her kapıdan onların yanına yanaşacaklardır.

24. Şöyle diyecekler: «Esenlik size! Sizler ki katlanmayı bildiniz. Ne güzel dünya sonudur bu!»

25. O kimseler ki Allah ile sözleştikten sonra sözlerini tutmadılar, Allah'ın birleşsin buyurduğunu ayırdılar, yurdu karıştırdılar, Allah'ın lâneti onların üzerinedir. Yurdun kötüsü de onların olacaktır.

26. Allah kimi dilerse onun azığını artırır, ya da eksiltir. Onlar bu dünya yaşayışıyla kıvanırlar. Ancak bu dünya yaşayışı öbür dünyaya göre bir gönenmedir, o kadar.

27. O tanımazlar derler ki: «Çalabından ona da bir belge gönderilmeliydi.» De ki: «Gerçekten Allah kimi dilerse onu doğru yoldan saptırır, tövbe edenleri de kendine iletir.»

28. Onlar o kimselerdir ki inanırlar, Allah'ı ana ana gönüllerini dölendirirler. Bilin ki gönüller ancak Allah'ın adını ana ana dölenir.

29. O kimseler ki inanırlar, iyi işler işlerler, onlar için mutluluk, hem de güzel bir yurt var.

30. Böylece Biz seni öyle bir topluluğa gönderdik ki kendinden önce birçok topluluklar gelip geçmiştir. Senin gönlüne bildirdiğimiz Kur'an'ı onlara okuyasın diye. Onlar ise acıyıcı olan Allah'ı tanımıyorlar. Sen onlara de ki: «O benim çalabımdır. Ondan başka tanrı yoktur. Ben yalnız Ona daya-

nırım. Dönüşüm de ancak Ona olacaktır.»

31. İşte eğer Kur'an'la dağlar yürütülseydi, ya yeryüzü yarılsaydı, ya da onunla ölüler konuşturulsaydı bütün bunlar yalnız Allah'ın buyruğu ile olurdu. İnananlar bilmiyorlar mı ki eğer Allah dileseydi bütün insanları ne de olsa doğru yola iletirdi. Tanımazlara gelince, işlediklerinden dolayı Allah'ın sözü yerine gelinceye kadar azap onların başlarına birdenbire inmekten, ya da bu azap evlerinin yakınlarına kadar sokulmaktan geri kalmıyacaktır. Allah verdiği sözden caymaz.

32. Ant olsun ki senden önceki elçilerle de eğlenilmişti. Ancak, Ben bu tanımazlara önce önel verdim. Sonra onları çarptım. O azabım nice idi!

33. Herkesin kazandığını gözetici olan Allah kendisine eş koştukları gibi midir? Onlara de ki: «Onlara ad takın durun bakalım. Yoksa siz yeryüzünde Allah'ın bilmediklerini mi Ona bildiriyorsunuz? Yoksa bütün bunlar kuru sözler mi? İnanmıyanların dolanları kendilerine güzel göründü de onlar doğru yoldan alıkonuldular. Allah bir kimseyi şaşırtmıya görsün, artık onu doğru yola iletecek bulunmaz.»

34. Onlar için dünya yaşayışında azap vardır. Öbür dünya azabı ise besbelli ki daha ağırdır. Onları Allah'a karşı koruyacak da yoktur.

35. Sakınanlara söz verilmiş olan Cennet şöyledir: İçinden ırmaklar akar, yiyecekleri, gölgeleri bitmez tükenmez. Sakınanların sonu işte budur, tanımıyanların sonu ise ateştir.

36. O kimseler ki kendilerine kitap verdik, sana gönderilenle sevinirler. Ancak, öyle bölüntüler de vardır ki o Kitap'ın bir kısmını yoğumsarlar. Onlara de ki: «Bana buyrulan, yalnız Allah'a tapmak, Ona eş koşmamaktır. Ben insanları Ona çağırıyorum, benim dönüşüm de yalnız Ona olacaktır.»

37. Böylece Biz Kur'an'ı Arap diliyle bir yasa olarak bildirdik. Bu bilim sana geldikten sonra sen yine de onların dürtülerine uyacak olursan, Allah'a karşı ne koruyucun, ne de

sakınıcın olur.

38. Gerçekten Biz senden önce de elçiler göndermiştik. Onlara eşler, döller de vermiştik. Allah'ın uygunu olmadıkça hiçbir elçinin belge getirmesi doğru olmazdı. Her çağın bir Kitap'ı vardır.

39. Allah kimi dilerse onu yok eder. Kimi dilerse onu var eder. Ana Kitap Onun yanındadır.

40. Onlara söz verdiğimiz azabın bir kısmını sana göstersek de, daha önce senin canını alsak da sana düşen yalnız bildirmektir. Hesabını görmek ise Bize düşer.

41. Onlar görmüyorlar mı ki Biz ülkelerine geliyoruz, onun dolaylarını kısıyoruz. Yargılıyan, Allah'tır. Allah'ın yargısını ortadan kaldıracak da yoktur. O, hesabı çarçabuk görür.

42. Gerçekten, onlardan önce de düzen kuranlar oldu. Ancak, bütün düzenler Allah'ın elindedir. Herkesin ne kazandığını O bilir. Tanımazlar dünyanın sonu kimin olacağını öğreneceklerdir.

43. O kimseler ki tanımazlar, şöyle derler: «Sen gönderilmiş bir elçi değilsin.» Onlara de ki: «Benimle sizin aranızda Allah'ın, bir de kendilerinde Kitap bilimi olanların tanık olması yeter.»

XIV

İBRAHİM SÛRESİ

Acıyıcı, esirgeyici Allah'ın adıyla başlarım.

1. Elif, lâm, ra. Sana bildirdiğimiz Kitap budur: Çalaplarının uygunuyla insanları karanlıklardan aydınlığa, erkli, övgü değer Allah'ın yoluna çıkarasın diye.

2. O Allah ki yerlerde, göklerde ne varsa hep Onundur. Uğrıyacakları ağır azaptan dolayı tanımazların çekecekleri var.

3. O kimseler ki bu dünya yaşayışını öbür dünya yaşayışından üstün tutarlar, insanları Allah'ın yolundan alıkoyarlar, bu yolu iğriltmek de isterler, işte bunlar büyük bir sapkınlık içindedirler.

4. Biz hangi ulusa elçi gönderdikse onu ancak ulusunun diliyle gönderdik: Allah'ın buyruklarını apaçık anlatabilsin diye. Ondan sonra da Allah kimi dilerse saptırır, kimi dilerse doğru yola iletir. Allah erklidir, doğruyu bildiricidir.

5. Ant olsun ki Biz Musa'yı belgelerimizle gönderdik. Ulusunu karanlıklardan aydınlığa çıkar, Allah'ın o yengi günlerini onlara andır diye. İşte bunda bütün katlanıcılar, şükrediciler için kesin belgeler vardır.

6. O gün Musa ulusuna demişti: «Allah'ın size karşı ettiği iyiliği anın. Sizi Firavungillerin elinden kurtarmıştı. Onlar sizi azapların en kötüsüne uğratıyorlardı, oğullarınızı boğazlıyorlar, yalnız kızlarınızı diri bırakıyorlardı. Bunlarda çalabınızın büyük bir sınaması vardır.»

7. O gün çalabınız size şunu bildirmişti: «Eğer şükrederseniz size kesenkes daha çoğunu veririm. Eğer nankörlük ederseniz işte azabım kesenkes ağır olur.»

8. Musa dedi: «Siz de, bütün yeryüzündekiler de Allah'ı tanımaz olsanız, yine de besbelli ki Allah kendine yetici, övülmeye değer olandır.»

9. Sizden önce gelen Hud, Âd, Semud uluslarının, onlardan sonra da gelen, sayısını ancak Allah bilir, ulusların olaycaları size anlatılmadı mı? Onlara elçiler apaçık belgeler getirmişlerdi. Onlar ise ellerini o elçilerin ağzına kapatmışlardı da şöyle demişlerdi: «Biz size gönderileni tanımıyoruz. Çünkü sizin bizi çağırdığınız dinden çok şüpheliyiz.»

10. Elçiler de demişlerdi: «Allah'a karşı şüphe etmek olur mu? O Allah ki yerlerin, göklerin yaratıcısıdır, sizin günâhlarınızı yarlıgamak, yine sizi belli bir sona kadar yaşatmak için çağırmaktadır.» Dediler: «Sizler de ancak bizler gibi âdemoğullarısınız. Siz bizi atalarımızın taptıklarından çevirmek is-

tiyorsunuz. Öyleyse, bize bir belge getirin de görelim.»

11. Elçiler onlara dediler ki: «Evet, gerçi biz de ancak sizin gibi âdemoğullarıyız. Yalnız şu var ki Allah dirliği kullarından kime dilerse ona verir. Allah'ın uygunu olmadıkça da size bir belge getirmek bizim elimizde değildir. Onun için, inananlar yalnız Allah'a dayanmalıdırlar.

12. Hem biz ne diye, Allah'a dayanmıyalım ki gerçekten doğru yolları bize O gösterdi. Biz sizin bize verdiğiniz sıkıntılara ne de olsa katlanacağız. Dayananlar da yalnız Allah'a dayanmalıdırlar.»

13. Tanımazlar elçilerine dediler: «Sizi ne olursa olsun yurdunuzdan dışarı atacağız, ya da ne olursa olsun dinimize döndüreceğiz.» Bunun üzerine çalapları onların gönlüne şunu bildirdi: «Ne olursa olsun Biz kıyıcıları yok edeceğiz.

14. Onlardan sonra da sizi ne olursa olsun o yurda yerleştireceğiz. Bu da Benim karşıma çıkmaktan korkanlar, bir de Benim söz verilen azabımdan korkanlar için yapılacaktır.»

15. Elçiler Allah'tan yardım dilediler. Dik kafalı zorbalar da umutsuzluğa düştüler.

16. Onun önünde Cehennem vardır. Orada ona irinli su içirilecektir.

17. Onu yudum yudum içecek de yutamıyacak. Her yanını ölüm saracak da ölemiyecek. Onun ardından da çok ağır bir azap vardır.

18. Çalaplarını tanımıyanların yaptıkları işler fırtınalı bir günde sert yellerin savurduğu küllere benzer. Onlar kazandıkları nesnelerden hiçbirini değerlendiremezler. İşte büyük sapkınlık da buna denir.

19. Görmüyor musun, işte Allah yerleri, gökleri gerektiği gibi yaratmıştır. Eğer Allah dilerse sizi yok edip yerinize yepyenisini koyar.

20. Bu da Allah için hiç güç değildir.

21. Hepsi de Allah'ın önüne çıkarlar. O aralık düşkünler büyüklenenlere şöyle derler: «Biz sizlere uymuştuk. Şimdi siz

Allah'ın azabından birazını olsun üzerimizden uzaklaştırabilecek misiniz?» Onlar da şöyle diyecekler: «Eğer Allah bize yol gösterseydi besbelli ki biz de size yol gösterirdik. Artık şimdi sızlansak da bir, katlansak da bir. Artık bizim için sığınacak bir yer yoktur.»

22. İş olup bittikten sonra Şeytan der ki: «Gerçekten Allah'ın size verdiği söz doğru idi. Ben de size söz verdim, ancak, ben sözümü tutmadım. Benim sizin üzerinizde hiçbir baskım da yoktu. Ben sizi yalnız çağırdım, okadar. Siz de benim bu çağrıma uyuverdiniz. Böyle oldu diye beni kınamayın, siz kendi kendinizi kınayın. Artık ne benim size bir yardımım dokunabilir, ne de sizin bana. Üstelik ben sizin beni Allah'a eş koşmanızı da hiç tanımıyorum. Çünkü kıyıcılar için acıklı bir azap vardır.»

23. İnananlar, iyilik işliyenler içlerinden ırmaklar akan cennetlere konulacaklardır. Çalaplarının uygunuyla onlar hep orada kalacaklardır. Onların biribirlerini kutlamaları «Esen ol» demekle olur.

24. Allah'ın verdiği örnekleri görmüyor musunuz? Güzel bir söz, güzel bir ağaç gibidir, onun kökü yere saplı, dalları ise göğe doğrudur.

25. İşte o ağaç çalabının uygunuyla her mevsimde yemişini verir. İşte Allah insanlara böyle örnekler gösterir, öğütlensinler diye.

26. Kötü bir söz de kötü bir ağaç gibidir. Yerden bir kere koparılmıştır, artık tutunacak yeri yoktur.

27. Allah inananları bu dünya yaşayışında da, öbür dünya'da da inanç sözüyle pekitir. Allah kıyıcıları da saptırır. Allah ne dilerse o olur.

28. Görmedin mi o kimseler ki Allah'ın iyiliklerini tanımazlığa değiştiler, uluslarını da ölüm yurduna soktular,

29. bunların girecekleri yer Cehennem'dir. O ne kötü duraktır!

30. Onlar insanları Allah'ın yolundan saptırmak için Al-

lah'a eş koştular. Onlara de ki: «Gönenip durun. Ancak, ne olursa olsun, döneceğiniz yer ateş olacaktır.»

31. İnanan kullarıma söyle, namaz kılsınlar. Günahların ödenemiyeceği, sevginin işe yaramıyacağı o kıyamet günü gelmeden önce kendilerine verdiğimiz azıklardan gizlice olsun, açıkça olsun, yoksulları da geçindirsinler.

32. O Allah ki yerleri gökleri yarattı, bulutlardan su indirdi, onunla sizin azıklanmanız için türlü ürünler çıkardı, kendi uygunuyla denizde yüzüp gitmek üzere gemilere de sizin için baş eğdirdi, ırmaklara da sizin için baş eğdirdi.

33. Kendi yürüngelerinde yürüyen güneşle aya da sizin için baş eğdirdi. Geceyle gündüze de sizin için baş eğdirdi.

34. Allah size Kendisinden dilediklerinizin hepsini verdi. Allah'ın iyiliklerini bir bir saymıya kalkacak olursanız saymakla bitiremezsiniz. Doğrusu, insan çok kıyıcıdır, çok nankördür.

35. O gün İbrahim demişti: «Çalabım! Bu kenti sen güvenliğe kavuştur. Beni de, çocuklarımı da putlara tapmaktan ırak eyle.

36. Çalabım! Onlar insanların birçoğunu yoldan çıkardılar. Bundan böyle herkim bana uyarsa işte o bendendir. Herkim de bana karşı koyarsa... Gerçekten sen yarlıgayıcısın, esirgeyicisin.

37. Çalabımız! Ben soyumun sopumun bir kısmını Senin kutlu evinin yanında, ekinsiz bir derenin içine yerleştirdim. Yalvarıya dursunlar diye. Artık Sen insanlardan bir kısmının gönlünü onlara akındır. Hem de onları bir takım ürünlerle azıklandır, şükretsinler diye.

38. Çalabımız! Gerçekten biz neyi gizler, neyi açıklarsak Sen hepsini bilirsin. Yerde, gökte hiçbir nesne Allah'tan gizli kalmaz.

39. Övülmek O Allah'a yaraşır ki bana bu koca yaşımda İsmail ile İshak'ı verdi. Çünkü benim çalabım yalvarıları kesenkes işiticidir.

40. Ey çalabım! Beni de, dölümü de yalvarıya duranlardan eyle: Ey çalabımız! Sen benim bu yalvarımı ona.

41. Ey çalabımız! Hesap görülecek gün gelince beni, anamı, babamı, insanları yarlıga.»

42. Sakın, Allah'ı o kıyıcıların işlediklerinden bilgisiz sanma. Şu var ki Allah onları gözlerin dikilip kalacağı güne kadar bırakıyor.

43. O gün onlar başları kalkık, gözleri dikik, içleri bom boş koşup dururlar.

44. İnsanları kendilerine azap getirecek olan o dirilme günüyle uyar. Kıyıcılar diyecekler: «Çalabımız! Bize biraz olsun ara ver de Senin çağrına gelelim. Hem de Senin peygamberlerine uyalım.» Oysa ki bundan önce: «Bizim sonumuz kötü gelmez» diye ant içen sizler değil misiniz?

45. Siz de kendilerine karşı kıyıcılık edenlerin oturdukları yerlerde oturdunuz. Onlara karşı ne yaptığımız sizce açıktan açığa görüldü. Size birçok örnekler de gösterdik.

46. Gerçekten onlar birtakım düzenler kurdular. Ancak, Allah onların düzenlerini bozmasını bilir, onların düzenleri dağları yerinden oynatsa bile.

47. Böyle olunca sakın sen Allah'ı elçilerine verdiği sözden cayar sanma. Çünkü Allah erklidir, öc alıcıdır.

48. O gün yeryüzü başka bir yeryüzü olur, gökler de öyle. Hepsi de bir tek olan, kendi başına buyruk olan Allah'ın önüne çıkacaklar.

49. O gün sen suçluların kangallara vurulduğunu göreceksin.

50. Onların gömlekleri katrandan olacak, kendilerini ateş kaplıyacaktır.

51. Böylelikle Allah herkese kazandığının karşılığını verir. Çünkü Allah hesabı çarçabuk görücüdür.

52. İşte bu Kur'an insanlar için bir bildiridir. Bununla uyarılsınlar, Allah'ın biricik tanrı olduğunu bilsinler, sağ düşünenler de öğütlensinler diye.

XV

HİCR SÛRESİ

Acıyıcı, esirgeyici Allah'ın adıyla başlarım.

1. Elif, Lâm, Ra. Bunlar Kitap'ın, apaçık Kur'an'ın âyetleridir.

2. Bir gün gelecek, o tanımazlar, keşke biz de Allah'a bağınmış olsaydık diyeceklerdir.

3. Bırak onları da yesinler, içsinler, gönensinler, umuda düşsünler. Sonra görürler.

4. Biz hiçbir ili belli yazısı olmadan yok etmedik.

5. Hiçbir topluluk, sonunu ne ileriye alabilir, ne de geriye bırakabilir.

6. Onlar dediler: «Ey kendisine Kur'an bildirilen kişi! Besbelli ki sen delinin kendisisin.

7. Sen doğru sözlü kimsesin de neden bize melekleri getirmiyorsun?»

8. Biz melekleri gerekmedikçe göndermeyiz. Gönderdikten sonra da artık hiç göz açtırmayız.

9. İşte Kur'an'ı Biz bildirdik. Ne olursa olsun onu koruyacak olan da yine Biziz.

10. Ant olsun ki Biz senden önceki insan bölüntülerine de elçiler göndermişizdir.

11. Onlara ne zaman bir elçi gelmişse onlar onunla eğlenmişlerdir.

12. İşte Biz suçluların yüreklerine onu böyle işleriz.

13. Eskilerin başına gelenler gözönünde durup dururken yine de onlar buna inanmazlar,

14. Biz onlara gökten bir kapı açsak, onlar da oradan yukarı çıksalar bile,

15. «Gözlerimiz iyi görmüyor! Bize büyü yapmış olacaklar» derler.

16. İşte Biz gökyüzünde burçlar yaptık. Onları süsledik de,

bakanlara güzel görünsünler diye.

17. Biz gökyüzünü bütün o taşlanan şeytanlardan koruduk.

18. Ancak kulak hırsızlığı etmiye kalkışan olursa ne olursa onun ardına parlak bir ateş parçası düşer.

19. Biz yeryüzünü yaydık. Oraya dağları yerleştirdik. Onun üzerindeki her nesneyi de ölçüyle bitirdik.

20. Yeryüzünde sizin için, bir de azıkları boynunuza borç olmıyanlar için dirlikler varettik.

21. Hiçbir nesne yoktur ki onun hazineleri Bizim yanımızda olmasın. Biz onu ancak belli bir ölçüyle göndeririz.

22. Biz aşılayıcı yeller gönderdik. Gökten indirdiğimiz su ile de sizi suvardık. Bu suyu toplamak sizin elinizde değildir.

23. İşte Biz gerçekten diriltiriz de, öldürürüz de. Hepsinin gerisinde kalan da yine Biziz.

24. Ant olsun ki Biz sizden önce gelmiş geçmiş olanları da biliriz, sizden sonra gelecek olanları da biliriz.

25. Gerçekten yarın onları derliyecek olan senin çalabındır. Gerçekten O, doğruyu bildiricidir, bilicidir.

26. Ant olsun ki Biz insanı balçıktan, işlenmiş kara topraktan yarattık.

27. Cinlerin atasını da daha önce kızgın ateşten yarattık.

28. O gün senin çalabın meleklere buyurmuştu: «İşte Ben balçıktan, işlenmiş kara topraktan bir âdemoğlu yaratacağım.

29. Öyleyse Ben onu düzenleyip de kendi ruhumdan ona üfürünce, onun için secde edeceksiniz.»

30. Bunun üzerine melekler hep birden secde ettiler.

31. Yalnız İblis dayattı, secde etmedi.

32. Allah buyurdu: «Ey İblis! Sana ne oldu da onlarla birlikte secde etmedin?»

33. İblis dedi: «Ben Senin balçıktan, işlenmiş kara topraktan yarattığın âdemoğluna secde etmek için var olmadım.»

34. Allah buyurdu: «Öyleyse, buradan çık. Çünkü artık sen sürgünsün.

35. İşte yargı gününe kadar lânet senin üzerinden eksik olmıyacaktır.»
36. Şeytan dedi: «Çalabım! Öyleyse dirilme gününe kadar bana önel ver.»
37. Allah buyurdu: «Sana önel verilmiştir artık,
38. bilinen güne kadar.»
39. Şeytan dedi: «Ey çalabım! Sen beni nasıl azdırdınsa, işte ben de yeryüzünde kötülüğü güzel göstererek insanların hepsini birden öyle azdıracağım.
40. Yalnız, içlerinde özü arı olanları değil.»
41. Allah buyurdu: «İşte, Bana varan doğru yol budur.
42. Benim kullarım üzerinde senin hiçbir baskın olamaz. Meğer ki azıp da sana uyanlar ola.»
43. Bunların hepsinin birden buluşacağı yer, hiç şüphesiz, Cehennem'dir.
44. Bu Cehennem'in yedi kapısı vardır. Her kapısından da ayrı bir suçlu bölüğü girer.
45. İşte sakınırlar cennetlerde, pınar başlarındadırlar.
46. Esenlikle, güvenle girin o cennetlere.
47. Biz yüreklerindeki bütün hıncı söküp attık da karşılıklı kerevetler üzerinde kardeş kardeş oturmaktadırlar.
48. Onlar orada yorgunluk nedir bilmezler. Onlar oradan çıkarılacak da değildirler.
49. Kullarıma bildir ki gerçekten yarlıgayıcı olan da Benim, esirgeyici olan da Ben.
50. Gerçekten azabım da acıklı bir azaptır.
51. Onlara İbrahim'in konukları olan melekleri de bildir.
52. O gün bu konuklar İbrahim'in yanına varmışlardı: «Esenlik size» demişlerdi. İbrahim ise: «Doğrusu biz sizden korkuyoruz» demişti.
53. Onlar da şöyle demişlerdi: «Sakın korkma. Çünkü biz sana bilgin bir oğlun olacağını müjdelemiye geldik.»
54. İbrahim dedi: «Bana iyice kocalık çöktükten sonra mı müjdeliyorsunuz bunu? Ne biçim müjde bu böyle?»

55. Elçiler dediler: «Biz sana bunu doğru olarak müjdeliyoruz. Onun için, sakın umudunu kesme.»

56. İbrahim dedi: «Çalabımın esirgeyiciliğinden umudunu sapkınlardan başka kim keser?»

57. İbrahim dedi: «Ey elçiler! Sizin buradaki işiniz nedir?»

58. Elçiler dediler: «Gerçekten biz buraya suçlu takımı için gönderildik.

59. Ancak, Lutgiller onlardan değildirler. Biz onların hepsini ne de olsa kurtaracağız.

60. Ancak, karısını değil. Çünkü onun geride kalanlarla birlikte kalması gerekmektedir.»

61. Böylece elçiler Lutgillerin yanına varınca,

62. Lut dedi: «Sizler tanınmamış kimselersiniz.»

63. Elçiler dediler: «Yok, bizler sana senin ulusunun işkillendiği azabı getirdik.

64. Biz sana doğruyu getirdik. İşte bizler de dosdoğru kimseleriz.

65. Onun için sen gece yarısından sonra seninkileri yola çıkar. Sen de arkalarından git. İçinizden hiç kimse sakın dönmesin. Size buyurulan yere kadar varın gidin.»

66. Biz Lut'a buyruğumuzu değirdik: «Gün doğarken onların kökleri kesilmiş olacaktır.»

67. Kentliler sevine sevine konukların yanına gelmişlerdi.

68. Lut onlara dedi: «Bakın bunlar benim konuklarım. Sakın onların yanında beni utandırmayın.

69. Allah'tan sakının, beni kaygılandırmayın.»

70. Dediler: «Biz sana herkesin işine karışma demedik mi?»

71. Lut dedi: «Eğer yaklaşmak istiyorsanız, kızlarımız var.»

72. Senin varlığına ant olsun ki onlar azgınlık içinde bocalayıp duruyorlardı.

73. Gün doğarken onları bir haykırmadır çarptı.

74. Derken altlarını üstlerine getirdik. Üzerlerine de pişmiş balçıktan taşlar yağdırdık.

75. Gerçekten bunda varışlı kimseler için nice kesin bel-

geler vardır.

76. İşte bu kentler tam yolun üzerinde durmaktadırlar.

77. İşte bunda inananlar için kesin bir belge vardır.

78. Doğrusu Eyke'liler gerçekten kıyıcı kimselerdi.

79. Onun için Biz de onlardan öc aldık. İkisi de uğrak yollar üzerindedir.

80. Gerçekten, Hicr'liler elçilerini yalancı saymışlardı.

81. Biz onlara belgelerimizi vermiştik de onlar bunlardan yüz çevirmişlerdi.

82. Onlar dağları yontup güvenlik evler yaparlardı.

83. Derken, onları gün doğarken bir haykırmadır çarptı.

84. Böylece bütün o elde ettikleri nesneler kendilerini kurtaramadı.

85. Biz yerleri, gökleri, ikisinin arasında olanları ancak gerektiği gibi yarattık. İşte dirilme günü kesenkes gelecektir. Onun için sen onlara karşı şimdilik en tatlı davranışla davran.

86. Gerçekten senin çalabın yaratıcı, bilici olandır.

87. Ant olsun ki Biz sana yedi tane övme âyetli Fatiha ile ulu Kur'an'ı verdik.

88. O tanımazlardan bir takımlarını gönendirmiş olduğumuz nesnelere sakın gözünü dikme, sakın bunun için kaygılanma. İnananların üzerine de kanadını ger.

89. De ki: «Gerçekten ben apaçık bir uyarıcıyım.»

90. Nasıl ki parçalara ayrılanlara da böyle uyarıcılar göndermiştik,

91. Kur'an'ı parçalara ayıran o kimselere.

92. Çalabının hakkı için Biz onların hepsini kesenkes sorguya çekeceğiz,

93. bütün işlediklerinden dolayı.

94. Öyleyse sen de sana ne buyruluyorsa onu onlara apaçık bildir. Eş koşanlardan da yüz çevir.

95. Biz o eğlenenlere yeteriz.

96. O eğlenenler ki Allah ile birlikte başka bir tanrı düşü-

nürler. Onlar yakında göreceklerdir.

97. Gerçekten, biliyoruz ki onların dediklerinden dolayı senin canın sıkılıyor.

98. Onun için sen de çalabını överek ulula. Ona secde et,

99. ölüm sana erişinceye kadar çalabına kulluk et.

XVI

NAHL SÛRESİ

Acıyıcı, esirgeyici Allah'ın adıyla başlarım.

1. Allah'ın buyruğu gelecektir. Sakın onun çabuk gelmesini istemeyin. Allah onların Kendine eş koştuklarından uzaktır, yücedir.

2. Allah: «İnsanları uyarın. İşte Benden başka tanrı yoktur. Benden sakının» buyruğunu kullarından dilediğinin gönlüne bildirmek için melekleri Cebrail ile birlikte gönderir.

3. Allah, yerleri, gökleri gerektiği gibi yarattı. Allah Kendine eş koşulanlardan yücedir.

4. Allah insanı bir atmık damlasından yarattı. Yine de insan Ona açıktan açığa düşman kesildi.

5. Davarları da sizin için yarattı. Onlarda ısıtıcı, işe yarayıcı nesneler vardır. Onların etini de yersiniz.

6. Ağıla çekerken, otlağa salarken onlarda sizin için bir güzellik de vardır.

7. Onlar ağırlıklarınızı öyle ülkelere taşırlar ki siz oralara kendinizi tüketmeden varamazdınız. Çünkü çalabınız kesenkes gözeticidir, esirgeyicidir.

8. Atları, katırları, eşekleri sizin için binek, hem de bezek olarak yarattı. O sizin bilmediğiniz daha neleri yarattı.

9. Doğru yolu göstermek Allah'a düşer. Yolun iğrisi de vardır. Eğer O dileseydi, hepinizi birden kesenkes doğru yola iletirdi.

10. Sizin için gökyüzünden su indiren de Odur. Bütün içecekler bu su ile olur. Hayvanlarınıza yedirdiğiniz otlar da bu su ile olur.

11. Allah yine bu su ile sizin için ekin, zeytin, hurma ağaçları, üzümler, ürünlerin her türlüsünü bitirir. Gerçekten bütün bunlarda düşünenler takımı için kesin bir belge vardır.

12. Allah sizin için geceye, gündüze, güneşe, aya da baş eğdirdi. Yıldızlar da Onun buyruğuna baş eğmişlerdir. Gerçekten bunlarda düşünenler için kesin belgeler vardır.

13. Allah sizin için yeryüzünde türlü renklerde yarattığı ne varsa, onlara da baş eğdirmiştir. Bunda öğüt alanlar takımı için kesin bir belge vardır.

14. Denize baş eğdiren de Odur. Ondan çıkan taze eti yiyesiniz, ondan takınacağınız bezenekleri çıkarasınız diye. Gemilerin denizi yarıp gittiğini görüyorsun. Bu da Allah'ın bol vergisinden pay dileyesiniz, Ona şükredesiniz diyedir.

15. Allah yeryüzüne yüksek dağları koydu ki sizinle birlikte sallanmasınlar diye. Irmaklar, yollar da koydu ki yönelesiniz diye.

16. Daha da nice belgeler! Yıldızlarla da insanlar yollarını buluyorlar.

17. Şimdi, yaradan yaratmıyan gibi midir? Yine de öğütlenmiyecek misiniz?

18. Eğer siz Allah'ın iyiliklerini saymıya kalkışacak olursanız saymakla bitiremezsiniz. Çünkü Allah kesenkes yarlıgayıcıdır, esirgeyicidir.

19. Allah, neyi gizlediğinizi, neyi açığa vurduğunuzu bilir.

20. Onların Allah'ı bırakıp da taptıkları yaratıcı olmak şöyle dursun, kendileri yaratılmış olanlardır.

21. Onlar ölülerdir, diriler değildirler. Ne gün yeniden diriltileceklerini bildikleri de yoktur.

22. Sizin tanrınız bir tek tanrıdır. Öbür dünyaya inanmıyanlara gelince, onların gönlü Allah'ın birliğini tanımamaktadır. Onlar büyüklük taslıyan kimselerdir.

23. İşkil yok ki işte Allah onlar neyi gizlerler, neyi açığa vururlarsa hepsini bilir. Çünkü Allah büyüklük taslıyanları sevmez.

24. Onlara: «Çalabınız size ne bildirdi?» denilince onlar «Eskilerin masallarını» derler.

25. Şunun için ki onlar dirilme günü bütün kendi günahlarını taşıdıktan başka, bir de bilgisizlikleri yüzünden, azdırdıkları kimselerin günahlarının bir kısmını da taşıyacaklardır. Bilsen onların yüklendikleri yük ne kötüdür.

26. Kendilerinden önce gelenler de böyle düzen kurmuşlardı. Derken Allah onların yapılarını tâ temellerinden sarsmayı diledi de üstlerindeki çatı başlarına indi. Hem de bu azap onlara hiç beklemedikleri bir yerden geliverdi.

27. Sonra dirilme günü Allah onları yerecek, onlara diyecek: «Kendileri için parçalara bölündüğünüz eşlerim nerede?» Kendilerine bilim verilenler de diyecekler: «İşte bu gün yerilmek de azap çekmek de tanımazlara düşüyor.»

28. Melekler kendilerine kıyıcılık edenlerin canını alırken onlar bağınıp: «Biz bir kötülük etmiş değiliz» derler. Evet, gerçekten Allah onların neler işlediklerini bilicidir.

29. «Öyleyse Cehennem'in kapılarından girin. Hep orada kalacaksınız. Büyüklük taslıyanların durağı ne kötüdür.»

30. Sakınanlara: «Çalabınız size ne gönderdi?» denilince «İyilik gönderdi» derler. Bu dünyada iyilik edenlere karşı iyilik vardır. Ancak, ne de olsa, öbür dünya yurdu yeydir. Doğrusu sakınanların yurdu ne güzeldir.

31. Bu yurt Adin cennetleridir. Oraya girerler. İçlerinden ırmaklar akar. Onlar ne dilerse orada vardır. Allah sakınanların karşılığını işte böyle verir.

32. Bunlar o kimselerdir ki melekler onların canlarını iyilikle alırlar. Şöyle derler: «Esenlik size. İşlediğiniz iyiliklerin karşılığı olarak buyurun Cennet'e.»

33. Tanımazlar meleklerin gelmesinden ya da çalaplarının buyruğunun gelmesinden başka bir şey mi bekliyorlar? Ger-

çi onlardan öncekiler de böyle yapmışlardır. Allah onlara kıymadı, onlar kendilerine kıydılar.

34. Derken ettiklerini buldular. Eğlenceye aldıkları azap kendilerini kuşattı.

35. Eş koşanlar dediler: «Eğer Allah dileseydi biz de, dedelerimiz de Ondan başkasına tapmazdık, Onun buyruğu olmadan da hiçbir nesneyi haram kılmazdık.» Onlardan öncekiler de böyle yapmışlardı. Artık elçilerin üzerine düşen, açıktan açığa bildirmekten başka ne olabilir?

36. Ant olsun ki gerçekten Biz her topluluğa bir elçi gönderdik, Allah'a tapın, Tagut'tan sakının diye. Onların içinde Allah'ın doğru yola ilettiği kimseler de vardır, sapkınlığa dört elle sarılan kimseler de vardır. Artık yeryüzünü dolanın da Allah'ı yalan sayanların sonu nice oldu bir görün.

37. Onları doğru yola getirmek için nekadar çırpınsan boştur. Çünkü Allah bir kere saptırdığını bir daha doğru yola iletmez. Hem bu gibilerin yardımcıları da olmaz.

38. Onlar: «Allah öleni diriltemez» diye büyük büyük ant içtiler. Yok, Allah'ın verdiği söz doğrudur, ancak, insanların pek çoğu bunu bilmezler.

39. Allah onları üzerinde çekişip durdukları gerçeği açıkça anlatmak, tanımazları da kendilerinin yalancı olduklarını bildirmek için diriltecektir.

40. Biz bir nesnenin olmasını diledik mi, ona Bizim sözümüz yalnız «Ol» demektir. O da oluverir.

41. O kimseler ki kendilerine kıyıcılık edildikten sonra Allah için göçmüşlerdir, Biz onları bu dünyada güzel yerlere yerleştiririz. Onların öbür dünyadaki karşılıkları ise ne de olsa daha büyük olacaktır. Tanımazlar bunu bir bilselerdi.

42. Onlar katlanan, yalnız çalaplarına dayanan kimselerdir.

43. Senden önce gönüllerini bilgilendirdiğimiz elçiler hep er kişilerdi. Eğer siz bunu bilmiyorsanız ellerinde tanrı buyruğu olanlara sorunuz.

44. Bu elçiler açıklayıcı belgelerle, kitaplarla geldiler. Sana da Kur'an'ı bildirdik. Kendilerine gönderilenin ne olduğunu insanlara açıkça anlatasın, onlar da düşünsünler diye.

45. O kimseler ki kötülük için düzen kurdular, Allah'ın kendilerini yerin dibine geçireceğinden, ya da hiç beklemedikleri bir yerden üzerlerine azap geleceğinden korkmuyorlar mı?

46. Ya da dönüp dolaşırken Allah'ın kendilerini çarpacağından korkmuyorlar mı? Hem onlar Allah'ı bundan alıkoyamazlar da.

47. Ya da onları yavaş yavaş eritip bitirmiyeceğinden korkmuyorlar mı? Ancak şu var ki sizin çalabınız gözeticidir, esirgeyicidir.

48. Ya da onlar görmüyorlar mı ki Allah'ın yarattığı her nesnenin gölgesi sağa sola düşerek, alçalarak Allah'a secde etmektedir.

49. Yerlerde, göklerde, canlılar olsun, melekler olsun, ne varsa hepsi de Allah'a secde ederler, büyüklenmek nedir bilmezler.

50. Kendilerinden üstün olan çalaplarından korkarlar, kendilerine ne buyrulursa onu yaparlar.

51. Allah buyurdu: «İki tanrı edinmeyin. Çünkü O, ancak bir tek olan tanrıdır. Böyle olunca, yalnız Benden korkun.»

52. Yerlerde, göklerde ne varsa hepsi Onundur. Din de Onundur. Böyle olunca yine de Allah'tan başkasından mı sakınıyorsunuz?

53. Size ne iyilik gelirse Allah'tan gelir. Sonra bir kötülük gelince de yalnız Allah'a yalvarırsınız.

54. Sonra O bu kötülüğü üzerinizden giderdi mi hemen içinizden bir takımları çalaplarına eş koşarlar.

55. Bunu da kendilerine verdiklerimizi tanımamak için yaparlar. Şimdi gönenip durun. Ancak, yakında göreceksiniz.

56. Kendilerine verdiğimiz azıklardan ne olduklarını bilmedikleri o putlara pay çıkarırlar. Allah'a ant olsun ki sizler

bu uydurmalarınızdan dolayı sorumlu tutulacaksınız.

57. Onlar Allah'a kız çocukları takıştırırlar. Allah ise bundan uzaktır. Özledikleri oğlanları da kendilerine alıkoyarlar.

58. Onlardan birine: «Bir kızın oldu» diye müjdeleyince öfkesinden yüzü kapkara olur,

59. kendisine verilen müjdenin kötülüğünden dolayı kimseciklerin gözüne görünmez. Onu utana utana alıkoysun mu, yoksa toprağa gömsün mü? Şu düşündüklerine bakın, ne kötü.

60. Öbür dünyaya inanmıyanlar kötülük örnekleridir. Örneklerin en güzeli ise Allah'ınkidir. O Allah ki erklidir, doğruyu bildiricidir.

61. Eğer Allah insanları kıyıcılıklarından dolayı sorumlu tutacak olsaydı, yeryüzünde hiçbir canlı varlık bırakmazdı. Ancak şu var ki Allah onları ölçülü bir sona kadar geciktirir. Sonları gelince de onlar ne bir göz kıpması geri kalabilirler, ne de bir göz kıpması ileri geçebilirler.

62. İstemedikleri olunca «Allah'tan» derler. Sonlarının iyi olacağını söyliyerek de kendi ağızlarıyla yalan uydurmuş olurlar. Gerçekten bu kimseler için ateş vardır. Ateşe ilk atılacak olanlar da onlardır.

63. Allah'a ant olsun ki işte Biz senden önceki topluluklara da elçiler göndermiştik. Şeytan ise bütün işlediklerini kendilerine güzel gösterdi. İşte o bugün de onların yardağıdır. Ancak, onlar için acıklı bir azap vardır.

64. Biz sana bu Kitap'ı ancak onların üzerinde çekiştikleri nesneleri açıkça anlatasın, inananlar takımına da yol gösteresin, acıma olsun diye bildirdik.

65. Allah gökten su indirdi. Onunla yeri öldükten sonra diriltti. İşte bunda dinliyenler takımı için kesin bir belge vardır.

66. Sizin için davarlarda öğrence vardır. Size onların karınlarındaki bağırsaklarıyla kanları arasındaki arı sütten içiriz. Bu süt içenlerin boğazından kayıp gider.

67. Siz hurma ağaçlarının yemişlerinden, üzümlerden içki-

ler, güzel azıklar elde ediyorsunuz. Bunda düşünenler takımı için kesin bir belge vardır.

68. Senin tanrın balarısının gönlüne şunu bildirdi: «Dağlarda, ağaçlarda, kovanlarda barın,

69. sonra bütün ürünlerden ye, sonra da çalabının sana gösterdiği yollarda alçak gönüllülükle yürü.» Onların karınlarından değişik renkte bir sıvı çıkar ki bu sıvıda insanlar için şifa vardır. İşte bunda düşünenler takımı için kesin bir belge vardır.

70. Sizi yaratan da, sizin canınızı alacak olan da Allah'tır. İçinizden kimini düşkünlük çağına kadar yaşatır. Öyle ki bildiğini artık bilmez olur. Gerçekten Allah bilicidir, gücü yeticidir.

71. Allah azıklanma işinde kimini kiminden üstün kıldı. Oysaki bu üstün kılınanlar kazandıkları azığı ellerinin altındaki kölelere onları kendileriyle bir tutarak vermezler. Onlar yine de Allah'ın iyiliğini tanımazlık mı ediyorlar?

72. Allah size kendinizden eşler varetti. Eşlerinizden de çocuklar, torunlar varetti. Sizi güzel güzel azıklarla azıklandırdı. Yine de onlar iğriye inanıyorlar da Allah'ın iyiliklerine karşı tanımazlık mı ediyorlar?

73. Onlar Allah'ı bırakıp da ne yerden, ne de gökten azık olarak verecek hiçbir nesnesi olmıyanlara, vermiye de gücü yetmiyenlere taparlar.

74. Hiçbir nesneyi Allah'a benzetmeyin. çünkü Allah bilir, siz bilmezsiniz.

75. Allah size şunu örnek veriyor. Hiçbir işe eli erip gücü yetmiyen, başkasının da malı olan bir köle ile bizim güzel bir azıkla azıklandırdığımız, bu azığın bir kısmıyla gizlice olsun, açıkça olsun başkalarını doyuran bir kimse bir olur mu? Allah'a övgü olsun ki bir olmaz. Ancak, pek çoğu bunu bilmezler.

76. Yine Allah şu iki kimseyi örnek veriyor. Biri dilsizdir, hiçbir işe yaramaz. Bu kimse efendisine yüktür. Onu nereye

gönderecek olsa beceremez. Şimdi bu kimse doğruluktan ayrılmıyan, kendisi de doğru yol üzerinde bulunan bir kimse ile bir olur mu?

77. Yerlerin, göklerin bütün görünmiyenlerini bilmek Allah'a vergidir. Dirilme işi ancak bir göz kıpması kadar sürecektir, belki ondan da az. Çünkü Allah'ın gücü her nesneye yeticidir.

78. Allah sizi analarınızın karnından, hiçbir bilginiz olmadan çıkardı. Size kulak, göz, yürek verdi, şükredesiniz diye.

79. Onlar, Allah'a baş eğerek gök boşluğunda uçuşan kuşlara bakmıyorlar mı? Bunları orada Allah'tan başkası tutamıyor. İşte bunda düşünenler takımı için kesin belgeler vardır.

80. Allah evlerinizi sizin için dinlenme yeri yaptı. Hayvanların derilerinden de size barınaklar yapttı, göç günleri, konak günleri kolayca taşıyabilmeniz için. Yünlerinden, tüylerinden, kıllarından da bir süre için giyimlik, gönenmelik yaptı.

81. Allah yarattıklarından sizin için gölgelikler yaptı. Dağlarda sizin için sığınaklar yaptı, yine sizi sıcaktan korumak için giyecekler, vuruşurken korunmak için de demir gömlekler yaptı. İşte Allah size karşı olan iyiliklerini böylece sonuna erdirdi, bağınasınız diye.

82. Eğer onlar yine de yüz çevirecek olurlarsa, artık sana düşen, yalnız apaçık bir bildirmedir, o kadar.

83. Onlar Allah'ın iyiliklerini bilirler, sonra yine de onu yoğumsarlar. Onların pek çoğu tanımaz kimselerdir.

84. O gün her topluluktan tanık getireceğiz, tanımazlar dinlenmiyecek, onların bağış dilemelerine de meydan verilmiyecektir.

85. O kıyıcılar bir kere azabı tattıktan sonra artık bu azap ne yeyniltilir, ne de onlara göz açtırılır.

86. Eş koşanlar eş koştuklarını görünce derler: «Çalabımız! İşte Seni bırakıp da tapmış olduğumuz eşler bunlardır. Eş ko-

şulanların verdiği karşılık da şudur: «İşte sizler besbelli ki yalancı kimselersiniz.»

87. O gün kıyıcılar Allah'a bağınmışlardır. Tanrı diye uydurdukları da onlardan uzaklaşmışlardır.

88. O kimseler ki tanımazlık ederler, insanları da Allahın yolundan alıkoyarlar, karıştırıcılıklarından dolayı onların azabı artıtrıldıkça artırılır.

89. O gün her topluluğun içinden o topluluğa karşı bir tanık çıkaracağız. Seni de bunlara karşı tanık olarak getireceğiz. Biz sana Kitap'ı da her nesneyi apaçık belirten, doğru yolu gösterici, esirgeyici, bağınanlar için de müjdeleyici olarak bildirdik.

90. Gerçekten Allah tüzlüğü, iyiliği yakınlara karşı elaçıklığını buyurur, çirkinliği, yozluğu, uygunsuzu, zorbalığı yıgayor. Allah sizi öğütlüyor, düşünesiniz diye.

91. Allah'la sözleşince de verdiğiniz sözü yerine getirin. Antlarınızı bir kere sağlamlaştırdıktan sonra artık bozmayın. Siz ki bu antlarınıza Allah'ı sağlayıcı edinmiştiniz. Çünkü Allah ne işlerseniz hepsini bilir.

92. Sakın ipliğini iyice eğirdikten sonra çözüp bozan kadın gibi olmayın. Bir topluluğun başka bir topluluktan daha çok olduğunu görüp de antlarınızı biribirinizi aldatmak için kullanmayın. Allah sizi bununla sınıyor. Dirilme günü O çekiştiklerinizin ne olduğunu size bildirecektir.

93. Eğer Allah dileseydi hepinizi kesenkes bir tek topluluk yapardı. Ancak, tanrı kimi dilerse onu yoldan çıkarır, kimi dilerse onu da doğru yola iletir. Size gelince, besbelli ki siz yalnız işlediklerinizden ne de olsa sorumlu tutulacaksınız.

94. Antlarınızı birbirinizi aldatmak için kullanmayın. Yoksa ayaklarınız sapa sağlam basıp dururken kayıverir. İnsanları Allah'ın yolundan alıkoyduğunuz için başınıza kötülük gelir. Sonra sizin için ulu bir azap vardır.

95. Allah'a verdiğiniz sözü az bir değere değişmeyin. Çünkü sizin için yey olan Allah'ın yanındakidir, bunu bir bilseniz.

96. Sizin yanınızda ne varsa tükenir, Allah'ın yanında olanlar ise hep kalıcıdır. Biz katlananların karşılığını işlemiş olduklarından daha güzeliyle kesin olarak veririz.

97. Erkek olsun, kadın olsun, herkim inanarak iyi işler işlerse Biz onu en güzel bir yaşayışla yaşatırız. Gerçekten Biz onun karşılığını da işlemiş oldukları iyiliklerin en güzelleriyle kesenkes veririz.

98. Öyleyse Kur'an okurken taşlanan Şeytan'dan Allah'a sığın.

99. Çünkü Şeytan'ın inananlar, çalaplarına dayananlar üzerinde hiçbir baskısı olamaz.

100. Gerçekten Şeytan'ın baskısı olsa olsa ancak onu kendine koruyucu edinenler, Şeytan'ı Allah'a eş koşanlar üzerinde olabilir.

101. Biz bir âyeti başka bir âyetin yerine koyunca, ki Allah neyi bildireceğini çok iyi bilir, onlar şunu derler: «Sen ancak yalan uydurucusun.» Yok, onların pek çoğu bilmezler.

102. De ki: «Kur'an'ı Cebrail sana çalabından gerektiği gibi getirdi. İnananları pekleştirmek, bütün Allah'a bağınanlara da doğru yolu gösterici, hem de müjde olmak için.

103. Ant olsun ki Biz biliyoruz, onlar şunu diyecekler: «Ona Kur'an'ı öğreten bir âdemoğludur.» Öğrettiğini sandıkları kimsenin dili yad dildir. Kur'an'ın dili ise apaçık arapçadır.

104. O kimseler ki Allah'ın belgelerine inanmazlar, Allah onları doğru yola iletmez. Onlar için acıklı bir azap vardır.

105. Gerçekten yalan uyduranlar Allah'ın belgelerine inanmıyanlardır. Yalancı olanlar işte bunlardır.

106. Gönlü inançla dolu iken zorlananlar bir yana, herkim Allah'a inandıktan sonra tanımazlık ederse, bir de gönlünü tanımazlığa kaptırırsa işte bu gibiler Allah'ın öfkesine uğrıyacaklardır. Onlar için acıklı bir azap vardır.

107. Bu da onların dünya yaşayışını öbür dünya yaşayışından daha çok sevdikleri içindir. Çünkü Allah tanımazları doğru yola iletmez.

108. Bunlar o kimselerdir ki Allah onların yüreklerini, kulaklarını, gözlerini mühürlemiştir. İşte dalgıda olanlar bunlardır.

109. Hiç işkil yok ki onlara öbür dünyada yazık olacaktır.

110. Sonra gerçekten senin çalabın türlü üzüntüler çektikten sonra göçenler, ondan sonra da Allah uğrunda savaşıp katlananlar iledir. Gerçekten senin çalabın bundan sonra kesin olarak yarlıgayıcıdır; esirgeyicidir.

111. Bir gün gelecek, herkes kendi canını kurtarmıya bakacak, herkes ne ettiyse onu bulacaktır. O gün kimseye kıyılmıyacaktır.

112. Allah şu kenti örnek verir. Bu kent, güvenlik, esenlik içinde idi. Ona her yerden bol bol azık gelmekte idi. Ancak, bu kentin insanları Allah'ın bu iyiliklerini tanımaz oldular. Allah da bu işlediklerine karşı onları açlıkla, korkuyla kuşattı.

113. Ant olsun ki onlara içlerinden bir elçi geldi. Derken onu yalancı saydılar. Bunun üzerine kıyıcılıklarından dolayı onları azap çarptı.

114. Öyleyse Allah'ın size azık olarak verdiği arı, güzel nesneleri yiyin de Allah'a tapmak istiyorsanız Onun iyiliklerine şükredin.

115. Gerçekten Allah size ölü etini, kanı, domuz etini, Allah'tan başkası için kesilenleri haram kıldı. Herkim zorda kalırsa bunları azgınlık etmemek, aşırı gitmemek üzere yiyebilir. Çünkü Allah yarlıgayıcıdır, esirgeyicidir.

116. «Bu helâldır, bu haramdır» diye Allah'a karşı kendi kendinize uydurduğunuz yalanları ortaya atmayın. Çünkü Allah'a karşı yalan uyduranlar onmazlar.

117. Dünyadaki gönenme pek az sürer. Onlar için öbür dünyada acıklı bir azap vardır.

118. Bu sana anlattığımız' nesneleri daha önce yahudilere haram kılmıştık. Böylelikle Biz onlara kıymış olmadık, belki onlar kendi kendilerine kıymış oldular.

119. Sonra gerçekten senin çalabın bilmiyerek kötülük işliyen, ardından da tövbe edip kendini düzeltenlerden yanadır. Çünkü senin çalabın bütün bunlardan sonra kesenkes yarlıgayıcıdır, esirgeyicidir.

120. Gerçekten İbrahim tek başına bir topluluktu. Allah'a boyun eğici idi. Allah'ı birleyici idi, Allah'a eş koşanlardan da değildi.

121. İbrahim Allah'ın iyiliklerine karşı şükredici idi. Allah onu beğenip seçmişti, doğru yola iletmişti.

122. Biz onu bu dünyada sevdirdik. O öbür dünyada da kesenkes iyiler arasında bulunacaktır.

123. Sonra da Biz senin gönlüne: «Allah'ı birleyici olan, Allah'a eş koşucu olmıyan İbrahim'in dinine uy» diye bildirdik.

124. Cumartesi yasağı yalnız bunun üzerinde çekişenler için borç yazıldı. Senin çalabın onların üzerinde çekişip durduklarını dirilme günü aralarını kesin olarak yargılıyacaktır.

125. Sen insanları çalabının yoluna doğrunun düşüncesi ile, güzel öğütle çağır. Onlarla tartışmaların en güzelini yap. Çünkü Allah kendi yolundan sapanları da çok iyi bilir, kendi yolunu tutanları da çok iyi bilir.

126. Eğer azap çektirmek isterseniz, onlar size nasıl çektirdilerse siz de onlara öyle çektirin. Katlanacak olursanız besbelli ki bu, katlananlar için yeydir.

127. Katlan. Senin katlanman da ancak Allah'ın yardımı ile olur. Sakın onlar için kaygılanma. Onların kurdukları düzenden dolayı sakın sıkıntıya düşme,

128. çünkü Allah sakınanlarla, iyilik edenlerle birliktedir.

XVII

İSRA SÛRESİ

Acıyıcı, esirgeyici Allah'ın adıyla başlarım.

1. Ulularıın o Allah'ı ki kendisine belgelerimizden bir nicesini göstermek için kulunu geceleyin Mescid-i Haram'dan alıp, dolayını kutlulandırdığımız Mescid-i Aksa'ya götürdü. Çünkü O işiticidir, görücüdür.

2. Biz Musa'ya Kitap verdik. Onu İsrailoğullarına yol gösterici yaptık. Benden başkalarını gözetici edinmeyin diye.

3. Ey, Nuh ile birlikte gemiye bindirdiğimiz insanların soyundan gelenler! Doğrusu Nuh şükredici bir kuldu.

4. Biz Kitap'ta İsrailoğullarına bildirdik ki: «Siz ne de olsa ortalığı iki defa bozguna uğratacaksınız. Ne de olsa büyüklendikçe büyükleneceksiniz.

5. O iki cezadan ilkinin günü gelince en sert dövüşen kullarımızı üzerinize gönderdik. Onlar evlerinizin arasına kadar sokuldular. Böylece ceza verilmiş oldu.»

6. Sonra onları yenme gücünü tekrar size verdik. Size mallar, çocuklar vererek yardım ettik. Sizi topluluk olarak da çoğalttık.

7. Eğer iyilik ederseniz kendinize etmiş olursunuz. Eğer kötülük ederseniz yine kendinize etmiş olursunuz. Öbür ceza günü gelince de onlar size kötülük etsinler, tapınaklarınıza ilkin girdikleri gibi girsinler, yendiklerini yok etsinler diye üzerinize gönderdik.

8. Ola ki çalabınız size acıya. Eğer siz dönecek olursanız Biz de döneriz. Biz Cehennem'i tanımazlar için zından kıldık.

9. Gerçekten bu Kur'an'ın ilettiği yol en doğru yoldur. İnananlara, iyilik işliyenlere müjdele, işte onlar için büyük bir karşılık vardır.

10. Gerçekten o kimseler ki öbür dünyaya inanmazlar, onlar için de acıklı bir azap düzülmüştür.

11. İnsan nasıl iyiliği üzerine çekmek isterse, kötülüğü de öylece üzerine çekmek ister. Çünkü insan acelecidir.

12. Gece ile gündüzü iki belge yaptık. Sonra gece belgesini yok edince de yerine gündüz belgesini gösterici kıldık. Çalabınızın bol vergisinden diliyesiniz, hem de yıllarınızı sayasınız, sayışlarınızı da bilesiniz diye. Biz her nesneyi de uzun uzadıya anlattıkça anlattık.

13. Herkesin ettiğini kendi boynuna doladık. Dirilme günü herkes için bir kitap çıkaracağız. Herkesin kitabı kendisine açık olarak erecektir.

14. «Kitabını oku da bu gün kendi hesabını kendin gör» denecek.

15. Herkim doğru yolu tutarsa kendi için tutmuş olur. Herkim de iğri yola saparsa yine kendine karşı sapmış olur. Hiçbir günahlı başkasının günahını yüklenmez. Biz önce bir elçi göndermedikçe de azaba uğratıcı değilizdir.

16. Biz bir ili yok etmeyi diledik mi, önce oranın ileri gelenlerine buyruklarımızı bildiririz. Bunun üzerine onlar o ili karıştırmıya başlarlar. Artık o ili azaba uğratmak gerekir. Bunun üzerine Biz de onu yerin dibine geçiririz.

17. Biz Nuh'tan sonra nice insan soylarını yok ettik. Senin çalabının, kullarının günahlarından bilgili, görücü olması yeter.

18. Herkim bu çarçabuk geçen dünyayı diliyecek olursa orada dilediğimiz kadarını dilediğimize çabucacık veririz. Sonra da onu Cehennem'e sokarız. O kimse buraya yerilmiş, sürülmüş olarak girer.

19. Herkim de inanarak öbür dünyayı diler, bunun için de gereği gibi çalışacak olursa, işte bu gibilerin bu çalışması değerlenmiş olur.

20. Biz hepsine, onlara da, bunlara da senin çalabının vergisiyle durmadan yardım ederiz. Senin çalabının vergisi kimseden esirgenmiş değildir.

21. Bak, Biz onları biribirinden nasıl da üstün kıldık. Şüp-

hesiz öbür dünyada basamakların daha yüksekleri, üstünlüklerin de daha büyükleri vardır.

22. Sakın Allah ile birlikte başkasını tanrı edinme, yoksa yerildiğin, kendi başına bırakıldığın gündür.

23. Senin çalabın kendinden başkasına tapmayın, ananıza, babanıza karşı iyi davranın diye buyurdu. Eğer onlardan biri, ya da her ikisi yanında kocayacak olursa, sakın onlara of! bile deme. Sakın onları paylama, onlara hep tatlı söyle.

24. Onlara acı da alçak gönüllülüğünün kanatlarını yerlere kadar indir. Şöyle de: «Çalabım! Onlar beni küçükken nasıl yetiştirdilerse, Sen de onları öyle esirge.»

25. Sizin çalabınız içinizde olanları en iyi bilendir. Eğer siz iyi olursanız, şüphesiz Allah da kendine dönenleri yarlıgayıcıdır.

26. Yakınlara, yoksullara, yolda kalanlara hakkını ver. Malını sakın saçıp savurma.

27. Çünkü saçıp savuranlar şeytanların yoldaşları olmuşlardır. Şeytan ise çalabına karşı en büyük nankörlüğü yapmıştır.

28. Çalabından umduğun esirgeyicilik erişinceye kadar yardım edemiyecek olursan, hiç olmazsa, onlara tatlı sözler söyle.

29. Elini ne sıkı tut, ne de büsbütün aç. Yoksa hem dile düşersin, hem de eli boş kalırsın.

30. Gerçekten senin çalabın kimi dilerse onun azığını genişletir de daraltır da. Çünkü O kullarının her oluşundan bilgili, görücü olandır.

31. Sakın çocuklarınızı yoksulluk korkusuyla öldürmeyin. Onların da, sizin de azığınızı verecek olan Biziz. Çünkü çocukları öldürmek büyük bir suçtur.

32. Sakın yoz yaklaşmada bulunmayın. Çünkü bu çirkin bir iştir, kötü bir yoldur.

33. Allah'ın öldürülmesini haram kıldığı kimseyi sakın öl-

dürmeyin. Meğer ki bu doğrulukla ola. Herkim bir kimseyi kıyıp öldürecek olursa Biz onun gözeticisine öldürenden hakkını arama yetkisini verdik. Ancak, o da öldürme işinde taşkınlık etmemelidir. Çünkü ne de olsa yardım görmüş oluyor.

34. Öksüz erginlik çağına varıncaya kadar onun malına el sürmeyin. Meğer ki iyilik için ola. Bir de verdiğiniz sözü yerine getirin. Çünkü söz vermek sorumlu olmak demektir.

35. Ölçerken doğru ölçün. Tartarken de doğru tartın. Böylesi yeydir, böylesinin sonu daha güzeldir.

36. Bilmediğin bir işin ardına düşme. Çünkü kulak, göz, yürek, bunların hepsi sorumlu tutulacaktır.

37. Yerin üzerinde kurula kurula yürüme. Çünkü yeri yaramazsın, dağları aşamazsın.

38. Bütün bu kötülükler senin çalabının istemedikleridir.

39. Bunlar senin çalabının doğru düşünce olarak gönlüne bildirdikleridir. Sakın, Allah ile birlikte başka bir tanrı edinme. Yoksa yerilip, kovulup Cehennem'e atılırsın.

40. Çalabınız erkek çocukları hep size ayırdı da kendine meleklerden kız çocuklar mı edindi? Doğrusu, siz çok ağır bir söz söylüyorsunuz.

41. Ant olsun ki Biz bunu Kur'an'da evire çevire anlatmışızdır, öğütlensinler diye. Ancak, bu, onları yalnız tiksindirdi.

42. De ki: «Eğer dedikleri gibi Allah ile birlikte başka tanrılar da bulunsaydı, onlar egelik elinde olana karşı, ne olursa olsun, bir yol araştırırlardı.

43. Allah uludur, bütün onların dediklerinden yücedir, büyüktür.»

44. Yedi kat gökle yeryüzü, bunların içinde bulunanlar Allah'ı överek ulularlar. Hiçbir nesne yoktur ki Onu överek ululamış olmasın. Ancak, siz onların nasıl ululadıklarını kavrıyamazsınız. Gerçekten Allah yumuşak davranıcı, yarlıgayıcı olandır.

45. Sen Kur'an'ı okurken Biz, seninle öbür dünyaya inanmıyanlar arasına göze görünmiyen bir perde çekeriz,

46. yürekleri üzerine örtüler örteriz, kulaklarını da ağırlaştırırız, Kur'an'ı kavrıyamasınlar diye. Sen Kur'anda çalabını bir tek olarak anınca da onlar ürkerek arkalarını dönerler.

47. Onların seni dinlerken neyi dinlediklerini, gizli gizli konuşan bu kıyıcıların: «Doğrusu o, sizin uyduğunuz büyülenmiş bir kimseden başkası değildir» dediklerini Biz çok iyi biliriz.

48. Bak, seni kimlere benzettiler! Onlar bir kere sapıtmışlardır, artık yollarını bulmıya güçleri yetmiyecektir.

49. Şunu da dediler: «Biz bir yığın kemik, bir avuç toprak olduktan sonra, ne olursa olsun, yeni baştan diriltilecek miyiz?»

50. De ki: «İster taş olsun, ister demir,

51. ister kafanızda büyüttüğünüz kadar büyük bir yaratık olun.» Ardından: «Kim bizi yeni baştan diriltecek?» derler. De ki: «Sizi ilkin kim yoktan varettiyse yine O diriltecek.» Başlarını sallıyarak diyecekler ki: «Ne vakit?» De ki: «Belki de pek yakında.»

52. O gün Allah sizi çağıracak. Siz de öve öve Onun çağrısına uyacaksınız. Gerçekten kabirde pek az kaldığınızı sanacaksınız.

53. Kullarıma söyle, hep tatlı konuşsunlar. Çünkü Şeytan onların aralarını bozar. Çünkü Şeytan insanın açıktan açığa düşmanıdır.

54. Çalabınız sizi çok iyi bilir. Dilerse sizi esirger, dilerse sizi azaba uğratır. Biz seni onlara gözetici olarak göndermedik.

55. Senin çalabın yerlerde, göklerde olanları en iyi bilendir. Gerçekten Biz peygamberlerin kimini kiminden üstün kıldık. Davud'a da Zebur'u verdik.

56. De ki: «Allah'i bırakıp da tapacak sandıklarınızı çağırın. Göreceksiniz, sizin herhangi bir sıkıntınızı ne gidermiye ne de uzaklaştırmaya onların güçleri yetmez.»

57. O taptıklarına gelince, onlar kendilerini çalaplarına

yaklaştıracak olan en yakın yolun hangisi olduğunu arayıp duruyorlar, Onun esirgeyiciliğini umuyorlar, Onun azabından korkuyorlar. Çünkü senin çalabının azabı sakınılacak bir azaptır.

58. Biz dirilme gününden önce hangi ili yok etmişsek, hangi ili ağır bir azaba uğratmışsak, bunlar Kütük'te yazılıdır.

59. Bizi belge göndermekten alıkoyan, bundan önce gelenlerin onları yalan saymaları olmuştur. İşte Semud'a göze görünür bir belge olarak o dişi deveyi vermiştik de ona kıyıvermişlerdi. Biz ise belgelerimizi ancak korkutmak için göndeririz.

60. O gün Biz sana: «İşte çalabın insanları kuşatmıştır» demiştik. Biz sana gösterdiğimiz düşü yalnız insanları sınamak için gösterdik. Kur'an'daki uğursuz ağacı var etmemiz de ondandır. Biz böylelikle insanları korkuturuz. Ancak, bütün bunlar onların yalnız azgınlıklarını artırıyor.

61. O gün Biz meleklere: «Âdem'e secde edin» demiştik. Melekler de secde etmişlerdi. Yalnız İblis secde etmemişti, «Ben Senin balçıktan yarattığına secde mi edeceğim?» demişti.

62. Şeytan dedi: «Söyle bana, benden üstün tuttuğun bu mu? Eğer beni dirilme gününe kadar bırakırsan, pek azı bir yana, onun geriye kalan bütün dölünü ne olursa olsun azdırırım.»

63. Allah buyurdu: «Yıkıl git. İnsanlar arasında herkim sana uyacak olursa bu gibilerin cezası Cehennem olacaktır. Bu ceza tam bir cezadır.

64. Onların içinden gücünün yettiklerine sesini işittirip yerinden oynat. Onlara karşı atlılarınla, yayalarınla yürü. Onların mallarına, çocuklarına ortak kesil. Onlara söz ver dur.» Şeytan dediğin de yalnız aldatmak için söz verir.

65. İşte benim öz kullarım üzerinde senin hiçbir baskın olamaz. Senin çalabının gözetici olması yeter.»

66. O çalabınız ki sizin için denizde gemiyi yürütür, vergi-

sinin bolluğundan dileyesiniz diye. Çünkü O sizin için esirgeyici bulunuyor.

67. Denizde iken başınıza bir sıkıntı gelecek olursa, bütün o taptıklarınız savuşup giderler de yalvaracak yalnız Allah kalır. Ancak, Allah sizi kurtarıp karaya çıkarınca yine Ondan yüz çevirirsiniz. İnsan yaradılıştan nankördür.

68. Allah'ın karanın bir parçasını sizinle birlikte batırmıyacağını, ya üzerinize taş yağdırmıyacağını nereden biliyorsunuz? Sonra kendinize hiçbir gözetici bulamazsınız.

69. Ya Allah'ın sizi bir ikinci defa denize döndürmiyeceğini, üzerinize kırıp geçirici bir yel göndermiyeceğini, nankörlüğünüzden dolayı sizi batırmıyacağını nereden biliyorsunuz? Böyle bir durumda Bizden öc alacak birini bulamazsınız.

70. Ant olsun ki Biz âdemoğullarını yüce kıldık. Onları karada, denizde taşıttık. Onlara azıkların en güzellerini verdik. Onları üstün olarak yarattıklarımızın birçoğundan da üstün kıldık.

71. O gün bütün insanları önderleriyle birlikte çağıracağız. Kimin kitabı sağ eline verilirse bu gibiler kitaplarını okuyacaklar, en ufak bir kıyıcılığa bile uğramıyacaklardır.

72. Herkim bu dünyada kör davranacak olursa öbür dünyada da kör kalacaktır, yolunu da büsbütün şaşırmış olacaktır.

73. Az kalsın senin gönlüne bildirdiğimizden seni ayıracaklardı, bir başkasını uydurup da Bizim üzerimize atasın diye. Böyle yapsaydın onlar seni kendilerine yardak edineceklerdi.

74. Eğer seni pekitmemiş olsaydık ant olsun ki sen onlardan yana biraz olsun kayacaktın.

75. Böyle olunca Biz de sana hem dirimin, hem ölümün acısını iki kat olarak tattıracaktık. Sonra sen Bize karşı hiçbir yardımcı bulamıyacaktın.

76. Az kalsın seni bu topraklardan çıkarmak için zorlıyacaklardı. Böyle olunca senden sonra kendileri de orada pek

az kalabileceklerdi.

77. Senden önce gönderdiğimiz elçilerimizin yolu da bu yoldu. Bizim yolumuzda hiçbir değişiklik bulamazsın.

78. Güneşin batmasından gecenin kararmasına kadar Allah'a yalvar. Sabah Kur'an'ını oku. Çünkü sabah Kur'an'ını gören melekler vardır.

79. Geceleyin bir aralık Kur'an okumak için uyan. Olabilir ki bu üstünlük seni övülme katına kadar yükseltir.

80. De ki: «Ey benim çalabım! Beni nereye sokarsan doğrulukla sok, beni nereden de çıkarırsan doğrulukla çıkar. Kendi yönünden bana yardımcı bir güc ver.»

81. De ki: «Doğru geldi, iğri yok oldu. Çünkü iğri hep yok olagelmiştir.»

82. Biz Kur'an'la inananlar için iyileştirici, esirgeyici olan bilgileri bildiriyoruz. Bunlar kıyıcıların yalnız yıkımını artırır.

83. Biz insana ne zaman bir iyilik edecek olursak, o yüz çevirir, yan çizer. Ne zaman da başına bir kötülük gelecek olursa hemen umutsuzluğa düşer.

84. De ki: «Herkesin kendi yaradılışına göre bir davranışı vardır. Onun için kimin en doğru yolu tuttuğunu sizin çalabınız daha iyi bilir.»

85. Sana ruhun ne olduğunu sorarlar. De ki: «Ruh çalabının buyruğudur. Size ancak az bir bilim verilmiştir.»

86. Eğer Biz dileseydik o senin gönlüne bildirdiğimiz Kur'an'ı ne olursa olsun ortadan kaldırırdık da sonra sen Bize karşı bir yardımcı bulamazdın.

87. Ancak, senin çalabının esirgeyiciliğidir ki onu yerli yerinde bırakmıştır. Çünkü senin çalabının sana olan vergisi büyüktür.

88. De ki: «İnsanlar ile cinler bir araya gelseler de bu Kur'an gibisini meydana getirmek için biribirlerine arka verseler yine de onun gibisini getiremezler.»

89. Ant olsun ki Biz bu Kur'an'da örneklerin her türlüsünü uzun uzadıya gösterdik. Ancak insanların pek çoğu yalnız

tanımazlıkta ayak direndiler.

90. Dediler: «Ne de olsa biz sana inanmayız, bize yerden bir pınar fışkırtıncaya kadar,

91. ya senin bir hurma, üzüm bahçen olsun da aralarından ırmaklar akıtasın,

92. ya bizim yanımızda kuruntusunu ettiğin gibi gökyüzünü üstümüze parça parça düşüresin, ya Allah ile melekleri karşımıza getiresin,

93. ya senin altından bir evin olsun, ya da gökyüzüne çıkasın. Çıksan da inanmayız, bize okuyacağımız bir kitap getirmedikçe.» De ki: «Çalabım uludur. Ben Allah'ın gönderdiği âdemoğlu bir elçiden başka neyim ki?»

94. Kendilerine doğru yolu gösterici gelince bu insanları inanmaktan alıkoyan yalnız şöyle demeleridir: «Allah elçi olarak bir âdemoğlunu mu gönderir?»

95. De ki: «Eğer yeryüzünde gezip dolananlar melekler olsaydı Biz onlara gökten kesin olarak yine de bir meleği peygamber gönderirdik.»

96. De ki: «Benimle sizin aranızda Allah'ın tanık olması yeter. Çünkü Allah kullarından bilgilidir, kullarını görücüdür.»

97. Allah kimi doğru yola iletirse o doğru yolu bulur. Kimi de doğru yoldan saptırırsa artık bu gibilere Allah'tan başka koruyucu bulamazsın. Biz onları dirilme günü yüzü koyun yere kapanmış körler, dilsizler, sağırlar olarak derliyeceğiz. Onların durakları Cehennem'dir. Cehennem'in ateşi yavaşladıkça Biz onun alevini artırırız.

98. İşte onların cezası budur. Çünkü onlar belgelerimizi tanımadılar, «Bir yığın kemik, bir avuç toz olduktan sonra gerçek olarak yeni bir yaradılışla diriltilecekmişiz, öyle mi?»

99. Onlar görmüyorlar mı ki gerçekten yerleri, gökleri yaratan Allah'ın kendileri gibilerini de yaratmıya gücü yeticidir. Allah onlar için bir de son biçti. Bunda hiçbir şüphe yoktur. Yine de kıyıcılar tanımazlıkta ayak diriyorlar.

100. De ki: «Çalabımın bütün esirgeme hazineleri sizin elinizde olsaydı yine de tükenir korkusuyla cimrilik ederdiniz. İnsan yaradılıştan cimridir.»

101. Ant olsun ki Biz Musa'ya dokuz tane açıklayıcı belge verdik. Haydi git, İsrailoğullarını iste dedik. Musa onların yanına gelince Firavun kendisine şunu dedi: «Musa! Ben öyle sanıyorum ki seni büyülemişler.»

102. Musa dedi: «Ant olsun, sen de bilirsin ki bütün bu belgeleri, gönül bilgileri olmak üzere, yerlerin, göklerin çalabı olan Allah'tan başkası bildirmemiştir. Bana gelince, ben de iyice biliyorum ki sen yok olacaksın.»

103. Bunun üzerine Firavun onları yurttan çıkarmak istedi. Biz de Firavun'u, yanındakileri, hepsini birden suda boğuverdik.

104. Sonra da İsrailoğullarına dedik: «Bu yurtta siz oturun. Sonra gün gelince de sizi onlarla birlikte derleyip getireceğiz.»

105. Biz Kur'an'ı gerektiği gibi bildirdik. O da gerektiği gibi bildirilenin kendisi oldu. Seni de ancak müjdeleyici, uyarıcı olarak gönderdik.

106. Biz Kur'an'ı bölümlere ayırdık ki insanlara ağır ağır okuyasın diye. Hem Biz onu kısım kısım bildirdik.

107. De ki: «Siz ona ister inanın, ister inanmayın. Çünkü ondan önce kendilerine bilim verilenler bile Kur'an okununca yüz üstü kapanıp secde ediyorlar,

108. hem de: Çalabımızı ulularız. Çünkü çalabımızın sözü kesin olarak gerçekleşmiştir diyorlar.»

109. Ağlıyarak yüzüstü kapanırlar. Bu da onların ürküsünü artırır.

110. De ki: «İster Allah diye çağırın, ister Acıyıcı diye çağırın, ne diye çağırırsanız çağırın en güzel adlar Allah'ınkilerdir.» Yalvarırken de ne yüksek sesle yalvar, ne de alçak sesle. İkisinin ortasını bul.

111. De ki: «Övülmek yalnız Allah'a yaraşır. O Allah ki

kendine çocuk edinmedi, hakanlıkta eşi yoktur, düşkünlük nedir bilmez, Onun koruyucusu da olmaz. Onu büyükledikçe büyükle.»

XVIII

KEHF SÛRESİ

Acıyıcı, esirgeyici Allah'ın adıyla başlarım.

1. Övülmek o Allah'a yaraşır ki kuluna Kitap'ı bildirdi. Onun içinde hiçbir iğrilik bulundurmadı.

2. Kendi katından gelecek olan ağır azapla uyarmak, iyi işler işliyen inananlar için de gerçekten en güzel bir karşılık olduğunu müjdelemek için bildirilen dosdoğru kitaptır bu.

3. Onlar hep orada kalacaklardır.

4. Bir de Allah kendine çocuk edindi diyenleri uyarmak için.

5. Ne kendilerinin ne de atalarının bunun üzerine hiçbir bilgisi yoktur. Ağızlarından çıkan söz ne büyük! Oysaki onlar yalnız yalan söylüyorlar.

6. Şimdi sen Allah'ın sözüne inanmıyanların ardından üzüle üzüle kendini tüketeceksin.

7. Gerçekten Biz yeryüzünde ne varsa hepsini yeryüzü için süs yaptık, hangisi daha güzel işler işliyecek, sınamak için.

8. Gerçekten yeryüzünde ne varsa hepsini kupkuru toprağa çevirecek olan da besbelli ki yine Biziz.

9. Yoksa sen in kişileri ile yazıt kişilerini olağanüstü belgelerimizden mi sandın?

10. O gün o yiğitler ini barınak edinmişlerdi de şöyle demişlerdi: «Çalabımız! Sen bize esirgeyiciliğini sun. Bizi işimizde başarıya ulaştır.

11. Bunun üzerine Biz de o inde onların kulaklarını yıllar yılı tıtkalı bıraktık.

12. Sonra da onları uyandırdık, iki bölükten hangisi inde nekadar kaldıklarını daha iyi sayacak, bilelim diye.

13. Sana onların yankılarını doğruca anlatıyoruz. Gerçekten onlar çalaplarına inanan yiğitlerdi. Biz de onların yollarını büsbütün doğrultmuştuk,

14. yüreklerini de pekiştirmiştik. O gün onlar durup şunu demişlerdi: «Bizim çalabımız yerlerin, göklerin çalabıdır. Biz Onu bırakıp da başka bir tanrıya tapmayız. Eğer tapacak olursak ant olsun ki sınırları aşmış oluruz.

15. Şu bizim ulusumuz olacak Allah'ı bırakıp da başka tanrılar edindiler. Öyleyse onlar bu tapacakları belirtecek kanıtları getirmeliydiler. Artık Allah'a karşı yalan uydurandan daha kıyıcı kim olabilir?»

16. Siz ki onlardan, hem de onların Allah'ı bırakıp da taptıklarından ayrıldınız, hemen ine girin ki çalabınız size karşı olan esirgeyiciliğini genişletsin, tuttuğunuz işi de sizin için yararlı kılsın.

17. Bir görseydin, güneş doğunca inlerinin sağ yanına eğilir, batınca da sol yanını yalar geçerdi. Onlar ise inin geniş yerinde idiler. İşte bu, Allah'ın belgelerindendir. Allah kime doğru yolu gösterirse o doğru yolu tutar, kimi yoldan saptırırsa artık o da kendisine doğru yolu gösterecek bir koruyucu bulamaz.

18. Onlar uykuda iken onları uyanık sanırdın. Biz onları sağa, sola döndürürdük. Köpekleri de iki kolunu kapı ağzına uzatmış bulunuyordu. Onlara bir göz atmış olsaydın onlardan arkanı dönüp kaçardın. İçin de korku ile dolardı.

19. Böylece Biz onları uyandırdık, biribirlerine sorsunlar diye. İçlerinden biri: «Nekadar eğleştiniz?» dedi. Onlar da: «Bir gün, belki bir günden de az» dediler. Ötekiler dediler ki: «Nekadar eğleştiğimizi çalabımız daha iyi bilir. Haydi içinizden birini bu gümüş akça ile kente gönderin de baksın bakalım, hangi yiyecek daha iyi ise size ondan azık getirsin. Hem de çok uyanık bulunsun, burada bulunduğumuzu kimseye

sezdirmesin.

20. Çünkü eğer onlar sizi ele geçirecek olurlarsa ya taşlarlar, ya da kendi dinlerine döndürürler. Siz de artık hiç kurtulamazsınız.»

21. Böylece Biz bütün bu olanları onlara anlattık. Şunun için ki Allah'ın sözünün doğru olduğunu, dirilme gününün geleceğinin şüphesiz olduğunu bilsinler. O sırada ki onlar bunu kendi aralarında çekişip duruyorlardı. «Onların üzerine bir anıt yapın» dediler. Çalapları ne yapılması gerektiğini en iyi bilendir. Sözü üstün gelenler de: «Onların üzerine bir tapınak yaparız» dediler.

22. «Onlar üçtüler, köpekleriyle dört. Beştiler, köpekleriyle altı» dediler. Bilmedikleri üzerine atıp tutuyorlar. Yine diyorlar ki: «Yediydiler, köpekleriyle sekiz.» De ki: «Onların sayısını en iyi bilen senin çalabındır. Onları ancak pek az kimse bilir.» Onun için, yalnız besbelli olandan başkası için tartışma. Kimseye de onlar için ne düşündüğünü sorma.

23. Hiçbir işin için: «Ben bunu ne olursa olsun yarın yapacağım» deme,

24. ancak: «Allah dilerse yaparım» de. Unutunca da çalabını an da de ki: «Belki de çalabım beni gerçeğe daha yakın bir yola ulaştıracak.»

25. Onlar inlerinde üç yüz, kamerî olarak üç yüz dokuz yıl kaldılar.

26. Onlara de ki: «Onların nekadar kaldıklarını en iyi bilen çalabındır. Yerlerin, göklerin görünmiyenlerini bilmek de ona vergidir. O ne güzel görür, ne güzel işitir. Onların Allah'tan başka koruyucusu yoktur. Allah kimseyi kendi işine karıştırmaz.»

27. Çalabının kitabından senin gönlüne ne bildirildiyse onları oku. Allah'ın sözlerini değiştirebilecek kimse yoktur. Ondan başka hiçbir sığınacak yer de bulamazsın.

28. Erte akşam çalaplarının dileğini elde etmek için yalvaranlarla birlikte sen kendin de katlan. Dünya yaşayışının

görünüşlerine kapılıp da sakın gözlerini onlardan ayırma, gönüllerini Bizi anmaktan alıkoyduklarımıza, dürtülerine uyup da işinde azıtmış kimselere uyma.

29. De ki: «Doğru olan, Allah'ın bildirdiğidir.» Artık istiyen inansın, istemiyen tanımasın. Çünkü Biz tanımazlar için öyle bir ateş düzdük ki onları dört bir yanından saracaktır. Onlar yardıma çağırdıkça da kendilerine erimiş maden gibi bir su verilecek, bu su onları kavuracaktır. O ne kötü içecek, o ne kötü yerdir!

30. O kimseler ki inandılar, iyi işler işlediler, işte Biz güzel işler işliyenlerin karşılığını yitirmeyiz.

31. İşte onlar için içinden ırmaklar akan Adin cennetleri vardır. Onlar orada altın bileziklerle süslenecekler, ince ipekliden, kalın ipekliden yeşiller giyecekler de sedirler üzerine yaslanacaklar. O ne güzel karşılıktır, o ne güzel yerdir!

32. Onlara şu iki adamı örnek ver: Biz onlardan birine iki üzüm bağı verdik. İkisini de hurma ağaçlarıyla çevirdik. İkisinin arasında bir de ekin yeri ayırdık.

33. İki bağın ikisi de ürününü verdi, hiçbir eksikleri de yoktu. İki bağın arasından bir ırmak da akıttık.

34. Adam birçok ürün topladı. Bir gün arkadaşıyla konuşuyordu. Dedi ki: «Benim malım seninkinden çok. Çoluk çocukca da senden ileriyim.»

35. Bu adam kendine kıymakta idi. Bağa girdi de şunu dedi: «Günün birinde bu bağın yok olacağını hiç sanmıyorum.

36. Kıyametin kopacağını da sanmıyorum. Çalabıma döndürülsem bile orada ben ne de olsa bundan daha iyisini bulurum.»

37. Arkadaşı konuşurken ona dedi: «Sen seni önce topraktan, sonra bir atmık damlasından yaratan, sonra da adam eden Allah'ı tanımazlık mı ediyorsun?

38. Bana gelince, Allah benim çalabımdır. Ben çalabıma karşı hiçbir varlığı eş koşmam.

39. Bağına girerken Allah dilemiş vermiş, gücü yeten yal-

nız Odur demeliydin. Eğer sen beni malca, çoluk çocukca kendinden aşağı buluyorsan,

40. olur ki çalabım bana senin bağından daha iyisini verir, senin bağının üzerine de gökten yıldırımlar indirir de orası dümdüz olur.

41. Ya da bağının suyu çekilir de bir daha onun gibisini yetiştirmiye gücün yetmez.»

42. Bütün ürünleri yok olmuştu. Bunun üzerine oraya harcadıklarını düşünüp çökmüş çardakların karşısında iki elini ovuşturmıya başladı da şunu dedi: «Ne olurdu, çalabıma hiç bir nesneyi eş koşmasaydım.»

43. Allah'tan başka ona yardım edecek yoktu. Nitekim yardım eden de olmadı.

44. Böyle bir günde yardım ancak gerçek olan Allah'tan gelebilir. Allah kullarına iyilik vermekten yana yeydir, son biçmekten yana da yeydir.

45. Onlara dünya yaşayışının örneğini ver. Bu yaşayış Bizim gökten indirdiğimiz su gibidir ki bununla yeryüzünün bitkileri sarmaş dolaş olurlar. Sonra da kuruyup toz olurlar. Onları da yel savurur. Allah her nesneye gücü yeter olandır.

46. Mal olsun, çocuklar olsun, geçici yaşayışın süsleridir. Kalanlar yalnız iyiliklerdir. Bunlar çalabının yanında sevap olarak da, umut olarak da yeydir.

47. O gün Biz dağları yürüteceğiz. Sen yeri dümdüz göreceksin. Onları da derleriz de hiçbirini bırakmayız.

48. Onlar çalapların önüne dizili olarak gönderilmişlerdir. «Gerçekten, işte ilkin sizi nasıl yarattıksa Bize yine öyle geldiniz. Belki de sizin için gün ayırmıyacağız sandınız.»

49. Kitap ortaya konur. Görüyorsun, suçlular onun içindekilerden dolayı korkuya düşmektedirler. Derler: «Başımıza gelenler! Bu nasıl bir kitaptır ki küçük, büyük ne varsa hepsini sayıp dökmüş. Onlar bütün ettiklerini karşılarında bulurlar. Senin çalabın hiç kimseye karşı kıyıcılık etmez.

50. O gün Biz meleklere: «Âdem'e secde edin» demiştik de

onlar da secde etmişlerdi. Yalnız İblis cinlerden olduğu için secde etmemişti. Böylece çalabının buyruğuna karşı durmuştu. Şimdi siz Beni bırakıp da İblis'le onun soyunu, onlar sizin düşmanlarınız iken, kendinize koruyucu ediniyorsunuz, öyle mi? Kıyıcılar için bu ne kötü değiş tokuştur!

51. Ben yerleri, gökleri, ne de kendilerini yaratırken onları yanımda bulundurmadım. Biz insanları saptıranları kendimize yardımcı edinmiş değiliz.

52. O gün Allah şöyle buyuracak: «Bana eş sandıklarınızı çağırın. Onlar da çağıracaklar. Ancak onlar karşılık vermiyecekler. Biz de onların arasına bir ölüm deresi koyacağız.

53. Günahlılar ateşi görünce içine düşeceklerini iyice anlıyacaklar da oradan dönmek için yol bulamıyacaklardır.

54. Gerçekten Biz bu Kur'an'da insanlar için örneklerin her türlüsünü vermişizdir. Ancak, insan en çok çekişicidir.

55. Kendilerine doğru yolu gösterici geldikten sonra da insanları inanmaktan, yarlıgama istemekten alıkoyan neydi? Eskilerin başına gelenlerin gelmesini mi, yoksa azabın birdenbire gelmesini mi beklemeleriydi?

56. Biz elçileri yalnız müjdeleyiciler, uyarıcılar olarak göndeririz. Tanımazlar ise doğruyu iğri ile çürütmek için çekişirler, belgelerimizi, kendilerine yapılan uyarmaları eğlence yerine koyarlar.

57. Çalabının belgeleri kendisine anılırken ondan yüz çeviren, kendi elleriyle işledikleri günahları unutan kimseden daha kıyıcı kim olabilir? Biz onların yüreklerini kavramasınlar diye, kapladık, kulaklarını da ağırlaştırdık. Sen onları doğru yola çağırsan bile onlar böyleyken doğruluğa hiç erişemiyeceklerdir.

58. Senin çalabın yarlıgaması, acıması olandır. Eğer onları kazandıkları günahlardan dolayı çarpacak olsaydı besbelli ki onların azabını çarçabuk verirdi. Ancak onlara sözü verilen bir gün vardır. O gün gelince Ondan başka sığınacak bulamıyacaklardır.

59. İşte kıyıcılık ettikleri için yok ettiğimiz kentler! Onların yok edilecekleri günü de kesmişizdir.

60. Bir gün Musa bir delikanlıya şunu demişti: «İki denizin birleştiği yere varıncıya kadar durmayıp gideceğim. Bu, yıllarca sürse bile!

61. Bunun üzerine iki denizin birleştiği yere varınca balıklarını unuttular. Balık ise denize atılıp bir kovuğa doğru yollanmıştı.

62. Oradan geçip gittikten sonra Musa delikanlıya dedi: «Getir şu yemeğimizi. Ant olsun ki yolculuk bizi iyice yormuş.»

63. Delikanlı Musa'ya dedi: «Gördün mü bak, o kayada barındığımız sırada balığı orada unutuvermişim. Onu bana unutturan da olsa olsa Şeytan olabilir. Balık nasıl oldu da denizin yolunu tuttu!»

64. Musa dedi: «İşte bizim aradığımız da bu ya.» Hemen geldikleri yoldan gerisin geriye döndüler.

65. O aralık kullarımızdan öyle birini buldular ki, Biz ona kendi esirgeyiciliğimizi eriştirdik, hem de kendi katımızdan bir bilim de öğrettik.

66. Musa dedi: «Ben seninle birlikte gelsem de sen de bana sana öğretilen o doğru bilimi öğretsen, olmaz mı?»

67. O da dedi: «Doğrusu, senin benimle birlikte katlanmıya gücün yetmiyecektir.

68. Sen içyüzünü bilmediğin bir işe nasıl olur da katlanabilirsin?»

69. Musa dedi: «Allah dilerse beni katlanır bulacaksın. Hiç bir işde de sana karşı durmam.»

70. O da dedi: «Eğer benimle birlikte gelecek olursan, sakın olmıya ki ben sana bir işden söz açmadıkça sen de onu bana sormıyasın.»

71. Bunun üzerine ikisi de kalkıp gittiler. Sonunda bir gemiye bindiklerinde o kimse gemiyi deldi. Musa dedi: «İçindekiler boğulsun diye mi deldin sen onu? Doğrusu, çok kor-

kunç bir iş işledin.»

72. O kimse dedi: «Ben sana dememiş miydim, senin benimle birlikte katlanmaya gücün yetmez diye?»

73. Musa dedi: «Unuttum diye bana çıkışıp durma. Ne olur, bu işimde bana güçlük çıkarma.»

74. Bunun üzerine kalkıp gittiler. Sonunda bir oğlan çocuğuyla karşılaştılar. O kimse o çocuğu hemen öldürdü. Musa dedi: «Sen bir can karşılığı olmaksızın suçsuz bir cana nasıl olur da kıyarsın? Ant olsun ki sen çok ağır bir iş işledin.»

75. O kimse dedi: «Ben sana dememiş miydim, benimle birlikte katlanmıya senin gücün yetmez diye?»

76. Musa dedi: «Eğer bir daha sana bir iş için soracak olursam sen de benimle arkadaşlık etme, artık bir diyeceğim kalmaz.»

77. Bunun üzerine kalkıp gittiler. Bir kentin insanları yanına varıp onlardan yiyecek istediler. Onlar ise kendilerini konuk etmek istemediler. Derken orada yıkılmak üzere olan bir duvar buldular. O kimse duvarı hemen doğrultuverdi. Musa dedi: «İsteseydin emeğinin karşılığını alabilirdin.»

78. O kimse dedi: «İşte artık benim için senden ayrılmak var. Şimdi sana katlanmıya gücün yetmiyen bu işlerin iç yüzünü bildireyim.

79. O gemi denizde çalışan birtakım yoksul kimselerindi. Onunla denizde çalışıyorlardı. Geminin bir eksiği olmasını istemiştim. Çünkü arkalarında öyle bir hakan vardı ki her gemiyi zorla alıyordu.

80. O oğlana gelince, onun da anası babası inanan kimselerdi. Onun için, onları azgınlığa, Allah'ı tanımazlığa sürüklemesinden korktuk.

81. Bunun üzerine diledik ki, Allah'ları onun yerine arılıktan yana daha iyi, acımıya daha elverişli olanını versin.

82. Duvar işine gelince, bu duvar o kentte iki öksüz oğlanındı. Altında da onlara kalan bir gömü vardı. Babaları iyi bir kimse idi. Onun için çalabın diledi ki erginlik çağına e-

rişsinler de gömülerini kendileri çıkarsınlar. Bu, Allah'ın bir esirgeyiciliği idi. Ben bunları kendi oyumla yapmadım. İşte katlanmıya güc yetiremediğin işlerin içyüzü budur.»

83. Sana Zülkarneyn için sorarlar. De ki: «Size onun başından geçenleri anlatacağım.»

84. Gerçekten Biz onun yeryüzünde gücünü artırdık. Biz ona her işte başarmanın yollarını da sağladık.

85. Bunun üzerine o da bir yol tuttu.

86. Sonunda güneşin battığı yere varınca onu kara çamurlu bir pınarda batar buldu. Bunun yanında da bir ulus buldu. Dedik: «Ey Zülkarneyn! İster onları azaba uğrat, ister onlara karşı iyi davran.»

87. Zülkarneyn dedi: «Herkim kıyıcılık edecek olursa biz onu azaba uğratacağız. Sonra o çalabına döndürülünce O da kendisini hiç görülmemiş bir azaba uğratacaktır.

88. Ancak, herkim de inanır, iyilik işlerse artık onun için en güzel bir karşılık vardır. Hem onlara buyruklarımızın kolay olanlarını bildireceğiz.»

89. Sonra o başka bir yol tuttu.

90. Sonunda güneşin doğduğu yere varınca onu bir ulusun üzerine doğar buldu. Biz bu ulusa bu güneşten başka bir giyecek vermemiştik.

91. İşte böyle. Doğrusu Biz Zülkarneyn'in yanında olanları bitenleri bilgimizle kaplamışızdır.

92. Sonra o yine başka bir yol tuttu.

93. Sonunda iki dağın arasına vardı. Bu iki dağın eteğinde öyle bir ulus buldu ki nerdeyse söylenen sözü anlıyamıyordu.

94. Dediler: «Ey Zülkarneyn! İşte Yecuç ile Mecuç bu ülkede bozgunculuk ediyorlar. Onun için sana bir vergi versek de sen de bizimle onlar arasına bir set yapsan, olmaz mı?»

95. Zülkarneyn dedi: «Çalabımın bana verdiği varlık hepsinden yeydir. Yalnız siz bana elinizle, kolunuzla yardım edin,

yeter. Ben sizinle onların arasına bir set yapacağım.

96. Haydi, bana demir parçaları getirin.» İki dağın iki yamacı bir kesime gelince de «Ateşi körükleyin» dedi. Sonunda demir ateş kesilince de dedi: «Bana erimiş bakır getirin de üzerine dökeyim.»

97. Artık Yecuç ile Mecuç onu ne aşmıya, ne de delmiye güç yetiremediler.

98. Zülkarneyn dedi: «Bu benim çalabımın bir esirgemesidir. Ancak, çalabımın verdiği sözün günü gelince O bu seti dümdüz edecektir. Böylece çalabımın verdiği söz yerine gelecektir.»

99. O gün Biz onları dalgalar gibi biribirlerine çarpsınlar diye bırakmışızdır. Boru üfürülünce de onların hepsini toplarız.

100. O gün Biz tanımazları Cehennem'le yüz yüze getireceğiz.

101. O tanımazları ki Benim öğütlerime karşı gözlerini yummuşlar, kulaklarını tıkamışlardır,

102. o kimseler ki tanımazlar Beni bırakıp da kullarımı kendilerine koruyucu edindiklerini mi sanıyorlar? Oysaki Biz Cehennem'i tanımazlar için konak olarak düzmüşüzdür.

103. De ki: «İşlediklerinden dolayı kendilerine çok yazık edenleri size bildireyim mi?

104. Bunlar o kimselerdir ki iyi işler işlediklerini sanmışlardır da dünya yaşayışında bütün çalışmaları boşa gitmiştir.»

105. İşte bunlar o kimselerdir ki, çalaplarının belgelerini, Ona kavuşacaklarını tanımamışlardır. Onun için onların yaptıkları boşa gitmiştir. Artık Biz dirilme günü onların yaptıkları için hiçbir tartı kullanmıyacağız.

106. İşte böyle, onların cezası Cehennem'dir. Çünkü onlar belgelerimizi, elçiyi eğlence yerine koydular.

107. Gerçekten o kimseler ki inandılar, iyilik ettiler, onların konakları da Firdevs cennetleri olacaktır.

108. Onlar hep orada kalacaklardır, oradan ayrılmayı da istemiyeceklerdir.

109. De ki: «Çalabımın sözlerini yazmak için bütün deniz mürekkep olsaydı, bir okadarı da ona katılsaydı, yine de çalabımın sözleri tükenmeden deniz tükenirdi.»

110. De ki: «İşte ben ancak sizin gibi bir âdemoğluyum. Benim gönlüme bildiriliyor ki sizin tanrınız bir tek tanrıdır. Böyle olunca herkim çalabına kavuşmayı umuyorsa hemen iyilik etsin, Allah'ına taparken de hiçbir kimseyi Ona eş koşmasın.

XIX

MERYEM SÛRESİ

Acıyıcı, esirgeyici Allah'ın adıyla başlarım.

1. Kâf, Hâ, Ya, Ayn, Sat.

2. Bu, senin çalabının kulu Zekeriya'ya karşı olan esirgeyiciliğini anmasıdır.

3. O gün Zekeriya senin çalabına gizlice yalvarmıştı.

4. Demişti: «Çalabım! Benim kemiklerim kavşadı, saçım sakalım ağardı. Allah'ım, ben Sana ne vakit yalvardımsa benim boynumu büktürmedin.

5. İşte ben, benden sonra yerime gelecek olan yakınlarımdan korkuyorum. Karım da kısır oldu artık. Onun için kendi katından bana bir gözetici bağışla,

6. ki, benim de, Yakupgillerin de vârisi olsun. Çalabım! O, Senin dileğini kazananlardan olsun.»

7. «Ey Zekeriya! İşte Biz sana bir erkek çocuk müjdeliyoruz. Adı Yahya'dır. Biz bundan önce kimseyi ona adaş kılmamıştık.

8. Zekeriya dedi: «Çalabım! Karım kısır, ben de iyice kocamışken nasıl olur da benim oğlum olur?»

9. Allah buyurdu: «Bu, böyledir. Senin Allah'ın buyuruyor ki bu, Benim için pek kolaydır. Nasıl ki, önce sen de bir varlık değilken Ben seni de yoktan varetmiştim.»

10. Zekeriya dedi: «Allah'ım! Bana bir belge göster.» Allah buyurdu: «Senin için belge şudur: Sapasağlam iken üç gece insanlarla hiç konuşamıyacaksın.»

11. Bunun üzerine Zekeriya tapınaktan ayrılıp ulusunun karşısına çıktı da onlara erte akşam Allah'ı ululamalarını kımıltılarıyla anlattı.

12. «Ey Yahya! Kitap'ı sıkı tut» dedik. Biz ona doğrunun düşüncesini henüz çocukken öğrettik.

13. Ona kendi katımızdan yumuşaklık, arılık huyları da verdik. O sakınıcı idi,

14. anasına, babasına karşı iyilik edici idi, zorba, baş kaldırıcı değildi.

15. Doğduğu gün de, öleceği gün de, yeniden diriltileceği gün de ona esenlik olsun.

16. Kitap'taki Meryem olaycasını da an. Meryem o gün evinden barkından ayrılmış, Doğu'da bir yere çekilmişti.

17. Sonra onlardan yana bir örtü asmıştı. Derken Biz ona Cebrail'imizi göndermiştik.

18. Meryem dedi: «Acıyıcı olan Allah beni senden korusun. Eğer sen de sakınan bir insansan...»

19. Cebrail dedi: «İşte ben senin çalabının elçisiyim. Sana arı sili bir oğul müjdesini vermek için gönderildim.»

20. Meryem dedi: «Benim nasıl oğlum olabilir ki şimdiye kadar bana erkek eli sürülmemişti. Orospuluk da etmiş değilim.»

21. Bu, böyledir. Ancak, senin Allah'ın buyurdu ki: «Bu iş Benim için pek kolaydır. Çünkü Biz bunu insanlar için bir belge, bir esirgeme olsun diye yapacağız. Artık bu iş olmuş bitmiştir.»

22. Bunun üzerine Meryem hemen İsa'ya gebe kaldı. Karnındaki ile birlikte uzak bir yere çekildi.

23. Artık doğum sancıları başlamış, onu bir hurma ağacının gövdesine dayanma zorunda bırakmıştı. Meryem dedi: «Ne olurdu, daha önce ölseydim de bu günleri görmeseydim!»

24. Derken, Meryem'in bulunduğu yerin altından bir ses geldi: «Sakın kaygılanma. Çalabın senin için ayaklarının altından bir ırmak akıttı.

25. Bu hurma ağacını salla. Üzerine olmuş yaş hurmalar dökülecektir.

26. Haydi, ye, iç. Gözün aydın olsun. Âdemoğullarından birini görünce de, ben acıyıcı olan Allah'a oruç adadım. Onun için bugün kimsecikle konuşamam de.»

27. Meryem çocuğu yüklenip ulusuna getirdi. Dediler: «Ey Meryem! Ant olsun ki şu senin yaptığın iş çok çirkin.

28. Ey Harun'un kızkardeşi! Senin baban kötü kişi değildi. Anan da orospu değildi.»

29. Bunun üzerine Meryem İsa'ya göz kırptı. Dediler: «Biz beşikteki çocukla nasıl konuşabiliriz?»

30. İsa dedi: «İşte ben Allah'ın kuluyum. O bana Kitap verdi. Beni peygamber yaptı.

31. Nerede olursam olayım, Allah beni kutlu kıldı. Sağ kaldıkça da yalvarıya durmayı, zekât vermeyi buyurdu.

32. Beni, anama karşı iyilik edici kıldı. Beni zorba, baş kaldırıcı kılmadı.

33. Doğduğum gün de, öleceğim gün de, yeniden diriltileceğim gün de Allah'ın esenliği üzerime olsun.»

34. İşte onların işkillenip durdukları, Allah'ın «Ol» sözüyle varolan, Meryemoğlu İsa budur.

35. Allah'ın çocuk edinmesi olacak iş değildir. O, bundan uzaktır. Allah bir işin olmasını diledi mi, ona «Ol» der, o da oluverir.

36. Gerçekten Allah benim de çalabımdır, sizin de çalabınızdır. Öyleyse Allah'a tapın. İşte doğru yol budur.

37. Bunun üzerine bölüntüler İsa üzerine biribirlerine düş-

tüler. O ulu günün varlığını tanımıyanların başlarına gelecek var.

38. Bize gelecekleri gün onların işitecekleri, görecekleri var! Ancak, kıyıcılar bugün yine de sapkınlık içindedirler.

39. Sen onları Allah'ın buyruğu yerine geleceği o yanıp yakınma günüyle uyar. Onlar yine de dalgı içindedirler. Onlar yine de inanmazlar.

40. İşte yeryüzünde ne varsa hepsi Bize kalacaktır. Onlar da Bize döndürüleceklerdir.

41. Kitap'taki İbrahim'i de an. Çünkü o dosdoğru bir peygamberdi.

42. İbrahim bir gün babasına şunu demişti: «Ey babacığım! Sen işitmez, görmez, hiçbir işine yaramaz olanlara ne diye tapıp duruyorsun?

43. Ey babacığım! İşte sana gelmiyen bilim bana gelmiştir. Öyleyse, bana uy da seni doğru yola ileteyim.

44. Ey babacığım! Sakın Şeytan'a tapma. Çünkü Şeytan, Esirgeyici'ye karşı baş kaldırmıştır.

45. Ey babacığım! Gerçekten ben korkuyorum, Esirgeyici'nin azabı seni çarpar da sen de artık Şeytan'ın yardağı olursun diye.»

46. Babası dedi: «Ey İbrahim! Sen benim tanrılarımdan yüz mü çeviriyorsun? Eğer bundan vazgeçmezsen bil ki seni taşlarım. Bir daha da gözüm görmesin seni!»»

47. İbrahim dedi: «Esen kal.» Senin için çalabımdan yarlıgama diliyeceğim. Çünkü O beni çok kayırır.

48. Sizden de, Allah'ı bırakıp yalvardıklarınızdan da uzaklaşacağım. Çalabıma yalvarıyorum. Öyle umarım ki çalabım bu yalvarımı boşa çıkarmıyacaktır.»

49. İşte İbrahim onlardan, Allah'ı bırakıp da başkasına tapanlardan uzaklaşınca Biz de ona İshak ile Yakup'u, ikisini de peygamber olarak bağışladık.

50. Onlara esirgeyiciliğimizi bağışladık, onların yüce doğruluğunu dillere destan eyledik.

51. Kitap'taki Musa'yı da an. Çünkü Musa dine yürekten bağlıydı, elçiydi, peygamberdi.

52. Biz Musa'ya Sina Dağı'nın sağ yamacından ünledik. Gizlice konuşmak için onu kendimize yaklaştırdık.

53. Musa'ya esirgeyiciliğimizden ötürü, kardeşi Harun'u da peygamber olarak bağışladık.

54. Kitap'taki İsmail'i de an. Çünkü o sözünü tutan kimse idi. Peygamber olarak gönderilmişti.

55. İbrahim ulusuna yalvarıya durmayı, zekât vermeyi buyururdu. Çalabının dileğini de elde etmişti.

56. Kitap'taki İdris'i de an. Çünkü İdris dosdoğru bir peygamber idi.

57. Biz de onu yüce bir yere yükselttik.

58. İşte bu kimseler, Allah'ın kendilerine dirlikler verdiği peygamberlerden, Âdem'in dölünden, Nuh ile birlikte gemiye yüklediklerimizden, İbrahim'in, İsrail'in dölünden kendilerini doğru yola ilettiklerimiz, seçkin kıldığımız kimselerdir. Onlara esirgeyici Allah'ın âyetleri okununca onlar ağlıyarak yere kapanırlar.

59. Sonra onların ardından öyle döller geldi ki, yalvarıyı bıraktılar, dürtülerine uydular. Onun için bunlar Gayya kuyusuna atılacaklardır.

60. Ancak Allah'a dönenler, inananlar, iyilik işliyenler için böyle değil. İşte bunlar Cennet'e gireceklerdir. Hiçbir kıyıcılığa da uğramıyacaklardır.

61. Bu cennetler, Allah'ın kendi kullarına onlar yokken söz verdiği Adin cennetleridir. Çünkü Allah'ın sözü yerine gelecektir.

62. Onlar bu cennetlerde hiçbir uygunsuz söz işitmiyecekler. İşitecekleri söz yalnız esenlik sözüdür. Orada onlar için erte, akşam azıklar da vardır.

63. Kullarımızdan sakınıcı olanlara edindireceğimiz Cennet işte böylesi bir Cennet'tir.

64. Biz melekler senin çalabının buyruğu olmadıkça yere

inemeyiz. Önümüzde, ardımızda, ikisinin arasında ne varsa hepsi Allah'ındır. Senin çalabın unutucu değildir.

65. O, yerlerin, göklerin, her ikisinin arasında ne varsa hepsinin çalabıdır. Öyleyse Ona tap, Ona tapmaktan hiç geri durma. Onun bir eşini gösterebilir misin?

66. İnsan der ki: «Öldükten sonra mezardan diri olarak mı çıkarılacağız?»

67. İnsan düşünmüyor mu ki, o önce hiçbir varlık değilken onu yoktan vareden Biziz.

68. Böyle olunca, çalabının hakkı için yarın Biz onları da şeytanları da, ne olursa olsun derliyeceğiz. Sonra ne olursa olsun onlara Cehennem dolayında diz çöktüreceğiz.

69. Sonra da bütün o bölüntülerden hangisi Esirgeyici'ye karşı daha çok ileri gitmişse önce onu atacağız.

70. Sonra ateşe atılmıya kimlerin daha çok elverişli olduklarını besbelli ki Biz daha iyi biliriz.

71. Sizin içinizde oraya girmiyecek hiç kimse yoktur. Bu, senin Allah'ının kesinleşmiş olan bir yargısıdır.

72. Sonra Biz sakınanları kurtaracağız. Kıyıcılara gelince, onları orada diz çökmüş olarak bırakacağız.

73. Kendilerine apaçık âyetlerimiz okununca tanımıyanlar inananlara dediler: «İki bölükten hangisi, sizinki mi, yoksa bizimki mi, yerce, yurtca daha iyi, daha güzel?»

74. Biz onlardan önce de öyle insan soylarını yok etmişizdir ki onlar malca da, gösterişce de daha parlak idiler.

75. De ki: «Herkim sapkınlık içinde kalacak olursa Esirgeyici de onun gününü uzattıkça uzatır. Sonunda kendilerine söz verilen azabı, ya da kalkışı görünce artık kimin yeri daha kötü, kimin arkası daha yufkaymış göreceklerdir.»

76. Allah doğru yolu tutanların doğruluğunu artırır. Geriye kalacak olan iyi işler çalabının yanında sevapça da yeydir, sonu bakımından da yeydir.

77. Belgelerimizi tanımıyan, «Ne de olsa bize mal da verilecek, çocuk da» diyen kimseye ne dersin?

78. Bu kimse görünmiyeni mi görmüştür, yoksa Esirgeyici'nin katından söz mü almıştır?

79. Yok, böyle değil. Biz onun söylediğini yazarız, onun azabını da artırdıkca artırırız.

80. Bütün o hiç dilinden düşürmedikleri Bize kalacaktır, kendisi de Bize tek başına gelecektir.

81. Kendileri için dayanak olsun diye Allah'tan başka tanrılar edinmişlerdir.

82. Yok, öyle değil. O tanrılar onların tapmalarını tanımıyacaklar, kendilerine karşı duracaklardır.

83. İşte Biz tanımazlar üzerine kendilerini günaha sokacak şeytanları nasıl gönderiyoruz, görmüyor musun?

84. Öyleyse sen onlara azap verilmesi için iveyip durma. Çünkü Biz onların günlerini sayıyoruz.

85. O gün Biz sakınırları Esirgeyici'den yana küme ile derliyeceğiz,

86. günahlıları da Cehennem'e susuz olarak süreceğiz,

87. Esirgeyici'den söz almış olanlardan başkaları ise bağış diliyemiyeceklerdir.

88. Dediler: «Esirgeyici kendine çocuk edindi.»

89. Ant olsun ki siz çok ağır bir söz söylüyorsunuz.

90. Az kalsın gökler param parça olacak, yerler yarılacak, dağlar yıkılıp çökecekti,

91. Esirgeyici'ye çocuk edindirmek istedikleri için.

92. Oysaki Esirgeyici'nin kendine çocuk edinmesi yaraşmaz.

93. Yerlerde, göklerde ne varsa hepsi Esirgeyici'nin kuludur.

94. Ant olsun ki Allah onların hepsini sayıp sayıştırmıştır.

95. Hepsi de kalkış günü teker teker Ona gelecektir.

96. Gerçekten Esirgeyici, inananlara, iyi işler işliyenlere sevgisini sunacaktır.

97. Gerçekten Biz Kur'an'ı kendi dilinle bildirip onun anla-

şılmasını kolaylaştırdık, sakınanları müjdeliyesin, karşı koyanları da uyarasın diye.

98. Biz onlardan önce nice nice soyları yok ettik. Şimdi sen onlardan hiçbirini görüyor musun, onlardan hiçbirinin sesini işitiyor musun?

XX

TA, HÂ SÛRESİ

Acıyıcı, esirgeyici Allah'ın adıyla başlarım.

1. Ta, hâ,
2. Biz sana Kur'an'ı üzülesin diye bildirmedik.
3. Allah'tan ürkenlere öğüt olsun diye,
4. yerleri, gökleri yaratanın bildirisi olarak bildirdik.
5. O Esirgeyici ki egeliğinde erk sürmektedir,
6. yerlerde, göklerde, ikisinin arasında, yaş toprağın altında ne varsa hep Onundur.
7. Sesini yükseltsen de, yükseltmesen de, gönüldekini, gizlinin gizlisini de O bilir.
8. O Allah ki kendisinden başka hiçbir tanrı yoktur. En güzel adlar da Onundur.
9. Musa'nın olayını anlattılar mı sana?
10. O gün o bir ateş görmüştü de kendi adamlarına şöyle demişti: «Siz burada kalın. Bakın, ben bir ateş gördüm. Belki onun korundan biraz getiririm size, olabilir ki ateşin yanında yol gösterecek birini de bulurum.»
11. Musa ateşin yanına varınca ona şöyle ünlendi:
12. «İşte Ben senin çalabınım. Durma, ayaklarını çıkar. Çünkü şimdi sen kutsal Tuva deresindesin.
13. Ben seni kendime elçi seçtim. Şimdi sana bildireceklerimi dinle.
14. İşte Ben Allah'ım. Benden başka hiçbir tanrı yoktur.

Öyleyse Bana tap, Beni anmak için yalvarıya dur.

15. Çünkü kıyamet günü gelecektir. Ben onu gizli tutuyorum, herkes ettiğinin karşılığını görsün diye.

16. O kimseler ki inanmazlar, dürtülerine uyarlar, sakın onlar seni ona inanmaktan vazgeçirmesinler. Yoksa yok olup gidersin.

17. O sağ elindeki nedir, ey Musa?»

18. Musa dedi: «Benim değneğim. Ona dayanırım. Onunla davarlarıma yaprak silkerim. Onunla başka işlerimi de görürüm.»

19. Allah buyurdu: «Onu elinden bırak, ey Musa!»

20. Musa değneğini elinden bıraktı. Değnek yılan oluverdi de oraya buraya seğirtmeye başladı.

21. Allah buyurdu: «Tut onu, korkma. Biz onu eskiden ne idiyse yine öyle yapacağız.

22. Elini koynuna sok da lekesiz, ak olarak çıkar onu. Bu da başka bir belge olsun.

23. Sana en büyük belgelerimizi göstermiş olmak için,

24. kalk Firavun'a git. Çünkü o azıttı artık.»

25. Musa dedi: «Çalabım! Benim içimi aç,

26. işimi kolaylaştır,

27. dilimdeki tutukluğu da gider ki

28. sözlerimi iyice anlasınlar.

29. Bana benim ailemden birini yardımcı ver.

30. Kardeşim Harun'u.

31. O bana arka olsun.

32. Onu işimde bana ortak yap.

33. Böylelikle Seni sık sık ululıyalım,

34. Seni sık sık anmış olalım.

35. Çünkü Sen bizi herkesten iyi tanıyansın.»

36. Allah buyurdu: «Bütün istediklerin verilmiştir, ey Musa!

37. Ant olsun ki, Biz sana bundan önce de iyilikte bulunmuştuk.

38. O gün Biz anamın gönlüne bildirilecek olanı bildirmiş-

tik,

39. Musa'yı bir sandık içine koy da suya bırak, sular onu kıyıya atsın, Benim de, onun da düşmanı olan biri alsın diye. Ben sana olan sevgimden başkalarına da dağıttım ki gözümün önünde'yetişesin.

40. Kız kardeşin de gidip şöyle demişti: Buna bakacak birini sağlık vereyim mi size? Böylelikle seni anana geri vermiş olduk, gözü aydın olsun, kaygılanmasın diye. Birini de öldürmüştün de Biz seni o tasadan da kurtarmıştık. İşte Biz seni türlü sınamalarla sınamıştık. Bundan dolayı yıllarca medyenliler arasında kaldın. Sonra senin alın yazın buraya gelmekti, ey Musa.

41. Ben seni kendim için ayırdım.

42. Sen de, kardeşin de belgelerimle birlikte varın gidin. Yalnız Beni anmakta sakın gevşeklik göstermeyin.

43. İkiniz de Firavun'a gidin. Çünkü o azıtmıştır.

44. Ancak ona tatlı söyleyin. Belki söz dinlerler, belki ürkerler.»

45. Dediler: «Ey çalabımız! Biz korkarız, bize karşı taşkınlık eder, ya üzerimize saldırır diye.»

46. Allah buyurdu: «Korkmayın. Çünkü Ben sizinle birlikteyim. Ben olanı biteni işitirim, görürüm.

47. Durmayın gidin. Ona deyin ki biz senin çalabının elçileriyiz. İsrailoğullarını bırak da bizimle birlikte gelsinler. Onlara işkence edip durma. Bak, biz sana çalabından bir belge de getirdik. Esenliğe kavuşanlar ancak doğru yolu tutanlardır.

48. Gerçekten bizim gönlümüze şöyle bildirildi: İşte elçileri yalancı sayanlarla doğruluktan ayrılanlar ne olursa olsun azaba uğrıyacaklardır.»

49. Firavun dedi: «Peki, sizin çalabınız kimdir, ey Musa?»

50. Musa dedi: «Bizim çalabımız her varlığın yaratılmasını sağlıyan, sonra da onlara yol gösterendir.»

51. Firavun dedi: «Öyleyse şimdiye kadar gelip geçenlerin

başına gelenlere ne demeli?»

52. «Bunun bilimi çalabımın yanındaki Kütük'te yazılıdır. Benim çalabım ne yanılır ne de unutur

53. O, sizin için yeryüzünü eylek yaptı. Onun üzerinde de sizin için yollar yaptı. Gökten su indirdi. İşte Biz onunla erkekli, dişili türlü bitkiler bitirdik, türettik.

54. Yiyin, davarlarınızı otlatın. İşte bunlarda aklı başında olanlar için kesin belgeler vardır.

55. Biz sizi topraktan yarattık, yine ona döndüreceğiz, yine ondan türeteceğiz.»

56. Ant olsun ki Biz ona belgelerimizin hepsini göstermişizdir. O bunları yine de yalan saymış, tanımamıştır.

57. Firavun dedi: «Büyü yapıp bizleri yerimizden yurdumuzdan etmek için mi buralara geldin, ey Musa?

58. Şimdi biz de senin büyüne karşılık büyü yapacağız. Haydi seninle bizim karşılaşacağımız günü söyle. Senin de bizim de cayamıyacağımız uygun bir yerde olsun.»

59. Musa dedi: «Karşılaşacağımız gün, bayram günü olsun. O gün herkes kuşluk vakti oraya toplansın.»

60. Bunun üzerine Firavun arkasını dönüp gitti: Büyücülerini toplayıp sonra geldi.

61. Musa onlara dedi: «Yazıklar olsun size! Allah'a karşı yalan uydurmayın, yoksa Allah azabı ile sizi yok eder. Ona karşı yalan uyduran doğrusu kendine etmiş olur.»

62. Bunun üzerine büyücüler işlerini aralarında tartıştılar, görüşlerini gizli tuttular.

63. Dediler: «İşte bunlar iki büyücüdür. Sizi büyüleriyle yerinizden yurdunuzdan etmek hem de o güzel dininizi ortadan kaldırmak istiyorlar.»

64. «Haydi büyücülerinizi bir araya toplayın. Sonra gelip dizilin. Bugün kim üstün gelirse o umduğuna erecektir.»

65. Dediler: «Ey Musa! Önce sen mi atarsın, yoksa biz mi atalım?»

66. Musa dedi: «Yok, siz atın.» Derken attıkları ipler, değ-

nekler büyüleri yüzünden Musa'ya gerçekten oraya buraya seğirtir gibi göründü.

67. Bunun üzerine Musa'nın içine bir korku düştü.

68. Ona dedik: «Sakın korkma. Çünkü üstün gelecek olan sensin.»

69. Sağ elindeki değneği bırak. Bu onların ortaya attıklarını yutacaktır. Çünkü onların ortaya attıkları ne de olsa büyücü düzenidir. Büyücü nerede olsa onmaz.»

70. Sonunda bütün büyücüler secdeye kapandılar da dediler: «Bizler Harun'un, Musa'nın çalabına inandık artık.»

71. Firavun dedi: «Benim uygunum olmadan siz Ona inandınız, öyle mi? Besbelli ki o size büyüyü öğreten büyüğünüzdür. Öyleyse ben de ne olursa olsun sizin ellerinizi, ayaklarınızı çaprazvari keseceğim, ne olursa olsun, sizi hurma dallarına asacağım. Artık siz de hangimizin azabının daha ağır, daha sürekli olduğunu iyice göreceksiniz.»

72. Dediler: «Biz seni bize gelen apaçık belgelere, bizi yaradana hiç değişmiyeceğiz. Elinden geleni yap. Çünkü senin sözün ancak bu dünyada geçer.

73. İşte biz çalabımıza inandık, yaptırdığın büyüleri yarlıgaması için. Allah yeydir, sonsuzdur.»

74. İşte herkim çalabına suçlu olarak dönüp gelirse onun için Cehennem vardır. Artık onunkisi ne ölümdür, ne de dirim!

75. Herkim de inanmış, iyilik işlemiş olarak dönüp gelirse bu gibilerin de basamakları yüksek olacaktır.

76. Adin cennetleri vardır ki içlerinden ırmaklar akar. Onlar hep orada kalacaklardır. İşte arınanların karşılığı budur.

77. Ant olsun ki Biz Musa'nın gönlüne şunu bildirmiştik: «Kullarımızla geceleyin yola çık. Onlara denizde bir kara yolu aç. Sana yetişmelerinden de korkma.»

78. Derken Firavun çerisiyle birlikte onların ardına düştü. Deniz de onları kapladıkça kapladı.

79. Çünkü Firavun ulusunu eğri yola saptırmıştı, ona doğ-

ru yolu göstermemişti.

80. Ey İsrailoğulları! Biz sizi düşmanınızdan kurtarmıştık. Sina dağının sağ yamacında da size söz vermiştik. Üzerinize kudret helvası ile bıldırcın da yağdırmıştık.

81. Size azık olarak verdiğimiz iyi nesnelerden yiyin. Bunlara karşı nankörlük etmeyin. Yoksa öfkem sizi çarpar. Öfkem her kimi çarpmışsa o gerçekten uçuruma yuvarlanmıştır.

82. Gerçekten Ben tövbe edenleri, inananları, iyilik işliyenleri, sonra da doğru yolu tutanları yarlıgayıcıyım.

83. «Sen neden ulusundan önce koştun geldin, ey Musa?»

84. Musa dedi: «İşte onlar da benim ardımsıra geliyorlar. Ben koşup geldim ki senin dileğini elde etmiş olayım.»

85. Allah dedi: «Biz senden sonra ulusunu sınadık. Samiri ise onları yoldan çıkardı.»

86. Bunun üzerine Musa ulusunun yanına öfkeli, üzüntülü olarak döndü. Dedi: «Ey ulusum! Çalabınız size güzel bir söz vermedi mi? Yoksa ayrılığım size verdiğim sözden çok mu uzadı? Yoksa çalabınızın öfkesine çarpılmak istediniz de bana verdiğiniz sözden onun için mi caydınız?»

87. Dediler: «Biz sana verdiğimiz sözden kendiliğimizden caymadık. Biz o ulusun bezeneklerinden birtakım ağırlıklar yüklenmiştik. İşte bunları ateşe bıraktık. Samiri de kendininkileri bıraktı.

88. Derken Samiri ateşten öyle bir buzağı kalıbı çıkardı ki böğürüp duruyordu. İşte bu sizin de tanrınızdır. Musa'nın da tanrısıdır. Ancak Musa şimdi onu unuttu» dediler.

89. Onlar görmüyorlar mıydı ki bu buzağı sözlerine karşılık veremiyordu, bu buzağının onlara ne yararı, ne de zararı dokunmaya gücü yetmiyordu.

90. Gerçekten Harun onlara demişti: «Ey ulusum! Siz bu buzağı ile sınanmaktasınız. Çünkü sizin çalabınız esirgeyicidir. Gelin, bana uyun, benim sözümü tutun.»

91. Dediler: «Musa! Sen dönüp gelinciye dek biz ondan ayrılmıyacağız.»

92. Musa dedi: «Ey Harun! Sen bunların sapıklığını görür görmez seni bana uymaktan alıkoyan ne idi?

93. Yoksa sen benim buyruğuma karşı mı durdun?»

94. Harun dedi: «Ey anamın oğlu! Saçımdan sakalımdan tutma, bırak. Ben İsrailoğulları arasında ayrılık çıkardın, sözümü dinlemedin demenden korktum.»

95. Musa dedi: «Ya sen, ne diye böyle yaptın, ey Samiri?»

96. Samiri dedi: «Ben onların görmediklerini gördüm. Onun için elçinin bastığı yerden bir avuç toprak alıp onu erimiş bezeneklerin içine attım. Gönlüm bunu böyle istedi.»

97. Musa dedi: «Haydi, yıkıl git! İşte yaşadığın sürece senin cezan bana dokunmayın demek olacaktır. Senin için öbür dünyada da ceza vardır. Ondan cayılmıyacaktır. Tanrını gör işte. O tanrı ki sen ona durmadan tapıyordun. Biz onu, ne olursa olsun, ateşte eriteceğiz. Ondan sonra da ne olursa olsun denize savurdukça savuracağız.

98. İşte sizin tanrınız o Allah'tır ki kendisinden başka hiçbir tanrı yoktur. O her varlığı bilimi ile kuşatıcıdır.

99. Sana gelip geçenlerin yankılarını böylece anlatıyoruz. Gerçekten Biz sana kendi katımızdan öğütleyici Kur'an'ı vermişizdir.

100. Herkim ondan yüz çevirirse işte o kalkış günü büyük bir günah yüklenecektir.

101. Onlar hep orada kalacaklardır. Kalkış gününde böyle bir yük ne kötüdür!

102. Boru öttürüldüğü gün Biz günahlıları gözleri dönmüş olarak derliyeceğiz.

103. Kendi aralarında gizlice konuşacaklar: «Dünyada ancak on gün kaldınız» diyecekler.

104. Biz onların aralarında ne konuşacaklarını çok iyi biliriz.

105. Sana dağların ne olacağını sorarlar. Sen de de ki: «Çalabım onları kül gibi savuracaktır,

106. yerleri dümdüz edecek, çırılçıplak bırakacaktır.

107. Öyle ki onların üzerinde ne bir alçaklık ne de bir yükseklik göremiyeceksin.

108. O gün herkes, hiçbir yana sapmadan, hiç karşı gelmeden Ona uyacaktır. Acıyıcı'nın korkusundan sesler kısılacak, yalnız bir hışırtı işitilecektir.»

109. O gün hiç kimsenin kayırıcılığı işe yaramaz. Yalnız Esirgeyici'nin uygununu elde eden ile söz söylemesini istediği kimse başka.

110. O onların yaptıklarını da, yapacaklarını da bilir. Onlar ise bunu bilgileriyle kavrıyamazlar.

111. Artık bütün varlıklar diri, kendi kendine varolucu Allah'a baş eğerler. Kıyıcılık yükünü yüklenenler ise kendilerine etmişlerdir.

112. Herkim inanır da iyilik işlerse o ne günahının artırılmasından, ne de karşılığının eksiltilmesinden korkmamalıdır.

113. Böylece Biz o Kur'an'ı arap diliyle, okunmak için bildirdik. Orada gözdağının her türlüsünü de verdik ki insanlar sakınsınlar, kendilerine bir öğüt olsun, diye.

114. Hakan olan, doğru olan Allah yücedir. Kur'an'ın senin gönlüne bildirilmesi işi sona ermedikce onu okumaya seğirteyim deme. «Çalabım! Benim bilimimi arttır» de.

115. Ant olsun ki Biz bundan önce Âdem'e de böyle buyurmuştuk. Ancak o bunu unuttu. Bunu istiyerek yapmadığını biliyoruz.

116. O gün Biz meleklere: «Âdem'e secde edin» demiştik de onlar da hemen secde etmişlerdi. Yalnız İblis bundan kaçınmıştı.

117. Biz de demiştik: «Ey Âdem! İşte bu sana da, eşine de düşmandır. Onun için sakın ikinizi de Cennet'ten çıkarmasın. Yoksa sıkıntı çekersin.

118. Çünkü senin için Cennet'te ne açlık ne de çıplaklık korkusu yoktur.

119. İşte sen burada ne susarsın ne de sıcaktan yanarsın.»

120. Derken Şeytan onun içine bir kuruntu soktu. Dedi:

«Ey Âdem! Seni sonsuzluğa, tükenmez bir egeliğe kavuşturacak olan ağacı sana göstereyim mi?»

121. Derken ikisi de ondan yediler. Hemen ut yerleri açılıverdi. Üzerlerini Cennet yapraklarıyla örtmiye başladılar. Âdem çalabına karşı geldi, yolunu şaşırdı.

122. Sonra da çalabı onu arıttı, onun tövbesini onadı, onu doğru yola iletti.

123. Allah buyurdu: «Biribirinize düşman olarak buradan gidin. Artık Benden size doğru yolu gösteren biri gelir de herkim Benim bu doğru yolumu tutacak olursa işte o şaşmıyacak, sıkıntı da çekmiyecektir.

124. Herkim de Benim buyruğumdan yüz çevirirse onun için dirliği daralacaktır, kalkış gününde de o kimse gözleri kör olarak derlenecektir.»

125. O kimse diyecek: «Çalabım! Gözlerim görüp dururken Sen beni niçin kör olarak derledin?»

126. Allah buyuracak: «Bu böyledir. Sana gelen âyetlerimize sen nasıl göz yumdunsa bu gün de Biz sana öyle göz yumacağız.»

127. İşte azgınlıkta ileri gidenleri çalaplarının belgelerine inanmıyanları Biz böylece cezalandırırız. Öbür dünyanın cezası ise şüphesiz daha ağır, daha süreklidir.

128. Bizim onlardan önce nice soyları yok etmiş olmamız onların gözünü açmıyor mu? Şimdi siz onların yurtları üzerinde dolaşıp duruyorsunuz. İşte bunda sağ düşünenler için kesin belgeler vardır.

129. Eğer senin çalabın önceden söz vermiş olmasaydı belirli bir son da konulmasaydı ne de olsa gereği yapılırdı.

130. Onlar ne derlerse desinler, sen katlanacaksın. Güneş doğmadan önce de, batmadan önce de, geceleyin de öve öve Allah'ı ulula, erte akşam ulula ki Onun dileğini elde etmiş olasın.

131. Onlara ettiğimiz iyiliklere, kendilerini sınamak için bir kısmına dünya süsü olarak verdiğimiz varlıklara gözünü

dikip kalma. Çünkü senin çalabının vereceği azık daha yeydir, daha süreklidir.

132. Ulusuna namaz kılmayı buyur. Sen de ona sımsıkı sarıl. Bizim senden azık istediğimiz yok, senin azığını Biz veririz. Sakınanların sonu iyi gelir.

133. Dediler: «Bize çalabından bir belge getirseydi?» Peki, bundan önceki kitaplarda bulunanların apaçık belgesi olan Kur'an onlara gelmedi mi?

134. Eğer Biz onları daha önceden azap ile yok etmiş olsaydık şöyle diyeceklerdi: «Ey çalabımız! Ne olurdu, Sen bize bir elçi gönderseydin de biz de böyle alçalıp sürünmeden önce Senin âyetlerine uymuş olsaydık.»

135. De ki: «Hep bekliyoruz. Siz de bekleyin bakalım. Doğru yolun yolcuları kimlermiş, doğruluğa kavuşanlar kimlermiş, yakında öğreneceksiniz.»

XXI

ENBİYA SÛRESİ

Acıyıcı, esirgeyici Allah'ın adıyla başlarım.

1. İnsanların hesap verme zamanı yaklaştı. Oysaki onlar dalgı içindeler, ilgilendikleri yok.

2. Çalaplarından kendilerine yeni bir öğüt gelmez ki onlar bunu eğlenerek dinlemiş olmasınlar.

3. Akılları hep oyundadır. Kıyıcılar aralarında gizlice sözleşerek derler: «Bu da sizin gibi bir âdemoğlundan başka nedir ki? Öyleyse göz göre göre büyüye mi kapılıyorsunuz?»

4. Dedi: «Benim çalabım yerlerde göklerde söylenen her sözü bilir. O işiticidir, bilicidir.»

5. Dediler: «Belki bunlar onun gördüğü karma karışık rüyalardır. Belki kendi uydurmalarıdır, belki de o bir şâirdir. Öyleyse bize kendinden öncekilere gönderildiği gibi bir bel-

ge getirsin.»

6. Onlardan önce yok ettiğimiz illerden hiçbiri inanmadı da şimdi bunlar mı inanacaklar?

7. Biz senden önce ancak gönüllerine bildirdiğimiz er kişileri elçi olarak göndermiştik. Eğer bunu bilmiyorsanız Kitaplılara sorun.

8. Biz onları yemez içmez birer kütük olarak yaratmadık. Onlar ölümsüz de değildirler.

9. Sonra onlara karşı verdiğimiz sözü tuttuk. Hem onları hem de dilediklerimizi kurtardık. Tanımazlıkta ileri gidenleri de yok ettik.

10. Ant olsun, size öyle bir Kitap bildirdik ki onda sizin için gerekli olan öğüt vardır. Artık düşünmez misiniz?

11. Biz kıyıcılık etmiş olan nice illeri kırıp geçirdik. Onlardan sonra yerlerine başka ulusları koyduk.

12. Onlar azabımıza uğrıyacaklarını görünce hemen oradan kaçıyorlardı.

13. «Kaçmayın! İçinde bulunduğunuz dirliğe, yurtlarınıza dönün ki sorguya çekilesiniz.»

14. Dediler: «Yazık oldu bize. Çünkü biz kıyıcı kimseler olmuştuk.»

15. Biz onları biçilmiş ot gibi yere serinciye, sönmüş ateş gibi edinciye dek onların yakınmalarının ardı arası kesilmedi gitti.

16. Biz yerleri, gökleri, ikisinin arasındakileri oyun olsun diye yaratmadık.

17. Eğer Biz kendimize bir eğlence arasaydık besbelli ki onu kendi kendimize edinirdik, gerçekten bunu yapmak isteseydik.

18. Yok, Biz doğruyu eğrinin başına indiririz de o onun beynini parçalar. Böylelikle iğri ortadan kalkmış olur. Allah'a kara çalmak istediğinizden dolayı yazıklar olsun size!

19. Yerlerde, göklerde ne varsa hepsi Allah'ındır. Onun yanındakiler Ona tapmaktan dolayı küçüklük duymazlar, usan-

mazlar da.

20. Onlar gece gündüz, ardsız arasız Allah'ı ululamaktan geri durmazlar.

21. «Yoksa yeryüzünde bir takım tanrılar edindiler de ölüleri onlar mı diriltecekler?»

22. Eğer her ikisinde Allah'tan başka tanrılar olsaydı, ikisinde de kargaşa baş göstermiş olurdu. Öyleyse egeliğin çalabı olan Allah onların takıp takıştırdıklarından uzaktır.

23. Allah işlediklerinden dolayı sorumlu tutulmaz. Ancak onlar sorumlu tutulurlar.

24. Onlar Allah'tan başka tanrılar edindiler, öyle mi? De ki: «Dayanağınızı getirin de görelim. İşte benimle birlikte olanların Kitap'ı, işte benden öncekilerin Kitap'ı.» Ancak onların pek çoğu doğrunun ne olduğunu bilmezler de onun için ondan yüz çevirirler.

25. Senden önce gönderdiğimiz hiçbir elçi yoktur ki Biz onun gönlüne şunu bildirmiş olmıyalım: «İşte Benden başka hiçbir tanrı yoktur. Öyleyse yalnız Bana tapın.»

26. Dediler: «Esirgeyici kendine çocuk edindi.» Allah uludur. Ancak çocuk dedikleri Allah'ın ağırlanmış kullarıdır.

27. İlk söz onlara düşmez. Allah ne buyurursa onlar ancak onu yaparlar.

28. Yaptıklarını da, yapacaklarını da O bilir. Onlar yalnız Allah'ın dileğini elde etmiş olanları kayırırlar. Kendileri de Onun ürküsünden titrerler.

29. Onlardan herkim: «Tanrı O değil, benim» diyecek olursa onu Cehennem'le cezalandırırız. İşte Biz kıyıcıların cezasını böyle veririz.

30. Tanımazlar bilmiyorlar mı ki işte yer ile gök önce biribirine bitişik idi ☙ sonra Biz onları biribirinden ayırdık, diri olan her nesneyi de sudan varettik. Yine de inanmıyorlar mı?

31. Yerin insanlarla birlikte sarsılmaması için yeryüzünde dağları yaptık. Aralarında da yol işi gören geçitler açtık, in-

sanlar yönelebilsinler diye.

32. Gökyüzünü korkusuz bir tavan yaptık. Onlar ise belgelerimizden yüz çeviriyorlar.

33. Allah ki geceyi, gündüzü, güneşi, ayı yarattı. Herbiri kendi döngülü üzerinde koşmaktadır.

34. Biz senden önce hiçbir âdemoğluna sonsuzluk vermemiştik. Şimdi sen öleceksin de onlar kalacaklar mı?

35. Herkes ölümü tadacaktır. Sizi bir sınama olarak iyilikle de kötülükle de deniyoruz. Siz yine de Bize döndürülecek-siniz.

36. O kimseler ki tanımazlık ederler, seni gördüklerinde ancak eğlence yerine korlar. «Sizin tanrılarınıza dil uzatan bu mu?» derler. Oysaki Esirgeyici'nin Kitap'ını tanımaz olanlar bunlardır.

37. Kişi yaradılıştan acelecidir. Ben size belgelerimi göstereceğim. Öyle acele etmeyin.

38. Derler: «Eğer doğru kimselerseniz, hani o azap nerede?»

39. O kimseler ki tanımazlık ediyorlar önlerindeki, ardlarındaki ateşi atamıyacakları, hiçbir yardım göremiyecekleri o günü bir bilselerdi.

40. Ancak bu onların başına birdenbire gelecektir de onları şaşırtakoyacaktır. Artık onu geri çevirmiye gücleri yetmiyecek, onlara göz de açtırılmıyacaktır.

41. Ant olsun ki senden önce gelen elçilerle de eğlenmişlerdi de bu eğlenenleri alaya aldıkları azap sarıvermişti.

42. De ki: «Geceleyin, gündüzün, sizi o Esirgeyici'ye karşı kim koruyabilir?» Şu var ki onlar çalaplarını anmaktan yüz çevirmişlerdir.

43. Yoksa onları Bize karşı koruyacak başka tanrıları mı var? O tapacakların kendilerine bile yardım etmeye gücleri yetmez. Onları Biz de benimsemiyeceğiz.

44. Biz onları da, atalarını da yaşamaları boyunca gönendirdik. Şimdi görmüyorlar mı ki, yurtlarına gelip onun sınır-

larını daraltıyoruz? Yine de sözünü geçirenler Biz miyiz, onlar mı?

45. De ki: «Ben sizi ancak gönüle bildirilenle uyarıyorum. Sağırlar ise uyarıldıkları sırada çağrıyı işitmezler.»

46. Onlar Allah'ın en ufak azabına çarpılsalar bile işkilsiz şunu derler: «Yazıklar olsun bize! Doğrusu, bizler kıyıcı kimselerdik.»

47. Biz kalkış günü için öyle doğruluk terazisi koyacağız ki hiç kimse hiçbir türlü haksızlığa uğramıyacaktır. Bir iş hardal tanesi ağırlığında bile olsa getirip onu da tartacağız. Bizim hesap görmemiz yeter.

48. Gerçekten Biz Musa ile Harun'a doğruyu iğriden ayırıcı olan Tevrat'ı verdik, sakınanlar için ışık olsun, öğüt olsun diye.

49. O kimseler ki, çalaplarını görmiyerek Ondan ürkerler, onlar kalkış gününden de titrerler.

50. Bu Kur'an Bizim bildirdiğimiz kutlu bir öğüttür. Şimdi siz bunu tanımazlık mı ediyorsunuz?

51. Ant olsun ki Biz bundan önce İbrahim'in olgunluğunu sağlamıştık, Biz onu iyice tanıyorduk.

52. O gün İbrahim babasına, ulusuna şöyle demişti: «Tapınıp durduğunuz bu putlar nedir böyle?»

53. Dediler: «Biz atalarımızı bunlara tapar bulduk.»

54. İbrahim dedi: «Doğrusu siz de, sizin atalarınız da açıktan açığa sapkınlık içindesiniz.»

55. Dediler: «Gerçek mi söylüyorsun, yoksa bizimle şaka mı ediyorsun?»

56. İbrahim dedi: «Yok, sizin çalabınız yerlerin de, göklerin de çalabıdır. Her ikisini de yaratan Odur. Ben de bunun doğruluğuna tanık bulunuyorum.

57. Allah'a ant olsun ki siz arkanızı dönüp gittikten sonra işte ben o putlarınıza ne yapacağımı bilirim.»

58. Bunun üzerine İbrahim putları parça parça etti. Yalnız büyüğünü bıraktı, ona başvursunlar diye.

59. Dediler: «Tanrılarımıza karşı bu işi yapan kim? Besbelli ki, kıyıcının biri.»
60. Dediler: «İşittik ki İbrahim adında bir delikanlı tanrılarımıza karşı dil uzatıyormuş.»
61. Dediler: «Getirin onu herkesin gözü önüne de onlar da tanıklık etsinler.»
62. Dediler: «Tanrılarımıza karşı bu işi yapan sen misin, ey İbrahim?»
63. İbrahim dedi: «Yok, bu işi büyük tanrı yapmıştır. Kendilerinden sorun bakalım, söyliyebilirlerse!»
64. Bunun üzerine kendilerine geldiler de biribirlerine: «İşte kıyıcıların ta kendisi sizlersiniz» dediler.
65. Sonra başlarını önlerine eğip dediler: «Gerçekten sen de bilirsin ya, bunlar söz söylemezler.»
66. İbrahim dedi: «Demek siz Allah'ı bırakıp da size ne yararı ne de zararı olmıyanlara yine de tapıp duracaksınız öyle mi?
67. Yazıklar olsun size! Allah'ı bırakıp da size hiçbir yararı ne de zararı olmıyan nesnelere mi tapıyorsunuz? Yine de aklınız yatmıyor mu?»
68. Dediler: «Yakın onu! Eğer elinden iş gelen kimselerseniz tanrılarımıza yardım edin.»
69. Biz de buyurduk: «Ey ateş! Soğu da İbrahim'i yakma.»
70. Ona karşı bir tuzak kurmak istediler. Biz de onları bu işde çok zararlı çıkardık.
71. Onu da, Lut'u da bütün insanlar için kutlu kıldığımız bir yurda gönderip kurtardık.
72. Ona İshak'ı, üstelik Yakup'u da bağışladık. Her ikisini de iyi kimseler yaptık.
73. Biz onları kendi buyruğumuzla insanları doğru yola ileten önderler yaptık. İyi işler işlemeyi, yalvarıya durmayı, zekât vermeyi gönüllerine bildirdik. Onlar Bize tapan kimseler idiler.
74. Lut'a da doğrunun bilgisini, bilimi verdik. Hem de onu

alçaklıkların her türlüsünü işliyen o ilden kurtardık. Çünkü onlar kötü kimseler, karıştırıcılardı.

75. Biz onu esirgeyiciliğimizin içine aldık. Çünkü o iyi kimse idi.

76. Nuh'u da öyle. Çünkü o daha önce yakarmıştı da Biz onun yakarısını onamıştık. Bunun üzerine onu da, onunla bir olanları da o büyük sıkıntıdan kurtarmıştık.

77. Belgelerimizi yalan sayanlara karşı ona yardımda bulunduk. Çünkü onlar kötü kişilerdi. Biz de onların hepsini suda boğduk.

78. Davut ile Süleyman'ı da öyle. O gün birtakımlarının davarları içine girip otladıkları ekin tarlası için yargılarını veriyorlardı. Biz de onların yargılarına tanık olmuştuk.

79. Biz bu işi hemen Süleyman'a anlatmıştık. İkisine de doğrunun düşüncesini, bilimi verdik. Davut ile birlikte Allah'ı ululasınlar diye dağlara, kuşlara boyun eğdirdik. Bütün bunları yapan Bizdik.

80. Biz Davut'a sizi savaşta korumak için zırh yapma sanatını da öğrettik. Şimdi artık şükrediyor musunuz?

81. Biz Süleyman için zorlu yele de baş eğdirdik. Bu yel onun buyruğu ile kutlu kıldığımız ülkeye eserdi. Her nesnenin bilicisi olan da Bizdik.

82. Yine onun için şeytanlardan öylelerine de baş eğdirdik ki denize dalarlar, başka işler de görürlerdi. Bütün onların gözeticisi Bizdik.

83. Eyup'u da düşün. O gün Allah'ına şöyle ünlemişti: «İşte ben bir hastalığa tutuldum. Sen ise esirgeyicilerin esirgeyicisisin.»

84. Bunun üzerine Biz onun yalvarısını onadık. Onun bu sıkıntısını giderdik. Kendi katımızdan bir esirgeyicilik, tapanlara da bir örnek olsun diye ona çoluğu çocuğu iki kat olarak verdik.

85. İsmail, İdris, Zülkifl herbiri katlanmak nedir bilen kimselerdi.

86. Biz onları esirgeyiciliğimizin içerisine aldık. Çünkü onlar iyi kimselerdi.

87. Balığın yuttuğu Yunus'u da düşün. O gün o öfkelenip gitmişti. Bizim ona gücümüz yetmiyecek sanmıştı. Sonra karanlıklar içinden şöyle ünlemişti: «Senden başka hiçbir tanrı yoktur. Seni ulularım. Çünkü ben kıyıcılık etmiş oldum.»

88. Onun yakarısını onadık. Onu tasadan kurtardık. İşte Biz inananları böyle kurtarırız.

89. Zekeriya'yı da an. O gün çalabına şöyle ünlemişti: «Ey çalabım! Sen beni tek başına, dölsüz bırakma. Sen ki geriye kalanların yey olanısın.»

90. Biz onun da yakarısını onadık. Ona Yahya'yı bağışladık. Onun için eşini de doğurabilecek duruma getirdik. Çünkü onlar iyilik için seğirtirler, umutla, korku ile Bize yakarırlardı. Onlar ne olursa olsun Bizden ürken kimselerdi.

91. Arılığını koruyan o kızı, Meryem'i de an. Biz ona kendi ruhumuzdan üfürmüştük, onu da, oğlunu da bütün insanlar için örnek yapmıştık.

92. Gerçekten sizin dininiz bir tek dindir. Çalabınız da Benim. Öyleyse yalnız Bana tapın.

93. Onlar din işinde bölük bölük oldular. Ancak, hepsi de Bize döneceklerdir.

94. Herkim inanıp da iyilik işliyecek olursa işte onun çalışmalarına karşı tanımazlık olmıyacaktır. Çünkü o çalışmayı yazan doğrudan doğruya Biziz.

95. Yok ettiğimiz bir ilin kişileri için geri dönmek olamaz.

96. Sonunda Yecuç ile Mecuç boşanıp da her tepeden akın edecekler.

97. İşte o aralık doğru olarak söz verilen kalkış yaklaşınca tanımazların gözleri dikile kalacak: «Yazık oldu bize. Biz bunun böyle olacağını hiç düşünmemiştik. Doğrusu, biz kıyıcılık etmiş kimseleriz.»

98. İşte siz de, Allah'ı bırakıp taptıklarınız da Cehennem'e odun olacaksınız. Varacağınız yer de orasıdır.

99. Eğer onlar gerçek tanrılar olsalardı Cehennem'e varmıyacaklardı. Oysa ki hepsi birden hep orada kalacaklardır.

100. Onlar için Cehennem'de yalnız inlemek vardır. Onların orada kulakları hiç işitmiyecektir.

101. İşte o kimseler ki Biz daha önce onları mutlu kılmak istemişizdir, onlar Cehennem'den uzaklaştırılacaklardır.

102. Bunlar gönüllerinin okadar özledikleri ile birlikte hep orada kalacaklar da Cehennem'in gizli sesini duymıyacaklardır.

103. O günün korkunçluğu onları kaygılandırmıyacaktır. Onları melekler karşılıyacaklar: «İşte size söz verilen gün bu gündür» diyeceklerdir.

104. O gün Biz gökyüzünü kitap tomarı büker gibi bükeceğiz. İlkin yaratmıya nasıl başladıksa öylece yeniden yaratacağız. Bu Bizim verdiğimiz bir sözdür. Çünkü bu işi yapacak olan Biziz.

105. Ant olsun ki Tevrat'tan sonra Zebur'da da yazdık, işte yeryüzü iyi kullarıma kalacaktır.

106. Gerçekten bunda Alah'a tapanlar takımı için kesin bir bildiri vardır.

107. Biz seni bütün insanlar için bir esirgeme olsun diye gönderdik.

108. De ki: «İşte benim gönlüme bildirilen şudur: Gerçekten tanrınız bir tek tanrıdır. Artık siz de kendinizi Ona veriyor musunuz?»

109. Bunun üzerine onlar yine de yüzçevirecek olurlarsa de ki: «Her şeyi size olduğu gibi bildirmiş bulunuyorum. Size söz verilen son yakın mıdır, uzak mıdır, onu ben bilmiyorum.

110. Gerçekten sözün açık olanını da bilen Odur, gizli tuttuğunuzu da bilen Odur.

111. Bu geciktirme bir sınama da olabilir, sizi bir süre için gönendirmek için de olabilir, bilemem.»

112. Dedi: «Çalabım! Doğrulukla yargıla. Bizim çalabımız

işte o Esirgeyici'dir. Sizin düzmelerinize karşı kendisinden yardım dilediğimiz de Odur.»

XXII

HAC SÛRESİ

Acıyıcı, esirgeyici Allah'ın adıyla başlarım.

1. Ey insanlar! Çalabınızdan sakının. Çünkü kalkış saatinin sarsıntısı korkunç olacaktır.
2. O gün göreceksiniz, emzikli kadınlar emzirdiklerini unutacaklar, gebe kadınlar çocuklarını düşürecekler, insanları sarhoş olmuş sanacaksın. Onlar sarhoş değildirler. Ancak Allah'ın azabı çok ağırdır.
3. İnsanların arasında öyleleri vardır ki, hiçbir bilgileri olmadan Allah üzerine çekişip dururlar, her azılı şeytanın ardından giderler.
4. Şeytan için şöyle yazılmıştır: «Herkim onu kendine koruyucu edinecek olursa ne de olsa Şeytan onu yoldan çıkarıp alevli ateşe iletir.»
5. Ey insanlar! Eğer siz öldükten sonra dirileceğinizden şüphe ediyorsanız şurası gerçektir ki Biz sizi ilk önce topraktan, sonra bir atmık damlasından, sonra bir kan pıhtısından, sonra da canlı ile cansız arasında bir et parçasından yarattık. Bütün bunları size açıkça gösterelim diye yaptık. Sizleri dilediğimiz belirli bir sona kadar döl yataklarında bırakırız. Sonra sizi oradan çocuk olarak çıkarırız. En sonra da sizi erginlik çağına eriştiririz. İçinizden kiminiz ölüyor, kiminiz de bildiğini bilemez olduğu bir çağa, dirimin düşkünlük çağına ulaştırılıyor. Sen yeryüzünü kupkuru görürsün. Derken Biz onun üzerine suyu indirdik mi yeryüzü kımıldamıya başlar, kabarır, her türlü güzel bitkileri yetiştirir.
6. Bu da şundan: Çünkü Allah gerçeğin kendisidir. Çünkü

ölüyü dirilten de Odur, her nesneye gücü yetici olan da O-dur.

7 Çünkü kalkış günü gelecektir, bunda hiç şüphe yoktur. Çünkü Allah bütün o sinlerdekileri diriltip kaldıracaktır.

8. İnsanların içinde öyleleri de vardır ki onların hiç bilgileri yoktur, onların yol göstericileri yoktur, kendilerini aydınlatacak bir Kitap'ları da yoktur, böyle iken yine de Allah üzerine çekişip dururlar,

9. Allah'ın yolundan saptırmak için iki yanlarına sallanarak kurum satarlar. Onlar için bu dünyada alçalmak, kalkış gününde de yanma azabını tatmak vardır.

10. «İşte bu senin ellerinle işlediklerinin karşılığıdır. Yoksa Allah kullarına karşı hiç de kıyıcı olmamıştır» denilecektir.

11. İnsanlardan kimi de Allah'a yalnız bir yönden tapar. İşte eğer kendisine bir iyilik gelecek olursa onunla dölenir. Yok, eğer kendisine bir kötülük gelecek olursa yüzgeri eder. O kimse bu dünyasına da kıyar, öbür dünyasına da. Kendine yazık etmiştir. İşte açıktan açığa kendine yazık etmek budur.

12. O kimse Allah'ı bırakıp da kendilerine ne yararı ne de zararı dokunmıyanlara tapar. Bu da sapkınlığın en büyüğüdür.

13. Böylesi zararı yararından daha çok olana tapar. Taptığı da ne kötü koruyucu, ne kötü yoldaştır.

14. O kimseler ki inanırlar, iyilik işlerler, işte Allah onları içinden ırmaklar akan cennetlere sokar. Çünkü Allah neyi dilerse onu yapar.

15. Herkim Allah'ın kendisine ne bu dünyada ne de öbür dünyada yardımda bulunmıyacağını sanıyorsa kendini tavana bir iple assın, sonra da bu ipi kesip bir baksın, bu oyun onu kızdıran sebebi ortadan kaldırmış mıdır?

16. İşte Biz Kur'an'ı böyle açıklayıcı belgeler olarak bildirdik. Doğrusu Allah kimi dilerse onu doğru yola iletir.

17. O kimseler ki inandılar, o kimseler ki yahudi, sabiî, na-

sarî, mecusî, eş koşucudurlar, işte Allah kalkış günü onları biribirinden ayıracaktır. Çünkü Allah her nesneyi görücüdür.

18. Görmüyor musun ki yerlerde, göklerde ne varsa, güneş, ay, yıldızlar, dağlar, ağaçlar, hayvanlar, insanların birçoğu Allah'a secde ediyorlar. Birçoğuna da azap gerekmiştir. Allah'ın alçalttığını yükseltecek yoktur. Çünkü Allah neyi dilerse onu yapar.

19. Bunlar çalapları üzerinde biribiriyle çekişen iki düşman takımdır. Tanımıyanlar için ateşten giyecekler biçilmiştir. Başlarından aşağıya da kaynar sular dökülecektir,

20. onunla karınlarının içindekiler, derileri de eriyecektir.

21. Onlar demir kamçılarla da kamçılanacaklardır.

22. Onlar acıya dayanamayıp da oradan çıkmak istediler mi her seferinde gerisin geriye gönderileceklerdir. «Tadın bakalım ateşin azabını.»

23. İşte Allah inanıp da iyilik edenleri içinden ırmaklar akan cennetlere koyacaktır. Bunlar orada altın bileziklerle, incilerle bezenecekler. Orada giyecekleri de ipekliler olacaktır.

24. Onlar sözün en güzelini işitecek, yolun da en çok övülenini tutacak bir duruma getirilmişlerdir.

25. İşte o kimseler ki tanımazlar, hem de Allah'ın yolundan, kapısını bütün insanlara açtığımız Mescid-i Haram'a yüz sürmekten alıkoyarlar, bir de onun içinde kıyıcılık edip suç işlerler, onlara acıklı bir azabı tattıracağız.

26. O gün Biz İbrahim'e bu Ev'in yerini göstermiş: «Bana eş koşmayın, Ev'i yüz sürenler, yalvarıya duranlar, rükû edenler, secde edenler için arı tutun» demiştik.

27. İnsanları Kâbe'ye yüz sürmeğe çağır ki yaya olarak, bitkin develer üzerinde uzak yollardan sana gelsinler,

28. kendileri için yararlı olanları gözleriyle görsünler. Belli günlerde azık olarak kendilerine verdiğimiz dört ayaklı davarlar üzerinde Allah'ın adını ansınlar. İşte bunları yiyin, bunlarla eli darda olan yoksulu da doyurun.

29. Sonra kirlerini atsınlar, adaklarını yerine getirsinler. Kâbe'ye yüz sürsünler.

30. Yapılacak iş budur. Herkim Allah'ın kutlu buyruklarına saygı gösterirse bu, çalabının katında onun için yeydir. Kitap'ta okunanlardan başka bütün davarlar size arı kılındı. Onun için putlara tapma çirkinliğinden, yalan söylemekten kaçının,

31. Allah'ı birleyici olarak, Ona eş koşmıyarak. Herkim Allah'a eş koşarsa o yüksekten düşen kimse gibidir ki onu kuşlar kapışır, ya da yel uzak bir yere sürer götürür.

32. İşte bu böyledir. Herkim Allah'ının kurban gibi tapkılarına saygı gösterecek olursa bu o gibilerin içindeki sakınırlıktan ileri gelir.

33. Onlarda sizin için belirli bir süreye dek birtakım yararlar vardır. Sonra kurban edilecekleri yer Beyt-i Atîk'dir.

34. Biz kurban kesmeyi her topluluk için bir tapkı yaptık ki kendilerine azık olarak verdiğimiz dört ayaklı davarlar üzerinde Allah'ın adını ansınlar diye. Sizin tanrınıza gelince, O bir tek tanrıdır. Öyleyse Ona bağının. Alçak gönüllülere bunu müjdele.

35. Onlar o kimselerdir ki Allah'ın adı anılınca yürekleri titrer, başlarına gelenlere katlanırlar, namaz kılarlar, kendilerine verdiğimiz azıkla başkalarını da geçindirirler.

36. Kurbanlık develere gelince, onları sizin için Allah'ın belliklerinden kıldık. Onlarda sizin için iyilik vardır. Öyleyse onlar bağlı dururken üzerlerinde Allahın adını anın. Yanüstü düşüp öldükten sonra da onlardan hem siz yiyin, hem de yoksulluğunu belli etmiyenlere ya da dilenenlere yedirin. İşte Biz bu hayvanlara sizin için boyun eğdirdik ki Allah'a şükredesiniz diye.

37. Onların ne etleri, ne de kanları Allah'a erişecek değildir. Ancak, sizin sakınırlığınız Ona erişecektir. Onlara sizin için böyle boyun iğdirdik ki Onun sizi doğru yola iletmesine karşılık siz de Onu büyük tanıyasınız diye. İyilik edenlere

bunu müjdele.

38. Gerçekten Allah inananları korur. Çünkü Allah taş yüreklileri, tanımazları sevmez.

39. Kıyıcılığa uğradıkları için vuruşanlarla vuruşmaları uygun görüldü. Çünkü Allah'ın onlara yardım etmiye kesenkes gücü yeticidir.

40. Onlar o kimselerdir ki yurtlarından doğru olmıyarak çıkarılmışlardır, «Bizim çalabımız Allah'tır» dedikleri için. Eğer Biz insanların kimini kimiyle ortadan kaldırmış olmasaydık içinde Allah'ın adı sık sık anılan manastırlar, kiliseler, havralar yakılır, yıkılırdı. Allah yalnız Kendisine yardım edenlere yardım eder. Çünkü Allah güçlüdür, erklidir.

41. Onlar o kimselerdir ki eğer Biz onlara yeryüzünde bir yurt verecek olursak onlar yalvarıya dururlar, zekât verirler, uygunu buyururlar, uygunsuzdan alıkoyarlar. Her işin sonu Allah'a varır.

42. Eğer onlar seni yalancı sayarlarsa senden önce Nuh ulusu, Âd, Semut,

43. İbrahim ulusu, Lut ulusu,

44. Medyen kişileri de peygamberlerini yalancı saymışlardı. Musa da yalancı sayılmıştı. Bunun üzerine Ben o tanımazlara önce bir önel verdim, sonra da onları çarpıverdim. Benim azabım nasıl olurmuş görsünler,

45. Biz nice illeri kıyıcılıkları yüzünden yok ettik. Şimdi onların çatıları çökmüş, duvarları üzerine yıkılmıştır. Biz nice kuyuları kuruttuk, nice köşkleri bomboş bıraktık.

46. Onlar hiç yeryüzünde gezip dolaşmazlar mı? Yoksa duyan gönülleri, işiten kulakları olurdu. Kör olan, onların gözleri değildir, gönül gözleridir.

47. Onlar senden azabın çarçabuk gelmesini isterler. Allah verdiği sözden caymaz. İşte senin çalabının katındaki bir gün sizin sayınızla bin yıl gibidir.

48. Kıyıcılık ededuran nice illere önce önel verdim. Sonra onları çarptım. Sonunda dönüş ancak Banadır.

49. De ki: «Ey insanlar! İşte ben sizler için apaçık bir uyarıcıyım.»

50. İşte o kimseler ki inanırlar, iyi işler işlerler, onlar için yarlıgama hem de görklü azık vardır.

51. O kimseler ki âyetlerimizi değersizlendirmiye çabalıyorlar, işte onlar ateşlik olanlardır.

52. Biz senden önce bir peygamber, ya bir elçi göndermiş olalım, o da bir dilekte bulunmuş olsun da Şeytan onun dileği üzerine kuşku salmış olmasın olmaz. Allah ise Şeytan'ın saldığı kuşkuyu giderir. Sonra da belgelerini berkitir. Allah bilicidir, doğruyu bildiricidir.

53. Bu da Şeytan'ın verdiği kuşkularla yürekleri hasta olanları, yürekleri kaskatı olanları sınamak içindir. Çünkü kıyıcılar doğruluktan iyice uzaklaşmışlardır.

54. Bir de kendilerine bilim verilenlerin bunun çalapları katından gelme kesin bir gerçek olduğunu bilmeleri, ona inanmaları, onunla gönüllerinin açılması içindir. İşte Allah inananları ne de olsa doğru yola iletir.

55. Tanımazlar o kimselerdir ki kalkış günü birdenbire gelinciye, ya da gecesi olmıyan günün azabı çatıncaya kadar Kur'an için tükenmek bilmiyen bir işkil içindedirler.

56. O gün bütün hakanlık yalnız Allah'ındır. O, insanların aralarını yargılıyacaktır. İnananlar, iyilik işliyenler dirlikli cennetlerde bulunacaklardır.

57. O kimseler ki tanımadılar, âyetlerimizi yalan saydılar, işte onlar için alçaltıcı bir azap vardır.

58. O kimseler ki Allah uğrunda göçtüler, sonra öldürüldüler, ya öldüler, eninde sonunda Allah onları en güzel azıklarla azıklandıracaktır. Çünkü Allah azıklandırıcıların kesenkes yey olanıdır.

59. İşte Allah onları kıvanacakları bir yere sokacaktır. Çünkü Allah kesenkes bilicidir, yumuşak davranıcıdır.

60. Şunun için ki herkim kendisine karşı yapılan ezinci ezinçle karşılar da sonra yine de saldırıya uğrıyacak olursa

Allah ona kesenkes yardım edecektir. Çünkü Allah bağışlayıcıdır, yarlıgayıcıdır.

61. Şunun için ki Allah geceyi gündüze katar, gündüzü de geceye katar. Çünkü Allah işiticidir, görücüdür.

62. Şunun için ki Allah doğruluğun kendisidir. İşte Onu bırakıp da taptıkları, iğriliğin kendisidir. Çünkü yüce olan da Odur, büyük olan da Odur.

63. Görmüyor musun işte Allah gökten su indirir de yeryüzü yemyeşil olur. Çünkü Allah kayırıcıdır, bilgilidir.

64. Yerlerde, göklerde ne varsa hepsi Onundur. Çünkü Allah kendine yeticidir, övülücüdür.

65. Görmüyor musun, Allah yerde ne varsa hepsine, denizde yüzen gemiye sizin için boyun iğdirdi. Göğü, buyruğu olmadan yerin üzerine düşmemesi için tutan da Odur. Allah insanlara karşı yumuşak davranıcıdır, esirgeyicidir.

66. Sizi dirilten, sonra öldüren, sonra yine dirilten Odur. Gerçekten insan iylikten anlamaz.

67. Biz her din topluluğu için bir tapma yolu gösterdik ki onlar o yolu tutmuşlardır. Böyle olunca onlar din işinde seninle çekişmiye kalkışmasınlar. Yalnız sen onları çalabına çağır. Çünkü sen besbelli ki doğru yolu tutmuşsundur.

68. Eğer seninle çekişecek olurlarsa de ki: «Allah sizin yapmakta olduğunuzu çok iyi bilir.»

69. Allah üzerinde anlaşamadıklarınızı kalkış günü yargılıyacaktır.

70. Bilmiyor musun ki Allah gökte, yerde ne varsa hepsini bilir. Çünkü bütün bunlar Kitap'ta vardır, çünkü bu iş Allah'a göre kolaydır.

71. Onlar Allah'ı bırakıp da öyle nesnelere tapıyorlar ki Allah kendilerine hiçbir kanıt göndermemiştir, onlar üzerine hiçbir bilgileri de yoktur. Kıyıcıların yardımcısı olmaz.

72. Onlara apaçık âyetlerimiz okununca tanımazların yüzlerinden bunları tanımadıklarını anlarsın. Nerdeyse âyetlerimizi okuyanlara saldıracak gibi olurlar. De ki: «Size bun-

dan daha kötüsünü bildireyim mi? İşte o, ateştir. Allah bunu tanımazlara söz vermiştir. O, ne kötü dönecek yerdir.

73. Ey insanlar! Size bir örnek verildi. Şimdi ona kulak verin. Sizin Allah'tan başka taptıklarınız işte bir sinek bile yaratamazlar, bunun için onların hepsi bir araya gelseler de sinek onlardan bir nesne kapmış olsa, bunu bile geri alamazlar. Tapan da acıklı durumda, tapılan da.

74. Onlar Allah'ın gücünün nelere yettiğini bilmediler. Oysaki Allah güçlüdür, erklidir.

75. Allah meleklerden de, insanlardan da elçiler seçer. Çünkü Allah işiticidir, görücüdür,

76. Allah onların geçmişlerini de, geleceklerini de bilir. Her işin sonu da Allah'a varır.

77. Ey inananlar! Rükûa varın, secdeye varın, çalabınıza tapın, iyilik edin ki, onasınız.

78. Allah uğrunda gerektiği gibi savaşın. Sizi seçkin kılan Odur. Din işinde size hiçbir güçlük göstermemiştir. Atanız İbrahim'in tuttuğu yolu tutun. Allah size «müslüman» adını verdi, bundan önce de, bu Kur'an'da da. Elçisi size tanık olsun, siz de başkalarına tanık olasınız diye. Öyleyse namaz kılın, zekât verin, Allah'a sımsıkı sarılın. O, sizin koruyucunuzdur. Ne güzel koruyucudur, ne güzel yardımcıdır O.

XXIII

MÜMİNUN SÛRESİ

Acıyıcı, esirgeyici Allah'ın adıyla başlarım.

1. Gerçekten, inananlar onmuşlardır,
2. o inananlar ki namazda iken yalnız Allah'a yönelirler,
3. o inananlar ki boş sözlerden yüz çevirirler,
4. o inananlar ki zekâtlarını verirler,

5. o inananlar ki arı sili kalırlar,

6. yalnız eşleri ile kendilerinin malı olan kadınlara karşı olan durum başka, bunlardan dolayı kınanmazlar,

7. herkim daha ilerisine gidecek olursa işte artık onlar sınırları aşmış olurlar,

8. o inanlar ki kendilerine inanılan nesneleri, antları sıkı tutarlar,

9. o inanlar ki namazlarını kılmaktan geri durmazlar,

10. işte Cennet'e kavuşacak olanlar onlardır.

11. Cennet'e kavuşmuş da olacaklardır. Hep onun içinde kalacaklardır.

12. Gerçekten Biz insanı balçık özünden yarattık.

13. Sonra onu sağlam bir eğlekte yerleşmiş bir atmık damlası yaptık.

14. Sonra o atmık damlasını bir kan pıhtısı yaptık. O kan pıhtısını bir et parçası yaptık. O et parçasını kemiğe çevirdik. Kemikleri etle donattık, sonra onu başka türlü de yarattık. Yaratıcıların en güzeli olan Allah kutludur.

15. Sonra gerçekten siz bu yaratılmanın ardından yine de öleceksiniz.

16. Sonra gerçekten siz kalkış günü yeniden diriltileceksiniz.

17. Ant olsun ki Biz sizin üstünüzde yedi kat gök yaratmışızdır. Biz yaratmanın ne olduğunu biliriz.

18. Gökten yetecek kadar su indirdik de yeryüzüne yerleştirdik. İşte Bizim gücümüz o suyu gidermiye de yeticidir.

19. O suyla sizin için hurma, üzüm bahçeleri yaptık ki içlerinde yine sizin için birçok yemişler vardır, onlardan yiyesiniz diye.

20. Sina Dağı'nda öyle bir ağaç yetiştirdik ki yiyenler için yağ, katık bitirir.

21. Sizin için davarlarda da kesin bir öğrence vardır. Karınlarının içindekinden size içiririz. Onlar sizin birçok işinize de yararlar. Onları yersiniz de.

22. Onlara da gemilere yüklediğiniz gibi yüklüyorsunuz.

23. Ant olsun ki Nuh'u ulusuna elçi gönderdik. O da dedi: «Ey ulusum! Allah'a tapın. Sizin için Ondan başka tanrı yoktur. Yine de sakınmıyacak mısınız?»

24. Bunu üzerine ulusunun tanımaz olanlarından ileri gelenler dediler: «Bu da ancak sizin gibi bir âdemoğludur. Size karşı üstünlük taslamak istiyor. Eğer Allah dileseydi ne de olsa melekler gönderirdi. Biz eski atalarımızdan bunu duymamıştık.

25. Bu adamda delilik var, işte okadar. Onu biraz göz altında bulundurun.»

26. Nuh dedi: «Ey çalabım! Beni yalancı saymalarına karşı Sen bana yardım et.»

27. Bunun üzerine Biz de onun gönlüne bildirdik: «Gözümüzün önünde, gönlüne bildirdiğimiz gibi, bir gemi yap. Buyruğumuz erişip de sular kabarınca gemiye her türden birer çift ile senden olanları al. Yalnız aralarında yargı giymiş olanları alma. Bana o kıyıcıların sözünü de etme. Çünkü onlar boğulacaklardır.

28. Sen, yanındakiler gemiye biner binmez de ki: «Övülme yalnız O Allah'a yaraşır ki, bizi kıyıcılar takımının elinden kurtarmıştır.»

29. De ki: «Çalabım! Sen beni kutlu bir yere ulaştır. Sen ki ulaştırıcıların yey olanısın.»

30. İşte bu olayda belgeler vardır. İşte Biz de besbelli ki sınıyoruz.

31. Sonra onların ardından yenilerini ürettik.

32. Onlara kendilerinden bir elçi de gönderdik: «Allah'a tapın, sizin için Ondan başka tanrı yoktur. Yine de sakınmıyacak mısınız?»

33. Onun ulusundan olup da öbür dünyaya kavuşmayı yoğumsıyanlar, dünya yaşayışında genişliğe kavuşanlar da dediler: «Bu da ancak sizin gibi bir âdemoğludur. Sizin yediklerinizi yiyor, içtiklerinizi içiyor.

34. Eğer siz kendiniz gibi bir âdemoğluna boyun eğecek olursanız işte siz de ne de olsa kendinize yazık etmiş olursunuz.

35. Öldükten, kemik, toprak olduktan sonra kesenkes sinlerinizden çıkarılacağınıza söz mü veriyor?

36. Ne boş söz bu, ne boş!

37. Dünyadaki yaşamadan başka yaşama yoktur. Kimimiz ölürüz, kimimiz doğarız. Ancak bizim için yeni baştan dirilme yoktur.

38. Bu, ancak Allah'a karşı yalan uyduran bir kimsedir. Biz ona inanacak değiliz.»

39. Musa dedi: «Çalabım! Beni yalancı sayanlara karşı Sen bana yardım et.»

40. Allah buyurdu: «Az sonra onlar ne de olsa dövüneceklerdir.»

41. Bunun üzerine korkunç bir çığlık ötlerini kopardı. Onları çere çöpe çevirdik. Kıyıcılar takımı ırak olsun.

42. Sonra bunların ardından yenilerini ürettik.

43. Hiçbir topluluk sonunu ne yaklaştırabilir, ne de uzaklaştırabilir.

44. Sonra biribiri ardından elçilerimizi gönderdik. Hangî topluluğa elçisi geldiyse o topluluk onu yalancı saydı. Biz de onları biribirinin ardından yok ettik. Öyle yaptık ki kendileri gitti de adları kaldı! İnanmıyanlar takımı ırak olsun.

45. Sonra Musa'yı kardeşi Harun'u belgelerimizle, apaçık bir kanıtla birlikte gönderdik,

46. Firavun'a, onun ileri gelenlerine. Onlar büyüklük tasladılar. Onlar kendini beğenmiş, dik başlı kimseler idiler.

47. Onun için dediler: «Kendi ulusları bize kulluk edip dururken biz, bizim gibi iki âdemoğluna mı inanacağız?»

48. Böylece o ikisini yalancı saydılar. Onun için onlar da yokedildiler.

49. Ant olsun ki Biz Musa'ya o Kitap'ı verdik, doğru yolu tutsunlar diye.

50. Biz Meryemoğlu'nu da, anasını da bir belge kıldık. Onları oturulabilir, düz, akarsuyu olan yüksek bir tepede barındırdık.

51. «Ey elçiler! Arı olan nesnelerden yiyin. İyilik işleyin. Çünkü Ben bütün yaptıklarınızı biliciyim.

52. İşte sizin din topluluğunuz bir tek topluluktur. İşte Ben de sizin Allah'ınızım. Öyleyse Benden sakının.»

53. Derken bu topluluklar din işlerinde parça parça oldular, bölüklere ayrıldılar, her bölük kendi inancıyla övünür oldu.

54. Artık sen onları bir süreye değin sapkınlıkları ile başbaşa bırak.

55. Bizim onlara mal, çocuk vermemizi ne sanıyorlar,

56. sanki Biz onların iyiliklerine mi koşmaktayız? Yok, onlar işin ne olduğunu bilmiyorlar.

57. İşte o kimseler ki çalaplarından ürküp sinerler,

58. o kimseler ki çalaplarının âyetlerine inanırlar,

59. o kimseler ki Allah'larına eş koşmazlar,

60. o kimseler ki kendilerine verilenden verirler, ne olursa olsun çalaplarına dönecekleri için yürekleri çarpmaktadır.

61. İşte iyilik etmek için yarışanlar, bunun için iyilik etmede ileri gidenler onlardır.

62. Biz herkese ancak gücünün yettiği kadarını yükleriz. Yanımızda ancak doğruyu söyliyen bir Kitap vardır. Onun için onlara hiç kıyılmıyacaktır.

63. Yok, yürekleri katılaşmış olanlar bunları anlamazlar. Hem onların işliyebilecekleri daha nice kötülükler vardır. Onlar bunları da işlemektedirler.

64. Bir gün gelip Biz onların genlik içinde yaşıyanlarını azaba uğratınca onlar hemen çığlığı basacaklardır.

65. Artık bugün boşuna sızlanmayın. Çünkü Bizden hiçbir yardım görmiyeceksiniz.

66. Oysa ki âyetlerimiz size okunuyordu da siz arkanızı dönüyordunuz,

67. Kur'an'a karşı büyüklük taslıyordunuz, geceleyin de ağzınıza geleni söylüyordunuz.

68. Onlar Allah'ın sözünü iyice düşünmüyorlar mı, yoksa onlara eski atalarına gelmemiş olan bir Kitap mı geldi?

69. Yoksa kendi elçileri olduğunu bilmediler de onun için mi tanımazlık ettiler?

70. Yoksa onda delilik mi var diyorlar? Yok, onlara doğruyu getirmiştir. Onların pek çoğu doğrudan tiksinirler.

71. Eğer doğru onların dürtülerine uymuş olsaydı yerler, gökler, bunların içinde olanlar hepsi besbelli ki karmakarış olurdu. Yok, Biz onlara öğüt kitaplarını getirdik. Onlar ise bu öğüt kitaplarından yüzçevirdiler.

72. Sanki sen onlardan bir harç istiyorsun da! Oysaki senin Allah'ının harcı hepsinden yeydir. O, azık vericilerin yey olanıdır.

73. İşte sen besbelli ki onları doğru yola çağırıyorsun.

74. İşte o kimseler ki öbür dünyaya inanmıyorlar, onlar ne de olsa doğru yoldan ayrılıyorlar.

75. Eğer Biz acıyıp da onların sıkıntılarını giderecek olsak bile onlar yine de taşkınlıkları içinde körükörüne bocalayıp duracaklardır.

76. Ant olsun ki Biz onları azaba uğrattık da onlar yine de çalaplarına baş eğmediler. Onlar yalvarıp yakarmazlar.

77. Onları azapla karşı karşıya getirinceye kadar bu böyle sürüp gidecektir. O zaman da umutsuzluğa düşeceklerdir.

78. Size işitme, görme, düşünme gücünü veren Odur. Yine de nekadar az şükrediyorsunuz.

79. Sizi yeryüzünde türeten de Odur. Yine de Ona derleneceksiniz.

80. Dirilten de, öldüren de Odur. Gece ile gündüzün biribiri ardından gelmesi de Onun buyruğu ile olur. Yine de aklınız yatmıyor mu?

81. Yok, eskiler ne demişlerse onlar da onu diyorlar.

82. Şöyle diyorlar: «Öldükten, toprak, kemik olduktan son-

ra gerçekten diriltilecek miyiz?

83. Ant olsun ki bize de, atalarımıza da bunun için söz verilmişti. Ancak bu, olsa olsa, eskilerin masallarıdır, okadar.»

84. De ki: «Bu yer, bu yerdekiler kimindir, biliyor musunuz?»

85. Diyecekler: «Allah'ındır.» De ki: «Öyleyse niçin düşünmüyorsunuz?»

86. De ki: «Yedi kat göğün, ulu egeliğin çalabı kimdir?»

87. Diyecekler: «Allah'tır.» De ki: «Öyleyse niçin sakınmıyorsunuz?»

88. De ki «Bütün varlıkların egeliğini elinde tutan, koruyup da korunmıyan kimdir, biliyor musunuz?»

89. Diyecekler: «Allah'tır.» De ki: «Öyleyse niçin aldanıyorsunuz?»

90. Yok, Biz onlara doğruyu getirdik. Besbelli ki onlar yalancı kimselerdir.

91. Alah kendine çocuk edinmemiştir. Onunla birlikte hiçbir tanrı da yoktur. Eğer olsaydı, her bir tanrı kendi yarattığını tutar, bu tanrılardan kimi kiminden üstün gelirdi. Allah onların kendisine takıştırdıklarından uzaktır.

92. Görüneni de, görünmiyeni de bilen Odur. İşte O kendisine kattıkları eşlerden yücedir.

93. De ki: «Çalabım! Eğer onlara korkusunu verdiğin azabı bana göstereceksen,

94. o zaman çalabım, sakın beni kıyıcılar arasına katma.»

95. İşte onlara korkusunu verdiğimiz azabı sana da göstermiye besbelli ki Bizim gücümüz yeter.

96. Sen kötülüğü güzellikle savmıya bak. Biz onların neler takıp takıştırdıklarını herkesten iyi biliriz.

97. De ki: «Çalabım! Şeytan'ın dürtülerinden Sana sığınırım.

98. Onların yanımda bulunmalarından da Sana sığınırım.»

99. Onlardan birine ölüm erişince şöyle diyecek: «Çalabım! beni geri gönder.

100. orada işlemediğim iyilikleri işlemiş olayım.» Yok, öyle değil. Onun söylediği boş bir sözdür. Onların önlerinde yeniden dirilecekleri güne kadar bir engel vardır, geri dönemezler.

101. O gün boruya üfürülünce artık aralarında soy sop bağı kalmıyacak, kimse kimse ile ilgilenmiyecektir.

102. Artık kimin tartısı ağır gelecek olursa o onacaktır.

103. Kimin de tartısı yeğni olursa işte bu gibiler kendine yazık etmiş olanlardır. Bunlar hep Cehennem'de kalacaklardır.

104. Ateşin yaladığı yüzlerin dişleri sırıtacaktır.

105. «Önünüzde âyetlerim okunurken onları yalan sayan siz değil miydiniz?»

106: «Ey çalabımız! Uğursuzluk üzerimize çökmüştü de bizler kıyıcı kimseler olup kalmıştık.

107. Ey çalabımız! Bizi buradan çıkar. Eğer yine de döneklik edecek olursak besbelli ki artık bizler kıyıcıların kendisiyiz.»

108. Allah buyuracak: «Tıkılın oraya. Bana da söz söylemeyin.»

109. İşte Benim kullarımdan bir takımı vardı ki şöyle derlerdi: «Ey çalabımız! Sen bizi yarlıga, Sen bizi esirge, Sen ki esirgeyicilerin yey olanısın.»

110. Sizler ise onları eğlence yerine koyuyordunuz, okadar ki Beni anmayı bile unutuyordunuz, sizler onlara gülüyordunuz.

111. İşte Ben onların katlanmalarının karşılığını bugün kendilerine verdim. İşte onlar umduklarına erenlerdir.

112. Allah buyuracak: «Yeryüzünde kaç yıl kaldınız?»

113. Diyecekler: «Ya bir gün, ya daha az. Sayıcı meleklere sor.»

114. Allah buyuracak: «Pek az kaldınız, çok değil. Ancak, bunu bilmiş olsaydınız.

115. Sizler boş yere yaratıldığınızı, ne de olsa Bize döndü-

rülemiyeceğinizi sanıyordunuz, değil mi?»

116. Gerçek hakan olan Allah yücedir. Ulu egeliğin çalabı olan Ondan başka tanrı yoktur.

117. Herkim Allah ile birlikte başka tanrıya elinde kanıt olmaksızın tapacak olursa onun hesabı ancak Allah katında görülecektir, çünkü o tanımazlar hiç onmıyacaklardır.

118. De ki: «Çalabım! Beni yarlıga, beni esirge. Sen ki esirgeyicilerin yey olanısın.»

XXIV

NUR SÛRESİ

Acıyıcı, esirgeyici Allah'ın adıyla başlarım.

1. Bu, Bizim bildirdiğimiz, hem de boynunuza borç kıldığımız bir sûredir. Bu sûrede açıklayıcı âyetler vardır. Öğütlenesiniz diye.

2. Yoz yaklaşmada bulunan kadınla erkekten herbirine yüz değnek vurun. Eğer Allah'a, son güne de inanıyorsanız, Allah'ın buyruğunu yerine getirirken onlara karşı yumuşaklık göstermeyin. İnananlardan bir takımı da onlara azap edildiğini gözleriyle görsün.

3. Yoz yaklaşan bir erkek ancak yoz yaklaşan, ya Allah'a eş koşan bir kadınla evlenebilir. Yoz yaklaşan bir kadın da ancak yoz yaklaşan ya Allah'a eş koşan bir erkekle evlenebilir. Evlenmenin bu türlüsü inanırlara haram kılındı.

4. O kimseler ki arı sili kadınlara dil uzatırlar da dört tane tanık getiremezler, onlara seksener değnek vurun. Onların tanıklığını hiç üzerinize almayın. Çünkü onlar karıştırıcı kimselerdir.

5. Ancak, bunun ardından tövbe edip düzelen kimseler için söz yoktur. Çünkü Allah yarlıgayıcıdır, esirgeyicidir.

6. O kimseler ki kendi karılarının suçlu olduklarını ileri sü-

rerler, kendilerinden başka tanıkları da yoktur, bunlardan her birinin tanıklığı, kesenkes doğru söylediğine dört defa Allah'ı tanık göstermesiyle,

7. beşinci tanıklığı da eğer yalan söylüyorsa Allah'ın lânetine uğramayı dilemesiyle olur.

8. Kadının da azabı üzerinden atması ise kocasının kesenkes yalan söylemekte olduğuna dört defa Allah'ı tanık göstermesiyle,

9. beşinci tanıklığı da eğer erkek doğru söylüyorsa kesenkes Allah'ın lânetine uğramayı dilemesiyle olur.

10. Ya Allah'ın üstünlüğü, esirgeyiciliği sizin üzerinizde olmasaydı, ya Allah tövbeleri onayıcı, doğruyu bildirici olmasaydı?

11. İşte o yalan uyduranlar içinizden bir takımlarıdır. Bu yalanın size bir zararı olacağını sanmayın. Belki de sizin için iyilik getirir. Onlardan herbiri kazandığı günaha göre cezasını çekecektir. Onlardan günahın büyüğünü yüklenen kimse için de en büyük azap vardır.

12. Erkek, kadın inanan herkes bu yalanı işitir işitmez kendilerinden olanlar için iyilik düşünüp de: «Bu, açıktan açığa yalandır» demeli değil miydiler?

13. Onlar buna karşı dört tanık getirmeli değil miydiler? Getiremeyince de onlar Allah'ın yanında yalancı kimselerdir.

14. Eğer bu dünyada da, öbür dünyada da Allah'ın üstünlüğü, esirgeyiciliği sizin üzerinizde olmasaydı uydurduğunuz yalanlardan dolayı pek büyük bir azaba uğrardınız.

15. O gün siz bu yalanı ağzınızda dolaştırıp duruyordunuz. Hiçbir bilginiz olmadan onu ağzınıza alıyordunuz. Hem de bunu yaparken hiçbir sorumluluk da duymuyordunuz. Oysa ki Allah yanında bu pek büyük bir günahtır.

16. Siz bu yalanı duyunca: «Bunu ağza almak bize yaraşmaz. Seni ulularız. Bu büyük bir karamadır» demeli değil miydiniz?

17. Eğer siz inanan kimselerseniz Allah sizi bir daha bu gibi işlere girişmekten alıkoyar.

18. Allah size âyetlerini açıkça bildiriyor. Allah bilicidir, doğruyu bildiricidir.

19. İşte o kimseler ki çirkin sözlerin inananlar arasında yayılmasını isterler, onlar için bu dünyada da, öbür dünyada da acıklı bir azap vardır. Allah bilir de siz bilmezsiniz.

20. Ya Allah'ın bol vergisi, esirgeyiciliği üzerinizde olmasaydı? Gerçekten Allah gözeticidir, esirgeyicidir.

21. Ey inananlar! Adımlarınızı Şeytan'ın adımlarına uydurmayın. Herkim adımlarını Şeytan'ın adımlarına uyduracak olursa Şeytan onu çirkin, uygunsuz işlere sürükler. Eğer Allah'ın bol vergisi, esirgeyiciliği size erişmiş olmasaydı, içinizden hiçbiri sonuna kadar arınamazdı. Ancak Allah Odur ki herkimi dilerse onu arıtır. Allah işiticidir, bilicidir.

22. İçinizde üstünlüğü, genliği olanlar yakınlarına, düşkünlere, Allah uğrunda göçenlere vermemek için sakın ant içmesinler, onları bağışlasınlar, onlara göz yumsunlar. Siz Allah'ın sizi yarlıgamasını istemez misiniz? Allah yarlıgayıcıdır, esirgeyicidir.

23. O kimseler ki arı sili, yoz iş nedir bilmiyen kadınlara leke sürerler, onlar bu dünyada da, öbür dünyada da lânete uğratıldılar. Onlar için pek büyük bir azap vardır.

24. Öyle bir gün ki, onların işlediklerine karşı kendi dilleri, kendi elleri, kendi ayakları tanıklık edecektir.

25. O gün Allah onlara cezalarını dosdoğru olarak verecektir. İşte onlar artık anlıyacaklardır ki Allah apaçık doğrunun kendisidir.

26. Kötü kadınlar kötü erkeklere, kötü erkekler kötü kadınlara, arı sili kadınlar arı sili erkeklere, arı sili erkekler de arı sili kadınlara yaraşır. Bunlar onların dediklerinden uzaktırlar. Onlar için yarlıgama, görklü azık vardır.

27. Ey inananlar! Kendi evlerinizden başka evlere, onların ıssılarıyla tanışmadan, onları esenlemeden sakın girmeyin.

Düşünürseniz, böylesi sizin için yeydir.

28. Eğer orada kimseyi bulamazsanız içeri alınıncaya kadar oraya girmeyin. Eğer size geri dönün denecek olursa hemen geri dönün. Böylesi sizin için daha doğru olur. Allah bütün yaptıklarınızı bilicidir.

29. İçinde kimse oturmıyan, ya da içine girmek sizin için yararlı olan yerlere sormadan girmeniz de sizin için suç değildir. Hem Allah sizin açıkladığınızı da gizlediğinizi de bilir.

30. İnanan erkeklere söyle de kötü gözle bakmaktan sakınsınlar, ut yerlerini de gizlesinler. Böylesi kendileri için daha doğrudur. Çünkü Allah bütün düzenlediklerinden bilgilidir.

31. İnanan kadınlara da söyle de kötü gözle bakmaktan sakınsınlar. Ut yerlerini gizlesinler. Bezeneklerini açmasınlar. Görünecek kısımları olursa başka. Başörtülerini yakaları üstüne kadar indirsinler. Bezeneklerini kendi kocalarından, kendi babalarından, kocalarının babalarından, kendi oğullarından, üvey oğullarından, kardeşlerinden, erkek kardeşlerinin oğullarından, kızkardeşlerinin oğullarından, dindaşı olan kadınlardan, kölelerinden, cariyelerinden, erkekliği kalmamış hizmetçilerden, kadınların ut yerini bilmiyen çocuklardan başkasına göstermesinler. Gizledikleri bezenekleri göstermek için ayaklarını biribirine vurmasınlar. Allah'a tövbe edin ey inananlar, onasınız diye.

32. İçinizde evli olmıyanları, erkek, kadın, kölelerinizden evlenmiye elverişli olanları evlendirin. Eğer yoksul iseler Allah onları kendi vergisiyle varlığa kavuşturur. Allah her nesneyi kaplayıcıdır, bilicidir.

33. Evlenmiye gücleri yetmiyenlere gelince, bunlar da Allah kendilerini varlığa kavuşturuncaya dek arılıklarını korusunlar. Kölelerimiz arasında hürlüğünü satın almak istiyenlere gelince, eğer onları iyi olarak tanıyorsanız, onlarla yazışın. Onlara Allah'ın size verdiği maldan verin. Kumalarınızı, kendileri arı sili kalmak isterlerken siz onları dünya yaşayışının geçici kazancını elde etmek için, yoz yaklaşmıya zor-

lamayın. Herkim onları böyle zorlıyacak olursa, ne de olsa Allah bu zorlamadan sonra o kadınları yarlıgayıcıdır, esirgeyicidir.

34. Ant olsun ki Biz size açıklayıcı âyetler, sizden önce gelip geçenlerden örnekler, sakınanlar için de öğütler gönderdik.

35. Allah yerlerin, göklerin ışığıdır. Onun ışığı sanki bir hücredir de içinde bir aydınlatıcı vardır. Bu aydınlatıcı da bir kandil içindedir. Bu kandil parıl parıl parıldıyan bir yıldız gibidir. Kutlu bir ağacın, zeytin ağacının yağıyla tutuşturulmuştur. Bu yağ ne Doğu'nunkidir, ne de Batı'nınkidir. Onun yağı ateş dokunmadan da hemen ışık verecek gibidir. Işık ışık üstüne! Allah dilediğini ışığına kavuşturur, insanlar için örnekler gösterir. Allah her nesneyi bilicidir.

36. Allah'ın yüksek tutulmasını, içlerinde adının da anılmasını buyurduğu evlerde, işte onların içinde erte akşam kendisini anlıyanlar,

37. onlar o kişilerdir ki ne ticaret, ne alış veriş onları Allah'ı anmaktan, namaz kılmaktan, zekât vermekten alıkoyamaz.Onlar, yüreklerin titriyeceği, gözlerin evinden fırlıyacağı o kalkış gününden korkarlar.

38. Şunun için ki Allah onları işlediklerinin daha güzelleriyle karşılıyacak, vergisinin bolluğundan daha çoğunu verecektir. Allah kimi dilerse onu sayısız azıklandırır.

39. O kimseler ki tanımazlar, onların işledikleri çöldeki serap gibidir. Susayan kimse onu su sanır. Yanına varınca onu bulmaz da yalnız Allah'ı bulur. O da onun hesabını görür. Allah hesabı çabuk görücüdür.

40. Ya derin bir denizdeki karanlıklar gibidir ki onun üstünü bir dalga örtmektedir. Bunun üstünde yine bir dalga, onun da üstünde bir bulut. Hep biribiri üstüne yığılmış karanlıklar! Eğer insan orada elini kaldıracak olsa onu göremez. Allah'ın ışık vermediği kimseye artık ışık yoktur.

41. Görmüyor musun, işte yerlerde, göklerde olanlar, kanat

çırpa çırpa uçan kuşlara varıncaya kadar hepsi Allah'ı ulularlar. Gerçekten hepsi de kendine göre yalvarmasını, ululamasını bilmektedir. Allah işlenenlerin hepsini bilicidir.

42. Yerlerin, göklerin hakanlığı Allah'ındır. Sonunda ancak Ona dönülecektir.

43. Görmüyor musun, işte Allah bulutları sürüyor, sonra onları bir araya getiriyor. Sonra onları biribiri üzerine yığıyor. İşte görüyorsun, yağmur bunların arasından çıkıyor, gökten dolu yüklü sağnaklar indirip dilediğini onunla vuruyor, dilediğini de ondan koruyor. Onun şimşeğinin parıltısı gözleri söndürecek gibidir.

44. Allah gece ile gündüzü biribirine döndürür. İşte bunda gören gözler için kesin bir öğrence vardır.

45. Allah bütün hayvanları sudan yarattı. İşte bunlar arasında karnı üzerinde sürünenler, iki ayak üzerinde yürüyenler, dört ayak üzerinde yürüyenler vardır. Allah ne dilerse onu yaratır. Çünkü Allah'ın her nesneye gücü yeticidir.

46. Ant olsun ki Biz açıklayıcı âyetler gönderdik. Allah kimi dilerse onu doğru yola iletir.

47. Derler: «Allah'a da, elçisine de inandık, boyun eğdik.» Sonra bunun ardı sıra içlerinden bir takımları yüz çevirirler. Bunlar inanan kimseler değildirler.

48. Onlar aralarının yargılanması için, Allah'a, elçisine çağrılınca, içlerinden bir takımları hemen yüz çevirirler.

49. Eğer haklı olanlar kendileri ise bu sefer de koşa koşa ona gelip boyun eğerler.

50. Onların yüreklerinde bir yamukluk mu vardır? Yoksa şüphe mi ediyorlar? Yoksa Allah'ın, elçisinin kendilerine haksızlık edeceğinden mi korkuyorlar? Yok, kıyıcı olanlar onların kendileridir.

51. Aralarını yargılamak üzere Allah ile peygamberine çağırıldıkları vakit inananların sözü: «Dinledik, boyun eğdik» demek olur. İşte onanlar bunlardır.

52. Herkim Allah'a, elçisine boyun eğer, Allah'tan ürker,

Ondan sakınırsa işte umduklarına erenler bunlardır.

53. Eğer onları çağıracak olursan, onlar savaşa çıkacaklar üzerine bütün varlıklarıyla Allah'a ant ederler. De ki: «Ant etmeyin. Söz dinlemeniz yeter. Çünkü Allah işlediklerinizin hepsinden bilgilidir.»

54. De ki: «Allah'a boyun eğin, elçisine boyun eğin.» Yine de yüzçevirecek olursanız elçiye düşen, yalnız kendine yükletilen ödevdir. Size düşen de size yükletilen ödevdir. Eğer elçiye boyun eğecek olursanız doğru yolu tutmuş olursunuz. Elçiye düşen, yalnız apaçık bir bildiridir.

55. Allah içinizden inanıp iyilik edenlere söz verdi, kendilerini yeryüzünde onların yerine geçirecek. Nasıl ki kendilerinden önce gelenleri de onlardan önce gelenlerin yerine geçirmişti. Onlar için seçtiği dini iyice yerleştirecek, bundan sonra onların korkularını kesin olarak güvenliğe çevirecektir ki Bana tapsınlar, hiçbir nesneyi Bana eş koşmasınlar. Herkim bundan böyle tanımazlık edecek olursa işte bu gibiler karıştırıcıların kendileridir.

56. Namaz kılın, zekât verin, elçiye boyun eğin ki esirgenesiniz.

57. Sakın o tanımazların yeryüzünde Bizi yıldıracaklarını sanma. Onların dönecekleri yer Cehennem'dir. Doğrusu, ne kötü dönüştür o!

58. Ey inananlar! Elinizin altındaki kadın, erkek köleler, bir de aranızda henüz erginlik çağına girmemiş olanlar üç vakitte, sabah namazından önce, öğle sıcağında giyeceğinizi çıkarınca, bir de yatsı namazından sonra yanınıza girerken sizden izin istesinler. Çünkü bu üç vakit sizin için yalnız kalma vaktidir. Bunların dışında biribirinizi görmenizde ne sizin için ne de onlar için hiçbir suç yoktur. Allah size âyetlerini böyle açıkça anlatır. Allah bilicidir, doğruyu bildiricidir.

59. Sizin olan çocuklarınız erginlik çağına varınca kendilerinden öncekiler yanınıza girerken nasıl izin istedilerse onlar da öyle izin istesinler. Allah size âyetlerini böyle açıkça an-

latır. Allah bilicidir, doğruyu bildiricidir.

60. Artık doğuramaz, ere de varamaz olan kadınlar bezeneklerini göstermemek üzere hafif giyinecek olurlarsa onlara günah yoktur. Ancak bundan kaçınacak olurlarsa kendileri için yeydir. Allah işiticidir, bilicidir.

61. Kör, topal, hasta olan kimselerin sizin evinizden yiyip içmesine, sizler için de kendi evlerinizde, babalarınızın evlerinde, annelerinizin evlerinde, kardeşlerinizin evlerinde, kızkardeşlerinizin evlerinde, amcalarınızın evlerinde, halalarınızın evlerinde, dayılarınızın evlerinde, teyzelerinizin evlerinde, anahtarı elinizde olanların, sevdiklerinizin evlerinde yiyip içmenize hiçbir engel yoktur. Bir arada olsun, ayrı ayrı olsun, yiyip içmenize hiçbir engel yoktur. Evlere girdiğiniz vakit de sizden olanları Allah'tan iyilik, güzellik diliyerek esenleyin. İşte Allah size âyetlerini böyle açıklar, düşünesiniz diye.

62. İşte inananlar o kimselerdir ki, ancak Allah'a, elçisine inanırlar, elçi ile birlikte toplu olarak bir işe sarılınca da onun uygunu olmadan o işten ayrılmazlar. İşte senin uygununu istiyenler Allah'a, elçisine inanan kimselerdir. Öyleyse onlar bazı işleri için senin uygununu almak istediklerinde sen de onların dilediklerine uygununu ver, hem de kendileri için Allah'tan yarlıgama dile. Çünkü Allah yarlıgayıcıdır, esirgeyicidir.

63. Elçiyi kendi aranızda biribirinizi çağırır gibi çağırmayın. Gerçekten Allah içinizden biribiri ardına gizlenip sıvışanları bilir. Artık onun buyruğuna karşı duranlar başlarına bir kötülük gelmesinden, ya da acıklı bir azaba uğramaktan sakınsınlar.

64. Bilin ki yerlerde, göklerde ne varsa hep Allah'ındır. Gerçekten O sizin ne durumda olduğunuzu, sizin ne gün kendisine döndürüleceğinizi bilir. O gün neler yaptıklarını da onlara bildirecektir. Allah her nesneyi bilicidir.

XXV

FÜRKAN SÛRESİ

Acıyıcı, esirgeyici Allah'ın adıyla başlarım.

1. Yücedir o Allah ki doğru ile iğriyi ayıran Kur'an'ı kuluna bildirdi, bütün insanları uyarsın diye.

2. O Allah ki yerlerin, göklerin hakanlığı yalnız Onundur, kendine hiçbir çocuk edinmemiştir, hakanlıkta Onun eşi yoktur, her nesneyi yaratmış, herbiri için de bir alın yazısı yazmıştır.

3. Böyle iken tanımazlar Allah'ı bırakıp başka tanrılar edindiler ki bunlar hiçbir nesne yaratamazlar, kendileri yaratılmadırlar, kendilerine ne zararları ne de yararları dokunmaz, anların yaratmıya, öldürmiye, ne de öldükten sonra yeniden diriltmiye gücleri yetmez.

4. O kimseler ki tanımazlık ederler, dediler: «Bu, olsa olsa, onun uydurduğu bir yalandır. Bu işde başkaları ona yardım etmişlerdir.» Böylece gerçekten kıyıcılık ettiler, yalancılığa saptılar.

5. Bir de şunu dediler: «Bunlar eskilerin masallarıdır. Onları başkalarına yazdırmış, erte akşam ona okuyup belletiyorlar.»

6. De ki: «Kur'an'ı bildiren O Allah'dır ki yerlerde, göklerde bütün bilinmezleri bilir. O, yarlıgayıcı, esirgeyici olandır.»

7. Bir de dediler: «Bu nasıl elçi böyle? Yiyor, içiyor, sokaklarda dolaşıyor. Ona bir melek gönderilmeli de onun yanında uyarıcılık etmeli değil miydi,

8. ya ona bir hazine gönderilmeli, ya da onun yiyeceğini sağlıyacak bir bahçesi olmalı değil miydi?» Sonunda da o kıyıcılar dediler: «Siz olsa olsa büyülenmiş bir kimsenin ardından gidiyorsunuz.»

9. Bak, senin için ne örnekler gösterdiler de sapıtıverdiler. Artık doğru yolu bulmak onların elinden gelmez.

10. Yücedir o Allah ki eğer dileyecek olursa sana bundan da iyisini, içinden ırmaklar akan cennetler verir, senin için köşkler de yapar.
11. Tersine, onlar kalkış gününü de yalan saydılar, Biz ise o günü yalan sayanlar için kızgın bir ateş düzdük.
12. Bu ateş uzaktan karşılarına çıkınca onlar onun köpürüp uğuldadığını duyacaklardır.
13. Ateşin dar yerine, biribiri üstüne atılınca da «Ölüm neredesin?» diye bağıracaklardır.
14. «Bugün siz yalnız bir tek ölümü değil, birçok ölümleri birden isteyin.»
15. De ki: «Bu mu daha iyi, yoksa sakınırlara adanan o sonsuzluk Cennet'i mi? O Cennet ki onlar için hem bir karşılık, hem de bir dönecek yer olmuştur.»
16. Onlar her diledikl erini orada bulacaklar, hep orada kalacaklardır. Bu, senin çalabının yerine getireceği bir sözdür.
17. O gün Allah hem onları hem de Allah'tan başka taptıklarını derleyip diyecek: «Bu kullarımı siz mi saptırdınız, yoksa onlar kendileri mi saptılar?»
18. Onlar da diyecekler: «Seni ulularız. Senden başkalarını koruyucu edinmek bize yaraşmaz. Ancak, Sen onları da, atalarını da öyle gönendirdin ki sonunda Kur'an'ı unuttular da yasasız kaldılar.»
19. İşte bütün söylediklerinizi yalanladılar. Onlar sizi ne azaptan kurtarabilirler, ne de size yardım edebilirler. Sizin içinizden herkim kıyıcılık edecek olursa ona büyük bir azap tattırırız.
20. Biz senden önce nekadar elçi göndermişsek hepsi de yer içer, sokaklarda dolaşırlardı. Sizin de kiminizi kiminizle sınadık, bakalım katlanabilecek misiniz diye. Senin çalabın her nesneyi görücü olandır.
21. O kimseler ki Bize kavuşacaklarını ummadılar, dediler: «Bize melekler göndermeliydi, ya da çalabımızı gözümüzle görmeliydik.» Doğrusu, onlar kendilerini büyük gördüler, hem

de azdıkça azdılar.

22. O gün melekleri görecekler, o gün suçlulara verilecek hiçbir müjde yoktur. Melekler onlara: «Sizlere müjde yasaktır, yasak» diyecekler.

23. Biz onların bütün iyiliklerini önledik, hepsini de kül gibi savurduk.

24. O gün cennetliklerin duracakları yer iyi bir yer, dinlenecekleri yer güzel bir yerdir.

25. Yine o gün gökyüzü beyaz bulutlara parçalanacak, melekler de indirildikçe indirilecektir.

26. O gün gerçek hakanlık yalnız Esirgeyici'nin elinde olacak, yine o gün tanımazlar için güç bir gün olacaktır.

27. Yine o gün kıyıcı olan kimse iki elini ısırarak diyecek: «Ne olurdu, ben o elçi ile birlikte doğru yolu tutmuş olsaydım.

28. Yazık oldu bana. Ne olurdu, Şeytan gibi bir kimseyi sevdiklerim arasına almasaydım.

29. Ant olsun ki öğütleyici Kur'an bana geldikten sonradır ki o beni sapıttırdı. İşte Şeytan insanı böyle yüzüstü bırakır.»

30. Elçi dedi: «Ey çalabım! Doğrusu, benim ulusum bu Kur'anı uydurma gibi karşıladı.»

31. Biz de bütün elçilere suçlulardan böyle düşmanlar kazandırdık. Ancak yol gösterici, yardımcı olarak senin çalabın sana yeter.

32. İnanmazlar dediler: «Kur'an ona toptan bildirilmeli değil miydi?» Biz ise onu senin gönlüne yerleştirmek için böyle bildirdik, bölümlere ayırarak bildirdik.

33. Onların sana getirdikleri hiçbir örnek yoktur ki Biz ona karşı doğruyu, yorumun da en güzelini getirmiş olmıyalım.

34. O kimseler ki yüzüstü Cehennem'e sürüleceklerdir, işte onlar yerleri en kötü, yolları en sapık olanlardır.

35. Gerçekten Biz Musa'ya o Kitap'ı verdik. Kardeşi Harun'u da kendisine yardımcı yaptık.

36. Bunun üzerine onlara: «Bizim âyetlerimizi yalan sayan o ulusa gidin» dedik. Sonunda da onları ortadan kaldırdık.

37. Nuh'un ulusunu da Bizim elçilerimizi yalancı saydıkları bir sırada suda boğduk. Onları insanlar için bir belge yaptık. Kıyıcılar için de acıklı bir azap düzdük.

38. Âd'ı da, Semud'u da, Res'lileri de, bunların arasında üreyen birçoklarını da yok ettik.

39. Biz hepsine birçok örnekler verdik. Hepsini de kırdık geçirdik.

40. Ant olsun ki onlar üzerlerine taş yağan o ile uğramışlardır. Onu görmüyorlar mı? Yok, onlar yeniden dirileceklerine inanmıyorlar.

41. Seni görünce «Allah'ın elçi olarak gönderdiği de bu mu?» diye eğlence yerine koyarlar, okadar.

42. «Gerçekten eğer dayatmamış olsaydık az kalsın bizi tanrılarımızdan ayırtacaklardı» derler. Onlar azabı görünce kimin daha çok yoldan çıkmış olduğunu göreceklerdir.

43. Sen dürtüsünü kendine tanrı edinen kimseyi görmedin mi? Yoksa onun koruyucusu sen mi olacaksın?

44. Yoksa gerçekten onların çoğu söz dinliyecekler, ya da akıllarını başlarına toplıyacaklar mı sanıyorsun? İşte onlar benzese benzese dört ayaklılara benzerler, belki onlardan da şaşkındırlar.

45. Görmüyor musun, senin çalabın gölgeyi nasıl da uzatıyor. Eğer o dileseydi o gölgeyi durdurabilirdi. Hem Biz güneşi gölgeye kılavuz yapmışızdır.

46. Sonra o gölgeyi azar azar Bizden yana çekeriz de.

47. O Allah ki sizin için geceyi örtü, uykuyu dinlenme, gündüzü de didinme zamanı yaptı.

48. O Alah ki esirgeyiciliğinden ötürü önce yeli bir müjde olarak gönderdi. Biz gökten arı bir su indirdik,

49. onunla ölü illeri canlandıralım, yarattıklarımızı, birçok dört ayaklıları, insanları suvaralım diye.

50. Biz o suyu her yanlarına dağıttık ki öğütlensinler diye.

Ancak insanların pekçoğu iyilik nedir bilmediler, yalnız dayattılar.

51. Biz dilemiş olsaydık besbelli ki her ile bir uyarıcı gönderirdik.

52. Öyleyse inanmazlara sakın boyun eğeyim deme, bu Kur'an ile onlara karşı en büyük savaşla savaş.

53. O Allah ki iki denizi birbirine katmaktadır. Birinin suyu tatlıdır, serinleticidir, öbürünün suyu tuzludur, acıdır. Aralarına bir engel, aşılmaz bir sınır koyınuştur.

54. O Allah ki âdemoğlunu sudan yarattı, sonra ona soy sop verdi. Senin çalabın her nesneye güc yetirici olandır.

55. Onlar Allah'ı bırakıp da kendilerine ne yararı ne de zararı dokunmıyanlara taparlar. Tanımaz olan kimse çalabına karşı Şeytan'a arka vericidir.

56. Biz seni ancak bir müjdeleyici, bir uyarıcı olarak gönderdik.

57. De ki: «Ben bu iş için sizden bir karşılık beklemiyorum. Ancak, ben sizin çalabınıza eriştiren doğru yolu tutmak istiyen kimseler olmanızı istiyorum, okadar.»

58. Ölmek nedir bilmiyen o Diriye dayan, Onu öve öve ulula. Onun kullarının günahlarından bilgili olması yeter.

59. O Allah ki, yerleri, gökleri, ikisinin arasında olanları altı günde yarattı, sonra egeliğinde erk sürdü, O, esirgeyicidir. Sen Onu bilenlere sor.

60. Onlara: «Esirgeyici'ye secde edin» denilince dediler: «Esirgeyici de kim oluyormuş? Biz senin secde edin dediğine mi secde edeceğiz?» Secde sözü onları büsbütün tiksindirdi.

61. Kutludur o Allah ki göklerde o küme yıldızları yarattı, onların arasında ışıldayan güneşle ayı da yarattı.

62. O Allah ki gece ile gündüzü biribirinin ardısıra getirdi, Allah'ını anmak istiyenler ansınlar, övmek istiyenler de övsünler diye.

63. O Esirgeyici'nin kullarına gelince, onlar o kimselerdir ki yeryüzünde alçak gönüllülükle yürürler, kendini bilmiyen-

ler onlara söz atınca da «Esen kalın» deyip geçerler,

64. o kimseler ki gecelerini çalaplarına secde etmekle, namaza durmakla geçirirler,

65. o kimseler ki şunu derler: «Ey çalabımız! Cehennem azabını bizden uzaklaştır. Çünkü Cehennem azabı sonu olmıyan bir azaptır.

66. Doğrusu o ne kötü eylek, o ne kötü konaktır»

67. o kimseler ki başkaları için harcarken ne sovururlar, ne de kısarlar, belki ikisinin ortasını bulurlar,

68. o kimseler Allah'tan başka tanrıya tapmazlar, Allah'ın haram kıldığı bir kimseyi doğru olmadıkça öldürmezler, yoz yaklaşmada bulunmazlar. Herkim de bunları yapacak olursa ettiğini bulacaktır.

69. Kalkış günü o kimsenin azabı iki kat olacaktır. Alçalıp hep orada kalacaktır.

70. Meğer ki tövbe edip de iyilik işliyen kimseler olsunlar. İşte Allah bu gibilerin kötülüklerini iyiliklere döndürür. Çünkü Allah yarlıgayıcı, esirgeyici olandır.

71. Herkim tövbe edip iyilik işliyecek olursa işte bu gibiler artık Allah'a tövbesi onanmış olarak döneceklerdir.

72. O kimseler ki yalan yere tanıklık etmezler, uygunsuzluklarla karşılaşacak olurlarsa ağır başlılıkla kendilerini çekerler,

73. o kimseler ki kendilerine çalaplarının âyetleri okununca bunlara karşı sağırlar, körler gibi duygusuz kalamazlar,

74. o kimseler ki: «Ey çalabımız! Bize öyle kadınlar, öyle döller ver ki gözlerimiz aydın olsun. Bizi sakınırlar için önder olacak kimseler yap» derler,

75. işte bu gibiler katlanmalarına karşılık olarak Cennet'te en yüksek katlara geçip orada saygıya, esenliğe kavuşacaklardır,

76. hep orada kalacaklardır. O ne güzel eylek, o ne güzel konaktır!

77. De ki: «Eğer siz Ona yalvarmasaydınız, çalabımın yanında sizin ne değeriniz olurdu? Ancak, siz Onu yalan saydınız. Yakında başınıza gelecek var.»

XXVI

ŞUARA SÛRESİ

Acıyıcı, esirgeyici Allah'ın adıyla başlarım.

1. Ta, Sîn, Mîm.
2. Bunlar o apaçık Kitap'ın âyetleridir.
3. Onlar inanmıyacaklar diye, sen kendini yiyip bitirecek misin?
4. Biz dilersek onların üzerine gökten öyle bir belge indiriveririz ki, onlar buna boyun eğiverirler.
5. Onlara Esirgeyici'den yeni bir öğüt gelmez ki onlar bundan yüzçevirmiş olmasınlar.
6. Şimdi yalan sayıyorlar, ancak alay edip durdukları gerçeklerin ne olduğunu yakında öğreneceklerdir.
7. Görmüyorlar mı ki Biz yeryüzünde bitkilerin en güzellerini bitirdik.
8. İşte bu olayda bir belge vardır. Ancak, onların pek çoğu inanan kimseler değildirler.
9. Gerçekten senin çalabın kesenkes erkli, esirgeyici olandır.
10. O gün senin çalabın Musa'ya dedi: «O kıyıcılar ulusunun yanına var,
11. Firavun'un ulusuna. Onlar daha da sakınmıyacaklar mı?»
12. Musa dedi: «Ey çalabım! Doğrusu, ben korkuyorum, onlar beni yalancı yerine koyacaklar,
13. göğsüm daralacak, dilim tutulacak. Onun için Harun'a elçilik ver.

14. Onlar bana bir suçumu ödetmek de istiyeceklerdir. Korkarım ki beni öldürürler.»

15. Allah buyurdu: «Olamaz. İkiniz de belgelerimizle birlikte gideceksiniz. Ne olursa olsun, Biz sizinle birlikte olacağız, olanı biteni işiteceğiz.

16. Haydi, Firavun'un yanına varın da deyin: «İşte bizler bütün varlıkların çalabı olan Allah'ın gönderdiği elçileriz,

17. İsrailoğullarını bizimle birlikte yollıyasın diye.»

18. Firavun dedi: «Sen bizim elimizde büyüttüğümüz çocuk değil misin? Yıllarca da aramızda yaşamış değil misin?

19. O kötü işi yapan da yine sensin. Sen iyilik nedir bilmiyen bir kimsesin.»

20. Musa dedi: «Gerçi o gün ben o kötü işi yapmıştım. Ancak, yanılıp yapmıştım.

21. Sonra sizden korktum, kaçtım. Bunun üzerine çalabım bana doğrunun bilgisini verdi, hem de beni elçi yaptı.

22. O senin başıma kaktığın iyilik yok mu, o, senin İsrailoğullarını kendine kul edinmenden ileri gelmişti.»

23. Firavun dedi: «O senin bütün varlıkların çalabı dediğin de kim oluyor?»

24. Musa dedi: «Yerlerin, göklerin, ikisinin arasında olanların çalabı. Eğer sizler kanasıya inanan kimseler iseniz bu böyledir.»

25. Firavun yanındakilere dedi: «İşitiyor musunuz, ne diyor bu?»

26. Musa dedi: «İşte O, sizin de çalabınızdır, gelmiş, geçmiş atalarınızın da çalabıdır.»

27. Firavun dedi: «İşte size gönderilen elçi! Besbelli ki delinin biri.»

28. Musa dedi: «Doğu'nun da, Batı'nın da, ikisinin arasında olanların da çalabı Odur, eğer aklınız yatıyorsa.»

29. Firavun dedi: «Bak, eğer benden başkasını tanrı edinecek olursan, ne olursa olsun, seni zindana atarım.»

30. Musa dedi: «Ya ben sana apaçık bir belge getirdimse?»

31. Firavun dedi: «Eğer doğru söylüyorsan göster onu.»

32. Bunun üzerine Musa değneğini yere attı. Derken değnek göz göre göre koskoca bir yılan oldu.

33. Musa elini de kaldırdı. Derken eli görenlerin gözüne bembeyaz göründü.

34. Firavun yanındaki ileri gelenlere dedi: «İşte, çok bilmiş bir büyücü bu.

35. Büyü yapa yapa sizi yerinizden yurdunuzdan etmek istiyor. Siz ne diyorsunuz?»

36. Dediler: «Onu da, kardeşini de alıkoy. Bütün kentlere de toplayıcılar çıkar,

37. nekadar bilgin büyücü varsa toplasınlar, sana getirsinler.»

38. Böylece belli bir günün belli bir saatinde büyücüleri topladılar.

39. Kentlilere: «Toplandınız mı?» dediler.

40. Toplananlar dediler: «Eğer büyücüler üstün gelirse biz de onlardan yana olacağız.»

41. Büyücüler Firavun'un yanına geldiler. Dediler: «Eğer biz onu yenecek olursak, ne de olsa karşılığını göreceğiz, değil mi?»

42. Firavun dedi: «Evet, hem de inan olsun ki sizler benim yakınlarım olacaksınız.»

43. Musa onlara dedi: «Ne atacaksanız atın bakalım.»

44. Onlar da iplerini yere attılar, «Ulu Firavun hakkı için, biz üstün geleceğiz» dediler.

45. Bunun üzerine Musa değneğini yere atınca değnek onların bütün yılanlarını yutuverdi.

46. Büyücüler secdeye kapandılar da

47. dediler: «Biz bütün varlıkların çalabına inandık,

48. Musa'nın da Harun'un da çalabı olana.»

49. Firavun dedi: «Sizler benim uygunum olmadan Ona inandınız, öyle mi? Besbelli ki size büyüyü öğreten büyüğünüz budur. Yakında ben size göstereceğim. Ne olursa olsun,

ellerinizi, ayaklarınızı çaprazvari kestireceğim, sonra da, ne olursa olsun, hepinizi birden astıracağım.»

50. Dediler: «Öyle olunca, kesenkes bizler de çalabımıza dönmüş oluruz.

51. Doğrusu öyle umarız ki çalabımız bizi yarlıgayacaktır, çünkü biz inananların ilki oluyoruz.»

52. Musa'nın gönlüne bildirdik: «Kullarımı gece yola çıkar. Çünkü onlar sizin ardınıza düşeceklerdir.»

53. Bunun üzerine Firavun kentlere adamlar çıkardı.

54. «Bakın, bunlar bir avuç insan!

55. Yine de bizi kızdırıp duruyorlar.

56. İyi ki uyanık bulunuyoruz.»

57. Bunun üzerine Biz de onları bahçelerinden, pınarlarından ayırdık,

58. hazinelerinden, yüksek katlarından ayırdık,

59. böylelikle İsrailoğullarını onların varlığına kondurduk.

60. Firavun'un adamları gün doğarken onların ardına düştüler.

61. İki topluluk biribirini görünce Musa'nın yoldaşları: «Yakalandık işte» dediler.

62. Musa dedi: «Yok! Çünkü çalabım bizimledir, ne olursa olsun, O bizi esenliğe kavuşturacaktır.»

63. Bunun üzerine «Değneğinle denize vur» diye Musa'nın gönlüne bildirdik. O da vurdu. Derken deniz yarıldı da her parçası koskoca bir dağ gibi oldu.

64. Öbürlerini oraya yaklaştırdık.

65. Musa'yı, yanındakilerin hepsini kurtardık.

66. Sonra da öbürlerini suda boğduk.

67. İşte bu olayda kesin bir belge vardır. Ancak, onların pek çoğu inanmış kimseler değildirler.

68. İşte senin çalabın kesenkes erkli, esirgeyici olandır.

69. O tanımazlara İbrahim'in olaycasını anlat.

70. İbrahim babasına, ulusuna: «Sizler neye taparsınız?» dedi.

71. Onlar da dediler: «Putlara tapıyoruz. Bütün günümüzü de tapmakla geçiririz.»
72. İbrahim dedi: «Siz onlara yalvarınca onlar sizi duyuyorlar mı,
73. onların size bir yararları, ya da bir zararları oluyor mu?»
74. Dediler: «Yok, biz atalarımızdan böyle gördük. Onlar da böyle taparlardı.»
75. «Gördünüz mü işte, sizin taptıklarınız da,
76. sizden önce atalarınızın taptıkları da,
77. onların hepsi benim düşmanımdır. Ancak, bütün varlıkların çalabı olan Allah böyle değildir.
78. Beni yoktan vareden, beni doğru yola ileten de Odur.
79. Beni yediren, içiren Odur.
80. Hasta olunca beni iyileştiren Odur.
81. Beni öldürecek, sonra da diriltecek olan Odur.
82. Yargı günü yanlış davranışlarımı yarlıgıyacağını umduğum da Odur.
83. Çalabım! Sen bana doğrunun bilgisini ver, Sen beni iyiler arasına kat.
84. Bizden sonra gelecekler arasında benim adımı iyilikle andır.
85. Beni dirlikli Cennet'e konanlardan eyle.
86. Benim babamı da yarlıga. Çünkü o sapkının biri olmuştur.
87. Dirilme günü beni dile düşürme.»
88. O dirilme gününde ki ne mal işe yarar, ne de çocuklar.
89. Ne varsa Allah'a arı sili yürekle gelende vardır.
90. O dirilme gününde ki Cennet'in yolu yalnız sakınanlar için yakınlaştırılacaktır.
91. Cehennem de azgınların gözü önüne dikilecektir.
92. Onlara denilecek: «Hani nerede Allah'ı bırakıp da o sizin tapa durduklarınız?
93. Şimdi onlar size yardım edebiliyorlar mı? Kendi kendi-

lerine olsun bir yardımları olabiliyor mu?»

94. Onlar da, azgınlar da baş aşağı Cehennem'e atılacaklardır,

95. bütün İblis askerleri de, hepsi birden.

96. Orada onlar biribirleriyle tutuşup şöyle derler:

97. «Allah'a ant olsun işte bizler kesin olarak apaçık bir sapkınlık içinde idik.

98. Çünkü biz sizi bütün varlıkların çalabı ile bir tutmakta idik.

99. Bizi saptıranlar da o suçlulardan başkası değildir.

100. Şimdi ne bizi kayıracak biri var,

101. ne de bizi candan seven biri.

102. Gerçekten ne olurdu gerisin geriye dönebilseydik de artık inanan kimseler olsaydık.»

103. İşte bu olayda bir öğrence vardır. Oysaki onların pek çoğu inanan kimseler değildiler.

104. Gerçekten senin çalabın kesenkes erkli, esirgeyici olandır.

105. Nuh ulusu gönderilen elçileri yalancı saydı.

106. Soydaşları Nuh da onlara dedi: «Siz Allah'tan sakınmaz mısınız?

107. İşte ben Allah'ın size gönderdiği dosdoğru bir elçiyim.

108. Artık, Allah'tan sakının, bana da boyun eğin.

109. Bunun için sizden bir karşılık da istemiyorum. Benim karşılığımı verse verse bütün varlıkların çalabı olan Allah verebilir.

110. Öyleyse Allah'tan sakının, bana da boyun eğin.»

111. Dediler: «Biz sana nasıl inanabiliriz ki, sana uyanlar hep aşağılık kimselerdir.»

112. Nuh dedi: «Onların ne ettiklerini ben ne bileyim.

113. Onların hesabını görecek olan, benim çalabımdır, düşünsenize!

114. Ben inanırları yanımdan kovacak değilim ya.

115. Ben ancak açıktan açığa uyarıcıyım, okadar.»

116. Dediler: «Ey Nuh! Eğer bu işten vazgeçmezsen, ne olursa olsun, taşlanacaksın.»

117. Nuh dedi: «Çalabım! İşte benim ulusum beni yalancı yerine koyuyor.

118. Artık benimle birlik olanların arasını Sen yargıla. Beni de, benimle birlikte inananları da Sen kurtar.»

119. Bunun üzerine Biz onu da, onunla birlikte o dopdolu gemide olanları da kurtardık.

120. Sonra geri kalanları suda boğduk.

121. Gerçekten bu olayda kesin bir belge vardır. Ancak onların pek çoğu inanmadılar.

122. Gerçekten senin çalabın kesenkes erkli, esirgeyici olandır.

123. Âd ulusu kendilerine gönderilen elçileri yalancı saydılar.

124. O gün soydaşları Hud da onlara dedi: «Siz Allah'tan sakınmaz mısınız?

125. Gerçekten ben Allah'ın size gönderdiği dosdoğru bir elçiyim.

126. Artık Allah'tan sakının, bana boyun eğin.

127. Ben bunun için sizden bir karşılık da istemiyorum. Benim karşılığımı, verse verse bütün varlıkların çalabı olan Allah verebilir.

128. Siz her yüksek tepeye bir köşk yapıp gönül eğlendirirsiniz, öyle mi?

129. Sanki hiç ölmiyecekmişsiniz gibi birtakım anıtlar da yaparsınız, öyle mi?

130. Zor kullanınca da zorba kesilirsiniz, öyle mi?

131. Artık Allah'tan sakının, bana boyun eğin.

132. O Allah ki size, bildiğiniz gibi, bunca iyilikte bulunmuştur,

133. size bunca davar, bunca döl bağışlamıştır,

134. bahçeler, pınarlar bağışlamıştır.

135. İşte ben o ulu günün azabına uğrıyacaksınız diye

korkuyorum.»

136. Dediler: «Bizim için hepsi bir, öğüt versen de, vermesen de.

137. Bunlar atalarımızdan gördüklerimizdir.

138. Biz bu yüzden azaba uğrayacak da degiliz.»

139. Böylece Hud'u yalancı saydılar. Bu yüzden Biz de onları yok ettik. İşte bu olayda kesin bir belge vardır. Ancak onların pek çoğu inanmamışlardı.

140. İşte senin çalabın kesenkes erkli, esirgeyici olandır.

141. Semud ulusu da gönderilen elçileri yalancı saymışdı.

142. O aralık soydaşları Salih onlara demişti: «Siz Allah'tan sakınmaz mısınız?

143. Gerçekten ben Allah'ın size gönderdiği dosdoğru bir elçiyim.

144. Artık Allah'tan sakının, bana boyun eğin.

145. Ben bunun için sizden bir karşılık da istemiyorum. Benim karşılığımı, verse verse, bütün varlıkların çalabı olan Allah verebilir.

146. Sizi bütün bu varlıkların içinde kendi başınıza bırakırlar mı sanıyorsunuz:

147. bahçeler içinde, pınarların başında,

148. ekinler, dolgun tomurcuklu hurmaların arasında,

149. dağları ustalıkla oyup evler yapmakta kendi başınıza bırakılacağınızı mı sanıyorsunuz?

150. Artık Allah'tan sakının, bana boyun eğin,

151. azgınların isteklerine boyun eğmeyin.

152. Onlar o kimselerdir ki ülkeyi durmadan karıştırırlar da düzeltmek nedir bilmezler.»

153. «Bak, seni büyü çarpmış işte.

154. Sen de tıpkı bizim gibi bir âdemoğlusun, o kadar. Ancak, doğru sözlü kimse isen bize bir belge getir de görelim.»

155. «İşte belge, bu dişi deve! Suyu bir gün o içecek, bir gün siz.

156. Sakın ona kötülük edeyim demeyin. Yoksa ulu bir günün azabına çarpılırsınız.»

157. Onlar ise o deveyi kestiler. Sonra da ettiklerine yanıp tutuştular.

158. Bunun üzerine onları azap çarptı. İşte bu olayda kesin bir belge vardır. Ancak, onların pek çoğu inanan kimseler değildiler.

159. Gerçekten senin çalabın kesenkes erkli, esirgeyici olandır.

160. Lut ulusu kendilerine gönderilen elçileri yalancı saydılar.

161. O aralık soydaşları Lut onlara demişti: «Siz Allah'tan sakınmaz mısınız?

162. İşte ben size Allah'ın gönderdiği dosdoğru bir elçiyim.

163. Artık Allah'tan sakının, bana boyun eğin,

164. ben bunun için sizden bir karşılık da istemiyorum. Benim karşılığımı, verse verse, bütün varlıkların çalabı olan Allah verebilir.

165. Siz elin erkeklerine yaklaşıyorsunuz da

166. çalabınızın sizin için yarattığı eşlerden uzak kalıyorsunuz, öyle mi? Çünkü siz azgın kimselersiniz.»

167. Dediler: «Ey Lut! Sen bu işten vazgeçmezsen, ne olursa olsun, bu ülkeden çıkarılacaksın.»

168. Lût dedi: «İşte ben de sizin bu ettiklerinize karşı bayağı hınç duymaktayım.»

169. Lût dedi: «Ey çalabım! Beni de, bana uyanları da, bunların elinden kurtar.»

170. Bunun üzerine Biz onu da, bütün ona uyanları da kurtardık.

171. Yalnız onlardan bir koca karı geride kalanlar arasında bulunuyordu.

172. Sonra öbürlerini ortadan kaldırdık.

173. Üzerlerine yağmur yağdırdık. Uyarılanların üzerine yağan yağmur ne kötü bir yağmurdu.

174. İşte bu olayda kesin bir belge vardır. Ancak onların pek çoğu inanan kimseler değildiler.

175. Gerçekten senin çalabın kesenkes erkli, esirgeyici olandır.

176. Eykeliler kendilerine gönderilen elçileri yalancı saydılar.

177. O gün Şuayb onlara dedi: «Sizler Allah'tan sakınmaz mısınız?

178. Gerçekten ben size gönderilen güvenilir bir elçiyim.

179. Onun için Allah'tan sakının, bana boyun eğin.

180. Ben bunun için sizden bir karşılık da istemiyorum. Çünkü benim karşılığımı vermek, ancak bütün varlıkların çalabı olan Allah'a düşer.

181. Ölçüyü tam ölçün, eksik vermeyin,

182. doğru terazi ile tartın,

183. kimsenin hakkını yemeyin, ortalığı karıştırıp düzeni bozmayın.

184. Sizi de, sizden önce yetişenleri de yaratandan sakının.»

185. Dediler: «Seni iyiden iyiye büyü çarpmış artık!

186. Sen de bizim gibi bir âdemoğlusun. Anlıyoruz, sen, yalancının birisin.

187. Eğer doğru söylüyorsan göğün bir parçasını üzerimize düşür de görelim.»

188. «Sizin bütün yaptıklarınızı benim çalabım çok iyi bilir.»

189. Böylece onu yalancı saydılar da onları o bulutlu günün azabı çarptı. İşte o korkunç günün azabı bu idi.

190. Gerçekten bu olayda kesin bir belge vardır. Ancak onların pek çoğu inanmaz kimselerdi.

191. Gerçekten senin çalabın kesenkes erkli, esirgeyici olandır.

192. Gerçekten Kur'an kesenkes bütün varlıkların çalabının bildirdiğidir,

193. Cebrail ile bildirdiğidir,

194. senin gönlüne bildirdiğidir, uyarasın diye,

195. apaçık arap diliyle bildirdiği.

196. Gerçekten Kur'an daha öncekilerin Kitap'larında da vardı.

197. İsrailoğulları bilginlerinin bunu bilmeleri onun doğruluğunun bir belgesi değil miydi?

198. Eğer Biz Kur'an'ı bir yabancıya bildirseydik de

199. o da onlara okusaydı, yine de inanmıyacaklardı.

200. Biz bu suçu suçluların gönlüne işte böylece soktuk.

201. Artık onlar o acıklı azabı tatmadıkça ona inanmıyacaklardır.

202. Bu azap onlara hiç beklemedikleri bir sırada birdenbire gelecektir,

203. gelince de: «Ne olur bize önel verseler» diyeceklerdir.

204. Yoksa onlar azabımızın çarçabuk gelmesini mi istiyorlar?

205. Söyle Bana, onları yıllar boyunca gönendirsek,

206. sonra da onlara söz verilen azap gelip çatsa,

207. yıllar boyunca gönenmiş olmaları onların ne işine yarar?

208. Biz kendilerine uyarıcılar göndermeden hiçbir ili yok etmiş değilizdir.

209. Öğütlemek için bu! Biz hiç kıyıcılık etmedik.

210. Kur'an'ı bildirenler şeytanlar değildiler.

211. Bunu yapmak onlara yaraşmaz, kaldı ki şeytanların buna gücü de yetmez.

212. Çünkü şeytanlar Allah'ın bildirisini işitmekten uzaklaştırılmışlardır.

213. Sakın Allah ile birlikte başka bir tanrıya daha tapayım deme. Yoksa azaba çarpıldığın gündür.

214. Sen en yakınlarını uyarmakla işe başla.

215. Sana uyan inananlar üzerine de kanatlarını aç.

216. Yine de sana karşı ayaklanacak olurlarsa de ki: «Ben

sizin işlediğiniz kötülüklerden uzağım.»

217. Sen o erkli, esirgeyici Allah'a dayan.

218. O Allah ki sen yalvarıya dururken de,

219. secde edenler arasında dolaşırken de seni görür.

220. Çünkü işitici, bilici olan Odur.

221. Şeytanların kimlerin tepesine konduğunu size bildireyim mi?

222. Şeytanlar günaha, yalana düşkün olanların tepesine konarlar.

223. O kimseler ki şeytanlara kulak verirler, birçokları da yalan söylerler.

224. Şairlere gelince, onların ardına yalnız sapkınlar düşerler.

225. Görmüyor musun onlar her alanda aşırı giderler,

226. hem de yapamıyacakları işleri dillerine dolarlar.

227. Ancak inanmanlar, iyilik edenler, Allah'ı sık sık ananlar, kıyıcılığa uğrayınca öc alanlar böyle değildirler. Kıyıcılık edenler de yakında göreceklerdir.

XXVII

NEML SÛRESİ

Acıyıcı, esirgeyici Allah'ın adıyla başlarım.

1. Ta, Sîn. Bunlar Kur'an'ın, apaçık bildirilen Kitap'ın âyetleridir.

2. inananlar için doğru yol, müjdedir.

3. O inananlar ki yalvarıya dururlar, zekât verirler, öbür dünyaya da kanasıya inanırlar.

4. İşte o kimseler ki öbür dünyaya inanmazlar, Biz onların bütün işlediklerini kendilerine güzel göstermişizdir. Onun için körükörüne bocalamaktadırlar.

5. Onlar o kimselerdir ki azabın en kötüsü onlar içindir, öbür dünyada kendilerine yazık edenler de onlardır.

6. İşte bu Kur'an doğruyu bildirenin, bilicinin katından verilmiştir.

7. O gün Musa kendine uyanlara şöyle demişti: «Bakın ben bir ateş gördüm. Belki size bir haber getiririm. Belki de size ateşin korundan getiririm de ısınırsınız.»

8. Musa ateşin yanına varınca ona şöyle ünlendi: «Ateşin başında bulunan kimse de, onun dolayındakiler de kutludur. Bütün varlıkların çalabı olan Allah uludur.

9. Ey Musa! İşte güclü, doğruyu bildirici olan Allah Benim.

10. Değneğini yere bırak.» Musa değneğin yılan gibi oraya buraya seğirttiğini görünce arkasını dönüp kaçtı, bir daha da geri gelmedi. «Korkma ey Musa! Çünkü Ben varım. Elçiler benim yanımda iken hiçbir şeyden korkmamalıdırlar.

11. Ancak kıyıcılık edecek olurlarsa o başka. Bunlar da işledikleri kötülükleri iyiliğe çevirecek olurlarsa işte Ben yarlıgayıcıyım, esirgeyiciyim.

12. Elini koynuna sok da lekesiz, ak olarak çıkıversin. Bu da Firavun'a, onun ulusuna gönderdiğimiz dokuz belgeden biri olsun. Çünkü onlar karıştırıcılar takımıdır.»

13. Belgelerimiz bütün açıklığı ile onlara erişince: «Bunlar apaçık büyüdür» dediler.

14. Bu belgelere kanasıya inanmış iken kıyıcılıklarından, büyüklük taslamalarından dolayı yine de onları tanımaz oldular. Bak, karıştırıcıların sonu nice oldu.

15. Ant olsun ki Biz Davud'a, Süleyman'a bilimi vermiştik. Onlar da demişlerdi: «Ululanz o Allah'ı ki bizi inanan kullarının birçoğundan üstün kıldı.»

16. Süleyman Davud'un yerine geçti. Dedi: «Ey insanlar! Bana kuşların dili öğretildi. Bana vergilerin her türlüsü de verildi. İşte bu, en büyük bağıştır.»

17. Süleyman'ın orduları cinlerden, insanlardan, kuşlardan

kurulmuştu. Bunlar bölüklere de ayrılmıştı.

18. Sonunda Karınca Deresi'ne vardılar. O aralık karıncalardan biri dedi: «Ey karıncalar! Yuvalarınıza girin ki Süleyman, Süleyman'ın orduları sizi bilmiyerek ezmesin.»

19. «Allah'ım! Sen benim gönlüme doğur da ben anama, babama ettiğin iyilikleri över, Senin dileğine uygun olan iyilikleri işler bir kimse olayım. Sen ki esirgeyicisin, beni iyi kulların arasına kat.»

20. Süleyman kuşlardan birini aradı. Sonra dedi: «Hüthüt'e ne oldu, göremiyorum onu? Yoksa kayıplara mı karıştı?

21. Onu ya ağır bir azaba uğratacağım, ya da ne olursa olsun öldüreceğim. Bana apaçık bir kanıt getirirse o başka!»

22. Arası çok geçmeden Hüthüt geldi: «Ben senin bilmediğin bir gerçeği öğrendim. Sana Seba'dan dosdoğru bir haber getirdim.

23. İşte ben orada bir kadın gördüm ki onlara hakanlık eder. Ona varlığın her türlüsü verilmiş. Koskoca bir tahtı da var onun.

24. Onu da, ulusunu da, Allah'ı bırakıp güneşe tapar buldum. Şeytan yaptıkları kötülükleri onlara güzel göstermiş, onları doğru yoldan çıkarmış. Artık onlar doğru yolu tutamazlar.

25. Allah'a secde etmiyorlar. O Allah ki yerlerin, göklerin bütün gizlilerini ortaya koyar, onların gizlediklerini de, açığa vurduklarını da bilir.

26. O Allah ki kendinden başka tanrı yoktur, ulu hakanlığın çalabı da Odur.»

27. Süleyman dedi: «Bakalım, doğru mu söylüyorsun, yoksa iğri mi?

28. Al şu benim mektubumu götür, onlara ver. Sonra, yanlarından biraz çekil de bekle, bakalım ne diyecekler.»

29. Ece dedi: «Ey ileri gelenler! Bakın, bana çok güzel bir mektup getirdiler.

30. İşte Süleyman'dan geliyor bu. Bakın, acıyıcı, esirgeyici Allah'ın adıyla başlıyor,

31. Şunu diyor: Sakın bana karşı geleyim demeyin. Gelin, siz de benim gibi Allah'a bağının.»

32. Ece dedi: «Ey ileri gelenler! Bu işde bana yol gösterin. Sizlerle görüşmeden hiçbir işi kesip atamam ben.»

33. İleri gelenler dediler: «Bizler gücü yerinde, zorlu savaşmasını bilen erleriz. Buyruk senin. Sen nasıl buyurursan öyle olur.»

34. Dedi: «Hakanlar bir ülkeye girdiler mi, oranın altını üstüne getirirler, halkın büyüklerini de süründürürler. Bunlar da böyle yapacaklardır.»

35. Onun için, ben onlara bir armağan göndereyim de bakayım, elçilerimizi nasıl çevirecekler, göreyim.»

36. Gönderilen elçiler yanına varınca Süleyman dedi: «Siz bana malla yardımda bulunmak mı istiyorsunuz? Allah'ın bana verdikleri sizinkilerden yeydir. Oysaki siz armağan getirdik diye sevinip duruyorsunuz.

37. Haydi sen onların yanına dön git. Eğer ordularımla üzerlerine yürüyecek olursam karşı duramazlar, alçalırlar, küçük düşerler, onları öylece yurtlarından çıkarıp atarım.»

38. Süleyman dedi: «Ey ileri gelenler! Onlar bana boyun eğip gelmeden önce hanginiz onun tahtını bana getirecek?»

39. Cinlerden bir ifrit dedi: «Daha sen yerinden kalkmadan onu ben sana getiririm. Çünkü benim gücüm bu işi yapmıya yeter.»

40. Kendinde Kitap bilgisi olan biri de dedi: «Sen gözünü açıp kapamadan onu ben sana getiririm.» Süleyman o tahtı yanıbaşında duruyor görünce dedi: «Bu çalabımın bir vergisidir. Bununla beni kesenkes sınayor. Bakalım Ona şükür mü edeceğim, yoksa Onu tanımazlık mı edeceğim diye. İşte herkim Allah'a şükredecek olursa o kendi özü için şükretmiş olur. Herkim de Allah'ı tanımazlık edecek olursa o da kendi özü için tanımazlık etmiş olur. Çünkü benim çalabım kendine yeticidir, açık ellidir.»

41. Dedi: «Onun tahtını değiştirin, bakalım tanıyabilecek

mi, tanıyamıyacak mı?

42. Ece gelince ona: «Senin tahtın bu muydu?» dediler. Kadın: «Sanki o! Gücünüzün nelere yeteceğini daha önce öğrenmiştik. İşte bunun içindir ki ben de, benim ulusum da size boyun eğmiş bulunuyoruz.»

43. Süleyman onu Allah'ı bırakıp da tapmakta olduklarından ayırdı. Çünkü o putlara tapmakta idi.

44. Ona, «Avluya gir» denildi. Kadın avluyu görünce, büyük bir su gördüğünü sandı. Hemen ayakkaplarını çıkardı. Süleyman dedi: «Burası sırça döşeli bir avludur.» Kadın dedi: «Çalabım! Şimdiye kadar ben kendime yazık etmişim. Artık ben kendimi Süleyman ile birlikte bütün varlıkların çalabı olan Allah'a veriyorum.»

45. Ant olsun ki Biz Semut ulusuna soydaşları Salih'i gönderdik, Allah'a tapsınlar diye. Onlar ise o aralık ikiye ayrılıp biribirleriyle çekişmiye başladılar.

46. Salih dedi: «Ey ulusum! Sizler iyilik dururken ne diye kötülüğün üzerine bu kadar düşüyorsunuz? Niçin Allah'tan yarlıgama dilemiyorsunuz, ki böylelikle esirgenmiş olasınız?»

47. «Sen de, senin yanındakiler de bize uğursuzluk getirdiniz.» Salih dedi: «Siz uğursuzluğunuzu Allah'tan bilin. Belki de sizler sınanmakta olan kimselersiniz?»

48. O ülkede dokuz kişi vardı, bunlar ortalığı yalnız karıştırırlar, düzeltmek nedir bilmezlerdi.

49. Dediler: «Gelin, Allah'a and edelim de bir gece baskın yapıp Salih'i de, çoluğunu çocuğuna da öldürelim. Sonra da onun hakkını arıyanlara şöyle diyelim: Doğrusu, biz onun ocağı söndürülürken görmedik. Bize gelince, bizler dosdoğru kimseleriz.»

50. Onlar bir düzen kurdular. Biz de onların düzenlerine karşı bir düzen kurduk. Onlar bunu bilmiyorlardı.

51. İşte bak, kurdukları tuzağın sonu nice oldu. Çünkü Biz onları da, uluslarını da hep birden yok ettik.

52. İşte kıyıcılıklarından dolayı yıkılan yuvaları! İşte bunda anlıyanlar için bir belge vardır.
53. İnanan, sakınan kimseleri ise Biz kurtardık.
54. Lût, ulusuna demişti: «Siz bu çirkin işi, bile bile yapacak mısınız?
55. Siz yine de kadınları bırakıp, ne olursa olsun erkeklere yaklaşacak mısınız? Doğrusu siz ne yaptığınızı bilmiyen kimselersiniz.»
56. Ulusunun buna verdiği karşılık ancak şu olmuştu: «Lût-gilleri ilimizden çıkarın. Çünkü bunlar arınma delisi olmuşlar!»
57. Bunun üzerine Biz Lût'u da, çoluğunu çocuğunu da kurtardık. Yalnız karısını değil. Çünkü onun geri kalanlardan olmasını yasamıştık.
58. Onların üzerlerine öyle bir yağmur yağdırdık ki! Uyarılanların üzerine yağdırılan bu yağmur ne kötü bir yağmurdu!
59. De ki: «Övülmek yalnız Allah'a yaraşır. Allah'ın seçkinlediği kullara esenlik! Allah mı yeydir, yoksa Allah'a eş koştukları mı?»
60. Yerleri, gökleri yaratan, sizin için gökten su indiren, onunla sizin bir tek ağacını bile bitiremiyeceğiniz o güzel bahçeleri bitiren mi? Yoksa, Allah ile birlikte başka bir tanrı mı? Besbelli ki bunlar Allah'a eş koşan kimselerdir.
61. Yeri bir eylek yapan, aralarında ki ırmakları, yüce dağları vareden, iki deniz arasında ki engeli koyan mı? Yoksa Allah ile birlikte başka bir tanrı mı? Besbelli ki onların pek çoğu bunları bilmiyorlar.
62. Sıkılanların yardımına koşan, kötülükleri ortadan kaldıran, sizi yeryüzünün hakanları yapan mı? Yoksa, Allah ile birlikte başka bir tanrı mı? O kadar az öğütleniyorsunuz ki!
63. Karaların, denizlerin karanlıkları içinde size yolunuzu bulduran, esirgeyiciliğinden ötürü, önce yelleri müjdeci olarak gönderen kimdir? Allah ile birlikte başka bir tanrı mı?

Allah onların eş koştuklarından uzaktır.

64. Yoktan var etmekle işe başlıyan, sonra da geri döndüren, size gökten, yerden azıklar da veren kimdir? Allah ile birlikte başka bir tanrı mı? De ki: «Eğer doğru kimseler iseniz kanıtınızı getirin.»

65. Yerlerde, göklerde görünmiyeni Allah'tan başka hiç kimse bilmez. Onlar da ne gün yeniden dirileceklerini bilmezler.

66. Belki onların öbür dünya üzerine pek az bilgileri vardır, belki ondan şüphelenip duruyorlar, belki de ona karşı gözleri büsbütün kapalıdır.

67. O kimseler ki tanımazlar, derler: «Bizler, atalarımız toprak olduktan sonra nasıl olur da diriltilip kaldırılacağız?

68. Ant olsun ki, bize verilen bu gözdağı bizden önce atalarımıza da verilmişti. İşte bu, olsa olsa, eskilerin uydurmalarıdır.»

69. De ki: «Yeryüzünü dolaşın da suçluların sonu nice olmuştur, bir görün.»

70. Sakın onlar için kaygılanma. Sakın onların düzenleri seni sıkmasın.

71. Onlar derler: «Sizler doğru kimselerseniz söyleyin bize, o azap sözü ne zaman gerçekleşecek?»

72. Çabuk gelmesini istediğiniz bu azabın üzerinize çullanması yakındır.

73. Gerçekten senin çalabın insanlara karşı kesenkes iyiliği bol olandır. Ancak onların pek çoğu şükretmezler.

74. Gerçekten yine senin çalabın onların içlerinde gizlediklerini de, dışarıya vurduklarını da kesenkes bilir.

75. Yerde, gökte hiçbir görünmiyen yoktur ki o, apaçık Kitap'ta yazılı bulunmasın.

76. Gerçekten bu Kur'an İsrailoğulları'nın üzerinde çekişip durdukları konuların pek çoğunu aydınlatmadadır.

77. Gerçekten Kur'an inananlar için en doğru yol, esirgemedir.

78. Gerçekten senin çalabın onların arasındaki yargısını yerine getirecektir. O erklidir, bilicidir.

79. Öyleyse Allah'a dayan. Çünkü sen apaçık olan doğru yolun üzerindesin.

80. Çünkü sen ölülere sesini işittiremezsin. Arkalarını dönüp kaçan sağırlara da çağrını işittiremezsin.

81. Körleri sapkınlıklarından kurtaracak olan da sen değilsin. Sen ancak, belgelerimize inananlara sözünü dinletebilirsin. Bunlar da kendini Allah'a verenlerdir.

82. Allah'ın sözü onların zararına olarak gerçekleşince Biz onlara karşı yerden öyle bir dört ayaklı çıkaracağız ki onlara gerçekten insanların belgelerimize kesin olarak inanmadıklarını söyliyecektir.

83. O gün her topluluktan belgelerimizi yalan sayanları bir araya toplıyacağız. Artık onlar alıkonulacaklardır.

84. Onlar gelince Allah buyuracak: «Sizler Benim belgelerimi iyice kavramadan yalan saydınız, öyle mi? Neydi o sizin ettikleriniz?»

85. Kıyıcılıkları yüzünden o azap sözü onlar üzerinde gerçekleşmiştir. Artık onlar söz söyliyemez olmuşlardır.

86. Görmezler mi ki Biz onların dinlenmeleri için geceyi, gözlerinin görmesi için de gündüzü yarattık. İşte bunda inananlar için kesin belgeler vardır.

87. O gün boruya üflenecek, Allah'ın dilediklerinden başka, yerlerde, göklerde kimler varsa korkudan ürperecek, hepsi de başlarını önlerine eğerek geleceklerdir.

88. Sen dağları görürsün de yerlerinde duruyorlar sanırsın. Oysaki nasıl bulutlar geçip gidiyorlarsa, onlar da öylece geçip giderler. Bu, her işi sağlam yapan Allah'ın işidir. Çünkü O bütün yaptıklarınızdan bilgilidir.

89. Herkim iyilik işleyip gelecek olursa onun için iyilik vardır. O gün onlar için korku yoktur.

90. Herkim de kötülük işleyip gelecek olursa onlar da ateşe atılacaklardır. «Ettiğinizden başka türlüsünü mü bulacak-

tınız?»

91. Bana buyrulan, bu kentin çalabına tapmamdır. Bu kenti kutlu kılan Odur, her varlık da Onundur. Yine bana buyrulan, kendimi Allah'a vermemdir.

92. Bir de bana buyrulan, Kur'an'ı okumaktır. Herkim doğru yolu tutacak olursa işte o doğru yolu kendi için tutmuş olur. Herkim de sapıtacak olursa o da ona göre. Öyleyse de ki: «İşte ben yalnız bir uyarıcıyım.»

93. De ki: «Övülmek yalnız Allah'a yaraşır. O size belgelerini gösterecek, siz de bunları tanıyacaksınız. Çünkü benim çalabım sizin bütün işlediklerinizden bilgisiz değildir.»

XXVIII

KASAS SÛRESİ

Acıyıcı, esirgeyici Allah'ın adıyla başlarım.

1. Ta, sîn, mîm.

2. Bunlar apaçık bildirilen Kitap'ın âyetleridir.

3. Sana Musa ile Firavun'un olaylarını doğru olarak anlatacağız, inananların yararlanmaları için.

4. Gerçekten Firavun o ülkede baş kaldırmış, oranın kişilerini bölük bölük etmişti. Onlardan bir bölüğü bitkinleştirmek için de onun oğullarını boğazlatıyor, yalnız kızlarını sağ bırakıyordu. Çünkü o karıştırıcının biri idi.

5. Biz de diledik ki o ülkede bitkinleştirilenlere iyilikte bulunalım, onları hem önder yapalım, hem de o ülkeyi onlara bıraktıralım,

6. onları ülkede yerleştirelim, Firavun'un, Hâman'ın, bunların ordularının korktuklarını başlarına getirelim.

7. Musa'nın anasının gönlüne şunu bildirdik: «Onu emzir, ona bir kötülük geleceğinden korkunca da onu denize bırak.

Korkma, kaygılanma. Çünkü Biz onu yine sana döndüreceğiz, onu peygamber de yapacağız.»

8. Bundan sonra Firavungiller onu bulup aldılar. Musa eninde sonunda onlar için bir düşman, bir kaygı kesilecekti. Çünkü Firavun, Hâman, bunların orduları da suç işlemişlerdi.

9. Firavun'un karısı dedi: «Bu, senin için de, benim için de bir gözbebeği! Sakın onu öldürmeyin. Olur a, işimize de yarar, belki de onu kendimize çocuk ediniriz.» Onlar olanı biteni bilmiyorlardı.

10. Musa'nın anasının sabaha kadar içi içine sığmadı. Eğer onun inanır kişi olması için yüreğini iyice sağlamlaştırmış olmasaydık, ne de olsa, olanı biteni açığa vuracaktı.

11. Musa'nın anası kız kardeşine dedi: «Sakın onun ardını bırakma.» O da onu uzaktan gözetledi. Ötekiler ise bunu anlamadılar.

12. Biz daha önce onun süt anasından süt emmesini yasak etmiştik. Onun için Musa'nın kızkardeşi onlara şunu dedi: «Sizin yerinize ona bakacak, hem de onun iyiliği için çalışacak bir aile kadınını sağlık vereyim mi size?»

13. Böylece onu anasına döndürdük. Gözü aydın olsun, kaygılanmasın, Allah'ın verdiği sözün doğru olduğunu bilsin diye. Ancak onların pek çoğu bunu bilmezler.

14. Musa erginlik, olgunluk çağına erişince Biz ona doğrunun düşüncesini, bilimi verdik. Biz iyilik edenlerin karşılığını böyle veririz.

15. Musa kent kişilerinin dalgınlık içinde bulunduğu bir sırada kente vardı. Orada iki kişinin biribiriyle kavga ettiğini gördü. Bunlardan biri kendilerindendi, öteki düşmanlarındandı. Kendilerinden olan düşmanına karşı yardım istedi. Bunun üzerine düşman olana bir yumruk vurdu, onu öldürüverdi. Musa dedi: «Şeytan'ın işi bu. Çünkü o düşmandır, açıktan açığa yoldan çıkarıcıdır.»

16. Musa dedi: «Çalabım! İşte ben kendi kendime kıydım. Artık Sen beni yarlıga.» Bunun üzerine Allah da kendisini

yarlıgadı. Çünkü O yarlıgayıcı, esirgeyici olandır.

17. Musa dedi: «Çalabım! Bana ettiğin iyiliklerin başı için ben artık suçlulara arka olmıyacağım.»

18. Musa kentte korku içinde, ortalığı gözetliyerek sabahladı. Bir de ne görsün, bir gün önce kendisinden yardım istiyen kimse yine onu yardıma çağırmıyor mu! Musa ona dedi: «İşte besbelli ki sen azgının birisin.»

19. Bunun üzerine Musa ikisinin de düşmanı olan o kimseyi yakalamak isteyince o kimse dedi: «Musa! Dün birini öldürdün, bu gün de beni mi öldürmek istiyorsun? Senin bir tek isteğin var: bu ülkede zorba kesilmek, yoksa ara bulmak değil.»

20. Kentin ırağından bir kimse seğirtip geldi de dedi: «Ey Musa! İleri gelenler seni öldürmek için aralarında görüşüyorlar. Haydi, çık git buradan. Çünkü ben senin iyiliğini istiyorum.»

21. Derken Musa korka korka, ortalığı gözetliye gözetliye oradan çıktı gitti. Dedi: «Çalabım! Sen beni kıyıcılar takımının elinden kurtar.»

22. Medyen'e doğru yönelince de dedi: «Öyle umuyorum ki çalabım beni doğru yola iletecektir.»

23. Medyen suyu başına varınca orada bir takım kimseler gördü ki hayvanlarını suvarırlardı. Onların gerisinde de sürülerinin başında duran iki kadın gördü: «Ne yapıyorsunuz orada? Hayvanlarınızı niçin suvarmıyorsunuz?» deyince, kadınlar dediler: «Çobanlar çekilip gitsinler ki biz de hayvanlarımızı suvaralım. Ne yapalım, babamız çok yaşlı.»

24. Bunun üzerine Musa her ikisinin de koyunlarını suvarıverdi. Sonra gölgeye çekilerek dedi: «Çalabım! Bana ettiğin bu iyilikten şimdiye kadar yoksul bulunuyordum.»

25. Derken o iki kadından biri utana utana yürüyerek Musa'nın yanına geldi. Dedi: «Bak, babam seni istiyor. Koyunlarımızı suvarmanın karşılığını verecek.» Bunun üzerine babalarının yanına varıp da başından geçenleri anlatınca o da

şunu dedi: «Korkma sakın! O kıyıcılar takımından kurtuldun artık.»

26. O iki kadından biri dedi: «Babacığım! Onu tutsana! Baksana, senin tutabileceğin kimselerin en güclüsü, en güveniliri bu.»

27. Dedi: «Bu iki kızımdan birini sana vermek istiyorum. Eğer bana sekiz yıl çalışırsan. Bunu on yıla doldurursan onu da sen bilirsin. Sana hiç güçlük çıkaracak değilim. Allah dilerse benim iyi bir kimse olduğumu da görürsün.»

28. Musa dedi: «Bu, seninle benim aramda kalacak. Bu iki süreden hangisini doldurursam dolduravım, senden bana bir kötülük gelmiyecek demektir. Allah da aramızdaki bu sözleşmemizin gözeticisi olsun.»

29. Günün birinde Musa verdiği sözü yerine getirmiş, çoluğu çocuğu ile yola çıkmıştı. Tur'un yanında bir ateş gördü. Adamlarına şöyle dedi: «Siz burada kalın. Bakın ben bir ateş gördüm. Belki onun korundan biraz alabilirim.»

30. Bunun üzerine Musa oraya varınca derenin sağında, o kutlu yerdeki ağaçtan ünlendi: «Ey Musa! İşte bütün varlıkların çalabı olan Allah Benim.

31. Değneğini yere at.» Derken Musa değneğinin canlıymış gibi deprendiğini görünce arkasını dönüp kaçtı. Arkasına bile bakmadı. «Ey Musa! Dön! Korkma! Çünkü senin için korku yoktur.

32. Elini koynuna sok da lekesiz, ak olarak çıkar onu. Korkudan açılan ellerini biribirine kavuştur. İşte Firavun ile ileri gelenlerine senin çalabının iki tanıtıdır. Çünkü onlar karıştırıcı kimseler olmuşlardır.»

33. Musa dedi: «Çalabım! İşte ben onlardan birini öldürmüş olduğum için onların da beni öldüreceklerinden korkuyorum.

34. Kardeşim Harun, onun dili benimkinden düzgündür. Onu da benimle birlikte yardımcı olarak gönder ki beni doğrulasın. Çünkü ne de olsa yalancı sayılmaktan korkuyorum.»

35. Allah buyurdu: «Seni kardeşinle berkiteceğiz. Hem size öyle bir egelik vereceğiz ki onlar size karşı duramıyacaklar. Belgelerimiz, size, size uyanlara da üstünlük sağlıyacaktır.»

36. Kaçan Musa apaçık belgelerimizle onların yanına vardı. Dediler: «Bunlar olsa olsa düzme, büyü olacak. Eski atalarımız bize bunların sözünü etmemişlerdi.»

37. Musa dedi: «Benim çalabım kendi katından kimin doğru yolu göstermiye geleceğini, kimin sonunun iyi geleceğini çok iyi bilir. Çünkü kıyıcılar hiç onmıyacaklardır.»

38. Firavun dedi: «Ey ileri gelenler! Ben sizin benden başka Allah'ınız olduğunu bilmiyorum. Ey Hâman! Benim için tuğla yakıp bana öyle bir kule yapın ki, onun üzerine çıkıp da Musa'nın Allah'ına yükselebileyim! İşte ben Musa'nın yalancı bir kimse olduğunu çok iyi biliyorum.»

39. Kendisi de, askerleri de o ülkede boşu boşuna büyüklük tasladılar, ne de olsa Bize döndürülmiyeceklerini sandılar.

40. Bunun üzerine Biz hem onu, hem de askerlerini tutup denize döktük. Bak, kıyıcıların sonu nice oldu!

41. Biz onları Cehennem tellâllarının başına koyduk. Onlar kalkış günü de hiç yardım görmiyeceklerdir.

42. Dünyada onların arkalarından lânet yağdırdık. Onlar kalkış günü de iğrenç kimseler olacaklardır.

43. Gerçekten Biz daha önce yetişenleri yokettikten sonra Musa'ya Kitap'ı verdik, insanlar için gönül gözü, doğru yol, esirgeme olsun, öğütlensinler diye.

44. Biz Musa'ya buyruğumuzu eriştirdiğimiz sırada sen Batı yöresinde değildin ki bunu gözlerinle görmüş olasın.

45. Biz Musa'dan sonra birçok soyları var ettik. Onlar uzun uzun yaşadılar, sen Medyenliler arasında yaşamadın ki bu belgelerimizi onlara okumuş olasın. Ancak bu belgeleri gönderen Bizdik.

46. Nasıl ki Biz Musa'ya ünlediğimiz sırada da sen Sîna

Dağının yanında değildin. Ancak bu, çalabının bir esirgemesi idi. Senden önce kendilerine uyarıcı gelmemiş olan bir ulusu uyarasın da o da öğütlensin diye.

47. Bilerek, istiyerek yaptıkları işlerden dolayı başlarına bir kötülük gelince şöyle demeselerdi: «Ey çalabımız! Ne olurdu, bize bir peygamber gönderseydin de, biz de senin belgelerine uymuş olsaydık, böylelikle biz de inanır kişiler olsaydık.»

48. Bir de Bizim katımızdan doğru olan elçi gelince derler: «Musa'ya verilenler gibisi buna da verilmeli değil miydi?» Onlar bundan önce Musa'ya verilenleri de tanımazlık etmediler mi? «Bunlar biribirlerine yardım eden iki büyücüdür» demediler mi? Yine onlar «Biz bunların hiçbirini tanımıyoruz» demediler mi?

49. De ki: «Eğer sizler doğru sözlü kimselerseniz Allah katından bu ikisinden daha doğru yol gösteren bir Kitap getirin de ben de ona uyayım.»

50. Eğer sana uymak istemiyecek olurlarsa bil ki işte onlar yalnız kendi dürtülerine uyan kimselerdir. Allah'ın gösterdiği doğru yolu bırakıp da kendi dürtülerine uyan kimseden daha sapkın kim olabilir? İşte Allah kıyıcılar takımını doğru yola iletmez.

51. Biz onlara Allah'ın sözünü biribiri ardınca bildirdik, öğütlensinler diye.

52. O kimseler ki Kur'an'dan önce kendilerine Kitap verilmiştir, onlar Kur'an'a inanıyorlar.

53. Onlara Kur'an okununca şöyle derler: «Biz ona inandık, çünkü bu bizim çalabımızdan gelen doğrunun kendisidir. Çünkü bizler bundan önce Allah'a kendimizi vermiş kimseleriz.»

54. İşte onların karşılıkları, katlandıklarından ötürü, iki kat olarak verilir. Onlar kötülüğü iyilikle karşılarlar. Kendilerine azık olarak verdiklerimizle de başkalarını doyururlar.

55. Onlar uygunsuz bir söz işitince de ondan yüzçevirirler.

Derler: «Bizim işlediklerimiz bize, sizin işledikleriniz size. Esen olun. Kendini bilmezlerle işimiz yok!»

56. İşte sen her sevdiğin kimseyi doğru yola iletemezsin, Allah ise her dilediğini doğru yola iletir. O da, doğru yolu tutanları en iyi bilendir.

57. Dediler: «Eğer biz seninle birlikte doğru yolu tutacak olursak, yerimizden, yurdumuzdan oluruz.» Biz onları, kendi katımızdan azıklansınlar diye, her türlü ürünlerin her yandan gelip yığılacağı korkusuz, kutlu bir çevrede yerleştirmedik mi? Ancak, onların pek çoğu bunu bilmezler.

58. Biz geçim bolluğu içinde şımarmış kalmış olan nice illeri yokettik. İşte barınakları! Kendileri göçüp gittikten sonra onlar ancak pek az kimseyi barındırabiliyorlar. Bütün bunlar bize kalmıştır.

59. Senin çalabın illerin baş kentlerine belgelerimizi okuyacak bir elçi göndermedikçe o illeri yok etmiş değildir. Biz insanları kıyıcı olan illerden başkalarını da yok etmiş değiliz.

60. Size ne verildiyse dünya yaşayışının gönencesi, süsü olarak verilmiştir. Allah'ın katındakiler ise hem yeydir, hem de sonsuzdur. Yine de aklınız yatmıyor mu?

61. Verilebilecek sözlerin en güzeli kendisine verilen, bu sözün gerçekleştiğini de gören bir kimse dünya yaşayışının gönenc ile gönendirdiğimiz, sonra kalkış günü hesap vermek için karşımıza getirilecek kimse ile bir olur mu?

62. O gün Allah onlara şöyle ünliyecek: «Nerede o sizin bana eş diye uydurduklarınız?

63. Üzerlerine azap gerekenler: «Çalabımız! İşte azdırdığımız kimseler! Biz nasıl azdıysak onları da öyle azdırmıştık. Ancak, bizim Sana karşı yüzümüz aktır. Çünkü onlar bize tapmadılar.»

64. «Eş koştuklarınızı çağırın» denilecek. Onlar da çağıracaklar. Ancak onların çağrısına gelen olmıyacaktır. Azaba uğrıyacaklardır. Doğru yolu tutmuş olsalardı, ne olurdu?

65. O gün Allah onlara ünliyecek, «gönderilen elçilere ne karşılık verdiniz?» denilecek.

66. O gün onların bütün duyma yolları kapanacaktır, onlar biribirleriyle soruşamaz da olacaklardır.

67. Ancak, tövbe edip iyilik işliyen kimseye gelince o, onacaktır.

68. Senin çalabın dilediğini yaratır, dilediğini de seçer. Onlar için bu seçmek yoktur. Allah'ı ulularım. Allah onların eş koştuklarından uzaktır.

69. Senin çalabın onların içlerinde gizlediklerini de bilir, açığa vurduklarını da.

70. Allah Odur, Ondan başka tanrı yoktur. Bu dünyada da, öbür dünyada da övülmek yalnız Ona yaraşır, yargı da Onundur. Ona döndürüleceksiniz.

71. De ki: «Söyleyin bana, Allah geceyi kalkış gününe kadar uzatacak olsa, Allah'tan başka hangi tanrı size ışık verebilir? Yine de kulağınıza girmiyecek mi?»

72. De ki: «Söyleyin bana, eğer Allah gündüzü kalkış gününe dek uzatacak olsa, Allah'tan başka hangi tapacak içinde dinlendiğiniz geceyi size verebilir? Yine de görmiyecek misiniz?»

73. Esirgeyiciliğinden ötürüdür ki gece ile gündüzü yarattı, içinde dinlenmeniz, onun bol vergisini aramanız için, şükredesiniz diye.

74. O gün Allah onlara ünleyip diyecek: «Hani, nerede o sizin uydurduğunuz ortaklarım?»

75. O gün her topluluktan bir tanık çıkarıp diyeceğiz: «Haydi, dayanağınızı getirin.» O zaman artık doğrunun yalnız Allah'da olduğunu öğreneceklerdir. Uydurup durdukları da onları bırakıp savuşacaklardır.

76. İşte Karun Musa'nın ulusundandı. Ancak onlara karşı azgınlık etti. Biz ona öyle hazineler verdik ki anahtarlarını taşımak birtakım güclü kimselere bile ağır geliyordu. O aralık ulusu ona şöyle demişti: «Sakın şımarayım deme! Çünkü

Allah şımarıkları sevmez.

77. Allah'ının sana verdiği bu varlıkla öbür dünya yurdunu elde etmiye çalış. Dünyadan da payını almayı unutma. Allah sana nasıl verdiyse sen de başkalarına öyle ver. Ortalığı karıştırmıya çalışma. Çünkü Allah karıştırcıları sevmez.»

78. Karun dedi: «Bu varlığı ben bilgimle kazandım.» O bilmiyor mu ki işte Allah bundan önce kendisinden gücce daha üstün, sayıca daha çok olan nice soyları yok etti. Suçluların suçu yüzlerinden belli olur.

79. Bir gün Karun bütün bezenekleriyle ulusunun karşısına çıktı. Dünya yaşayışını diliyenler dediler: «Ne olurdu. Karun'a verilen bize de verilseydi? Bakın, Karun ne varlıklı kimse!»

80. Kendilerine bilim verilenler de dediler: «Yazıklar olsun size! İnanan, iyilik eden kimse için Allah'ın vereceği karşılık yeydir. Bu karşılığa da ancak katlananlar erişirler.»

81. Sonunda onu da, sarayını da yerin dibine geçirdik. Artık Allah'a karşı onun yardımına koşacak kimsesi de yoktu. O da kendi kendini kurtarabilecek bir kimse değildi.

82. Son günlere kadar onun katına ulaşmak istiyenler şöyle demiye başladılar: «Demek Allah kullarından dilediğinin azığını genişletir, dilediğininkini de daraltırmış. Allah bizi kayırmış olmasaydı kesenkes bizi de yerin dibine geçirmiş olacaktı. Meğer gerçek şu imiş, tanımazlar onmazlarmış.»

83. İşte öbür dünya evi! Biz onu yeryüzünde büyüklük taslamak, karışıklık çıkarmak istemiyenlere veririz. İyi son, sakınanlarındır.

84. Herkim iyilikle gelecek olursa ona ondan daha iyisi vardır. Herkim de kötülükle gelecek olursa bu kötülükleri işliyenler yalnız işlediklerinden dolayı cezalandırılacaklardır.

85. Gerçekten, Kur'an'ı senin boynuna borç yazan seni döneceğin yere döndürecektir. De ki: «Doğru yolu gösteren kimdir, sapkınlık içinde olan kimdir, benim çalabım bunu herkesten iyi bilir.»

86. Bu Kitap'ın sana gönderileceğini ummuyordun. Ancak, çalabın bunu sana esirgeyiciliğinden ötürü gönderdi. Onun için sakın tanımazlara arka olmıyasın.

87. Sana belgeler bildirildikten sonra sakın seni onlardan çevirmesinler. İnsanları çalabının yoluna çağır. Sakın eş koşucu olma.

88. Bir de sakın Allah ile birlikte başka bir tanrıya tapmıyasın. Ondan başka tanrı yoktur. Her nesne yok olacaktır, yalnız Allah'ın kendisi kalacaktır. Yargı da Ona yaraşır. Hem siz Ona döndürüleceksiniz.

XXIX

ANKEBUT SÛRESİ

Acıyıcı, esirgeyici Allah'ın adıyla başlarım.

1. Elif, lâm, mîm.

2. İnsanlar ne sanıyorlar, inandık derdemez bırakılıverecekler, artık sınanmıyacaklar, öyle mi?

3. Doğrusu, Biz onlardan öncekileri de hep sınamıştık. İşte böylelikle Allah kimlerin doğru, kimlerin yalancı olduklarını bilir.

4. Yoksa kötülük edenler Bizim elimizden kurtulacaklarını mı sanıyorlar? Nekadar yanlış düşünüyorlar!

5. Herkim Allah'a kavuşmayı umacak olursa işte gerçekten Allah'ının biçtiği son, ne olursa olsun, gelecektir. O işitici, bilici olandır.

6. Herkim de savaşırsa ancak kendi için savaşmış olur. Çünkü Allah kimseden yardım beklemez.

7. O kimseler ki inanırlar, iyilik işlerler, Biz onların kötülüklerini örteriz. İşlediklerinin daha güzelleriyle de karşılıklarını veririz.

8. Biz insana anasına, babasına karşı iyi davranmasını sağlık verdik. Eğer onlar bilmedikleri, tanımadıkları bir nesneyi Bana eş koşmak için seninle uğraşırlarsa sakın sen onlara boyun eğme. Hepiniz bana döneceksiniz. İşte ne işledinizse Ben size bildireceğim.

9. O kimseler ki inanırlar, iyilik işlerler, Biz onları kesenkes iyiler arasına katarız.

10. İnsanlar arasında öyleleri de vardır ki «Allah'a inandık» derler, sonra insanlardan bir kötülük görünce de bunu Allah'ın azabı gibi anlarlar. Eğer çalabından sana bir yardım gelecek olursa, kesenkes «İşte biz de sizinle birliktik» derler. Allah insanların içinde olanları en iyi bilen değil midir?

11. Allah inananları da iyice bilir, iki yüzlüleri de iyice bilir.

12. O kimseler ki tanımazlar, inananlara derler: «Bizim yolumuzu tutun da günahlarınız bizim üzerimize yazılsın. Oysaki bu tanımazlar onların günahlarından hiçbirini yüklenmezler. Çünkü onlar gerçekten yalancı kimselerdir.

13. Onlar, ne olursa olsun, kendi yüklerini, bu yüklerle birlikte daha nice yükleri taşıyacaklardır. Kalkış günü de, ne olursa olsun, bütün o uydurduklarından dolayı sorumlu tutulacaklardır.

14. Gerçekten Biz Nuh'u ulusuna göndermişizdir. O, onların arasında dokuz yüz elli yıl eğleşmişti. Sonra da onları azgın sular alıp götürmüştü. Çünkü onlar kıyıcı kimselerdi.

15. Bunun üzerine onu da, gemide olanları da kurtardık. İşte Biz bu olayı bütün insanlara öğrence yaptık.

16. Biz İbrahim'i de gönderdik. İbrahim o gün ulusuna şunu demişti: «Allah'a tapın, Ondan sakının. İşte, bu sizin için yey olandır, bunu bir bilseniz.

17. Siz Allah'ı bırakıp da putlara tapıyorsunuz. Böylece yalan uydurup duruyorsunuz. İşte Allah'ı bırakıp da taptıklarınızın sizi azıklandırmıya güçleri yetmez. Onun için azığı yal-

nız Allah katında arayın. Yalnız Ona tapın, yalnız Ona şükredin. Sizler ancak Ona döndürüleceksiniz.

18. Beni yalancı yerine koyarsanız koyun. Çünkü sizden önceki uluslar da elçilerini yalancı yerine koymuşlardı. Ancak, elçilere düşen iş, insanları açıktan açığa uyarmaktır, okadar.»

19. Onlar görmüyorlar mı, Allah önce nasıl yoktan var ediyor, sonra da öldükten sonra yeni baştan nasıl diriltiyor. İşte bunu yapmak Allah'a göre pek kolaydır.

20. De ki: «Yeryüzünde gezin, dolaşın da görün bakın, Allah dünyayı nasıl yoktan var etmiştir. İşte Allah ondan sonrakini de böyle var edecektir. Çünkü Allah'ın her nesneye gücü yeticidir.

21. Kimi dilerse ona azap eder, kimi dilerse onu da esirger. Hepiniz ancak Ona döndürüleceksiniz.

22. Ne yerde, ne gökte Onu işinden alıkoyamazsınız. Sizin Ondan başka ne bir gözeticiniz, ne de bir yardımcınız yoktur.

23. O kimseler ki, ne Allah'ın belgelerini, ne de Ona kavuşmayı tanımazlar, işte onlar Benim esirgeyiciliğimi ummıyacaklardır. Onlar için acıklı bir azap vardır.

24. Bunun üzerine İbrahim'in ulusunun verdiği karşılık yalnız şu oldu: «Öldürün onu! Yakın onu!» Derken Allah onu ateşten kurtardı. İşte bu olayda inananlar takımı için belgeler vardır.

25. İbrahim dedi: «Siz Allah'ı bırakıp da putları tanrı edinmişsiniz. Dünyada yaşarken böyle biribirinizle kaynaşıyorsunuz. Oysaki kalkış günü biribirinizi tanımıyacaksınız, biribirinize lânet edeceksiniz. Durağınız da ateş olacaktır. Size yardım eden de bulunmıyacaktır.

26. Bunun üzerine Lût İbrahim'in dinine döndü. İbrahim dedi: «Ben çalabımın buyurduğu yere göç edeceğim. Çünkü erkli, doğruyu bildirici olan Odur.

27. Biz de ona İshak ile Yakup'u bağışladık. Elçiliği de, Ki-

tap'ları da hep onun soyundan gelenlere verdik. Dünyada onun karşılığını verdik. O öbür dünyada da kesenkes iyiler arasında bulunacaktır.

28. Lût'u da elçi olarak gönderdik. O gün Lût ulusuna demişti: «Sizden önce hiç kimsenin yapmadığı o çirkin işi şimdi siz mi yapıyorsunuz?

29. Ah, siz erkeklere mi yaklaşmadınız, yolları mı kesmediniz, derneklerinizde uygunsuz işler mi yapmadınız!» Ulusunun verdiği karşılık ancak şu oldu: «Eğer sen doğru bir kimse isen Allah'ın azabını bize getir de görelim.»

30. Lût dedi: «Çalabım! Bu karıştırıcılar takımına karşı bana yardım et.»

31. Elçilerimiz İbrahim'e o müjdeyi getirip dediler: «Bakın biz bu ilin insanlarını yok edeceğiz. Çünkü bu ilin insanları artık kıyıcı kesildiler.»

32. İbrahim elçilerimize dedi: «Onların arasında Lût da var!» Dediler: «Biz onların arasında kimlerin bulunduğunu çok iyi biliyoruz. Onu da, ondan olanları da, ne olursa olsun, kurtaracağız. Yalnız karısını değil.»

33. Elçilerimiz yanına varınca Lût kaygılandı, onun göğsü daraldı. Elçilerimiz dediler: «Korkma, kaygılanma. Biz seni de, senden olanları da kurtaracağız. Yalnız karın geride kalanlarla kalacaktır.»

34. «Doğrusu Biz bu ilin insanları üzerine karıştırıcılıklarından dolayı bir kırlagan indireceğiz.»

35. Ant olsun ki Biz o ilin artıklarını düşünenler için apaçık bir belge olsun diye bıraktık.

36. Medyen'lilere de soydaşları Şuayb'ı, elçi olarak gönderdik. Şuayb onlara şöyle dedi: «Ey ulusum! Allah'a tapın. Son günü bekleyin. Ülkeyi karıştırmayın.»

37. Ancak onlar Şuayb'ı yalancı saydılar. Bunun üzerine onlar öyle bir yer sarsıntısına uğradılar ki hepsi de evlerinde yerlere serilip kaldılar.

38. Âd ile Semut'un barınak kalıntılarına bakıp başlarına

gelenleri anlıyorsunuz. Şeytan onlara yol göstermiştir. Bunun üzerine onlar doğru yoldan ayrılmışlardır. Oysaki onlar ilerisini görebilen kimselerdi.

39. Biz Karun'u, Firavun'u, Hâmân'ı da yokettik. Musa onlara apaçık belgeler getirmişti. Onlar ise yeryüzünde büyüklük taslamışlardı. Oysaki azabı önliyecek değildirler.

40. Bunun üzerine hepsini günahları yüzünden çarptık. Kiminin başına taş yağdırdık. Kimini de korkunç bir haykırma çarptı. Kimini yerin dibine geçirdik. Kimini de suda boğduk. Allah onlara kıymıyordu, ancak, onlar kendi kendilerine kıyıyorlardı.

41. Allah'tan başkasını kendine koruyucu edilenlerin durumu kendine yuva yapan örümceğin durumuna benzer. Oysaki örümcek yuvasından daha çürük ev olur mu? Bunu bilselerdi.

42. İşte Allah kendini bırakıp da ne gibi nesnelere tapıyorlarsa bilir. Allah erklidir, doğruyu bildiricidir.

43. İşte örnekler! Biz onları insanlar için veriyoruz. Bilgin olmıyanlar bu örnekleri anlıyamazlar.

44. Allah yerleri, gökleri gerektiği gibi yarattı. İşte bunda inananlar için kesin bir belge vardır.

45. Senin gönlüne bildirilen Kitap'ı oku. Yalvarıya dur. Çünkü yalvarıya durma kişiyi çirkin, uygunsuz işlerden alıkoyar. Allah'ı anmak, besbelli ki, tapınmaların en büyüğüdür. Her ne işlerseniz Allah Onu bilir.

46. Kitap'lılarla çekişirken yolun en güzelinden başkasını tutmayın. İçlerinden kıyıcılık edenler olursa o başka. Hem onlara deyin: «Biz size bildirilene de inandık bize bildirilene de. Bizim tanrımız da bir, sizin tanrınız da bir. Biz kendimizi yalnız Ona veriyoruz.»

47. İşte Biz sana böyle bir Kitap bildirdik. Onun için kendilerine Kitap verdiklerimiz ona inanıyorlar. Seninkiler arasında da ona inanacak olanlar vardır. Bizim belgelerimizi yoğumsayanlar ancak tanımaz olanlardır.

48. Sen bundan önce Kitap okur değildin. Sağ elinle yazmayı da bilmezdin. Böyle olmasaydı, eğri söyliyenler besbelli ki işkilleneceklerdi.

49. Oysaki Kur'an, kendilerine bilim verilmiş olan kimselerin gönlündeki apaçık belgelerdir. Bizim belgelerimizi yadırgayanlar ise yalnız kıyıcılardır.

50. Derler: «Ona çalabından belgeler gönderilmeli değil miydi? Onlara de ki: «Belgeleri ancak Allah gönderebilir. Bana gelince ben yalnız açıktan açığa uyarıcıyım, okadar.»

51. Yoksa onlara okunmakta olan Kitap'ı sana bildirmiş olmamız onlara yetmiyor mu? Bunda inananlar takımı için kesin bir esirgeme, bir öğüt vardır.

52. De ki: «Allah'ın benimle sizin aranızda tanık olması yeter. Allah yerlerde, göklerde olanı bilir. O kimseler ki eğriye inanıp da Allah'ı tanımazlar, kendilerine yazık edenler işte onlardır.

53. Senden azabı çarçabuk getirmeni isterler. Eğer belli bir süresi olmasaydı, ne olursa olsun, bu azap gelip onlara çatardı. Yine de bu azap onların hiçbir bilgisi olmadan, birdenbire gelecektir.

54. Senden azabı çarçabuk getirmeni istiyorlar. İşte Cehennem tanımazları kuşatıp durmaktadır.

55. O gün azap onları başlarının üstünden, ayaklarının altından saracak da Allah onlara diyecek: «Ettiklerinizin karşılığı olan azabı tadın.»

56. Ey inanan kullarım! Bakın, Benim ülkem nekadar geniş. Öyleyse, yalnız Bana tapın.

57. Herkes ölümü tadacaktır. Sonunda da ancak Bize döndürüleceksiniz.

58. İnanıp iyilik edenleri Biz kesenkes içlerinde ırmaklar akan Cennet çardaklarında barındıracağız. Onlar hep orada kalacaklardır. İyilik edenlerin karşılığı ne güzeldir!

59. Onlar o kimselerdir ki katlanırlar, çalaplarına dayanırlar.

60. Nice canlılar vardır ki azıklarını elleri altında bulunduramazlar. Ancak onlara da, size de azığınızı veren Allah'tır. Allah işiticidir, bilicidir.

61. Eğer sen onlara: «Yerleri, gökleri yaratan, Güneş'e, Ay'a boyun eğdiren kimdir?» diye soracak olursan, ne de olsa, «Allah'tır» diyeceklerdir. Öyleyse onlar nasıl oluyor da yüz çeviriyorlar?

62. Allah kullarından kimi dilerse onun azığını genişletir, ya da daraltır. Çünkü Allah her nesneyi bilicidir.

63. Eğer sen onlara: «Gökten su indirip de onunla yeri öldükten sonra dirilten kimdir?» diye soracak olursan, ne de olsa, «Allah'tır» diyeceklerdir. De ki: «Övülmek yalnız Allah'a yaraşır.» Ancak, onların çoğu bunu düşünmezler.

64. Bu dünyadaki yaşayış ancak bir eğlencedir, bir oyundur. İşte gerçek yaşayış sonraki yurttakidir. Bunu bilmiş olsalardı.

65. Gemiye bindiler mi, dine yürekten bağlı olarak Allah'a yalvarırlar. Allah onları karaya ayak bastırıp da kurtardı mı, bu sefer de Allah'a eş koşmıya kalkışıverirler,

66. kendilerine edilen iyiliklere karşı tanımazlık etsinler, gönensinler diye! Oysaki yakında öğreneceklerdir.

67. Görmüyorlar mı ki dolaylarında insanlar birbirlerini çalıp çırpmakta iken Biz orayı saygı, güven yeri yaptık. Yine de eğri olana mı inanacaklar? Yine de Allah'ın iyiliğine karşı tanımazlık mı edecekler?

68. Allah'a karşı yalan uyduran, ya da doğru kendisine gelince onu yalan sayan kimseden daha kıyıcı kim olabilir? Tanımazlar için Cehennem'de duracak yer mi yok?

69. O kimseler ki Bizim için savaştılar, Biz onları kesenkes doğru yollarımıza iletiriz. Çünkü Allah iyilik edenlerle birliktedir.

XXX

RÛM SÛRESİ

Acıyıcı, esirgeyici Allah'ın adıyla başlarım.

1. Elif, lâm, mîm.
2. Romalılar yenildiler,
3. çok yakın bir yerde. Ancak, onlar bu yenilmelerinin ardından yeneceklerdir,
4. birkaç yıl içinde, eninde sonunda buyruk Allah'ındır. O gün inananların da gönlü açılacaktır,
5. Allah'ın yardımıyla. Allah kimi dilerse ona yardım eder. Allah erkli, esirgeyici olandır.
6. Allah'ının verdiği sözdür bu! Allah verdiği sözden caymaz. Ancak, insanların pek çoğu bunu bilmezler.
7. Onlar dünya yaşayışının görünüşüne aldanırlar da öbür dünya ile ilgilenmezler.
8. Onlar kendi kendilerine düşünmezler mi ki Allah yerleri, gökleri ancak gerektiği gibi, belli bir süre içinde yaratmıştır. İşte insanların çoğu çalaplarına kavuşmaya hiç inanmazlar.
9. Bunlar yeryüzünde dolaşıp da kendilerinden önce gelenlerin sonunun nice olduğunu görmüyorlar mı? Kaldı ki o gelip geçenler kendilerinden daha güclü kimselerdi. Yeri ekip biçmişler, onların oraları şenlendirdiğinden daha çok şenlendirmişlerdi. Elçileri de onlara apaçık belgeler getirmişlerdi. Demek ki Allah onlara kıymış olmuyordu, onlar kendi kendilerine kıymış oluyorlardı.
10. Sonra bu kötülük edenlerin sonu kötünün kötüsü oldu. Çünkü onlar Allah'ın belgelerini eğlence yerine koymuşlardı.
11. Allah ilkin yoktan vareder. Öldükten sonra da diriltir. Sonra sizler ancak Ona döndürüleceksiniz.
12. Kalkış günü suçlular susup kalacaklardır.

13. Eş koştukları arasında kendilerine arka veren hiç kimse bulunmıyacaktır. Eş koştuklarını da tanımaz olacaklardır.

14. Kalkış günü biribirlerinden ayrılacaklardır.

15. İnanıp da iyilik edenlere gelince, onlar da bir çiçek bahçesinde, sevinç içinde olacaklardır.

16. Tanımazlık edip de belgelerimizi, Bize kavuşmayı yalan sayanlar, işte onlar da azaba çarpılmak için getirileceklerdir.

17. Akşama ulaşırken, erteye kavuşurken Allah'ı ululayın.

18. Yerlerde de, göklerde de övülmek yalnız Allah'a yaraşır. İkindi vakti de, öğle vakti de onu ululayın.

19. Allah ölüden diriyi, diriden de ölüyü türetir. Yeri öldükten sonra diriltir. İşte siz de böyle türetileceksiniz.

20. Allah'ın belgelerinden biri de, sizi topraktan yaratmış olmasıdır. Sonra siz âdemoğulları, yeryüzünün her yanına yayıldınız.

21. Allah'ın belgelerinden biri de size kendi özünüzden eşler yaratmasıdır. Onlarla dölenesiniz diye. Bir de aranızda sevişmeyi, esirgemeyi varetmesidir. İşte bunda düşünenler takımı için kesin belgeler vardır.

22. Allah'ın belgelerinden biri de yerleri, gökleri yoktan var etmesi, dillerinizin, renklerinizin biribirine uymamasıdır. İşte bütün bunlarda bilenler için kesin belgeler vardır.

23. Allah'ın belgelerinden biri de gece olunca uyumanız, gündüzün de Onun bol vergisini istemenizdir. İşte bunda işitenler takımı için kesin belgeler vardır.

24. Allah'ın belgelerinden biri de size hem korku hem de umut vermek için şimşeği göstermesidir, bir de yeri, öldükten sonra diriltmek için gökten su indirmesidir. İşte bunlarda düşünenler takımı için kesin belgeler vardır.

25. Allah'ın belgelerinden biri de göğün de, yerin de Onun buyruğuyla ayakta durmasıdır. Sonra O sizi bir tek çağrıyla çağırınca da yerden çıkacaksınız.

26. Yerlerde, göklerde ne varsa hep Onundur. Hepsi de O-

na boyun eğicidir.

27. İlkin yoktan vareden, öldükten sonra da dirilten Odur. Bu, Onun için pek kolaydır. Yerlerde olsun, göklerde olsun, en yüce ad, san Onundur. O, erklidir, doğruyu bildiricidir.

28. Allah size örneği kendi kendinizden veriyor: Elinizin altında bulunan köleleriniz arasında size verdiğimiz azıkları eşit olarak paylaştığınız, hem de kendinizi sayar gibi saydığınız ortaklar var mıdır hiç? İşte Biz düşünenler takımına belgelerimizi böyle uzun uzun anlatırız.

29. Besbelli ki kıyıcılık eden o kimseler bilgisizce kendi dürtülerine uydular. Allah'ın yoldan çıkardığını kim bir daha yola getirebilir? Bu gibilerin yardımcıları da yoktur.

30. Öyleyse kendini, birleyici olan dine doğrult. Bu, Allah'ın yarattığı dindir, Allah insanları da ona göre yaratmıştır. Allah'ın yarattığını kimse bozamaz. Dosdoğru din, işte bu dindir. Ancak, insanların pek çoğu bunu bilmezler.

31. Allah'a dönün. Ondan sakının. Namaz kılın. Sakın Allah'a eş koşanlardan,

32. dinlerini darma dağın edenlerden, bölüklere parçalananlardan, yalnız kendinin olanla övünenler takımından olmayın.

33. İnsanlar başlarına bir sıkıntı geldi mi, çalaplarına dönüp yalvarırlar. Sonra Allah onlara kendiliğinden esirgeyicilik tattırdı mı, onlardan bir takımı hemen çalaplarına eş koşmıya başlarlar,

34. Bizim kendilerine verdiklerimize karşı tanımazlık etmek için. Gönenip durun bakalım. Yakında öğrenirsiniz.

35. Yoksa Biz onlara eş koştuklarını doğrulayan bir dayanak mı gönderdik?

36. Biz insanlara esirgeyiciliğimizi tattırdık mı, onlar bundan dolayı sevinirler. Kendi işledikleri işlerden dolayı da onlara bir kötülük erişti mi bu sefer de umutsuzluğa düşerler.

37. Görmüyorlar mı ki işte Allah dilediğinin azığını genişletir, ya da daraltır. İşte bunda inananlar takımı için kesin

belgeler vardır.

38. Yakınlara, düşkünlere, yolda kalanlara hakkını ver. Böylesi Allah'a kavuşmayı diliyenler için yeydir. İşte onanlar bunlardır.

39. Başkalarının malıyla artsın diye faize yatırdığınız para Allah'ın yanında artmış olmaz. Ancak Allah'ın dileğini elde etmek için verdiğiniz zekât böyle değildir. Mallarını kat kat artıranlar işte bunlardır.

40. Allah sizi yoktan vareden, sonra sizi azıklandıran, sonra sizin canınızı alan, sonra da sizi diriltecek olandır. Sizin eş koştuklarınızdan hangisi bunlardan birini yapabilir? Allah uludur, sizin bütün eş koştuklarınızdan yücedir.

41. İnsanların bile bile işledikleri suçlar yüzünden karada, denizde karışıklıklar başgösterdi. Bunun böyle olması işledikleri suçların bir kısmının azabını onlara tattırmak içindi, gerisin geriye dönsünler diye.

42. De ki yeryüzünde dolaşın da bundan önce gelip geçenlerin sonu nice oldu, bir görün. Onların pek çoğu Allah'a eş koşan kimselerdi.

43. Allah'ın kimsenin geri çeviremiyeceği o günü gelmeden önce kendini dosdoğru dine doğrult. O gün insanlar bölük bölük olacaklardır.

44. Herkim tanımazlık edecek olursa onun bu tanımazlığı kendine karşı olur. Herkim de iyilik işlerse o da yerini sağlamış olur.

45. Bu da inanıp iyilik işliyenlere Allah'ın bol vergisiyle karşılıklarını vermesi içindir. Çünkü Allah tanımazları sevmez.

46. Allah'ın belgelerinden biri de yelleri, yağmur müjdecileri olarak göndermesidir. Bu, size esirgeyiciliğini tattırmak, gemileri buyruğuyla yüzdürmek, bir de Onun bol vergisini dilemeniz içindir, şükredesiniz diye.

47. Ant olsun ki Biz senden önce kendi uluslarına nice elçiler göndermiştik. Onlara, apaçık belgeler getirmişlerdi. Bu-

nun üzerine Biz de o suçlulardan öc almıştık. İnananlara yardım etmek Bizim boynumuza borç olmuştur.

48. O Allah ki, yelleri gönderir. Onlar da bulutları kaldırırlar. Allah o bulutları gökte dilediği gibi yayar, parçalar da. Derken aralarından yağmur boşanır. Artık bu yağmuru kullarından kimleri dilerse onların bölgesine düşürür, onlar da sevinç içinde kalırlar.

49. Oysaki onlar bundan önce üzerlerine yağmur indireceğinden umutlarını kesmişlerdir.

50. Bak, Allah esirgeyiciliğini nasıl da belirtiyor, yeri öldükten sonra nasıl diriltiyor. İşte O ölüleri de besbelli ki böyle diriltecektir. Çünkü Onun her nesneye gücü yeticidir.

51. Biz bir yel göndeririz, onlar da ekinlerinin sarardığını görürlerse, bunun ardından ne de olsa tanımazlık ederler.

52. Ant olsun ki sen sesini ne ölülere işittirebilirsin, ne de arkasını dönen sağırlara işittirebilirsin.

53. Sen körleri de sapkınlıktan ayırıp doğru yola getiremezsin. İşte sen yalnız belgelerimize inananlara sözünü dinletebilirsin. Bunlar kendini Bize verenlerdir.

54. O Allah ki, sizi önce gücsüz olarak yarattı. Sonra bunun ardından gücsüzlüğü güclülüğe çevirdi. Güclülükten sonra da yine gücsüzlüğe, ak saçlılığa çevirdi. O, dilediğini yoktan vareder. O, bilici, gücü yetici olandır.

55. Kalkış olacağı gün suçlular, biz dünyada bir saatten çok kalmadık diye ant içeceklerdir. Böylece yalan söylemiş olacaklardır.

56. Ancak kendilerine Kitap'la inanç verilenler onlara diyeceklerdir: «Siz Allah'ın Kitap'ına uygun olarak dirilme gününe kadar kaldınız. İşte dirilme günü bu gündür. Ancak siz bunu hiç bilmediniz.

57. O gün kıyıcıların ileri sürecekleri engeller işe yaramıyacak, tövbe etmeleri de istenmiyecektir.

58. Ant olsun ki Biz bu Kur'an'da insanlar için örneklerin her türlüsünü verdik. Eğer onlara da Musa'nın beyaz eliyle

değneği gibi belgeler getirmiş olsaydık, yine de tanımıyacaklar, «Sizler ancak yalancı kimselersiniz» diyeceklerdir.

59. İşte Allah kendini bilmiyenlerin yüreğini böyle körletir.

60. Artık katlan. Çünkü Allah'ın verdiği söz doğrudur. Bunu kesin olarak bilmiyenler sakın seni gevşetmesinler.

XXXI

LOKMAN SÛRESİ

Acıyıcı, esirgeyici Allah'ın adıyla başlarım.

1. Elif, Lâm, Mîm.
2. İşte bunlar doğruyu bildirici Kitap'ın belgeleridir,
3. iyilik edenler için doğru yolu göstericidir. esirgemedir.
4. O kimseler ki yalvarıya dururlar, zekât verirler, öbür dünyanın varlığına kanasıya inanırlar,
5. çalaplarının doğru yolu üzerinde olanlar bunlardır, onanlar da bunlardır.
6. İnsanlar arasında öyleleri vardır ki hiçbir bilgileri olmadan doğru yoldan çıkarmak, bu yolu eğlence yerine koymak için bir takım boş sözler edinmişlerdir. Onlar için alçaltıcı bir azap vardır.
7. Ona belgelerimiz okundu mu, sanki bunları işitmemiş, sanki kulaklarında ağırlık varmış da işitmiyormuş gibi büyüklük taslayıp yüzçevirir. Artık ona acıklı bir azabı müjdele.
8. Gerçekten o kimseler ki inanıp iyilik işlerler, onlar için dirlikli cennetler vardır.
9. Onlar hep orada kalacaklardır. Allah'ın verdiği söz doğrudur. O, erklidir, doğruyu bildiricidir.
10. Gökleri, gördüğünüz gibi, direksiz yaratmış, yeryüzüne,

sizi sarsmasın diye yüksek dağları yerleştirmiş, onun üzerine hayvanların her türlüsünü dağıtmıştır. Gökten su indirip yeryüzünde güzel bitkilerin her türlüsünü bitirdik.

11. Allah'ın yarattıkları bunlardır. Şimdi siz de Allah'tan başkalarının yarattıklarını gösterin bana. Yok, o kıyıcılar, açıktan açığa sapkınlık içindedirler.

12. Gerçekten Biz Lokman'a doğrunun düşüncesini verdik, Allah'a şükretsin diye. Herkim şükredecek olursa ancak kendi yararına şükretmiş olur. Herkim de tanımazlık edecek olursa bilsin ki Allah kendi kendine yeticidir, övülücüdür.

13. O gün Lokman oğluna öğüt verirken şöyle demişti: «Oğlum! Sakın Allah'a eş koşayım deme. Çünkü Allah'a eş koşma besbelli ki en büyük kıyıcılıktır.

14. Biz insana, anasını, babasını saymasını salık verdik. Anası onu ne sıkıntılarla karnında taşımıştı. Emzirmesi de iki yıl sürmüştü. Bana da, anana, babana da şükret. Sonunda ancak Bana dönülecektir.

15. Eğer üzerlerinde hiç bir bilgin olmıyan bir varlığı bana eş koşmak için seninle uğraşacak olurlarsa sakın onlara boyun eğmiyesin. Yalnız dünya işlerinde onlarla iyi geçin. Bana bağınanların yolundan git. Sonunda da ancak Bana döneceksiniz. Ben de bütün yapmış olduklarınızı size bildireceğim.

16. «Oğulcuğum! Doğrusu işlediğin iş bir hardal tanesi kadar küçük de olsa, kayanın içinde, göklerde, yerin altında bulunsa, yine de Allah onu tartıya alacaktır. Çünkü Allah kavrayıcıdır, bilgilidir.

17. Oğulcuğum! Yalvarıya dur, uygunu buyur, uygunsuzdan alıkoy. Başına geleceklere katlan. Çünkü yapılması boynuna borç olan işler bunlardır.

18. İnsanlardan yüz çevirme. Yerin üzerinde çalımlı çalımlı yürüme. Çünkü Allah büyüklük taslıyanları, övünenleri sevmez.

19. Ağır başlı yürü, sesini alçalt, çünkü seslerin en çirkini

besbelli ki eşeğin sesidir.

20. Görmüyor musunuz, gerçekten Allah yerlerde, göklerde ne varsa hepsine sizin için boyun eğdirmiş, açık, gizli, size olan bütün iyiliklerini sonuna erdirmiştir. Böyle iken yine de insanlar arasında öyleleri vardır ki hiçbir bilgisi olmadan, kılavuzu, aydınlatıcı kitabı yokken yine de Allah üzerinde çekişip dururlar.

21. Onlara, Allah'ın bildirdiğine uyun denilince de «Yok, bizim atalarımız neye uyuyordularsa biz de ona uyarız» derler. Ya Şeytan onları alevvli ateşe çağırıyor idiyse?

22. Herkim iyilik edip kendini Allah'a verecek olursa gerçekten o kimse sapasağlam bir kulpa yapışmış olur. Her işin sonu Allah'a varır.

23. Herkim tanımazlık edecek olursa onun tanımazlığı sakın seni kaygılandırmasın. Sonra hepsi Bize döneceklerdir. Biz de neler işlediklerini onlara bildireceğiz. Çünkü Allah içlerde saklı olanları bilicidir.

24. Biz onları önce biraz gönendirir, sonra da en ağır azaba katlanmak zorunda bırakırız.

25. Ant olsun ki sen onlara, yerleri, gökleri kimin yarattığını soracak olursan kesenkes, «Allah» derler. Sen de onlara, «Övülmek yalnız Allah'a yaraşır» de. Yok, onların pek çoğu bilmezler.

26. Yerlerde, göklerde ne varsa hepsi Allah'ındır. İşte Allah kendi kendine yeticidir, övülücüdür.

27. Yeryüzündeki ağaçlar birer kalem, deniz de mürekkep olsa da, ardından denize yedi deniz daha katılsaydı, bunlar tükenir de Allah'ın sözleri tükenmezdi. Allah erklidir, doğruyu bildiricidir.

28. Sizin yaratılmanız da, sonra yeniden diriltilmeniz de Onun için bir tek kimseninki gibidir. İşte Allah işiticidir, görücüdür.

29. Görmüyor musun, Allah geceyi gündüze, gündüzü de geceye katıyor. Güneşe de, aya da baş eğdiriyor. Herbiri

belli bir sona kadar yürüyüp gider. İşte Allah bütün işlediklerinizden bilgilidir.

30. Bu da şundan: Çünkü Allah doğrunun kendisidir. Onu bırakıp da taptıklarınız ise hep eğridir. Gerçekten Allah yüce, ulu olandır.

31. Görmüyor musun, gemiler Allah'ın iyiliğinden ötürü denizde yüzüp gidiyorlar. Bununla size belgelerinden bir kısmını göstermiş oluyor. Bunda çok katlananlarla, çok şükredenler için belgeler vardır.

32. Onları dağlar gibi dalgalar kapladı mı, dinine yürekten bağlı insanlar gibi Allah'ı çağırırlar. Allah onları kurtarıp da karaya çıkardı mı, içlerinden birtakımı bocalamıya başlar. Bizim belgelerimizi yalnız taş yürekli, iyilik bilmez olanlar tanımazlar.

33. Ey insanlar! Çalabınızdan sakının. Ne baba çocuğunun, ne de çocuk babasının yükünü yüklenemiyeceği o günden ürkün. Çünkü Allah'ın verdiği söz doğrudur. Öyleyse dünya yaşayışı sakın sizi aldatmasın. Aldatıcı Şeytan sakın sizi Allah üzerine aldatmasın.

34. Kalkış gününün bilgisi, işkilsiz Allah'ın kendisindedir. Yağmuru indiren, döl yataklarındakileri bilen Odur. Hiçbir kimse yarın ne kazanacağını bilemez. Hiçbir kimse nerede öleceğini bilemez. Çünkü yalnız Allah bilicidir, bilgilidir.

XXXII

SECDE SÛRESİ

Acıyıcı, esirgeyici Allah'ın adıyla başlarım.

1. Elif, Lâm, Mîm.

2. Hiç şüphe yok ki bu Kitap bütün varlıkların çalabı yönünden bildirilmiştir.

3. «Yoksa o bunu kendiliğinden mi uydurdu» diyorlar? Yok, o çalabının bildirdiği doğru sözdür, ondan önce kendilerine hiçbir uyarıcı gelmemiş olan bir ulusu uyarmak için, doğru yolu tutsunlar diye.

4. O Allah ki yerleri, gökleri, bunların arasındakileri altı günde yarattı. Sonra da egeliğinde kendi başına buyruk oldu. Sizin için Ondan başka hiçbir koruyucu, Ondan başka hiçbir kayırıcı yoktur. Yine de düşünmez misiniz?

5. Gökten yere kadar bütün işleri çeviren Odur. Sonra sizin sayınıza göre bin yılda varan Ona bir günde varır.

6. İşte görüneni de, görünmiyeni de bilen, erkli, esirgeyici olan da Odur.

7. Her yarattığını güzel yaratan, âdemoğlunu yaratmıya da balçıkla başlıyan Odur.

8. Sonra onun dölünü bayağı bir suyun durusundan yarattı.

9. Sonra onu düzene koydu, ona kendi ruhundan üfürdü. Sizin için kulaklar, gözler, gönüller de yarattı. Yine de pek az şükrediyorsunuz.

10. Dediler: «Biz yerin altında kaybolup gittikten sonra mı gerçekten yeniden yaratılacağız?» Yok, onlar çalaplarına kavuşacaklarını tanımıyorlar.

11. Sizin işinizle görevli olan ölüm meleği canınızı alacaktır. Sonra sizler ancak çalabınıza döndürüleceksiniz.

12. Suçluları o gün bir görsen, çalaplarının katında, başları önlerinde derler: «Ey çalabımız! Gördük, işittik, şimdi bizi gerisin geriye dünyaya gönder de iyilik işliyelim. Çünkü bizler artık kanasıya inanıyoruz.»

13. Eğer Biz dilemiş olsaydık herkesi kesenkes doğru yola iletirdik. Ancak verdiğim şu söz yerine gelecektir: «Ben Cehennem'i eninde sonunda cinlerle, insanlarla dolduracağım.»

14. Bu gününüze kavuşacağınızı unuttunuz. Buna karşılık, şimdi azabı tadın. İşte Biz de sizi unuttuk. İşlediklerinizden dolayı o sonsuz azabı tadın.»

15. Gerçekten Bizim belgelerimize yalnız o kimseler inanırlar ki bu belgelerle öğütlenince hiç büyüklük taslamadan yüz üstü secdeye kapanırlar, çalaplarını överek ulularlar,

16. yataklarından kalkıp çalaplarına korkuyla, umutla yalvarırlar, kendilerine azık olarak verdiklerimizle başkalarını da geçindirirler.

17. Onların işlediklerine karşılık olarak saklı tutulan göz kamaştırıcı iyilikleri kimse bilemez.

18. İnanan kimse, içi bozuk olan kimse gibi midir? Bunlar bir olamazlar.

19. İnanıp iyilik işliyenler işlediklerinin karşılığı olarak Me'va cennetlerinde konaklıyacaklardır.

20. İçi bozuk olanların barınakları ise ateş olacaktır. Onlar oradan çıkmak istedikçe oraya döndürüleceklerdir. Onlara şöyle denilecek: «Yalan sayageldiğiniz azabı şimdi tadın bakalım.»

21. Biz onlara öbür dünyadaki büyük azaptan önce bu dünyadaki en küçük azabı tattıracağız, geri dönsünler diye.

22. Çalabının belgeleri ile öğütlenmişken sonra onlardan yüzçeviren kimseden daha kıyıcı kim olabilir? İşte Biz suçlulardan öc alıcıyız.

23. Ant olsun ki Biz Musa'ya Kitap verdik. Sakın sen Kitap'a kavuşacağından işkilli olmıyasın. Biz o Kitap'ı İsrailoğulları için kılavuz yaptık.

24. Katlanmayı bildikleri, belgelerimize de kandıkları için, içlerinden buyruğumuzla onları doğru yola iletecek önderler de çıkardık.

25. Senin çalabın onların aralarında çekişip durduklarını kalkış günü kesip atacaktır.

26. Biz onlardan önce nice soyları yokettik. Şimdi yurtları üzerinde gezip duruyorlar. Bu, onları doğru yola iletmez mi? İşte bunda kesin belgeler vardır. Yine de kulaklarına girmiyor mu?

27. Görmüyorlar mı, Biz suyu çorak toprağa süreriz de eki-

ni bitiririz. Bu ekini hem kendileri hem davarları yerler. Yine de onlar bunu görmüyorlar mı?

28. Derler: «Doğru sözlü kimselerseniz söyleyin bize, nerede o yargı günü?»

29. De ki: «O yargı günü tanımazların inançları işe yaramıyacak, onlara önel de verilmiyecek.»

30. Artık sen onlardan yüz çevir. Bekle. Çünkü onlar da bekliyeceklerdir.

XXXIII

AHZAP SÛRESİ

Acıyıcı, esirgeyici Allah'ın adıyla başlarım.

1. Ey elçi! Allah'tan sakın. Tanımazlara, ikiyüzlülere sakın uyma. Çünkü Allah bilici, doğruyu bildirici olandır.

2. Çalabının senin gönlüne bildirdiğine uy. Çünkü Allah bütün işlediklerinizden bilgili olandır.

3. Allah'a dayan. Allah'ın gözetici olması yeter.

4. Allah kimsenin göğüs boşluğunda iki yürek yaratmamıştır. Allah ana yerine koyduğunuz karılarınızı ana tanımadığı gibi, kendinize çocuk edindiklerinizi de sizin öz çocuklarınız olarak tanımadı. Bütün bunlar sizin ağzınızda dolaşan sözlerdir. Allah doğruyu söyler, doğru yola ileten de Odur.

5. Onları babalarının adıyla çağırın. Böylesi Allah'a karşı daha doğrudur. Eğer onların babalarını bilmiyorsanız onlar sizin din kardeşleriniz, hem de sevdikleriniz olurlar. Yanlışlık yaparsanız sizin için suç olmaz. Ancak, bilerek, istiyerek işledikleriniz suç olur. Allah yarlıgayıcıdır, esirgeyicidir.

6. Peygamber inananlara kendilerinden daha yakındır. Onun karıları, inananların analarıdır. Aralarında kan yakınlığı bulunanlar da Allah'ın Kitap'ına göre biribirlerine öbür

inanırlarla göçmenlerden daha yakındırlar. Ancak, sevdiğiniz insanlara töre uyarınca yapacağınız iyilik başka. Bu, Kitap'ta yazılı bulunmaktadır.

7. O gün Biz peygamberlerden söz almıştık, senden, Nuh'tan, İbrahim'den, Musa'dan, Meryem oğlu İsa'dan da. Hem de bunlardan sapasağlam bir söz almıştık,

8. Böylelikle Allah doğrulardan doğruluklarını soracaktır. Tanımazlar için de acıklı bir azap düzmüştür.

9. Ey inananlar! Allah'ın size karşı olan iyiliklerini bir düşünün. O gün üzerinize ordular saldırmıştı da Biz onlara karşı hem bir yel, hem de sizin hiç görmediğiniz ordular göndermiştik. Allah sizin bütün yaptıklarınızı görmekte olandır.

10. O gün onlar yukarıdan, aşağıdan üzerinize saldırmışlardı. Sizin de gözleriniz evinden fırlamış, yürekleriniz ağzınıza gelmişti. Siz Allah'a karşı türlü kuruntulara kapıldıkça kapılmıştınız.

11. İşte orada inananlar sınanmışlardı, büyük bir sarsıntı ile sarsılmışlardı.

12. O gün ikiyüzlülerle içi bozuk olanlar şöyle demişlerdi: «Allah ile elçisi verdikleri sözle bizi ancak aldatmış oldular.»

13. O gün onlardan bir takımı şöyle demişlerdi: «Ey Yesrip'liler! Burası sizin için durulacak bir yer değil. Durmayın, geri dönün! Birtakımı da: «Doğrusu, bizim evlerimizin koruyucusu yoktur» diyerek peygamberden uygun istiyorlardı. Oysaki evlerinin koruyucusu vardı. Ancak, onlar yalnız kaçmayı düşünüyorlardı.

14. Eğer dolaylarından üzerlerine gelseler de ortalığı karıştırmalarını isteselerdi, ne de olsa hem bunu yaparlar, hem de yapmak için pek az gecikirlerdi.

15. Ant olsun ki onlar bundan önce «dönmiyeceğiz» diye Allah'a söz vermişlerdi. Allah'a verilen sözün sorumluluğu vardır.

16. De ki: «Eğer ölmekten, öldürülmekten kaçıyorsanız bu kaçma hiçbir işinize yaramaz. Böyle yapmakla ancak pek az

gönenirsiniz.

17. Allah sizin için bir kötülük, ya da bir esirgeme diliyecek olursa kim sizi ondan geri bırakabilir? Onlar Allah'tan başka ne bir koruyucu, ne de bir yardımcı bulamazlar.

18. Gerçekten Allah içinizdeki savsaklayıcıları bir de kendileri gibi olanlara «Bizim yanımıza gelin» diyenleri bilir. Bunlardan ancak pek azı savaşa gelirler.

19. Onlar size karşı cimri davranırlar. Ancak korku gelip çatınca ölüm baygınlığı üzerlerine çöken kimseler gibi gözlerinin döne döne sana baktıklarını görürsün. Korku savuşunca da iyilik yapmakta yine cimrilikleri tutup o keskin dilleriyle sizi incitirler. İşte bunlar inanmıyanlardır. Allah da onların işlediklerini boşa çıkarmıştır. Bu da Allah için pek kolaydır.

20. Onlar düşman bölüklerini henüz savaşmamış sanırlar. Eğer onlar bir daha gelecek olurlarsa çöllerde, çöl arapları arasında bulunmak isterler ki böylece sizden bilgi edinebilsinler. Aranızda da bulunurlarsa ancak pek az vuruşacaklardır.

21. Ant olsun ki Allah'ın elçisi sizin için de, Allah'a bel bağlıyanlar, öbür dünyaya inananlar, Allah'ı sık sık ananlar için de en güzel bir örnektir.

22. İnananlar düşman bölüklerini görünce şöyle dediler: «İşte Allah'ın, elçisinin sözü çıktı. Allah da, elçisi de doğru söylemiştir. Bu olay ancak onların inanmalarını, bağınmalarını artırdı.»

23. İnananlar arasında Allah'a verdikleri sözü tutan nice erler vardır. İşte onlardan kimi verdiği sözü yerine getirdi, kimi ise verdiği sözü tutup beklemektedirler. Onlar ne idilerse yine de odurlar.

24. Allah doğrulara doğruluklarının karşılığını verecek, ikiyüzlüleri dilerse azaba uğratacak, ya da tövbeye eriştirecektir. Çünkü Allah yarlıgayıcıdır, esirgeyicidir.

25. Allah öfke içinde olan bu tanımazları ters yüzüne çe-

virdi. Onlar hiçbir kazanç elde edememişlerdi. Allah savaşta inananlara yeter oldu. Allah güclü, erkli olandır.

26. Allah kitaplılardan olup da onlara arka verenlerin yüreklerine korku salıp onları kalelerinden indirdi. Siz onlardan bir kısmını öldürüyor, bir kısmını da esir alıyordunuz.

27. Allah sizi onların yerlerine, yurtlarına, mallarına, henüz ayak basmadığınız topraklarına kondurdu. Allah her nesneye gücü yetici olandır.

28. Ey peygamber! Eşlerine de ki: «Eğer siz bu dünya yaşayışını, onun süsünü istiyorsanız gelin sizin ödeneğinizi vereyim, hem de sizi güzellikle bırakıvereyim.

29. Yok, eğer sizler Allah'ı, elçisini, öbür dünya yurdunu diliyorsanız, işte Allah içinizden iyilik eden kadınlar için ulu bir karşşılık düzmüştür.

30. Ey peygamberin kadınları! İçinizden herkim açıktan açığa bir çirkin iş işliyecek olursa onun azabı iki kat olur. Bu, Allah'a göre kolay olacaktır.

31. İçinizden herkim Allah'a, elçisine boyun eğip de iyi işler işşliyecek olursa onun da karşılığını iki kat olarak vereceğiz. Onun için görklü bir geçim de düzdük.

32. Ey peygamberin kadınları! Siz herhangi kadın gibi değilsiniz. Eğer sakınıyorsanız söz söylerken kırıtmayın. Yoksa kötü huylu kişiler umuda düşerler. Töreye uygun olarak konuşun.

33. Evlerinizde eğleşin. Eski toyluk çağının kadınları gibi kırıta kırıta yürümeyin. Yalvarıya durun. Zekât verin. Allah'ın elçisine boyun eğin, Ey peygamber ailesi! Allah sizin çirkinliklerinizi gidermek, sizi arı sili kılmak ister.

34. Evlerinizde okunan Allah'ın âyetlerini anın, doğrunun düşüncesini anın. Çünkü Allah bütün incelikleri bilicidir, bilgilidir.

35. Allah'a kendini veren erkeklerle kendini Allah'a veren kadınlar, inanan erkeklerle inanan kadınlar, boyun eğen erkeklerle boyun eğen kadınlar, doğru erkeklerle doğru ka-

dınlar, katlanan erkeklerle katlanan kadınlar, Allah'tan ürken erkeklerle Allah'tan ürken kadınlar, sadaka veren erkeklerle sadaka veren kadınlar, oruç tutan erkeklerle oruç tutan kadınlar, arılığını koruyan erkeklerle arılığını koruyan kadınlar, Allah'ı sık sık anan erkeklerle Allah'ı sık sık ana kadınlar, Allah bunlar için yarlıgama, ulu bir karşılık düzmüştür.

36. Allah ile elçisi bir iş üzerine yargılarını verdikten sonra inanan erkekle inanan kadın için artık o işde istedikleri gibi davranmak doğru olamaz. Herkim de Allah'a, elçisine karşı gelecek olursa işte o açıktan açığa sapkınlığa uğramış olur.

37. O gün Allah'ın iyiliğini gören, senin de iyiliğini gören kimseye: «Sakın karından ayrılma, Allah'tan sakın!» diyordun. Böylelikle sen Allah'ının ortaya koyacağını içinde saklıyordun. Çünkü insanlardan korkuyordun. Oysaki korkulmaya değen Allah'ın kendisi idi. Sonunda Zeyt kadınla ilişiğini kesince Biz de onu seninle evlendirdik. Kendine oğul edindiklerinin ayrıldıkları kadınları almakta inananlara söz gelmesin diye. Böylece Allah'ın buyruğu yerine gelmiş oldu.

38. Allah'ın boynuna borç kıldığı bir işi yaptığı için peygambere söz gelmez. Nasıl ki önce gelip geçen peygamberler için de yol bu idi. Allah ne türlü yasadı ise öyle olur.

39. O peygamberler ki Allah'ın gönderdiklerini bildirirler, Allah'tan ürkerler, Allah'tan başka kimseden ürkmezler. Allah'ın hesap görücü olması yeter.

40. Muhammet sizlerden hiç birinin babası değildir. Ancak o, Allah'ın elçisi, peygamberlerin sonuncusudur. Allah her nesneyi bilici olandır.

41. Ey inanan kimseler! Allah'ı sık sık anın,

42. Onu erte, akşam ululayın.

43. O Allah ki sizi karanlıklardan aydınlığa çıkarmak için melekleri ile esirger. Allah inananları esirgeyici olandır.

44. İnananların Allah'a kavuşacakları gün erişecekleri karşılık esenliktir. Allah onlar için en görklü karşılığı düzmüştür.

45. Ey peygamber! Doğrusu Biz seni yalnız tanık, müjdeleyici, uyarıcı olarak gönderdik,

46. Allah'a, Onun uygunuyla çağırıcı, aydınlatıcı bir ışıldak olarak gönderdik.

47. İnananlara müjdele ki Allah'ın kendilerine büyük bir vergisi olacaktır.

48. Tanımazlara, ikiyüzlülere boyun eğme. Ezinçlerine de aldırış etme. Allah'a dayan. Allah'ın gözetici olması sana yeter.

49. Ey inananlar! İnanan kadınları alır, sonra da el sürmeden boşarsanız, onları bekletmiye hakkınız yoktur. Onları gönendirin. Onlara güzellikle yol verin.

50. Ey peygamber! Başlıklarını verdiğin kadınlarını, Allah'ın savaşta edindirdiği kadınları, seninle birlikte göçen amca kızlarını, hala kızlarını, dayı kızlarını, teyze kızlarını sana helâl kıldık. Bir de kendini peygambere başlıksız olarak bağışlıyan, peygamberin de kendisiyle evlenmek istediği kadını, ancak bunu bütün inananlar için değil. yalnız senin için, helâl kıldık. Biz inananların kadınlarının, kul kadınların boynuna neleri borç yazdığımızı biliriz, senin için hiçbir sıkıntı olmasın diye. Allah yarlıgayıcıdır, esirgeyicidir.

51. Bu kadınlardan dilediğini yanından uzaklaştırırsın, dilediğini de yanında alıkoyarsın. Yanından uzaklaştırdığını yine alman için hiçbir engel yoktur. Onların sevinmeleri, kaygılanmamaları için kendilerine verdiğinle kıvanmaları için en uygun olanı da budur. Allah gönüllerinizde olanı bilir. Allah bilicidir, yumuşak davranıcıdır.

52. Bunlardan sonra sana karı almak ya da bunları başka karılarla değiştirmek, helâl olmaz. Onların, güzellikleri seni çekse bile. Kadın kölen olursa o başka. Allah her nesneyi gözleyici olandır.

53. Ey inananlar! Peygamberin evlerine çağrılmadan yemeğe gitmeyin. Yemek vaktini de gözlemeyin. Ancak, çağrılınca girin. Yemeği yiyince de dağılın. Biribirinizle lâkırdıya

dalıp da kalmayın. Çünkü bu peygamberi incitir. O size söylemiye çekinir, ancak, Allah doğruyu söylemekten çekinmez. Eğer peygamberin karılarından bir nesne istiyecek olursanız onu perde arkasından isteyin. Böylelikle hem sizin yüreğiniz hem de onların yüreği daha arı kalır. Allah'ın peygamberini incitmek, kendinden sonra karılarıyla evlenmek sizin için hiç doğru olmaz. Çünkü bunlar Allah'ın katında çok büyük suç sayılır.

54. Açıkça da yapsanız, gizlice de yapsanız bir. Çünkü Allah her nesneyi bilici olandır.

55. Peygamber karılarının babalarına, oğullarına, erkek kardeşlerine, erkek kardeşlerinin oğullarına, kızkardeşlerinin oğullarına, inanan kadınlara, kölelerine, kadın kölelerine örtüsüz görünmelerinde hiçbir günah yoktur. Allah'tan sakının. Çünkü Allah her nesneye tanıktır.

56. Gerçekten Allah ile melekleri peygamberi över. Ey inananlar! Siz de onu övün, bütün varlığınızla ona bağlanın.

57. Gerçekten o kimseler ki Allah'ı, elçisini incitirler, Allah onlara bu dünyada da, öbür dünyada da lânet etmiş, onlara alçaltıcı bir azap düzmüştür.

58. O kimseler ki erkek, kadın inananları işlemedikleri bir suçtan dolayı incitirler, onlar hem lekeleme suçunu, hem de apaçık bir günahı üzerlerine yüklenmişlerdir.

59. Ey peygamber! Karılarına, kızlarına, inanan kadınlara söyle de örtülerine bürünsünler. Böylesi onların tanınmaları, incitilmemeleri için daha elverişlidir. Allah yarlıgayıcı, esirgeyici olandır.

60. Eğer ikiyüzlüler, içleri bozuk olanlar, kentte kötü haberleri yayanlar bu işten vazgeçmiyecek olurlarsa, kesenkes, seni onların üzerine göndereceğiz. Ancak, onların seninle birlikte bulunmaları pek az sürecektir.

61. Onlar lânetlik kimselerdir. Nerede bulunurlarsa orada tutulacaklar, kıyasıya öldürüleceklerdir.

62. Bundan önce gelip geçenler için de Allah'ın yolu bu

idi. Allah'ın yolu ise hiç değişmez.

63. İnsanlar sana kalkış gününü sorarlar. De ki: «Bunu bilmek ancak Allah'a vergidir. Ne bilirsin, belki de kalkış günü pek yakındır.»

64. Gerçekten Allah tanımazlara lânet etmiştir. Onlar için alevli bir ateş de düzmüştür.

65. Onlar hep orada kalacaklardır. Onlar ne bir koruyucu, ne de bir yardımcı bulamıyacaklardır.

66. O gün onlar ateşin içinde bir yandan öbür yana döndürülürken şunu diyecekler: «Yazık oldu bize. Keşke Allah'a boyun eğseydik, elçisine boyun eğseydik.»

67. Diyecekler: «Ey çalabımız! Doğrusu biz başlarımıza, büyüklerimize boyun eğdik. Onlar ise bizi doğru yoldan saptırdılar.

68. Ey çalabımız! Sen onların azabını iki kat et. Sen onları lânetlerin en büyüğü ile lânetle.»

69. Ey inananlar! Sakın siz Musa'yı incitenler gibi olmayın. Allah onların dediklerine karşı Musa'yı akladı. O, Allah katında yüzü ak bir kimse idi.

70. Ey inananlar! Allah'tan sakının da sözün doğrusunu söyleyin.

71. Şunun için ki Allah işlerinizi düzeltsin, günahlarınızı yarlıgasın. Herkim Allah'a, elçisine boyun eğecek olursa gerçekten o ulu başarıya ermiş olur.

72. Biz din ödevini önce yerlere, göklere yüklemek istedik. Ancak, onlar bunu yüklenmekten çekindiler, bundan kuşkulandılar. Sonra bunu insan yüklendi. Çünkü o çok kıyan, sonunu hiç düşünmiyen bir varlıktır.

73. Çünkü Allah, erkek olsun, kadın olsun, bütün iki yüzlüleri, eş koşanları azaba uğratacaktır. Allah inanan erkeklerin, inanan kadınların tövbelerini onayacaktır. Çünkü Allah yarlıgayıcı, esirgeyici olandır.

XXXIV

SEBE' SÛRESİ

Acıyıcı, esirgeyici Allah'ın adıyla başlarım.

1. Övülmek o Allah'a yaraşır ki yerlerde göklerde ne varsa hep Onundur. Öbür dünyada da övülmek Ona yaraşır. O, doğruyu bildiricidir, bilgilidir.

2. Yere giren, yerden çıkan, gökten inen, göğe ağan ne varsa hepsini O bilir. O, esirgeyicidir, yarlıgayıcıdır.

3. Tanımazlar derler: «Kalkış günü gelmiyecek.» Onlara de ki: «Yok, görünmiyeni bilen çalabıma ant olsun ki kalkış günü kesenkes gelecektir. Yerlerde olsun, göklerde olsun çimge kadar bir varlık bile Onun bilgisi dışında kalamaz. Bundan daha küçük, daha büyük hiçbir nesne yoktur ki apaçık Kitap'ta yazılı bulunmasın.

4. Böylece Allah inanıp da iyilik işliyenlere karşılığını verecektir. Yarlıganma, görklü geçim onlar içindir.

5. O kimseler âyetlerimizi çürütmek için çırpınıp dururlar, onlar için de acıklı bir kırlağan vardır.

6. O kimseler ki kendilerine bilim verilmiştir, onlar göreceklerdir ki çalabının sana bildirdiği Kur'an doğrunun kendisidir, insana erkli, övülücü olan Allah'ın doğru yolunu gösterir.

7. O kimseler ki tanımazlar, dediler: «İşte siz çürüyüp de darma dağın olduktan sonra yeni baştan yaratılacakmışsınız! Bunu ileri süren kimseyi gösterelim mi size?

8. Bu kimse Allah'a karşı yalan mı uyduruyor, yoksa delinin biri midir?» Yok, öbür dünyaya inanmıyanlar azaba uğrıyacaklardır. Onlar yollarını büsbütün şaşırmışlardır.

9. Onlar yerlerde, göklerde, önlerinde, artlarında olanları görmüyorlar mı? Eğer Biz dilersek onları yerin dibine geçirir, ya da gökten üzerlerine parçalar düşürürüz. İşte bunda

Allah'a dönen bütün kullar için kesin bir belge vardır.

10. Ant olsun ki Biz Davut'a kendiliğimizden ulu bir vergi verdik. Ey dağlar! Onunla birlikte çınlayın. Ey kuşlar! Siz de. Onun için demiri de yumuşattık.

11. «Geniş etekli zırhlar yap, baklalarını iyice düzenle. İyilik işleyin. Çünkü Ben yaptıklarınızı görücüyüm.»

12. Süleyman için yele boyun eğdirdik. Öyle ki erteleyin bir aylık yol alır, akşamlayın da bir aylık yol alırdı. Onun için bakırı su gibi akıttık. Çalabının uygunuyla cinlerin bir kısmı da elinin altında çalışırlardı. İçlerinden herkim buyruğumuzun dışına çıkacak olsa ona alevli ateşi tattırırdık.

13. Onlar Süleyman'ın isteğiyle saraylar, heykeller, havuz gibi çanaklar, yerli kazanlar yaparlardı. Ey Davutgiller! Allah'a karşı şükretmek için çalışın. Kullarım arasında şükredenler azdır.

14. Biz Süleyman'a ölümü yasayınca onlara öldüğünü değneğini yiyip bitiren bir ağaç kurdundan başka gösteren olmadı. İşte değneği kırılıp da Süleyman yere yıkılınca cinlerin görünmezi bilmedikleri artık belli olmuştu. Eğer bunu bilmiş olsalardı bu kadar ezici sıkıntıya katlanmıyacaklardı.

15. Ant olsun ki Seba ulusunun eyleştikleri yurtta bir belge vardı: Onların biri sağda, öbürü solda ikişer bahçeleri vardı. «Çalabınızın azığından yiyin, ona şükredin. Bu ne güzel bir kenttir böyle! Çalabınız yarlıgayıcıdır.»

16. Onlar ise yüzçevirdiler. Biz de onların üzerine Arim ırmağının sularını gönderdik. Onların o iki bahçeleri yerine de içinde acı yemişler veren ağaçlar, acı ılgın, biraz da yaban kirazı bulunan iki bahçe verdik.

17. İşte Biz onları tanımazlıklarından dolayı böyle cezalandırdık. Hem Biz tanımazlardan başkasını cezalandırır mıyız?

18. Onlar ile birlikte bolluğa eriştirdiğimiz kentler arasında biribirlerine çok yakın şenlikli kentler de varettik. Aralarında gidip gelmelerini yasadık. «Gece gündüz, tam bir güvenlik içinde, buralarda gezin» dedik.

19. Oysaki onlar: «Ey çalabımız! Konak yerlerimizin arasını uzaklaştır» dediler. Böylece kendilerine kıydılar. Biz de onların varlıklarını bir masala döndürdük. Kendilerini darma dağın ettik. Bunda çok katlanan, çok şükreden bütün insanlar için kesin belgeler vardır.

20. Ant olsun ki İblis'in insanlar üzerindeki görüşü doğru çıktı. Şöyle ki inananların bir takımından başkası hep ona uydular.

21. İblis'in onlar üzerinde hiçbir baskısı olmamıştır. Ancak bu, Bizim öbür dünyaya inananlar ile ondan işkilleneni ayırt etmemiz içindi. Senin çalabın her nesne üstünde koruyucudur.

22. De ki: «Allah'ı bırakıp da kuruntusunu ettiklerinize yalvarın bakalım. Onların ne yerlerde ne de göklerde en ufak bir varlıkları bile yoktur. Onların yerlerde göklerde bir ortaklığı olmadığı gibi, Allah'ın da onlar arasında bir kayırıcısı yoktur.

23. Allah'ın katında kendisinin uygun gördüklerinden başkalarının kayırıcılığı işe yaramaz. Sonunda yüreklerindeki korku giderilince onlara: «Çalabınız ne buyurdu?» diye sorarlar. Onlar da: «Doğruyu söyledi» derler. Allah, yücedir, uludur.»

24. De ki: «Yerlerden, göklerden size azık veren kimdir?» De ki: «Allah'tır. İşte doğru yol üzerinde, ya da apaçık bir sapkınlık içinde olan ya sizsiniz, ya da biziz.»

25. De ki: «Ne siz bizim işlediğimiz suçtan sorumlu tutulursunuz, ne de biz sizin işlediklerinizden sorumlu tutuluruz.»

26. De ki: «Çalabınız kalkış günü hepimizi biraraya toplayacak, sonra da aramızı doğrulukla yargılayacaktır. O, en büyük yargıçtır, bilicidir.»

27. De ki: «Allah'a kattığınız ortakları bana gösterin. Onun ortağı olamaz! Çünkü erkli, doğruyu bildirici olan, yalnız Allah'tır.»

28. Biz seni ancak bütün insanlara müjdeleyici, uyarıcı o-

larak gönderdik. Ancak, insanların pek çoğu bunu bilmezler.

29. Derler: «Eğer siz doğru kimseler iseniz, hani söz verdiğiniz o kalkış günü?»

30. De ki: «Size söz verilen gün öyle bir gündür ki siz ondan ne bir kıpma geri kalabilirsiniz, ne de bir kıpma ileri geçebilirsiniz.»

31. Tanımazlar dediler: «Biz ne bu Kur'an'a, ne de bundan öncekilere inanmayız.» Kıyıcıları çalaplarının katında alıkonunca bir görseydin. Suçu biribirinin üzerine atarak küçümsenenler büyüklük taslıyanlara derler: «Siz olmasaydınız, biz kesenkes inanır kimseler olacaktık.»

32. Büyüklük taslıyanlar da küçümsenenlere diyecekler: «Size doğru yol gösterilince sizi ondan biz mi alıkoyduk? Yok, suçlu olan siz kendinizsiniz.»

33. Küçümsenenler büyüklük taslıyanlara diyecekler: «Evet, siz geceli gündüzlü düzenler kurup bizi Allah'ı tanımazlığa, Ona ortak koşmıya sürüklüyordunuz.» Onlar azabı görünce için için yanıp yakınacaklardır. Biz de o tanımazların boyunlarına kangallar vuracağız. Onlar ettiklerinden başkasını mı bulacaklardı sanki?

34. Hiçbir il yoktur ki Biz oraya bir uyarıcı gönderelim de oranın varlıklı kimseleri: «Biz sizinle gönderilenleri tanımıyoruz» demiş olmasınlar.

35. Bir de derler: «Bizim malımız, çocuğumuz çok. Biz azap görecek kimseler değiliz.»

36. De ki: «Çalabınız dilediğinin azığını artırır, dilediğininkini de kısar. Ancak, insanların pek çoğu bunu bilmezler.»

37. Sizi Bizim katımıza yaklaştıracak olan ne mallarınızdır, ne de çocuklarınız. Ancak, inanıp da iyilik işliyenler için böyle değil. İşte bunların yaptıklarının karşılığı iki kat olacaktır. Bunlar en yüksek katlarda esenlik içinde olacaklardır.

38. Belgelerimizi çürütmek için çırpınanlara gelince, onlar da azap için derleneceklerdir.

39. De ki: «Gerçekten benim çalabım kullarından dilediği-

nin azığını genişletir, dilediğininkini de kısar. Başkalarını ne ile azıklandırırsanız Allah onun yerine bir başkasını koyar. O, azıklandırıcıların yey olanıdır.»

40. O gün Allah onların hepsini derliyecek, sonra meleklere: «Bunlar size mi tapıyorlardı?» diyecek.

41. Melekler de diyecekler: «Seni ulularız. Bizim koruyucumuzsun. Bizim onlarla ilişiğimiz yoktur. Onlar bize değil cinlere tapıyorlardı, pek çokları bu cinlere inanıyorlardı.»

42. O gün kimsenin kimseye ne yararı ne de zararı dokunmıya gücü yetmez. O kıyıcılara Biz: «Yalan sayıp durduğunuz azabı tadın bakalım» diyeceğiz.

43. Onlara açıklayıcı âyetlerimiz okununca dediler: «Bu, olsa olsa sizi atalarınızın tapmış olduklarından alıkoymak istiyen bir kimse olacak.» Bir de dediler: «Bu da olsa olsa uydurulmuş bir yalandır.» Tanımazlık edenler de doğru kendilerine gelince: «İşte bu, olsa olsa apaçık bir büyü» dediler.

44. Oysaki Biz onlara okuyup öğrenecekleri Kitap'lar göndermediğimiz gibi, senden önce uyarıcı da göndermemiştik.

45. Onlardan öncekiler de elçilerimizi yalancı yerine koymuşlardı. Oysaki bunlar onlara verdiklerimizin onda birini edinmemişlerdi. Böyle iken yine de elçilerimizi yalancı saymışlardı. Beni yoğumsamamanın sonu nasıl olurmuş bakın.

46. De ki: «Benim size bir tek öğütüm var: Allah için birer ikişer karşıma dikilin. Sonra iyice düşünün ki sizin bu yoldaşınızda delilik yoktur. O, yalnız önünüzdeki ağır azaptan önce size gelen bir uyarıcıdır, okadar.»

47. De ki: «Eğer sizden bir karşılık bekliyorsam o sizin olsun. Benim karşılığımı vermek yalnız Allah'a düşer. Benim çalabım görmiyenleri çok iyi bilendir.»

48. De ki: «Gerçekten benim çalabım doğruyu ileri sürer. Bilinmezleri de çok iyi bilir.»

49. De ki: «Doğru geldi. İğrinin gücü ne yoktan varetmiye, ne de öldükten sonra diriltmiye yetmez.

50. Sapacak olursam kendime karşı sapmış olurum. Doğ-

ru yolu tutacak olursam bu da çalabımın gönlüme bildirmesiyle olmuştur. Çünkü O, işiticidir, yakındır.»

51. O gün onların nasıl can kaygısına düştüklerini bir görmelisin. Kaçacak delik bulamıyacaklar, en yakın yerde yakalanacaklardır.

52. «Allah'a inandık» diyecekler. Ancak, nasıl olur da onlar bu kadar uzak yerden inanca kavuşabilirler?

53. Oysaki bundan önce Onu tanımamışlardı. Görmeden, bilmeden uzaktan uzağa Onu çekiştirip durmuşlardı.

54. Kendileriyle özledikleri arasına bir set çekilmiştir, kendilerinden önceki benzerlerine de yapıldığı gibi. Çünkü onlar bocalatıcı bir işkil içinde idiler.

XXXV

FÂTIR SÛRESİ

Acıyıcı, esirgeyici Allah'ın adıyla başlarım.

1. Övülmek, o Allah'a yaraşır ki yerleri, gökleri yarattı, ikişer, üçer, dörder kanatlı melekleri elçi yaptı. O, yaratırken de dilediğine üstünlük verir. Çünkü Allah'ın her nesneye gücü yeticidir.

2. Allah'ın insanlara sunduğu esirgemeyi geri bırakacak, sonra da geri bıraktığını alıp salacak hiçbir kimse yoktur. O, erklidir, doğruyu bildiricidir.

3. Ey insanlar! Allah'ın size karşı olan bunca iyiliğini anın. Allah'tan başka size yerden, gökten azık verecek bir yaratıcı daha var mıdır? Ondan başka tanrı yoktur. Öyleyse ne diye dönüyorsunuz?

4. Seni yalancı sayıyorlarsa bil ki senden önceki elçileri de böyle yalancı saymışlardı. Her işin sonu Allah'a varır.

5. Ey insanlar! Gerçekten Allah'ın verdiği söz doğrudur. O-

nun için bu dünya yaşayışı sakın sizi aldatmasın. Aldatıcı Şeytan da sakın sizi Allah üzerine aldatmasın.

6. Çünkü Şeytan sizin düşmanınızdır. Onu siz de kendinize düşman tanıyın. O, kendinden olanları alevli ateşe sürükler.

7. O kimseler ki tanımazlık ederler, onlar için ağır bir azap vardır. O kimseler ki inanırlar, iyilik işlerler, onlar için de yarlıganma, büyük bir karşılık vardır.

8. Ya, yaptığı kötülükler süslendiği için onları güzel gören kimse ötekiler gibi midir? İşte işkil yok ki Allah dilediğini saptırır, dilediğini de doğru yola iletir. Böyle olunca sen de onlar için üzülüp de kendini tüketme. Çünkü Allah onların istediklerini bilicidir.

9. Yelleri salıp da bulutları ayaklandıran, Allah'tır. Sonra Biz bu bulutları ölü bir ülkeye süreriz de onlarla toprağı öldükten sonra diriltiriz. İşte öldükten sonra dirilme de böyle olacaktır.

10. Herkim erkli olmak isterse bilsin ki erklilik yalnız Allah'a yaraşır. Bütün güzel sözler de ancak Ona ağar, bu sözleri tâ Allah'ın katına kadar yükselten de ancak işlenen iyiliklerdir. Kötülük için düzen kuranlara ağır bir azap vardır. Onların düzeni boşa çıkacaktır.

11. Allah sizi önce topraktan, sonra bir atmık damlasından yarattı. Sonra da sizi çift yaptı. Allah'ın bilgisi olmadıkça ne bir dişi gebe kalabilir, ne de doğurabilir. Yaşaması uzatılanın uzatılması da, kısaltılanın kısaltılması da Kitap'ta yazılı bulunmasın olmaz. Çünkü bunlar Allah'a göre kolaydır.

12. İki suyun tadı bir değildir. Biri tatlıdır, susuzluğu giderir, içerken boğazdan kolayca geçer. Öbürü tuzludur, acıdır. Yine de her ikisinden çıkan taze etleri yersiniz, takınacağınız bezenekleri de çıkarırsınız. O sularda gemilerin suları yarıp yüzdüklerini de görürsün. Bütün bunlar Allah'ın bol vergisini dilemeniz içindir, Ona şükredesiniz diyedir.

13. Geceyi gündüze, gündüzü de geceye katar, güneşi de

ayı da buyruğu altına almıştır. Herbiri belli bir sona kadar yürür gider. İşte sizin çalabınız böyle bir Allah'tır. Hakanlık ancak Onundur. Ondan başka tapmakta olduklarınızın elinde hurma çekirdeğinin zarı bile yoktur.

14. Onlara yalvaracak olursanız onlar sizin yalvarınızı işitmezler, işitseler bile, size karşılık veremezler. Kalkış günü de sizin ortak koşmanızı tanımıyacaklardır. Bilgili olan Allah kadar seni bilgilendirecek yoktur.

15. Ey insanlar! Siz, hepiniz Allah'ın yoksullarısınız. Allah ise kendine yeticidir, övülücüdür.

16. Eğer Allah dileseydi, sizi ortadan kaldırırdı da yerinize yepyenisini koyardı.

17. Bu da Allah'a göre güç bir iş değildir.

18. Hiçbir günahlı başka birinin günahını yüklenmez. Yükü ağır olan kimse yükünü yüklemek için başkasını çağırsa, çağırdığı yakını bile olsa, o yükü yüklenmez. Sen ancak görmeden çalaplarından ürkmekte olanları, yalvarıya duranları uyarabilirsin. Herkim de arınacak olursa kendi için arınmış olur. Sonunda ancak Allah'a dönülecektir.

19. Görenle görmiyen bir değildir,

20. aydınlıkla karanlık da,

21. Gölge ile sıcak da,

22. dirilerle ölüler de. İşte Allah kimi dilerse ona işittirir. Sen sinlerinde yatanlara sesini işittiremezsin.

23. Sen yalnız uyarıcısın, okadar.

24. Gerçekten Biz seni doğru ile birlikte müjdeleyici, uyarıcı olarak gönderdik. Hiçbir topluluk da yoktur ki onun içinden bir uyarıcı gelip geçmiş olmasın.

25. Onlar nasıl seni yalancı saydılarsa onlardan öncekiler de elçilerini öyle yalancı saymışlardı. Oysaki bu elçiler onlara açıklayıcı belgeler, sayfalar, ışık saçan Kitap'lar getirmişlerdi.

26. Sonra Ben o tanımazları azaba çarptım. Görsünler, onları cezalandırmam nasıl olurmuş.

27. Görmüyor musun, işte Allah gökten su indirmiştir. Biz onunla türlü renkte yemişler türetmişizdir. Dağlar arasında da kimi ak, kimi kırmızı renkte, bir takımı da kapkara olan yollar da varettik.

28. İnsanların, yerde yürüyen hayvanların, davarların da böyle türlü renkte olanları vardır. Kulları arasında Allah'tan ürkenler, yalnız gerçeği iyice bilenlerdir. Çünkü Allah erklidir, yarlıgayıcıdır.

29. O kimseler ki Allah'ın Kitap'ını okurlar, namaz kılarlar, kendilerini azıklandırdıklarımızdan gizlice, açıkça başkalarını azıklandırırlar, işte bunlar ardı arası kesilmek bilmiyen bir kazanç umabilirler.

30. Çünkü Allah onların karşılığını böyle ödiyecek, onlara vergisinin bolluğundan daha çoğunu verecektir. Çünkü O, yarlıgayıcıdır, bol bol vericidir.

31. Senin gönlüne bildirdiğimiz Kitap doğrunun kendisidir, kendinden öncekileri doğrulayıcıdır. Çünkü Allah kulları üzerine bilgilidir, kesenkes onları görücüdür.

32. Sonra Biz Kitap'ı kullarımız arasında seçkin kıldıklarımıza bıraktık. İşte bunlar arasında kendine kıyanlar bulunduğu gibi, orta yolu tutanlar, Allah'ın dileğiyle iyilik etmekte ileri gidenler de vardır. İşte, verginin büyüğü budur.

33. Adin cennetleri! Oraya girecekler de orada bilezikler, inciler takacaklardır. Oradaki giyecekleri de ipekliden olacaktır.

34. Diyecekler: «Övülmek bizi kaygıdan kurtaran Allah'a yaraşır. Gerçekten bizim çalabımız yarlıgayıcıdır, bol bol vericidir.

35. O Allah ki bize vergisinin bolluğundan barınacak bir yurt verdi. Burada hiç yorgunluk duymıyacağız, usanç da getirmiyeceğiz.»

36. Tanımazlar için Cehennem ateşi vardır. Onların ölümleri yasanmış değildir ki ölsünler de kurtulsunlar. Kendilerine verilen azap da yeğniltilmez. İşte Biz bütün tanımazlık-

ta ileri gidenleri böyle cezalandırırız.

37. Onlar orada çağrışıp duracaklar: «Ey çalabımız! Bizi buradan çıkar da bundan önce işlediklerimizden bambaşkalarını işliyelim» diyecekler. «Sizi öğütlenecek bir kimsenin öğütlenebileceği kadar yaşatmadık mı? Size uyarıcı da gelmiş değil miydi? Öyleyse şimdi tadın bakalım. Artık kıyıcılar için hiçbir yardımcı yoktur.»

38. Allah yerlerin, göklerin görünmezlerini bilendir. Çünkü O, herkesin içindekini bilicidir.

39. O Allah ki yeryüzünde gelip geçenlerin yerine sizi koymuştur, artık herkim Onu tanımazlık edecek olursa ettiği kendinedir. Tanımazların tanımazlıkları ancak çalaplarının katında öfkeyi artırır. Tanımazlar tanımazlıklarıyla ancak kendilerine çok yazık etmiş olurlar.

40. De ki: «Allah'ı bırakıp da taptıklarınızı görmüyor musunuz; bunlar yeryüzünde neyi yaratmışlardır, bana göstersenize. Yoksa onların göklerin yaratılmasında mı ortaklıkları var? Yoksa Biz onlara bir Kitap vermişiz de ellerinde apaçık kandırıcı belgeler mi bulunuyor?» Yok, o kıyıcıların biribirlerine verdikleri sözler hep aldatıcı sözlerdir.

41. Gerçekten yerleri, gökleri yokolmaktan esirgiyen Allah'tır. Ondan başka onları esirgiyecek kimse yoktur. Allah yumuşak davranıcıdır, yarlıgayıcıdır.

42. Kendilerine bir uyarıcı gelecek olursa her topluluktan daha çok doğru yolu tutacaklarına bütün varlıklarıyla and içmişlerdi. Ancak uyarıcı gelince, bu, onların ürküntülerini daha çok artırmış oldu, o kadar.

43. Çünkü büyüklük taslıyorlar, yeryüzünde kötü düzenler kuruyorlardı. Oysaki kötü düzen yalnız onu kuranın ayağına dolaşır. Yoksa onlar kendilerinden öncekilere karşı tutulan yoldan başkasını mı bekliyorlar? Ancak, Allah'ın yolunda hiç değişiklik bulamazsın. Allah'ın yolunda eğrilik de bulamazsın.

44. Bunlar yeryüzünde dolaşıp da kendilerinden öncekile-

rin sonu nice oldu, bir görmüyorlar mı? Oysaki öncekiler kendilerinden daha güclü kimseler idiler. Ne yerlerde, ne de göklerde Allah'ı işinden alıkoyacak hiçbir varlık yoktur. Çünkü Allah bilicidir, güc yetiricidir.

45. Eğer Allah insanları kazandıkları günahlar yüzünden tartaklasaydı, yeryüzünde bir tek canlı varlık bırakmazdı. Ne var ki Allah onları belli bir sona kadar geciktirmektedir. Sonları gelince de ona göre. Çünkü Allah kullarını görmekte olandır.

XXXVI

YÂSÎN SÛRESİ

Acıyıcı, esirgeyici Allah'ın adıyla başlarım.

1. Ey insan!

2. Doğruyu bildiren Kur'an hakkı için,

3. işte sen, besbelli ki, Allah'ın gönderdiği elçilerden birisin,

4. insanlara doğru yolu göstermek için,

5. erkli, esirgeyici olan Allah'ın bildirdiği doğru yolu.

6. Bu da ataları uyarılmadığı için dalgıda kalmış olan bir ulusu uyarmak için.

7. Doğrusu, onların bir çoğu azabı hak etmişlerdir. Çünkü onlar inanmamışlardır.

8. İşte Biz de onların boyunlarına demir kangallar geçirdik, bu kangallar onların çenelerine kadar dayandı da artık başları dikile kaldı.

9. Biz onların önlerine bir duvar, artlarına bir duvar çektik, gözlerini de bağladık. Artık onlar doğru yolu göremezler.

10. Sen onları uyarsan da bir, uyarmasan da. Çünkü onlar inanmıyacaklardır.

11. Sen ancak Tanrı Buyruğu'na uyanla gözleriyle görme-

diği o Esirgeyici'den ürken kimseyi uyarabilirsin. Artık ona yarlıganacağını, ulu karşılık göreceğini de müjdele.

12. İşte ölüleri dirilten de Biziz, işledikleri her işi, geride bıraktıkları her izi yazan da Biziz. Biz bütün bunları apaçık Kütük'te sayıya almışızdır.

13. O kent kişilerinin, kendilerine gönderilen elçiler yanlarına varınca, neler ettiklerini onlara örnek olarak anlat.

14. O kentin kişilerine önce iki elçi göndermiştik. Onlar bu elçileri yalancı yerine koymuşlardı. Biz de onları bir üçüncüsü ile pekittik. Bunun üzerine üçü birden dediler: «Bizler Allah'ın sizlere gönderdiği elçileriz.»

15. Onlar da dediler: «Sizler olsa olsa bizim gibi âdemoğullarısınız. Kaldı ki Esirgeyici hiçbir nesne göndermiş değildir. İşte sizler olsa olsa yalan söylüyorsunuz.»

16. Dediler: «Çalabımız bilir ki işte bizler sizlere gönderilmiş elçileriz.

17. Bize düşen, bunu size açıkça bildirmektir, o kadar.»

18. Dediler: «Doğrusu, biz sizin yüzünüzden uğursuzluğa uğradık. Eğer siz bu işden vazgeçmiyecek olursanız sizi taşa tutarız, sizi acıklı bir azaba da uğratırız.»

19. Elçiler dediler: «Uğursuzluk sizde! Sizi öğütlediğimiz için mi böyle yapıyorsunuz? Doğrusu, sizler hep taşkın kimselersiniz.»

20. Derken, şehrin ırağından bir er koşup geldi de dedi: «Ey ulusum! Bu elçilere uyun,

21. sizden hiçbir karşılk beklemiyenlere, doğru yolu tutmuş olanlara uyun.

22. Nasıl olur da ben, beni yaradana tapmam! Sizler ancak Ona döndürüleceksiniz.

23. Ben Ondan başkasını kendime tanrı edinir miyim hiç. Eğer o Esirgeyici'den bana bir zarar gelecek olursa, onların kayırıcılığı hiç işime yaramaz. Onlar beni kurtaramazlar.

24. Eğer öyle yaparsam bilin ki işte o zaman ben açıktan açığa sapkınlığa düşmüş olurum.

25. Bakın, ben sizin çalabınıza inandım. Siz de işitin.»

26. «Cennet'e gir» buyruldu. Dedi: «Ah, ne olurdu, ulusum bunu bir bilseydi,

27. çalabımın beni nasıl yarlıgadığını, beni nasıl ağırladığını bir bilseydi.»

28. Biz de ondan sonra onun ulusu üzerine gökten hiçbir ordu indirmedik, indirecek de değildik.

29. Yalnız bir tek haykırma oldu, hepsi birden sönüp gittiler.

30. Yazıklar olsun o kullara ki kendilerine hangi elçi gelmişse onlar onunla eğlenmişlerdir.

31. Onlar görmüyorlar mı ki Biz kendilerinden önce gelen nice soyları yok ettik, işte onlar artık geri dönmiyeceklerdir.

32. Hepsi de, besbelli ki, bir gün derlenip karşımıza getirileceklerdir.

33. Onlar için bir belge de bizim ölü toprağa can vermemiz, bütün o yedikleri taneleri bu topraktan çıkarmamızdır.

34. Biz yeryüzünde hurma bağlarıyla üzüm bağları varettik, pınarlardan sular fışkırttık,

35. ürünlerini yesinler diye. Bütün bunlar onların elinden çıkma işler değildir. Yine de şükretmiyecekler mi?

36. Ulularım o Allah'ı ki bütün yerden bitenleri, insan soylarını, daha da bilmediğimiz nicelerini hep çift yarattı.

37. Gece de onlar için bir belgedir. Biz geceden gündüzü sıyırıp çıkarınca onlar karanlıkta kalıverirler.

38. Güneş de öyle. O da kendi yörüngesinde yürüyüp gitmektedir. İşte bu da erkli, bilici olan Allah'ın yasasıdır.

39. Ay da öyle. Biz aya konaklar yasadık. Ay gider gider de sonunda kuru bir hurma dalına döner.

40. Ne güneşin aya yetişmesi, ne de gecenin gündüzü geçmesi gerekmez. Herbiri kendi yörüngesinde yürüyüp gider.

41. Onlar için bir belge de soylarını soplarını dolu bir gemiye bindirmiş olmamızdır.

42. Onlar için onun benzerlerini de yarattık. Şimdi onlara

biniyorlar.

43. Eğer Biz dilersek onları boğarız da. Artık ne yardımlarına koşan olur, ne de onları kurtaran.

44. Ancak şu var ki Biz onlara acırız. Varsınlar günleri gelinceye kadar gönensinler diye.

45. Kendilerine «Önünüzdeki, arkanızdaki azaptan sakının ki yarlıganasınız» denilince,

46. yine onlara çalaplarının belgelerinden bir belge gelince onlar yüz çevirmesinler, olmaz.

47. Yine onlara: «Allah'ın size verdiği azıklardan siz de başkalarına verin» denilince inanmıyanlar inananlara derler: «Allah'ın dileyince doyurabileceklerini, biz mi doyuracağız?» Sizler ancak açıktan açığa sapkınlık içindesiniz.

48. Yine derler: «Sizler doğru sözlü kimselerseniz, hani o sözünü ettiğiniz azap günü?»

49. Onların beklediği bir tek haykırmadır. Biribirleriyle çekişip dururlarken onları çarpacaktır.

50. Artık ne diyeceklerini demiye, ne de çoluklarını çocuklarını görmiye gücleri yetmiyecektir.

51. Boru üfürülünce kabirlerinden kalkıp çalaplarına doğru koşacaklardır.

52. «Yazık oldu bizlere. Bizi yattığımız yerden kim kaldırdı? İşte Esirgeyici'nin sözü yerine geldi. Demek, gönderilen kimseler doğru kimseler imiş.»

53. Olsa olsa bir tek haykırma olacak, hepsi de derlenip karşımızda bulunacaklardır.

54. O gün hiç kimseye hiçbir türlü kıyılmıyacaktır. Ancak, ettiğinizi bulacaksınız.

55. O gün Cennetlik olanlar tat alacakları işlerle uğraşacaklardır.

56. Kendileri de, eşleri de gölgeliklerde sedirlere yaslanacaklardır.

57. Onlar için orada türlü yemişler, daha da ne isterlerse hepsi vardır.

58. «Esirgeyici çalaptan esenlik size.»
59. «Ey suçlular! Bugün siz ayrı durun.»
60. Ey âdemoğulları! Ben sizlere dememiş miydim: «Sakın Şeytan'a kulluk etmeyin, çünkü o, besbelli ki, sizin açıktan açığa düşmanınızdır,
61. yalnız Bana tapın, işte doğru yol budur.»
62. Gerçekten içinizden birçoklarını ayartan da odur. Siz bunu düşünemiyor musunuz?
63. İşte size sözünü ettikleri Cehennem!
64. Şimdi girin oraya. Sizler ki Allah'ı tanımazlık ettiniz.
65. O gün Biz onların ağızlarını mühürleriz de ne kazandılarsa elleri söyler, ayakları tanıklar.
66. Eğer Biz dileseydik onların gözlerini silme kör ederdik. Onlar da yollarda koşuşurlardı, ancak hiçbir yeri göremezlerdi.
67. Yine Biz dileseydik onları hemen oracıkta başka bir kalıba sokardık da ne ileri ne geri gitmiye gücleri yetmezdi.
68. Biz kimi uzun yaşatırsak onun belini bükeriz. Bunu düşünmüyorlar mı?
69. Biz ona şiir öğretmedik. Şiir ona yaraşmazdı da. İşte Kur'an yalnız öğüt, apaçık Kitap'tır.
70. Bu da uyanık olan kimseleri öğütlemek, tanımazlar için verilen sözü de yerine getirmek içindir.
71. Görmüyorlar mı ki Biz kendiliğimizden yarattıklarımız arasında kendileri için davarlar da vardır. Artık bunlar kendilerinin olmuştur.
72. Biz o davarları onların elleri altına verdik. Böylelikle kimini binek yapıyorlar, kiminin de etini yiyorlar.
73. Bu davarlarda kendileri için yararlanacak nesneler, tadılacak güzellikler vardır. Yine de şükretmezler mi?
74. Onlar Allah'ı bırakıp da başka tapacaklar edindiler, kendilerine yardımları olsun diye.
75. Oysaki bu tapacakların onlara yardım etmiye gücleri yetmez. Tersine kendileri o tapacaklar için bulundurulan yar-

daklardır.

76. Öyleyse, sakın onların sözleri seni kaygılandırmasın. Çünkü Biz onların gizli tuttuklarını da biliriz, açığa vurduklarını da.

77. Kişi görmüyor mu ki Biz kendisini bir atmık damlasından yarattık. Böyleyken, bize açıktan açığa düşman kesiliyor,

78. kendisinin nasıl yaratıldığını unutuyor da Bize şunu soruyor: «Bu çürümüş kemikleri kim bir daha diriltebilir?» diyor.

79. Söyle ona, o çürümüş kemikleri ilkin kim yoktan var ettiyse yine o diriltecektir. Bütün yaratmaların bilicisi Odur.

80. Öyle bir yaratıcı ki sizin için yemyeşil ağaçtan ateş çıkardı da siz şimdi onu yakmaktasınız.

81. Yerleri, gökleri yaratanın onlar gibilerini yaratmıya gücü yetmez olur mu? Besbelli ki yeter. Yaratıcı da Odur, bilici de O.

82. O bir nesnenin var olmasını diledi mi, ona «ol» der, o da oluverir.

83. Öyleyse, ulularım o Allah'ı ki bütün varlıkların egeliği kendi elindedir, sizlerin varıp gideceğiniz yer de Odur.

XXXVII

SAFFAT SÛRESİ

Acıyıcı, esirgeyici Allah'ın adıyla başlarım.

1. Sıra sıra dizilen melekler,
2. bulutları sürdükçe sürenler,
3. Kur'an'ı okudukça okuyanlar hakkı için,
4. işte sizin tanrınız kesenkes bir tek tanrıdır,
5. yerlerin, göklerin, ikisinin arasındakilerin çalabıdır, doğuların çalabıdır.
6. Biz yakın göğü bir süsle, yıldızlarla süsledik,

7. onu ayak direyen bütün şeytanlara karşı koruduk.
8. Şeytanlar yüksek melekler topluluğunu dinliyemezler. Çünkü her yandan yıldızlarla sıkıştırılıp kovulurlar.
9. Şeytanlar için sürekli azap vardır.
10. Hele bu şeytanlardan biri bir söz kapacak olsun, hemen ardından parlak bir alev yetişir de onu yakıverir.
11. Haydi, kendilerinden sor bakalım, yaradılışca kim daha güclüdür, onlar mı, yoksa Bizim yarattıklarımız mı? İşte Biz onları özlü balçıktan yarattık.
12. Evet, sen onlara şaşıp kalıyorsun, onlar ise seninle eğleniyorlar.
13. Kendilerine öğüt verilince de öğüt almıyorlar.
14. Bir belge görecek olsalar, onunla eğlenmiye başlıyorlar da,
15. diyorlar: «Bu, olsa olsa bir büyü olabilir.
16. Biz ölüp de bir avuç toprak, kemik olduktan sonra, ne olursa olsun, yeni baştan dirilecek mişiz, öyle mi,
17. eski atalarımız da, öyle mi?»
18. De ki: «Evet öyle! Hem de hepiniz alçala alçala!»
19. Gerçekten, bir tek çığlık kopacak, onların gözleri birdenbire açılıverecek de,
20. şöyle diyecekler: «Yazık oldu bize! İşte hesap günü!»
21. «İşte sizin yalan saydığınız yargı günü!»
22. «O kıyıcıları, onlarla birlik olanları, taptıklarını biraraya toplayın,
23. sonra da onları Cehennem'in yoluna iletin,
24. onları tutup kapatın. Çünkü onlar sorumludurlar.»
25. «Size ne oldu ki biribirinize yardım etmiyorsunuz?»
26. Evet, bugün onlar Allah'a boyun eğeceklerdir,
27. kimisi kimisine dönüp biribirlerini sorumlu tutmaya çabalıyacaklardır.
28. «İşte sizler kendinizi bizlere doğru gibi gösterirdiniz.»
29. Derler: «Yok, siz oldu bitti inanan kimseler değildiniz.
30. Bizim sizin üzerinizde hiçbir baskımız olamazdı ki. Ter-

sine, sizler azgın kimselerdiniz.

31. Artık çalabınızın azabı gerçekleşecek. Biz de kesenkes bu azabı tadacağız.

32. Evet, sizi azdıran biziz. Çünkü bizler azgın kimselerdik.»

33. İşte o gün onlar azabı birlikte çekeceklerdir.

34. İşte Biz suçlulara böyle yapacağız.

35. Çünkü onlara: «Allah'tan başka tanrı yoktur» denilince, onlar bunu büyüklüklerine yediremiyorlardı da,

36. şöyle diyorlardı: «Biz deli bir şâirin yüzünden kendi tanrılarımızı mı bırakacağız?»

37. Yok, öyle değil. O, doğruyu getirmiştir, bütün gönderilen elçileri de doğrulamıştır.

38. Gerçekten siz o acıklı azabı tadacaksınız.

39. Ne ettinizse onu bulacaksınız.

40. Yalnız, Allah'ın dinine yürekten bağlı olan kulları başka.

41. İşte onlar için belli bir geçim vardır.

42. Türlü türlü yemişler! Onlar ağırlanacaklardır.

43. Onlar dirlikli cennetlerde,

44. karşılıklı sedirler üzerindedirler.

45. Onlara taslar içinde Main şarabı gezdirilecektir.

46. Aktır, içenler için de içimi tatlıdır,

47. Ne başağrısı verir, ne de sarhoşluk.

48. Yanlarında gözlerini yalnız erkeklerine dikmiş olan ceylân gözlü eşleri de vardır.

49. Onlar kuş tüyüyle örtülmüş yumurtalar gibidirler.

50. Biribirlerine dönüp sorarlar.

51. İçlerinden söze başlıyan biri der: «Benim dünyada yakın bir arkadaşım vardı,

52. şöyle derdi: Sen bu işin olacağına inanıyor musun?

53. Biz ölüp de bir avuç toprak, bir yığın kemik olduktan sonra yine de kesenkes ceza görecek miyiz?»

54. Bir başkası der: «Şimdi o arkadaşınızı görebiliyor musunuz?»

55. Bir de ne görsün, o yakın arkadaşı ateşin ortasındadır!

56. «Allah'a ant olsun ki az kalsın sen beni de, ne de olsa, azdıracaktın.

57. Eğer çalabımın iyiliği erişmeseydi, ben de kesenkes Cehennem'e atılmış olacaktım.

58. Biz bir daha ölmiyeceğiz,

59. ilk ölümümüzden başka, değil mi? Biz daha azap da çekmiyeceğiz, değil mi?

60. Ulu başarı işte budur.»

61. Çalışanlar da işte böyle bir başarı için çalışırlar.

62. Hangisi yeydir, bu başarı mı, yoksa zakkum ağacı mı?

63. İşte Biz bu ağacı kıyıcıları sınamak için varettik.

64. Cehennem'in dibinde biten bir ağaçtır bu.

65. Onun yemişleri şeytanların başları gibidir.

66. İşte onlar, ne de olsa, bu yemişlerden yiyecekler, karınlarını bu yemişlerle dolduracaklardır.

67. Sonra da üzerine kaynar su katılmış bir içki içeceklerdir.

68. Sonra onların dönüp varacakları yer kesenkes Cehennem olacaktır.

69. Onlar atalarını sapkınlık içinde bulmuşlardı da

70. onların izleri üzerinde seğirtmişlerdi.

71. Gerçekten onlardan öncekilerin pek çoğu da sapkınlık içinde idiler.

72. Gerçekten Biz içlerinden uyarıcılar göndermiştik.

73. Bak, kendilerine uyarıcı gönderilen bu kimselerin sonu nice oldu!

74. Ancak, Allah'ın yürekten bağlı kulları başka.

75. Gerçekten Nuh Bizi yardımına çağırmıştı. Biz de onun çağrısını ne güzel karşılamıştık.

76. Biz hem onu hem de onunkileri büyük bir yıkımdan kurtarmıştık.

77. Onun soyunu yeryüzünde sürekli kıldık.

78. Ondan sonra gelenler arasında da onun adını iyilikle

andırdık.

79. Bütün varlıklardan Nuh'a esenlik olsun.

80. Biz iyilik edenlerin karşılığını işte böyle veririz.

81. Çünkü Nuh Bize inananlardandı.

82. Sonunda da öbürlerini suda boğduk.

83. İşte İbrahim de onun dinine katılanlardan biriydi.

84. İbrahim çalabına arı sili bir yürekle yönelmişti de,

85. babasına, ulusuna şunu demişti: «Nelere tapıyorsunuz siz?

86. Allah'ı bırakıp da bir takım yalancı tanrılar uyduruyorsunuz, öyle mi?

87. «Bütün varlıkların çalabını ne sanıyorsunuz, siz?»

88. Derken İbrahim yıldızlara şöyle bir baktı da,

89. «Gerçekten ben hastayım» dedi.

90. Bunun üzerine onlar arkalarını dönüp gittiler.

91. Sonra İbrahim kimseye görünmeden tanrıların yanına varıp dedi: «Niçin yiyip içmiyorsunuz?

92. Hem size ne oldu da böyle konuşmuyorsunuz?»

93. Sonra kimse görmeden sağ eliyle bir vurdu.

94. Bunun üzerine koşa koşa onun yanına geldiler.

95. İbrahim dedi: «Sizler kendi ellerinizle yonduklarınıza mı tapıyorsunuz?

96. Sizi de, bütün elinizle işlediklerinizi de yaratan, Allah'tır.»

97. Dediler: «Bir yer yapın da alevli ateşe atın onu.»

98. Bunun üzerine İbrahim'i tuzağa düşürmek istediler. Biz de onların düzenini bozduk.

99. «Ben yalnız çalabımdan yana yönelirim. O beni doğru yola iletecektir.

100. Ey çalap! İyi bir döl bağışla bana.»

101. Biz de ona yumuşak huylu bir oğlu olacağını müjdeledik.

102. Oğlu kendisiyle birlikte çalışabilir bir yaşa gelince İbrahim dedi: «Oğulcuğum, düşümde gördüm, seni boğazlı-

yormuşum: Buna ne dersin sen?» Oğlu dedi: «Babacığım, sen sana ne buyrulduysa onu yerine getir. Allah dilerse sen beni katlananlar arasında bulursun.»

103. İkisi de Allah'a bağınmışlardı. İbrahim onu yüzükoyun yatırdı.

104. Biz de ona şöyle ünledik: «Ey İbrahim!

105. Sen düşün gerektirdiği işi yaptın. Biz iyilik edenlerin karşılığını işte böyle veririz.

106. Çünkü bu, açıktan açığa bir sınama idi.»

107. Ona kurtulmalık olarak büyük bir koç verdik.

108. Sonra ondan gelenler arasında da onun adını iyilikle andırdık.

109. İbrahim'e esenlik!

110. Biz iyilik edenlerin karşılığını işte böyle veririz.

111. Çünkü o inanan kullarımızdan idi.

112. Biz ona doğrular arasında elçi olarak İshak'ın geleceğini de müjdeledik.

113. Hem İbrahim'i, hem de İshak'ı uğurlu kıldık. Her ikisinin de soylarından iyilik edenler de vardı, açıktan açığa kendilerine kıyanlar da vardı.

114. Gerçekten Biz Musa'ya da, Harun'a da birçok iyiliklerde bulunduk.

115. Kendilerini de, uluslarını da büyük bir sıkıntıdan kurtardık.

116. Onlara yardım ettik de yenenler kendileri oldular.

117. Onlara apaçık söyliyen Kitap'ı da verdik.

118. Onları doğru yola da ilettik.

119. Ondan sonra gelenler arasında onların adını iyilikle andırdık.

120. Musa'ya da Harun'a da esenlik!

121. Biz iyilik edenlerin karşılığını işte böyle veririz.

122. Çünkü onlar inanan kullarımızdan idiler.

123. İşte İlyas da besbelli ki gönderilen elçilerden biridir.

124. O gün ulusuna demişti: «Sizler hiç sakınmaz mısınız?

125. Sizler yaratanların en güzelini bırakıp Ba'l putuna mı tapıyorsunuz?

126. Allah sizin de, gelip geçen atalarınızın da çalabıdır.»

127. Bunun üzerine onlar İlyas'ı yalancı saydılar. İşte onlar Cehennem'de bulundurulacaklardır.

128. Yalnız Allah'ın yürekten bağlı kulları başka.

129. Ondan sonra gelenler arasında da onun adını iyilikle andırdık.

130. İlyasgillere esenlik!

131. Gerçekten Biz iyilerin karşılığını işte böyle veririz.

132. Çünkü o, Bizim inanmış kullarımızdandı.

133. İşte Lut da besbelli ki gönderilen elçilerden biridir.

134. O gün onu da, ondan yana olanları da, hepsini birden kurtarmıştık.

135. Geride yalnız bir kocakarı kalmıştı, okadar.

136. Sonra da öbürlerini ortadan kaldırmıştık.

137. Siz sabahları da onların yurtlarından geçiyorsunuz,

138. akşamları da. Yine de düşünmüyor musunuz?

139. İşte Yunus da besbelli ki gönderilen elçilerden biridir.

140. O gün dolmuş bir gemiye kaçmıştı.

141. Kur'a çekmişlerdi de Yunus kaybetmişti.

142. Kendini kınayıp dururken onu bir balık yutuvermişti.

143. Eğer Allah'ı ululayanlardan olmasaydı,

144. yeniden dirilinceye kadar balığın karnında eriyip gidecekti.

145. İşte Biz onu hasta olarak çorak bir yere bıraktık.

146. Onun yanıbaşında tırmanıcı bir bitki de bitirdik.

147. Sonra da onu yüz binlere, daha da çok kimselere elçi gönderdik.

148. Bunun üzerine inandılar. Biz de onları bir süreye dek gönendirdik.

149. Şimdi sor onlara bakalım, kızlar çalabının oluyor da oğlanlar onların oluyor, öyle mi?

150. Yoksa Biz melekleri onların gözleri önünde dişi olarak

mı yarattık?

151. Bilesin ki onlar gerçekten yalan diyorlar:

152. «Allah doğurdu.» Besbelli ki onlar yalancılardır.

153. Allah kızları oğlanlardan üstün mü tutmuştur?

154. Nasıl oluyor da bunu diyebiliyorsunuz?

155. Hiç düşünmüyor musunuz?

156. Yoksa elinizde apaçık bir dayanak mı var?

157. Eğer doğru sözlü kimselerseniz, kitabınızı getirin.

158. Bir de Allah ile cinlerin soy sop olduklarını uydurdular. Gerçekten cinler de çok iyi bilirler ki onlar ne olursa olsun Cehennem'e getirileceklerdir.

159. Allah onların bütün o takıp takıştırmak istediklerinden uludur.

160. Allah'ın öz kulları bunlar gibi değildirler.

161. Artık ne siz, ne de taptıklarınız,

162. Allah'a karşı hiç kimseyi kışkırtamazsınız.

163. Meğer ki Cehennem'e girecek biri olsun.

164. Melekler derler: «Bizim aramızda hiçbir kimse yoktur ki onun belli bir katı olmasın.

165. Sıra sıra dizilenler işte bizleriz.

166. işte ululıyanlar da bizleriz.»

167. Tanımazlar şunu da kesin olarak söylemişlerdi:

168. «İşte eğer bizim elimizde bizden önce gelenlerden kalma bir Kitap olsaydı,

169. besbelli ki biz de Allah'ın öz kullarından olurduk.»

170. Bununla birlikte onlar o Kitap'ı tanımadılar. Onlar bir gün gelip göreceklerdir.

171. Gerçekten Bizim elçi kullarımıza verdiğimiz bir söz vardır.

172. İşte onlar kesenkes yardım göreceklerdir.

173. Bizim askerlerimiz ne de olsa yeneceklerdir.

174. Artık sen onlardan bir süre için yüzçevir.

175. Onları bekle bak. Onlar da yakında göreceklerdir.

176. Onlar azabımızın çarçabuk gelmesini mi istiyorlar?

177. Azabımız onların kapılarını çalınca uyarılanların sonu ne kötü olacaktır.

178. Sen onlardan bir süre için yüzçevir.

179. Onları gözle. Onlar da yakında göreceklerdir.

180. Erkliliğin çalabı olan senin çalabın onların takıp takıştırmak istediklerinden uludur.

181. Bütün Allah'ın elçilerine esenlik!

182. Övülmek bütün varlıkların çalabı olan Allah'a, yalnız Ona yaraşır.

XXXVIII

SAD SÛRESİ

Acıyıcı, esirgeyici Allah'ın adıyla başlarım.

1. Sad, öğüt taşıyan Kur'an'a ant olsun ki,

2. o tanımazlar büyüklük taslamakta, karşı durmaktadırlar.

3. Biz onlardan önce nice soyları yoketmiştik. Onlar da çağrışıp durmuşlardı. Oysaki artık kurtulma sırası değildi.

4. O tanımazlar kendi aralarından bir uyarıcının gelmesine şaştılar da: «Bu, büyücünün, yalancının biri!

5. O, bütün tanrıları birleştirip de bir tek tanrı yapıyor öyle mi? Doğrusu, şaşılacak iş bu!»

6. İçlerinden ileri gelenler onlara şu sözleri söyleyip savuştular: «Haydi gidin, sakın tanrılarınıza tapmaktan ayrılmayın. Çünkü sizden istenen yalnız budur.

7. Biz başka hiçbir dinde bunun sözünün edildiğini işitmedik. Onun için bu, olsa olsa, uydurma olacak.

8. Kur'an bizim aramızda yalnız ona mı bildirildi?» diyorlar, besbelli ki onlar Benim Kitap'ıma karşı şüphe içindedirler. Besbelli ki onlar Benim azabımı henüz tatmamışlardır.

9. Yoksa erkli, vergisi bol olan çalabının bütün esirgeyici-

lik hazineleri onların yanında mı?

10. Ya da yerlerin, göklerin, her ikisi arasındakilerin hakanlığı onların elinde mi? Eğer öyleyse, iplere yapışsınlar da göklere tırmansınlar.

11. Onlarınkiler derme çatma bozguna uğratılmış askerlerdir.

12. Onlardan önce Nuh ulusu, Âd, kazıklı Firavun da elçilerini yalancı saymışlardı,

13. Semut, Lut ulusu, Eyke'liler de öyle. İşte bu bölüntüler,

14. bunların hepsi de elçileri yalancı saymakla kaldılar. Onun için üzerlerine azabım gerekti.

15. Bunların beklediği, yalnız bir tek çığlıktır. Bunun pek gecikeceği de yoktur.

16. Dediler: «Ey çalabımız! Hesap günü gelmeden bizim defterimizi çarçabuk ver!»

17. Sen onların bu dediklerine katlan. Kulumuzu, o, özü pek Davut'u bir düşün. Çünkü o hep Allah'ına dönen bir kimse idi.

18. İşte Biz dağlara Davut için boyun eğdirdik, bu dağlar akşam güneş batarken, doğarken Allah'ı onunla birlikte ulularlardı.

19. Toplanıp gelen kuşlara da onun için boyun eğdirdik. Hepsi de onun yanında toplanırlar, ona uyarlardı.

20. Biz onun hakanlığını berkittik. Ona doğrunun bilgisini, doğruyu eğriden ayırt etme gücünü de verdik.

21. O iki dâvalının olaycasını sana anlatmadılar mı? Onlar tapınağın duvarına tırmanıp da içine girmişlerdi.

22. Davut'un karşısına çıkıverince o bunlardan ürkmüştü. Dediler: «Korkma, biz iki dâvalıyız. Birimiz ötekine saldırdı. Şimdi sen aramızı dosdoğru yargılıyacaksın. Sakın taşkınlık edeyim deme. Bizi doğru yola çıkar.

23. İşte bu, benim din kardeşimdir. Onun doksan dokuz tane koyunu vardır. Benim ise bir tek dişi koyunum var. Yine de onu bana ver dedi. Çekişince de o beni yendi.»

24. Davut dedi: «Gerçekten o senin dişi koyununu kendi di-

şi koyunlarına katmak istemekle sana karşı kıyıcılık etmiştir. Mallarını katıştıran ortakların çoğu biribirlerine karşı eğri davranırlar. Ancak, inanıp da iyilik işliyenler olursa onlar başka. Ancak böyleleri azdır.» Davut kendisini sınamak istediğimizi iyice anladı. Bunun üzerine çalabından yarlıgama diledi, secdeye kapandı, Ona döndü.

25. Biz de onu yarlıgadık. Çünkü onu katımızda Bize yakın kıldık, ona güzel bir yer ayırdık.

26. Ey Davut! Biz seni yeryüzünde buyrukcumuz yaptık. Artık insanların arasını doğrulukla yargıla. Sakın dürtülerine kapılma. Çünkü onlar seni Allah'ın yolundan saptırırlar. İşte o kimseler ki Allah'ın yolundan sapmışlardır, hesap gününü unuttukları için, onlara ağır bir azap vardır.

27. Biz, göğü, yeri, ikisinin arasındakileri boşuboşuna yaratmadık. Tanımazlar bunu böyle sanıyorlar. Ateş yüzünden tanımazların başına gelecek var.

28. Biz inanıp iyilik işliyenleri yeryüzünü karıştıranlarla bir tutar mıyız? Ya da sakınanlarla eğri yola sapanları bir tutar mıyız?

29. İşte Biz sana uğurlu bir Kitap bildirdik, âyetlerini incelesinler, sağ düşünenler de, öğütlensinler diye.

30. Biz Davut'a Süleyman'ı bağışladık. O ne güzel kuldur! Çünkü o hep Allah'a dönen bir kimse idi.

31. Bir akşam üzeri ona güzel duran, koşarken de güzel koşan atlar getirilince,

32. dedi: «Gerçekten ben bu güzel malları çalabımı düşündürdükleri için severim.» Atlar yerlerine çekilince de,

33. dedi: «Onları geri getirin.» Artık onların ayaklarını, boyunlarını okşamıya başladı.

34. Gerçekten Biz Süleyman'ı sınadık. Tahtının üzerine bir ölü gövdesi bıraktık. Sonra Süleyman Allah'ına döndü.

35. Süleyman dedi: «Çalabım! Beni yarlıga. Bana öyle bir hakanlık bağışla ki benden sonra kimse onun bir eşini daha elde edemesin. Çünkü en büyük bağışlayıcı Sensin.

36. Bunun üzerine Biz de yele onun için boyun eğdirdik. Yel de onun buyruğu ile onun dilediği yere tatlı tatlı eserdi.

37. Yapı yapan, denize dalan şeytanlara da onun için boyun eğdirdik.

38. Kangallarla biribirlerine bağlanmış olan öbürlerine de.

39. İşte bu, Bizim vergimizdir. İster tutarsın, ister verirsin, hesabı yoktur.

40. Biz de onu yarlıgadık. Çünkü onu katımızda Bize yakın kıldık, ona güzel bir yer ayırdık.

41. Eyyup kulumuzu da an. O gün, çalabına şöyle ünlemişti: «İşte Şeytan beni sıkıntıya, azaba uğrattı.»

42. Ayağınla yere vur! İşte soğuk bir su! Hem yıkanırsın, hem içersin.

43. Biz ona çoluğunu çocuğunu, bir okadar daha artırarak bağışladık. Bu da Bizden bir esirgeme, sağ düşünenler için de bir öğüt olsun diye.

44. Eline bir demet ot al da onunla yere vur. Sakın andından cayayım demiyesin. Biz onu gerçekten katlanıcı bulduk. O ne iyi kuldur. Çünkü o hep Allah'ına sığınırdı.

45. Tuttuklarını koparan, gönül gözü açık olan kullarımız İbrahim'i, İshak'ı, Yakup'u da an.

46. Gerçekten Biz onları hep yarınki yurtlarını düşünme özü ile özleştirdik.

47. Onlar Bizim katımızda kesenkes seçkin, iyi kimselerdir.

48. İsmail'i, İlyas'ı, Zülkifl'i de an. Hepsi de iyi kimselerdi.

49. Kur'an bir öğüttür. İşte sakınanlar için kesenkes güzel bir yer ayırdık.

50. O da Adin cennetleridir ki kapıları onlara açıktır.

51. Orada arkalarına yaslanacaklar, yemişlerin, içeceklerin her türlüsünü istiyeceklerdir.

52. Yanlarında gözlerini yalnız erkeklerine dikmiş olan eşler vardır.

53. İşte yargı günü için size adananlar bunlardır.

54. İşte bunlar Bizim öyle azıklarımızdır ki tükenmek nedir

bilmezler.

55. Bu, böyledir. Azgınların dönüp gidecekleri yer ise kesenkes çok kötü bir yerdir.

56. Bu da Cehenne'mdir. Onlar oraya girecekler. O ne kötü döşektir.

57. İşte! Artık azabı,kaynar su ile irini tatsınlar dursunlar.

58. Bunun benzeri başka türlü azaplar da vardır.

59. İşte sizinle birlikte çekecek olan sürü! Onlar rahat yüzü görmiyeceklerdir. Çünkü onlar ateşe gireceklerdir.

60. Uyanlar da uyulanlar da diyecekler: «Yok, rahat yüzü görmiyecek olanlar sizlersiniz. Burası da ne kötü bir eylek!»

61. Derler: «Ey çalabımız. Kim bize önayak olduysa onun ateş içindeki azabını iki kat artır.»

62. Derler: «Ne oldu da kendilerini azgın saydığımız kimseleri şimdi burada göremiyoruz?

63. Biz onları hep eğlence yerine koymuştuk. Yoksa şimdi gözümüze mi çarpmıyorlar?»

64. İşte cehennemliklerin kendi aralarında çekiştikleri bu kesin gerçektir.

65. De ki: «Ben ancak bir uyarıcıyım. Bir tek, kendi başına buyruk olan Allah'tan başka tanrı yoktur.

66. Yerlerin, göklerin, ikisinin arasındakilerin çalabı erklidir, çok yarlıgayıcıdır.»

67. De ki: «Bu Kur'an ulu bir savdır.»

68. Siz ise ondan yüzçeviriyorsunuz.

69. Yüksek Meleklerin kendi aralarındaki tartışmalarından benim hiç bir bilgim olmadı.

70. İşte bu bilginin benim gönlüme bildirilmesi ancak benim apaçık bir uyarıcı olmamdan ileri geliyor.

71. O gün senin çalabın meleklerine, demişti: «Ben insanı balçıktan yaratacağım.

72. Artık onu düzene koyup da içine kendi tinimden üfürünce hepiniz birden onun için secde edin.»

73. Bunun üzerine bütün melekler hep birden secde ettiler.

74. Yalnız İblis büyüklük tasladı, tanımaz oldu.

75. Allah buyurdu: «Ey İblis, Benim yarattığıma seni secde etmekten alıkoyan nedir? Büyüklük taslamak mı istedin, yoksa büyükler sırasına mı geçtin?»

76. İblis dedi: «Ben ondan üstünüm. Sen beni ateşten yarattın, onu balçıktan.»

77. Bunun üzerine Allah da buyurdu: «Çık buradan. Sen kovuldun artık.

78. Bilesin ki yargı gününe kadar lânetim senin üzerinde olacaktır.»

79. İblis dedi: «Ey çalabım. Dirilme gününe kadar beni bırak.

80. Allah buyurdu: «Bırakıldın işte,

81. o belli güne dek.»

82. İblis dedi: «Senin erkin başı için ne olursa olsun insanların hepsini azdıracağım.

83. yalnız onlar arasında dini bütün olanları değil.»

84. Allah buyurdu: «İşte bu doğru. Ancak Benim şu sözüm de doğru:

85. ant olsun ki, Ben Cehennem'i seninle, bütün sana uyanlarla dolduracağım.»

86. De ki: «Ben sizden bir karşılık istemiyorum. Benim size kendiliğimden ileri süreceğim bir şey de yoktur.

87. Kur'an'a gelince o, bütün insanlar için yalnız bir öğüttür.

88. Onun her dediği çıkacaktır, sonra anlarsınız.»

XXXIX

ZÜMER SÛRESİ

Acıyıcı, esirgeyici Allah'ın adıyla başlarım.

1. Bu Kitap eğriyi, doğruyu bildirici olan Allah'ın yönünden bildirilmiştir.
2. Gerçekten Biz bu Kitabı sana doğru olarak bildirdik. Öyleyse sen de Allah'a dini bütün olarak tap.
3. Bilesin ki öz din, Allah'ın dinidir. Allah'ı bırakıp ta başkalarını kendilerine koruyucu edinenler derler: «Biz bunlara ancak bizi Allah'a daha çok yaklaştırsınlar diye tapıyoruz.» İşte Allah onların aralarında çekişip durdukları üzerinde yargısını verecektir. Allah yalancı, tanımaz olan bu kimseleri doğru yola iletmez.
4. Eğer Allah kendine çocuk edinmek isteseydi, kesenkes yarattıklarından kimi dilerse onu seçerdi. Allah uludur. O Allah ki bir tektir, kendi başına buyruktur.
5. Yerleri gökleri gereğince yarattı. Geceyi gündüze, gündüzü geceye doladı. Güneşi, ayı, buyruk altına aldı. Hepsi de belli bir sona kadar yürüyüp gidiyor. Bilesin ki O erklidir, çok yarlıgayıcıdır.
6. O sizi bir tek özden yarattı, sonra ondan da eşini varetti. Sizin için davar olarak sekiz çift gönderdi. Sizi analarınızın karnında üç karanlık bölgede yaradılıştan yaradılışa götürerek yarattı. Çalabınız olan Allah bu. Hakanlık Onundur. Ondan başka tanrı yoktur. Şimdi siz nasıl oluyor da Ondan döndürülüyorsunuz?
7. Eğer Allah'ı tanımazlık edecek olursanız, besbelli ki Allah kendine yeticidir. O, kullarının tanımaz olmasını dilemez. Eğer Allah'a şükrederseniz kendiniz için dileğini elde etmiş olursunuz. Hiç kimse bir başkasının günahını çekmez. Sonunda dönüp varacağınız Allah'tır. İşte O, bütün işlediklerinizi size bildirecektir. Çünkü O, içinizde olanları bilicidir.

8. İnsanın başı sıkıldı mı, bütün varlığı ile çalabına dönüp Ona yalvarır. Sonra Allah ona kendiliğinden iyilikte bulundu mu, ondan önce Ona yalvarmış olduğunu unutur da insanları Onun yolundan çıkarmak için Ona eş koşmıya kalkışır. De ki: «Sen tanımazlığınla gönene dur. Çünkü sen ateşliklerdensin.»

9. O tanımaz kimse yoksa öbür dünyanın azabından çekinerek çalabının esirgemesini diliyerek, gecenin saatlerinde yere kapanarak, dikilip tapkıda bulunan kimse gibimidir? De ki: «Bilenle bilmiyen bir olur mu? Ancak sağ düşünenler öğütlenirler.»

10. De ki: «Ey inanan kullarım. Çalabınızdan sakının. Bu dünyada iyilik işliyenler için iyilik vardır. Allah'ın toprakları geniştir. Ancak katlananların karşılıkları sayısız olarak ödenecektir.»

11. De ki: «Bana buyrulan, Allah'a tapmam, Onun dinine yürekten bağlanmamdır.»

12. Bir de bana buyrulan, Allah'a bağınanların ilki olmamdır.»

13. De ki: «Eğer çalabıma karşı ayaklanacak olursam, O ulu günün azabından korkarım.»

14. De ki: «Ben dinimde yürekten bağlı olarak yalnız Allah'a taparım.»

15. Haydi, siz Allah'ı bırakıp da dilediğinize tapın da görelim. De ki: «Kendilerine yazık edenler kalkış günü kendilerine de kendilerinden olanlara da yazık etmiş olacaklardır.» Bilesin ki açıktan açığa kendine yazık etmek işte budur.

16. Onların üstlerinde kat kat ateş altlarında kat kat ateş vardır. İşte Allah kullarını bununla korkutur. Ey kullarım. Benden sakının.

17. Tagut'tan, ona tapmaktan kaçınıp da Allah'a dönenlere gelince, onlar için de müjde vardır. Öyleyse kullarıma müjdele.

18. O kullarım ki söz dinlerler, bu sözlerin en güzeline de uyarlar, sen onlara da müjdele, işte Allah'ın doğru yola ilet-

tikleri bunlardır. Sağ düşünenler de işte bunlardır.

19. Kendisine azap gerekmiş olan kimseyi ateşten kurtarmak senin elinde midir?

20. Ancak çalaplarından sakınanlar için kat kat üzerine yapılmış, altlarından ırmaklar akan konaklar vardır. Allah'ın verdiği sözdür bu! Allah verdiği sözden dönmez.

21. Görmüyor musun, Allah gökten su indiriyor, derken bu suyu yeryüzündeki kaynaklara yerleştiriyor, sonra onunla türlü renklerde ekinler bitiriyor. Sonra onları kurutuyor, gördüğün gibi sarartıyor. Sonra da onlardan ufak taneleri varediyor. İşte bunda sağ düşünenler için öğüt vardır.

22. Allah'ın, gönlünü islâm dinine açtığı için ışığa kavuşmuş olan kimse başkasiyle bir olur mu? Vay Allah'ı anmamaktan yürekleri katılaşmış olan o kimselere! İşte bunlar açıktan açığa sapkınlık içinde olanlardır.

23. Allah sözlerin en güzeli olan Kitap'ı bildirmiştir. Onun âyetleri biribirine benzer, hem de ikişer ikişerdir. O kimseler ki çalaplarından ürkerler, bu Kitap karşısında ürperirler, sonra içleri daralır, sonra Allah'ı anınca da ürpermeleri geçer, içleri açılır. İşte bu, Allah'ın bir kılavuzudur. Onunla kimi dilerse onu doğru yola iletir. Allah kimi de saptırırsa artık ona yol gösterecek hiçbir kimse bulunmaz.

24. Kalkış günü kıyıcılara «Ettiğinizi bulun şimdi» denilince, kalkış gününün o ağır azabından kendini kim sakınabilecek?

25. Onlardan öncekiler de gönderilenleri böyle yalan saymışlardı da hiç ummadıkları yerden azap gelip kendilerine çatıvermişti.

26. Onun için Allah da onlara dünyada yaşarken sürünmenin tadını tattırdı. Öbür dünyadaki azap ise daha büyüktür. Bunu bir bilselerdi.

27. Biz bu Kur'an'da insanlar için örneklerin her türlüsünü verdik, öğütlensinler diye.

28. Kur'an'ı da eğrisiz büğrüsüz arapça olarak bildirdik, sa-

kınsınlar diye.

29. Allah şu örneği verdi. biribiriyle geçinemiyen, bir kaç efendisi olan bir köle ile tek efendisi olan bir köle, bir olur mu? Övülmek yalnız Allah'a yaraşır. Ancak onların pek çoğu bunu bilemezler.

30. Gerçekten sen de öleceksin, onlar da ölecekler.

31. Sonra hepiniz kalkış gününde çalabınızın katında duruşacaksınız.

32. Allah'a karşı yalan söyliyenden, doğru erişince de onu yalan sayandan daha kıyıcı kim olabilir? Tanımazlar için Cehennem'de yer mi yoktur?

33. O kimse ki doğruyu getirir, onu doğrular, işte bu gibiler sakınanlardır.

34. Bu sakınanlar çalaplarının katında bütün dilediklerini bulacaklardır. İşte iyilik edenlerin karşılığı budur.

35. Çünkü Allah bununla onların işlemiş oldukları bütün kötülükleri silecek, onlara işlediklerinin en güzeliyle de karşılıklarını verecektir.

36. Allah kendi kuluna yetmez olur mu? Onlar seni Allah'ıan başkalarıyla korkutuyorlar. Allah her kimi doğru yoldan saptıracak olursa artık onu doğru yola iletecek bir kimse yoktur.

37. Allah her kimi de doğru yola iletecek olursa artık onu şaşırtacak bir kimse de yoktur. Allah erkli olan, öc alıcı olan değil midir?

38. Eğer onlara «Bu yerleri, gökleri kim yarattı?» diye soracak olursan kesenkes «Allah yarattı» diyeceklerdir. De ki: «Söyleyin bana Allah bana bir sıkıntı vermek isterse sizin Allah'ı bırakıp da taptıklarınız Onun verdiği bu sıkıntıyı giderebilirler mi? Ya da Allah bana karşı bir esirgeyicilikte bulunmak istese onlar Onun önüne geçebilirler mi?» De ki: «Allah bana yeter. Dayanacak olanlar da Ona dayansınlar.»

39. De ki: «Ey ulusum. Siz elinizden geleni yapın. Ben de elimden geleni yapacağım. İşte yakında öğrenirsin,

40. alçaltıcı azap kimin başına gelecekmiş, kimin üzerine çöküp kalacakmış.»

41. Gerçekten Biz sana o Kitap'ı insanların yararına, doğru olarak bildirdik. Onun için herkim doğru yolu tutacak olursa kendi yararınadır. Herkim de doğru yoldan şaşacak olursa kendine karşıdır. Onları gözetecek olan sen değilsin.

42. Allah ölüm sırası gelen insanların canını alır. Sırası gelmiyenlerinkini de uykuda iken alır. Ölmesini yargıladıklarının canını alır, öbürlerini belli bir sona kadar bırakır. İşte bunda düşünenler takımı için belgeler vardır.

43. Yoksa onlar Allah'tan başkalarını kendilerine kayırıcı mı edindiler? De ki: «Bu kayırıcıların gücleri yetmez, akılları ermez olsalar, yine de mi?»

44. De ki: «Kayırma yalnız Allah'a yaraşır. Yerlerin, göklerin hakanlığı Onundur. Sonunda sizler ancak Ona döndürüleceksiniz.»

45. Allah bir tek olarak anılınca öbür dünyaya inanmıyanların yürekleri daralır. Allah'tan başkaları anılınca da yürekleri sevinçle dolar.

46. De ki: «Ey yerlerin, göklerin yaratıcısı olan, görünürü, görünmezi bilen çalabımız! Kullarının aralarında bütün çekiştiklerini yargılayacak olan yalnız Sensin.»

47. Yeryüzünde olanlarla onların bir katı daha kıyıcıların olsaydı kalkış günü uğrayacakları ağır azaptan kendilerini kurtarmak için hepsini birden karşılık olarak verirlerdi. Allah'tan onların karşısına hiç te ummadıkları çıkacaktır.

48. Onların işledikleri kötülükler önlerine serilecek, eğlenip durdukları nesneler onları kuşatacaktır.

49. İnsan başı sıkılınca Bize yalvarır. Sonra Biz ona karşı bir iyilikte bulunduk mu, «Doğrusu, ben bunu kendi bilgimle elde ettim» der. Oysaki bu, bir sınamadır. Ancak, pek çoğu bunu bilmez.

50. Gerçekten onlardan öncekiler de bu sözü söylemişlerdi de kazandıkları kendilerinin hiçbir işine yaramamıştı.

51. İşte ettikleri ayaklarına dolandı. Bunların arasında kıyıcı olanların ettikleri de yakında ayaklarına dolanacaktır. Onlar Bizi yıldıramazlar.

52. Onlar bilmiyorlar mı ki, işte Allah dilediğinin azığını bollaştırır, dilediğinin azığını da darlaştırır. İşkilsiz bunda inananlar takımı için kesin belgeler vardır.

53. De ki «Ey kendilerini tüketenler. Allah'ın esirgeyiciliğinden umut kesmeyin. Çünkü Allah bütün günahları yarlıgar. Çünkü O yarlıgayıcıdır, esirgeyicidir.

54. Size azap gelip çatmadan çalabınıza dönün. Ona bağının. Çünkü sonra yardım göremezsiniz.

55. Çalabınızdan size bildirilenlerin en güzeline, Kur'an'a uyun, hiç beklemediğiniz azap size gelip çatmadan önce.»

56. Şunun için: Kimse demesin ki: «Allah'a karşı ettiklerimden dolayı bana yazık oldu, çünkü eğlenenlerden biri de bendim.»

57. Kimse demesin ki: «Allah beni doğru yola iletseydi kesenkes ben de sakınanın biri olurdum.»

58. Azabı görünce kimse demesin ki: «Ah, ne olurdu bir kere daha dünyaya dönebilseydim ben de iyilik edenlerden biri olurdum.»

59. Yok. Sana bunca belgelerim geldi de sen onları yalan saydın, büyüklük tasladın. Bunun üzerine tanımazın biri oldun.

60. Allah'a karşı yalan uyduranların kalkış günü yüzlerinin kararmış olduğunu göreceksin. Büyüklük taslıyanlar için cehennemde yer mi yok!

61. Allah sakınanları başarılarından ötürü kurtaracaktır. Onlara kötülük gelmiyecek, onlar için kaygı da yoktur.

62. Allah her nesneyi yoktan varedendir. O, her nesneyi de gözeticidir.

63. Yerlerin, göklerin anahtarları Onun elindedir. Allah'ın belgelerini tanımıyanlar kendilerine yazık edenlerdir.

64. De ki: «Ey kendini bilmezler. Siz beni Allah'tan başka-

larına mı tapmıya sürüklemek istiyorsunuz?»

65. Ant olsun ki senin de, senden öncekilerin de gönlüne hep şu bildirilmiştir: «Eğer Allah'a eş koşacak olursanız kesenkes kendinize yazık etmiş olursunuz.»

66. Yok, yalnız Allah'a kulluk et, Ona şükredenlerden ol.

67. Onlar Allah'ı gereği gibi değerlendirmediler. Oysaki kalkış günü yeryüzü Onun buyruğu altında olacaktır. Gökler ise Onun gücüyle dürülecektir. O, kendine eş koşulanlardan uzaktır, yücedir.

68. Boruya üfürülünce yerlerde, göklerde canlı olarak ne varsa hepsi yok olacaktır, yalnız Allah'ın diledikleri kalacaktır. Sonra ona bir daha üfürülünce onlar hemen ayağa kalkacaklar, bakınmıya başlıyacaklardır.

69. Yer çalabının ışığıyla ışıldanır. Kitap ortaya konur. Elçiler, tanıklar, getirilir. Araları doğrulukla yargılanır. Kimseye kıyılmaz.

70. Herkes ettiğini bulur. Allah onların işlediklerini çok iyi bilir.

71. Tanımazlar Cehennem'e bölük bölük sürülürler. Sonunda Cehennem'e varınca da Cehennem'in kapıları açılır. Cehennem'in bekçileri onlara derler: «Size içinizden elçiler gelip de çalabınızın belgelerini okumadı mı, bu güne kavuşacağınızı söyleyip sizi uyarmadı mı?» Onlar diyecekler: «Evet. Ancak, tanımazlar için azap çekmek gerekmiştir.»

72. Onlara denilecek: «Cehennem'in kapılarından girin. Sizler hep orada kalacaksınız. Bakın, büyüklük taslıyanların yurdu ne kötü imiş.»

73. Çalaplarından sakınanlar ise bölük bölük Cennet'e götürülürler, sonunda oraya varıp da kapıları açılınca bekçileri onlara derler: «Esen olun. Arı sili kimselerdiniz sizler. Şimdi buraya girin de hep burada kalın.»

74. Derler: «Övülmek yalnız o Allah'a yaraşır ki verdiği sözü tuttu, bize Cennet toprağını verdi, onun neresine istersek orasına konuyoruz. Çalışanların karşılığı ne güzeldir!»

75. Melekleri görürsün ki, çalaplarının egeliğini kuşatmışlar, Onu öve öve ululuyorlar. Kulların araları doğrulukla yargılanır. Onlar da derler: «Övülmek yalnız Allah'a yaraşır. O Allah ki bütün varlıkların çalabıdır.»

XL

MÜMİN SÛRESİ

Acıyıcı, esirgeyici Allah'ın adıyla başlarım.

1. Ha, Mîm.

2. Bu Kitap, erkli, bilici olan Allah yönünden bildirilmiştir.

3. O Allah ki günahları yarlıgayan, tövbeleri onayan, cezası çok ağır, vergisi bol olandır. Ondan başka tanrı yoktur. Sonunda ancak ona dönülecektir.

4. Tanımaz olanlardan başkaları Allah'ın belgeleri üzerinde çekişip durmazlar. Onların kentlerde gönenmeleri sakın seni aldatmasın.

5. Onlardan önce Nuh ulusu, onlardan sonra gelen bölüntüler de elçilerini yalancı saymışlardı. Her ulus kendi elçisini yakalayıp öldürmek istedi. Doğruyu eğri ile yoketmek için tartışıp durdular. Derken Ben de onları yakaladım. Bak, benim azabım nice oldu.

6. Senin çalabının, inanmazların ateşlik olacaklarını bildiren sözü böylece yerine geldi.

7. Allah'ın egelik alanını koruyan, onu dolanan melekler, çalaplarını öve öve ulularlar. Ona inanırlar. İnananların yarlıganmasını da dilerler: «Ey çalabımız! Senin esirgeyiciliğin, Senin bilgin her nesneyi kaplamıştır. Artık Sana dönenleri, Sana uyanları yarlıga, onları Cehennem'in azabından koru.»

8. Ey çalabımız! Onları da, onların atalarından, eşlerinden, döllerinden iyi olanları da kendilerine söz verdiğin A-

din cennetlerine koy. Çünkü Sen erklisin, doğruyu bildiricisin.»

9. Onları bütün kötülüklerden koru. Sen herkimi kötülüklerden koruyacak olursan o gün onu kesenkes esirgeyiciliğine kavuşturursun. En büyük başarı işte budur.

10. Tanımazlara şöyle ünlenecek: «Siz inanmıya çağırılınca tanımaz oldunuz. Onun için Allah'ın size karşı olan düşmanlığı sizin kendinize karşı olan düşmanlığınızdan daha büyüktür.»

11. Onlar da diyecekler: «Ey çalabımız! Sen bizi iki defa öldürdün, iki defa da dirilttin. İşte biz de günahlarımızı kendi ağzımızla söylüyoruz. Artık buradan çıkmak için bir yol yok mudur?»

12. Şunun için ki tek olan Allah'a yalvarılınca siz tanımazlık ederdiniz. Ona eş koşulunca da inanırdınız. Artık yargı ancak yüce olan, büyük Allah'a yaraşır.

13. Belgelerini gözünüzün önüne koyan, gökten size azık indiren Odur. Bunlarla öğütlenenler yalnız Kendisine dönenlerdir.

14. Artık hepiniz dininize yürekten bağlı olarak Allah'a yalvarın. Tanımazlar bundan tiksinseler bile.

15. Bütün katların üstünde olan, egeliği elinde tutan Allah, insanları kavuşma günü ile uyarmak için kendi buyruğu ile kulları arasında dilediğine gönül bilgisi verir.

16. O gün onlar sinlerinden fırlayıp çıkarlar. Onların hiçbir işi Allah'dan gizli kalmaz. «Bugün hakanlık kimdedir?» «Bir tek, kendi başına buyruk olan Allah'tadır.»

17. Bugün herkes ettiğini bulacaktır. Bugün kimseye kıyılmıyacaktır. Allah çarçabuk hesap görücüdür.

18. Onları yaklaşmakta olan o günle uyar. O gün herkesin yüreği ağzına gelecektir. Kıyıcıların ne bir acıyıcısı, ne de sözü geçer bir kayırıcısı bulunmıyacaktır.

19. Allah gözlerin kıyasıya bakışlarını da bilir, gönüllerin gizlediklerini de bilir.

20. Allah doğrulukla yargılar. Onu bırakıp da taptıkları ise hiçbir nesneyi yargılıyamaz. Çünkü Allah işiticidir, görücüdür.

21. Onlar yeryüzünde dolaşıp da kendilerinden önce gelenlerin sonu nice oldu, görmüyorlar mı? Onlar hem güc, hem de eser bakımından bunlardan üstün idiler. Yine de Allah onları günahlarından ötürü çarptı. Onları Allah'a karşı koruyan olmadı.

22. Şunun için ki elçileri onlara apaçık belgeler getirdiler. Onlar ise hep tanımazlık ettiler. Derken Allah onları çarptı. Çünkü Allah güclüdür, azabı ağır olandır.

23. Ant olsun ki Biz Musa'yı belgelerimizle, apaçık bir kanıtla gönderdik,

24. Firavun'a, Hâman'a, Karun'a. Onlar «Büyük bir büyücü, büyük bir yalancı» dediler.

25. Bunun üzerine Musa Bizim katımızdan kendilerine doğruyu getirince dediler: «Onunla birlikte inananların erkeklerini öldürün, yalnız kadınlarını bırakın.» Tanımazların düzeni hep boşa çıkar.

26. Firavun dedi: «Bırakın beni de Musa'yı öldüreyim. O da varsın çalabına yalvarsın. Çünkü ben onun sizin dininizi değiştireceğinden, ya da ülkede karışıklık çıkaracağından korkuyorum.»

27. Musa dedi: «Ben hesap gününe inanmıyan, büyüklük taslıyan kimselerin kötülüğünden benim de, sizin de çalabımız olan Allah'a sığınırım.»

28. Firavungillerden olup da inancını gizli tutmakta olan biri dedi: «Siz benim çalabım Allah'tır, diyen bir kimseyi öldürecek misiniz? Oysa ki bu kimse size çalabınızdan apaçık belgeler de getirmiştir. Kaldı ki bu kimse yalancı ise, kendinedir. Yok, eğer doğru söylüyorsa, sizi korkuttuğu azabın bir parçası olsun başınıza gelecektir. Allah çok ileri gidenleri, çok yalan söyliyenleri doğru yola iletmez.

29. Ey ulusum! Bugün hakanlık sizindir, ülkede başa ge-

çenler de sizsiniz. Ancak Allah'ın azabı gelip çatınca kim bize yardım edebilir?» Firavun dedi: «Ben işi nasıl görüyorsam öylece gösteriyorum. Size gösterdiğim yol da ancak doğru olan yoldur.»

30. O inanan kimse yine dedi: «Ey ulusum! Gerçekten ben o bölüntülerin başına gelenler sizin de başınıza gelecek diye korkuyorum.

31. Nuh ulusunun, Ad'ın, Semut'un, onlardan sonrakilerin başına gelenlerin başınıza gelmesinden korkuyorum. Allah kullarına karşı kıyıcılık etmek istemez.

32. Ey ulusum! Gerçekten ben sizin için o bağrışıp çağrışma gününden korkuyorum.

33. Arkanızı dönüp kaçacağınız o gün! Sizi Allah'tan başka sakınacak yoktur. Allah'ın yoldan çıkardığını yola getirecek yoktur.

34. Ant olsun ki daha önce Yusuf da size apaçık belgeler getirmişti. Siz ise onun getirdiklerinden işkillenip durmuştunuz. Sonra Yusuf ölünce de: Allah ondan sonra elçi göndermiyecek demiştiniz. Allah çok ileri giden, işkillenen o kimseleri işte böyle şaşırtır.

35. Kendilerine hiçbir kanıt gelmeden Allah'ın belgeleri üzerinde çekişenler Allah'ın katında da, inananların katında da en büyük öfke ile karşılanırlar. Allah her büyüklük taslıyanın, her zorbanın yüreğini işte böyle körletir.»

36. Firavun dedi: «Ey Haman! Benim için bir kule yap. Olur a yolları bulurum,

37. göklerin yollarını! Böylelikle Musa'nın tanrısına ulaşırım. Çünkü ne de olsa ben onu yalancı sanıyorum. «İşte böylece Firavun'un yaptığı kötü iş onun gözüne güzel gösterildi. Böylelikle o, doğru yoldan çıkarıldı. Firavun'un düzeni de ancak boşa çıktı.

38. Yine o inanan kimse dedi: «Ey ulusum! Gelin, siz bana uyun! Ben sizi doğru yola iletirim.

39. Ey ulusum! Gerçekten bu dünya yaşayışı ancak gelip

geçici bir gönenmedir. Öbür dünyaya gelince, eğleşecek yer, orasıdır.

40. Herkim bir kötülük işlerse o, ancak benzerleriyle cezalandırılacaktır. Erkek olsun, kadın olsun, herkim inanır, iyilik de işlerse bu gibiler Cennet'e girecekler, orada sayısızca azıklanacaklardır.

41. Ey ulusum! Bu ne iştir böyle? Ben sizi kurtuluşa çağırıyorum da siz beni ateşe çağırıyorsunuz!

42. Siz beni Allah'ı tanımazlığa, bilmediğim varlıkları Ona eş koşmıya çağırıyorsunuz.Ben ise sizi erkli, yarlıgayıcı olan Allah'a çağırıyorum.

43. İşkil yok ki, sizin beni tapmıya çağırdığınız varlıklar ne bu dünyada, ne de öbür dünyada çağıramıyacak olanlardır. Çünkü hepimiz Allah'a döneceğiz.

44. Günün birinde benim sözlerimi hatırlıyacaksınız. Ben kendimi Allah'a ısmarlıyorum. Çünkü Allah kullarını görücüdür.»

45. Sonunda Allah kurdukları düzenlerin kötülüklerinden onu korudu. Firavungilleri ise çetin bir azap kuşatıverdi.

46. Bu bir ateştir ki erte akşam onun içine atılacaklardır. «Firavungilleri en ağır azaba uğrattım.»

47. Ateşin içinde biribirleriyle tutuşurlarken aralarında küçük sayılanlar büyüklük taslıyanlara diyecekler: «Biz size uymuştuk. Şimdi siz bu ateşi bizden, biraz olsun uzaklaştırabilir misiniz?»

48. Büyüklük taslıyanlar da diyecekler: «İşte hepimiz ateş içindeyiz! Çünkü artık Allah kulları arasında vereceği yargıyı vermiş bulunuyor.»

49. Ateşte bulunanlar Cehennem bekçilerine şöyle diyeceklerdir: «Çalabınıza yalvarın da üzerimizdeki bu azabı bir gün olsun yeyniltsin.»

50. Onlar da diyecekler: «Size elçileriniz apaçık belgeler getirmediler mi?» Diyecekler: «Evet, getirdiler.» «Öyleyse siz kendiniz yalvarın.» Oysaki tanımazların yalvarması boşuna-

dır.

51. Gerçekten Biz elçilerimizle inananlara dünya yaşayışında olsun, tanıkların dikilecekleri kalkış gününde olsun, kesenkes yardım edeceğiz.

52. O gün kıyıcıların engellerini ileri sürmeleri hiçbir işe yaramıyacaktır. O gün onlar için yalnız lânet hem de kötü bir yurt vardır.

53. Ant olsun ki Biz Musa'ya doğru yolu gösterdik, İsrailoğullarına da Kitap'ı bıraktık,

54. sağ düşünenler için doğru yolun kılavuzu, öğüt olan Kitap'ı.

55. Bekle. Çünkü Allah'ın verdiği söz doğrudur. Günahının yarlıganmasını dile. Erte akşam çalabını öve öve ulula.

56. O kimseler ki kendilerine verilmiş hiç bir kanıt yokken Allah'ın belgeleri üzerinde çekişip dururlar, onların içinde doymak nedir bilmiyen bir büyüklük tutkusu vardır. Artık sen Allah'a sığın. Çünkü O, işiticidir, görücüdür.

57. Besbelli ki yerlerin, göklerin yaratılması insanların yaratılmasından daha büyük bir iştir. Ancak insanların pek çoğu bunu bilmezler.

58. Gözü görmiyenle gözü gören, inanan, iyilik işliyenle kötülük işliyen bir olmaz. Ne kadar da az düşünüyorsunuz!

59. Kalkış günü kesenkes gelecektir. Bunda hiç şüphe yoktur. Ancak insanların pek çoğu buna inanmazlar.

60. Çalabınız buyurdu: «Bana yalvarın ki yalvarınızı onayım. Çünkü Bana tapmayı büyüklüklerine yakıştıramıyanlar alçalıp Cehennem'e gireceklerdir.»

61. İçinde dinlenesiniz diye geceyi, göresiniz diye de gündüzü yaratan, Allah'dır. Çünkü besbelli ki Allah'ın insanlara karşı olan vergisi boldur. Ancak insanların pek çoğu bunu bilmezler.

62. İşte çalabınız olan, bütün varlıkları yaratan Allah budur. Öyleyse ne diye Ondan döndürülüyorsunuz?

63. Allah'ın âyetlerini yoğunsayanlar hep böyle döndürü-

lürler.

64. Allah, sizin için yeryüzünü durak, gökyüzünü dam yapan, sonra sizi biçime sokan, size biçimlerin en güzelini veren, sizi en iyi nesnelerle azıklandırandır. İşte çalabınız olan Allah budur. Öyleyse bütün varlıkların çalabı olan Allah kutludur.

65. O, diridir. Ondan başka tanrı yoktur. Artık Ona, dinine yürekten bağlı olarak yalvarın. Övülmek yalnız Allah'a yaraşır. O Allah ki bütün varlıkların çalabıdır.

66. De ki: «Gerçekten bana çalabımdan açıklayıcı belgeler geldi de ben sizin Allah'ı bırakıp da taptıklarınıza kulluk etmekten alıkondum. Ben bütün varlıkların çalabına bağınmak buyruğunu aldım.»

67. Sizi önce topraktan, sonra bir atmık damlasından, sonra bir kan pıhtısından yaratan, sonra da çocuk olarak çıkaran da Odur. Sonra O sizi olgunlaştırır, sonra sizi kocatır. Kiminizin canı daha kocamadan alınır. Böylelikle belli olan sona erersiniz, aklınız da yatsın diyedir.

68. Dirilten de Odur, öldüren de O. O, bir işin olmasını diledi mi, ona yalnız «Ol» der, O da oluverir.

69. Allah'ın âyetleri üzerinde çekişip duranları görmüyor musun, onlar nasıl da döndürülüyorlar!

70. Bunlar Kitap'ı, elçilerimizle gönderdiklerimizi yalan sayanlardır. Onlar sonra öğrenecekler,

71. o gün boyunlarına kangallar takılmış, ayaklarına zincirler vurulmuş olarak atılacaklar,

72. kaynar suyun içine. Sonra da ateşte yakılacaklardır,

73. sonra da onlara «Allah'ı bırakıp da eş koştuklarınız nerede? denilecek,

74. onlar da diyecekler: «Bizi bırakıp savuştular. Ancak biz bundan önce hiçbir nesneye tapmıyorduk.» İşte Allah tanımazları böyle yoldan çıkarır.

75. Bütün bunlar yeryüzünde boşuna şımarıklık etmiş, taşkınlık göstermiş olmanızdan ileri gelmiştir.

76. Cehennem kapılarından içeri girin de hep orada kalın. Büyüklük taslıyanların duracakları bu yer ne kötüdür!

77. Artık sen katlan. Çünkü Allah'ın verdiği söz doğrudur. Onun için ya onlara söz verdiğimiz azabın bir kısmını sonra gösteririz, ya da bundan önce senin canını almış oluruz. Onlar Bize döneceklerdir.

78. Ant olsun ki Biz senden önce de birçok elçiler göndermiştik. Onların bir kısmının olaycalarını sana anlatmıştık. Aralarında anlatmadıklarımız da vardır. Hiçbir elçi Allah'ın uygunu olmadıkça herhangi âyeti kendiliğinden getiremez. Allah'ın buyruğu erişince de dosdoğru yerine getirilir. Eğri yolu tutanlar burada kendilerine yazık etmişlerdir.

79. Sizin için davarları yaratan, Allah'tır, üzerlerine binesiniz, etlerini yiyesiniz diye.

80. Onlar sizin başka işlerinize de yararlar. Onlara binip gönlünüzün istediği yere varmak için. Onların, gemilerin üzerinde taşınırsınız.

81. O, size belgelerini gösteriyor. Allah'ın belgelerinden hangisini yoğumsıyabilirsiniz?

82. Onlar yeryüzünde gezip dolaşıp da kendilerinden önce gelip geçenlerin sonunun nice olduğunu görmüyorlar mı? Onlar bunlardan daha çok, güc, yeryüzünde bıraktıkları eserler bakımından da daha üstün idiler. Ancak bütün bu kazançları hiçbir işlerine yaramadı.

83. Kaçan elçileri onlara apaçık belgeler getirdiler, onların taşıdıkları bilimle eğlendiler, bunun üzerine eğlendikleri azap onları çepçevre kuşatıverdi.

84. O azabı görünce de dediler: «Allah'ın bir tek olduğuna inandık. Ona eş koştuklarımızı da tanımaz olduk.»

85. Ancak azabımızı gördükten sonra inanmaları onların hiçbir işine yaramaz. Allah kullarına karşı hep bu yolda davranır. Tanımazlar böylece kendilerine yazık etmişlerdir.

XLI

FUSSİLET SÛRESİ

Acıyıcı, esirgeyici Allah'ın adıyla başlarım.

1. Ha, Mîm.

2. Bu, Acıyıcının, Esirgeyici'nin yönünden bildirilmiştir.

3. Anlıyan bir ulus için belgeleri uzun uzadıya anlatılmış, arapça, okunacak bir Kitap'tır,

4. müjdeleyicidir, uyarıcıdır. Yine de bir çokları ondan yüz çevirirler, onu dinlemezler.

5. Onlar derler: «Bizim gönlümüz senin bizi çağırdığına karşı kapalıdır. Kulaklarımız da tıkalıdır. Seninle bizim aramızda bir duvar vardır. Böyle olunca sen kendi işine bak, biz de artık kendi işimize bakalım.»

6. De ki: «Ben de ancak sizin gibi bir âdemoğluyum. Benim gönlüme bildirilen şudur: Sizin tanrınız bir tek olan tanrıdır. Artık Ona doğrulun, ondan yarlıgama dileyin. Yazıklar olsun Allah'a eş koşanlara.»

7. Onlar o kimselerdir ki zekât vermezler, öbür dünyayı da tanımazlar.

8. O kimseler ki inanırlar, iyilik işlerler, onlar için sonsuz bir karşılık vardır.

9. De ki: «Yeryüzünü iki çırpıda yaratana karşı tanımazlık edip eş koşanlar sizler misiniz? Oysaki bütün varlıkların çalabı Odur.»

10. Allah yeryüzünde ulu dağlar yarattı. Oraya bolluk verdi. Orada arayanlar için tam dört günde azıklar yasadı.

11. Sonra buğu oluşundaki göğe yönelip hem ona, hem yeryüzüne buyurdu: «İsteseniz de istemeseniz de Benim buyruğum altına gireceksiniz» dedi. Onlar da: «İstiyerek biz Senin buyruğun altına giriyoruz» dediler.

12. Böylece onları yedi gök olarak iki günde varetti. Her

göğün gönlüne de buyruğunu bildirdi. Dünya göğünü de kandillerle donattık, hem de onu koruduk. İşte erkli, bilici olanın yasaması böyle olmuştur.

13. Eğer yine de yüz çevirecek olurlarsa: «Âd'ın, Semut'un yıldırımı gibi bir yıldırım sizi çarpar» diye onları uyar.

14. Onlara kendilerinden önce, sonra elçiler gelip dediler: «Sakın Allah'tan başkasına tapmayın.» Dediler: «Eğer çalabımız dileseydi, kesenkes bize melekler gönderirdi. Onun için biz seninle gönderilenleri tanımıyoruz.»

15. Âd ulusuna gelince onlar yeryüzünde doğru olmıyarak büyüklük tasladılar da: «Bizden daha güclü kim var?» dediler. Onlar görmüyorlar mıydı ki onları yaratan Allah'ın gücü onlarınkinden çok üstündür. Onlar Bizim belgelerimize karşı direnip duruyorlardı.

16. Onun için Biz de uğursuz günlerde üzerlerine çok sert yelleri saldırdık, bu dünya yaşayışında alçaltıcı azabı onlara tattırmak için. Öbür dünyadaki azap ise kesenkes daha alçaltıcı olacaktır. Onlar hiçbir yardım görmiyeceklerdir.

17. Semûd'a gelince, Biz onlara doğru yolu gösterdik. Ancak onlar kör kalmayı doğru yolu görmekten yey saydılar. Derken bu ettikleri yüzünden o alçaltıcı azabın yıldırımı onları çarptı.

18. Biz yalnız, inanıp sakınanları kurtardık.

19. O gün Allah'ın düşmanları derlenip takım takım ateşe sürüleceklerdir.

20. Sonunda oraya varınca kulakları, gözleri, derileri işledikleri kötülüklerden dolayı onlara karşı tanıklık edeceklerdir.

21. Derilerine diyecekler: «Neden bize karşı tanıklık ettiniz siz?» Onlar da diyecekler: «Bizi Allah söyletti, her nesneyi söyleten Allah. Sizi ilkin yaratan da Odur. Yine de Ona döndürüleceksiniz.»

22. Sizler bir gün gelir, kulaklarınız, gözleriniz, derileriniz size karşı tanıklık eder diye hiç çekinmediniz! Çünkü sizler işlediklerinizin birçoğunu Allah bilmez sandınız.

23. «İşte sizi yok eden, çalabınızı böyle sanmanızdır. Böylelikle siz kendinize yazık ettiniz.»

24. Artık dayanabilirlerse ateş onların durağı olacaktır. Diledikleri dünyaya dönmek isteseler bile dilekleri hiç yerine getirilmiyecektir.

25. Biz onların yanına bir takım yardaklar vermeyi uygun bulduk, onların işlediklerini de işlemediklerini de onlara güzel göstersinler diye. Onlardan önce gelip geçen cinler, insanlar üzerine de azap gerekmişti. Çünkü onlar kendilerine yazık etmiş kimselerdi.

26. Tanımazlar derler: «Kur'an'ı dinlemeyip, gürültü edin ki onu bastırasınız.»

27. İşte Biz de tanımazlara en ağır azabı tattıracağız, onları işlemiş olduklarının en kötüsüyle cezalandıracağız.

28. İşte Allah'a karşı düşmanlık edenlerin cezası budur, ateştir. Bizim belgelerimize karşı direnmelerinin cezası olarak orada onlara sonsuz bir yurt vardır.

29. Tanımazlar derler: «Ey çalabımız! Bizi saptıran cinleri, insanları bize göster ki onları ayaklarımızın altına alalım da alçalsınlar kalsınlar.»

30. İşte onlar da derler: «Bizim çalabımız Allah'tır.» Sonra doğruluktan da hiç ayrılmazlar, onlara melekler gönderilecek, bu melekler: «Sakın korkmayın, kaygılanmayın, size adanan Cennet'le kıvanın» diyeceklerdir.

31. «Biz bu dünya yaşayışında da, öbür dünya yaşayışında da sizin koruyucunuzuz. Sizin için burada içiniz ne isterse, ne dilerseniz hepsi vardır.

32. Bunlar yarlıgayıcı, esirgeyici olan Allah'ın gönderdikleridir.

33. Allah'a çağıran, iyilik işliyen: «İşte ben Allah'a bağınanlardanım» diyenden daha güzel sözlü kim vardır?

34. İyilikle kötülük bir olmaz. Kötülüğü, iyilikle karşıla. Böylelikle bir de bakarsın kendisiyle aranda düşmanlık olan kimse senin yakın bir sevdiğin gibi oluvermiştir.

35. Yüksekliğin bu kertesine yalnız katlananlar, yalnız o ulu tadı tadanlar eriştirilecektir.

36. Eğer seni Şeytan dürtecek olursa hemen Allah'a sığın. Çünkü O işitici, bilici olandır.

37. Gece, gündüz, güneş, ay hep Onun belgelerindendir. Ne güneşe, ne de aya secde etmeyin, yalnız bütün bunları yaratana secde edin, eğer Ona tapmak istiyorsanız.

38. Eğer onlar büyüklük taslamak istiyorlarsa taslasınlar. Çünkü çalabının katında olanlar gece gündüz hiç usanmadan yalnız Onu ululuyorlar.

39. İşte senin şu kupkuru gördüğün yeryüzü de Onun belgelerinden biridir. Ancak, Biz onun üzerine suyu indirdik mi, o yeryüzü kımıldamıya, kabarmıya başlar. İşte onu dirilten Allah kesenkes ölüleri de diriltecektir. Çünkü Onun her işe gücü yeticidir.

40. O kimseler ki Bizim belgelerimize dil uzatırlar, onlar Bize hiç gizli kalmazlar. Öyleyse, kalkış günü ateşe atılacak olan kimse mi yeydir, yoksa korkusuzca gelecek olan mı? Ne isterseniz onu yapın. Çünkü O, bütün işlediklerinizi görücüdür.

41. Gerçekten onlar o kimseler ki Kur'an kendilerine gelince onu tanımazlık ederler. Oysaki o, öyle mutlu bir kitaptır ki,

42. ne geçmişte, ne de gelecekte ona hiçbir eğrilik karışamaz. O, doğruyu bildirici, övülücü olan Allah'ın bildirdiği Kitap'tır.

43. Senin için söylenenler senden önce gelen elçiler için söylenenlerden başka türlü değildir. Ancak, senin çalabın hem yarlıgaması hem de acıklı azabı olandır.

44. Eğer Biz bu Kur'an'ı yabancı bir dilde bildirmiş olsaydık, kesenkes şunu diyeceklerdi: «Bunun âyetleri uzun uzadıya açıklanmalı değil miydi? Arap olanlara yabancı bir dil, öyle mi?» De ki: «O, inanan kimseler için doğru yolu gösterici, iyilik getiricidir. İnanmıyan kimselere gelince onların kulaklarında ağırlık vardır. Onların gözleri Kur'an'a kapalıdır.

Onlar kendilerine uzaktan ünlenen hayvanlara benzerler.

45. Gerçekten Biz Musa'ya Kitap verdik. Onlar onun üzerinde çekiştiler. Eğer senin çalabının verilmiş sözü olmasaydı kesenkes onların işi çoktan bitirilmiş olurdu. Doğrusu onlar şüphe içinde bocalayıp durmaktadırlar.

46. Herkim iyilik işlerse kendinedir, herkim de kötülük işlerse o da kendinedir. Senin çalabın kullarına karşı hiç kıyıcı değildir.

47. Kalkış gününü yalnız O bilir. Onun bilgisi olmadıkça hiçbir yemiş kabuğundan ayrılmaz, hiçbir dişi gebe kalmaz, doğurmaz. O gün onlara şöyle ünlenecek: «Nerede o Bana eş koştuklarınız?» Onlar da diyecekler: «İçimizde buna tanıklık edecek bir kimse yoktur, biliriz, bildiririz.»

48. Önce taptıkları kendilerini bırakıp savuşacaklar, onlar da artık kurtuluş yolu olmadığını anlıyacaklardır.

49. İnsan iyilik istemekten hiç usanmaz. Ancak başına bir sıkıntı gelince artık bezginleşir, umutsuzlaşır.

50. Başına sıkıntı geldikten sonra onu esirgiyecek olursak der ki: «Bu, benim hakkımdı. Kalkış olacağını sanmıyorum. Çalabıma döndürülsem bile Onun katında da kesenkes iyilik göreceğim.» Tanımazlık eden o kimselere işlediklerini bildireceğiz, kesenkes onlara çok sert bir azabı da tattıracağız.

51. Biz insana iyilik ettik mi, o yüz çevirir, yan çizer. Ancak, başına bir sıkıntı geldi mi, bu sefer de bol bol yalvarır!

52. De ki: «Kur'an Allah katından bildirilmiştir, böyleyken siz ona karşı tanımazlık ediyorsanız, şimdi söyleyin bana, doğrudan bu kerte ayrı kalan bir kimseden daha sapkın kim olabilir?»

53. Biz yakında belgelerimizi, her yerde olduğu gibi, kendi üzerlerinde de gösterereceğiz, artık Kur'an'ın doğru olduğu onlarca da anlaşılsın diye. Senin çalabının her olana bitene tanık olması yetmez mi?

54. İyi bilin ki işte onlar çalaplarına kavuşacaklarından işkillidirler. İyi bilin ki Allah her nesneyi kuşatıcıdır.

XLII

ŞÛRA SÛRESİ

Acıyıcı, esirgeyici Allah'ın adıyla başlarım.

1. Ha, Mîm.
2. Ayn, Sîn, Kaf.
3. Erkli, doğruyu bildirici olan Allah, senden öncekilerin gönlüne nasıl bildirdiyse senin gönlüne de işte öyle bildiriyor.
4. Yerlerde, göklerde ne varsa hep Onundur. O, yücedir, uludur.
5. Başlarının üstünde gökler yarılacak gibi olur. Melekler çalaplarını överek ulularlar, yeryüzündekiler için, yarlıganma dilerler. İyi bilin ki Allah, işte O, yarlıgayıcı, esirgeyici olandır.
6. Kendisini bırakıp da başkalarını koruyucu edinenleri Allah gözetleyicidir. Sen onların gözeticisi değilsin.
7. Biz senin gönlüne böyle arapça bir Kur'an bildirdik ki iller ili Mekke'yi, onun dolayındakileri şüphe götürmiyen o toplanma günüyle uyarasın diye. Onlardan bir kısmı Cennet'te, bir kısmı da kızgın ateşte olacaklardır.
8. Eğer Allah dileseydi onları kesenkes bir tek topluluk yapardı. Ancak, Allah kimi dilerse onu esirgeyiciliği içine alır. Kıyıcılara gelince, onların ne bir koruyucusu, ne de bir yardımcısı yoktur.
9. Yoksa onlar Allah'ı bırakıp da başkalarını mı koruyucu edindiler? Oysaki koruyucu olan yalnız Allah'tır. Ölüleri dirilten de Odur. Onun her işe gücü yeticidir.
10. «Sizin anlaşamadığınız her konuyu yargılamak Allah'a düşer. Benim çalabım olan Allah işte budur. Ben yalnız Ona dayanırım, ben yalnız Ona yönelirim.»
11. Yerlerin, göklerin yaratıcısı olan Allah size kendinizden

eşler, davarlar için de eşler var etmiştir. O sizi böylelikle üretiyor. Onun benzeri hiçbir nesne yoktur. O, işiticidir, görücüdür.

12. Yerlerin, göklerin anahtarları Ondadır. Dilediğinin azığını artırır, dilediğininkini de kısar. Çünkü O, her nesneyi bilicidir.

13. O, Nuh'a salık verdiğini sana da bildirdi. Senin gönlüne bildirdiğimiz, İbrahim'e, Musa'ya, İsa'ya salık verdiğimiz şu idi: «Dine sımsıkı sarılın, sakın bunun üzerinde ayrılığa düşmeyin.» Senin insanları bu dine çağırman eş koşanlara ağır geldi. Allah dilediğini kendine çeker, kendine döneni de doğru yola iletir.

14. Onların dinde ayrılığa düşmeleri ancak kendilerine bilim geldikten sonra oldu. Bu da aralarındaki kıskançlık yüzünden ileri geldi. Eğer çalabının belli bir son için sözü geçmiş olmasaydı, kesenkes araları çoktan yargılanmış olurdu. Onlardan sonra kendilerine Kitap kalanlar onun işkili içinde bocalayıp duruyorlardı.

15. Onun için sen onları durma çağır. Sana buyurulduğu gibi, doğrulukta ayak dire. Sakın onların dürtülerine kendini kaptırayım deme. De ki: «Ben Allah'ın bildirdiği bütün kitaplara inandım. Bana sizin aranızda tüzlükle davranmam buyurulmuştur. Allah bizim de çalabımızdır, sizin de çalabınızdır. Bizim işlediklerimiz bize, sizin işledikleriniz size. Bizimle sizin aranızda hiçbir çekişme yoktur. Allah hepimizi birden toplıyacak, sonunda ancak Ona dönülecektir.

16. Kendisine uyduktan sonra yine de Allah üzerine çekişmiye kalkışanların dayanakları çalaplarının katında hiçbir değer taşımıyacaktır. Onlar hem öfkeye, hem de ağır bir azaba uğrıyacaklardır.

17. Allah Kitap'ı, ölçüyü doğru olarak bildirendir. Ne bilirsin, belki de kalkış günü yakındır.

18. Buna inanmıyanlar onun çarçabuk gelmesini isterler. İnananlar ise ondan korkarlar. Çünkü bilirler ki, ne olursa

olsun kalkış olacaktır. İyi bilin ki kalkış üzerine çekişen kimseler büyük bir sapkınlık içindedirler.

19. Allah kullarını kayırıcıdır. O, kimi dilerse onu azıklandırır. Güclü olan, erkli olan yalnız Odur.

20. Herkim öbür dünya ekimini dilerse onun ekimini artırırız. Herkim de bu dünya ekimini dilerse ona da bu berikinden veririz. Ancak, onun öbür dünyadakinden hiçbir payı yoktur.

21. Yoksa Allah'ın uygun bulmadığı bir dini onlara yol olarak gösteren ortakları mı var? Eğer o ayırt gününe bırakma sözü olmasaydı onların araları çoktan yargılanmış olurdu. Gerçekten kıyıcılar için acıklı bir azap vardır.

22. Sen o kıyıcıların ettiklerinden dolayı nasıl korktuklarını görürsün. Korktukları başlarına gelecektir. İnanıp da iyilik işliyenler ise Cennet bahçelerinde bulunacaklardır. Onlar çalaplarının katında bütün dilediklerini bulacaklardır. İşte Allah'ın en büyük vergisi budur.

23. İşte Allah'ın inanıp da iyilik işliyen kullarına müjdelediği karşılık budur. De ki: «Ben sizden hiçbir karşılık beklemiyorum. İstediğim, yalnız yakınlarınıza karşı sevgidir.» Herkim güzel bir iş işlerse Biz de onun güzelliğini artırırız. Çünkü Allah yarlıgayıcıdır, şükrü karşılayıcıdır.

24. Yoksa: «Allah'a karşı yalan uydurdu» diyorlar? Ancak, Allah dilerse senin gönlünü köreltir. Allah sözleriyle iğriyi yokeder, doğruyu yerine getirir. Çünkü O, içimizde olanların hepsini bilicidir.

25. Kullarının dönüşünü onayan, kötülüklerini bağışlıyan, bütün işlediklerinizi bilen Odur.

26. İnanıp da iyilik işliyenlerin yalvarısını onayan, onlara kendi vergisinin bolluğundan ötürü daha çoğunu veren de Odur. Tanımazlara gelince, onlar için ağır bir azap vardır.

27. Eğer Allah bütün kullarına azığı bol bol vermiş olsaydı, kesenkes onlar yeryüzünde taşkınlık ederlerdi. Ancak O, dilediği kadarını verir. Çünkü O, bilgilidir, bilicidir.

28. Herkes artık ümidini kesmişken yağmuru indiren, esirgeyiciliğini yayan O'dur. O, koruyucudur, övülücüdür.

29. Yerlerin, göklerin, bunların içinde yaydığı bütün canlıların yaratılması Allah'ın belgelerindendir. Bütün bunları dileyince toplamıya da Onun gücü yeticidir.

30. Başınıza gelen her kötülük kendi ettikleriniz yüzündendir. Yine de Allah ettiklerinizin birçoğunu bağışlar.

31. Allah'ı yeryüzünde yıldırmak sizin elinizde değildir. Sizin Allah'tan başka ne bir koruyucunuz, ne de bir yadımcınız yoktur.

32. Denizde yüzen, dağlar gibi gemiler de Onun belgelerindendir.

33. Eğer dilerse yeli ağırlaştırır da gemiler denizin üstünde durakalırlar. İşte bunda bütün katlananlar, şükredenler için kesin belgeler vardır.

34. Ya da o gemileri kazandıkları günahtan dolayı yokeder. İçlerinden çoğunu da bağışlayıp batırmayız.

35. Belgelerimiz üzerinde çekişip duranlar bilsinler ki kendileri için kaçacak yer yoktur.

36. Size verilenler hep dünya yaşayışının gönenceleridir. Allah katındaki karşılık ise hem yeydir, hem de süreklidir. Bu karşılık o kimseler içindir ki inanıp çalaplarına dayanırlar,

37. büyük günahlardan, çirkin işlerden kaçınırlar, öfkelenince de bağışlarlar,

38. çalaplarının çağrısına gelirler, yalvarıya dururlar, işlerini hep biribirlerine danışarak görürler, kendilerini azıklandırdıklarımızdan başkalarına da harcarlar,

39. kendilerine saldırılınca biribirleriyle yardımlaşıp öc alırlar.

40. Kötülüğün karşılığı yine onun gibi bir kötülüktür. Ancak, herkim bağışlar, barışırsa onun karşılığını vermek Allah'a düşer. Çünkü Allah kıyıcıları sevmez.

41. Herkim de kendine edilen bir kıyıcılık üzerine öc alacak olursa, ona karşı durulamaz.

42. Ancak, insanlara kıyanlara, yeryüzünde zorbalık edenlere karşı durulur. İşte bunlar için acıklı bir azap vardır.

43. Herkim de katlanır, suç örterse işte bu, pek büyük bir iştir.

44. Allah kimi yoldan çıkarırsa artık onun koruyucusu olmaz. Sen o kıyıcıları göreceksin, azabı görünce: «Geri dönmek için yol var mı?» diyeceklerdir.

45. Yine göreceksin, onlar alçalmaktan dolayı başları önünde ateşin karşısına getirilince gözlerinin ucuyla bakacaklardır. İnananlar da diyecekler: «Kendilerine yazık edenler kalkış günü hem kendilerine, hem de kendilerinden yana olanlara yazık etmiş olurlar.» İyi bilin ki işte kıyıcılar sürekli bir azap içinde olacaklardır.

46. Kendilerinin Allah'tan başka yardım edecek hiçbir koruyucuları yoktur. Allah da kimi yoldan çıkarırsa artık onun için yol yoktur.

47. Çalabınızın çağrısına gelin, Allah'tan gelecek olan öyle bir gün gelmeden önce ki onun geri çevrilmesi elde değildir. O gün sizin için ne sığınacak bir yer, ne de sizin için tanımazlık etme yolu vardır.

48. Onlar yine de yüzçevirecek olurlarsa çevirsinler. Biz seni onların üzerine gözetici koymadık. Sana düşen, yalnız bir bildiridir. Doğrusu şu ki Biz esirgeyiciliğimizi insana tattırdık mı, o bundan dolayı sevinir. Bilerek işlediği kötülüklerden dolayı başına bir kemlik de geldi mi, bu kez de iyilik bilmez olur.

49. Yerlerin, göklerin hakanlığı Allah'ındır. O, dilediğini yaratır. Dilediğine kız, dilediğine erkek çocuklar verir.

50. Ya da dilediğine hem erkek hem kız çocuklar verir. Dilediğini de kısır bırakır. Çünkü O, bilicidir, güc yetiricidir.

51. Allah hiçbir âdemoğluna doğrudan doğruya söz söylemiş değildir. Yalnız gönle bildirerek, ya kendini göstermeden ya da bir elçi göndererek kendi uygunuyla dilediğinin gönlüne bildirdiği olmuştur. Çünkü O yücedir, doğruyu bildi-

ricidir.

52. İşte Biz öz buyruğumuz olan bir ruhu, Kur'an'ı da senin gönlüne böyle bildirdik. Yoksa sen bundan önce Kitap'ın da, inancın da ne olduğunu bilmiyordun. Biz bu ruhu bir ışık olarak varettik. Bununla kullarımızdan dilediğimizi doğru yola iletiyoruz. İşte sen de kesenkes doğru yola iletmektesin,

53. o Allah'ın yoluna ki yerlerde, göklerde ne varsa hepsi Onundur. İyi bilin ki bütün işler, dönüp dolaşıp ancak Allah'a varır.

XLIII

ZUHRUF SÛRESİ

Acıyıcı, esirgeyici Allah'ın adıyla başlarım.

1. Ha, Mîm.
2. Apaçık Kitap'a and olsun ki,
3. Gerçekten Biz Kur'an'ı arapça olarak varettik, anlıyabilesiniz diye.
4. İşte o, katımızdaki Ana Kitap'ta da vardır. Gerçekten o, yücedir, doğruyu bildiricidir.
5. Siz taşkın bir ulussunuz diye, Kur'an'ı size bildirmekten vaz mı geçelim?
6. Biz sizden öncekilere de nice elçiler göndermiştik.
7. Onlara bir elçi gelsin de, onlar onunla eğlenmiş olmasınlar, olmaz.
8. Onun için Biz gücce bunlardan üstün olanları da yokettik. O öncekilerin olaycaları Kur'anda kaç yerde geçmiştir.
9. Ant olsun ki eğer onlara: «Yerleri, gökleri kim yarattı?» diye sorarsan kesenkes: «Onları o erkli, bilici olan Allah yarattı» diyeceklerdir.
10. O Allah ki yeryüzünü size bir beşik yapmış, istediğiniz

yere doğrulasınız diye de yollar yapmıştır.

11. Yine o Allah ki size gökyüzünden yetecek kadar su indirdi. Biz onunla kuraklıktan ölmüş bir ülkeyi diriltiriz. İşte siz de sinlerinizden böyle çıkarılacaksınız?

12. Yine o Allah ki her nesnenin çeşitlerini yarattı, gemiyi, davarları sizin için binek yaptı,

13. üzerlerine binesiniz de çalabınızın iyiliğini anasınız diye. Üzerlerine binince de şöyle deyin: «Bunlara bizim için boyun eğdiren Allah uludur. Yoksa biz onlarla başa çıkamazdık.

14. İşte biz sonunda kesenkes çalabımıza döneceğiz.»

15. Böyle iken kulları arasından kimini Onun parçası saydılar. Doğrusu, insan açıktan açığa iyilik nedir bilmiyendir.

16. Yoksa Allah kız olarak yarattıklarını kendine çocuk edinip de oğlanları size mi ayırdı?

17. Onlardan birine Allah'a soydaş edindirdikleri bir kız çocukları olduğu müjdesi verilince onun yüzü öfkesinden kapkara olur.

18. Onlar yalnız süslenmesini öğrenmiş, tartışırken de ne söyledikleri anlaşılmıyan kızları mı Allah'a çocuk edindiriyorlar?

19. Onlar Esirgeyicinin kulları olan melekleri de dişi yaparlar. Onlar meleklerin yaratılışlarına tanık mı oldular? Onların bu tanıklığı yazılacak, sonra da onlardan sorulacaktır.

20. Ona derler: «Eğer Esirgeyici dileseydi biz onlara tapmazdık. Onların bu işde hiçbir bilgileri yoktur. Onlar yalnız yalan söylüyorlar.»

21. Yoksa Biz kendilerine Kur'an'dan önce başka bir Kitap vermişiz de onlar buna mı sarılıyorlar?

22. Yok, onlar diyorlar: «İşte biz atalarımızı bu din yolu üzerinde bulduk. Biz onların izleri üzerinde doğruluyoruz.»

23. Böylece senden önce hangi ile bir uyarıcı göndermişsek o ilin varlıklıları: «Biz babalarımızı bu dinin yolu üzerinde bulduk. Biz onların izlerine ayak uyduruyoruz» demişlerdir.

24. De ki: «Ya ben size o bulduğunuzdan daha doğru bir din getirdimse, buna ne diyeceksiniz?» Dediler: «Doğrusu, biz o senin getirdiğin dini yine de tanımıyacağız.»

25. Bunun üzerine Biz de onlardan öc aldık. Bak, o yalan sayanların sonu nice oldu!

26. O gün İbrahim babasına, ulusuna şöyle demişti: «Gerçekten benim sizin taptıklarınızla hiçbir ilişiğim yoktur.

27. Ben yalnız beni yaratana taparım. Çünkü O, beni doğru yola iletecektir.»

28. İbrahim bu sözü kendinden sonra gelenlere ölmez bir söz olarak bıraktı, doğru yola dönsünler diye.

29. Gerçi Ben onları olsun, atalarını olsun, doğru olan Kur'an'ı açıklayıcı bir elçi gelinceye kadar gönendirdim,

30. ancak, onlara doğru olan Kur'an gelince onlar: «Bu, büyüdür. İşte biz bunu tanımayız» dediler.

31. Bir de dediler: «Bu Kur'an iki ilin büyüklerinden birine bildirilmeliydi.»

32. Çalabının esirgeyiciliğini bölüşme işi onlara mı kalıyor? Oysaki dünya yaşayışında onların geçimliklerini aralarında yine Biz böldük. Kiminin basamağını kimininkinden üstün kıldık, kimi kimini çalıştırsın diye. Çalabının esirgeyiciliği onların bütün biriktirdiklerinden yeydir.

33. Eğer bütün insanların bir tek tanımazlar topluluğuna döneceklerini göz önünde bulundurmuş olmasaydık Esirgeyici'yi tanımıyanların evlerinin tavanlarını, üzerine basıp çıktıkları merdivenleri,

34. evlerinin kapılarını, üzerlerine yaslandıkları kerevetlerini hep gümüşten yapardık,

35. onları altın bezeneklere boğardık. Bütün bunlar dünya yaşayışının gönenceleridir. Öbür dünyada Allah'ın katında olanlar ise yalnız sakınanlar içindir.

36. Herkim esirgeyici olan Allah'ı anmıya karşı göz yumacak olursa Biz ona bir Şeytan'ı yoldaş katarız.

37. İşte bu şeytanlar onları yoldan çıkarırlar. Oysaki onlar

kendilerini doğru yol üzerinde sanırlar.

38. Günün birinde yoldaşıyla birlikte Bize gelince, şunu diyecektir: «Ne olurdu, benimle senin aranda Doğu ile Batı arası kadar uzaklık olsaydı! Meğer sen ne kötü yoldaş imişsin!»

39. Bugünkü yakınmanız hiçbir işinize yaramıyacak. Çünkü siz hepiniz kıyıcılık ettiniz. Onun için azabı da hep birlikte çekeceksiniz.

40. Sen sağırlara söz işittirebilir misin, ya da körlere, o açıktan açığa sapmış olanlara doğru yolu gösterebilir misin?

41. Seni dünyadan alıp götürsek bile Biz onlardan ne olursa olsun yine de öc alırız,

42. ya da onlara adadığımız azabı sana gösteririz. Çünkü Bizim onlara karşı gücümüz yeticidir.

43. Onun için sen senin gönlüne bildirilene sımsıkı sarıl. Çünkü sen doğru yol üzerindesin.

44. Gerçekten Kur'an sana da, ulusuna da bir öğüttür. Siz yarın bundan sorumlu tutulacaksınız.

45. Sen önce gönderdiğimiz elçilerden sor bak, Biz esirgeyici olan Allah'tan başka tapılacak tanrılar varetmiş miyiz?

46. Ant olsun ki Biz Musa'yı belgelerimizle Firavun'a, ulusunun ileri gelenlerine elçi gönderdik. Musa dedi: «Ben bütün varlıkların çalabı yönünden gönderilen elçiyim.»

47. Ancak Musa belgelerimizle yanlarına varınca onlar bunlara gülüverdiler.

48. Bizim onlara gösterdiğimiz belgeler arasında biri öbüründen daha büyük olmıyanı yoktur. Biz de onları azaba çarptık, eğri yoldan dönsünler diye.

49. Dediler: «Ey büyücü! Senin yalvarını onamıya söz veren çalabına bizim için yalvar ki biz de artık kesin olarak doğru yolu tutmuş olalım.»

50. Biz onların üzerinden azabı giderince onlar da hemen sözlerinden caydılar.

51. Firavun, ulusuna ünliyerek şunu dedi: «Ey ulusum! Mı-

sır'ın hakanlığı bende değil mi? Bu ırmaklar ayağımın altından akmıyorlar mı? Görmüyor musunuz?

52. Ben ondan üstün değil miyim? O, daha söz söylemesini bile beceremiyecek kadar aşağılık bir kimsedir.

53. Öyledir de neden ona altın bilezikler verilmemiş, neden kendisiyle birlikte melekler gelmemiş?»

54. Böylece Firavun, ulusunu alık yerine koydu. Onlar da ona boyun eğdiler. Çünkü onlar karıştırıcı kimselerdiler.

55. Sonunda onlar Bizi öfkelendirince Biz de onlardan öc aldık. Hepsini birden suda boğduk.

56. Böylelikle onları sonrakiler için hem öncü, hem de örnek yaptık.

57. Meryemoğlu örnek olarak öne sürülünce senin ulusun bundan yüz çevirmişti.

58. Dediler: «Bizim tanrılarımız mı yeydir, yoksa o mu?» Onların bunu ileri sürmeleri yalnız çatışmak içindi. Çünkü onlar düşman takımıydı.

59. İşte o ancak bir kuldur. Biz ona iyilik ettik. Onu İsrailoğullarına örnek verdik.

60. Eğer Biz dileseydik kesenkes sizin içinizden melekler yaratırdık da yeryüzünde sizin yerinize koyardık.

61. Gerçekten Kur'an beklenen kalkış gününün bilgisidir. Sakın bunda işkiliniz olmasın. Bana uyun. İşte doğru yol budur.

62. Sakın Şeytan sizi doğru yoldan çevirmesin. Çünkü o, sizin açıktan açığa düşmanınızdır.

63. İsa apaçık belgeler getirince şunu dedi: «Gerçekten ben size doğrunun bilgisini getirmek için geldim. Bir de üzerinde çekişip durduklarınızdan bir nicesini size açıklıyacağım. Artık Allah'tan sakının, Ona boyun eğin.

64. İşte Allah sizin de çalabınızdır, benim de çalabımdır. Öyleyse Ona tapın. İşte doğru yol budur.»

65. Bunun üzerine onların içindeki bölüntüler biribirleriyle çatıştılar. O acıklı günün azabıyla kıyıcıların başlarına ge-

lecek var.

66. Onlar o kalkış gününün ansızın gelip çatmasından başkasını mı bekliyorlar?

67. Biribirlerini sevenler o gün biribirlerine düşman kesilirler. Yalnız, sakınanlar değil.

68. «Ey Benim kullarım! Bugün sizin için korku yoktur. Siz kaygılanacak da değilsiniz.

69. Onlar o kullarımdır ki belgelerimize inanmışlar, Allah'a bağınmışlardır.

70. Siz de, eşleriniz de Cennet'e girin de kıvanın.»

71. Onlara altın tepsiler, testiler dolaştırılacak, onlar içlerinin çektiği, gözlerinin aradığı ne varsa hepsini orada bulacaklardır. Sizler hep orada kalacaksınız.

72. İşlediğiniz iyiliklerden dolayı konacağınız Cennet işte budur.

73. Orada sizin için bol yemiş vardır. Onlardan yiyeceksiniz.

74. Suçlular ise hep Cehennem azabında kalacaklardır.

75. Onların azabı gevşetilmiyecek, onlar bu azabın içinde umutlarını keseceklerdir.

76. Biz onlara kıymadık. Yalnız onlar kendi kendilerine kıydılar.

77. Onlar şöyle ünliyecek: «Ey Cehennem bekçisi! Çalabına söyle de artık bu işe bir son versin.» Cehennem bekçisi de diyecek: «Yok, siz burada kalacaksınız.»

78. Ant olsun ki Biz size doğruyu getirdik. Ancak pek çoğunuz bu doğrudan tiksindiniz.

79. Yoksa onlar işlerini sağlam mı tuttular? Biz de işimizi öyle sağlam tutarız.

80. Yoksa onlar, onların içlerinde sakladıklarını, gizli gizli konuştuklarını Biz işitmiyoruz mu sanıyorlar?

81. De ki: «Eğer esirgeyici olan Allah'ın çocuğu olsaydı ona ilk önce ben tapardım.

82. Yerlerin, göklerin çalabı, egeliğin çalabı onların takıp

takıştırmak istediklerinden uludur.»

83. Artık onları kendi başlarına bırak da boş işlere dalsınlar. Korkutuldukları azap gününe kavuşturuluncaya kadar oyalanıp dursunlar.

84. Gökte de Allah Odur, yerde de Allah Odur. Doğruyu bildirici olan da Odur, bilici olan da Odur.

85. Kutludur o Allah ki yerlerde, göklerde, ikisinin arasında ne varsa hepsinin de hakanlığı Onundur. Kalkış gününün ne vakit olacağını bilen de Odur. Sonunda hepiniz Ona döndürüleceksiniz.

86. Allah'ı bırakıp da başkasına tapanlar artık Onun kayırıcılığını elde edemezler. Yalnız doğruyu bilip de tanıklık edenler için böyle değildir.

87. Ant olsun ki onlara kendilerini kimin yarattığını sorarsanız kesenkes: «Allah» diyeceklerdir. Öyledir de neden döneklik ediyorlar?

88. Peygamberin sözü şu olmuştur: «Ey çalap! İşte bunlar inanmıyanlar takımıdır.»

89. Onlardan vazgeç artık. Onlara: «Esenlik size» de. Onlar yakında anlıyacaklardır.

XLIV

DUHAN SÛRESİ

Acıyıcı, esirgeyici Allah'ın adıyla başlarım.

1. Ha, Mîm.

2. Apaçık anlatan Kitap'a ant olsun ki,

3. Biz onu kutlu bir gecede bildirdik. Gerçekten Biz onunla insanları uyarmış olduk.

4. Doğrunun bilgisine uygun olan her iş de o gece ayırt edilir,

5. Bizden gelen bir buyrukla. Çünkü Bizim elçiler gönderdiğimiz de olmuştur,
6. bu da senin çalabının bir esirgeyiciliği olarak. Çünkü O işiticidir, bilicidir.
7. Eğer kanasıya inanmak istiyorsanız bilin ki yerlerin, göklerin, ikisinin arasında olanların çalabı Odur.
8. Ondan başka tanrı yoktur, dirilten de Odur, öldüren de O. Sizin de çalabınız Odur, sizden önceki atalarınızın çalabı da O.
9. Ancak onlar şüphe içinde oyalanmaktadırlar.
10. Öyleyse gökyüzünün katı bir duman savuracağı o günü gözle.
11. Bu duman insanları bürüyecek, Onlar: «Ne acıklı azap bu!» diyecekler.
12. «Ey çalabımız! Bu azabı üzerimizden kaldır. Çünkü biz inananlarız.»
13. Kur'an'dan onlara ne? Onlara açıklayıcı elçiler de gelmişken,
14. yine de ondan yüzçevirdiler de: «Ona öğretmişler, delinin biri o!» dediler.
15. İşte Biz bu azabı kısa bir zaman için üzerinizden kaldıracağız. Ancak siz, yine de tanımazlığa döneceksiniz.
16. O gün Biz onları sıkıştırdıkça sıkıştıracağız. Çünkü Biz onlardan öc alacağız.
17. Ant olsun ki Biz onlardan önce Firavun ulusunu da sınadık. Onlara görklü bir elçi gelmişti.
18. «Allah'ın kullarını bana verin de götüreyim. Çünkü ben sizlere inanılır bir elçi olarak gönderildim.
19. Sakın Allah ile boy ölçüşmiye kalkışmayın. Bakın, ben size apaçık kanıt da getirdim.
20. Eğer beni taşlamıya kalkışacak olursanız işte ben benim de, sizin de çalabımız olan Allah'a sığınırım.
21. Eğer bana inanmıyorsanız beni yalnız bırakın.»
22. Bunun üzerine Musa çalabına yalvardı: «Doğrusu bun-

lar suçlu kimseler» dedi.

23. Allah da buyurdu: «Öyleyse kullarımla birlikte geceleyin çık git. Çünkü onlar ardınızdan geleceklerdir.

24. Denizi ikiye bölünmüş olarak bırak. Çünkü onların ordusu boğulacaktır.»

25. Onlar nice bahçeleri, pınarları bırakıp gittiler,

26. nice ekinleri, nice görklü konakları,

27. tadını tattıkları nice iyilikleri de.

28. İşte böyle, Biz de onların nesi var nesi yoksa hepsini başka bir ulusa bıraktırdık.

29. Onlar için ne gök ağladı, ne de yer. Onlara göz açtırmadık.

30. Ant olsun ki Biz İsrailoğullarını alçaltıcı bir azaptan kurtardık,

31. Firavun'un elinden. Çünkü o, kendini beğenmiş azgının biriydi.

32. Ant olsun ki Biz İsrailoğullarını bile bile bütün uluslardan üstün kıldık.

33. Onlara öyle belgeler de verdik ki her birinde apaçık bir sınama vardı.

34. Gerçekten onlar kesenkes şöyle derler:

35. «Biz yalnız bir defa öleceğiz. Öldükten sonra da artık bir daha dirilmiyeceğiz.

36. Eğer sizler doğru kimselerseniz babalarımızı diriltip getirin bakalım.»

37. Bunlar Tübba ulusundan, onlardan önce gelenlerden de üstün müdürler? Böyleyken Biz onları da yokettik. Çünkü onlar da suç işlemişlerdi.

38. Biz yerleri, gökleri, aralarındakileri oyuncak olsun diye yaratmadık.

39. Biz bütün bunları ancak gerektiği gibi yarattık. Ancak, pek çoğu bunu bilmezler.

40. İşte ayırt günü, hepsinin toplanacağı gün.

41. Ogün sevdik sevdiğin işine yaramıyacaktır, kimse kim-

seden yardım görmiyecektir.

42. Meğer ki Allah'ın esirgedikleri ola. Çünkü O, erklidir, acıyıcıdır,

43. işte zakkum ağacı!

44. Günaha düşkün olanların yiyeceğidir o.

45. Erimiş maden gibidir, karınlarında kaynıyacaktır,

46. kaynar su kaynar gibi.

47. «Tutun onu da sürükliye sürükliye Cehennem'in tâ ortasına atın.

48. Sonra da başından aşağı o kaynar suyu dökün.»

49. «Tat bunu. Çünkü sen erkli, görklü olandın!

50. İşte bu, senin varlığından işkillenmiş olduğun azaptır.»

51. Sakınırlara gelince, onlar korkusuz bir yerdedirler,

52. cennetlerde, pınar başlarındadırlar.

53. Onlar ipekli, sırmalı kumaşlar giyeceklerdir, karşı karşıya oturacaklardır.

54. İşte bu böyle olacaktır. Ahû gözlülerle de yoldaş olacaklardır.

55. Orada canlarının istediği her yemişi bulmakta hiç güçlük çekmiyeceklerdir.

56. Orada ilk ölümlerinden başka ölüm tatmıyacaklardır. Allah onları Cehennem azabından da koruyacaktır.

57. Bütün bunlar senin çalabının büyük bir vergisidir. İşte bu ulu bir başarıdır.

58. Biz o Kur'an'ı senin dilinle bildirerek anlaşılmasını kolaylaştırmış olduk, öğütlensinler diye.

59. Artık onları gözle, çünkü onlar da gözliyeceklerdir.

XLV

CÂSİYE SÛRESİ

Acıyıcı, esirgeyici Allah'ın adıyla başlarım.

1. Ha, Mîm.

2. Bu kitap erkli, doğruyu bildirici olan Allah yönünden gönderilmiştir.

3. Gerçekten inananlar için yerlerde, göklerde kesin belgeler vardır.

4. Sizin yaratılmanızda, canlı varlıkların yeryüzüne yayılmasında kanasıya inananlar için belgeler vardır.

5. Gece ile gündüzün değişik olmasında, Allah'ın gökten azıklandırıcı yağmuru indirip onunla yeri kuraklıktan ölmüşken diriltmesinde, yelleri türlü yönlerde estirmesinde, düşünenler takımı için belgeler vardır.

6. İşte bunlar Allah'ın âyetleridir. Bunları sana dosdoğru okuyoruz. Artık onlar Allah'a, Onun âyetlerine inanmadıktan sonra hangi söze inanırlar?

7. Yazıklar olsun, çok yalan söyliyen, çok günah işliyen o kimseye.

8. Böylesi kendisine okunan Allah'ın âyetlerini işitir, sonra da işitmemiş gibi büyüklük taslar, ayak direr. Sen ona acıklı azabı müjdele.

9. Yine belgelerimizden bir parçasını öğrenecek olsa onunla eğlenir. İşte böyleleri için alçaltıcı bir azap vardır.

10. Onların önlerinde Cehennem vardır. Ne kazandıkları, ne de Allah'ı bırakıp da edindikleri koruyucular onların hiç bir işlerine yaramıyacaktır. Onlar için pek büyük bir azap vardır.

11. İşte doğru yolu gösterecek olan bu Kur'an'dır. Çalabınızın âyetlerini tanımıyanlar için kötülerin kötüsü acıklı bir azap vardır.

12. O Allah ki, denize sizin için boyun eğdirdi, Onun buyruğu ile üzerinde gemiler yüzüp gitsinler, Onun bol vergisinden de diliyesiniz, Ona şükredesiniz diye.

13. O, yerlerde, göklerde ne varsa hepsine, kendiliğinden sizin için boyun eğdirdi. İşte bütün bunlarla düşünenler takımı için belgeler vardır.

14. İnananlara söyle, Allah'ın o günleri geleceğini ummıyanları bağışlasınlar. Şunun için ki Allah her ulusa kazandıklarına göre karşılıklarını verecektir.

15. Herkim iyilik işlerse kendinedir. Herkim de kötülük işlerse yine kendinedir. Sonra ancak çalabınıza döndürüleceksiniz.

16. Ant olsun ki Biz İsrailoğullarına Kitap, doğrunun bilgisini, peygamberlik verdik. Onları en iyi azıklarla azıklandırdık. Hem de onları her ulustan üstün kıldık.

17. Onlara din işinde apaçık belgeler de verdik. Onların biribirlerine düşmeleri ancak kendilerine buyruk geldikten sonra aralarındaki kıskançlıktan ileri geldi. İşte senin çalabın arasını kalkış günü yargılıyacaktır.

18. Sonra sana din işinde bir töre edindirdik. Artık ona uy. Sakın kendini bilmezlerin dürtülerine kapılma.

19. İşte onlar Allah'a karşı seni hiç koruyamazlar. Çünkü kıyıcılar biribirlerinin koruyucularıdır. Allah ise yalnız sakınanların koruyucusudur.

20. Bu Kur'an insanlar için gönül ışığıdır, kılavuzdur, kanasıya inananlar takımı için de bir esirgemedir.

21. Yoksa kötülük edenler kendilerini iyilik edenlerle bir tutacağız, onların ölümleri de, dirimleri de bir olacak mı sanıyorlar? Ne kötü düşüncedir bu!

22. Allah yerleri, gökleri gerektiği gibi yarattı. Herkes ettiğini bulacaktır, hiç kimseye de kıyılmıyacaktır.

23. Sen ne dersin o kimseye ki kendi tutkularını kendine tanrı edinmiş, Allah da onu bile bile doğru yoldan saptırmış, kulaklarını, gönlünü tıkamış, gözlerine de örtü çekmiştir. Böy-

lesini Allah'tan başka kim doğru yola iletebilir? Yine de öğütlenmiyecek misiniz?

24. Derler: «Bu dünya yaşayışından başka yaşayış yoktur. Ölmek de, yaşamak da bu dünyada olur. Bizi öldüren, ancak zamandır.» Onların bu konuda hiçbir bilgileri yoktur, onlar öyle sanıyorlar, okadar.

25. Kendilerine apaçık âyetlerimiz okununca onların bütün dayanakları: «Eğer sizler doğru sözlü kimselerseniz, atalarımızı diriltip getirin bize» demek oluyor.

26. De ki: «Sizi dirilten Allah'tır. Sonra öldüren, en sonra geleceğinde hiç işkil olmıyan kalkış günü toplıyacak olan yine Odur. Ancak, insanların pek çoğu bunu bilmezler.

27. Yerlerin, göklerin hakanlığı Allah'ındır. Eğri yola sapanlar kalkış günü, işte o gün kendilerine yazık edeceklerdir.

28. O gün her din bölüğünü diz çökmüş görürsün. Her bölük kendi kitabının başına çağrılacak. O gün sizler ettiğinizi bulacaksınız.

29. «İşte size dosdoğru söyliyen Kitap'ımız. Ne işledinizse Biz onu buraya geçirdik.»

30. O kimseler ki inanıp iyilik işlerler, işte onları çalapları esirgeyiciliği içine alacaktır. İşte açıktan açığa başarı budur.

31. O kimseler ki tanımazlık ettiler onlara şöyle denilecek: «Âyetlerimiz size okunmuyor muydu? Ancak siz büyüklük taslıyordunuz. Onun için sizler suçlu kimseler oldunuz.»

32. «Size Allah'ın verdiği söz doğrudur. Kalkış olacağında hiç işkil yoktur» denilince siz dediniz: «Biz kalkış nedir bilmiyoruz, öyle sanıyoruz, okadar! Bunun olacağına kanasıya inanmış değiliz.»

33. Onların ettikleri kötülükler belli olacak, eğlence edindikleri azap da onları her yandan saracaktır.

34. «Siz bu güne kavuşulacağını nasıl unuttunuzsa Biz de sizi öyle unutacağız. Yurdunuz ateştir. Sizin için yardımcılar da yoktur.

35. Bu da şundan. Siz Allah'ın âyetlerini eğlence edinmiş-

tiniz. Dünya yaşayışı da sizi aldatmıştı.» Bundan sonra onlar ateşten çıkarılmıyacaklar, onların bağış dilemelerine de kulak asılmıyacaktır.

36. Övülmek yerlerin, göklerin çalabı olan Allah'a yaraşır.

37. Yerlerde de göklerde de büyüklük Ona yaraşır. O, erklidir, doğruyu bildiricidir.

XLVI

AHKAF SÛRESİ

Acıyıcı, esirgeyici Allah'ın adıyla başlarım.

1. Ha, Mîm.

2. Bu, erkli, doğruyu bildirici olan Allah'ın bildirdiği Kitap'tır.

3. Biz yerlerle gökleri, aralarındakileri ancak gerektiği gibi, belli bir süre için yarattık. Tanımıyanlar ne ile uyarıldılarsa ondan yüzçevirdiler.

4. De ki: «Allah'ı bırakıp da taptıklarınıza, bakın bakalım, onlar yerde ne yaratmışlar, gösterin. Yoksa, göklerin yaratılmasında onların da payı mı vardır? Bundan önce size her hangi Kitap geldiyse, ya da elinizde bir takım bilim kalıntıları varsa, haydi doğru sözlü kimseler iseniz gösterin.»

5. O kimseden daha şaşkın kim olabilir ki Allah'ı bırakıp da kalkış gününe kadar karşılık veremiyen bir nesneye tapıp durur? Oysaki bunlar onların taptıklarından bilgisizdirler.

6. İnsanlar bir araya derlendikleri gün bu taptıkları onlara düşman olacaklar, onların tapkılarını hiç tanımıyacaklardır.

7. Kendilerine apaçık belgelerimiz okununca da tanımıyan kimseler kendilerine gelen dosdoğru Kur'an için: «İşte apaçık bir büyü!» derler.

8. «Yoksa onu kendisi uydurup da Allah'ın üstüne mi atı-

yor?» derler. De ki: «Eğer onu ben uydurmuş olsaydım beni Allah'ın azabından kurtarmıya sizin gücünüz yetmezdi. Allah Kur'an'a karşı yaptığınız taşkınlıkları da çok iyi biliyor. Benimle sizin aranızda Allah'ın tanık olması yeter. O, yarlıgayıcıdır, esirgeyicidir.»

9. De ki: «Elçilerin ilki ben değilim. Bana karşı da, size karşı da ne edileceğini bilmiyorum. Ben yalnız benim gönlüme bildirilene uymaktayım. Ben apaçık bir uyarıcıyım, okadar.»

10. De ki: «Ne dersiniz? Ya bu Kur'an Allah katından gönderilmiş ise, böyle iken siz onu tanımıyorsunuz. İsrailoğullarından bir tanık da onun benzerine tanıklık etmiş, ona inanmıştır. Böyle iken siz yine de büyüklük taslıyorsanız? Ancak Allah kıyıcılar takımını doğru yola iletmez.»

11. O kimseler ki tanımazlar, inanan kimseler için şunu derler: «Eğer bu din iyi bir din olsaydı bu işde onlardan önce davranırdık.» Onlar bu doğru yola gelmedikleri için «Bu eski bir yalandır» diyeceklerdir.

12. Bundan önce bir önder, bir esirgeme olarak Musa'nın Kitap'ı vardı. Şimdi de onu bu Kitap arap diliyle doğrulamaktadır. Bu Kitap kıyıcıları uyarmak, iyilik edenleri müjdelemek için gönderilmiştir.

13. O kimseler ki: «Bizim çalabımız Allah'tır» derler, sonra da doğruluktan hiç ayrılmazlar, onlar için hiçbir korku yoktur, onlar kaygılanacak da değildirler.

14. İşte bunlar cennetlik kimselerdir. İşlediklerinin karşılığı olarak hep orada kalacaklardır.

15. Biz insana, anasına babasına karşı iyilikle davranmasını salık verdik. O ana ki onu güçlükle karnında taşıdı. Onu güçlükler doğurdu. Gebe kalmasıyla sütten kesilme arası otuz aydır. Sonunda kişi erginlik çağına varıp da kırk yaşına basınca der: «Çalabım! Bana da, anama da, babama da ettiğin iyiliğe şükretmeyi, senin dilediğini elde edecek iyi işler işlemeyi benim gönlüme doğurt. Benim soyumdan gelenlere de iyilik ver. Çünkü ben sana döndüm, ben sana bağındım.

16. İşte Biz bu gibilerin işlediklerinin en güzellerini onarız, kötülerinden geçeriz. Onlar cennetlikler arasındadırlar. Çünkü onlara verilen söz dosdoğru bir sözdür.

17. O kimse ki anasına, babasına şöyle der: «Of! Benden önce nice nesiller gelmiş geçmiş. Siz beni öldükten sonra diriltmekle mi korkutacaksınız?» Anası, babası ise Allah'a yalvarırlar, ona derler: «Yazıklar olsun sana! Artık inan. Çünkü Allah'ın verdiği söz doğrudur.» O ise şöyle der: «Bütün bunlar olsa olsa eskilerin masallarıdır.»

18. İşte bunlar kendilerinden önce cin ya da insan olarak gelip geçen topluluklar arsında üzerlerine azap gerekmiş olan kimselerdir. Çünkü bunlar kendilerine yazık edenlerdir.

19. Herkesin, işlediklerine göre bir basamağı vardır. Onların işlediklerinin karşılığı verilecektir. Onlara hiç kıyılmıyacaktır.

20. Tanımıyanlar ateşin karşısına getirildikleri gün, onlara denilecek: «Siz bütün tadları dünyada yaşarken tükettiniz. Bunlarla gönendiniz. Yeryüzünde doğru olmıyarak büyüklük tasladınız, karıştırıcılık ettiniz. Onun için bugün alçalma azabıyla cezalandırılacaksınız.»

21. Âd'ın soydaşını bir düşün. O, Ahkaf'daki ulusunu uyaracak olmuştu. Nasıl ki kendisinden önce de, sonra da birçok uyarıcılar gelip geçmişlerdi: «Sakın Allah'tan başkasına tapmayın. Ulu günün azabına uğramanızdan korkuyorum» demişti.

22. Onlar da demişlerdi: «Sen bizi tanrılarımızdan vazgeçirmek için mi geldin? Eğer sen doğru kimse isen, bize verdiğin sözü yerine getir bakalım.»

23. O da demişti: «Bunu yalnız Allah'ın kendisi bilebilir. Ben, benimle ne gönderilmişse yalnız onu size bildiriyorum. Ancak, ben sizin kendini bilmez kimseler olduğunuzu görüyorum.

24. Onlar bir bulutun dereylerine doğru ilerlediğini görünce dediler: «İşte bize yağmur getiren bir bulut!» Yok, o, sizin

çarçabuk gelmesini istediğinizdir. Onunla bir yel geliyor. Bu yelde acıklı bir azap vardır,

25. şimdi o, çalabımın buyruğu ile her nesneyi yok ediverecek. Derken hepsi yok oldu da yalnız barınaklar kaldı. İşte Biz suçluları böyle cezalandırırız.

26. Ant olsun ki Biz size vermediğimiz varlıkları onlara vermiştik. Onlara, kulak, göz, yürek vermiştik. Ancak onların ne kulakları, ne gözleri, ne de yürekleri hiç bir işe yaramadı. Çünkü onlar Allah'ın âyetlerini tanımıyorlardı. Eğlence yerine koydukları azap onları kuşattı.

27. Ant olsun ki Biz dolayınızdaki illeri yokettik. Âyetlerimizi de evire çevire anlattık, dönsünler diye.

28. Öyleyse, Alah'ı bırakıp da edindikleri, kendileri için canlarını verdikleri tanrılar onlara yardımda bulunmalı değil miydi? Böyle olmadı. O tanrılar artık görünmez oldular. Bunlar, onların yalanlarıdır, uydurduklarıdır.

29. O gün Biz cinlerden birkaçını Kur'an'ı dinlesinler diye sana göndermiştik. Bunlar Kur'an'ı dinlemek üzere iken biribirlerine: «Susun da dinliyelim» demişler, dinleyip bittikten sonra da uluslarını uyarmak için geri dönmüşlerdi.

30. Dediler: «Ey ulusumuz! İşte biz Musa'dan sonra bildirilen bir Kitap'ı dinledik. Öyle bir Kitap ki kendinden öncekileri doğruluyor, hem de doğruyu, doğru yolu gösteriyor.

31. Ey ulusumuz! Allah'ın çağırıcısına uyun. Ona inanın ki Allah da sizin günahlarınızı yarlıgasın, sizi acıklı bir azaptan korusun.»

32. Herkim Allah'ın çağırıcısına uymazsa o, Allah'ı yeryüzünde yıldıracak değildir. O kimsenin Allah'tan başka koruyucuları da olmaz. O kimse açıktan açığa sapkınlık içindedir.

33. Görmüyorlar mı ki işte Allah yerleri, gökleri yoktan yaratmıştır, yaratırken de hiç yorgunluk duymamıştı. Ölüleri diriltmiye de gücü yeter. Evet, çünkü Onun gücü her nesneye yeticidir.

34. Tanımıyanlar ateşle yüzyüze geldikleri gün onlara so-

rulacak: «Nasıl, doğru muymuş?» diyecekler, onlar da: «Evet, çalabımız hakkı için doğru imiş» diyecekler. Allah da buyuracak: «Öyleyse tadın şimdi azabı, tanımazlık ettiğiniz için.»

35. Öyleyse elçiler arasında gücü pek olanlar güclüklere nasıl katlandılarsa sen de öyle katlan. Onlar için çarçabuk azap isteme. Onlar kendilerine adanan azabı görecekleri gün dünyada gündüzün bir saati kadar kaldıklarını sanacaklardır. Bu Kur'an bir bildiridir. Karıştırıcılardan başkaları yok edilir mi?

XLVII

MUHAMMED SÛRESİ

Acıyıcı, esirgeyici Allah'ın adıyla başlarım.

1. O kimseler ki Allah'ı tanımazlar, Allah'ın yolundan yüzçevirirler, Allah onların işledikleri iyilikleri boşa çıkaracaktır.

2. O kimseler ki inanırlar, iyilik işlerler, Muhammed'e bildirilen Kitap'a, onun, çalabından gelen bir doğru olduğuna inanırlar, Allah onların kötülüklerini örtecek, durumlarını düzeltecektir.

3. Şunun için ki tanımıyanlar eğriye inanırlar, inananlar ise çalaplarından gelen doğruya inanırlar. İşte Allah insanlara örneklerini böyle verir.

4. Onun için tanımazlarla savaşta karşılaşınca onların boyunlarını vurun. Tepeledikten sonra onları sıkı tutun. Savaş bittikten, ağırlıklar bırakıldıktan sonra da ya onları bağış, ya da kurtulmalık olarak koyverin. Tutulacak yol budur. Eğer Allah dileseydi onlardan öc almasını da bilirdi. Ancak Allah, kiminizi kiminizle sınamak ister. Allah kendi uğrunda öldürülenlerin işlediklerini boşa çıkarmıyacaktır.

5. Allah onları doğru yola iletecek, onların durumlarını düzeltecektir,

6. onları kendilerine anlattığı Cennet'e sokacaktır.

7. Ey inananlar! Eğer Allah'a yardım ederseniz Allah da size yardım eder, sizin ayaklarınızı kaydırmaz.

8. O kimseler ki Allah'ı tanımazlar, onlar tepesi üstü düşüp gebersinler. Allah onların bütün işlediklerini boşa çıkaracaktır.

9. Şunun için ki onlar Allah'ın bildirdiğini beğenmediler. Allah da onların işlediklerini yokedecektir.

10. Onlar yeryüzünü gezip dolaşıp da kendilerinden önce gelip geçenlerin sonu nice oldu görmediler mi? Allah onların kökünü kırdı. Allah'ı tanımıyanların başına bunun benzerleri gelecektir.

11. Şunun için ki gerçekten Allah inanan kimselerin koruyucusudur. Onu tanımıyanların ise koruyucusu olmaz.

12. Gerçekten Allah inananları, iyilik işliyenleri içinden ırmaklar akan cennetlere sokacaktır. Tanımıyanlara gelince, onlar gönenecekler, davarlar gibi yiyip içeceklerdir. Onların durağı ateş olacaktır.

13. Biz senin çıkarıldığın ilden gücce çok üstün olan nice illeri yoketmiştik. Onlara yardım eden olmamıştı.

14. Çalabından apaçık bir belge edinmiş olan kimse, yaptığı kötülükler kendisine güzel gösterilen bir kimse gibi, dürtülerine kapılan kimseler gibi olur mu?

15. Sakınanlara adanan Cennet öyle bir Cennet'tir ki orada sasımamış su ırmakları, tadı bozulmamış süt ırmakları, içenlere tad veren şarap ırmakları, süzülmüş bal ırmakları vardır. Yine onlar için orada her türlü ürünler, çalaplarından yarlıganma vardır. Bu kimseler hep ateşte kalacak, bağırsaklarını paralıyacak kaynar suları içecek olan kimseler gibi olabilirler mi?

16. Onlar arasında öyleleri vardır ki önce seni dinlerler, yanından çıktıktan sonra da kendilerine bilim verilenlere: «Demin ne demişti o?» derler. İşte onlar Allah'ın yüreklerini katılaştırdığı kimselerdir. Onlar kendi dürtülerine kapılmış-

lardır.

17. O kimseler ki doğru yolu tutarlar, Allah onların doğruluklarını artırır, onların sakınırlıklarını sağlar.

18. Onların bekledikleri, azabın birdenbire gelip çatmasından başkası mıdır? İşte onun geleceğini gösteren belirtiler görülüyor. Artık onların uslanmaları ne işe yarıyacak?

19. Öyleyse sen de bil ki Allah'tan başka tanrı yoktur. Hem kendin, hem de erkek, kadın inananlar için yarlıganma dile. Allah nerelerde dönüp dolaşacağınızı, sonunda nerede duraklıyacağınızı bilir.

20. O kimseler ki Alah'a inanırlar, hem de: «Bize bir sûre bildirilmeliydi» derler, hiç değişmez bir sûre bildirilip de onun içinde savaş sözü geçince, içi bozuk olanları görürsün, ölümün kendisini bitkinleştirdiği kimsenin bakışıyla sana bakıp dururlar. Korktukları başlarına gelsin.

21. Onlara yakışan, boyun eğmekti, uygun olanı söylemekti. İşe girişilince de Allah'a karşı verdikleri sözü tutsalardı onlar için daha iyi olurdu.

22. Sizler iş başına gelecek olursanız ülkede karışıklık çıkarmak, yakınlık bağlarını koparmak sizden beklenmez olur mu?

23. Bunlar o kimselerdir ki Allah kendilerini lânetlemiş, kulaklarını sağır, gözlerini kör etmiştir.

24. Kur'an'ı inceden inceye düşünmüyorlar mı? Yoksa onların yürekleri katılaştırılmış mıdır?

25. Kendilerine doğru yol açıkça gösterildikten sonra gerisin geriye dönenleri kandıran, umutlara düşüren Şeytan'dır.

26. Bu da şundan: İşte onlar Allah'ın bildirdiğinden irkilenlere: «Biz size kimi işlerde uyacağız» demişlerdi. Oysaki Allah onların gizli tuttuklarını bilir.

27. Melekler onların yüzlerine, arkalarına vura vura canlarını alırken durumları nice olacak?

28. Şunun için ki onlar Allah'ı öfkelendirecek işlere kapıldılar, onun dileğini elde etmekten uzak kaldılar. Bunun için

Allah da onların bütün işlediklerini boşa çıkardı.

29. Yoksa içi bozuk olanların hınçlarını Allah ne de olsa ortaya koymıyacak mı sandılar?

30. Eğer Biz dileseydik ne de olsa onları sana gösterirdik. Sen de onları yüzlerinden, söz söyleyişlerinden kesenkes tanırdın. Allah bütün işlediklerinizi bilir.

31. Ant olsun ki Biz kesenkes seni sınayacağız. İçinizde din uğrunda savaşanlarla katlananları bilinceye kadar. Sizin için söylenenleri de sınayacağız.

32. O kimseler ki Alah'ı tanımazlık ettiler, Allah'ın yolundan saptılar, kendileri için doğru yol besbelli olduktan sonra elçiye karşı geldiler, onlar Allah'a hiç bir zarar veremezler, Allah onların yaptıklarını boşa çıkarır.

33. Ey inananlar! Allah'a boyun eğin, elçisine de boyun eğin, işlediklerinizi boşa çıkarmayın.

34. O kimseler ki Alah'ı tanımazlık ettiler, Allah'ın yolundan saptılar, sonra da Allah'ı tanımaz olarak öldüler, artık Allah onları yarlıgamıyacaktır.

35. Onun için sakın gevşeklik göstermeyin, gücce çok üstün iken sakın barış istemeyin. Allah sizinledir. İşlediklerinizin değerini eksiltecek de değildir.

36. Gerçekten dünya yaşayışı bir oyuncaktır, bir eğlencedir, okadar. Eğer inanır, sakınırsanız Allah da size karşılığını verir de sizin mallarınızı istemez.

37. Eğer mallarınızı istiyecek, bunun için sizi sıkıştıracak olsaydı cimri kesilirdiniz, hınçlarınızı açığa vurmuş olurdunuz.

38. Sizler o kimselersiniz ki Allah uğrunda yoksulları geçindirmiye çağırılıyorsunuz. Ancak, içinizde cimrilik edenler vardır. Herkim cimrilik edecek olursa ancak kendine karşı cimrilik etmiş olur. Allah kimsenin eline bakmaz. Siz insanlar ise yoksulsunuz. Eğer Ondan yüz çevirecek olursanız yerinize sizden başka bir ulusu kor. Hem onlar hiç de sizin gibi olmazlar.

XLVIII

FETİH SÛRESİ

Acıyıcı, esirgeyici Allah'ın adıyla başlarım.

1. Gerçekten Biz sana savaşta öyle bir algı elde ettirdik ki,

2. bu, Allah'ın senin geçmiş, gelecek günahlarını yarlıgaması, sana karşı olan iyiliklerini sonuna erdirmesi, sizi doğru yola iletmesi içindir.

3. Bir de Allah'ın sana kutlu bir yardımda bulunması içindir.

4. O Allah ki, inananların yüreklerini dölendirdi, onların inançlarına inanç katmak için. Yerlerin, göklerin orduları Allah'ındır. Allah bilici, doğruyu bildirici olandır.

5. Bütün bunlar erkek, kadın inananları içinden ırmaklar akan cennetlere sokmak, onları hep orada bırakmak, onların kötülüklerini örtmek içindir. İşte Allah katında en büyük başarı budur.

6. Allah üzerine kötü kötü sanışları olan iki yüzlü erkeklerle iki yüzlü kadınları, eş koşan erkeklerle eş koşan kadınları Allah azaba uğratsın. O kötü sanışları onların ayaklarına dolansın. Allah onlara öfkelenmiş, lânet etmiş, onlar için bir de Cehennem düzmüştür. Onların dönecekleri yer ne kötüdür.

7. Yerlerin, göklerin orduları Allah'ındır. Allah erkli, doğruyu bildirici olandır.

8. İşte Biz seni tanık, müjdeci, uyarıcı olarak gönderdik,

9. Allah'a, elçisine inanasınız, onu kutluyasınız, onu uluhyasınız, erte, akşam onu uluhyasınız diye.

10. Gerçekten o kimseler ki sana başeğerler, işte onlar Allah'a başeğmiş olurlar. Allah'ın gücü onların gücünden üstündür. Herkim sözünden cayarsa kendine karşı caymış olur. Herkim de Allah'a karşı olan sözünü yerine getirirse, Allah da ona pek büyük bir karşılık verecektir.

11. Çöl araplarından geri bırakılanlar sana diyecekler: «Bizi mallarımız, çoluk çocuğumuz oyaladı, onun için sen bizim yarlıganmamızı dile.» Onlar içlerinden gelmiyeni dilleriyle söylüyorlar. Onlara de ki: «Eğer Allah sizin kötülüğünüzü dileyecek, ya da iyiliğinizi dileyecek olursa kim bunun önüne geçebilir? Yok, Allah bütün yaptıklarınızdan bilgilidir.

12. İşin doğrusu, siz elçinin de, inananların da çoluk çocuklarının yanına artık bir daha dönemiyeceklerini sandınız. Bu, sizin içinizi sevinçle doldurdu. Çok kötü düşüncelere kapıldınız. Artık yok edilesi kimseler oldunuz.»

13. Herkim Allah'a, elçisine inanmazsa işte Biz bu tanımazlar için kızgın bir ateş düzmüşüzdür.

14. Yerlerin, göklerin egeliği Allah'ındır. O kimi dilerse onu yarlıgar, kimi dilerse onu azaba çarpar. Allah yarlıgayıcı, esirgeyici olandır.

15. Siz savaş alıntılarını almıya gidince geride bırakılanlar şunu diyecekler: «Bırakın da biz de sizin ardınızdan gelelim.» Onlar böylelikle Allah'ın bir sözünü değiştirmek isterler. De ki: «Siz bizim ardımızdan gelemezsiniz. Çünkü Allah bundan önce böyle buyurmuştu.» Bunun üzerine onlar diyecekler: «Siz bizi kıskanıyorsunuz?» Doğrusu, onlar anlayışı kıt olan kimselerdir.

16. Çöl araplarından geride bırakılanlara de ki: «Siz çok savaşkan bir ulusla savaşmıya çağrılacaksınız. Onlar Allah'a bağınıncaya kadar savaşacaksınız. Eğer bu buyruğa boyun eğerseniz Allah da size güzel bir karşılıkta bulunacaktır. Bundan önce yüz çevirdiğiniz gibi yine yüz çevirecek olursanız, Allah da sizi acıklı bir azaba uğratacaktır.

17. Savaştan geri kalan körler, topallar, hastalar için söz yoktur. Herkim Allah'a, elçisine boyun eğerse içinden ırmaklar akan cennetlere sokulacaktır. Herkim de yüzçevirecek olursa acıklı bir abaza çarpılacaktır.

18. Ant olsun ki inananlar ağacın altında sana baş eğdikleri gün Allah onları beğenmişti. Bunun üzerine gönüllerin-

dekini bildiği için onları dölendirmişti. Yakın bir başarı ile,

19. alacakları birçok savaş alıntılarıyla onları karşıladı. Allah erkli, doğruyu bildirici olandır.

20. Allah size alacağınız bir çok savaş alıntıları da adadı. Hem de bunları size çarçabuk verdi. İnsanların elini sizin üzerinizden çekti, inananlar için bir belge olsun, sizi doğru yola iletsin diye.

21. Ancak sizin kendileriyle başa çıkamıyacaklarınız da vardır. Ancak, Allah onları her yandan iyice kuşatmıştır. Allah her nesneye gücü yeter olandır.

22. Eğer tanımıyan kimseler sizinle vuruşacak olsalardı ne de olsa arkalarını dönüp kaçacaklardı. Sonra onlar ne bir koruyucu, ne de bir yardımcı bulamıyacaklardı.

23. Allah'ın töresi budur, gelip geçenlere uygulanagelen yolu. Allah'ın töresinde hiçbir değişiklik bulamazsın.

24. O Allah ki Mekke'nin göbeğinde onları size yendirdikten sonra onların elini sizin üzerinizden, sizin elinizi de onların üzerinden çekti. Allah sizin bütün işlediklerinizi görmekte olandır.

25. Onlar o kimselerdir ki Allah'ı tanımadılar, sizi Mescid-i Haram'dan, adağınız olan kurbanı yerine varmaktan alıkoydular. Onların arasında tanımadığınız inanan erkekler, inanan kadınlar bulunup da onları bilmiyerek çiğnemeniz yüzünden üzüntü çekmiyecek olsaydınız... Allah dilediklerini esirgeyiciliği içine almak için böyle yaptı. Eğer inananlarla inanmıyanlar ayrılmış olsalardı Biz de o tanımazları ne olursa olsun acıklı bir azaba uğratırdık.

26. O tanımıyan kimselerin yürekleri toyluk ateşiyle kızışmakta iken Allah elçisini, inananları yatıştırdı. Onları sakınma sözü üzerinde durdurdu. Onlar da bunu iyice haketmişlerdi, onlar buna elverişli idiler. Allah her nesneyi bilici olandır.

27. Ant olsun ki Allah elçisinin düşünü doğru çıkardı. Allah dilerse kiminizin saçı kazınmış, kiminizin saçı kırkılmış

lah sizin bilmediğinizi biliyordu. Onun için ondan önce size yakın bir algı sağladı.

28. O Allah ki size elçilerini, doğru yol, doğru din ile birlikte gönderdi, onu bütün dinlerden üstün kılmak için. Allah'ın tanıklığı yeter.

29. Muhammet Allah'ın elçisidir. Kendisiyle birlik olanlar tanımazlara karşı ne kerte sert iseler, kendi aralarında o kerte yumuşaktırlar. Onları secdede, rükûda görürsün. Onların aradığı yalnız Allah'ın kayırıcılığı, gönül dileğidir. Onların kim olduklarını secdelerinin izlerini taşıyan yüzlerinde okursun. İşte onların bu oluşu Tevrat'ta, İncil'deki şu oluş gibidir. Onlar o ekine benzerler ki filiz çıkarır, filizini besler, filizi pekleşir, kalınlaşır, sapı üzerinde dikilir de ekincileri sevindirir. Bütün bunlar inanmazları öfkelendirmek içindir. Allah inananlara, iyilik yapanlara yarlıganma, hem de pek büyük karşılıklar adamıştır.

XLIX

HUCURAT SÛRESİ

Acıyıcı, esirgeyici Allah'ın adıyla başlarım.

1. Ey inananlar! Sakın Allah'ın, elçisinin buyruklarına karşı durmayın. Allah'tan sakının. Çünkü Allah işiticidir, görücüdür.

2. Ey inananlar! Sesiniz elçinin sesini boğmasın. Onunla, biribirinizle konuşur gibi, yüksek sesle, bağıra çağıra, konuşmayın. Yoksa hiç bilginiz olmadan bütün işledikleriniz boşa gider.

3. O kimseler ki Allah elçisinin yanında seslerini alçaltırlar, bunlar Allah'ın yüreklerini sakınırlıkla sınadığı kimselerdir. Onlar için yarlıganma, pek büyük bir karşılık vardır.

4. O kimseler ki sen odadayken dışarıdan ünlerler, işte onların birçoğu düşünemiyenlerdir.

5. İşte onlar senin dışarı çıkmanı beklemiş olsalardı kendileri için daha iyi olurdu. Allah yarlıgayıcıdır, esirgeyicidir.

6. Ey inananlar! Eğer bir karıştırıcı size bir haber getirecek olursa onun doğru olup olmadığını araştırın. Yoksa yanlışlıkla bir ulusa sataşıp da sonra ettiğinize yanmıyasınız.

7. Unutmayın ki Allah'ın elçisi işte aranızdadır. Eğer o bir çok işlerde size boyun eğmiş olsaydı size yazık olurdu. Ancak Allah size inancı sevdirdi, o inancı gönüllerinizde güzelleştirdi, Allah tanımazlığı, karıştırıcılığı, ayaklanmayı sizlere iğrenç gösterdi. İşte doğru yolu tutanlar bunlardır.

8. Bu da Allah'ın kayırıcılığı, iyiliği yüzündendir. Allah bilicidir, doğruyu bildiricidir.

9. Eğer inananlardan iki bölük biribirleriyle vuruşacak olursa, onların aralarını buluverin. Eğer onlardan biri ötekine yine de saldırıp duruyorsa, artık Allah'ın buyruğuna boyun eğinciye kadar saldıranla vuruşun. Bunun üzerine dönecek olursa siz de doğruluğa en uygun olarak aralarını bulun. Ölçülü olun. Çünkü Allah ölçülü olanları sever.

10. Çünkü inananlar, biribirleriyle kardeştirler. Onun için bu iki kardeşin arasını bulun. Allah'tan sakının ki esirgenesiniz.

11. Ey inanan kimseler! İnanan bir ulus inanan bir ulusu sakın eğlence yerine koymıya kalkışmasın. Olabilir ki eğlence yerine konulan öbüründen daha üstündür. Kadınlar da kadınları eğlence yerine koymasınlar. Olabilir ki eğlence yerine konulanlar öbürlerinden üstündürler. Sakın kendinizi yermeyin. Biribirinize ad da takmayın. Bir kere inandıktan sonra adı karıştırıcıya çıkmak ne kötüdür! Herkim tövbe etmezse işte bu gibiler kıyıcı kimselerdir.

12. Ey inanan kimseler! Kuruntuların çoğundan sakının. Çünkü kuruntuların bir kısmı günahtır da. Sinsilik etmeyin. Biribirinizi çekiştirmeyin de. Hangi biriniz ölü kardeşinizin

etini yemek ister? Öyleyse tiksinin artık bundan. Allah'tan sakının. İşte Allah tövbeleri onayıcıdır, esirgeyicidir.

13. Ey insanlar! İşte Biz sizi bir erkekle bir dişiden yarattık. Sizi kollara ayırdık, biribirinizle tanışasınız diye. İşte sizin Allah katında en değerli olanlarınız, Allah'tan en çok sakınanlarınızdır. Çünkü Allah bilicidir, bilgilidir.

14. Çöl arapları: «İnandık» derler. Onlara de ki: «İnandınız, ancak, bağındık da deyin.» O inanç daha yüreklerinize yerleşmedi. Eğer Allah'a, elçisine boyun eğerseniz Allah işlediklerinizin hiç birini eksiltmez. Çünkü Allah yarlıgayıcıdır, esirgeyicidir.

15. İşte inananlar o kimselerdir ki Allah'a, elçisine inanırlar, sonra işkillenmezler, Allah uğrunda mallarıyla, canlarıyla savaşırlar. Doğrular, işte bunlardır.

16. De ki: «Siz kendi dininizi Allah'a mı öğretmek istiyorsunuz! Oysaki Allah yerlerde, göklerde ne varsa hepsini bilir. Allah her nesneyi bilicidir.

17. Onlar: «Allah'a bağındık» diye seni kendilerine borçlandırmak istiyorlar. De ki: «Allah'a bağındık diye siz beni borçlandıramazsınız. Belki, siz sizi inanma yoluna ileten Allah'a karşı borçlanmış oluyorsunuz, eğer doğru kimselerseniz.»

L

KAF SÛRESİ

Acıyıcı, esirgeyici Allah'ın adıyla başlarım.

1. Kaf, ünlü Kur'an hakkı için, onlar inanmak şöyle dursun,
2. kendi aralarından biri uyarıcı olarak geldi diye şaştılar kaldılar da dediler: «Ne şaşılacak iş bu böyle!
3. Öldükten, toprak olduktan sonra yine dirilecekmişiz, öyle mi? Gerçekten ne kadar uzak!»

4. Doğrusu, toprak, onların nelerini eksiltecek, bunu Biz biliriz. Bizim katımızda bütün bunları yazıp saklıyan bir Kitap vardır.

5. Onlar inanmak şöyle dursun, kendilerine doğru gelince onu yalan saydılar. Şimdi onlar alan talan olmuşlardır.

6. Onlar başlarının üstündeki göğe hiç göz atmadılar mı, Biz onu nasıl kurduk, nasıl donattık! Onda ufacık bir çatlak bile yoktur.

7. Yeryüzüne de hiç göz atmadılar mı? Biz onu nasıl döşedik, onun üzerine dağları nasıl yerleştirdik, orada her soydan görklü bitkileri nasıl bitirdik, görmüyorlar mı?

8. Bütün bunlar Bize dönen kullarımızın gönül gözünü açmak, onlara öğüt vermek içindir.

9. Gökten de kutlu bir su indirdik de onunla bahçeler, biçilecek taneler,

10. tepeleri yemişle dopdolu hurma ağaçları da bitirdik,

11. kullara azık olsun diye. Biz o su ile ölü toprakları dirilttik. İşte sinlerden çıkış da böyle olacaktır.

12. Onlardan önce Nuh ulusu da, Res kişileri de Semût da yalancı saymışlardı.

13. Âd da, Firavun da, Lut da,

14. Eyke'liler de, Tübba ulusu da. Hepsi de elçileri yalancı saymışlardı. Bunun üzerine azabım gerekmişti.

15. Bizim ilkin yaratma işine gücümüz yetmedi mi? Öyleyse onlar yeni bir yaratmadan ne diye işkillenip duruyorlar?

16. Ant olsun ki insanı Biz yarattık. Benliğinin ona ne gibi kuruntular kazandırdığını da Biz biliriz. Biz ona şah damarından daha yakınız.

17. Unutma ki onun biri sağında, öbürü de solunda oturan, onun sözlerini derliyen iki yazıcı melek vardır.

18. O, bir söz söyliyecek olsun da kesenkes yanında bir gözcü bulunmasın olmaz.

19. Allah'ın buyruğu ile ölüm onu sarsmıya başlayınca ona denilecek: «İşte senin kaçındığın bu!»

20. Boru üfürülecek, «İşte size adanan gün bu gündür» denilecek.

21. Herkes yanında, biri kılavuz, öteki tanık iki melekle birlikte gelecek.

22. Ant olsun ki sen bunun böyle olacağından bilgisizdin. Şimdi Biz senin gözündeki o perdeyi kaldırdık. Artık bugün gözlerin keskin görüyor.

23. Yoldaşı: «O benim yanımda bulunuyor» diyecek.

24. «Atın Cehennem'e şu dik kafalı tanımazların hepsini,

25. iyiliğe karşı duran, gemi azıya alan, işkiller içinde kıvranan şu tanımazları, atın.

26. O kimse ki Allah ile birlikte başka bir tanrı daha edindi, onu da en ağır azaba uğratın.»

27. Onun yoldaşı diyecek: «Ey çalabımız! Onu azdıran ben değilim. Ancak o oldum olası büyük bir sapkınlık içinde idi.»

28. Allah da onlara diyecek: «Benim yanımda atışıp durmayın. Ben bundan önce size azaba uğrayacağınızı bildirmemiş miydim?

29. Bizim katımızda verilen söz bir daha değiştirilmez. Ben kullarıma karşı hiçbir kıyıcılıkta da bulunmam.»

30. O gün Cehennem'e: «Boş yerin var mı?» diyeceğiz. Cehennem de: «Var mı daha?» diyecek.

31. Cennet de sakınanlara çok yakın olacaktır, onlardan hiç uzak olmıyacaktır.

32. Allah'a dönenlere, Onun buyruklarını tutanlara adanan Cennet işte budur.

33. Herkim görmeksizin o esirgeyiciden ürker, yönelmiş bir gönülle gelirse ona:

34. «Esenlikle girin oraya. İşte bu gün, sonsuzluk günüdür» denilecek.

35. Onlar da ne dilerlerse orada bulacaklardır. Katımızda daha da çoğu vardır.»

36. Biz onlardan önce de nice soyları yoketmişizdir. Onlar gücce kendilerinden üstün idiler. Öyle iken ülkeden ülkeye

kaçmak için delik aramışlardı.

37. Gerçekten bunda yüreği olanlar, kulak asanlar, görenler için kesin bir öğüt vardır.

38. Ant olsun ki Biz yerleri, gökleri, aralarında olanları altı günde yarattık. Bundan dolayı bir yorgunluk da duymadık.

39. Artık sen onların söylediklerine katlanacaksın. Güneş doğmadan önce, battıktan sonra çalabını öve öve ulula.

40. Onu geceleyin de, secdelerden sonra da ulula.

41. Ünleyicinin yakın bir yerden ünliyeceği o güne kulak ver.

42. O gün gerçekten bir ünleme işitecekler, işte o gün, sinlerden çıkma günüdür.

43. Dirilten de Biziz, öldüren de Biz. Sonunda da Bize dönülecektir.

44. O gün yer yarılacak, onlar sinlerinden çarçabuk çıkacaklar. İşte bu, derlemedir. Bu iş Bizim için kolaydır.

45. Biz onların bütün dediklerini herkesten iyi biliyoruz. Onları zorlamak sana düşmez. Onun için Benim verdiğim göz dağından korkanları Kur'an ile öğütle.

LI

ZÂRİYAT SÛRESİ

Acıyıcı, esirgeyici Allah'ın adıyla başlarım.

1. Savurup tozutan yeller,
2. yağmur yüklü bulutlar,
3. dalgaları yaran gemiler,
4. buyrukları yerine getiren melekler hakkı için,
5. size verilen göz dağı dosdoğrudur,
6. yargı günü gelecektir.
7. Yol yol olan gökyüzü hakkı için,

8. Doğrusu sizin sözleriniz biribirine uymuyor.

9. Ondan döndürülen bundan da döndürülür.

10. Yokolsun o yalancılar!

11. Onlar koyu bir bilgisizlik içine dalıp kalmışlardır.

12. Yargı gününün ne vakit olacağını sorarlar.

13. O gün, kendilerinin ateş üzerinde kıvrandırıldığı gündür.

14. «Şimdi azabı tadın bakalım. İşte, çarçabuk olsun dediğiniz azap budur!»

15. İşte sakınanlar Cennet'te, pınar başlarında bulunacaklardır,

16. çalaplarının kendilerine verdiğini almış olarak. Çünkü onlar bundan önce iyilik edenlerdir.

17. Onlar geceleri pek az uyurlardı,

18. kuşluk vakti de yarlıganma dilerlerdi.

19. Onlar mallarından dilenenler, dilenemiyen yoksullar için pay ayırırlardı.

20. Bu yeryüzünde kanasıya inananlar için nise belgeler vardır.

21. Sizin kendinizde de belgeler vardır. Yine de bunu görmüyor musunuz?

22. Azığınız göktedir. Size adananlar da oradadır.

23. Öyleyse o göğün, o yerin çalabı hakkı için bu söz de sizin öz sözünüz gibi kesenkes doğrudur.

24. İbrahim'in ağırladığı konukların olaycasını sana anlatmadılar mı?

25. O gün onlar onun yanına girmişlerdi de: «Esen olun» demişlerdi. İbrahim de: «Esen olun ey yabancılar!» demişti.

26. Bunun üzerine İbrahim hemen adamlarının yanına varıp semiz bir buzağı getirdi,

27. bunu onların önüne koyup: «Yemez misiniz?» dedi.

28. Artık İbrahim'in içine korku düşmüştü. Onlar ise: «Korkma sakın» dediler, onu çok bilgili bir oğlan çocuğunun doğumu ile müjdelediler.

29. Bunun üzerine İbrahim'in karısı bağırıp çağırmıya başladı. Ellerini yüzüne kapıyarak: «Ben kısır bir kocakarıyım» dedi.

30. Dediler: «Senin çalabın böyle buyurdu. Çünkü O, doğruyu bildiricidir, bilicidir.»

31. İbrahim dedi: «Ey elçiler! Buradaki işiniz nedir?»

32. Onlar da dediler: «İşte bizler suçlular takımına gönderildik,

33. üzerlerine balçıktan yapılmış taşları yağdırmak için.

34. Bu taşlar çalabımın katında damgalanmıştır, azgınlık edenler içindir.»

35. Artık orada inanmış olan kim varsa hepsini dışarı çıkardık.

36. Ancak orada Allah'a bağınmış olarak bir tek ev bulduk, okadar.

37. Biz bu olayı orada acıklı azaptan korkanlar için bir belge yaptık.

38. Musa'nınki de öyledir. O gün Biz onu apaçık bir kanıtla Firavun'a göndermiştik de,

39. Firavun adamlarıyla birlikte ondan yüz çevirmiş, onun için «ya büyücü, ya da deli» demişti.

40. Sonunda Firavun'u da, askerlerini de tutup denize döktük. O sırada firavun kendi kendini kınayıp duruyordu.

41. Âd'ınki de öyledir. O gün Biz onların üzerine o kurutucu yeli göndermiştik.

42. O yel ki yolu üzerinde ne bulduysa onu kül gibi savurdu.

43. Semut'unki de öyledir. O gün onlara: «Bir süre için gönenin» denilmişti.

44. Oysaki onlar çalaplarının buyrukları dışına çıktılar. Bunun üzerine, gördüler işte, onları yıldırım çarpıverdi.

45. Artık ayakta duramaz oldular, hiçbir yardım da görmediler.

46. Daha önce Nuh ulusuna da öyle yaptık. Çünkü onlar

da karıştırıcı kimselerdi.

47. Biz göğü kendi gücümüzle yarattık. Çünkü Bizim gücümüz kesenkes her nesneye yeter.

48. Yeryüzünü de döşedik. İşte Biz onu ne güzel de döşemişizdir.

49. Biz her soyu çift olarak yarattık, öğütlenesiniz diye.

50. «Öyleyse hepiniz de Allah'a sığının. Çünkü ben Allah'ın sizin için gönderdiği apaçık bir uyarıcıyım.

51. Allah'a başka bir tanrı daha katmayın. Çünkü ben Allah'ın sizin için gönderdiği apaçık bir uyarıcıyım.»

52. Hep böyle olmuştur. Onlardan öncekilere de hiç bir peygamber gelmedi ki ona büyücü ya da deli demiş olmasınlar.

53. Onlar bunu biribirlerine salık mı veriyorlardı? Evet, çünkü onlar azgın kimselerdi.

54. Artık sen onlardan elini çek. Bundan dolayı kınanacak değilsin.

55. Sen yalnız öğüt ver. Çünkü öğüt inananlar için yararlı olur.

56. Ben cinleri de, insanları da ancak Bana tapsınlar diye yarattım.

57. Yoksa Benim onlardan bir iyilik beklediğim yok. Onların beni doyurmalarını da istemiyorum.

58. Çünkü bütün iyilikleri veren, gücü, erki olan Allah'ın kendisidir.

59. Gerçekten o kimseler ki kıyıcılık ederler, onlara kendilerinden önceki yoldaşlarına ayrılan azap payı kadar bir pay vardır. Öyleyse onu çarçabuk istemesinler.

60. Artık kendilerine söz verilen o günden dolayı vay o tanımazların başına geleceklere!

LII

TUR SÛRESİ

Acıyıcı, esirgeyici Allah'ın adıyla başlarım.

1. Sinâ Dağının hakkı için,
2. yazılmış Kitap'ın,
3. deri üzerine yazılmış Kitap'ın hakkı için,
4. Şenlikli Ev'in hakkı için,
5. yükseltilmiş gök tavanın hakkı için,
6. kabaran denizin hakkı için,
7. çalabının azabı ne olursa olsun gerçekleşecektir.
8. Onu önlemek kimsenin elinde değildir.
9. O gün gök çalkandıkça çalkanacak,
10. dağlar yerlerinden oynadıkça oynıyacak.
11. Doğruyu yalan sayanların o gün artık çekecekleri var.
12. Onlar boş düşüncelere dalıp oyalanan kimselerdir.
13. O gün onlar Cehennem ateşine kakıldıkça kakılacaklardır.

14. «İşte sizin yalan sayageldiğiniz ateş budur.
15. Peki, bu da mı büyü? Yoksa gözleriniz görmüyor mu?
16. Girin oraya! Dayansanız da, dayanmasanız da, sizin için ikisi de bir. Çünkü ne de olsa bütün işlediklerinizin cezasını çekeceksiniz.»
17. Nasıl ki sakınanlar cennetlerde dirliklere kavuşmuş bulunuyorlar,
18. çalaplarının kendilerine verdiklerini tada tada. Çalapları onları Cehennem'in azabından korumuştur.
19. «Güzelce yiyin için. Bu, sizin işlediklerinizin karşılığıdır,
20. sıra sıra dizilmiş kerevetlere yaslanmış olarak.» Biz onları ceylan gözlülerle arkadaş yaptık.
21. Hem onlar öyle kimselerdi ki inandılar, kendi soyların-

dan gelenler de kendilerine uydular, Biz onların soylarından gelenleri de kendilerine katacağız. Onların işlediklerinin değerini hiç eksiltmiyeceğiz. Herkes kendi kazandığına karşılık tutulacaktır.

22. Onlara içlerinin çektiği yemişleri, etleri bol bol vereceğiz.

23. Orada kadeh tokuşturup duracaklar. Ne kimse kimseye boş söz söyliyecek, ne de kimse kimseyi günaha sokacak.

24. Sedefleri içinde gizlenmiş inciler gibi oğlanlar onları dolanıp duracaklar.

25. Biribirlerine dönüp konuşacaklar.

26. Şöyle diyeceklerdir: «Doğrusu biz dünyada çoluğumuz çocuğumuz arasında iken yüreğimiz titrerdi.

27. Onun için Allah da bize iyilik etti de bizi Sam yeli gibi kavuran Cehennem'in azabından korudu.

28. İşte biz bundan önceki dünyada Ona tapardık. Çünkü O, bol vergili, esirgeyici olandır.»

29. Öyleyse durma öğüt ver. Evet, sen çalabının iyiliği yüzünden, ne bilinmiyeni bildiren bir falcısın, ne de bir delisin.

30. Yoksa: «O şâirdir, başına gelecek olanın gelmesini bekliyoruz» mu diyorlar?

31. De ki: «Bekleyin. Çünkü ben de sizinle birlikte bekliyorum.»

32. Yoksa onların kısa akılları böyle mi buyuruyor? Yoksa onlar azgınlar takımı mıdırlar?

33. Yoksa: «Kur'an'ı kendiliğinden uydurdu» mu diyorlar? Doğrusu, onlar inanmıyorlar.

34. Öyleyse, onlar da eğer doğru söylüyorlarsa varsınlar Kur'an gibi bir söz getirsinler de görelim.

35. Yoksa onlar hiç yoktan mı yaratıldılar? Yoksa onlar kendi kendilerinin yaratıcıları mıdırlar?

36. Yoksa yerleri, gökleri onlar mı yarattılar? Doğrusu, onlar kanasıya inanmamışlardır.

37. Yoksa çalabının hazineleri onların yanında mıdır? Ya da onlar her istediğini yapabilen kimseler midir?

38. Yoksa onların elinde bir merdiven var da gökleri onunla mı dinliyorlar? Öyleyse dinleyicileri apaçık bir kanıt getirsinler de görelim.

39. Yoksa kız çocuklar Allah'ındır da oğlanlar sizin mi?

40. Yoksa sen onlardan bir karşılık istiyorsun da onlar bu borcun ağırlığı altında mı eziliyorlar?

41. Yoksa bilinmiyenin bilgisi onlardadır da bütün bunları oradan mı öğreniyorlar?

42. Yoksa bir tuzak mı kurmak istiyorlar? Ancak, bu tuzağa tanımazlık edenlerin kendileri düşeceklerdir.

43. Yoksa onların Allah'tan başka bir tanrıları mı var? Allah onların Kendisine eş koştuklarından uludur.

44. Onlar gökyüzünden bir parça düştüğünü görecek olsalar buna: «Katman bulut» derler!

45. Artık onları cezaya çarpılacakları güne kavuşuncaya kadar kendi başlarına bırak.

46. O gün onların tuzakları hiçbir işlerine yaramıyacaktır. Onlar hiçbir yardım da görmiyeceklerdir.

47. İşte o kimseler ki kıyıcılık ettiler, onlar için bundan başka da azap vardır. Ancak, onların pek çoğu bunu bilmezler.

48. Sen çalabının yargısına katlanmalısın. Çünkü sen Bizim gözümüzün önündesin. Erteleyin kalkar kalkmaz çalabını överek ulula.

49. Geceleyin de Onu ulula, yıldızlar batarken de.

LIII

NECM SÛRESİ

Acıyıcı, esirgeyici Allah'ın adıyla başlarım.

1. Batmakta olan yıldız hakkı için,
2. yoldaşınız doğru yoldan hiç ayrılmadı, azıtmadı.
3. O, kendiliğinden konuşmuyor da.
4. Onun söyledikleri, ancak, gönlüne bildirilenlerdir.
5. Bunu ona bildiren, gücü pek Cebrail'dir.
6. Gür yapılı Cebrail doğruluverdi,
7. gök bitiminin yücereğinde.
8. Sonra ona yaklaştı da aşağıya sarkıverdi.
9. Araları iki yay kadar, daha bile az kalmıştı.
10. Derken Allah'ın kendi gönlüne bildirdiklerini, kulunun gönlüne bildirdi.
11. Gözleriyle gördüklerini gönlü de doğruladı.
12. Şimdi siz onun gözleriyle gördüklerini onunla çekişmek mi istiyorsunuz?
13. Ant olsun ki Cebrail'i bir kez daha görmüştü.
14. Aşılmaz Sınır'ın yanıbaşında.
15. İnananların barınağı olan Cennet de onun yanı başındadır.
16. O Aşılmaz Sınır'ı neler kaplamıştı, neler!
17. Gözü hiçbir yana kaymadı, sağa sola da dönmedi.
18. Ant olsun ki o çalabının pek büyük belgelerini görmüştü.
19. Lat, Uzza putlarına ne dersiniz?
20. Ya bunların üçüncüsü olan Menat putuna ne dersiniz?
21. Oğlan çocuk sizinmiş de, kız Onunmuş, öyle mi?
22. Bu ne biçimsiz paylaşmadır böyle?
23. Bunlar ancak sizin, atalarınızın uydurduğu, adı var kendi yok olanlardır. Hem Allah onlara hiçbir kanıt da gön-

dermemiştir. Onlar yalnız kuruntularına, dürtülerine kapılıyorlar. Ant olsun ki kendilerine çalaplarından bir yol gösterici de gelmiştir.

24. İnsan her umduğunu bulur mu?

25. Gerçekten öbür dünya da Allah'ındır, bu dünya da.

26. Göklerde nice melekler vardır da onların kayırıcılıkları hiçbir işe yaramaz. Meğer ki bu kayırıcılık Allah'ın dilediği bir kimse için uygununu vermesinden sonra ola.

27. İşte o kimseler ki öbür dünyaya inanmazlar, meleklere dişi adları takıp dururlar,

28. onların bu işde hiçbir bilgileri yoktur. Onlar kuruntularına kapılıyorlar, okadar kuruntu ise besbelli ki doğrunun yerini tutamaz.

29. Onun için sen de Bizim Kur'an'ımıza arkasını dönen, dünya yaşayışından başkasını da istemiyen kimseden yüz çevir.

30. Onların bilimden payları işte bukadardır. Çünkü senin çalabın, kim kendi yolundan çıkmıştır, kim doğru yolu tutmuştur, çok iyi bilir.

31. Yerlerde, göklerde ne varsa hepsi Allah'ındır. Onun için kötülük edenleri yaptıklarına göre cezalandırır, güzel işler işliyenlere de daha güzel karşılıklar verir.

32. Bu sonuncular, ufak tefek olanları bir yana, büyük günahlardan, çirkin işlerden kaçınan kimselerdir. Çünkü senin çalabın yarlıgaması bol olandır. Sizi topraktan varettiği sırada, siz daha analarınızın karnında birer döl olduğunuz sırada da sizin ne olduğunuzu çok iyi bilen Odur. Onun için kendinizi aklamıya kalkışmayın. Çünkü o kimin sakınır olduğunu çok iyi bilendir.

33. Şu döneklik eden kimseye ne dersin?

34. Önce inanır gibi oldu. Sonra da yüreği katılaşıverdi!

35. Görünmiyenin bilgisi kendi yanındadır da, onun için mi görüyor?

36. Yoksa o Musa'nın sayfalar üzerinde yazılı olanlardan

bilgili değil mi?

37. Doğruluk örneği İbrahim'in sayfaları üzerinde yazılı olanları bilmiyor mu? Şunlar:

38. «Hiçbir kimse başka bir kimsenin günahını yüklenemez.»

39. Herkes ettiğini bulur.

40. Herkesin işledikleri ölçüye vurulacaktır.

41. Sonra herkes ettiklerinin tam karşılığını görecektir.

42. Gerçekten her işin sonu Allah'a varır.

43. İşte güldüren de Odur, ağlatan da O.

44. İşte öldüren de Odur, dirilten de O.

45. İşte erkek, dişi, çift yaratan da Odur.

46. Atılan bir atmık damlasından yaratan.

47. Sonra onu yeniden diriltmek de yine Onun elindedir.

48. İşte kimsenin eline baktırmıyan, gözleri doyuran da Odur.

49. İşte Şi'râ yıldızının çalabı da Odur.

50. İşte O, ilk Âd'ı yok etmiştir.

51. Semut'u da tek kişi kalmayıncaya kadar yok etmiştir.

52. Daha önce Nuh ulusunu da yok etmişti. Çünkü onlar çok kıyıcı, çok taşkın kimseler idiler.

53. Suçluların altını üstüne getirdi,

54. onları sardıkça sardı.

55. Artık sen çalabının hangi iyiliğinden işkillenebilirsin?

56. Bu uyarıcı da bundan önceki uyarıcılar gibidir.

57. Kalkış günü yaklaştıkça yaklaştı.

58. Onu Allah'tan başkası geciktiremez.

59. Yoksa siz bu Kur'an'a mı şaşıyorsunuz?

60. Ağlıyacak yerde gülüyorsunuz,

61. okunurken ırlanıp duruyorsunuz!

62. Haydi, Allah'a secde edin, Ona tapın.

LIV

KAMER SÛRESİ

Acıyıcı, esirgeyici Allah'ın adıyla başlarım.

1. Kalkış günü yaklaşınca ay ikiye ayrılacak.

2. Onlar bir belge görecek olsalar ondan yüz çevirirler de: «İşte ardı arası kesilmek bilmiyen büyülerden biri daha» derler.

3. Yalan sayarlar, kendi dürtülerine uyarlar. Ancak, her işin bir sonu vardır.

4. Ant olsun ki onlara kendilerini bundan vazgeçirecek nice yankılar erişmiştir.

5. Bu yankılardan herbiri doruğuna varmış bir doğrunun bilgisidir. Ne yazık ki bu uyarmalar hiçbir işe yaramadı.

6. Artık sen onlardan yüz çevir. Çağırıcının görülmemiş, işitilmemiş bir azaba çağıracağı o gün,

7. onlar gözleri kararmış, oraya buraya dağılmış çekirgeler gibi sinlerinden çıkacaklar,

8. Allah'ı tanımıyanlar o çağırıcıya doğru boyunlarını uzatıp koşacaklar, «Bu ne çetin bir gün böyle!» diyecekler.

9. Onlardan önce Nuh ulusu da yalan saydılar, kulumuzu yalancı yerine koydular. Onun için: «Delinin biri» dediler. O, işinden alıkonuldu.

10. Bunun üzerine çalabına yalvardı: «Artık ben yenildim, bana yardım et» dedi.

11. Bunun üzerine Biz de gökyüzünün kapılarını açtık, oradan sular boşandı.

12. Yeri yarıp yerden pınarlar fışkırttık. Derken yasanan işin olması için her iki su biribirine karıştı.

13. Nuh'u, tahtaları biribirine mıhlanmış bir gemiye bindirdik.

14. Gemi gözlerimizin önünde yüzüyordu. Kendisine nan-

körlük edilen Nuh'a karşılık olsun diye.

15. Ant olsun ki Biz bu olayı bir belge olarak bırakmışızdır. Öğütlenen nerede?

16. Benim azabım, benim uyarmalarım nasıl olurmuş görsünler.

17. Ant olsun ki Biz Kur'an'ın anlaşılmasını kolaylaştırdık öğütlenmeleri için. Hani, öğütlenen nerede?

18. Âd ulusu bütün uyarıcıları yalan saydı. Benim azabım, Benim uyarmalarım nasıl olurmuş görsünler.

19. Çünkü Biz uğursuzluğu sürüp giden bir günde onların üzerine çok sert bir fırtına göndermiştik.

20. Öyle bir fırtına ki insanları sanki içi boşalmış hurma kütükleri imişler gibi yerlerinden kaldırıp atıyordu.

21. Benim azabım, benim uyarmalarım nasılmış görsünler.

22. Ant olsun ki Biz Kur'an'ın anlaşılmasını kolaylaştırdık, öğütlenmeleri için. Hani, öğütlenen nerede?

23. Semut bütün uyarmaları yalan saymıştı,

24. şöyle demişlerdi: «Biz bizim gibi bir âdemoğluna mı uyacağız? Eğer bunu yapacak olursak besbelli ki sapkınlık etmiş, delilik etmiş oluruz.

25. Bizim aramızda kendisine kitap gönderilecek bir o mu kaldı? Yok, o utanmazın, yalancının biridir.»

26. Yarın onlar utanmazın, yalancının kim olduğunu göreceklerdir.

27. İşte onları sınamak için bir dişi deve gönderen Biziz. Artık sen onları gözetle, onların sıkıntılarına katlan.

28. Onlara şunu anlat ki su aralarında bölünmüştür. Sırası gelen onun başında bulunsun.

29. Sonra onlar arkadaşlarını çağırdılar. O da bıçağına sarıldı, deveyi kesti.

30. Benim azabım, benim uyarmalarım nasılmış görsünler.

31. Çünkü Biz onların üzerinde öyle bir çığlık koparttık ki ağıl içindeki kuru otlarmış gibi birden bire yere seriliverdiler

32. Ant olsun ki Biz Kur'an'ın anlaşılmasını kolaylaştırmı-

şızdır, öğütlensinler diye. Hani öğütlenen nerede?

33. Lut ulusu bütün bu uyarmaları yalan saydı.

34. Biz de onların üzerlerine taş yağdıran bir fırtına gönderdik. Yalnız Lutgilleri gün doğmadan kurtardık.

35. Bu, Bizim katımızdan bir iyilik olarak yapılmıştı. Biz iyilik bilenlerin karşılığını işte böyle veririz.

36. Ant olsun ki Lut azaba çarpacağımızı söyleyip onları uyarmıştı. Ancak, onlar bütün bu uyarmaları yalan saymışlardı.

37. Ant olsun ki onlar Lut'un yanından konuklarını kaldırmak istediler. Biz de onların gözlerini kör ediverdik: «Şimdi azabımın da, uyarmalarımın da sonunu tadın bakalım.»

38. Tanyeri ağarırken onları ardı arası kesilmez bir azap bastırıverdi.

39. «Şimdi azabımı, uyarmalarımın sonunu tadın bakalım.»

40. Ant olsun ki Biz Kur'an'ın anlaşılmasını kolaylaştırdık, öğütlensinler diye. Hani, öğütlenen nerede?

41. Ant olsun ki Firavungillere de uyarıcı belgeler gelmişti.

42. Onlar ise Bizim belgelerimizin hepsini yalan saydılar. Biz de onları erkli, güc yetirici olanın çarpışıyla çarptık.

43. Sizin tanımazlarınız bütün bunlardan daha mı yeydir, yoksa kitaplarda sizin için aklama mı var?

44. Yoksa onlar: «Biz düşmanı yenmesini bilen bir topluluğuz» mu diyorlar?

45. Oysaki yakında o topluluk bozguna uğrıyacak, onlar arkalarını dönüp kaçacaklardır.

46. Gerçek şu ki onlara adanan yargı günüdür. O, ne korkunç, ne acıklı gündür.

47. Çünkü suçlular sapkınlık içinde, çılgınlık içindedirler.

48. Onlar o gün yüzüstü ateşe sürüklenecekler. «Kucaklasın şimdi Cehennem sizi.»

49. Gerçekten Biz her yarattığımızı ölçüyle yarattık.

50. Biz yalnız bir kere buyururuz, o iş bir göz kırpmada oluverir.

51. Ant olsun ki Biz sizin gibilerini hep yoketmişizdir. Hani, öğütlenen nerede?
52. Onların işledikleri her iş defterlerdedir.
53. Küçük, büyük, her olan biten yazılıdır.
54. Gerçekten sakınanlar cennetlerde, ırmak kıyılarında olacaklardır,
55. doğruluk derneğinde, güclü hakanın yanı başında.

LV

RAHMAN SÛRESİ

Acıyıcı, esirgeyici Allah'ın adıyla başlarım.

1. O Acıyıcı,
2. Kur'an'ı öğretti,
3. insanı yarattı,
4. ona söz söylemesini öğretti.
5. Güneş de, ay da hesaplıdır.
6. Otlar da, ağaçlar da Ona secde ederler.
7. Göğü de yükseltti,bir de tartıyı koydu.
8. Tartıda eğrilik yapmayın,
9. tartarken doğru tartın, eksik tartmayın diye.
10. Yeryüzünü de canlı varlıklar için döşedi.
11. Orada türlü yemişler, kapçıklı hurma ağaçları,
12. samanlı taneler, güzel kokulu çiçekler vardır.
13. Nasıl olur da siz çalabınızın iyiliklerini tanımaz olursunuz?
14. İnsanı çömlek toprağı gibi kupkuru balçıktan yarattı.
15. Cinleri de dumansız ateşten yarattı.
16. Nasıl olur da siz çalabınızın iyiliklerini tanımaz olursunuz?
17. O, iki Doğu'nun da çalabıdır, iki Batı'nın da çalabıdır.

18. Nasıl olur da siz çalabınızın iyiliklerini tanımaz olursusunuz?

19. O, iki denizi biribirine kavuşsun diye koyverdi.

20. Ancak, o iki denizin arasında bir engel vardır, biribirlerine aşamazlar.

21. Nasıl olur da siz çalabınızın iyiliklerini tanımaz olursunuz?

22. O iki denizden inci ile mercan çıkar.

23. Nasıl olur da siz çalabınızın iyiliklerini tanımaz olursunuz?

24. Denizlerde yüzen dağlar gibi yüksek gemiler de Onundur.

25. Nasıl olur da siz çalabınızın iyiliklerini tanımaz olursunuz?

26. Bu yeryüzündeki bütün varlıklar gelip geçicidir,

27. yalnız ululuk, yücelik ıssı olan senin çalabının kendisi kalıcıdır.

28. Nasıl olur da siz çalabınızın iyiliklerini tanımaz olursunuz?

29. Yerlerde, göklerde ne varsa hepsi de Ona el açarlar. O da her gün yeni bir iş üzerindedir.

30. Nasıl olur da siz çalabınızın iyiliklerini tanımaz olursunuz?

31. Ey insanlar, cinler! Sizin işinizle uğraşacak gün de gelecektir.

32. Nasıl olur da siz çalabınızın iyiliklerini tanımaz olursunuz?

33. Ey cin, insan yığını! Eğer yer, gök bölgelerinden çıkıp gidebilirseniz gidin. Oysaki bunu yapacak güc yetimi sizde yoktur.

34. Nasıl olur da siz çalabınızın iyiliklerini tanımaz olursunuz?

35. Sizin üzerinize alevli ateş, erimiş bakır salınacaktır. Hiçbir yardım da görmiyeceksiniz.

36. Nasıl olur da siz çalabınızın iyiliklerini tanımaz olursunuz?

37. İşte o gün gök ikiye ayrılıp kırmızı bir gül gibi kızaracak, yağ gibi eriyip akacak.

38. Nasıl olur da siz çalabınızın iyiliklerini tanımaz olursunuz?

39. O gün ne insanlara, ne de cinlere günahları sorulmıyacaktır.

40. Nasıl olur da siz çalabınızın iyiliklerini tanımaz olursunuz?

41. Çünkü günahlılar yüzlerinden belli olacak, onlar saçlarından, ayaklarından yakalanacaklar.

42. Nasıl olur da siz çalabınızın iyiliklerini tanımaz olursunuz?

43. «İşte bu, o günahlıların yalan saydıkları Cehennem'dir.»

44. Onlar Cehennem ile kaynar su arasında bocalayıp duracaklardır.

45. Nasıl olur da siz çalabınızın iyiliklerini tanımaz olursunuz?

46. Çalabının karşısında durmaktan korkan kimseler için iki Cennet vardır.

47. Nasıl olur da siz çalabınızın iyiliklerini tanımaz olursunuz?

48. İkisi de türlü ağaçlarla donanmıştır.

49. Nasıl olur da siz çalabınızın iyiliklerini tanımaz olursunuz?

50. Bu iki Cennet'in içinde akan iki pınar vardır.

51. Nasıl olur da siz çalabınızın iyiliklerini tanımaz olursunuz?

52. Bu iki Cennet'te her yemişin iki türlüsü vardır.

53. Nasıl olur da siz çalabınızın iyiliklerini tanımaz olursunuz?

54. Onlar ipeklilerle kaplanmış döşemelere yaslanacaklar. Her iki Cennet'ten devşirilen yemişler yanı başlarında bulu-

nacaktır.

55. Nasıl olur da siz çalabınızın iyiliklerini tanımaz olursunuz?

56. O cennetlerde gözlerini eşlerine diken öyle kadınlar vardır ki bundan önce onlara ne bir insan ne de bir cin eli sürülmemiştir.

57. Nasıl olur da siz çalabınızın iyiliklerini tanımaz olursunuz?

58. Onlar, yakutlar, mercanlar gibidirler.

59. Nasıl olur da siz çalabınızın iyiliklerini tanımaz olursunuz?

60. İyiliğin karşılığı iyilikten başka ne olabilir?

61. Nasıl olur da siz çalabınızın iyiliklerini tanımaz olursunuz?

62. Bu iki Cennet'ten başka iki Cennet daha vardır.

63. Nasıl olur da siz çalabınızın iyiliklerini tanımaz olursunuz?

64. İkisi de yemyeşildir.

65. Nasıl olur da siz çalabınızın iyiliklerini tanımaz olursunuz?

66. İçlerinde durmayıp kaynıyan iki pınar vardır.

67. Nasıl olur da siz çalabınızın iyiliklerini tanımaz olursunuz?

68. İçlerinde her türlü yemişler, hurmalar, narlar vardır.

69. Nasıl olur da siz çalabınızın iyiliklerini tanımaz olursunuz?

70. İçlerinde iyi huylu güzel kadınlar da vardır.

71. Nasıl olur da siz çalabınızın iyiliklerini tanımaz olursunuz?

72. Çadırlar içinde arı sili, ceylan gözlüler de vardır.

73. Nasıl olur da siz çalabınızın iyiliklerini tanımaz olursunuz?

74. Bundan önce onlara ne bir insan, ne de bir cin eli sürülmemiştir.

75. Nasıl olur da siz çalabınızın iyiliklerini tanımaz olursunuz?

76. Yeşil yastıklara, güzel döşeklere yaslanırlar.

77. Nasıl olur da siz çalabınızın iyiliklerini tanımaz olursunuz?

78. Ululuk, yücelik ıssı olan çalabının adı kutludur.

LVI

VAKIA SÛRESİ

Acıyıcı, esirgeyici Allah'ın adıyla başlarım.

1. Kalkış günü gelince,
2. ki onun geleceğini yalanlıyabilecek bir kimse yoktur.
3. O gün, kimini alçaltacak, kimini de yükseltecektir.
4. Yer bir sarsıntı ile sarsılacaktır.
5. Dağlar paramparça olacak,
6. toz gibi dağılacaktır.
7. O gün siz üçe bölüneceksiniz.
8. Sağcılar! Ne mutlu o sağcılara!
9. Solcular! Ne yazık o solculara!
10. İyilik işlemek inancı ileri olanlar karşılıkça da ileri olacaklardır.
11. İşte Allah'a yakın olanlar bunlardır.
12. Onlar dirlikli cennetlerdedirler.
13. Bunların birçoğu eskilerdendir.
14. Birazı da sonrakilerdendir.
15. Mücevherlerle işlenmiş tahtlar üzerindedirler.
16. Karşı karşıya yaslanmışlardır.
17. Kocamak nedir bilmiyen oğlancıklar onları dolanacaklar,
18. Maîn şarabından doldurulmuş testiler, ibrikler, bardak-

larla.

19. Bunu içtikleri için ne başları ağrıyacak ne de sersemleşeceklerdir.

20. Beğendikleri yemişlerle,

21. canlarının istediği kuş etleriyle dolanacaklar.

22. Ceylan gözlüler vardır,

23. saklı inciler gibi!

24. Bunlar senin işlediklerinin karşılığıdır.

25. Orada ne boş, ne de kışkırtıcı bir söz işitmezler,

26. yalnız biribirlerine «Esen ol» dediklerini işitirler.

27. Sağcılar! Ne mutlu o sağcılara!

28. Dikensiz akasyalarla,

29. tepeleri yemiş dolu muz ağaçları arasında,

30. uzayıp giden bir gölgelikte,

31. durmayıp akan suların başında,

32. bol yemişler vardır,

33. tükenmek bilmiyen, yasak edilmiyen yemişler!

34. Yatakları kabartılmıştır.

35. İşte Biz onları yepyeni bir yaradılışta yarattık.

36. Biz onları kız oğlan kız olarak yarattık.

37. Biz onları eşlerine düşkün onlarla yaşıt olarak varettik,

38. sağcılar için.

39. Bunların birçoğu eskilerden,

40. bir azı da sonrakilerdendir.

41. Solcular! Ne yazık o solculara!

42. Onlar kızgın ateşte, kaynar suda,

43. kara bir dumanın gölgesindedirler.

44. O gölge ne serindir, ne de güzeldir.

45. Çünkü onlar bundan önce azgınlıkta ayak direyen kimselerdi,

46. o büyük günahı işlemekte ayak direyip dururlardı da,

47. şöyle derlerdi: «Biz ölüp de bir avuç toprak, kemik olduktan sonra gerçekten dirilecekmişiz, öyle mi?

48. Eski atalarımız da dirilecekmiş, öyle mi?»

49. De ki: «Evet, hem eskiler, hem de sonrakiler,
50. belli bir günün belli bir vaktinde kesenkes toplanacaklardır.»
51. Sonra gerçekten sizler, ey sapkınlar, ey doğruyu eğri sayanlar!
52. Sizler, ne olursa olsun, zakkum ağacından yiyeceksiniz.
53. Hem de karnınızı onunla dolduracaksınız.
54. Üzerine kaynar su da içeceksiniz.
55. Hem de suya kanmıyan develer gibi içeceksiniz!
56. Karşılık günü üzerine konacaklarınız işte bunlardır.
57. Sizi yaratan Biziz. Öyleyse bunların doğruluğuna neden inanmıyorsunuz?
58. Attığınız o atmık damlasını görmüyor musunuz?
59. Onunla sizi yaratan siz misiniz, yoksa Biz miyiz?
60. Sizler için ölümü Biz yasadık. Şu işleri yapmaktan Bizi alıkoyacak kimse yoktur:
61. Sizin yerinize benzerlerinizi getirebiliriz, bilmediğiniz bir biçimde de yeniden varedebiliriz.
62. Ant olsun ki siz ilkin nasıl var edildiğinizi biliyorsunuz. Öyleyse bundan ne diye öğütlenmiyorsunuz?
63. Ektiklerinize de bir bakın.
64. Onları bitiren, siz misiniz, yoksa Biz miyiz?
65. Eğer Biz dileseydik onları kuru ota döndürürdük, siz de baka kalırdınız!
66. «Yandık, kül olduk» diye dövünürdünüz.
67. «Artık doğrusu yoksul kaldık» derdiniz.
68. İçtiğiniz suyu görmüyor musunuz?
69. Onu bulutlardan indiren siz misiniz, yoksa Biz miyiz?
70. Eğer Biz dileseydik onu acı bir su yapardık. Öyleyse ne diye şükretmiyorsunuz?
71. Yakmakta olduğunuz ateşi görmüyor musunuz?
72. Onun ağacını varedeen siz misiniz, yoksa Biz miyiz?
73. Biz bu ateşi hem bir düşündürücü olsun, hem de çöl yolcuları için yararlı bir nesne olsun diye varettik.

74. Öyleyse pek büyük olan çalabının adını ulula.
75. Yok, yıldızların battığı yerlere ant olsun ki,
76. gerçekten bu ant ne büyük bir anttır, bilseniz,
77. gerçekten bu Kur'an okunacak görklü bir kitaptır,
78. saklı bir kitapta yazılıdır.
79. Ona arı sili olanlardan başkası el süremez.
80. O, bütün varlıkların çalabı yönünden bildirilmedir.
81. Şimdi siz bu sözü bayağı mı buluyorsunuz?
82. Şimdi siz bu iyiliğe karşı ne olursa olsun yalan saymıya mı kalkışıyorsunuz?
83. İşte birinizin canı boğazına gelince,
84. o vakit siz bakakalırsınız.
85. Biz ise ona sizden daha yakın oluruz. Ancak, siz bunu göremezsiniz.
86. Artık ceza görmiyecek olduktan sonra,
87. bu canı geri çevirsenize, eğer doğru sözlü kimselerseniz.
88. Eğer ölen kimse Allah'ın yakınlarından ise,
89. artık onun için dölenme, güzel kokular, dirlikli cennetler vardır.
90. Eğer o sağcılardan ise,
91. artık sağcılardan esenleme
92. Eğer yalan sayanlardan, sapkınlardan ise,
93. İşte ona da kaynar su,
94. bir de Cehenem'e atılma var.
95. İşte bu en kesin, en kandırıcı bilginin kendisidir.
96. Öyleyse çalabının pek büyük olan adını ulula.

LVII

HADİT SÛRESİ

Acıyıcı, esirgeyici Allah'ın adıyla başlarım.

1. Yerlerde, göklerde ne varsa hepsi Allah'ı ululamaktadır. O, erklidir, doğruyu bildiricidir.

2. Yerlerin, göklerin hakanlığı Onundur. O diriltir de, öldürür de. Onun her nesneye gücü yeticidir.

3. İlki de Odur, ardı da O. Göze görünen de Odur, görünmiyen de O. Her nesneyi bilici olan da Odur.

4. O Allah ki yerleri, gökleri, ikisinin arasındakileri altı günde yarattı, sonra egeliğinde erk sürdü. Yere giren, yerden çıkan, gökten inen, göğe yükselen her nesneyi O bilir. Nerede olursanız olun, O sizinle birliktedir. Allah bütün işlediklerinizi görücüdür.

5. Yerlerin, göklerin hakanlığı Onundur. Her işin sonu Allah'a varır.

6. O, geceyi gündüze katar, gündüzü de geceye katar. O, herkesin içinde olanı bilicidir.

7. Allah'a, elçisine inanın. Size bıraktırdıklarından yoksulları geçindirin. Sizin aranızda o kimseler ki inandılar, yoksulları geçindirdiler, onlar için büyük bir karşılık vardır.

8. Allah'a, Onun elçisine ne diye inanmıyorsunuz? Oysaki o elçi sizi Allah'a inanmıya çağırmıştı. Allah da sizden bunun için söz almıştı. Sizler inanan kimseler idiniz de!

9. Sizi karanlıktan aydınlığa çıkarmak için kuluna apaçık âyetleri bildiren Odur. Çünkü Allah sizin için kesenkes gözeticidir, esirgeyicidir.

10. Size ne oluyor da Allah uğrunda malınızı harcamıyorsunuz? Yerlerden, göklerden kalanlar hep Allah'ındır. İçinizde savaş alıntısından önce malını harcayıp vuruşan kimsenin basamağı bu alıntıdan sonra malını harcayıp vuruşan

kimseninkinden yüksek olur. Yine de Allah hepsine en güzel karşılığı adamıştır. Allah bütün işlediklerinizi bilicidir.

11. Herkim malını Allah için harcıyacak olursa Allah ona iki katını verir. İşte o kimse için görklü bir karşılık vardır.

12. O gün inanan erkeklerle inanan kadınları önlerinden, artlarından ışıklar saçarak koşar göreceksin. «Bugün size müjdeler olsun, içinden ırmaklar akan cennetler! Siz hep onların içinde kalacaksınız.» İşte bu, pek büyük bir başarıdır.

13. O gün iki yüzlü erkeklerle iki yüzlü kadınlar inananlara diyecekler: «Durun, ışığınızla biraz da biz aydınlanalım.» Onlara denilecek: «Gerisin geriye dönün de kendinize bir ışık arayın.» Derken aralarına bir duvar çekilecek. Duvarın kapısı da olacak. Onun içinde esirgenme, dışında da azap olacak.

14. İki yüzlüler şöyle ünliyecekler: «Bizler sizlerle birlikte değil miydik?» İnananlar diyecekler: «Öyle. Ancak, siz kendinizi bozguna uğrattınız. Gözleriniz hep pusuda idi. İşkillendiniz durdunuz. Sizi aldatan kendi kuruntularınız oldu. Sizi Allah'a karşı o aldatıcı Şeytan aldattı. Sonunda da Allah'ın buyruğu erişti.»

15. O gün ne sizden ne de tanımazlardan hiçbir kurtulmalık alınmıyacaktır. Durağınız da ateş olacaktır. O, sizin yardımcınızdır. Onların dönecekleri yer ne kötüdür!

16. İnanan kimseler için Allah'ın doğru olarak gönderdiği Kitap'ı anarak gönüllerini alçaltma zamanı daha gelmedi mi? Sakın onlar daha önce kendilerine Kitap verilip de üzerlerinden zaman geçmiş de artık yürekleri katılaşmış kimseler gibi olmasınlar. Bunların çoğu karıştırıcıdırlar.

17. Bilin ki Allah yeri öldükten sonra diriltir. Doğrusu, Biz belgeleri açıkça bildirdik, düşünesiniz diye.

18. Yoksullara verintide bulunan erkeklerle kadınlara, Allah uğrunda harcıyanlara, Allah karşılığını kat kat verecektir.

19. O kimseler ki Allah'a, elçisine inanırlar, işte çalapları

katında özü sözü doğru olanlar, tanıklık edenler bunlardır. Onların hem karşılıkları, hem de ışıkları vardır. O kimseler ki inanmazlar, belgelerimizi yalan sayarlar, bunlar da Cehennemlik olanlardır.

20. Bilin ki dünya yaşayışı ancak bir oyundur, bir eğlencedir, bir süstür, kendi aranızda bir öğünme, malları, çocukları çoğaltmadır. Tıpkı o yağmur gibi ki bitirdiği bitkiler ekenleri sevindirir, sonra onların kuruyup sarardığını görürsün. Sonra da çörçöp olurlar. Öbür dünyada hem ağır bir azap hem de Allah'tan yarlıganma, gönül dileği vardır. Dünya yaşayışı ancak aldatıcı bir gönenmedir, okadar.

21. Çalabınız yönünden yarlıganmak, genişliği yerle göğün genişliği kadar olan Cennet'e ulaşmak için yarışın. O Cennet ki Allah'a, elçilerine, inananlara adanmıştır. İşte bu, Allah'ın öyle büyük bir vergisidir ki, dilediğine verir. Allah ulu, vergisi pek büyük olandır.

LVIII

MÜCADİLE SÛRESİ

Acıyıcı, esirgeyici Allah'ın adıyla başlarım.

1. Kocası üzerine seninle çekişen, bunun için Allah'a da yakınan kadının sözünü Allah dinledi. Allah sizlerin konuşmanızı işitmektedir. Çünkü Allah işiticidir, görücüdür.

2. İçinizden karılarını analarına benzetenlerin karıları onların anaları olmazlar. Onların anaları, onları doğuranlardan başkaları olamaz. İşte onlar uygunsuz, yalan sözler söylüyorlar. Gerçekten Allah bağışlayıcıdır, yarlıgayıcıdır.

3. Karılarını analarına benzettikten sonra bu sözlerinden dönenlere biribirine yaklaşmadan önce bir köle boşlamak düşer. İşte böylelikle size öğüt verilmiş oluyor. Allah bütün

işlediklerinizi bilicidir.

4. Kimin buna gücü yetmezse o, karısına yaklaşmadan önce sürekli olarak iki ay oruç tutmalıdır. Buna gücü yetmezse, altmış yoksulu doyurmalıdır. İşte bu, Allah'a, peygamberine inandığınızı göstermeniz içindir. Bunlar Allah'ın sınırlarıdır. Tanımazlar için acıklı azap vardır.

5. O kimseler ki Allah'a, Onun elçisine karşı geldiler, kendilerinden öncekiler nasıl alçaldılarsa onlar da öyle alçalacaklardır. Oysaki Biz onlara apaçık âyetler de göndermiştik. Bunları tanımıyanlar için alçaltıcı bir azap vardır.

6. O gün Allah onların hepsini diriltecek de kendilerine neler işlediklerini bildirecektir. Allah bütün o işlediklerini sayıya almıştır. Onlar ise bütün bunları unutmuşlardır. Allah her olup bitene tanıktır.

7. Görmüyor musun ki yerlerde, göklerde ne varsa hepsini Allah bilir. Herhangi üç kişi gizlice konuşsun da bunların dördüncüsü Allah olmasın olmaz. Beş kişi gizlice konuşsun da bunların altıncısı Allah olmasın olmaz. Bundan daha az da olsa, daha çok da olsa, nerede olsalar, Allah onlarla birliktedir. Sonra onların bütün işlediklerini kalkış günü onlara bildirecektir. Çünkü Allah her nesneyi bilicidir.

8. Görmüyor musun o kimseleri ki gizlice konuşmak kendilerine yasak edildikten sonra da yasak edildikleri bu işe dönüp, günah işleme, düşmanlık etme, elçiye karşı gelme konusu üzerine gizlice konuşuyorlar. Onlar senin yanına gelince Allah'ın seni esenlemesinden başka türlü esenlerler. Kendi aralarında da şunu derler: «Allah bizi bu söyliye geldiklerimiz yüzünden şimdiye kadar azaba uğratmalı değil miydi?» Onlara Cehennem yeter. Onlar oraya gireceklerdir. Onların dönecekleri yer ne kötüdür.

9. Ey inanan kimseler! Aranızda gizlice konuşurken sakın günah işlemeyin, düşmanlık etmeyin, elçiye karşı gelme üzerine konuşmayın, yalnız aklık, sakınırlık üzerine konuşun. Bir gün katında derleneceğiniz Allah'tan sakının.

10. Gizli konuşma Şeytan işidir. Bu da inananları kaygılandırmak içindir. Oysaki Allah'ın uygunu olmadıkça onlara hiçbir kötülük edemez. Onun için inananlar ancak Allah'a dayansınlar.

11. Ey inananlar! Size toplantılarda «yer açın» denilince yer açıverin ki Allah da size yer açsın. «Kalkın» denilince de kalkın. Allah içinizden inananlarla kendilerine bilim verilenlerin basamaklarını yükseltir. Allah bütün işlediklerinizden bilgilidir.

12. Ey inananlar! Siz elçiyle gizlice konuşmak isteyince bu gizlice konuşmadan önce yoksullara verintide bulunun. Bu, sizin içi yeydir, arıdır. Ancak verecek nesne bulamazsanız başka. Çünkü Allah yarlıgayıcıdır, esirgeyicidir.

13. Yoksa siz gizli konuşmadan önce verintide bulunmaktan çekiniyor musunuz? Çünkü bakın bunu yapmadınız. Yine de Allah tövbenizi onadı. Artık namaz kılın, zekât verin, Allah'a, elçisine boyun eğin, Allah bütün işlediklerinizden bilgilidir.

14. Sen Allah'ın öfkesine uğrıyan bir ulusla elbirliği edenleri görmüyor musun? Bunlar ne sizdendir, ne de onlardandır. Bunlar yalan olduğunu bile bile ant içerler.

15. Allah onlar için ağır bir azap düzmüştür. Çünkü onların işledikleri işler ne kötüdür!

16. Onlar antlarını kalkan olarak kullandılar. Kişileri Allah'ın yolundan ayırdılar. İşte onlar için alçaltıcı bir azap vardır.

17. Onları ne malları ne de çocukları, Allah'ın azabından biraz olsun kurtaramaz. Onlar ateşlik olanlardır. Hep orada kalacaklardır.

18. O gün Allah onların hepsini diriltecek, onlar size nasıl ant ettilerse Allah'a da öyle ant edeceklerdir. Çünkü böylelikle birşey kazanacaklarını sanacaklardır. Gözünüzü açın, onlar yalan söyliyen kimselerdir.

19. Şeytan üzerlerine çullanmış, onlara Allah'ı anmayı u-

nutturmuştur. Bunlar Şeytan'dan yana olan kimselerdir. Gözünüzü açın, Şeytan'dan yana olanlar, işte kendilerine yazık edenler bunlardır.

20. O kimseler ki Allah'a, elçisine karşı koydular, işte onlar alçalacak olanlar arasındadırlar.

21. Allah şöyle yazmıştır: Ne olursa olsun yenecek olan Benimle elçimdir. Çünkü Allah güclüdür, erklidir.

22. Allah'a, son güne inananlar takımının Allah'a, Onun elçisine karşı gelenlere sevgi beslediğini görmiyeceksin. Onlar, bunların babaları, oğulları, kardeşleri, soyları sopları olsalar bile. Onlar o kimselerdir ki Allah inancı onların yüreklerine yazmış, onları kendinden bir ruh ile berkitmiştir. Onları içinden ırmaklar akan cennetlere sokacaktır. Onlar hep orada kalacaklardır. Allah onların gönlünü etmiş, onlar da Allah'ın gönlünü etmişlerdir. İşte bunlar Allah'tan yana olanlardır. Gözünüzü açın, Allah'tan yana olanlar, onanlar işte bunlardır.

LIX

HAŞR SÛRESİ

Acıyıcı, esirgeyici Allah'ın adıyla başlarım.

1. Yerlerde, göklerde ne varsa hepsi Allah'ı ulular. O, erklidir, doğruyu bildiricidir.

2. Kitaplılardan tanımazlık edenleri ilk sürgünde yurtlarından çıkaran Odur. Siz ise onların çıkarılacaklarını sanmamıştınız. Onlar da kalelerinin Allah'a karşı duracağını sanmışlardı. Oysa ki Allah onları hiç ummadıkları bir yerden bastırıverdi. Allah onların yüreklerine korku saldı. Evlerini ya kendi elleriyle, ya da inananların elleri ile yıkıyorlardı. Artık ey gönül gözü açık olanlar! Bu, size örnek olsun.

3. Eğer Allah onlar için sürgün olmayı yazmamış da olsaydı yine de bu dünyada onları kesenkes azaba uğratacaktı. Öbür dünyada da onlar için ateş azabı vardır.

4. Bu da şundan: Çünkü onlar Allah'a, Onun elçilerine karşı geldiler: Herkim Allah'a karşı gelecek olursa bilsin ki Allah'ın cezası ağır olur.

5. Hurma ağaçlarını kesmeniz de, onları ayakta bırakmanız da hep Allah'ın uygunuyla olmuştur. Bu da karıştırıcıların karşılığını vermek içindir.

6. Allah'ın tanımazların bıraktığı mallardan elçisine verdiklerine gelince, bunları ele geçirmek için ata, deveye binip onların üzerlerine yürüyenler sizler değilsiniz. Ancak, Allah elçilerini dilediği kimseler üzerine saldırtır. Allah'ın gücü her işe yeticidir.

7. Allah'ın il kişilerinden alıp da elçisine verdiği mallar Allah'ın, elçisinin, elçisinin yakınlarının, öksüzlerin, yoksulların, yolda kalanlarındır. Bu da malların yalnız içinizdeki zenginler arasında elden ele dolaşan bir varlık olmaması içindir. Elçi size ne verdiyse onu alın, sizi neden alıkoyarsa ondan da geri durun. Allah'tan sakının. Çünkü Allah'ın cezası ağır olur.

8. Bu mallar göçmenlerin, yoksul olanlarındır. O göçmenler ki Allah'ın büyük iyiliğini, dilediğini elde etmek istemişler, Allah'a, Onun elçisine yardım da etmişlerdir, yine de yurtlarından, mallarından uzaklaştırılmışlardır. İşte doğru kimseler bunlardır.

9. Bunlardan önce Medine'yi yurt, inanç evi edinenler göçenlere karşı sevgi beslerler. Onlara verilen mallardan dolayı hiç kıskançlık duymazlar, kendileri yoksulluk içinde olsalar bile, onları kendilerinden üstün tutarlar. Herkim kendini cimrilikten koruyabilirse işte onacak olanlar bu gibilerdir.

10. Bunların ardından gelenler de şöyle derler: «Ey çalabımız! Sen bizi de, bizden önce inanmış olan din kardeşlerimizi de yarlıga. İnananlara karşı yüreklerimizde hınç bırak-

ma. Ey çalabımız! Çünkü Sen yumuşak davranıcısın, esirgeyicisin.

11. Görmüyor musun o iki yüzlüleri, kitaplılardan olup da tanımazlık eden yoldaşlarına karşı iki yüzlülük edip şöyle derler: «Ant olsun ki eğer siz yurdunuzdan çıkarılacak olursanız ne olursa olsun biz de sizinle birlikte çıkacağız. Size karşı hiç kimseye hiçbir vakit boyun eğmeyiz. Eğer sizinle vuruşacak olurlarsa ne olursa olsun biz size yardım ederiz.» Allâh tanıktır ki işte bunlar yalan söylüyorlar.

12. Eğer onlar yurtlarından çıkarılacak olurlarsa bu iki yüzlüler onlarla birlikte çıkmıyacaklardır. Eğer onlar vuruşacak olurlarsa bu iki yüzlüler onlara yardım etmiyeceklerdir. Yardıma katılsalar bile, ne de olsa, arkalarını dönüp kaçacaklardır. Sonra kendileri de yardım görmiyeceklerdir.

13. Besbelli ki onların yüreklerini ürperten, Allah'tan çok, sizlersiniz. Çünkü onlar kavrayışsız kimselerdir.

14. Onlar berkitilmiş illerde, ya siperler arkasında olmadıkça sizinle toplu olarak vuruşamazlar. Kendi aralarındaki saldırışları ise sert olur. Sen onları elele vermiş sanırsın. Oysaki onların arasında gönül birliği yoktur. Çünkü onlar gerçekten düşünemiyen kimselerdir.

15. Durumları kendilerinden az önce gelenlerinki gibidir, onlar ettiklerini bulmuşlardır. Onlar için acıklı bir azap vardır.

16. Durumları Şeytan'ın durumu gibidir, kişiye önce: «Tanımazlık et» der, kişi tanımazlık edince de şöyle der: «Doğrusu, benim seninle hiçbir ilişiğim yok. Çünkü ben bütün varlıkların çalabı olan Allah'tan korkarım.»

17. Artık ikisinin de sonu hep ateşte kalmaktır. İşte kıyıcıların cezası budur.

18. Ey inananlar! Allah'tan sakının! Herkes ne ettiyse onun karşılığını beklesin. Allah'tan sakının. Çünkü Allah bütün işlediklerinizden bilgilidir.

19. Sakın siz o kimseler gibi olmayın ki, Allah'ı unuttuk-

ları için Allah da onlara kendilerini unutturmuştur. İşte bunlar karıştırıcıların kendileridir.

20. Ateşlikler ile Cennetlikler bir olamazlar. Cennetlikler umduklarına erenlerdir.

21. Eğer Biz bu Kur'an'ı bir dağa bildirmiş olsaydık, işte sen o dağı Allah ürküsünden çökmüş, paramparça olmuş görürdün. Biz bu örnekleri insanlar için veriyoruz, düşünsünler diye.

22. O Allah ki, kendisinden başka hiçbir tanrı yoktur, gizliyi de bilen Odur, açığı da bilen Odur. Acıyıcı, esirgeyici olan da Odur.

23. O Allah ki kendinden başka tanrı yoktur, kutsal hakan Odur, eksiği olmıyan Odur, esenliğe kavuşturan Odur, güven veren Odur, görüp gözeten Odur, erkli olan Odur, dertlere derman olan Odur, büyüklenen Odur. Allah kendisine eş koşulanlardan uludur.

24. O Allah ki yaratıcıdır, seçkinleyicidir, kılık vericidir. En güzel adlar Onunkilerdir. Yerlerde, göklerde olanların hepsi de Onu ulular. O, erklidir, doğruyu bildiricidir.

LX

MÜMTAHİNE SÛRESİ

Acıyıcı, esirgeyici Allah'ın adıyla başlarım.

1. Ey inananlar! Benim de düşmanım, sizin de düşmanınız olanlarla arkadaş olmayın. Siz onlara karşı sevgi gösteriyorsunuz. Oysaki onlar size gelen doğruyu tanımamışlardır. Çalabınız olan Allah'a inandığınız için elçiyi de, sizi de yurdunuzdan sürüp çıkarıyorlardı. Sizler, Benim uğrumda savaşmak, benim dileğimi elde etmek için çıkıyorsunuz da onlara karşı ne diye gizlice sevgi gösteriyorsunuz? Ben sizin gizle-

diğinizi de, açıkladığınızı da iyice bilirim. İçinizden herkim bunu yapacak olursa besbelli ki o artık doğru yoldan çıkmıştır.

2. Eğer onlar sizi ele geçirecek olurlarsa size düşman kesilirler, ellerini, dillerini yalnız size kötülük etmek için uzatırlar. Onlar sizin tanımaz olmanızı isterler.

3. Ne yakınlarınızın, ne çocuklarınızın size hiçbir yardımı dokunmaz. Kalkış günü Allah sizi biribirinizden ayıracaktır. Allah bütün işlediklerinizi görücüdür.

4. Doğrusu, İbrahim'in, onunla birlikte olanların o gün söyledikleri şu sözde sizin için güzel bir örnek vardı. O gün onlar uluslarına şöyle demişlerdi: «Bizim sizinle, Allah'ı bırakıp da tapmakta olduklarınızla hiçbir ilişiğimiz yoktur. Biz sizi tanımıyoruz. Aramızda sonsuz bir düşmanlık, sonsuz bir hınç başlamıştır. Bu da sizler Allah'ın birliğine inanıncıya kadar sürüp gidecek.» Yalnız İbrahim babasına şunu demişti: «Ne de olsa senin için yarlıganma dileğinde bulunacağım. Ancak, ben Allah'tan senin başına gelecek olanı önliyemem. Ey çalabımız! Biz sana dayandık, sana yöneldik. Sonunda ancak sana dönülecektir.

5. Ey çalabımız! Bizi tanımazların eline düşürme. Bizi yarlıga. Ey çalabımız Çünkü erkli, doğruyu bildirici olan yalnız Sensin.»

6. Doğrusu İbrahim'de, onunla birlik olanlarda sizin için, Allah'tan, son günden korkanlar için güzel bir örnek vardır. Herkim yüz çevirirse bilsin ki Allah kendine yeticidir, övülücüdür.

7. Olabilir ki Allah sizinle düşmanlık ettiğiniz o kimseler arasında bir sevgi yaratır. Allah'ın gücü her nesneye yeticidir. Allah yarlıgayıcıdır, esirgeyicidir.

8. Allah sizinle din uğrunda vuruşmıyan, sizi yerinizden yurdunuzdan da çıkarmıyan kimselere iyilik etmeyi, onlara karşı doğru davranmayı yasak etmez. Çünkü Allah doğruları sever.

9. Ancak Allah sizinle din uğrunda vuruşmuş, sizi yerinizden yurdunuzdan çıkarmış, çıkarılmanıza yardım etmiş kimselere karşı yakınlık göstermeyi yasak eder. Herkim onlara karşı yakınlık gösterecek olursa işte bu gibiler kıyıcı kimselerdir.

10. Ey inananlar! İnanan kadınlar size göçmen olarak gelince onları bir sınayın. Allah onların inançlarını en iyi bilendir. Onların inanan kadınlar olduklarını anlarsanız, artık onları tanımazların yanına döndermeyin. Bu kadınlar o tanımazlara helâl olmazlar. O tanımazlar da bu kadınlara helâl olmazlar. Harcadıkları başlığı tanımazlara geri verin. Harcadıklarını kendilerine verdikten sonra da onlarla evlenmeniz de sizin için suç değildir. Tanımaz olan karılarınızı artık tutmayın. Harcadıklarınızı da isteyin. Onlar da harcadıklarını istesinler. Allah'ın yargısı budur. Aranızı yargılıyan da Odur. Allah bilicidir, doğruyu bildiricidir.

11. Eğer eşlerinizin biri tanımazlara kaçarsa, siz de savaşı kazanırsanız eşleri kaçanlara harcadıklarını verin. İnanmakta olduğunuz Allah'tan sakının.

12. Ey elçi! İnanan kadınlar Allah'a hiçbir eş koşmamak, hırsızlık etmemek, yoz yaklaşmada bulunmamak, çocuklarını öldürmemek, çocuk edinme işinde aldatmamak, töreye uygun olan işlerde sana karşı gelmemek üzere sana uymıya gelirlerse sen de onların bu uymalarını uygun bul, onlar için yarlıganma dile. Çünkü Allah yarlıgayıcıdır, esirgeyicidir.

13. Ey inananlar! Allah'ın öfkesine uğrıyan kimselere sakın yakınlık göstermeyin. Tanımazlar sinlerindeki ölülerin dirileceğinden nasıl umutsuz iseler, öbür dünyadan da öyle umutsuzdurlar.

LXI

SAF SÛRESİ

Acıyıcı, esirgeyici Allah'ın adıyla başlarım.

1. Yerlerde, göklerde ne varsa hepsi Allah'ı ulular. O, erklidir, doğruyu bildiricidir.

2. Ey inanan kimseler! Yapamıyacağınız işi ne diye yapacağım dersiniz?

3. Yapamıyacakları iş için yaparım diyenlere karşı Allah'ın hıncı büyük olur.

4. Çünkü Allah kendi yolunda saf bağlayıp bir tek gövde gibi vuruşanları sever.

5. O gün Musa ulusuna şöyle demişti: «Ey ulusum! Siz benim Allah'ın gönderdiği elçi olduğumu biliyorsunuz. Öyleyse ne diye beni incitiyorsunuz?» İşte onlar çarpılınca Allah da onların yüreklerini çarpıtıverdi. Allah karıştırıcılar takımını doğru yola iletmez.

6. Meryemoğlu İsa bir gün demişti: «Ey İsrailoğulları! Ben size Allah'ın gönderdiği elçiyim. Daha önce gelen Tevrat ile benden sonra gelecek olan Ahmet adlı elçiyi müjdeleyici olarak geldim.» Ancak İsa onlara açıklayıcı belgeleri de getirince onlar: «Bu, apaçık bir büyüdür» demişlerdi.

7. Kendisi islâm dinine çağrılmakta iken Allah'a karşı yalan uyduran kimseden daha kıyıcı kim olabilir? Allah kıyıcılar takımını doğru yola iletmez.

8. Onlar istiyorlar ki Allah'ın ışığını ağızlarıyla üfliyerek ne olursa olsun söndürsünler. Oysaki Allah ışığını sonuna kadar yakacaktır. Tanımazlar bunu istemeseler bile.

9. O Allah ki, elçilerini doğru yolu gösteren Kur'an ile, doğru din ile gönderdi, onu bütün öteki dinlerden üstün tutacaktır, tanımazlar bunu istemeseler bile.

10. Ey inananlar! Size, hepinizi acıklı azaptan kurtaracak

olan bir kazancı salık vereyim mi?

11. O da şudur: Allah'a, Onun elçisine inanın, Allah uğrunda mallarınızla, canlarınızla savaşın. İşte, bu, sizin için yey olandır, bunu bir bilseniz.

12. Böyle yaparsanız Allah da sizin günahlarınızı yarlıgar, sizi içinden ırmaklar akan cennetlere, Adin cennetlerindeki güzel barınaklara sokar. İşte en büyük başarı budur.

13. Sizi sevindirecek bir müjde daha var. Allah size onu da verecek. Allah'ın yardımı ile yakında bir yengi kazanacaksınız. Sen bunu inananlara müjdele.

14. Ey inanan kimseler! Sizler Allah'ın yardımcıları olun. Nasıl ki Meryemoğlu İsa da yardımcılarına şöyle demişti: «Allah için bana yardım edecek olanlar kimlerdir?» Yardımcılar da demişlerdi: «Allah'ın yardımcıları bizler olacağız.» Derken İsrailoğulları'nın bir bölüğü inanır oldular, bir bölüğü de tanımaz olarak kaldılar. Bunun üzerine Biz de inananları düşmanlarına karşı destekledik. Onun için onlar üstün geldiler.

LXII

CUMA SÛRESİ

Acıyıcı, esirgeyici Allah'ın adıyla başlarım.

1. Yerlerde, göklerde ne varsa hepsi Allah'ındır. Kutsal, erkli, doğruyu bildirici olan o hakan uludur.

2. O Allah ki okuması, yazması olmıyanlara kendilerinden elçi gönderdi. Bu elçi onları arıttı, onlara Kitap'ı, doğrunun bilgisini öğretti. Çünkü onlar bundan önce açıktan açığa sapkınlık içinde idiler.

3. Onlardan olup da henüz kendilerine katılmamış olanlara da onları öğretti. O, erklidir, doğruyu bildiricidir.

4. İşte bu, Allah'ın öyle bir büyük vergisidir ki kimi diler-

se ona verir. Allah vergisi pek büyük olandır.

5. Kendilerine Tevrat gönderilip de bu yükü taşıyamıyanların durumu sırtına birçok kitap yüklenmiş olan eşeğin durumuna benzer. Allah'ın belgelerini yalan sayanların durumu ne kötüdür. Allah kıyıcılar takımını doğru yola iletmez.

6. De ki: «Ey Yahudiler! Bütün insanlar bir yana da, gerçekten Allah'ın sevgili kullarının yalnız sizler olduğunu mu sanıyorsunuz? Öyleyse artık sizin için ölümü dilemek kalıyor, eğer doğru sözlü kimseler iseniz.

7. Onlar işledikleri suçlardan ötürü ölümü hiç istemezler. Allah kıyıcıları bilicidir.

8. İşte sizin kaçınıp durduğunuz ölüm ne de olsa gelip sizi bulacaktır. Sonra sizler görüneni de, görünmiyeni de bilene döndürüleceksiniz.

9. Ey inananlar! Cuma günü namaza çağırılınca Allah'ı anmıya seğirtin. Alış verişi bırakın. Bilseniz, bu sizin için yeydir.

10. Namaz bitince de yerlerinize dağılın. Allah'ın bol vergisini dileyin. Allah'ın adını da sık sık anın ki onasınız.

11. Onlar kazanç, ya oyun görünce koşarlar, seni ayak üzeri bırakırlar. De ki: «Allah'ın katında olanlar ise oyundan da, kazançtan da yeydir. Allah karşılık verenlerin yey olanıdır.»

LXIII

MÜNAFİKUN SÛRESİ

Acıyıcı, esirgeyici Allah'ın adıyla başlarım.

1. İki yüzlüler sana gelince: «Senin gerçekten Allah'ın elçisi olduğunu iyice biliyoruz» derler. Allah da bilir ki sen gerçekten kendisinin elçisisin, Allah o iki yüzlülerin kesenkes yalan söylediklerine de tanıktır.

2. Onlar antlarını kalkan gibi kullanarak başkalarını Allah'ın yolundan çıkarırlar. İşte onların bu yaptıkları ne kötüdür.

3. Bu da şundandır: Onlar önce inandılar, sonra tanımadılar. Bunun üzerine yürekleri katılaştırıldı. Artık onlar kavrıyamazlar.

4. Onların dıştan görünüşlerini beğenirsin, sözlerine kulak verirsin. Ancak, onlar dayalı merteklere benzerler. Her kopan gürültüyü kendilerine karşı koptu sanırlar. Düşman onlardır. Onun için onlardan çekinin. Allah'tan bulsunlar! Nasıl olup da doğru yoldan saptırılıyorlar?

5. Onlara: «Gelin de Allah'ın elçisi sizin için yarlıganma dilesin» denilince başlarını çeviriverirler. Görüyorsun, onlar büyüklük taslıyarak yüz çevirmişlerdir.

6. Onlar için yarlıganma dilesen de birdir, dilemesen de. Ne de olsa Allah onları yarlıgamıyacaktır. Çünkü Allah karıştırıcılar takımını doğru yola iletmez.

7. Onlar öyle kimselerdir ki: «Allah'ın elçisinin yanında bulunan kimselere geçimlik vermeyin ki dağılsınlar» derler. Oysaki yerlerin, göklerin bütün hazineleri Allah'ındır. Ancak iki yüzlüler bunu kavrıyamazlar.

8. Bunlar derler: «Eğer biz Medine'ye dönecek olursak kesenkes güclü olan gücsüz olanı oradan çıkaracaktır.» Oysaki erk Allah'a, onun peygamberine, inananlara özgüdür. Ancak, iki yüzlüler bunu bilmezler.

9. Ey inananlar! Mallarınız, çocuklarınız sakın sizi Allah'ı anmaktan alıkoymasın. Herkim bunu yaparsa işte o kendine yazık etmiş olur.

10. Size verdiğimiz azıklarla başkalarını da geçindirin. Bir de bu işi önce yapın, ölüm gelip size çatmadan, şu sözleri söylemeden: «Çalabım! Ne olurdu, benim ölümümü biraz geciktirseydin de ben de yoksullara verintide bulunsaydım, böylelikle iyi bir kimse olsaydım.»

11. Oysaki Allah hiç kimseyi sonu gelince ne olursa olsun geri bırakmaz. Allah bütün yaptıklarınızdan bilgilidir.

LXIV

TEGABÜN SÛRESİ

Acıyıcı, esirgeyici Allah'ın adıyla başlarım.

1. Yerlerde, göklerde olanların hepsi Allah'ı ulular. Hakanlık da, övülmek de Ona yaraşır. Onun gücü her nesneye yeticidir.

2. Sizi yaratan Odur. Yine de kiminiz Onu tanımazlık edersiniz, kiminiz Ona inanırsınız. Allah bütün işlediklerinizi görücüdür.

3. O, yerleri, gökleri gerektiği gibi yarattı. Size de en güzel biçimi verdi. Sonunda ancak Ona dönülecektir.

4. O, yerlerde, göklerde olanların hepsini bilir, gizlediklerinizi de bilir, açıkladıklarınızı da. Allah içinizdekileri de bilicidir.

5. Sizden önce tanımazlık edenlerin başına gelenleri duymadınız mı? İşte onlar ettiklerini buldular. Onlar için acıklı bir azap vardır.

6. Şunun için ki elçileri onlara apaçık kanıtlar getirdiler de onlar bunlara karşı dediler: «Bizi bir âdemoğlu mu doğru yola iletecek?» Böylece tanımazlık edip yüz çevirmişlerdi. Allah kendi kendine yeticidir, varlıklıdır, övülücüdür.

7. Tanımazlar öldükten sonra ne olursa olsun dirilmiyeceklerini sanıyorlar. De ki: «Yok, çalabıma ant olsun ki siz ne olursa olsun dirileceksiniz. Sonra da bütün işlediklerinizden bilgilendirileceksiniz. Bunu yapmak Allah'a göre kolaydır.

8. Öyleyse Allah'a, Onun elçisine gönderdiğimiz ışığa inanın. Allah bütün işlediklerinizden bilgilidir.

9. O, derleme günü olan o günde hepinizi derliyecektir. İşte o gün açığa vurma günüdür. Herkim inanır, iyilik işlerse Allah da onun kötülüklerini örter, onu içinden ırmaklar akan cennetlere sokar. Onlar hep orada kalacaklardır. En büyük başarı işte budur.

10. O kimseler ki tanımadılar, belgelerimizi yalan saydılar, işte bunlar cehennemlik kimselerdir. Onlar hep orada kalacaklardır. Onların dönecekleri yer ne kötüdür!

11. Allah'ın uygunu olmadıkça hiç kimsenin başına hiçbir sıkıntı gelemez. Herkim Allah'a inanırsa O da onun gönlünü doğrultur. Allah her nesneyi bilicidir.

12. Allah'a boyun eğin, Onun elçisine de boyun eğin. Eğer yüz çevirecek olursanız elçimize düşen, yalnız bir bildiridir, okadar.

13. Allah, kendinden başka tanrı olmıyandır. Onun için inananlar yalnız Allah'a dayansınlar.

14. Ey inananlar! İşte eşlerinizden, çocuklarınızdan size düşman kesilenler vardır. Onun için onlardan çekinin. Eğer onları bağışlar, görmemezlikten gelir, yarlıgarsanız, işte Allah da yarlıgayıcıdır, esirgeyicidir.

15. Çünkü mallarınız da, çocuklarınız da bir sınamadır. En büyük karşılık ise Onun katındadır.

16. Gücünüz yettiği kadar Allah'tan sakının, Onu dinleyin, Ona boyun eğin. Kendi iyiliğiniz için malınızı harcayın. Herkim kendini cimrilikten korursa işte bu gibiler onacaklardır.

17. Herkim Allah için iyilik edecek olursa Allah da Ona iki katını verir. Hem de sizi yarlıgar. Allah değer tanıyıcıdır, yumuşak davranıcıdır.

18. Görüneni de, görünmiyeni de bilen Odur. Erkli olan, doğruyu bildirici olan da Odur.

LXV

TALAK SÛRESİ

Acıyıcı, esirgeyici Allah'ın adıyla başlarım.

1. Ey peygamber! Kadınları boşıyacağınız vakit, aybaşlarından önce boşayın. Aybaşlarını da sayın. Çalabınız olan Allah'tan sakının. Onları evlerinden çıkarmayın. Onlar da çıkmasınlar. Açıktan açığa çirkin işi işlerlerse o başka. Bunlar Allah'ın koyduğu sınırlardır. Herkim bu sınırları aşacak olursa doğrusu kendine yazık etmiş olur. Ancak, Allah bundan sonra ne gösterecek bilemezsin.

2. Aybaşları bittikten sonra da onları ya güzellikle tutun, ya da onlardan güzellikle ayrılın. İçinizden iki doğru kişiyi de tanık tutun. Tanıklığı da Allah için yapın. Bununla Allah'a son güne inananlara öğüt veriliyor. Herkim Allah'tan sakınırsa Allah da onu sıkıntıdan kurtarır,

3. onu hiç ummadığı bir yerden azıklandırır. Herkim Allah'a dayanırsa Allah da ona yeter. Çünkü Allah buyruğunu yerine getirendir. Allah'ın bütün işleri ölçü iledir.

4. Kadınlarınız içinde aybaşısından kesilmiş olanların süresinden işkillenecek olursanız bilin ki onların süresi üç aydır. Henüz aybaşısını görmiyenlerin süresi de okadardır. Gebe kadınların süresi doğurmalarıyla sona erer. Herkim Allah'tan sakınırsa Allah da ona her işinde kolaylık gösterir.

5. İşte Allah'ın size bildirdiği buyruk budur. Herkim Allah'tan sakınırsa Allah da onun kötülüklerini örter, hem de onun karşılığını büyültür.

6. O kadınları süreleri bitinceye kadar, gücünüz yettiği kadar, oturduğunuz yerin bir kısmında oturtun. Onları bezdirmek için onlara zarar vermiye kalkışmayın. Gebe iseler, doğuruncaya kadar onlara geçimliklerini verin. Sizden olan çocukları emzirecek olurlarsa emeklerini ödeyin. Bunun için

biribirinizle güzelce anlaşın. Eğer bir güçlüğe uğrıyacak olursanız çocuğu bir başka kadın emzirir.

7. Varlıklı olan kimse bu geçimliği varlığına göre versin. Darlıkta olan da Allah'ın kendine verdiğine göre versin. Allah kişinin boynuna ancak verebileceği kadarını borç kılar. Allah güçlüğün ardından kolaylık verir.

8. Nice iller vardır ki çalaplarının buyruğundan yüzçevirdiler, Biz de onlara inceden inceye hesap verdirdik. Onları görülmemiş bir azap ile azaplandırdık.

9. Böylece onlar ettiklerini buldular, işin sonunda da kendilerine yazık ettiler.

10. Allah onlar için ağır bir azap düzdü. Onun için, ey inananlar, ey sağ düşünenler! Allah'tan sakının. Çünkü Allah size öğütleyici Kitap'ı göndermiş,

11. bir de elçi göndermiştir ki size Allah'ın âyetlerini okuyup duruyor, inananları, iyilik işliyenleri karanlıktan aydınlığa çıkarmak için. Herkim Allah'a inanır, iyilik işlerse Allah da onu içinden ırmaklar akan cennetlere sokar. Onlar hep orada kalacaklardır. Çünkü Allah ona karşılığın en güzelini vermiştir.

12. Allah ki yedi kat göğü, bir okadar da yeri yaratmıştır. Allah'ın buyruğu bu ikisinin arasında yerine gelir. Çünkü Allah'ın gücü her nesneye yeticidir, Allah'ın bilgisi her nesneyi kaplamıştır, bunu bilesiniz diye.

LXVI

TAHRİM SÛRESİ

Acıyıcı, esirgeyici Allah'ın adıyla başlarım.

1. Ey peygamber! Karılarının gönlü olsun diye Allah'ın sana helâl kıldığını sen kendine niçin haram kılarsın? Allah

yarlıgayıcıdır, esirgeyicidir.

2. Allah antlarınızın yoluyla çözülmesini boynunuza borç yazmıştır. Allah sizin yardımcınızdır. O, bilicidir, doğruyu bildiricidir.

3. O gün peygamber eşlerinden birine gizli bir söz söylemişti. Eşi o gizli sözü açıklayınca Allah da bu açıklama işinden peygamberini bilgilendirdi. Bunun üzerine peygamber onun bir kısmını eşine söyledi. Bir kısmını da söylemekten vazgeçti. Peygamber bunu kendisine söyleyince eşi: «Bunu sana kim bildirdi?» dedi. Peygamber dedi: «Bunu bana bilici, bilgili olan bildirdi.»

4. İkiniz de Allah'a tövbe etseniz. Çünkü yürekleriniz yamulmuştur. Elçiye karşı biribirinize arka verirseniz işte onun yardımcısı Allah'tır, Cebrail de, inananların iyilik edenleri de. Bunların ardından melekler de ona arka olurlar.

5. Eğer o sizi boşayacak olursa olabilir ki Allah sizin yerinize sizden daha iyi olan eşler koyar. Bunlar kendini Allah'a veren, inanan, boyun eğen, tövbe eden, tapan, oruç tutan dullar, kızlardır.

6. Ey inananlar! Kendinizi de, sizden olanları da o ateşten koruyun ki onun yakacağı yalnız insanlarla taşlardır. O ateşin üzerinde iri gövdeli, katı yürekli melekler vardır. Onlar Allah'ın buyruğuna karşı durmazlar, Allah'ın buyurduğunu yaparlar.

7. Ey tanımıyan kimseler! Artık bu gün engellerinizi ileri sürmeyin. Çünkü ettiklerinizin cezasını çekeceksiniz.

8. Ey inanan kimseler! Allah'a bütün isteğinizle dönün. Olabilir ki çalabınız sizin kötülüklerinizi örter de sizi içinden ırmaklar akan cennetlere sokar. O gün Allah peygamberi, inanıp onunla birlik olanları utandırmıyacaktır. Onların ışıkları önlerinde, sağ yanlarında koşacaktır. Onlar diyecekler: «Ey çalabımız! Bizim ışığımızı sonuna dek yak, bizi yarlıga, çünkü Senin her nesneye gücün yeticidir.

9. Ey peygamber! Tanımazlarla, ikiyüzlülerle din uğrunda

savaş. Onlara karşı çok sert davran. Onların durakları Cehennem'dir. Onların dönecekleri yer ne kötüdür.

10. Allah, tanımazlar için Nuh'un karısı ile Lut'un karısını örnek veriyor. O iki kadın iyi kullarımızdan ikisinin nikâhı altında idiler. Derken bunlar kötülük ettiler. Artık kocaları onları Allah'ın azabından bir türlü kurtaramadılar. Onlara «Ateşe girenlerle birlikte siz de girin» denilecek.

11. Allah inanan kimselere de Firavun'un karısını örnek veriyor. O gün o demişti: «Çalabım! Benim için kendi katında, Cennet'te bir ev yap. Beni Firavun'un elinden, onun kötülüklerinden, kıyıcılar takımının elinden kurtar.»

12. Allah İmran'ın kızı Meryem'i de örnek veriyor. O Meryem ki arılığını iyice korumuştu. Biz de ona kendi ruhumuzdan üfürmüştük. Meryem çalabının sözlerini, kitaplarını doğruladı. Allah'a boyun eğenlerden biri oldu.

LXVII

MÜLK SÛRESİ

Acıyıcı, esirgeyici Allah'ın adıyla başlarım.

1. Yücedir o Allah ki hakanlık Onun elindedir, Onun her nesneye gücü yeticidir,

2. ölümü de, dirimi de yaratan Odur, hanginizin en güzel işleri işliyeceğinizi sınamak için. O, erklidir, yarlıgayıcıdır.

3. Üst üste yedi kat göğü yaratan Odur. Esirgeyici'nin bu yaratmasında hiçbir uygunsuzluk göremezsin. Şimdi gözünü göğe çevir de bak, hiçbir aksaklık görebiliyor musun?

4. Sonra gözünü ikinci defa çevir de bak, gözün kamaşıp kapanacaktır, artık yorulmuştur.

5. Ant olsun ki Biz dünya göğünü ışıldaklarla donattık. On-

larla şeytanları taşladık. Onlar için alevli bir ateş de düzdük.

6. Çalaplarını tanımıyanlar için de Cehennem azabı vardır. Onların dönecekleri yer ne kötüdür!

7. Onlar, içine atılınca kaynıyan bu Cehennem'in uğultusunu işitirler.

8. Cehennem öfkesinden çatlıyacak gibi olur. Her insan yığını içine atıldıkça bekçileri sorarlar: «Size bir uyarıcı gelmedi mi?»

9. Derler: «Evet, gerçi bize uyarıcı geldi. Ancak, biz onu yalancı saydık, Allah hiçbir nesne bildirmiş değildir, siz büyük bir sapkınlık içindesiniz dedik.»

10. Yine derler: «Eğer biz onu dinlemiş, ya da düşünmüş olsaydık şimdi bu kızgın ateşin içinde olmazdık.»

11. Böylece kendi günahlarını kendi ağızlarıyla söylerler. Ateşlikler Allah'ın esirgeyiciliğinden ırak olsunlar.

12. Çalaplarından görmeden ürkenler için yarlıganma, hem de ulu bir karşılık vardır.

13. Sözünüzü ister gizleyin, ister açığa vurun. Çünkü Allah içinizde olanları bilicidir.

14. Yaratan bilmez olur mu hiç? O, bütün incelikleri kavrayıcıdır, bilgilidir.

15. Yeryüzünü ayaklarınızın altına seren Odur. Öyleyse yerin sırtında dolaşın, onun azıklarından yiyin. Dönüş ancak Allah'a olacaktır.

16. Göktekilerin yeri sarsıp sizi de birlikte batırmıyacağını bilir misiniz?

17. Yoksa göktekilerin sizi taş yağmuruna tutacağından korkmuyor musunuz? Ozaman siz uyarılmanın nice olduğunu göreceksiniz.

18. Ant olsun ki onlardan öncekiler de yalan saymışlardı. Ya Benim onları tanımamam nice olmuştu!

19. Onlar tepelerinde kanat çırpa çırpa uçuşan kuşları görmüyorlar mı? Onları tutan, ancak O Esirgeyicidir. Çünkü O, her nesneyi görücüdür.

20. Eğer Allah size yardım etmiyecek olursa size ordusu ile yardım edebilecek olan kimdir? İşte tanımazlar aldanıyorlar.

21. Eğer Allah azığınızı kesecek olursa size azık verebilecek olan kimdir? Yok, onlar azgınlıkta, tiksinmekte ayak diredіler.

22. Şimdi yüzükoyun sürünen bir kimse mi doğruluğa erişir, yoksa dümdüz bir yol üzerinde dosdoğru yürüyen mi?

23. De ki: «Sizi vareden, size işitme, görme, duyma gücünü veren Odur. Böyleyken nekadar az şükrediyorsunuz!»

24. De ki: «Sizi yeryüzüne yayan da Odur. Sonunda hepiniz Ona derleneceksiniz.»

25. Derler: «Eğer doğru kimselerseniz, söyleyin bize, kalkış ne vakit?»

26. De ki: «Onu bilse bilse ancak Allah bilir. Bana gelince işte ben ancak açıktan açığa bir uyarıcıyım, okadar.»

27. Artık o günün yaklaştığını görünce tanımazların yüzleri ekşiyecek. Onlara denilecek: «İşte sizin çarçabuk kavuşmak istediğiniz budur.»

28. De ki: «Söyleyin bana, Allah beni, benimle birlik olanları ortadan kaldırabilir de, esirgiyebilir de. Ya tanımazları acıklı azaptan kurtaracak olan kimdir?»

29. De ki: «Acıyıcı Odur. Biz Ona inandık, biz Ona dayandık. Artık apaçık bir sapkınlık içinde olanın kim olduğunu yakında görürsünüz.»

30. De ki: «Söyleyin bana, sularınız yerin dibine batıp gitse bir daha akarsuyu kim getirebilir?»

LXVIII

KALEM SÛRESİ

Acıyıcı, esirgeyici Allah'ın adıyla başlarım.

1. Nûn. Kalem, onun yazdıkları hakkı için,

2. sen çalabının iyiliği yüzünden deli değilsin.

3. İşte senin için tükenmek bilmiyen kesin bir karşılık vardır.

4. Gerçekten huyun en güzeli seninkidir.

5. Yakında sen de göreceksin, onlar da görecekler,

6. deli kimmiş!

7. Gerçekten senin çalabın kendi yolundan sapanları da, doğru yolu tutanları da çok iyi bilendir.

8. Sakın sen o yalan sayanlara boyun eğme.

9. Onlar isterler ki sen kendilerine karşı yumuşak davranasın da onlar da sana karşı yumuşak davransınlar.

10. Sakın boyun eğme o kimseye ki doğruya, eğriye yemin eder, her kalıba girer,

11. arkadan söz söyler, kovculuk eder, söz getirip götürür,

12. iyilik etmekten geri durur, taşkınlık eder, çok günah işler,

13. saygısızdır, bütün bunlardan başka da soysuzdur.

14. Mal edinmiş, çocuk edinmiş diye sakın ona saygı göstereyim deme.

15. Karşısında âyetlerimiz okununca: «Bunlar eskilerin masalları!» der.

16. Biz onun burnunu kıracağız.

17. İşte Biz onları da sınayacağız. O bahçesi olanları sınadığımız gibi ki gün doğar doğmaz yemişlerini devşirmiye ant etmişlerdi.

18. Onlar yoksulların payını ayırmıyorlardı.

19. Onlar uykuda iken çalabın yönünden gelen bir kırla-

ğan bahçeyi yakıp kavurdu.

20. Bahçe de kapkara kesildi.

21. Erteleyin biribirlerine seslendiler:

22. «Eğer devşirecekseniz, erkenden ürünlerinizin yanına varın.»

23. Bunun üzerine yola koyuldular. Biribirleriyle fısıldaştılar:

24. «Sakın bu gün hiçbir yoksul bahçenize girmesin.»

25. Buna gücleri yeteceğini sanarak erkenden gitmişlerdi.

26. Ancak, bahçeyi öyle görünce: «Biz yolu şaşırdık» dediler.

27. «Öyle değil, yoksul düştük artık.»

28. Onların en iyi düşüneni dedi: «Ben size dememiş miydim, Allah'ı ululayın diye?»

29. Dediler: «Biz Seni ululuyoruz ey çalabımız! Doğrusu, bizler kıyıcılık ettik.»

30. Artık onlar biribirlerini kınamıya başladılar.

31. Dediler: «Yazıklar olsun bize! Doğrusu, bizler azgınlık ettik.

32. Umarız ki çalabımız bize bunun yerine daha iyisini verir. Çünkü biz ne dilersek Allah'tan dileriz.»

33. İşte azap böyle olur. Öbür dünyanın azabı ise daha büyüktür. Bir bilselerdi.

34. Sakınanlar için çalaplarının katında dirlikli cennetler vardır.

35. Biz kendini Allah'a verenlerle suçluları bir tutar mıyız?

36. Size ne oluyor da böyle eğri yargılıyorsunuz?

37. Yoksa sizin bir kitabınız var da bütün bunları oradan mı okuyorsunuz,

38. ne dilerseniz olur diye?

39. Yoksa Bizimle sizin aranızda her istediğiniz olacak diye kalkış gününe dek sürüp gidecek bir antlaşma mı var?

40. Onlardan sor bakalım, kim bunu sağlıyabilir?

41. Yoksa, onların ortakları mı var? Haydi, ortaklarını ge-

tirsinler, doğru sözlü kimseler iseler.

42. O gün eteklerin tutuştuğu gündür. Onlar secdeye çağırılacaklardır. Ancak, buna gücleri yetmiyecektir,

43. önlerine bakacaklar, alçalacaklardır. Oysaki onlar bu secdeye sapasağlam iken çağrılmışlardı.

44. Artık sen Kur'an'ı yalan sayanları Bana bırak. Biz onları hiç sezdirmeden yavaş yavaş azaba yaklaştıracağız.

45. Ben onlara gün veriyorum. İşte Benim düzenlediğim iş şaşmaz.

46. Yoksa sen onlardan bir karşılık istiyorsun da onlar bu yükün altında mı ezilip kalıyorlar?

47. Yoksa bilinmiyeni biliyorlar da bunu ondan mı alıp yazıyorlar?

48. Artık sen Allah'ın yargısına katlan. Sen balığın yuttuğu o kişi gibi olma. O gün içi yana yana Allah'a yalvarmıştı.

49. Eğer çalabı ona iyilik etmeseydi yerilecek bir durumda çırılçıplak kalacaktı.

50. Ancak çalabı onu arıttı, iyi bir kimse yaptı.

51. O tanımazlar Kur'an'ı işitince sana gözleriyle yiyecek gibi bakarlar da «İşte, delinin biri!» derler.

52. Oysaki bu Kur'an bütün insanlar için ancak bir öğüttür.

LXIX

HAKKA SÛRESİ

Acıyıcı, esirgeyici Allah'ın adıyla başlarım.

1. Başa gelecek olan,
2. nedir o başa gelecek olan?
3. Başa gelecek olanın ne olduğunu sana kim bildirecek?
4. Semûd ile Âd üzerlerine çökeni yalan saymışlardı.
5. Semûd'a gelince, onlar da korkunç bir sesle yokedildiler.

6. Âd'a gelince, onlar da uğultulu, azgın bir kasırga ile yokedildiler.

7. Allah o kasırgayı ardı arası kesilmeden yedi gece, sekiz gün onların üzerine çullandırdı. O gün onları bir görseydin, içi boşalmış hurma kütükleri gibi yere serilmişlerdi.

8. Şimdi sen onların en ufak bir kalıntıtsını görebiliyor musun?

9. Firavun, ondan öncekiler, altı üstüne gelen iller, işte bunlar hep suç işlemişlerdi.

10. Onlar çalaplarının elçilerine baş kaldırdılar. Derken O da onları sert bir çarpışla çarptı.

11. Su baskını olunca sizi gemi ile Biz taşıdık,

12. size bir öğüt olsun, kulaklarınızda küpe olsun diye.

13. İşte boruya ilk defa üfürülünce,

14. yerler, dağlar yerlerinden oynayıp bir çarpışma ile darmadağın olunca,

15. işte o gün olan olacaktır.

16. Gök de yarılacak, artık o gün o çökecektir.

17. Melekler ise göğün dolayında toplanacaklar, o gün çalabının egeliğini gözetme işini bunların da üstünde bulunan sekiz melek üstüne alacaktır.

18. O gün Allah'ın önüne çıkacaksınız. Hiçbir gizliniz kalmıyacaktır.

19. Defteri sağ eline verilecek kimseye gelince, o diyecek: «Gelin, okuyun defterimi,

20. çünkü ne de olsa hesabımla karşılaşacağımı çok iyi biliyordum.»

21. İşte o, mutlu bir yaşayışla yaşıyacaktır.

22. Yüce bir Cennet'te.

23. Onun yemişlerine el yetişir.

24. «Yiyin, için, içinize sine sine. Geçmiş günlerde işlediklerinizin karşılıklarıdır bunlar.»

25. Defteri sol eline verilecek kimseye gelince, o da diyecek: «Ne olurdu, benim defterim verilmeseydi de,

26. hesabımın ne olduğunu bilmeseydim!

27. Ne olurdu, ölümle her iş sona ermiş olsaydı!

28. Malım hiçbir işime yaramadı.

29. Artık hiçbir gücüm kalmadı.»

30. Tutun onu da ellerini boynuna bağlayın.

31. Sonra da onu kaldırıp o alevli ateşe atın.

32. Sonra da onu yetmiş arşın boyunda bir zincire vurup oraya götürün.

33. Çünkü o, pek büyük olan Allah'a inanmıyordu,

34. yoksulları geçindirmek için çırpınmıyordu.

35. Onun için bugün burada onu koruyacak yakın bir kimsesi olmıyacaktır.

36. Kanlı irinden başka da yiyecek içecek yoktur.

37. Onu da yalnız suçlular yer içer.

38. Ant ederim gördüklerinize de,

39. görmediklerinize de ki,

40. gerçekten bu Kur'an yüce bir elçinin kesin sözüdür,

41. yoksa bir şâirin sözü değildir. Nekadar az inanıyorsunuz!

42. Kur'an bir falcı sözü de değildir. Nekadar az düşünüyorsunuz!

43. Kur'an bütün varlıkların çalabı yönünden bildirilmedir.

44. Eğer o elçi kendiliğinden Bize karşı bir takım sözler uydurmuş olsaydı,

45. besbelli ki Biz de onun elinde olan bütün gücü alıverirdik,

46. sonra da ne olursa olsun onun şah damarını koparıp atardık da,

47. artık sizin hiç biriniz de bunun önüne geçemezdiniz.

48. Gerçekten Kur'an sakınanlar için kesin bir öğüttür.

49. İşte Biz içinizde Kur'an'ı yalan sayanlar bulunduğunu kesin olarak biliyoruz.

50. İşte Kur'an tanımazlar için ne de olsa bir iç yarasıdır.

51. İşte kesin gerçek de odur.
52. Öyleyse pek büyük olan çalabının adını ulula.

LXX

MEARİÇ SÛRESİ

Acıyıcı, esirgeyici Allah'ın adıyla başlarım.

1. Sorucunun biri başa gelecek azabı sordu.
2. Bu azap tanımazların başına gelecektir. Onu savuşturacak kimse yoktur.
3. O azap, bütün yükseklikler kendinde olan Allah'tan gelecektir.
4. Melekler de, ruh da oraya bir günde yükselirler. Gerçekte oranın uzaklığı elli bin yıldır.
5. Artık sen iyice katlan.
6. Gerçekten onlar o günü uzak görüyorlar.
7. Oysaki Biz onu yakın görüyoruz.
8. O gün gökyüzü erimiş bakır gibi olacak,
9. dağlar atılmış yün gibi olacak.
10. Yakın yakınını sormıyacak,
11. onlar biribirlerine yalnız gösterileceklerdir. Suçlu olan o günün azabından kurtulmak için çocuğunu,
12. karısını, kardeşini,
13. kendisini koruyan soyunu sopunu,
14. bütün yeryüzünde olanlarını gözden çıkarıp sonunda da bunun kendisini kurtarmasını istiyecek.
15. Olamaz, çünkü Cehennem'in ateşi alevlidir,
16. deriyi yakıp kavurur,
17. doğrudan yüz çevirenleri, arkasını dönenleri kendine çeker,
18. mal biriktirip saklıyanı da.

19. Doğrusu insan yüreği dar olarak yaratılmıştır.
20. Başına bir sıkıntı geldi mi, çığlığı basar.
21. Kendisine bir iyilik erişince de cimri kesilir.
22. Ancak, şunlar öyle değil: yalvarıya duranlar,
23. bunlar da sürekli olarak yalvarıya duran kimselerdir,
24. mallarından belli bir pay ayıranlar,
25. dilenenler için, yoksullar için,
26. yargı gününü doğru sayanlar,
27. çalaplarının azabından korkanlar,
28. çünkü çalaplarının azabından hiç kimse kendini korumuş sayamaz,
29. ut yerlerini açmıyanlar,
30. karılarına, kadın kölelerine yaklaşmak için olursa başka. Çünkü onlara yaklaştıkları için kınanacak değildirler.
31. Artık daha ilerisini araştıranlar aşırı gidenlerdir.
32. Şunlar da: kendine inanılanlara kötülük etmiyenler, sözlerini tutanlar,
33. tanıklığı dosdoğru yapanlar,
34. yalvarıya durmaktan geri durmıyanlar,
35. işte bunlar cennetlerde ağırlanacak kimselerdir.
36. Şimdi o tanımazlara ne oluyor ki sana doğru koşuşuyorlar,
37. sağında, solunda top oluyorlar, gözlerini sana dikip bakıyorlar?
38. Yoksa her biri dirlikli Cennet'e sokulacağını mı umuyor?
39. Olamaz ki! Çünkü Biz onları da o bildikleri nesneden yarattık.
40. Doğu'ların, Batı'ların çalabına ant ederim ki işte Bizim gücümüz yeticidir,
41. onların yerine onlardan daha iyisini getirebiliriz. Biz önüne geçilebileceklerden değiliz.
42. Artık sen onları kendi başlarına bırak da kendilerine adanmış olan güne kavuşuncaya dek dalsınlar, oyalansınlar.

43. O gün onlar sinlerinden fırlayıp çıkacaklar, sanki putlara koşuyorlarmış gibi,

44. gözleri önlerinde, sünepeleşmiş olarak. İşte onlara adanan gün bu gündür.

LXXI

NUH SÛRESİ

Acıyıcı, esirgeyici Allah'ın adıyla başlarım.

1. Gerçekten Biz Nuh'u, kendilerini acıklı bir azap çarpmadan önce ulusunu uyar diye gönderdik.

2. Nuh dedi: «Ey ulusum! Gerçekten ben sizi açıktan açığa uyaracak olanım,

3. Allah'a tapasınız, Ondan sakınasınız, Ona boyun eğesiniz,

4. böylelikle Allah da sizin günahlarınızı yarlıgasın, sizi belirli bir süre için sağ bıraksın diye. Çünkü Allah'ın süresi sona erince artık o geri bırakılmaz. Bunu bir bilseniz.»

5. Nuh dedi: «Ey çalap! Gerçekten ben ulusumu gece gündüz doğru yola çağırdım.

6. Ancak, benim bu çağırmam onları büsbütün kaçırmaktan başka bir işe yaramadı.

7. Gerçekten ben onları senin yarlıgaman için ne vakit çağırdımsa, onlar parmakları ile kulaklarını tıkadılar, giyecekleriyle örtündüler, ayak direditer, büyüklük tasladıkça tasladılar.

8. Sonra işte ben onları yüksek sesle de doğru yola çağırdım.

9. Sonra işte ben onlara açıktan açığa da söyledim, gizli gizli de söyledim.

10. Dedim: Artık çalabınızdan yarlıganma dileyin. Çünkü O, çok yarlıgayıcıdır.

11. Böylelikle gökyüzünden size biribiri ardınca yağmur in-

dirir,

12. sizin mallarınızı, çocuklarınızı çoğaltır, size bahçeler verir, sizin için ırmaklar akıtır.

13. Size ne oluyor ki Allah'ın büyüklüğüne inanmıyorsunuz?

14. Oysaki O sizi evire çevire yaratmıştır.

15. Görmüyor musunuz, Allah yedi kat göğü biribirine nasıl da uygun yaratmış?

16. Ayı o yedi kat gökte, ışık, güneşi ışıldak yapmış.

17. Allah sizi topraktan bitki gibi bitirdi.

18. Sonra sizi yine o toprağa döndürecek, sonra sizi yine diriltecektir.

19. Allah yeryüzünü önünüze sermiştir,

20. onun geniş yollarında gezip dolaşasınız diye.»

21. Nuh dedi: «Ey çalabım! İşte onlar bana karşı ayaklandılar. Onlar, malları, çocukları kendilerine yazık etmekten başka bir işe yaramıyan kimselere uydular.

22. Bunlar da büyük düzenler kurdular.»

23. Dediler: «Sakın tanrılarınızdan vaz geçmeyin, Ved'den, Suvağ'dan, Yesuğ'dan, Yeuk'dan, Nesr'den sakın vazgeçmeyin.»

24. «Gerçekten onlar birçok kimseleri yoldan çıkardılar. Sen o kıyıcıların yalnız sapkınlığını artır, okadar.»

25. Bunlar günahlarından dolayı suda boğuldular. Ardından da ateşe atıldılar. Artık kendileri için Allah'tan başka yardımcılar da bulamadılar.

26. Nuh demişti: «Ey çalabım! Bu tanımazlardan yeryüzünde eğleşen hiçbir kimse bırakma.

27. Çünkü eğer bırakacak olursan onlar senin kullarını yoldan çıkaracaklardır. Bütün doğurdukları, doğuracakları da bir takım utanmazlar, tanımazlar olacaktır.

28. Ey çalabım! Beni, anamı, babamı, evime gelen inanan erkekleri, inanan kadınları Sen yarlıga. Kıyıcıları ise çarçabuk yoket.»

LXXII

CİN SÛRESİ

Acıyıcı, esirgeyici Allah'ın adıyla başlarım.

1. De ki: «Benim gönlüme bildirildi, işte cinlerin bir kısmı beni dinlemişler, demişler ki: «Biz olağanüstü Kur'an'ı dinledik.

2. O, doğru yolu gösteriyor, olgunluğa eriştiriyor. Artık biz ona inandık, bundan böyle de çalabımıza hiçbir kimseyi ne olursa olsun eş koşmıyacağız.

3. İşte, çalabımız yüceler yücesidir. O, kendine ne bir ev, ne de bir çocuk edinmemiştir.

4. Doğrusu, bizim aramızda bir takım avanaklar Allah'a karşı yalan yanlış söylenip duruyorlar.

5. Doğrusu, şimdiye kadar biz, insanlar olsun, cinler olsun, Allah'a karşı hiç yalan söylemezler sanıyorduk.

6. Doğrusu, insanların bir kısmı cinlerin bir kısmına sığınıyorlardı. Bunlar da onların azgınlıklarını artırıyorlardı.

7. Gerçekten onlar da, tıpkı sizin gibi, Allah hiçbir kimseyi yeni baştan diriltemez sanmışlardı.

8. Gerçekten biz göğü bir yoklamak istedik de onu sert koruyucularla, ateş parçalarıyla dolu bulduk.

9. Gerçekten biz bundan önce orada işitilecek yerlere oturup konuşulanları dinliyorduk. Ancak, şimdi herkim orayı dinliyecek olursa yolunu bekliyen bir ateş parçasıyla karşılaşacaktır.

10. Doğrusu, biz bilmiyormuşuz, yeryüzündekilerin başına bir kötülük gelmesi mi isteniyor, yoksa çalabları onları doğru yola iletmek mi istiyor.

11. Gerçekten bizim içimizde iyi olanlar da vardır, aşağılık olanlar da vardır. Herbirimiz ayrı bir yol tutmuşuzdur.

12. Gerçekten şunu da iyice anladık ki, biz Allah'ı yeryü-

zünde bulunsak da yıldıramayız, göğe kaçsak da yıldıramayız.

13. Gerçekten biz o yol gösterici Kur'an'ı dinleyince ona inandık. İşte herkim de çalabına inanırsa, artık o karşılığının eksileceğinden ne de kendisine kıyılacağından korkmasın.

14. Gerçekten biz, kimimiz kendini Allah'a vermiş, kimimiz de yoldan çıkmış kimseleriz. Kendini Allah'a verenler işte bunlar doğruyu arayıp bulmuş olanlardır.

15. Kıyıcılara gelince, artık onlar Cehennem'e odun olacaklardır.»

16. Eğer onlar doğru yolu tutsalardı ne de olsa Biz onlara bol su içirirdik,

17. onları bu işde sınayalım diye. Herkim çalabının Kur'an'ından yüz çevirecek olursa O da onu dayanılmaz bir azaba sokar.

18. Bütün mescitler Allah'ındır. Artık oralarda Allah ile birlikte başka hiçbir kimseye tapmayın.

19. İşte Allah'ın kulu Muhammet Ona tapmıya kalkınca onun dolayında keçe gibi sımsıkı oluyorlardı.

20. De ki: «Ben ancak çalabıma taparım. Ona hiçbir nesneyi eş koşamam.»

21. De ki: «İşte benim size yapacağım ne bir kötülük, ne de bir iyilik yoktur.»

22. De ki: «Gerçekten hiçbir kimse beni Allah'ın azabından kesenkes kurtaramaz. Ben de ne olursa olsun Ondan başka bir sığınacak bulamam.

23. Ancak, benim için Allah'tan olanı, Onun gönderdiklerini bildirmek var, okadar. Herkim Allah'a, Onun elçilerine karşı ayaklanacak olursa artık onun için Cehennem ateşi vardır. O hep orada kalacaktır.

24. Sonunda bu gibiler kendilerine adanan azabı görünce kimin yardımcısı daha gücsüz, kimin sayıca az olduğunu öğreneceklerdir.»

25. De ki: «Size adanan azap yakında mı olacak, yoksa çalabım onu çok sonraya mı bırakacak, bilemiyorum.»

26. Bütün bilinmiyeni bilen yalnız Odur. O, bilinmiyeni hiçbir kimseye açıklamaz.

27. Meğer ki beğendiği bir elçi ola. Çünkü onun ardında önünde gözeticiler bulundurur,

28. çalaplarının gönderdiklerini gerçekten eriştirdiklerini görmek için. Allah onların bütün olanlarını bitenlerini bilgisiyle kuşatmış, her nesneyi sayıya almıştır.

LXXIII

MÜZZEMMİL SÛRESİ

Acıyıcı, esirgeyici Allah'ın adıyla başlarım.

1. Ey örtüsüne bürünen kişi!
2. Gece kalk, yalnız gecenin birazında değil.
3. Gecenin yarısı kadar. Ya ondan biraz az.
4. Ya da ondan bir az artık. Kur'an'ı tane tane oku.
5. Gerçekten Biz senin gönlüne çetin bir sözü bildiriyoruz.
6. Gece, yalvarı için daha uygun, okumak için de daha elverişlidir.
7. Çünkü gündüzün senin içine dalacağın birçok işler vardır.
8. Çalabının adını an. Bütün varlığınla Ona yönel.
9. Doğu'nun da, Batı'nın da çalabı Odur. Ondan başka tanrı yoktur. Öyleyse Onu kendine koruyucu edin.
10. Onların söylediklerine katlan. Onlardan güzellikle ayrıl.
11. Varlıklardan olup da seni yalan sayanları Bana bırak. Onlara biraz gün ver.
12. Çünkü Bizim yanımızda kangallarla alevli bir ateş vardır,

13. yutulmaz bir yiyecekle acıklı bir azap vardır.

14. Ogün yerler, dağlar sarsılacak, dağlar parçalanıp kum yığınlarına dönecektir.

15. Gerçekten Biz sizin için tanıklık edecek bir tanık gönderdik. Nasıl ki Firavun'a da bir elçi göndermiştik.

16. Ancak Firavun bu elçiye karşı gelmişti. Biz de onu çok kötü çarptık.

17. Eğer siz tanımazlık edip durursanız çocukları bile ak saçlılara döndürecek olan o günden kendinizi nasıl sakınabileceksiniz?

18. O gün gökyüzü yarılacak, Allah'ın verdiği söz yerine getirilecektir.

19. Gerçekten bu, bir öğüttür. Artık diliyen çalabının yolunu tutar.

20. Gerçekten senin çalabın biliyor ki işte sen, seninle birlikte olan bir takımları da, gecenin üçte ikisinden biraz eksik, yarısı, üçte biri kadarını yalvarıya durmakla geçiriyorsunuz. Allah geceyi, gündüzü ayırmaktadır. O, sizin geceyi böyle sayamıyacağınızı bildiği için bundan geçti. Onun için, Kur'an'dan size kolay geldiği kadarını okuyun. Allah bilir ki içinizde hasta olanlar var, kimi de Allah'ın bol vergisini dilemek üzere yolculuk etmektedir, kimi de Allah uğrunda vuruşmaktadır. Onun için Kur'andan size kolay geldiği kadarını okuyun. Namaz kılın, zekât verin, Allah için gönül dileğiyle iyilik edin. Kendi yararınıza olarak her ne iyilik edecek olursanız Allah katında karşılık olarak ondan daha iyisini, daha büyüğünü bulursunuz. Allah'tan yarlıganma dileyin. Çünkü Allah yarlıgayıcıdır, esirgeyicidir.

LXXIV

MÜDDESSİR SÛRESİ

Acıyıcı, esirgeyici Allah'ın adıyla başlarım.

1. Ey örtüsüne bürünen kişi!
2. Kalk da kişileri uyar.
3. Çalabını ulula.
4. Kendini arıt.
5. Kötülükten sakın.
6. Yaptığın iyiliği çok görme.
7. Çalabın için katlan.
8. Çünkü boru üfürülünce,
9. işte o gün çok çetin bir gündür,
10. tanımazlar için de kolay olmıyacaktır.
11. Sen yarattığım o kimseyi bana bırak.
12. Ben onu mala boğdum.
13. Ben ona gözleri önünde duracak çocuklar verdim.
14. Varlığın her türlüsünü onun önüne serdikçe serdim.
15. Sonra yine de artıracağımı umuyor, öyle mi?
16. Bunu hiç ummasın. Çünkü o, belgelerimize karşı ayak direyip durmuştu.
17. Ben onu sarpa sardıracağım.
18. Çünkü o, Kur'an için düşündü taşındı, ölçtü biçti de!
19. Canı çıkasıca! Ne biçim ölçme biçmedir bu böyle!
20. Sonra yine, canı çıkasıca! Ne biçim ölçme biçmedir bu böyle!
21. Sonra ona baktı.
22. Sonra kaşlarını çattı, suratını astı.
23. Sonra da arkasını döndü, büyüklük tasladı.
24. Dedi: «Gerçekten bu, olsa olsa, öğretilen bir büyü olacak.
25. Gerçekten bu da, olsa olsa, bir âdemoğlunun sözü ola-

cak.»

26. Ben onu Cehennem'e atacağım.
27. Cehennem nedir bilir misin?
28. O, ne varsa bırakmaz, yok eder.
29. O, âdemoğlunun derisini kavurur.
30. Onun üzerinde on dokuz melek vardır.
31. Biz bu ateşe bakma işini meleklerden başkasına yaptırmayız. Onların sayısı ile de ancak tanımazları sınamış olduk. Şunun için ki kendilerine kitap verilenler iyice kansınlar, inananların da inançları artsın, kitaplılar ile inananlar kuşkuya düşmesinler, içleri bozuk olanlarla tanımazlar da «Allah bu örneği vermekle ne demek istiyor?» desinler. Böylece Allah dilediğini doğru yoldan saptırır, dilediğini de doğru yola iletir. Allah'ın ordularını Kendinden başka bilen yoktur. Bu da âdemoğlu için yalınız bir öğüttür, okadar.
32. Gözünüzü açın. Ay hakkı için,
33. dönüp gelen gece hakkı için,
34. ağarmakta olan gün hakkı için,
35. gerçekten o, başa gelecek olanların en büyüklerinden biridir,
36. âdemoğlunu uyarıcı olarak,
37. içinizde ileri gitmek ya da geri kalmak istiyenler için.
38. Herkes kendi ettiğini bulacaktır.
39. Meğer ki sağcılardan ola.
40. Onlar Cennet'tedirler. Biribirlerine sorarlar
41. suçluların ne olduğunu.
42. «Siz neden Cehennem'e girdiniz?»
43. Diyecekler: «Biz yalvarıya durmazdık,
44. yoksulları doyurmazdık,
45. eğri yola sapanlarla birlikte sapardık,
46. yargı gününü de yalan sayardık,
47. sonunda ölüm geldi bize çattı.»
48. Artık kayırıcıların kayırması onların hiçbir işine yaramaz.

49. Böyle olunca onlara ne oluyor da öğütten yüz çeviriyorlar?

50. Ürkmüş eşek gibi,

51. aslandan kaçan.

52. Daha doğrusu, hepsi de kendilerine açık kitaplar verilmesini isterler.

53. Yok, onlar öbür dünyadan korkmazlar.

54. Yok, işte o Kur'an bir öğüttür.

55. Onun için diliyen kimse ondan öğüt alır.

56. Ancak, bu öğüdü Allah'ın dilediği kimseden başkası alamaz. Sakınırlığı olan da o kimsedir, yarlıganmıya elverişli olan da o kimsedir.

LXXV.

KIYAMET SÛRESİ

Acıyıcı, esirgeyici Allah'ın adıyla başlarım.

1. Kalkış gününe ant ederim,

2. kendini durmadan kınayan kimseye ant ederim,

3. insan onun kemiklerini derleyip toplıyamıyacağımızı mı sanıyor?

4. Oysaki onun parmaklarını hep bir boyda yaratmıya bile Bizim gücümüz yeter.

5. Ancak, kişi hep dürtülerine uymak ister.

6. «Kalkış ne vakit olacak.» diye sorar.

7. Gözler kamaşınca,

8. ay tutulunca,

9. güneşle ay biraraya gelince.

10. O gün kişi: «Kaçacak yer kandedir?» der.

11. Yok, sığınacak yer bulunmıyacaktır.

12. O gün sığınacak yer ancak senin çalabının katı olacaktır.

13. O gün insana ne iyilik işlediyse, ne kötülük işlediyse hepsi bildirilecektir.

14. Daha doğrusu kişi kendini herkesten daha iyi bilir,

15. bütün engellerini ileri sürmüş olsa bile.

16. Onu çarçabuk okuyacağım diye dilini dolaştırma.

17. Çünkü onu derlemek de, okutmak da Bize düşer.

18. Onun için Biz sana Kur'an'ı nasıl okuyorsak sen de onu öyle oku.

19. Sonra işte apaçık anlatmak Bize düşer.

20. Yok, doğrusu, siz gelip geçici olan bu dünyayı seviyorsunuz da,

21. öbür dünyayı bırakıyorsunuz.

22. O gün kimi yüzler parlıyacak,

23. çalaplarına bakacak.

24. Kimi yüzler de pusaracak,

25. bel kemiğini kırıyorlar sanacak.

26. Yok, öyle değil. Can tenden ayrılacak olunca,

27. denilecek: «Bir iyileştirici yok mu?»

28. Gerçekten bir ayrılış olduğunu iyice anlıyacaktır.

29. Ayakları biribirine dolaşacaktır.

30. Ogün gidiş yalnız çalabına olacak.

31. O, ne onu doğru saymış, ne de yalvarıda bulunmuştur.

32. Yalnız, yalan saymış, Ondan yüz çevirmiş,

33. sonra da salına salına kendinden olanların yanına gitmişti.

34. Yazıklar olsun sana, yazıklar!

35. Sonra yine yazıklar olsun sana, yazıklar!

36. Kişi başıboş bırakılacağını mı sanıyor?

37. O, atılan atmıktan dökülmüş bir damla değil miydi?

38. Sonra o, bir kan pıhtısı olmuş, derken Allah onu yaratıp biçimine koymuştur.

39. Derken ondan da erkek, dişi bir çift varetmiştir.

40. Bütün bunları yapanın ölüleri diriltmeye gücü yetmez olur mu?

LXXVI

DEHİR SÛRESİ

Acıyıcı, esirgeyici Allah'ın adıyla başlarım.

1. İnsan sözü edilecek bir varlık oluncıya kadar aradan bir çok zaman geçmiştir.

2. Gerçekten Biz insanı katışık bir atmık damlasından yarattık. Biz onu sınayoruz. Onun için ona işitme, görme gücü verdik.

3. Yoksullara, öksüzlere, tutsaklara seve seve yedirirlerdi, iyiliğimizi tanısın, ister tanımasın.

4. İşte Biz tanımazlar için kangallar, bukağılar, alevli bir ateş düzdük.

5. İşte yüzü ak olanlar içine kâfur katılmış bir tastan içerler.

6. Bu, öyle bir pınardır ki ondan yalnız Allah'ın öz kulları içebilirler, onu akıttıkça da akıtırlar.

7. O kullar ki adaklarını yerine getirirlerdi, kötülüğü her yeri kaplıyan bir günden korkarlardı.

8. Yoksullara, öksüzlere, tutsaklar seve seve yedirirlerdi,

9. «Biz size ancak Allah'ın gönlünü etmek için yediriyoruz. Sizden ne bir karşılık, ne de bir şükür beklemiyoruz,

10. çünkü bizler çalabımızdan korkarız, o asık suratlı, sert günden» derlerdi.

11. Onun için Allah da onları bu günün kötülüğünden korumuş, onların yüzlerine parlaklık, yüreklerine sevinç vermiştir.

12. Onların katlanmalarının karşılığı cennetler, ipekliler olacaktır.

13. Onlar orada sedirlere yaslanacaklar, ne sıcak, ne de soğuk yüzü görmiyeceklerdir.

14. Ağaçları yakından gölge salacak, alçacık yemişleri ko-

layca toplanacaktır.

15. Onlara billûr gibi parlak gümüşten kaplar, kupalar dolaştırılacaktır.

16. Billûr gibi parlak gümüşten öyle kaplar ki diliyene dilediği kadar verilecektir.

17. Orada onlar katkısı zencefil olan bir tasla suvarılacaklardır.

18. Bu, Cennet'te bir pınardır, adı Selsebil'dir.

19. Dolaylarında her dem taze çocuklar dolaşırlar ki sen onları görünce saçılmış inciler sanırsın.

20. Nereye baksan orada bir dirlik, büyük bir egelik görürsün.

21. Onların üzerinde ince, kalın ipekliden yeşil giyecekler vardır. Onlara gümüşten bilezikler takılacak, çalapları onları arı sili bir içecekle suvaracaktır.

22. Gerçekten bütün bunlar size karşılık olarak verilmiştir, çünkü çalışmanız övülmiye değer görülmüştür.

23. Gerçekten Kur'an'ı bir gönül bilgisi olarak bölüm bölüm bildiren Biziz.

24. Öyleyse, çalabının yargısına katlan. Onların günah işleyici, tanımaz olanlarına sakın boyun eğme.

25. Erte, akşam çalabının adını an.

26. Geceleyin de Ona secde et. Geceleyin Onu uzun uzun ulula.

27. Gerçekten bu kimseler dünya yaşayışını severler de önlerindeki o çetin güne hiç aldırmazlar.

28. Onları yaratan Biziz. Onların ek yerlerini sapasağlam bağlıyan da Biziz. Dileyince de onların yerine kendileri gibilerini getiririz.

29. Gerçekten bu, bir öğüttür. Artık herkim dilerse çalabına varan yolu tutar.

30. Allah dilemeyince siz diliyemezsiniz. Çünkü Allah bilici, doğruyu bildirici olandır.

31. Allah kimi dilerse onu esirgeyiciliğine kavuşturur, kıyıcılara gelince O, onlar için acıklı bir azap düzmüştür.

LXXVII

MÜRSELÂT SÛRESİ

Acıyıcı, esirgeyici Allah'ın adıyla başlarım.

1. Biribiri ardından gönderilenler hakkı için,
2. yeller gibi uçanlar hakkı için,
3. bildirileri yaydıkça yayanlar hakkı için,
4. doğru ile eğriyi ayırt ettikçe edenler hakkı için,
5. gönül bilgisi getirenler hakkı için,
6. suç siliciler, uyarıcılar hakkı için,
7. işte ne adandıysa, kesenkes olacaktır.
8. Bir gün gelecek, yıldızların ışığı sönecek.
9. Gökyüzü yarılacak,
10. dağlar param parça olacak,
11. elçiler toplantıya çağırılacak,
12. bütün bunlar hangi güne bırakılmıştı?
13. Ayırt gününe.
14. Bu ayırt günü nedir bilir misin?
15. Bunu yalan sayanların ogün başlarına gelecek var.
16. Biz onlardan öncekileri de yoketmedik mi?
17. Sonra gelenleri de onların ardına takacağız?
18. Biz günahlılara böyle yaparız.
19. Yalan sayanların ogün başlarına gelecek var.
20. Biz sizi bayağı bir sudan yaratmadık mı?
21. Sonra onu sağlam bir yere yerleştirmedik mi,
22. belli bir süreye değin?
23. İşte Biz buna güc yetirdik. Çünkü güc yetirmesini çok iyi biliriz.

24. Yalan sayanların o gün başlarına gelecek var.
25. Biz yeryüzünü toplanma yeri yapmadık mı?
26. Diriler için de, ölüler için de.
27. Orada ulu dağlar var etmedik mi? Sizi tatlı sularla suvarmadık mı?
28. Yalan sayanların o gün başlarına gelecek var.
29. Haydi, o yalan saydığınıza varın bakalım.
30. Haydi, onun üç kola ayrılmış gölgesine varın.
31. O, size gölgelik de olmaz, sizi alevden de korumaz.
32. Çünkü o öyle ateş parçaları saçar ki her biri kocaman bir köşk gibidir.
33. Her biri sarı bir deve gibidir.
34. Yalan sayanların o gün başlarına gelecek var.
35. Bu, herkesin korkudan dili tutulacağı gündür.
36. Ogün onların engel ileri sürmeleri dinlenmiyecektir.
37. Yalan sayanların o gün başlarına gelecek var.
38. İşte o gün ayırt etme günüdür. Sizi de, sizden öncekileri de o gün toplarız.
39. Eğer elinizden düzen geliyorsa Bana karşı düzen kurun da göreyim.
40. Yalan sayanların o gün başlarına gelecek var.
41. Sakınanlar gölgeliklerde, kaynaklar başındadırlar.
42. Orada canınızın istediği yemişler de vardır.
43. Kanasıya yiyin, için, işlediklerinizin karşılığı olarak.
44. İşte Biz iyilik edenlerin karşılığını böyle veririz.
45. Yalan sayanların o gün başlarına gelecek var.
46. Biraz yiyin, gönenin bakalım. Çünkü sizler günahlılarsınız.
47. Yalan sayanların o gün başlarına gelecek var.
48. Onlara eğilin denilince eğilmezler.
49. Yalan sayanların o gün başlarına gelecek var.
50. Artık bundan sonra onlar hangi söze inanırlar?

LXXVIII

NEBE' SÛRESİ

Acıyıcı, esirgeyici Allah'ın adıyla başlarım.

1. Onlar neyi sorup soruşturuyorlar?
2. O ulu olayı mı?
3. Üzerinde çekişip durdukları olayı mı?
4. Çekişip durmasınlar, yakında öğreneceklerdir.
5. Evet, etmesinler, yakında öğreneceklerdir.
6. Biz yeryüzünü bir konak yapmadık mı?
7. Dağları da birer kazık yapmadık mı?
8. Biz sizi erkekli dişili yaratmadık mı?
9. Uykunuzu sizin için bir dinlenmelik yaptık.
10. Geceyi de örtü yaptık.
11. Gündüzü geçinmelik yaptık.
12. Üstünüzde de sapasağlam yedi kat gök yaptık.
13. Parıldıyan bir ışıldak da astık.
14. Sıkışan bulutlardan da bol bol yağmur yağdırdık,
15. onunla taneleri, bitkileri yetiştirmek için,
16. ağaçları sarmaş dolaş olmuş bahçeleri yetiştirmek için.
17. Gerçekten o ayırt günü belirli bir gündür.
18. O gün boruya üfürülecek, hepiniz akın akın geleceksiniz.
19. O gün gökyüzü yarılacak, delik deşik olacak.
20. Dağlar yürütülecek, dağların yerinde yeller esecek!
21. İşte Cehennem bir geçit yeri olacaktır,
22. azgınların dönecekleri yer!
23. Orada yerleşip sonsuz kalacaklardır.
24. Orada ne serinletecek, ne de içecek nesne bulamıyacaklardır.
25. Yalnız kaynar su ile irin bulacaklardır.
26. Onlara uygun olan karşılık budur işte.

27. Çünkü onlar böyle bir hesap görüleceğini ummuyorlardı,

28. belgelerimizi yalan saydıkça sayıyorlardı.

29. Biz ise her nesneyi birer birer sayıya almışızdır.

30. Şimdi azabımızı tadın bakalım. Artık Biz yalnız azabınıza azap katacağız.

31. Gerçekten sakınanlar için umduğuna ermek vardır.

32. Bahçeler, üzüm bağları,

33. memeleri tomurcuklanmış yaşıt kızlar,

34. dolu taslar vardır.

35. Orada ne iğri ne de yalan bir söz işitmiyeceklerdir.

36. Bütün bunlar senin çalabının yeter bir bağışıdır,

37. yerlerin, göklerin, ikisinin arasındakilerin çalabının, Esirgeyici'nin bir bağışı. Yaratıklar Onunla konuşamazlar.

38. O gün Cebrail ile melekler ayakta dizilirler. Esirgeyici'nin dilediklerinden başkaları Onunla konuşamazlar, o da doğruyu söylemek için.

39. İşte o gün doğruluk günüdür. Öyleyse herkim dilerse çalabını dönüş yeri edinsin.

40. Biz sizi yakın olan bir azapla uyardık. O gün, herkes ne işlediyse ona göz atacak, tanımaz olan da: «Ah, ne olurdu, toprak olsaydım!» diyecektir.

LXXIX

NAZİAT SÛRESİ

Acıyıcı, esirgeyici Allah'ın adıyla başlarım.

1. Canları sertlikle alanlar hakkı için,
2. canları tatlılıkla alanlar hakkı için,
3. yüzdükçe yüzenler hakkı için,
4. yarıştıkça yarışanlar hakkı için,

5. işleri çevirenler hakkı için,
6. o gün o büyük sarsıntı olacak.
7. Ardından bir sarsıntı daha olacak.
8. O gün yürekler yerinden oynıyacak,
9. gözler yere dikilecek.
10. Onlar derler: «Öldükten sonra çukurlarımızdan çıkarılıp da gerisin geriye döndürüleceğiz, öyle mi?
11. Çürümüş kemik olduktan sonra, öyle mi?»
12. Derler: «Öyleyse, bu dönüşte bize yazık olacak!»
13. İşte onlara bir tek haykırış yetecektir.
14. Derken onlar hemen toprağın yüzüne çıkıverecekler.
15. Sana Musa'nın başından geçenleri anlattılar mı?
16. O gün çalabı ona kutsal Tuva dereyinde ünlemişti:
17. «Firavun'un yanına var. Çünkü o, pek azıttı.
18. Ona sor: Aklanmıya gönlün var mı senin?
19. Sana çalabının yolunu göstereyim de sen de artık Ondan ürkesin.»
20. Bunun üzerine Musa ona en büyük belgeyi de gösterdi.
21. Ancak Firavun Musa'yı yalancı saydı, ona karşı geldi.
22. Sonra da arkasını dönüp koşmıya başladı.
23. Sonunda onları topladı da şöyle ünledi:
24. «İşte ben sizin ulu çalabınızım.»
25. Bunun üzerine Allah da onu hem bu dünyanın, hem de öbür dünyanın azabına çarptı.
26. İşte bunda Allah'tan ürkenler için kesin bir öğrence vardır.
27. Sizi yaratmak mı daha güçtür, yoksa Allah yapısı olan göğü yaratmak mı?
28. Allah göğü yükseklere kaldırdı, onu düzenledi,
29. onun gecesini kararttı, gündüzünü aydınlattı.
30. Bundan sonra da yeri döşedi.
31. Ondan da suyunu, otlağını çıkardı.
32. Dağları yerleştirdi.
33. Bunların hepsi de sizin, davarlarınızın gönenmesi için-

dir.

34. Ancak, o koca bastırık bastırınca,

35. o gün kişi ettiklerinin sonu nereye varacağını düşünecek,

36. o alevli ateşi de görmiyen kalmıyacak,

37. artık herkim de sınırları aşıp da,

38. dünya yaşayışını üstün görmüşse,

39. işte onun durağı alevli ateş olacaktır.

40. Ancak herkim de çalabının katından korkmuş da kendini dürtülerinden alıkoymuşsa,

41. işte onun durağı da Cennet olacaktır.

42. Sana kalkışın ne gün olacağını sorarlar.

43. Sen onu ne bilirsin!

44. Onu yalnız Allah bilir.

45. Sen ancak Allah'tan ürkenleri uyarabilirsin, okadar.

46. Onlar kalkışı gördükleri gün dünyada yalnız akşam vakti ya da kuşluk vakti kadar kaldıklarını sanacaklardır.

LXXX

ABESE SÛRESİ

Acıyıcı, esirgeyici Allah'ın adıyla başlarım.

1. Yüzünü ekşitti, arkasını döndü,
2. o kör geldi diye.
3. Ne bilirsin, belki arınacaktı,
4. ya da öğüt alacak, öğütten yararlanacaktı?
5. Oysaki kimseden hiçbir yardım istemiyene gelince,
6. sen tutup onun üzerine düşüyorsun!
7. Onun arınmamasından sana ne?
8. Oysaki sana koşup gelen o kimse
9. Allah'tan ürküp dururken,

10. sen onu bırakıyorsun!
11. Sakın bir daha böyle yapma. Çünkü o bir öğüttür.
12. Onun için diliyen onu tutar.
13. O, kutlu sayfalar üzerindedir,
14. yüce, arı sayfalar üzerinde.
15. Elçilerin elleriyle yazılmıştır,
16. saygıdeğer, akyüzlü elçiler.
17. Canı çıkasıca insan! İyilik bilmez ki!
18. Allah onu neden yarattı, ya!
19. Bir atmık damlasından yarattı, sonra ona biçim verdi.
20. Sonra onun yolunu kolaylaştırdı.
21. Sonra onu öldürüp sine soktu.
22. Sonra dileyince onu yeniden diriltecek.
23. Doğrusu, o, Allah'ın buyruklarını yerine getirmemiştir.
24. Bir de o insan yediğine içtiğine bir göz atsın bakalım.
25. Gerçekten Biz yağmuru bol bol yağdırdık.
26. Sonra toprağı yardıkça yardık.
27. Böylelikle orada taneler bitirdik,
28. üzüm, yonca,
29. zeytin, hurma,
30. gür ağaçlı bahçeler,
31. yemişler, otlaklar,
32. bütün bunlar sizi, davarlarınızı gönendirmek için.
33. Ancak kulakları sağır eden o ses gelince.
34. O gün kişi kardeşinden bile kaçacak,
35. anasından, babasından da,
36. karısından, çocuklarından da,
37. çünkü o gün herkesin işi başından aşmıştır.
38. O gün öyle yüzler vardır ki apaydındır,
39. gülmektedir, sevinmektedir.
40. Yine o gün öyle yüzler de vardır ki toz toprak içindedir.
41. Her yanı kap kara olmuştur.
42. İşte bunlar tanımazlar, içi bozuk kimselerdir.

LXXXI

TEKVİR SÛRESİ

Acıyıcı, esirgeyici Allah'ın adıyla başlarım.

1. O gün güneş dürülüp körletilince,
2. yıldızlar bulanıp dökülünce,
3. dağlar yerlerinden oynatılınca,
4. gebe develer başıboş bırakılınca,
5. yabanî hayvanlar biraraya gelince,
6. denizler kaynaştırılınca,
7. tenle tin birleşince,
8. diri diri gömülen kız için sorulunca,
9. hangi suçtan öldürüldü denilince,
10. defterler açılınca,
11. gökyüzü yerinden oynatılınca,
12. Cehennem ateşi kızdırılınca,
13. Cennet yaklaştırılınca,
14. herkes kendisi için ne düzdüyse orada onu bulacaktır.
15. Ant ederim geceleri ortaya çıkan,
16. gündüzleri sinen yıldızlara,
17. kararmaya başlıyan geceye,
18. ağarmıya başlıyan tan yerine ki,
19. işte Kur'an görklü bir elçinin, Cebrail'in bildirdiği sözdür,
20. ulu egelik kendinde olan Allah'ın katında, değeri yüksek,
21. kendisine boyun eğilen, güvenilen, bir elçinin bildirdiği sözdür.
22. Sizin yoldaşınız deli değildir.
23. Ant olsun ki o, Cebrail'i güneşin doğduğu apaçık ufukta görmüştür.
24. O, bilinmiyenlerden Allah'ın gönlüne bildirdiklerini hiç

gizlememiştir.

25. Kur'an, kovulmuş Şeytan'ın sözü değildir.

26. Öyleyse, bu tuttuğunuz yol nedir?

27. Kur'an bütün insanlar için yalnız öğüttür, okadar,

28. içinizde doğruluğu istiyenler için.

29. Bütün varlıkların çalabı olan Allah dilemedikçe siz de diliyemezsiniz.

LXXXII

İNFİTAR SÛRESİ

Acıyıcı, esirgeyici Allah'ın adıyla başlarım.

1. Gök yarılınca,
2. yıldızlar darmadağın olunca,
3. denizler biribirine karıştırılınca,
4. sinler altüst edilince,
5. herkes işlediklerini, işlemediklerini bilecek.
6. Ey insan! O vergisi bol olan çalabına karşı seni aldatan nedir ki?
7. O varlık ki seni yarattı, sana biçim verdi, sana den düzen verdi,
8. seni dilesiği gibi bir kılığa soktu.
9. Yok, öyle değil. Siz yargı gününü yalan sayıyorsunuz.
10. İşte üzerinizde gözcüler,
11. görklü yazıcılar vardır.
12. Onlar bütün işlediklerinizi bilirler.
13. İşte ak yüzlüler kesenkes dirlikli cennetlerdedirler.
14. Kötüler ise kesenkes Cehennem'in alevli ateşindedirler.
15. yargı günü oraya gireceklerdir.
16. Onlar buradan bir daha ayrılacak değillerdir.

17. O yargı günü nedir, bilir misin?
18. Evet, o yargı günü nedir, bilir misin?
19. O gün kimse kimseye hiçbir yardımda bulunamaz. O gün yalnız Allah'ın dediği olur.

LXXXIII

MUTAFFİFİN SÛRESİ

Acıyıcı, esirgeyici Allah'ın adıyla başlarım.

1. Ölçeği eksik ölçenlerin başına gelecek var!
2. Onlar başkalarından alırken tam alırlar,
3. sonra başkaları için ölçerken, tartarken eksik verirler.
4. Onlar diriltileceklerini hiç düşünmüyorlar mı,
5. o ulu günde?
6. O gün kişiler bütün varlıkların çalabı karşısına dikileceklerdir.
7. Sakın öyle yapmayın. Çünkü kötülüğe dadananların kitabı Siccîn'dedir.
8. Sen Siccîn'in ne olduğunu bilir misin?
9. O, yazılmış bir kitaptır.
10. Yalan sayanların o gün başına gelecek var!
11. Onlar yargı gününü yalan sayan kimselerdir.
12. O günü ancak taşkın, günaha düşkün olanlar yalan sayarlar.
13. Ona belgelerimiz okununca «Eskilerin masallarıdır» der.
14. Yok, öyle değil. Belki, kazandıkları suçlar, onların yüreklerini paslandırmıştır.
15. Onlar o gün çalaplarını görmekten uzak kalacaklardır.
16. Sonra işte onlar Cehennem ateşine kesenkes gireceklerdir.
17. Sonra onlara denilecek: «İşte sizin yalan saydığınız!»

18. İşte iyilerin kitabı İlliyyîn'dedir.
19. Sen İlliyyîn'in ne olduğunu bilir misin?
20. O, yazılmış bir kitaptır.
21. Allah'a yakın olanlar ona tanıktırlar.
22. İşte o akyüzlüler dirlikler içindedirler.
23. Sedirler üzerinde dirliklere göz gezdirmektedirler.
24. O, dirliğin parıltısını yüzlerinde görürsün.
25. Onlara ağzı mühürlü öz şaraptan içirilecektir.
26. Onun mührü de mistendir.
27. O şarabın katgısı Tesnîm'dir.
28. Tesnîm öyle bir pınardır ki ondan yalnız Allah'a yakın olanlar içebilirler.
29. Suç işliyen kimseler inanan kimselere gülerlerdi.
30. İnanananlar yanlarından geçerlerken de biribirlerine kaş göz ederlerdi!
31. Çoluk çocuklarına dönerken de sevinç içinde dönerlerdi.
32. İnananları görünce de derlerdi: «İşte bunlar besbelli sapkın kimselerdir.»
33. Oysaki onlar inananların üzerine gözcü olarak gönderilmemişlerdi.
34. Bakın, bu gün de inananlar tanımazlara gülüyorlar,
35. sedirler üzerinden onlara bakıyorlar.
36. Nasıl, o tanımazlar ettiklerini buldular mı, bulmadılar mı?

LXXXIV

İNŞİKAK SURESİ

Acıyıcı, esirgeyici Allah'ın adıyla başlarım.

1. Gök yarılınca,
2. çalabını dinleyip boyun eğince,
3. yer dümdüz edilince,

4. içindekileri fırlatıp boşalınca,
5. çalabını dinleyip boyun eğince,
6. ey insan! İşte sen çalabın için bu kadar çalıştın çabaladın. Sonunda artık ona kavuşacaksın.
7. Kitabı sağ eline verilen kimseye gelince,
8. onun hesabı kolayca görülecektir,
9. kendinden olanların yanına sevinç içinde dönecektir.
10. Kitabı arkasından verilen kimse ise,
11. hemen yok olmak istiyecek,
12. ancak o alevli ateşe girecektir.
13. Çünkü o kendinden olanlarla birlikte iken sevinç içinde idi.
14. Çünkü hiç dönmiyeceğini sanıyordu.
15. Oysaki işte çalabı onu görmekte idi.
16. Öyle değil. Ant olsun alaca karanlığa,
17. geceye, gecenin derlediklerine,
18. dolunlaşan aya ki
19. siz ne de olsa kılıktan kılığa gireceksiniz.
20. Öyleyse, ne oluyor onlara da inanmıyorlar?
21. Onlara Kur'an okununca neden yere kapanmıyorlar?
22. Tersine, bu tanımazlar onu yalan sayarlar.
23. Oysaki Allah onların içlerinde sakladıklarını çok iyi biliyor.
24. Onun için onlara acıklı bir azabı müjdele.
25. Şu kadar ki inanıp da iyilik edenler için tükenmek bilmiyen bir karşılık vardır.

LXXXV

BÜRUC SÛRESİ

Acıyıcı, esirgeyici Allah'ın adıyla başlarım.

1. Küme yıldızları olan gök hakkı için,

2. o adanan gün hakkı için,
3. tanıklık edenle, tanıklık edilen hakkı için,
4. o hendekleri kazanlar gebersinler.
5. Odunu bol ateşle dolu olan o hendekleri.
6. O gün onlar o ateşin kıyısında oturmuşlar da,
7. inananlara yapılanları gözleriyle görmüşlerdi.
8. Onların inananlardan öc almaları bunların, erkli, övülücü olan Allah'a inanmalarından ileri geliyordu.
9. O Allah ki yerlerin, göklerin egeliği Kendinindir. Çünkü Allah her nesneye iyice tanıktır.
10. Gerçekten o kimseler ki inanan erkeklerle inanan kadınlara karşı ezinçte bulunmuşlardır, sonra tövbe etmemişlerdir, işte onlar için Cehennem azabı, ateşte yanma azabı vardır.
11. Gerçekten o kimseler ki inanırlar, iyilik işlerler, onlar için de içinden ırmaklar akan cennetler vardır. İşte bu büyük bir başarıdır.
12. Çünkü senin çalabının azaba çarpması çok sert olur.
13. Çünkü ilkin vareden de Odur, sonra dirilten de Odur.
14. O yarlıgayıcıdır, çok sevendir,
15. yüce egelik Kendinde olandır,
16. dilediğini dilediği gibi yapandır.
17. Sana o orduların yankısı geldi ya,
18. Firavun'un, Semut'un yankısı da.
19. Yok, tanımazlar yalan sayıp durmaktadırlar.
20. Allah onların artlarını kuşatıcıdır.
21. Doğrusu, o, çok anlı şanlı bir Kur'an'dır.
22. saklı bir levhadadır.

LXXXVI

TÂRIK SÛRESİ

Acıyıcı, esirgeyici Allah'ın adıyla başlarım.

1. Gök hakkı için, sabah yıldızı hakkı için,
2. sabah yıldızı nedir bilir misin?
3. Karanlığı delen bir yıldızdır o.
4. Hiçbir kimse yoktur ki onun üzerinde bir gözcü bulunmasın.
5. Artık insan neden yaratıldığına bir gözatsın.
6. Atılan bir sudan yaratıldı.
7. Erkeğin arka kemiği ile kadının göğüs kemikleri arasından çıkar o su.
8. Gerçekten Allah'ın gücü onu yeniden yaratmıya da kesenkes yeticidir.
9. O gün bütün gizliler ortaya dökülecek,
10. artık kişinin ne gücü, ne de yardımcısı kalmıyacak.
11. Yağmur yağdıran gök hakkı için,
12. yarılan yer hakkı için,
13. işte Kur'an kesenkes doğru ile eğriyi ayırt eden bir sözdür.
14. Kur'an boş söz değildir.
15. Gerçekten onlar düzen kurdukca kuruyorlar.
16. Ben de onların düzenlerini düzenle karşılarım.
17. Artık sen tanımazlara gün ver, onları biraz geciktiriver.

LXXXVII

ÂLÂ SÛRESİ

Acıyıcı, esirgeyici Allah'ın adıyla başlarım.

1. Yüce çalabının adını ulula.

2. Yaratan, düzenliyen Odur.
3. Ölçen, yol gösteren Odur.
4. Otlağı yeşerten,
5. sonra da onu kapkara çöplüğe döndüren Odur.
6. Biz sana Kur'an'ı okutacağız. Sen de artık hiç unutmıyacaksın.
7. Meğer ki Allah bunun böyle olmasını diliye. Çünkü O açığı da bilir, gizliyi de bilir.
8. Din yolunda sana bütün kolaylıkları göstereceğiz.
9. Öyleyse öğüt ver bakalım, eğer öğüt işe yararsa!
10. Yalnız Allah'tan ürken öğüt alır.
11. Uğursuz olan ise ondan kaçınır.
12. Böylesi en büyük ateşe atılacaktır.
13. Sonra da orada ne ölecek, ne de dirilecektir.
14. Doğrusu arınan kimse de onacaktır.
15. Allah'ın adını anan, namaz kılan kimse de öyle.
16. Belki de siz dünya yaşayışını üstün tutuyorsunuz.
17. Oysaki öbür dünya ondan yeydir, süreklidir.
18. Bunlar daha önceki sayfalarda,
19. İbrahim'in, Musa'nın sayfalarında da vardır.

LXXXVIII

GAŞİYE SÛRESİ

Acıyıcı, esirgeyici Allah'ın adıyla başlarım.

1. Sen o kalkış gününü hiç işitmedin mi?
2. O gün öyle kimseler görülecektir ki onlar ürkerler,
3. yorgun argındırlar,
4. kızgın bir ateşe atılmışlardır.
5. Kaynar bir kaynaktan suvarılacaklardır.
6. Onların yiyecekleri yalnız Dariğ dikeni olacaktır.

7. Bu diken onları ne doyurur, ne de açlıktan kurtarır.
8. O gün öyle kimseler de görülecektir ki sevinç içindedirler,
9. işledikleriyle kıvanmaktadırlar,
10. yüce bir Cennet'tedirler.
11. Orada boş bir söz işitmezler.
12. Orada durmadan akan bir kaynak vardır.
13. Orada yüksek sedirler,
14. önlerine konmuş kaplar,
15. sıra sıra dizilmiş yastıklar,
16. yerlere serilmiş halılar vardır.
17. Onlar görmüyorlar mı, deve nasıl yaratıldı,
18. gökler nasıl yükseltildi,
19. dağlar nasıl dikildi,
20. yer nasıl yayıldı?
21. Şimdi onlara öğüt ver. Çünkü sen ancak bir öğüt vericisin,
22. yoksa üzerlerine çullanacak bir kimse değilsin.
23. Ancak herkim yüz çevirir, tanımazsa.
24. Allah da onu en büyük bir azap ile azaplandıracaktır.
25. İşte onların dönüşü Bize olacaktır.
26. Sonra onların hesabını görmek de Bize düşer.

LXXXIX

FECR SÛRESİ

Acıyıcı, esirgeyici Allah'ın adıyla başlarım.

1. Ağaran tan yeri hakkı için,
2. on gece hakkı için,
3. hem çift, hem de tek hakkı için,
4. gelip geçmekte olan gece hakkı için,

5. bunlar da aklı başında olanlar için hep birer ant değil midir?

6. Görmedin mi çalabın Ad'e ne etti,

7. yüksek yüksek yapıları olan o İrem kentine?

8. Kentler arasında onun bir eşi daha yapılmamıştı.

9. Sonra, dereylerde kayaları oyan Semud'a,

10. kazıklayıcı Firavun'a?

11. Bütün bunlar ülkelerinde azgınlık edenlerdi.

12. Böylece oralarda kötülüklerini artırmışlardı.

13. Onun için çalabın da onları azap kamçısıyla kamçılamıştı.

14. Çünkü çalabın hep gözetleme yerindedir.

15. İşte insan böyledir, çalabı onu sınamak için ağırlıyacak, onu iyiliklere eriştirecek olursa «çalabım beni ağırladı» der,

16. ancak yine çalabı sınamak için onun geçimini daraltacak olursa, bu kez de: «Çalabım bana kötülük etti» der.

17. Oysaki siz öksüzü ağırlamıyorsunuz,

18. yoksula yedirmek için biribirinize ön ayak olmuyorsunuz,

19. mirası haram, helâl demeyip yiyorsunuz,

20. malı da düşküncesine seviyorsunuz.

21. Yok. Yer paramparça olunca,

22. çalabının buyruğu erişip melekler sıra ile dizilince,

23. o gün Cehennem de yakına getirilince, kişi ettiklerini anacak. Artık bu anma ne işe yarıyacak?

24. Diyecek: «Ah! Ne olurdu, bu yaşayışım için önceden iyilikler işlemiş olsaydım.»

25. Artık o gün Allah'ın azabı hiç kimsenin azabı gibi olamaz,

26. onun vurduğu bağ gibi de kimse bağ vuramaz.

27. Ey güvenliğe kavuşan kişi!

28. Çalabına dön, sen çalabının gönlünü ettin, çalabın da seninkini.

29. Haydi kullarım arasına katıl,
30. Cennet'ime gir.

XC

BELED SÛRESİ

Acıyıcı, esirgeyici Allah'ın adıyla başlarım.

1. Bu kente ant olsun ki,
2. sen bir gün oraya gireceksin.
3. Babaya da, doğana da ant olsun ki,
4. doğrusu Biz insanı acı çekmek için yarattık.
5. O, kimsenin kendisine gücü yetmiyiecek mi sanıyor?
6. O: «Ben yığınla mal tüketmişimdir» diyor.
7. O, kimse kendisini görmez mi sanıyor?
8. Biz ona iki göz vermedik mi?
9. Ona bir dille iki dudak da vermedik mi?
10. Biz ona iki yol da göstermedik mi?
11. Ancak o sarp yokuşa çıkamadı.
12. Sarp yokuş nedir, bilir misin?
13. Kul boşlamaktır,
14. ya kıtlık gününde yemek yedirmektir,
15. yakınlığı olan bir öksüze,
16. ya da sürünen bir yoksula.
17. Sonra da, inanan, biribirine katlanmayı, acımayı salık veren kimselerden olmaktır.
18. İşte bunları yapanlar sağcılardır.
19. Belgelerimizi tanımıyan kimseler de solculardır.
20. Onların her yanını ateş saracaktır.

XCI

ŞEMS SÛRESİ

Acıyıcı, esirgeyici Allah'ın adıyla başlarım.

1. Güneş, onun aydınlığı hakkı için,
2. güneşin ardından doğan ay hakkı için,
3. dünyaya parlaklık veren gündüz hakkı için,
4. onu örten gece hakkı için,
5. gök, onu kuran hakkı için,
6. yeryüzü, onu döşeyen hakkı için,
7. dirim, onu düzenliyen hakkı için,
8. sonra sapkınlığı da, sakınırlığı da onun gönlüne doğuran hakkı için,
9. kendini arıtan kimse onmuştur.
10. Kendini kirleten kimse de kendine yazık etmiştir.
11. Semut ulusu azgınlığından ötürü elçileri yalan saydı.
12. Onların en sapkını ileri atılınca,
13. Allah'ın elçisi onlara şöyle demişti: «Allah'ın devesine ilişmeyin, bırakın, suyunu içsin.»
14. Ancak, onu yalancı saydılar, deveyi boğazladılar. Onun için çalapları onları günahları yüzünden kırıp geçirdi, yerle bir etti.
15. Allah bu işin sonundan korkmaz.

XCII

LEYL SÛRESİ

Acıyıcı, esirgeyici Allah'ın adıyla başlarım.

1. Ortalığı bürüyen gece hakkı için,
2. ağarmıya başlıyan gündüz hakkı için,

3. erkeği de, dişiyi de yaratan hakkı için,
4. işte sizin işledikleriniz biribirinden ayrıdır.
5. Onun için herkim malını verirse, Allah'tan sakınırsa,
6. en güzel sözü, Allah'ı birleme sözünü doğrularsa,
7. Biz de onun işinin kolaylaşmasını sağlarız.
8. Ancak, herkim cimrilik eder, kendini kendine yeter sayar,
9. en güzel sözü, Allah'ı birleme sözünü yalan sayarsa,
10. Biz de onun işinin güçlüğe sarmasını sağlarız.
11. Baş aşağı gelince malı onun hiçbir işine yaramaz.
12. İşte Bize düşen, besbelli ki doğru yolu göstermektir.
13. İşte öbür dünya da Bizimdir, bu dünya da Bizim.
14. İşte Ben sizi alev saçan bir ateşle uyarıyorum.
15. Oraya yalnız uğursuz olan girecektir.
16. O kimse ki doğruyu yalan saymış, ondan yüz çevirmiştir.
17. Sakınan kimse ondan uzaklaştırılacaktır,
18. malını veren, arınan kimse, o da.
19. Onun yaptığı iyiliğe kimseden bir karşılık beklediği yoktur.
20. O, ancak yüce çalabının dileğini elde etmek ister.
21. İleride kendisinin gönlü edilmiş olacaktır.

XCIII

DUHA SÛRESİ

Acıyıcı, esirgeyici Allah'ın adıyla başlarım.

1. Kuşluk vakti hakkı için,
2. karanlığı çöken gece hakkı için,
3. çalabın seni bırakmadı, sana darılmadı da.
4. Besbelli ki öbür dünya senin için bu dünyadan yeydir.

5. İşkilsiz çalabın sana verecektir, senin gönlünü edecektir.

6. İşte her güçlüğün yanında bir kolaylık da var!

7. O, seni yolunu şaşırmış bulup da sana yol göstermedi mi?

8. O, seni bir yoksul bulup da varlıklı kılmadı mı?

9. Öyleyse sakın öksüzü ayak altına alma.

10. Sakın dilenene homurdanma.

11. Yalnız çalabının iyiliğinden söz aç, okadar.

XCIV

İNŞİRAH SÛRESİ

Acıyıcı, esirgeyici Allah'ın adıyla başlarım.

1. Biz senin içini açmadık mı?
2. Senin yükünü üzerinden atmadık mı?
3. O yük ki senin sırtını çökertiyordu.
4. Senin adını yükseltmedik mi?
5. İşte her güçlüğün yanında bir kolaylık da vardır.
6. İşte her güçlüğün yanında bir kolaylık da var!
7. Öyleyse bir işi bitirince bir başkasına sarıl.
8. Yalnız çalabına doğrul.

XCV

TÎN SÛRESİ

Acıyıcı, esirgeyici Allah'ın adıyla başlarım.

1. İncir, zeytin hakkı için,
2. Sîna dağı hakkı için,

3. şu güvenlik kenti hakkı için ki,
4. Biz kişiyi en güzel biçimde yarattık.
5. Sonra da onu aşağıların aşağısı kıldık.
6. Ancak, inanan, iyilik eden kimseler başka. Artık onlar için ardı arası kesilmiyen karşılık vardır.
7. Bu böyle iken yargı günü için kim seni yalancı çıkarabilir?
8. Allah yargılıyanların en iyi yargılıyanı değil midir?

XCVI

ALAK SÛRESİ

Acıyıcı, esirgeyici Allah'ın adıyla başlarım.

1. Yaratan çalabının adını anarak oku.
2. O, insanı bir kan pıhtısından yarattı.
3. Oku. Senin çalabın, vergisi bol olandır.
4. Kalemle yazmayı öğretti,
5. insana bilmediklerini öğretti.
6. Ancak, insan bu, ne de olsa azar.
7. Kendini kendine yeter sanır da.
8. Gerçekten sonunda dönüş çalabına olacaktır.
9. Sen alıkoyan o kimseye ne dersin,
10. bir kulu namaz kılmaktan?
11. Ne dersin, ya o kimse doğru yol üzerinde idiyse?
12. Ya da sakınırlığı buyuruyor idiyse?
13. Ne dersin, öteki de doğruyu yalan sayıyor idiyse, ya da doğrudan yüzçeviriyor idiyse?
14. Yoksa o, Allah'ın gerçekten görmekte olduğunu bilmiyor muydu?
15. Yok, eğer bundan vazgeçmiyecek olursa saçlarından tutup sürükleriz,

16. o yalancı, suçlu saçlarından.
17. O da kendininkilerini çağırsın dursun.
18. Biz de zebanileri çağırırız.
19. Yok, sakın ona boyun eğme. Yalnız Allah'a secde et, Allah'a yaklaş.

XCVII

KADİR SÛRESİ

Acıyıcı, esirgeyici Allah'ın adıyla başlarım.

1. Gerçekten Biz Kur'an'ı kadir gecesi bildirdik.
2. Kadir gecesi nedir bilir misin?
3. Kadir gecesi, bin aydan yeydir.
4. Meleklerle Cebrail'in, çalaplarının uygunuyla işler için yeryüzüne indikleri gecedir, bu kadir gecesi.
5. Tanyeri ağarıncaya dek esenlik içinde olan gece, işte bu kadir gecesidir.

XCVIII

BEYYİNE SÛRESİ

Acıyıcı, esirgeyici Allah'ın adıyla başlarım.

1. Kitaplılardan, eş koşanlardan tanımaz olanlar kendilerine apaçık kanıt gelinceye dek dinlerinden ayrılacak değildirler.
2. Bu da Allah'ın arınmış sayfalarını okuyacak olan bir elçi idi.
3. Orada dosdoğru kitaplar bulunmaktadır.
4. Kendilerine kitap verilenler onlara bu açıklayıcı belge

geldikten sonradır ki bölük bölük oldular.

5. Onlara buyrulanlar yalnız şunlardı: Allah'a yürekten, bağlı olarak tapın, yalvarıya durun, zekât verin, işte dosdoğru din budur.

6. O kimseler ki tanımazlık ettiler, ister kitaplılardan olsunlar, ister eş koşanlardan olsunlar, onlar Cehennem ateşi içinde olacaklardır. Hep orada kalacaklardır. İşte yaratıkların en kötüsü bunlardır.

7. O kimseler ki inanırlar, iyilik işlerler, bunlar da yaratıkların yey olanlarıdır.

8. Onların çalapları katındaki karşılıkları, içinde ırmaklar akan cennetlerdir. Onlar hep orada kalacaklardır. Onlar Allah'ın gönlünü etmişler, Allah da onların gönlünü etmiştir. İşte bu, çalabından ürkenler içindir.

XCIX

ZİLZÂL SÛRESİ

Acıyıcı, esirgeyici Allah'ın adıyla başlarım.

1. Yeryüzü kendiliğinden bir sarsıntıya uğratılınca,
2. yeryüzü ağırlıklarını dışarıya atınca,
3. insan: «Ne oluyor buna?» deyince,
4. o gün yeryüzü başından geçenleri anlatacak,
5. çünkü çalabı onun gönlüne böyle bildirmiştir.
6. O gün insanlar biribirlerinden ayrı olarak dönüp gelecekler, ettiklerini bulmak için.
7. İşte en ufak bir iyilik eden bile karşılığını görecektir.
8. En ufak bir kötülük eden de karşılığını görecektir.

C

ÂDİYAT SÛRESİ

Acıyıcı, esirgeyici Allah'ın adıyla başlarım.

1. O soluk soluğa koşanlar hakkı için,
2. o tırnaklarıyla ateş çıkaranlar hakkı için,
3. sabahleyin baskın yapanlar hakkı için,
4. tozu dumana katanlar hakkı için,
5. böylelikle düşman topluluğunu yaranlar hakkı için ki,
6. gerçekten insan çalabına karşı nankördür,
7. gerçekten kendi nankörlüğüne de kendi tanıktır.
8. Gerçekten varlığa düşkün olduğu için de onun yüreği kaskatıdır.
9. Yine de kişi bilmez mi ki o gün sinlerdekiler dışarı atılacaklar,
10. bütün içlerindekiler de ortaya konulacaktır.
11. Gerçekten o gün çalapları onlardan kesenkes bilgilidir.

CI

KARİA SÛRESİ

Acıyıcı, esirgeyici Allah'ın adıyla başlarım.

1. Kalkış!
2. Nedir o kalkış?
3. Nedir o kalkış, bilir misin?
4. O gün insanlar pervaneler gibi darmadağın olacaklar.
5. Dağlar, atılmış renkli yün gibi olacak.
6. İşte her kimin tartısı ağır gelirse,
7. artık o kimse kıvanç içinde yaşıyacak.
8. Tersine, her kimin tartısı da yeğni gelirse,

9. artık onun da yatacağı yer Haviye olacak.
10. Haviye nedir bilir misin?
11. O kızgın bir ateştir.

CII

TEKÂSÜR SÛRESİ

Acıyıcı, esirgeyici Allah'ın adıyla başlarım.

1. Bollukla övünmenizdir sizi oyalıyan,
2. toprağı boylayıncaya kadar.
3. Böyle değil. Bir gün gelir, öğrenirsiniz.
4. Yine, böyle değil. Bir gün gelir öğrenirsiniz.
5. Böyle değil. Eğer kesin olarak bilmiş olsaydınız.
6. O alevli ateşi ne olursa olsun göreceksiniz.
7. Ne olursa olsun o alevli ateşi göreceksiniz.
8. Sonra o gün elde ettiğiniz o dirliklerden dolayı ne olursa olsun sorguya çekileceksiniz.

CIII

ASR SÛRESİ

Acıyıcı, esirgeyici Allah'ın adıyla başlarım.

1. Sürüp giden zaman hakkı için,
2. gerçekten insana yazık oldu.
3. Yalnız o kimseler ki inanırlar, iyilik işlerler, biribirlerine doğruluk öğütü veririler, katlanma öğütü verirler, onlar için değil.

CIV

HÜMEZE SÛRESİ

Acıyıcı, esirgeyici Allah'ın adıyla başlarım.

1. Yazıklar olsun bütün o çekiştirenlere, eğlenenlere!
2. O kimse ki işi gücü mal toplamak, mal saymaktır,
3. malı kendisini gerçekten sonsuzluğa kavuşturacak sanır.
4. Öyle değil. O kimse kesenkes Hutme'ye atılacaktır.
5. Hutme'nin ne olduğunu bilir misin?
6. O, Allah'ın yakılmış bir ateşidir.
7. O ateş ki yüreklerini sarıp dağlıyacaktır.
8. Onları kaplıyacaktır, bir künbet gibi ki,
9. uzun direklere dayanmaktadır.

CV

FİL SÛRESİ

Acıyıcı, esirgeyici Allah'ın adıyla başlarım.

1. Çalabım fillilere neler etti, görmedin mi?
2. Onların düzenini bozmadı mı?
3. Onların üzerine sürü ile kuşlar gönderip de,
4. bunlarla başlarına tuğlalar yağdırmadı mı?
5. Böylece onları böcek yemiş ekin yaprağına döndürmedi mi?

CVI

KUREYŞ SÛRESİ

1. Bu da Kureyş'in esenliği için yapılmıştı,
2. kış, yaz seferlerinin esenliği için.
3. Artık bu Kâbe'nin çalabına tapın.
4. Onları açlıktan tokluğa, korkudan güvenliğe kavuşturan Odur.

CVII

MAÛN SÛRESİ

Acıyıcı, esirgeyici Allah'ın adıyla başlarım.

1. Sen yargı gününü yalan sayanı gördün mü?
2. İşte o, öksüzü itip kakan,
3. yoksulu doyurmaya önayak olmıyan kimsedir.
4. Yazıklar olsun o yalvarıya duranlara ki,
5. bunlar yalvarılarının değerini bilmiyorlar.
6. Bunlar gösteriş yapanlardır,
7. zekâttan alıkoyanlardır.

CVIII

KEVSER SÛRESİ

Acıyıcı, esirgeyici Allah'ın adıyla başlarım.

1. İşte Biz sana kevser suyunu verdik.
2. Öyleyse çalabına tap, kurban kes.
3. Sana hınç besliyen kimse yok mu, kısır olan işte odur.

CIX

KÂFİRÛN SÛRESİ

Acıyıcı, esirgeyici Allah'ın adıyla başlarım.

1. De ki: «Ey tanımazlar!
2. Tapmam ben sizin taptıklarınıza.
3. Siz de tapmazsınız benim taptığıma.
4. Tapmam işte ben sizin taptığınıza.
5. Siz de tapmazsınız benim taptığıma.
6. Sizin dininiz size, benim dinim de bana.

CX

NASR SÛRESİ

Acıyıcı, esirgeyici Allah'ın adıyla başlarım.

1. Allah'ın yardımı erişince, başarı elde edilince,
2. insanların tümen tümen Allah'ın dinine girdiğini görünce,
3. hemen çalabını öve öve ulula. Onun yarlıgamasını dile. Çünkü tövbeleri onayıcı olan Odur.

CXI

TEBBET SÛRESİ

Acıyıcı, esirgeyici Allah'ın adıyla başlarım.

1. Ebu Leheb'in elleri kırılsın, kendi de yok olsun.
2. Onu ne malı, ne de kazancı kurtaramıyacak.
3. O, alevli bir ateşe atılacak.
4. Karısı ona odun taşıyacak.
5. Boynunda hurma lifinden bükülmüş bir ip olacak.

CXII

İHLÂS SÛRESİ

Acıyıcı, esirgeyici Allah'ın adıyla başlarım.

1. De ki: «O, bir tek olan Allah'tır.
2. Allah uludur.
3. Doğurmamıştır, doğurulmamıştır.
4. Onun dengi de yoktur.»

CXIII

FELAK SÛRESİ

Acıyıcı, esirgeyici Allah'ın adıyla başlarım.

1. De ki: «Sığınırım ben o yarıp yaratan çalaba,
2. yarattıklarının kötülüğünden,
3. karanlığı basan gecenin korkusundan,
4. düğümlere üfüren üfürükçülerin kötülüğünden,
5. çekemiyenin çekememezliğinden.»

CXIV

NÂS SÛRESİ

Acıyıcı, esirgeyici Allah'ın adıyla başlarım.

1. De ki: «Sığınırım insanların çalabına,
2. insanların hakanına,
3. insanların tanrısına,
4. o sinsi Şeytan'ın kötülüğünden,
5. insanların içini karıştıran o Şeytan'ın,
6. cinlerin de, insanların da kötülüğünden.»

KUR'AN SIRASINA GÖRE SÛRELER

ALFABE SIRASINA GÖRE SÛRELER